¶ Dominica prima aduentꝰ. Euāgelium ſm Matheum. xxi.

In illo tempore. Cum appropinquaſſet iheroſolimis. ⁊ veniſſet betphage ad montē oliueti. Tūc miſit duos diſcipulos ſuos dicēs. Ite in caſtellum qḋ ꝯtra vos eſt: ⁊ ſtatim inuenietis aſinā alligatā. et pullum cum ea. ſoluite ⁊ adducite mihi. Et ſi quis vobis aliq̄d dixerit: dicite: qꝛ dominꝰ hijs opus habet. ⁊ cōfeſtim dimittet eos. Hoc autꝫ totum factū eſt. vt adimpleret̄ quod dictum eſt per ꝓphetam dicētem. Dicite filie ſyon. Ecce rex tuꝰ venit tibi manſuetꝰ ſedēs ſuper aſinam ⁊ pullū filium ſubiugalis. Euntes autem diſcipuli fecerūt ſicut precepit illis iheſus. Et adduxerūt aſinam ⁊ pullum et impoſuerūt ſuꝑ eos veſtimēta ſua et eum deſuper ſedere fecerūt. Plurima autem turba ſtrauerūt veſtimenta ſua in via. Alij autem cedebant ramos de arboribꝰ: ⁊ ſternebāt in via turbe autem que p̄cedebāt ⁊ que ſequebātur clamabant dicētes. Oſanna filio dauid benedictꝰ qui venit in nomine domini.

¶ Incipit poſtilla ſuꝑ euāgelia: ⁊ p̄mo dominicalia ſm ſenſum litteralē iuxta cōcordātias euāgeliſtaꝝ

¶ Super euangelio prime dominice aduentus. Poſtilla

Cum appropinquaſſꝫ iheroſolimis. Math. xxi. Mar. xi. Luce. xix. Joh. xij. Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta eſt Anno. xxxiij. xiij. kal̄. aprilis. dn̄ica luna. x. indictiōe. vi. Ante initiū hodierni euāgelij habet̄ Joh. xij. ꝙ ante ſex dies paſce. i. ſabbato ante diē palmaꝝ. xp̄s venit bethaniā. qḋ eāt caſtellū marthe ⁊ marie magdalene. diſtās a iheruſalem per duo parua miliaria. q̄ faciunt vnum dimidium miliare apud nos ſcꝫ in ꝑtibꝰ almanie. vbi fecerūt xp̄o cenam. ⁊ martha miniſtrabat. Lazarꝰ vero erat vnꝰ ex diſcumbentibus. Maria magdalena aperuit pixidem de alabaſtro vnguēti nardum ſpicati p̄cioſi. ⁊ vnxit caput ⁊ pedes domini. Cōuenerūt autem bethaniam multi. nō tantum ꝓpter iheſum. ſed vt lazarum viderēt reſuſcitatū. Cogitauerūt autꝫ principes ſacerdotum. vt ⁊ lazarum īterficerēt. quia multi ꝓpter illum abibāt ex iudeis ⁊ credebāt in iheſum. ſequēti vero die ſcꝫ in die palmaꝝ. mane facto xp̄us de bethania receſſit vt veniret iheruſalem. Cum autem appropinquaſſet iheroſolimis ⁊ veniſſent betphage. Ly. que erat villa parua in deſcenſu montis oliueti verſus iheruſalem. ⁊ erat ſacerdotum. qꝛ licet ſacerdotes non haberent hereditates ad colendum. habebāt tamen domos ad animalia nutriēda. ad montem oliueti. qui diſtat a iheruſalem mille paſſus qui faciūt vnū miliare. id ē iter ſabbati habēs. vt patet Actu. p̄. Tunc miſit duos de diſcipulis ſuis. qui fuerunt petrꝰ ⁊ philippus. vt dicit Ambroſiꝰ. ⁊ Criſoſtomꝰ. ⁊ eciam Hilarius. dicēs. Ite in caſtellum. id eſt ad iheruſalem que erat ſita ad radices alterius montis ſcilicet ſyon. qḋ eſt contra vos. id eſt vobis ex oppoſito. Hic eciam dicitur ꝙ dominꝰ noſter iheſus chriſtꝰ preuidebat contradictionem futuram in iheruſalem cōtra apoſtolos: quia poſt aſcēſionem chriſti iudei perſequebantur apoſtolos ⁊ flagellabāt eos omnes ſimul ⁊ prohibuerūt ne ampliꝰ predicarent populo in hoc nomine. Reſpōdit petrus. Oportet deo plus obedire ꝙ hominibꝰ. Act. v. Vñ in ps. liiij. Iniquitatē ⁊ ɔtradictionē vidi in ciuitate. ⁊ ſtatim inuenietis aſinā alligatā et pullū cū ea. ad litterā dr̄ ꝙ i ihr̄l'ʒ erāt aſina dīs ɔputata dibʒ vſibꝰ pauperū qui nō poterāt hr̄e iumēta ⁊ erāt ante domū cuiuſdā ligata vel i ɔmuni loco vt qui ea indigebat die q̄ habebat eā ei pabulū dabat. pullꝰ aūt eius nutriebat' ad eoſdē vſus Et hoc ſm Ihero. ⁊ raba. Soluite ⁊ adducite mihi. Et ſi q̄s vobis aliq̄d dixerit. ſcʒ ipedire volens. dicite q2 dñs hijs opꝰ habet. ⁊ cōfeſtim. i. ſine cōtradictione. dimittet eos. vñ Criſ. vtus xp̄i apparuit corā eo. i. cuſtodes illoꝝ aīaliū ad dandū ignotis Hoc aūt factū eſt vt ipleret' qd̄ dictū eſt ꝑ ꝓphetā dicentē Zachie. ix. dicite filie ſyō Ly. Hoc ē ciuitati ihr̄l'm q̄ dicebat' filia ſion q2 in mōte ſion erat fortalicium ciuitatis ⁊ ꝓtegebat' ciuitas ab illa parte ſicut filia a matre. ecce rex tuꝰ. i. xp̄s. venit tibi māſuetꝰ ſedēs ſup aſinā ⁊ pullū filium ſubiugal'. ꝑmo em̄ ſedit ſup pullū q2 tū nō erat domitꝰ q2 nondū fuerat applicatꝰ humanis vſibꝰ. vt dr̄ Mar. xi. ⁊ Luce. xix. ideo ſedit poſtea ſup aſinā. Hoc aūt factum ē in figura q2 ꝑ pullū ſignificat' ꝑpl's gētilis q̄ nō fuerat ſubiectus iugo legis. ꝑ aſinā vero ꝑpl's iudaicus qui laborauerat ſub lege. Ad hoc aūt veniebat xp̄s in mundum vt vtrūqʒ populū ſubiugaret ſibi ꝑ fidē catholicā. Notādū aūt ꝙ huic facto adhibet' ꝓphete zacharie teſtimoniū vt appareat dñm iheſū oīa q̄ de ipſo ſūt ſcripta cōpleuiſſe ʒ ſcribe ⁊ phariſei cecati malicia nō intellexerūt q̄ legerūt. Et iſtud dictū ꝓphetie extendit ad duplicē aduentū xp̄i ſcʒ ad aduentū in carnē ⁊ ſic legit' hoc euāgeliū in ꝑma dñica aduētꝰ ſm rubricā ordīs p̄dicatoꝝ. ad aduētū in ihr̄l'm et ſic legit' in dominica palmarum. Euntes autē diſcipuli fecerūt ſicut precepit illis iheſus ⁊ adduxerūt aſinam ⁊ pullum ⁊ impoſuerūt ſup eū veſtimēta ſua ⁊ eum deſuper ſedere fecerūt. hec fuit reuerētia quā diſcipuli xp̄o exhibuerūt q2 nō ꝑmiſerūt eum equitare ſuper nudo ſed ei loco ſelle veſtimēta ſua impoſuerūt. plurima autem turba ſtrauerūt veſtimenta in via. ſcʒ ſub pedibꝰ aſine ne offenderet ad lapidem. Et etiam hoc factum eſt ipſi xp̄o a populo in ſignum reuerētie. Alij autē cedebāt ramos de arboribꝰ ⁊ ſternebāt in via. quod erat alacritatis ⁊ gaudij ſignum. vt dicit Iheronimꝰ. Et eſt veriſimile ꝙ de omni genere pulcraꝝ arborum ⁊ precipue oliuaꝝ. Vnde eccleſia cantat. Pueri hebreorum tollentes ramos oliuarum obuiauerunt domino claman. ⁊ c̄. Cantat etiā de floribus et palmis. Occurrūt turbe cum floribus ⁊ palmis. In illa enim calida regione tūc arbores citiꝰ florent. Ideo eſt credibile ꝙ pulcriores frondes cū floribꝰ ſuis vel etiam flores alios de terra carpebāt pre amenitate ⁊ iocūditate oſtendēda. turbe autem que precedebāt ⁊ q̄ ſeq̄bant' clamabāt dicentes. Oſanna filio dauid. cum em̄ xp̄us eſſet in deſcenſu montis oliueti auditum eſt iheroſolimis de aduentu eius. ⁊ tunc turba multa que cōuenerat ad diem feſtum proceſſit ei obuiam. quia audierant miraculum de ſuſcitatione lazari. Multa etiam turba comitabantur eum de bethania veniendo. ⁊ ſic omnes ſimul ſcilicet obuiantes ⁊ comitantes fecerunt ei reuerentiam clamantes ⁊ dicentes. Oſanna filio dauid. Oſanna interpretatur. obſecro domine ſaluum me fac. Filio dauid. id eſt per filium dauid. ſcilicet chriſtum. Benedictꝰ qui venit a domino deo miſſus .i. nomine domini. Unde pſ. Narrabo nomen tuū fratribꝰ meis. ¶ Item ſm marcum turbe adhuc adiunxerūt ſecundā laudem dicētes. Benedictum regnū patris noſtri dauid. q. d. Benedictum regnū patris nr̄i dauid qḋ reſtitutū eſt nūc in aduētu tuo. Itē ſm lucam. terciā laudem. addiderūt dicētes pax de celis ⁊ gloria in excelſ. Item ſm iohānem. quartam laudē addiderūt dicentes. Benedictꝰ rex iſrl̄ qui venit in nomine domini. Et ſic receperūt eum omnes turbe tanq̄ regem. Circa pn̄s euangelium vbi dicit̄. Ecce rex tuꝰ venit tibi manſuetus. eſt diligēter ſciēdum ꝙ aduentus xp̄i deſiderabatur a ſuperioribꝰ. ſcȝ ab angelis vt reſtaurent̄. Nam ꝑ incarnationem filij dei ſedes demonū cadētium ſūt implete. Item deſiderabat̄ ab inferioribꝰ ſcȝ a ſanctis patribus de limbo vt inde extraherent̄: q̄ ibi detinebant̄ captiui qui per aduētum filij dei ſūt liberati. vtȝ Zach. xi. tu autem in ſanguine teſtamēti eduxiſti vinctos de lacu in quo non erat aqua ⁊c̄. Item deſiderabatur a modernis qui ꝓ nunc erāt in medio id eſt in mūdo vt in eius fide ⁊ merito ſaluarent̄. nō deſcendēs teamplꝰ in infernum. qꝛ poſt eius aduentum celum aſcendūt omnes qui credunt in ipſum in vita glorie permanſuri. vt patet Ioh. iij. Sic deꝰ dilexit mūdum vt filium ſuum vnigenitum daret: vt omnis qui credit i ipſum nō pereat ſed habeat vitam eternam.

¶ Item diligēter notādum ꝙ totū tempus ante aduētum xp̄i fuit tempus rigoris ⁊ iuſticie. Nam deꝰ in eo magnam iuſticiam exercuit vt patȝ in lucifero ⁊ angelis eius quos ꝓpter motum vnū ſuperbie de celo ꝓiecit. Iſa. xiiij. Item patȝ in ꝑmis parentibus quos ꝓpter vnum pomū vetitū qḋ comederūt de paradiſo eiecit. Gene. iij. Idem patet in diluuio: in quo ꝓpter peccatum carnis totum genꝰ humanū ſubmerſit exceptis octo hominibꝰ Gen̄. vij. Idem etiam patet in quinq̄ ciuitatibus. Sodoma. Gomorra. Adama Seboiȝ. ⁊ ſegor. vt patet Gen̄. xix. Pluit dominꝰ ſuper ſodomam ⁊ gomorram ſulphur ⁊ ignē de celo ⁊ ſubuertit has ciuitates et omnem circa regionē vniuerſos habitatores vrbium: ⁊ cuncta virentia terre. Idem patet in multis locis veteris teſtamenti. vbi oſtēditur ꝙ deus magnas iuſticias exercuit in homines. Nam hec ſentētia ⁊ admiranda iuſticia omnes patriarchas ⁊ ꝓphetas: ac etiam omnem hominem quātumcūq̄ ſācte viueret mittebat ad carcerem inferni. Gen̄. xxxvij. deſcendam ad filium meum lugens in infernū: ac etiam iohānem baptiſtā de quo xp̄s teſtatus eſt. Quod inter natos mulierum non ſurrexit maior iohāne baptiſta. Math. xi. Unde pſ. Domine in celo miſericordia tua qꝛ miſericordia protūc videbat̄ eſſe i celo cum angelis. At vbi venit plenitudo temporis. Gal. iiij. ſcȝ tempꝰ gratie ⁊ miſericordie: qḋ incepit i aduētu xp̄i circūquaq̄ regnat: ⁊ preualet miſericordia iuſticie. Unde pſal. cxviij. Miſericordia tua domine plena eſt terra. Hoc ſic probat̄. qꝛ xp̄s poſt aduētum ſuū regnum celorum precioſiſſimū vili precio vendidit. nā primo ipſū dedit ap̄lis ꝓ naui ⁊ rethi. vtȝ Mat. iiij. relictis rethibꝰ ⁊ naui ſecuti ſūt eū. Secūdo zacheo dedit ꝓ dimidio bonoꝝ ſuoꝝ. vtȝ Lu. xix. Ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ dn̄e do paupibꝰ. Tercio dedit alijs ꝓ reſidua pte diuitiaꝝ ſuaꝝ. vtȝ Lu. xi. Qḋ ſup ē date elemoſinā: ⁊ ecce oia ſūt mūda vobis. Quarto quibuſdã dat ꝑ duobꝰ erībꝰ minimis ſicut paupercule vidue. vtꝫ Lu. xxi. vidit aūt ihesus ⁊ quãdam viduam pauperculam mittentē era minuta duo. Quinto quibuſdaꝫ ꝓ calice aque frigide. vtꝫ Mat. x. Quicūqꝫ potum dederit vni ex minimis meis iſtis calicē aque frigide non perdet mercedem. Sexto quibuſdã ꝓ ſola bona volūtate vt latroni in cruce qui dixit. Domine memēto mei dum veneris in regnū tuū et reſpondit ei xp̄s. Amen dico tibi hodie mecum eris in paradiſo. Vnde auguſtinꝰ. Coronat deꝰ intus voluntatem vbi non inuenit facultatem. Item notãdum ꝙ hugo de prato ſuper predicta verba. Ecce rex tuꝰ venit tibi mãſuetꝰ. dicit ꝙ dominꝰ ihesus xp̄s venit nobis ſeptem modis. Primo venit vt lux ad nos illuminandū qꝛ omnes ceci eramꝰ. vtꝫ Iſa. ix. Habitantibꝰ in regione vmbre mortis. lux orta eſt eis. Secūdo venit vt medicus ad ſanãdum qꝛ omnes infirmi ad mortem iacebamꝰ. Vnde p̄s. xvi. Miſit verbum ſuum ⁊ ſanauit eos. Tercio venit vt iuſtus ad iuſtificandum ⁊ peccata remittendum. qꝛ omnes peccauimꝰ. Iuxta illud ad Ro. iij. Omnes peccauerūt ⁊ egēt gratia dei. Math. ix. Confide fili remittunt tibi peccata tua. Quarto venit vt ignis ad inflammãdum qꝛ ĩ dei amore et ꝓximi. omnes frigidi manebamꝰ vtꝫ Luce. xij. Ignem veni mittere in terram. Quinto venit vt redemptor ad precium nobis ſoluēdum qꝛ oēs pro delicto primoꝝ parētum in carcere inferni detinebãtur Vnde apl's p̄. Cor. vi. Empti enim eſtis precio magno. Sexto venit vt vita ad viuificãdū qꝛ oēs vita glorie carebamꝰ ꝓpter originale peccatū. Septimo venit vt dn̄s oīpotēs ad patriã noſtrã nos deducendo. vtꝫ Michee. ij. Aſcendet ei ãn eos ꝑandēs iter. Hec hugo de prato.

Dn̄ica ſecūda aduentꝰ. Euãgeliū ſcd̄m Lucam. xxi. Textꝰ

IN illo tempore dixit ihesus diſcipulis ſuis. Erūt ſigna ĩ ſole ⁊ luna ⁊ ſtellis. ⁊ ĩ terris preſſura gētium pre ꝯfuſione ſonitus maris ⁊ fluctuū. Areſcentibꝰ hoībus pre timore ⁊ expectatione q̄ ſuꝑuenient vniuerſo orbi. Nam v̄tutes celoꝝ mouebunt. Et tūc videbūt filium hominis venientem in nube cū ꝑtãte magna ⁊ maieſtate. Hys aūt fieri incipiētibꝰ reſpicite ⁊ leuate capita veſtra: quoniam appropinq̄t redemptio veſtra. Et dixit illis ſimilitudīeꝫ Videte ficulneam ⁊ oēs arbores cum producūt iã ex ſe fructū: ſcitis qm̄ ꝓpe ē eſtas Ita ⁊ vos cū hec fieri videritis ſcitote qm̄ ꝓpe eſt regnum dei. Amē dico vobis: ꝙ nō peribit generatio hec. donec omnia fiãt. Celū ⁊ terra tranſibūt. verba autē mea nō tranſibūt.

Poſtilla euãgelij iuxta cōcordantias euangeliſtaꝝ.

Erunt ſigna ĩ ſole ⁊ luna ⁊ ſtellis. ⁊ in terris preſſura gentiū ⁊c. Luce. xxi. Mathei. xxiiij. Hec predixit dominꝰ ihesus Anno eiꝰ. xxxiij. xi. kal'. aprilis. feria tercia. luna xij. indictione. vi. Ante inicium hodierni euangelij ſcribit ſanctꝰ Lucas in eodem capitulo. ꝙ xp̄s predicens tē pꝰ extremi iudicij dixit. Surget gēs contra gentem ⁊ regnum aduerſus regnum. ⁊ terremotus erūt magni per loca: ⁊ peſtilētie ⁊ fames. terroreſqꝫ de celo ⁊ ſigna magna erunt. Ve pregnantibus ⁊ nutrientibus in illis diebus. ⁊c̄. Item de extremo iudicio dicitur eciam. Luce decimo ſeptimo. Sicut fulgur choruſcans de ſub celo in ea que ſub celo ſūt: ita erit filiꝰ hominis in die ſua ſcꝫ aduentus ad iudicium. Et ſicut factum eſt in diebꝰ noe. ita erit in diebꝰ filij hominis. Edebāt ⁊ bibebāt vxores ducebāt ⁊ dabātur ad nuptias vſqꝫ in diem qua intrauit noe archam. ⁊ venit diluuiū ⁊ perdidit omnes Similiter ſicut factū eſt in diebꝰ loth. Edebant ⁊ bibebāt emebāt ⁊ vendebāt plantabāt ⁊ edificabāt. qua die aūt exijt loth a ſodomis. pluit ignem ⁊ ſulphur de celo. ⁊ omnes ꝑdidit. Secundū hec erit q̄ die filius hominis reuelabit᷑ ſcꝫ in die iudicij. Vnde etiam de hoc dicit᷑. p̄. Theſſa. v. Cū dixerit pax ⁊ ſecuritas tūc repentinꝰ eis ſuꝑueniet interitꝰ

Alia poſtilla

Erunt ſigna in ſole ⁊ luna ⁊ ſtellis. Lu. xxi. Mat. xxiiij. Mar. xiij. Sed que erūt illa ſigna declarat᷑ Primo vt habet᷑ iohelis. ij. Sol conuertet᷑ in tenebras ⁊ luna in ſanguinem anteq̄ veniat dies domini magnus ⁊ terribilis Item oſtenſū eſt iohāni. vt habet᷑ Apoca. vi. Sol factꝰ eſt niger: tanq̄ ſaccus cilicinꝰ. ⁊ luna tota facta eſt ſicut ſāguis: ⁊ ſtelle de celo ceciderūt ſuper terram. Itē xp̄s dicit Mat. xxiiij. Sol obſcurabit᷑ et luna nō dabit lucem ſuam: ⁊ ſtelle cadēt de celo. Hoc nō intelligit᷑ ꝙ cadēt de firmamēto qꝛ minima ſtella ſm̄ aſtronomos ē maior q̄ tota terra: ſed tante impreſſiones ⁊ choruſcationes erūt in aere decurrētes ad terrorem maloꝝ vt a ſimplicibꝰ hominibus ſtelle cadere putabuntur. Vnde augꝰ. Tam ſeua erunt iudicia dei ꝙ ipſum ſol aſpicere nō audebit. Et in terris preſſura gentium pre ꝯfuſione ſonitꝰ maris ⁊ fluctuū. Glo. Appropinquante extremo iudicio erit ſonitus maris terribilis ⁊ fluctuū eius. Nam mare eleuabit᷑ vltra altitudinē montium. xl. cubitis Vnde pſal. xcij. Mirabiles elationes maris Tunc illi qui ꝓpe mare habitabūt in vallibꝰ. fugient ad loca montana: ⁊ comprimēt ſe ꝓpter ſonitum maris. areſcētibus hominibꝰ Glo. quia ſicut mentem ſecuritas reficit ⁊ impugnat ſm̄ illud Prouerb. xv. Secura mens q̄ſi iuge cōuiuium ſic timor attenuat ⁊ exſiccat ſm̄ illud Prouer. xvij. ſpūs triſtis exſiccat oſſa. pre timore. ſcꝫ inſtantium maloꝝ. ⁊ expectatione. ſ. futuroꝝ diſtātium. que. ſcꝫ timor ⁊ expectatio. ſuperuenient deſuper. ſcꝫ de celo. vniuerſo orbi. nō tantū parti. Ex quo patꝫ ꝙ nullus erit locꝰ refugij. vt patꝫ Math. xxxiij. Erit tūc tribulatio q̄lis nō fuit ab initio mundi vſqꝫ modo neqꝫ fiet. vt patꝫ Daniel. x. Veniet tale tempꝰ quale nō fuit ex quo gētes eſſe ceperūt. Nam virtutes celi mouebūtur. id eſt āgeli ad modum tremētium ſe habebūt Et angeli dicuntur virtutes celorum quia ſūt inhabitatores celorum. Vnde Criſo. Angeli qui in iudicio aſtabūt nihil ſibi cōſcij videbūt infinitā multitudinem cōdemnari nō intrepide ſed cum magno tremore illic ſtabūt. Et tūc videbūt filium hominis. ſcꝫ tam boni q̄ mali. Quia ſm̄ magiſtrum ſentētiarum li. iiij. xp̄us dominus in forma hominis iudicabit ⁊ in illa ab omnibꝰ videbit᷑. Erit tñ differentia ex ꝑte vidētiū qꝛ boni videbūt eum cū gaudio ⁊ gloria: ſed mali cū cōfuſione ⁊ pena. Vñ etiā ſanctꝰ thomas in quarta di. xlviij. ſicut viſio glorie humanitatis xp̄i erit iuſtis in premium: ita inimicis xp̄i erit in ſupplicium. venientem. ſcꝫ ad iudicium. in nube. ſcꝫ lucida. cū poteſtate magna ⁊ maieſtate. quia cum angelis et omnibꝰ ſanctis in celo exiſtentibꝰ Et tunc cōgregabit omnes gentes in vallem iosaphat· vt habet Iohel iij· Ihero· vero dicit· Nō intelligēdū est ꝙ in illa parua valle cōcludātur innumerabilia milia hominū sed i locis circūiacentibꝰ· Nam boni in aere cum xp̄o stabunt· Mali vero in terra quoꝝ infinitꝰ erit numerꝰ Cū quibꝰ verus ⁊ iustꝰ iudex ↄtendit ⁊ disceptabit· Consequēter in euāgelio hodierno post timorē reproboꝝ ponit̄ ↄsolatio electoꝝ cum dr̄· His autē fieri incipientibꝰ respicite· p fidem· ⁊ leuate· per spem· capita vestra· id est corda vestra· vnde Gre· Capita leuare est mētes ad gaudia celestis patrie erigere· quoniā appropinq̄bit redēptio vestra· id est glorificatio animaꝝ et corpoꝝ· q2 post mūdi ruinā sequit̄ beatitudo q̄ erit in glorificatione corporis ⁊ anime· Et dixit illis similitudinē· Videte ficulneam ⁊ omnes arbores cum ꝓducūt iam ex se fructū scitis q2 ꝓpe est estas Ita ⁊ cum vos hec videritis fieri scitote qm̄ ꝓpe est regnum dei· vnde Ihero· Cum ramꝰ ficus tenerem: ⁊ folia nata: ⁊ gēme in florē germināt: ⁊ cortex folia parturit tunc intelligitis veris ⁊ estatis aduētū· Sic cum omnia q̄ scp̄ta sūt et q̄ xp̄i aduētum p̄currere debēt videritis· sciatis q2 ꝓpe est aduētꝰ xp̄i ad iudicium. Sequit̄ certitudo p̄dicatoꝝ cum dr̄· Amen dico vobis q2 nō ꝑibit generatio hec· id est genꝰ humanum· donec omnia fiant· scꝫ que dicta sunt· Celum ⁊ terra transibūt id est deposita p̄ori forma innouabūtur: permanēte tamē substātia Nam terra· aqua· aer· ⁊ ignis: ⁊ omnia elementa cōflagratione ignis mūdabūtur. Erit tamē terra sicut cristallꝰ pura aqua ⁊ aer obscuritate frigiditate fumositate priuabūtur· ⁊ omnē frigiditatem caliditatem fumositatem ⁊ impuritatem ab elemētis separabit ⁊ in infernū detrudet· vt mali infinities plus habeāt de frigore· de calore de fetore ꝙ̄ habuerūt· verba aūt mea non transibūt· scꝫ sine effectu impletionis· vnde Iheronī· Facilius est transire terram ꝙ̄ xp̄i verba· Nam si omnia que in lege ⁊ ꝓphetis scripta sunt impleta sunt ⁊ adimplebuntur quomodo ergo christi verba que p se personaliter est locutus non adimpleri debeant· Ergo verba christi nō transibūt icompleta: sed minima littera complebitur· vt patꝫ Mat· v· Iota vnum aut vnus apex non p̄teribit a lege donec omnia fiāt· ¶ Vnde circa presens euāgelium vbi dicitur tunc videbūt filium hominis venientem in nube cum potestate magna· notādum ꝙ christus non veniet nisi prius veniat antichristus· Quando autem antichristus veniet· Respondetur primo in tempore peccatorum abūdantie· vt habetur Daniel· viij· Cum creuerint iniquitates cōsurget rex impudēs· Glo· oim iniquitatum plenꝰ· vnde Osee· iiij· dr̄ ꝙ tempore antixp̄i plꝰ ꝙ̄ prius abūdabit mēdacium adulterium furtū homicidium rapina auaricia sup̄bia· ⁊ sic de alijs vicijs· Vnde etiam Mat· xxiiij· Abūdabit iniquitas: ⁊ refrigescet mltorum caritas· Quis dubitat iam proximum ipsius tempus fore cum iam ex mala consuetudine infinita mala fiant que nostrorum parentum tempore nō modica fuerūt dedecoris que nūc temporis computant inter facta honoris· sicut habere amasias ⁊ hoīisatrices· deceptiones in emptionibꝰ ⁊ c̄· vnde Prouer· xx· Letantur cum malefecerint· O si iam tot mala fiūt quāta mala tūc erūt tēpore antixp̄i· Vnde quantomagis finis mundi appropinquat tāto peiores hoīes erūt· Secūdo veniet tēpore litiū ⁊ p̄lioꝝ·

[illegible]

vnde Math·xxiiij·Surget gēs ɔtra gentē ⁊ regnum aduersus regnū·Si ergo tot lites nostris temporibꝰ sūt et prelia· quot tūc erūt tempore antixpi quādo sathanas soluetᷣ: qui nūc ligatꝰ tenetur· vt habetᷣ Apocal'·ij· Tercio veniet tēpore magne famis qꝛ ex guerris continuꝰ sequitᷣ fames Vnde Lu·xi· Omne regnum in se diuisum desolabitᷣ: qꝛ agricole tūc nec agros colere nec seminare possunt· Quid demū tūc fames ⁊ caristia nō modica sequitᷣ· Vnde dicitᷣ in psal'·cvi· Terra fructifera versa est in salsuginem a malicia inhabitantium in ea· Quarto veniet tēpore magne pestilētie· Nam omne qđ viuit cibo indiget· vnde Aristo·p̄·ethi· Nō possibile est diu viuere sine cibo· Ideo qui cibo caret ac famis macie torquetᷣ ꝓpter deperditionem humidi radicalis infirmabitᷣ· ⁊ tandem leui superueniente febricula· homo subito q̄si ex pestilentia vt phisici naturales dicūt morietᷣ Quinto veniet tempore discidij regnoꝝ a romano imperio·ij·ad Thess'·ij· Nisi venerit discessio primū scꝫ regnorum a romano imperio· Vnde glosa super illud Danielis·vij· Et habebit cornua decē· dicit ꝙ appropinquāte die iudicij· romanū imperium scindetur in decem p̄tes ⁊ i decem regna Sexto veniet tempore scismatis in ecclesia dei· vt dicit glosa· super premissa verba apostoli· Nisi venerit discessio primū scꝫ ab obediētia romane ecclesie· Septimo veniet tempore ypocrisis illoꝝ qui se putant religiosos pre ceteris hominibꝰ·p̄· Thessa·iiij· In ypocrisi loquētium mendaciū Item Math·xxiiij· Surgent pseudo xp̄i ⁊ pseudo ꝓphete ⁊ multos seducent· Octauo veniet tēpore heresis· vnde apostolꝰ·p̄·ad Thimo·iiij· Discedēt quidam a fide Nono veniet in istius mundi fine· qꝛ post mortē antixp̄i nō longe mūdus finietᷣ·

Dominica tercia aduētus· Euāgelium s'm Math·xi· Textꝰ·

In illo tempore· Cum audisset iohannes in vinculis opera xp̄i· mittēs duos de discipulis suis· ait illi· Tu es qui venturꝰ es an alium expectamꝰ Et respondēs ihesus ait illis· Euntes renūciate iohāni que audistis ⁊ vidistis· Ceci vidēt· claudi ambulant· leprosi mūdantᷣ· surdi audiūt· mortui resurgūt· pauperes euangelizātur. Et beatꝰ est qui nō fuerit scandalisatꝰ in me· Illis autem abeūtibus· cepit ihesus dicere ad turbas de iohanne· Quid existis in desertum videre arūdinem vento agitatam Sed quid existis videre homineꝫ mollibꝰ vestitū Ecce qui mollibus vestiuntᷣ in domibus regum sunt· Sed quid existis videre ꝓphetam. Etiam dico vobis ⁊ plus q̄ ꝓpheta· Hic enim est de quo scriptum est· Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam· qui p̄parabit viā tuā an̄ te Postilla·

Cum audisset iohānes in vinculis opera xp̄i· mittēs duos de discipulis suis· ait illi· Tu es qui venturꝰ es Mat·vi· Hoc euāgelium factum est· Anno xp̄i·xxxi·ydibꝰ decēbris feria sexta· luna·xix· indictōne iiij· Ante inicium illius euangelij scribit beatꝰ math[illegible]s in precedenti capitulo· ꝙ xp̄s dixit discipulis suis Qui vos recipit me recipit· Et qui me recipit recipit eum qui me misit· Qui recipit ꝓphetam in nomine ꝓphete· mercedem prophete accipiet· Et qui recipit iustum in nomine iusti· mercedem iusti accipiet· Et quicunqꝫ potum dederit vni ex minimis istis calicem aque frigide tantum in nomine discipuli· amen dico vobis non perdet mercedem suam· Tunc post hoc ſequit̃ euāgelium. Cum audiſſet iohānes in vinculis opera xp̄i. Ly. Herodes antipas incarcerauit iohannē ad inſtantiam herodiadis adultere: ꝓpter hoc ꝙ iohānes arguebat ipſū herodem eo ꝙ abſtulerat fratri ſuo philippo vxorem ſuam nomine herodiadis. vt habet̃ Mar. vi. Miſit herodes ⁊ tenuit iohānem ⁊ vinxit eū in carcerem. Johānes ergo in carcere poſitꝰ. miſit duos de diſcipulis ſuis ad iheſum. vt diceret. tu es qui vēturꝰ es. ſcꝫ meſſias in lege ꝓmiſſus qui debes ſaluare iſrl̃. an alium expectamꝰ. Hic querit̃ an iohānes dubitauit de xp̄o an ipſe eſſꝫ ſaluator mūdi ⁊ an eſſet moriturꝰ in humana natura ꝓ hominis ſalute. Reſpondetur ꝙ nō dubitauit qꝛ ipſum prius baptiſauit. Mat. iij. ⁊ vidit ſpūm ſcūm deſcendētem ſuper eum. Et inſup de eo teſtificatꝰ eſt dicēs Ecce agnꝰ dei ecce qui tollit peccata mūdi. Sed diſcipuli eius qui nō ſic erāt illuminati: dubitauerunt ipſum eſſe xp̄m. Et ideo miſit diſcipulos ſuos vt viderēt miracula xp̄i ⁊ ſic crederēt ipſum eſſe ſaluatorem mūdi. Iſti autem duo diſcipuli recedētes a iohāne. inuenerūt xp̄m cum turbis populoꝝ qui venerāt ad eum cum infirmis ſuis ⁊ expectabāt infirmorum curationē. Et pꝰ predicationē tūc diſcipuli iohannis fecerūt ſibi p̄dictam queſtionem coram omni populo Xp̄s autem nō reſpōdit eis verbo ſed facto. vt dꝛ Lu. vij. in ip̄a hora xp̄s multos homines curauit a languoribꝰ ſuis ⁊ plagis ⁊ ſpiritibꝰ malis. ⁊ cecis multis donauit viſum. Et reſpondēs dixit illis Euntes .i. reuertentes vnde veniſtis. renūciate iohāni. ſcꝫ ad ſuam ↄſolationem. ⁊ ad veſtram cōfirmationē. que audiſtis. ſcꝫ in mea p̄dicatiōe. et vidiſtis. in miraculoꝝ operatione. ceci vidēt. claudi ambulāt. leproſi mūdant̃. ſurdi audiunt. mortui reſurgūt. pauperes euāgeliſant̃. id eſt denūciātur habere regnum celorum vtꝫ Lu. vi. Beati paupes quoniam ipſoꝝ eſt regnum celorum. Per hec enim opera xp̄s manifeſte ꝓbauit ſe eſſe meſſiam. Et beatꝰ qui nō fuerit ſcandaliſatꝰ in me. Gor. id eſt cum me poſt tot miracula viderit pati: nō me negabit. Illis autem abeuntibꝰ ſcꝫ a xp̄o reuertentibꝰ ad iohannem. Cepit xp̄s dicere de iohāne. ſcꝫ ipſū cōmendādo. Hilarius. Xp̄s cōmēdauit iohānem non p̄ſentibꝰ diſcipulis eius ſed abeuntibꝰ. ne videretur eum adulatorie cōmendare. Mos enim adulatorū eſt in cōſpectu hominum laudare ⁊ in abſentia eorum vituperare. tales ſūt ſimiles ſcorpionibus qui cum aculeis anterioribꝰ quaſi applaudent ſed cauda pungūt. Et xp̄s commēdat iohānem in quinqꝫ. Primo de virtute cōſtantie cum dicit. quid exiſtis in deſertum. Ly. id ē vltra iordanem vbi iohānes baptiſabat. videre arūdineꝫ vento agitatā quaſi diceret vos exiſtis in deſertum ad iohānem qui non fuit mobilis in mente ſicut arūdo a vento agitata: ſed eſt ita cōſtans ꝙ nec timore nec amore a veritate declinat Secūdo de auſteritate vite cum dicit. Quid exiſtis in deſertum videre hoīem mollibus veſtitum. quaſi diceret nō: qꝛ iohānes habebat veſtimētum de pilis cameloꝝ ⁊ eſca eius erat locuſte ⁊ mel ſilueſtre. Et ad hoc habitabat ī deſerto vt auſteram vitam duceret. Ecce qui mollibꝰ veſtiunt̃ in domibus regum ſūt. Ad hoc enī multi magnatibꝰ adulant̃ vt cum ipſis cōmorantes delicijs vtantur ſed veritatis amatores talia aſpernātr Tercio cōmendat eum xp̄s a claritate notitie cium dt̄. Quid exiſtis videre ꝓphetā. qꝛ iohānes plꝰ fuit ꝙ̄ ꝓpheta. quem alij ꝓphete p̄dixerūt venturꝝ. ipſe eū adhuc in vtero matris poſitꝰ agnouit. ⁊ poſtea ipſū baptiſauit ⁊ digito mōſtrauit. Quarto cōmendat eū autoritate doctrine dicens. Hic em̄ eſt de quo ſcriptū eſt Malah. i. Ecce mitto angelū meum .i. iohānem qui vitam duxit angelicā. ante faciē tuam. qui p̄pabit viam tuā ante te .i. corda audiētium ad recipiendū xp̄m per p̄dicationē tuam. Quinto cōmēdat eū immediate poſt hodiernū euāgeliū ſuper oēs ſanctos dicēs. Inter natos mulierum non ſurrexit maior iohāne baptiſta.

¶ Dominica quarta aduentꝰ Euangelium ſm̄ Johannē. i.

Textus.

In illo tēpore. Miſerūt iudei ab iheroſolimis ſacerdotes et leuitas ad iohāneꝫ. vt interrogarēt eum. tu quis es: ⁊ cōfeſſus eſt: ⁊ nō negauit. ⁊ cōfeſſus ē qꝛ nō ſum ego xp̄s. Et interrogauerūt eum Quis ergo: helias es tu. Et dixit. Nō ſum. Propheta es tu. ⁊ reſpōdit nō. Dixerūt ergo ei. Quis es tu: vt reſponſum demꝰ his qui miſerūt nos. Quid dicis de teipſo. Ait. Ego vox clamātis in deſerto: dirigite viā domini. ſicut dixit iſaias ꝓpheta. Et q̄ miſſi fuerāt erant ex phariſeis ⁊ int̄rogauerūt eum ⁊ dixerūt ei. Quid ergo baptiſas: ſi tu nō es xp̄s. neqꝫ helias neqꝫ ꝓpheta. Reſpōdit eis iohānes dicēs Ego baptiſo ī aqua. medius auteꝫ veſtꝝ ſtetit quem vos neſcitis Ipſe eſt qui poſt me venturus eſt. ⁊ ante me factus eſt: cuius ego non ſum dignꝰ vt ſoluam eius corrigiam calciamēti. Hec in bethania facta ſunt trās iordanem: vbi erat iohannes baptiſans.

Poſtilla.

Miſerunt iudei ab iheroſolimis ſacerdotes et leuitas ad iohānē ⁊c̄. Joh. i. Lu. iij. Hiſtoria huius euangelij facta eſt Anno. xxxi. feria. iiij. xvij. kal̄. maij. luna. xv. īdictiōe. iiij. Ante iniciū illiꝰ euāgelij habet̄ Luce. iij. ꝙ anno. xv. imperij tiberij ceſaris ſcꝫ ſub quo paſſus eſt xp̄s. Factum eſt verbum domini ſup̄ iohānem zacharie filium in deſerto: ſcꝫ cum iohānes eſſet. xxx. annoꝝ ⁊ venit in omnem regionem iordanis predicans baptiſmum penitētie in remiſſionem peccatoꝝ. Dicebat auteꝫ ad turbas que exibāt vt baptiſarentur ab eo. Facite dignos fructꝰ penitentie Jam em̄ ſecuris ad radicem arboris poſita eſt Omnis ergo arbor nō faciēs fructum bonum excidet̄ ⁊ in ignem mittet̄. Multa quidem ⁊ alia exhortās euangeliſabat populo. Vnde iudei vidētes iohānis baptiſte mirābilem natiuitatem ⁊ eius excellētem ſanctitatē vite. ideo moti fuerūt ad opinandum ipſum eſſe xp̄m ꝓpter quod miſerūt nūcios ad iohānem volētes ſuper hoc ſcire veritatem. Lyra. Et in iſto modo querendi exhibuerunt iohāni magnam reuerentiam ⁊ hoc patet ex quatuor in littera. Primo ex perſonis mittentibꝰ ad ipſum nuncios ⁊ hoc notatur cum dicitur. miſerunt iudei. id eſt illi de tribu iuda. qui erāt nobiliores in populo iudeorum. In ſignum huius de tribu iuda naſci voluit. Secūdo ex loci nobilitate quia. ab iheroſolimis. que erat ciuitas ſacerdotalis ⁊ regia: quia eāt caput regni. Tercio ex nunciorꝝ ſolēnitate. Miſerūt ei ſacerdotes ⁊ leuitas ad eum. q̄ erāt ſolēnes ꝑſone ⁊

in ipſis debebat ſcientia ⁊ ſanctitas eminere. Quarto ex perſona ad quā mittūt ſcʒ ex hoc ꝙ requirūt teſtionium de ſeipſo ⁊ tñ fidem habuerūt in dictis eius vt ei crederēt etiam de ſeipſo Ergo dicūt. tu quis es. vt reſponſione eius diſcernerēt quis ipſe eſſet. Et cōfeſſus eſt ⁊ nō negauit. Et cōfeſſus eſt qꝛ non ſum ego xp̄s. Nam xp̄s .i. meſſias fuit ꝓmiſſus iudeis ex dictis ⁊ ſcp̄turis ꝓphetarum Audiētes qꝛ non eſſet xp̄s interrogauerūt cōſequēter ſi eſſʒ helias Quia ſicut aduētus xp̄i. ſic ⁊ aduent⁹ helie fuerat iudeis ꝓmiſſus. Vnde dr̄ Malachie vlti. Ecce ego mittam vobis heliam ꝓphetam anteꝙ̄ veniet dies domini magn⁹ Et reſpōdit non ſum ſcʒ ego helias. Si autē quis diceret Xp̄s. Mat. xi. loquēs de iohāne dr̄ Ipſe eſt helias. ⁊ iohānes hic dicit. Non ſum helias. Reſpondet̄. ꝙ ipſi querebāt de perſona helie. ⁊ ideo ad eorum queſtionem reſpōdit ꝙ ipſe nō erat helias in perſona. Sʒ vt dicit Grego. in omel̄. Johānes fuit helias in ſpū. ꝓpter ſimilitudinem ⁊ cōformitatem ipſi⁹ ad heliam. Primo in auſteritate vite. qꝛ de helia dicit̄. iiij. Re. ca. i. ꝙ fuit vir piloſus ⁊ zona pellicea circa renes accinct⁹. ⁊ de iohāne dicit̄ Mat. iij. Et habebat veſtimēta de pilis camelorum ⁊ zonam pelliceam circa lumbos eius. Secūdo in dura rep̄henſione. Helias enim regem Achab dure rep̄hendit. vt habet̄. iij. Re. xviij. Johes herodem arguebat. vt habet̄ Mat. vi. Fuit etiā ſimilis helie ī officio qꝛ iohānes fuit precurſor p̄mi aduent⁹ ſic helias erit precurſor ſecūdi aduent⁹. Et hoc voluit xp̄s cum dixit ipſum eſſe heliam Et ꝓpheta es tu reſpōdit non. Gre. Johānes negauit ſe eſſe ꝓphetam tātum qꝛ plus erat ꝙ̄ ꝓpheta. Dixerūt ergo ei. Quid es tu vt reſpōſum dem⁹ hijs qui nos miſerūt. Quid dicis de teipſo. Ait. ſcʒ iohānes. Ego vox clamātis in deſerto dirigite viam domini ſicut dixit yſaias ꝓpheta. id eſt ego ſum ille de quo ſcriptura dicit. Iſay. xl. Qui debet clamare in deſerto iudee ꝙ homines ſe p̄pararent ad aduētum xp̄i in mūdum Et bene ſignat̄ iohannes in ꝓprietate vocis. qꝛ erat annūciator verbi diuini. id eſt xp̄i qui eſt verbum patris ſm̄ diuinitatem. Vox enim ante verbum ſic iohannes ante xp̄m. Item vox manifeſtat verbum ſic iohannes xp̄m. tota enim vita ⁊ cōuerſatio iohānis fuit preparatio ad ſuſceptionem xp̄i. Et qui miſſi fuerāt erant ex phariſeis. Ly. phariſei īter alios videbant̄ magis religioſi: ꝓpter hoc dicebant̄ phariſei. a phares qd̄ eſt diuiſio qꝛ in habitu in vita ⁊ geſtu erāt ab alijs diſtincti: in ſignum maioris religionis Et ideo phariſei erāt magne fame ī populo iudeorum. Et īterrogauerūt eum ⁊ dixerūt ei. Quid ergo baptiſas ſi tu nō es xp̄s neqꝫ helias neqꝫ ꝓpheta. Vnde Criſo. Interrogauerūt eum nō quaſi ſcire volētes ſed etiam prohibere eum a baptiſmo. Reſpondit eis iohānes dicēs Ego baptiſo in aqua. ſcʒ lauādo tantum corp⁹ ad deſignādum illum qui ſuo baptiſmate lauabit animas. Conſequēter oſtendit xp̄i excellētiam dicens. Medius autē veſtrum ſtetit. id eſt p̄ns inter vos in corpore apparuit ⁊ cōmuni cōuerſatione inter homines cōuerſat⁹ eſt. vt pʒ in euāgelijs cum eis manducās ⁊ bibēs ne ꝓpter auſteritatē aliqui deſperarēt. quē vos neſcitis. quātum ad diuinitatem. Ipſe eſt q̄ poſt me ventur⁹ eſt. Tho. ſcʒ ad p̄dicandū baptiſandū ⁊ moriēdū. q̄ āte me fact⁹ eſt. i. in dignitate p̄poſitus eſt. quia dignior ⁊ honoratior. Cuiꝰ non ſum dignus .id eſt ſufficiẽs . vt ſoluam corrigiam calciamenti eius . Vnde Iheronimus ad euſtochium. chriſtꝰ nunq̄ꝫ fuit calciatus ipſe enĩ portare calciamenta apoſtolis prohibuit. Luce decimo. Et chriſtus ſemper fecit opere quod docuit verbo. vnde habetur Actuum primo. Cepit iheſus facere ⁊ docere. Lyra dicit ꝙ hec eſt locutio methaphorica. Quia in hoc iohannes exprimit ſe non eſſe dignum exhibere chriſto eciam minimũ miniſterium: hoc in verbis iã exp̄mẽs ſm modũ loquẽdi cõmunem. Cũ enim q̄s ſuam puitatẽ ⁊ excellenciam alterius vult exp̄mere ſolet dicere cõmuniter. Nõ ſum dignꝰ tãgere ſotulares eius vel aliquid huiõi. Hec in bethania facta ſũt. Ly. non eſt illa q̄ prope ihrl'm ẽ. vbi lazarus fuerat ſuſcitatus . ſed alia eodẽ noĩe vocata ſita ſupra iordanez ex altera pte fluminis in ſorte duaꝝ tribuũ ⁊ dimidie. Et ideo ad hoc denotãdum ſubdit. trãs iordanem vbi erãt iohãnes baptiſãs .q̄ aqua diſtat a ihrl'm ad vnam dietã ⁊ in eodẽ loco cõſueuerat iohãnes cõmorari ⁊ p̄dicare ⁊ baptiſare: ⁊ mlti cõueniebãt illuc ad eum vt baptiſarent̃ ab eo. Vñ circa pñs euangeliũ vbi dr̃. Tu quis es . Querit̃ quare iudei magis de iohanne ꝙ̄ de xp̄o credebãt. Reſpõdit cri. ꝙ triplex fuit racio. Prima racio eſt quia iohannes erat de magno genere vtpote filius zacharie magni ſacerdotis . Et quia miraculoſe natus eſt de vtroq; parente ſterili ⁊ ſene. chriſtꝰ autem vt ipſi credebant erat filius fabri ⁊ cuiuſdam paupercule mulieris ⁊ non miraculoſe natus q̃z de iuuencula ꝙ̄uis de ſene patre. Secunda racio eſt quia iohannes in victu ⁊ veſtitu magis aſperam vitam ꝙ̄ chriſtꝰ agere videbatur. Nam tunicam de pilis camelorum habebat. et zonam pelliceam ad lumbos eius. et cibus eiꝰ locuſte ⁊ mel ſilueſtre. vt patet Mathei. iij. chriſtus autem communibꝰ veſtibus induebatur ⁊ cõmuni cibo vtebatur ⁊ cum hominibus in nuptijs ⁊ in cõuiuijs comedebat. Tercia racio eſt quia iohannes cõſortia hominum deuitabat ⁊ in deſerto morabatur latitans in antris et in ſpelũcas . donec ſpiritusſanctꝰ ei dixit vt exiret ad perhibẽdum teſtimonium de chriſto. Et tunc venit ad iordanem predicans baptiſmum penitẽcie. vt patet Luce. iij. Chriſtꝰ autem morabatur cum hominibus ⁊ conuerſabatur cum peccatoribus ⁊ manducabat cum ipſis . vtꝫ Math. xi. propterea ergo iudei ad iohãnem legationem miſerũt vt eum interrogarent an eſſet chriſtus . Et reſpondit quia non ſum ego chriſtus .

¶ Euangeliũ in gallicantu natiuitatis chriſti.

In illo tempore. Exijt edictũ a ceſare auguſto vt deſcriberetur vniuerſus orbis . Hec deſcripcio prima facta eſt a preſide ſyrie cirino: ⁊ ibant omnes vt profiterentur ſinguli in ſuam ciuitatem. Aſcendit autem ⁊ ioſeph a galilea de ciuitate nazareth in iudeam ciuitatem dauid que vocatur bethleem eo ꝙ eſſet de domo ⁊ familia dauid vt profiteretur cum maria deſponſata ſibi vxore pregnante. Et factum eſt dum eſſent ibi impleti ſunt dies vt pareret. ⁊ peperit filium ſuum primogenitum . et pannis eum inuoluit. ⁊ reclinauit eum in preſepio quia non erat ei locus in diuerſorio et paſtores erant in regione eadem vigilantes ⁊ cuſtodientes vigilias noctis ſuper gregem ſuum. Et ecce angelus domini ſtetit iuxta illos :⁊ claritas dei circũfulſit illos ⁊ timuerũt timore magno. Et dixit illis ãgelus. Nolite timere ecce enim euãgelizo vobis gaudium magnum: quod erit omni populo. Quia natꝰ eſt nobis ſaluator qui eſt xp̄s dominꝰ in ciuitate dauid Et hoc erit vobis ſignũ Inuenietis infantem pãnis inuolutũ et poſitum in p̄ſepio Et ſubito facta eſt cum angelo multitudo militie celeſtis exercitꝰ laudãtium deum ⁊ dicentiũ. Gloria in altiſſimis deo. Et in terra pax hoībꝰ bone volũtatis

Exijt edictum a ceſare Auguſto. Luce. ij.

Poſtilla

Hyſtoria huiꝰ euãgelij facta eſt ãno xp̄i primo vſuali. xij. kal'. ianuarij feria iiij. luna. xxvij. indictione. iij. Ante inicium illius euãgelij ſcribit ſanctꝰ lucas in precedẽti ca. ortum ſancti iohãnis baptiſte. ſcꝫ quomodo nũciatꝰ eſt per angelum gabrielẽ patri ſuo zacharie ĩ templo ⁊ quomodo natꝰ eſt de ſterili matre. ⁊ quomodo ĩ circumciſione vocatum eſt nomẽ eius iohãnes. Et quomodo ipſe puer creſcebat. quãtum ad augmẽtum corporis :⁊ cõfortabaꝛ ſpũ. ſcꝫ quãtuꝫ ad augmẽtum gratie ⁊ virtutis. Et erãt in deſerto vſqꝫ ad diẽ oſtẽſionis ſue ad iſrl'. Et deſcribit ortum p̄curſoris Hic ꝯſequẽter deſcribit ortum ſaluatoris dicẽs. Factum eſt autem in diebus illis. Exijt edictum a ceſare auguſto. i. hic oſtendiꝛ tempꝰ natiuitatis xp̄i: qui natꝰ eſt imperãte ceſare. Auguſto qui nominatꝰ eſt auguſtꝰ ab augẽdo: qꝛ valde notabiliter auxit imperium romanũ. qui regnauit quadragintaduobꝰ annis ⁊ duodecim annis ante natiuitatem xp̄i ⁊ poſt tãta fuit pax in toto orbe. vt ad litteram videreꝛ impletum. quod p̄dixit yſa. ij. Conflabũt gladios ſuos in vomeres :⁊ lanceas ſuas in falces. Vnde etiam in p̄s. lxxij. Orieꝛ in diebꝫ eius iuſticia ⁊ abũdantia pacis Item yſa. ij. Nõ leuabit gens cõtra gentẽ gladium Et ſic in diebꝰ ceſaris auguſti omnibꝰ gentibꝰ romano imperio ſubiectis fuit pax vniuerſalis ĩ orbe Ideo mãdauit. vt deſcriberetur vniuerſus orbis. vt per hoc ſcireꝛ qualiter terre eſſent populate. ⁊ quãta tributa ſue glorie poſſẽt reddere vt ſic tributis indebitis nõ grauerenꝛ. Et etiam ſcireꝛ per queꝫ modum ſingule terre a romano imperio melius regerẽtur. Hec deſcriptio prima facta eſt a p̄ſide ſirie cirino. Hũc enim cirinum ceſar auguſtus prefecerat terre ſirie ad ipſam regẽdam. Et qꝛ ſiria ẽ in medio terre habitabilis :⁊ ibi fuit iſta deſcṗtio ṗmo inchoata. vt inde denunciareꝛ fieri in alijs ꝓuincijs circulariꝛ. Et ibãt omnes vt ꝓfiterenꝛ ſinguli in ciuitateꝫ ſuam. ſcꝫ vnde oriundi erãt. Profitebanꝛ autem dupliciꝛ ſe ſubiectos eſſe romano imperio ſcꝫ ſcripto. qꝛ nomina eoꝝ ſcribebanꝛ. ⁊ facto qꝛ ſoluebãt cenſum imperatori. ſcꝫ vnum nũmum argenteum valẽteꝫ decem nũmos vſuales Aſcẽdit autem ⁊ ioſeph. ſcꝫ vir marie. a galilea. qꝛ ĩferior erat q̃ iudea. de ciuitate naſareth. vbi xp̄s cõceptus erat. ⁊ in qua ioſeph manebat. ĩ iudeam ciuitatem dauid. i. in bethleem que eſt ciuitas dauid. qꝛ inde oriundꝰ fuit. ṗ. Re. xvij. eo qd̓ eſſet in domo ⁊ familia. i. de genere. dauid vt ꝓfitereꝛ cum maria ſibi deſponſata vxore pregnãte. Ipſa enim erãt de eadem tribu cum ioſeph. ⁊ licet maria nõ fuiſſet obligata tanq̃ p̄gnãs illuc ire ꝓpter longitudinem vite qꝛ naſareth diſtat a bethleem quaſi ꝑ tres dietas tamen ꝓpter exemplum obedientie cum ipſis mulieribus ire voluit. Item ex diuina diſpoſitione hoc factum eſt. vt ſic chriſtus naſceretur in bethleem ſicut predictum fuit Michee quinto. Et tu bethleeʒ terra iuda. nequaꝗ̄ minima es in principibꝰ iude. ex te enim exiet dux qui regat populū meum iſrł. Et factū eſt dū eſſent ibi ipleti ſūt dies eꝰ vt pareret. ſcʒ nouē mēſes ipleti ſūt a die ꝯceptōis xp̄i. ⁊ ꝑpit filiū ſuū p̓mogenitū. dr aūt p̓mogenitꝰ. nō qꝛ poſt illū habuit filios alios ſ; qꝛ āte illū filiū aliū nō habuit. Quia ſicut añ ꝑtū: ita in ꝑtu ⁊ poſt ꝑtū inuiolata v̓go ꝑmāſit. Tunc ipleta ē iſta ꝓphetia Iſa. vij. Ecce v̓go ꝯcipiet ⁊ pariet filiū. Et ipſa btā virgo maria magnū gaudium habuit ī xp̄i natitate. et hoc iō qꝛ ſine dolore ſine afflictiōe et ſine debilitatiōe ſui genuit filium quē ſciuit eſſe deū ⁊ hoīem. Nā ſicut v̓go ꝯcepit ⁊ ſine dolore genuit. ⁊ pānis eū inuoluit. ſcʒ ꝑ ſeipſā Ly. ex quo patʒ falſitas q̄ ſcribiť in libro de infantia ſaluatoris. ſcʒ ipſā obſtetrices habuiſſe q̄ non reqrunť niſi ꝓpter afflictionē matris in ꝑtu. q̄ nō hūit locū in v̓gine puerꝑa qꝛ peperit ſine doloē ⁊ ſine debilitate. Et reclinauit eū in p̄ſepio. Ly. Ioſeph eñ in itinē adduxerat ſecū aſinū ad portandum vxorē pregnantē: ⁊ bouē ad vendēdū vt de p̄cio ſoluēt expēſas in via. Et illis duobꝰ aīalibꝰ fecit p̄ſepiū iuxta ſe in quo btā virgo maria reclinauit filiū natum. qḋ fuerat p̄dictū Iſa. p̄. Cognouit bos poſſeſſorē ſuū: ⁊ aſinꝰ preſepe dn̄i ſui. Dicit eñ quidā qꝛ aſinꝰ ⁊ bos genuflexerūt corā xp̄o. Abacuc. iij. In medio duū aīaliū ꝯgnoſceris. Vn̄ Ber. O xp̄iane vide q̄lis ꝓ te factus ē xp̄s. qꝛ ſi rex: vbi aula regia vbi throni ſublimitas. vbi curie regalis frequentia. ecce aula regia ſtabulū. throni ſublimitas p̄ſepiū. curie regalis frequētia bos ⁊ aſinꝰ. qꝛ nō erat ei locꝰ in diuerſorio. Gor. Hic reprehēdunť xp̄ianoꝝ delicie. diuitie et honores huiꝰ mūdi. Delicie in hoc ꝙ dei filiꝰ non mollibꝰ vel calidis pelliceis indutꝰ fuit: ſed vilibꝰ pānis inuolutꝰ. Honores in hoc ꝙ non in palacio ſed in preſepio eum reclinauit mater ſua Diuitie in hoc ꝙ locum nō habuit in diuerſorio. Vnde bern̄. O homo quid ſollicitꝰ es de regali palacio ecce rex tuꝰ iacet in p̄ſepio Quid cogitas de precioſo indumēto rex tuus inuoluiť vili pānicula. Et paſtores erāt in regione eadem vigilātes ⁊ cuſtodiētes vigilias noctis ſup gregeʒ ſuū. ſcʒ inter iheruſalē ⁊ bethleem. que ciuitates diſtāt ad duo miliaria ab inuicem. Et ecce angelus domini ſtetit iuxta illos. ſcʒ paratꝰ ad reuelandū eis diuina. Et claritas dei circumfulſit eos. nō tātum exterius in corpore: ſed etiam interius in mente. Et timuerūt timore magno. ex inſolita viſione. Sed angelꝰ domini ꝯſolabatur eos dicens. Nolite timere. Cuius cauſam ſubiungit. Ecce enim euangeliſo vobis gaudium magnuʒ quod erit omni populo. nō ſolum iudeorum ſed etiam gentilium. Gorra. Et hoc gaudium eſt magnum ſcd̄m omnem dimenſionem: quia altum profundum. longum ⁊ latum. Altū: quia eius altitudo attingit celum. Vnde Bernardꝰ. Magna eſt hodierna feſtiuitas. celum replet atq̄ terram. Profundum: quia eius profunditas penetrat infernum. ſcilicet vſq̄ ad ſanctos qui erant in limbo. Item eius longitudo protenditur a principio mundi vſq̄ ad finem mundi. Item eius latitudo occupat orbem terrarum. Vnde hodie cantatur in p̄fatiōe miſſe ſcde. ꝓfuſis gaudijs totꝰ in orbe terrarū mundꝰ exultat.

qꝛ natꝰ eſt nobis .ſcꝫ hominibꝰ ⁊ angelis pariter qꝛ ꝯſortio hominū reparāda eſt ruina angeloꝝ. Ly. dr. Hodie. Quis eſſet nox qꝛ nox illa ex claritate diuina fuit ita illuminata. ac ſi eſſꝫ dies clariſſima. ſm ꝙ fuerat ꝑdictum in pſalmo. cxxxvij. ⁊ nox ſicut dies illuminabit̄. ſaluator qui ē xp̄s dominus in ciuitate dauid .i. in bethleem. ⁊ hoc erit vobis ſignum. Inuenietis infantem pānis inuolutum. ⁊ nō ſericis inuolutū. Poſitum in pſepio. nō in pallatio. Et ſubito facta ē cum āgelo. qui tanꝙ̄ principal' inter alios nūciauerat xp̄i natiuitatē. multitudo militie celeſtis .i. angeloꝝ qui nomine militie deſignant̄: qꝛ ꝓ ſalute hominū cum demonibus preliant̄. vnde Apo. xij. Michael ⁊ āgeli eius preliabant̄ cū dracōe. laudātium dominū. de xp̄i natiuitate. ⁊ dicētium. Glā in altiſſimis dō. qꝛ licet eius glā vbiqꝫ luceat maxime tn̄ in excelſis .i. in celo empireo vbi eſt oīm ſāctoꝝ habitatio. Et in terra pax hominibꝰ bone volūtatis. Et notant̄ dicit pax in terra. ⁊ nō glā. qꝛ in terra ē pax. et in celo gloria. Annūciat̄ autē pax hominibꝰ bone volūtatis qꝛ regnum dei tm̄ valet quātum habes. Vn̄ Remigiꝰ. Si enim diuitias zachei nō habes ſi deſūt tibi duo minuta vidue ſi nec calicē aque frigide potes offerre offer deo bonam volūtatem. vn̄ Au. Coronat te deꝰ intus volūtatem vbi nō inuenit facultatē. vnde Criſ. Dextera tua plena ē muneribꝰ ſi fueris plena bona volūtate

Nō multis miraculis fuit declarata xp̄i natiuitas.

Natiuitas xp̄i ſm Innocentiū papam multis miraculis fuit declarata. Nam ipſa nocte obſcuritas noctis verſa eſt in diē. Item cū tēpoꝛe natiuitatis xp̄i ante ⁊ poſt fuiſſꝫ pax in omnibꝰ terris ⁊ ꝓuincijs. romani templū pacis pulcherrimum ꝯſtruxerūt. ⁊ cōſulētes apolinem deam ſuam ꝙdiu duraret templum hoc. Reſpōdit eis ꝙdiu ꝟgo nō pariet. his auditis dixerunt templū pacis ineternū manet. Impoſſibile em̄ credebāt virginē parere. vnde in foribꝰ templi ſcripſerūt. templum pacis manet ineternum. Sed ipſa nocte q̄ virgo peperit templum funditꝰ corruit. Itē ſcd̄m ꝓphetam Ihere. ſignum datum eſt eis: qꝛ omnia ydola corruerēt qn̄ virgo pareret. Et ꝓpter hoc ſacerdotes ydolorum imaginem ꝟginis puerum in gremio baiulātem fecerūt: ⁊ in ſecreto loco templi ponētes adoāuerūt. Item ex legenda lombartica habet̄ ꝙ ipſa die natiuitatis xp̄i ſtatua romuli ⁊ omnia ydola in diuerſis locis corruerūt. Item ipſo die tres ſoles in oriēte apparuerūt. qui paulatim in vnum corpꝰ ſolare redacti ſūt. Item innocentiꝰ papa dicit ꝙ fons aque in ipſa nocte in liquorem olei verſus eſt ⁊ tota die largiſſime manauit. fluēs vſqꝫ ad tiberim. Sicut ſibilla ꝓphetauerat ꝙ niſi erumperet fons olei nō naſceret̄ ſaluator. Itē innocentiꝰ papa dicit. ꝙ octauianꝰ imperator cum vniuerſum orbem iuriſdictioni romane ſubiugaret intm̄ ſenatui placuit vt eū ꝓ deo colerēt. Ad illoꝝ ergo inſtantiā ſibillā ꝓphetiſſam cōſuluit. ſi maior eo aliqn̄ naſceret̄. Cum ergo in die natalis xp̄i ſibilla in camera imperatoris orationibꝰ inſiſteret in die media aureus circulꝰ apparuit circa ſolem. ⁊ in medio circuli ꝟgo pulcherrima puerum geſtās in gremio. tūc ceſari oſtēdit. Admirās autē impator audiuit vocē dicētē. Hec ē ara celi. Dixitqꝫ ei ſibilla. Hic maior te ē ipſū iō adora. Eūdēqꝫ locū i hōre btē marie ꝟgis dedica

uerūt q̄ vſqꝫ hodie ſancta maria ara
celi dicit̄. Impator igit̄ illi puero ho
ſtias obtulit ⁊ ipſe deos ſuos decete
ro colere recuſauit. Huic dicto ɔcor
dāt thimotheus hiſtoriog̃phꝰ ⁊ oroſi
us ꝑ magna pte. Circa pn̄s euāge
liū vbi dr̄. Annūcio voƀ gaudiū ma
gnū. Notandū ꝙ magnū gaudium i
ſtat toti pplo xp̄iano de natiuitate fi
lij dei in hūana natura i ꝓximo reco
lenda ꝑ quem natura hūana ē ꝑ oīa
exaltata ⁊ oībꝰ bonis repleta. Natꝰ
eſt em̄ filiꝰ dei cum ſacco pleno oīm
gratiaꝝ ⁊ virtutū quas noƀ gratis
donauit. ad Ro. viij. Quo eciā non
oīa cū illo nobis donauit. ꝓpterea ā
gelꝰ dixit. Annūcio vobis gaudium
magnū qꝛ natus eſt nobis ſaluator.
Vbi ſciendū ꝙ primꝰ homo ſcȝ adā
productus fuit ſine patre ⁊ matre.
Secundus hō ſcȝ eua ꝓducta fuit ex
patre ſine matre. oēs alij hoīes ex pa
tre ⁊ matre. Reſtabat aūt quartꝰ
modꝰ vt q̄s ꝓduceret̄ ex matre ſine
pr̄e. Sic xp̄s hodie natꝰ eſt. Et i hac
quarta gn̄atione filij oēs in terrā ſuā
ſcȝ celeſtē ihr̄l'm per xp̄i meritū redi
erūt. Sicut in figura deꝰ dixit abrae
Geñ. xxv. Generatiōe autem quar
ta reuertētur.

¶ In diluculo Euāge. ſm Lucā. ij.

In illo tpe. Paſtores loq̄ban
tur ad inuicē. Trāſeamꝰ vſ
qꝫ bethleem ⁊ videamꝰ hoc
verbū qd̄ factum ē qd̄ fecit dn̄s ⁊ oſtē
dit nobis Et venerūt feſtinātes ⁊ in
uenerūt mariā ⁊ ioſeph ⁊ infantē po
ſitū in p̄ſepio. Videtes aūt ɔgnoue
rūt de verbo qd̄ dictū erat illis de pu
ero hoc. Et oēs qui audierūt mirati
ſūt ⁊ de his q̄ dicta erāt a paſtoribꝰ
ad ipſos. Maria aūt ɔſeruabat oīa
verba hec ɔferens in corde ſuo. Et cō
uerſi ſūt paſtores glorificātes ⁊ lau
dātes deū in oībꝰ que audierāt ⁊ vi
derāt ſicut dictū ē ad illos. Po.

Et factū eſt cū diſceſſiſſent āge
li ab eis. Hec hiſtoria ſignat̄ vt
ſupra. Ante iniciū illius euāgelij ſcri
bit ſanctꝰ lucas illud euāgeliū qd̄ ho
die in nocte xp̄i lectū eſt ⁊ ſtatim pꝰ
verba angeloꝝ laudātium deū ⁊ dicē
tiū. Gloria in altiſſimis deo. ⁊ in t̄ra
pax hoībꝰ bone volūtatis ſequit̄ hoc
pn̄s euangeliū. Et factū eſt cū diſceſ
ſiſſent āgeli ab eis in celū. paſtores
loquebant̄ ad inuicē. trāſeamꝰ vſqꝫ
bethleē Ly. Hic deſcribit̄ paſtoꝝ de
uocio qꝛ ſtatim poſt viſionē iſtam di
miſſo grege iuerūt ad videndū natū
Factū eſt poſtq̄ āgeli diſceſſiſſent ab
eis ſcȝ paſtoribꝰ in celū. i. poſtq̄ aſpe
ctibꝰ paſtoꝝ ſe abſtraxerūt aſcēden
tes in celū. Paſtores loq̄bant̄ ad inui
cē. ſcȝ de xp̄i natiuitate. Sicut ⁊ duo
diſcipuli eūtes in emaus de eius paſſi
one. Luce. xxiiij. dicētes. Trāſeamꝰ
vſqꝫ bethleē ⁊ videamꝰ hoc verbū. i.
pueꝝ natū per verba angeli noƀ ſig
nificatū. qd̄ fecit dn̄s ⁊ oſtēdit noƀ.
ſcȝ per angelū. ⁊ venerūt feſtinātes
Ly. ex deſiderio videndi xp̄m. ⁊ vt ci
tius redirēt ad gregē quē ſine cuſto
dia dimiſerāt. ⁊ inuenerūt mariā ⁊
ioſeph ⁊ infantē. i. xp̄m. poſitū in p̄ſe
pio. ſicut angelꝰ eis dixerat. videtes
autē ɔgnouerūt de verbo qd̄ dictum
erat illis de puero hoc. qꝛ nō ſolū fue
rūt illuminati exteriꝰ ſed eciā interi
us de ɔgnitiōe verbi. Et ſic ꝑ ɔgnitō
nē humanitatis venerūt ad cognitio
nem deitatis. Nec ſūt ſcādaliſati de
tāta pauptate ſed ꝑampliꝰ i fide ro
borati ſūt. Et ceperūt p̄dicare marie
et ioſeph cunctis aſtātibꝰ illam quā
viderāt claritatē ⁊ audierāt angeli
cos ymnos. Et oēs qui audierāt mi
rati ſūt de his que dicebant̄ a paſtori
bus ad illos Glo. Nō ſolum mirabā
tur de incarnatiōis miſterio ſed eciā

de tāta paſtorum atteſtatione quam ſimplices neſcirēt fingere inauditā: ſed ſimplia facūdia vera p̄dicarent. Maria autem cōſeruabat omnia verba hec. ſcꝫ quicquid angelꝰ ei retulerat gabriel: quicquid a paſtoribꝰ audierat quicquid experta fuerat. conferēs in corde ſuo. Ly. illa collatio erāt marie valde delectabilis ⁊ toti eccleſie vtilis: qui ſm̄ qḋ dicit Jherom. in ſermone de aſſumptiōe beate marie virginis. Ipſa poſt aſcenſionem filij ſui remāſit ad tempus in terris cum apoſtolis vt eos pleniꝰ inſtrueret de verbo incarnato de quo plenius erat edocta per ſpiritumſanctum. Et oīa familiariꝰ viderat ⁊ tractauerat vniuerſa ꝓpter quod melius exprimere poterat: qꝛ quod melius nouimꝰ melius ⁊ proferimꝰ. Et reuerſi ſunt paſtores. ſcꝫ ad gregem ſuū. glorificātes. ſcꝫ corde. ⁊ laudātes. ſcꝫ ore deum ꝺ beneficio toti mūdo collato generaliter: ⁊ eis oſtēſo ſpecialiter. in omnibꝰ que audierant. ſcꝫ ab angelis. ⁊ viderāt. ſcꝫ ꝓprijs oculis ſuis. ſicut dictum eſt ad illos. ſcꝫ per angelum qui annūciauit eis natiuitatem chriſti.

¶ In miſſa diei. Euangelium ſm̄ Johannem. i.

IN principio erat verbum ⁊ verbum erat apud deum ⁊ deꝰ erat verbum hoc erat in principio apud deum Omnia per ipſum facta ſunt: ⁊ ſine ipſo factum eſt nihil. Quod factuꝫ eſt in ipſo vita erat: ⁊ vita erat lux hominum. ⁊ lux in tenebris lucet: ⁊ tenebre eam nō comp̄henderunt. Fuit homo miſſus a deo: cui nomē erat iohānes. Hic venit in teſtimonium vt teſtimonium perhiberet de lumine vt omnes crederēt per illum. Non erat ille lux: ſed vt teſtimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera que illuminat omnem hominem venientem in hūc mundū. In mūdo erat: ⁊ mūdus per ipſum factꝰ eſt. ⁊ mūdus eū non cognouit. In ꝓpria venit ⁊ ſui eum non receperūt: quotquot autꝫ receperūt eum dedit eis poteſtatem filios dei fieri his qui credūt in nomine eius. Qui non ex ſanguinibꝰ neq̃ ex volūtate carnis neq̃ ex voluntate viri: ſed ex deo nati ſunt. Et verbum caro factum eſt: ⁊ habitauit in nobis ⁊ vidimꝰ gloriam eius gloriaꝫ quaſi vnigeniti a patre. plenum gratia ⁊ veritatis. Deo gratias

Poſtilla.

IN principio erat verbum. Joh. p̄mo. Tho. Johānes euangeliſta per cōtemplationem ceteris euangeliſtis altiꝰ eleuatus: verſatur principaliter circa verbi diuinitatꝫ. cum alij principalit̄ deſcribūt eius humanitatem. Et primo oſtendit verbi excellentiam ꝓut conſiſtit in ſeipſo. d. In principio erat verbum. vnde Auguſtinꝰ. id eſt in patre erat filius. vel in eternitate erat filiꝰ. vel in patre filius eiuſdem ſubſtantie cum eo. Et verbum erat apud deum. id eſt coeternum ⁊ coequale ipſi. Omnia per ipſum facta ſunt. Thomas. Omnia viſibilia ⁊ inuiſibilia ſpiritualia et corporalia. Et ſine ipſo factum eſt nihil. Gor. Nam pater ſine verbo nihil facit. vnde dicit. ⁊ ſine ipſo. ſupple verbo omnia faciente. factum eſt nihil. naturaliter ſubſiſtens propter peccatuꝫ quod deficit ab ente. quod factum eſt in ipſo. ſcilicet verbo. id eſt incarnatio. paſſio. reſurrectio. ⁊ huiuſmodi. vita erat. id eſt cauſa vite nobis. Johannis vndecimo. Ego ſum reſurrectio ⁊ vita. Sic exponitur ſm̄ hilarium. Et vita erat lux hominum. ſcilicet quia homines illuminat ⁊ videre facit. Vnde in pſ. iiij.

Signatū eſt ſup nos lumē vultꝰ tui
dn̄e · vn̄ Augꝰ · Sicut enim nō videt
oculꝰ niſi a luce corꝑali illumineť : ſic
nō videt intellectꝰ niſi a lumine ſpūa
li illumineť · Et lux in tenebris lucet
ſcꝫ cum pctōres faciat vera intelligere
· Et tenebre eū nō ꝯphenderūt .i. infi
delitatis tenebris obtenebrati ipſum
nō ꝯgnoſcūt · Fuit homo miſſus a dō
Hic poniť ꝯmēdatio ꝑcurſoris ſcꝫ io
hānis baptiſte dicēs · Malachie · iij ·
Mat · xi · Mar · i · Ecce ego mitto an
gelū meum ante faciē tuam qui ꝑpa
rabit viam ante te · Fuit homo miſſꝰ
a deo · ſcꝫ ad baptiſandū ⁊ ad p̄dican
dum vnde ea q̄ loquiť nō loquiť a ſe
ipſo ſed ex deo qui eum miſit · ⁊ ideo
verba eius ſūt recipiēda q̄ſi vba dei
· cui nomē erat iohānes · Tho · Johā
nes interp̄tať in quo eſt grā ⁊ ideo
competebat ſibi hoc nomē · qꝛ in ipſo
maxime grā diuina abūdauit · Vnde
Lu · i · Spū ſcō replebiť adhuc ex vte
ro matris ſue · Hic venit in teſtimoni
um vt teſtimoniū ꝑhibēt de lumine
.i. de ihēſu xp̄o nato de virgine · ſicut
radius naſciť a ſole ſine aliq̄ eius cor
ruptione vel diminutiōe · Officiū em̄
eius fuit teſtificari de xp̄o qui ē vera
lux · vt eius teſtimonio illuſtret ⁊ ſic
oēs in ipſū crederēt · Et hoc ē qd̄ ſeq̄
tur · vt omnes crederēt · ſcꝫ in xp̄m ·
· per illū · ſcꝫ iohēm · Nō erat ille lux ·
ſed erat tm̄ teſtis illiꝰ luminis Vnde
ſequiť · ſed vt teſtimoniū ꝑhibēt de
lumine .i. de icarnata diuinitate · eāt
lux vera .i. naturalis fons totiꝰ lumīs
per eſſentiā · q̄ illuminat oēm hoīem
veniētem in hūc mūdum · Ly · q̄tum
eſt in ſe qꝛ ſi aliqui nō ſint illuminati
hoc eſt ꝙ ſe ſubtrahūt ab influentia
huiꝰ lucis · Vn̄ Criſ · Paratꝰ eſt illu
minare · ſed oēs illuminanť : qꝛ clau
dūt viam luminis · Exemplū de ceco
exiſtēte in ſole · In mundo erat · p̄ p̄ſentiā diuinitatis : qꝛ nō eſt locꝰ vbi
nō eſt deꝰ · ⁊ mūdus eū nō ꝯgnouit ·
id ē pctōres mūdialiter viuētes · In
ꝓpria venit .i. in mūdum q̄ ſuus ē vt
pote ab eo factus · Beda · In mūdo
erat · p diuinitatē · in mūdum venit ·
per incarnationē · venire q̄ppe vel ab
ire ē hūanitatis : ⁊ manē diuinitatis
vn̄ ſenſus ē venit .i. viſibilis apparuit
per incarnationē · ⁊ ſui eū nō recepe
rūt .i. iudei q̄ dicunť ſui Quia ſm̄ car
nem erat ex eoꝝ genere qꝛ de ſemie
dauid q̄ erat rex in iſrl̄ vſqꝫ in ſem
piternū ſm̄ illud Deuť · xxvi · Elegit
te dn̄s in populū peculiarem · ⁊ ſui .i.
iudei · eum · ſcꝫ conditorē ſuū · nō rece
perūt · ſcꝫ per fidē · qꝛ pauci de iudeis
compati nō crediderūt xp̄o · vn̄ Iſa ·
p̄ · Filios enutriui ⁊ exaltaui ipſi aūt
ſpreuerūt me · Quotquot autē rece
perūt eum · Gor · ſiue iudeꝰ ſiue genti
lis ſiue nobilis ſiue ignobilis : ſiue fe
mina ſiue maſculꝰ : ſiue puer ſiue ſe
nex · receperūt eum · p fidem credēdo
· Dedit eis poteſtatē filios dei fieri ·
per regenerationē baptiſmi : q̄ nō da
tur niſi ꝓfitentibꝰ fidem xp̄i · per ſe ſi
ſūt adulti vel p alium ſi ſūt puuli · ⁊
in hoc notať mag̃ caritas dei · p̄ · Jo ·
iij · Videte qualem caritatē dedit no
bis pater vt filij dei nominemur ⁊ ſi
mꝰ ⁊ inſup magna vtilitas hoīs Vn̄
Ro · viij · Si filij ⁊ heredes · heredes q̄
dē dei · cohēdes aūt xp̄i · Sꝫ poſſꝫ q̄ri q̄
bꝰ data fuit hec ptās · Idcirco ſb̄dit
· his q̄ credūt in noīe eiꝰ · q · d · his q̄
credūt xp̄m eſſe verum deū ⁊ verū ho
minē · Et iſtis data ē poteſtas ꝙ ſint
filij dei · ꝙ autē iſta generatio ſpūal
differt a carnali generatiōe · Oſten
dit euāgeliſta dicēs · Qui nō ex ſan
guinibꝰ neqꝫ ex volūtate carnis ne
qꝫ ex volūtate viri ſed ex dō nati ſūt
Gor · q · d · Hij ſūt filij dei nō qui ge
neranť ex ꝯmixtione ſanguinū viri

et femine. cōcupiſcētia vtriuſqꝫ mouēte actum ḡnatiōis: ſed ꝑ gratiaꝫ adoptiōis in baptiſmo. vñ Jo. iij. Qđ natum ē ex carne caro eſt: ⁊ qđ natum ē ex ſpiritu. ſpūs eſt. Et vbū caro factum eſt. i. deꝰ homo factꝰ eſt et habitabit in nob̄. Tho. i. int̄ nos hoīes. Et vidimus gl̄am eius. ſcꝫ in miraculis. ſicut ē ſuſcitatio mortui. illuminatio ceci. ⁊ ſic de alijs. ⁊ etiam viderūt qđ creature obediebant ei ad nutum ſuū ſicut dño ⁊ creatori. Vnde hoīes in naui exiſtentes cū apoſtolis qñ orta ē magna tēpeſtas dixerūt vt habet̄ Mat. viij. Qualis eſt hic qꝛ venti ⁊ mare obediunt ei. Sꝫ poſſet q̄ri qualem gloriā. Reſpondet euāgeliſta. gloriā q̄ſi vnigeniti a patre. Tho. i. nō ſicut videmꝰ gl̄am aliorum ꝓphetaꝝ ⁊ ſanctoꝝ. ſed talē ⁊ tantā vt decet vnigenitū Quia xp̄s cōmuniter miracula faciebat impando. vtꝫ ex decurſu euangelij. ꝑ quod oſtendebat̄ qđ illa faciebat v̄tute ꝓpria ſicut deꝰ qui eſt oīpotēs. ꝓpter hoc dr̄ Lu. vi. ꝙ virtꝰ de illo exibat et ſanabat oēs. Plenū gratia. Tho. vt remittat pctā. ⁊ veritatis. vt impleat promiſſa.

Dominica infra octauas natiuitatis domini.

IN illo tempore. Erāt ioſeph ⁊ maria mater iheſu mirātes ſup̱ his que dicebant̄ de illo. Et benedixit illis ſimeō et dixit ad mariam matreꝫ eius. Ecce poſitꝰ eſt hic in ruinam: ⁊ in reſurrectionem multoꝝ in iſrl̄: ⁊ in ſignū cui cōtradicetur. Et tuam ipſiꝰ animam ꝑtrāſibit gladius: vt reuelentur ex multis cordibꝰ cogitationes. Et erat anna ꝓphetiſſa filia phanuel de tribu aſer. Hec ꝓceſſerat i diebꝰ multis. ⁊ vixerat cumviro ſuo ānis ſeptem a v̄ginitate ſua. ⁊ hec vidua vſqꝫ ad ānos. lxxxiiij. que nō diſcedebat de tēplo. ieiunijs ⁊ obſecratōibꝰ ſeruiēs nocte ac die: ⁊ hec ipſa hora ſupueniēs ꝯfitebat̄ domino ⁊ loq̄bat̄ de illo oībꝰ qui expectabāt redemptionem iſrael. Et vt perfecerūt omnia ſcdm̄ legem domini reuerſi ſunt in galileam ciuitatem ſuā nazareth Puer autē creſcebat ⁊ ꝯfortabatur plenus ſapientia ⁊ gratia dei erat in illo.

Poſtilla.

ERāt ioſeph ⁊ maria mater ⁊c̄. Luce. ij. Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta eſt āno incarnatōis xp̄i. i. iiij. nonas februarij. feria. v. luna. xi. īdictiōe. iiij. Ante inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſcūs Lu. in eodē ca. ꝙ ſimon accepit pueꝝ iheſū i vlnas ſuas ⁊ benedixit deū. ⁊ dixit. Nūc dimittis domine ſeruū tuū in pace. Quia viderūt oculi mei ſalutare tuū ⁊c̄. Tunc ſeq̄tur euāgeliū hodiernū. Erāt ioſeph et maria mater iheſu. Et hodiernum euāgeliū factum ē in die purificationis marie ſcꝫ q̄dragesimo die pꝰ natiuitatē xp̄i. Et in hoc euāgelio ponit̄ parētum chriſti admiratio dicens. Erāt ioſeph. qui erat pater putatiuus xp̄i. Lu. iij. Et ipſe iheſus erat incipiēs quaſi annoꝝ. xxx. vt putabat̄ filiꝰ ioſeph. vel quia nutritiꝰ eius ſic vt nutrix pueri dicitur mater eius. et mater iheſu. ſcꝫ virgo maria. mirātes ſuper his que dicebantur de illo. tūc a ſimeone ⁊ ab āna vidua ⁊ prius a paſtoribꝰ in nocte chriſti ⁊ etiam a regibꝰ quos ſtella adduxit ad chriſtum tredecima die poſt natiuitatem chriſti. ⁊ benedixit illis ſymeon ⁊ dixit ad mariam matrem eius. dixit auteꝫ ad mariam magis q̄ꝫ ad ioſeph quia magis pertinebat ad eam de puero. quia ipſa erat vera mater chriſti. ecce hic id eſt chriſtus. poſitꝰ eſt. i. a deo ſtatutꝰ in ruinā ⁊ i reſurrectionē multoꝝ in iſrl̄.

Gor. i. ruinam nō credentium. ⁊ in reſurrectionem multoꝝ. ſcꝫ credentium Item in ruinam vicioꝝ ⁊ in reſurrectionem virtutū. ⁊ in ſignū. Ly. ſcꝫ federis inter homines ⁊ deum. cui cōtradicet᷑. a ſacerdotibus ⁊ legiſperitis ⁊ phariſeis ⁊ mltis alijs qui negauerūt eum eſſe verū meſſiam ⁊ mediatorē dei ⁊ hominū. ⁊ etiam ipſiꝰ animam pertrāſibit gladiꝰ .i. dolor dn̄ice paſſionis Nō enim potuit videre filiū ſuū crucifigi ſine affectu doloris materni. Dama. Dolores quos effugit maria pariēs. hos tpe paſſionis xp̄i ſuſtinuit. Ex hijs patꝫ ꝙ maius fuit martirium btē virginis ꝙ̄ alioꝝ ſanctoꝝ Vnde ihero. in ſermōe de aſſumptione btē virginis dt. ꝙ qꝛ in pte impaſſibili paſſa eſt plꝰ ꝙ̄ martir fuit: qꝛ alij martires paſſi ſūt in corpe iſta in corde. vt reuelent᷑ ex multis cordibus .i. ex multoꝝ cordibꝰ. cogitationes. q̄ prius occultabant᷑. Nam tpe paſſionis xp̄i patuit malicia ſacerdotum. odium iudeoꝝ. duricia populi. incōſtantia pilati. auaricia iude. puſillanimitas petri ⁊ alioꝝ apoſtolorum et ꝯſtātia fidei in maria v̉gine. Ly. licet beata v̉go ex paſſione filij maxime afflicta fuerit. tn̄ in die immobilis ⁊ firmiter ſtetit Alij aūt apl'i ⁊ diſcipuli ꝗ̄tūlibet ſolidi. dicitur dubitaſſe ⁊ circa hāc fidem fluctuationem diuerſaꝝ cogitationū habuiſſe vſqꝫ dum viderūt ipſum a mortuis reſurrexiſſe. Et erat anna ꝓphetiſſa. qꝛ donum ꝓphetie habuit. filia phanuel de tribu aſer. Gor. qui fuit patriarcha et in numero .xij. patriarchaꝝ octauꝰ Et ſic cōmendat᷑ ſancta āna a generis nobilitate. Hec. ſcꝫ anna. ꝓceſſerat in diebus multis vt vixerat cū viro ſuo ānis. vij. ſcꝫ non diuidēdo carnem ſuā cū aīo. vn̄ Gen̄. ij. Erūt duo ī carne vna. virginitate ſua. qꝛ vſqꝫ ad matrimoniū virginitatē ſuam ſeruauit. Et hec vidua erat vſqꝫ ad ānos. lxxxiiij. ¶ Hic cōmendat᷑ ꝙ tam lōgo tempore in viduitate ꝑmanſit ⁊ ꝗ̄uis iuuenis fuit quando vir ſuꝰ obijt. tn̄ alium virum nō duxit. q̄ non diſcedebat a templo. Ly. nō ꝙ ibi ſemper eſſet ſed frequēter. Sic in cōgruo tēpore ſollicite frequētante eccleſiam. dicit᷑ cōmuni modo loquendi. talis ſemper eſt in eccleſia. Jeiunijs quibꝰ. incentiuū carnis reprimit᷑. ⁊ obſecrationibus .i. ſacris orōnibus quibꝰ mens in deum eleuat᷑. ſeruiēs nocte ac die .i. valde frequēter. ⁊ hec ipſa hora ſuperueniēs. ſcꝫ in die purificationis marie. Ly. non caſu vel a diſpoſitiōe hūana ſꝫ ſpūs ſancti reuelatiōe. Sicut dictum ē de ſymeone. ꝯfitebat᷑. ſcꝫ grās agēs deo de tāto bn̄ficio. ⁊ loquebat᷑ de illo oībꝰ qui expectabāt redemptionē iſrl'. id eſt ppl'i iſrahelitici. ānūciās eis natum eſſe ſaluatorē mūdi. ⁊ vt ꝑfecerūt omnia ſm legem dn̄i. ſcꝫ maria et ioſeph ſcꝫ nihil obmittentes ꝗ̄uis nō tenerent᷑. reuerſi ſūt in galileam in ciuitatem ſuam naſareth puer autem creſcebat. ſcꝫ in corpe ſm ꝙ hō. et cōfortabat᷑. augmēto roboris q̊ ad corpꝰ. plenꝰ ſapiētia. qꝛ in eo ſūt oēs theſauri ſapie ⁊ ſcie abſcōditi. ⁊ grā dei erat in illo. Ly. qꝛ totam plenitudinem grē habuit ab inſtāti ſue cōceptiōis Sed ꝗ̄tū ad oſtentationē ī effectu magis apparebat ſm ꝙ ille in corpe creſcebat. vn̄ Theophilꝰ dt Si xp̄s a iuuētute oēm ſapiaꝫ ſuā demōſtraſſꝫ viſū fuiſſꝫ q̄ſi ꝓdigiū. ꝙ ergo creſcebat. nō ſic itelligēdū ē ꝙ q̄ſi aliq̊ tpe minꝰ hūiſſꝫ de grā ⁊ ſapia ⁊ poſtea hoꝝ recepit icremētū qꝛ plenꝰ fuit d̉nitate ſapia ⁊ ſcia ab iſtāti ſue ꝯceptōis Dicit᷑ āt notant᷑. creſcebat .i. creſcē videbat᷑ nūc minꝰ nūc ma gis suā sapiam manifestās ⁊ grām· Sicut sol ꝯ̄puis eiusdē lucis ⁊ caloris sit mane sicut i meridie tn̄ crescē ⁊ augeri dr̄ quo ad eos q̄ magis eiꝰ lucē ⁊ calorē papiūt· Vn̄ ēca p̄ns euāgeliū vt dr̄ ⁊ tuā ipsiꝰ aīam ptrāsi· gla· Scđm ꝙ gladiꝰ simeonis nomes ptrāsiuit aīam v̓gis marie tpe passionis xp̄i· Primo qn̄ audiuit eū captū ⁊ ligatū eē a iudeis ⁊ p̄ntatū p̓mo āne postmodū cayphe· Secūdo qn̄ i die pasceues hora ēca vidit eū exire· crucē portantē int̄ duos latrones ꝯsputū flagellatū· ⁊ coronatum vadētē ad locū passiōis ⁊ mortis sue festinant̄· Tercio qn̄ vidit eum exui nudū· ⁊ sup crucē clauis affigi Qrto qn̄ vidit eū cū cruce eleuari· ⁊ a sacdotibꝰ iudeoꝝ ⁊ ab alijs ptereūtibꝰ ei ꝯuicia inferri· Vach q̄ destruis tēplū dei ⁊ i triduo reedificas illd̓· Alios saluos fecit seipsū n̄ p̄t saluū facē· si filiꝰ dei ē descēdat nūc de cruce· Qn̄to qn̄ audiuit eū petē bibē ⁊ nō potuit hr̄e haustū aque ẜ datū fuit sibi vinū felle mixtū· Sexto qn̄ vidit eū p̄ maxio dolore lacrimātē ⁊ dicentē Deꝰ meꝰ deus meꝰ vt q̄d me dereliqsti Septio qn̄ pre mag̃ pena clamās in cruce voce mag̃ emisit spm̄· Octauo qn̄ post eiꝰ mortē vidit cor eiꝰ lācea pforari· Nono qn̄ corpꝰ eius ē depositū de cruce tūc ihesū xp̄m filiū suū in brachia sua suscepit· ⁊ osculata est oīa vulnera eius·

In octa· nati· dn̄i· Euā· ƒm Lu· ij·

IN illo tē· Postꝙ̄ ꝯsūmati sūt dies octo vt circūcideret̄ puer vocatū ē nomē eiꝰ ih̄s· Qđ vocatū ē ab āgelo p̓usq̄ꝫ i vtero ꝯcipet̄·

Postil·

POstꝙ̄ ꝯsūmati sūt di· ⁊c̄· Lu· ij· Quo die hoc euāgeliū factū sit audit̄· qꝛ die octauo a natitate xp̄i· Añ imcāū illiꝰ euāgelij scribit sā· lu· ꝙ reuersi sūt pastores scꝫ postꝙ̄ inuenerūt mariā ⁊ ioseph ⁊ infantē positū in p̄sepio glorificātes et laudātes deum in oībꝰ q̄ audierāt et viderāt sic ad illos ē dictū a pastoribꝰ ⁊ tūc statī sequit̄ illud euāgeliū · Postꝙ̄ ꝯsūma sunt dies octo· Ior· Hodiernū euāgeliū ē breuissimū in lrā ẜ pfūdissimū in sentētia Comuni noīe ⁊ vocabulo vocat̄ festiuitas ista nouꝰ ānus ⁊ merito: qꝛ xp̄us q̄ nouꝰ hō ꝓpt̄ nos factꝰ ē· nouū sanguinē i sua puericia hodie icepit effūdere qn̄ hodie circūcisꝰ fuit· Scđm ꝙ hodie recolimꝰ tria festa q̄ tāgunt̄ i euāgelio hodierno· Prio octauā natitatis xp̄i ⁊ hoc exp̓mit̄ notant̄ cū dr̄· postꝙ̄ ꝯsūmati sūt dies octo· s· a natiuitate xp̄i cōputādo· Scđo circūcisionē xp̄i cū dr̄· vt circūcideret̄ puer· sic ei p̄ceptū fuerāt Ge· xvij· Infās octo dieꝝ circūcidetur in vob̄ Et masculꝰ cuiꝰ p̄pucij caro circūcisa n̄ fuerit pibit de popul̄ suis qꝛ pactū meū irritū fecit· et in nouo testamēto baptisamur loco circūcisiōis· vn̄ xp̄s· d· i nouo testamēto Io· iij· Nisi q̄s renatꝰ fuerit ex aqua ⁊ spūscō nō p̄t itroire i regnū dei· vn̄ Beda sup p̄nti euāgelio· illd̓ qđ nūc facit baptismꝰ hoc tūc fecit circūcisio· Tercio salutiferi nois impositionē cū dr̄· vocatū ē nomē eꝰ ih̄s qđ vocatū ē ab āgelo p̓usq̄ꝫ i vtero· s· v̓gis· ꝯcipet̄· vtꝫ Lu· i· vocab̄ nomē eꝰ ihesū· sicut̄ āgelꝰ dixit ad ioseph· vtꝫ Mat· i· vocab̄ nomē eꝰ ihesū· ip̄e ei saluū faciet pplm̄ suū a peccatis eoꝝ Querit̄ si ih̄s ē saluator q̄re tūc nō oēs hoīes saluātur r̄ndet̄ ꝙ hoc non accidit ex p̄te ih̄u ẜ ex culpa ipsiꝰ hoīs· Exēplū istiꝰ ponit̄ p̓mo sic Si q̄s ad ostiū vniꝰ pulset ⁊ n̄ igrediat̄ hº ē ex culpa pulsātis ẜ n̄ apiētis· sic si ih̄s ad ostiū cordꝭ puls̄· ⁊ ẜ n̄ igredit̄ n̄ ē dī itrare volētis ẜ hoīs aditū ꝓhibentis· vn̄ Apo· iij· Ego sto ⁊c̄·

Vnde ſanctꝰ dyoniſiꝰ ꝙ enim ſol domum exiſtēte ⁊ clauſa feneſtra nō illuminat nō eſt culpa ſolis: ſed hōis feneſtram nō aperiētis: terciū exemplum ponit Anſel. ſi em̄ porrigo tibi pomū ⁊ tu nō accipis ꝙ nō habes pomum nō eſt culpa mei dātis: ſed tui nō accipiētis. idō dr̄ ad Heb. xij. Videte ne quo deſit grē dei ⁊ c̄. Circa hoc euāgelium vbi dr̄. Vocatum eſt nomē eius iheſus. Notādū ꝙ papa Jo. xxij. ſtatuit vt quicūqꝫ in miſſa quādo nomē iheſus nominat̄ geniculatꝰ fuerit vel qui tūc tūdit pectꝰ vel iclinās facit reuerētiam huic ſāctiſſimo nomini iheſu obtinet. xx. dies indulgentiaꝝ ꝑut de hoc habet̄ publicum inſtrumētum littere autētice. Item notādum ꝙ hodie ſm Aug. in ſermone die kalēdis ianuarij Pagani olim maximū habuerūt feſtum i kalēdis ianuarij Nam ianum crediderūt quēdam deum eſſe ⁊ duas facies ei figuābāt. vnam a pte ante i ſignū futuri anni ⁊ aliam a pte poſt in ſignum p̄teriti āni vnde ei quidam ſexꝰ veſtes ſuas mutauerūt alij faciem alij pecudum veſtes induerūt. alij canticas luxurioſis decinerūt. alij auguria ſeruabāt. alij mēſas nocte parabāt credētes ſacietatem venturā fructuū. alij ſtrenas .i. iocalia tradiderūt amicis hodie p̄mo mane in ſignum boni āni que omnia ꝓ xp̄o dimittere debemꝰ et ſimilia circa eccleſias ⁊ dei cultum cōplere debemꝰ.

In epiphania domini Euāgelium ſcd̄m Math. ij.

Cum natꝰ eſſꝫ iheſus in bethleem iude in diebus herodis regis Ecce magi venerūt ab oriente iheroſolimā dicētes vbi eſt q natꝰ eſt rex iudeoꝝ. Vidimꝰ em̄ ſtellam eius in oriēte ⁊ venimꝰ adorare eum. audiēs autem herodes rex turbatꝰ eſt ⁊ omnis iheroſolima cū illo et ꝯgregās oēs principes ſacerdotū et ſcribas populi ſciſcitabat̄ ab eis vbi xp̄s naſceret̄. At illi dixerunt ei in bethleem iude. Sic em̄ ſcriptū eſt ꝑ ꝓphetam. Et tu bethleem terra iuda nequaq̄ minima es in principibꝰ iuda. Ex te enim exiet dux qui regat populum meum iſrl̄. Tunc herodes clam vocatis magis. diligēter didicit ab eis tempꝰ ſtelle que apparuit eis Et mittēs illos in bethleem dixit. Ite ⁊ diligēter interrogate de puero. Et cum inueneritis renūciate mihi: vt ⁊ ego veniēs. adorem eum Qui cum audiſſent regem abierunt Et ecce ſtella quam viderāt in oriente ātecedebat eos vſqꝫ dum veniēs ſtaret ſupra vbi erat puer. Vidētes autem ſtellam gauiſi ſūt gaudio magno valde. Et intrātes domum inuenerūt puerum cū maria matre eius Et ꝓcidētes adorauerūt eum. Et apertis theſauris ſuis obtulerūt ei munera aurum thus ⁊ mirram. Et reſpōſo accepto in ſomnis ne redirent ad herodem. per aliam viam reuerſi ſūt in regionē ſuam

Poſtilla

Ubi eſt qui natꝰ eſt rex iudeoꝝ Mat. ij. Ante inicium illiꝰ euāgelij ſcribit beatꝰ math. in p̄cedēti ca. ꝙ cum eſſet deſpōſata mater iheſu maria ioſeph anteq̄ cōuenirent inuēta eſt in vtero habēs de ſpū ſācto Joſeph autem vir eius cum eſſet iuſtus ⁊ nollet eam traducere. voluit occulte eam dimittere. Hec autē eo cogitāte angelꝰ domini i ſomno apparuit ei dicēs Joſeph fili dauid. noli timere accipere mariam cōiugem tuam quod enim in ea natum eſt de ſpiritu ſancto eſt. pariet autem filium: ⁊ vocabis nomen eius iheſum. Ipſe enim ſaluū faciet populum ſuū a peccatis eorum. Tunc poſtmodum ſequit̄ euangeliū hodiernū. Cū ergo natꝰ eſſet iheſus .ſupple dulcis ſaluator de maria v̓gine ſm humanitatē .in bethleē iude. Glo. hoc d̄r ad differentiā alteriꝰ bethleem q̄ eſt in galilea in tribu zabulon. de q̄ habetur Joſue. xix. In diebꝰ herodis .ſ. aſcalonite qui fuit gētilis ⁊ ydumeꝰ ⁊ p̄mus rex alienigena in iheruſalē ⁊ ſuper ꝑplm iudaicum ꝯſtitutꝰ. Pro quo ſciendū ꝙ tres fuerūt herodes. ſcilicꝫ aſcalonita. antipas. ⁊ agripa. Aſcalonita necat pueros. antipa iohannē Agripa iacobū mittēs in carcerē petrū. Itē ſciendū ꝙ xp̄s tūc tēporis natꝰ eſt cū p̄mo ablatū fuit regnū a iudeis ⁊ qn̄ alienigena regn̄it vt impleret̄ ꝓphetia iacob Gen. xlix. Non auferet̄ ſceptrū de iuda nec dux de femore eiꝰ donec veniat q̄ mittendus eſt. Et a tp̄e illo quo iacob ꝓphetauerat ꝓphetiam illā fluxerūt mille centū. lv. āni. Ecce magi ab oriēte. qui dicunt̄ magi ꝓpter magnitudinē ſapiētie ⁊ ſcie. venerūt iheroſolimā. ſm glo. eo ꝙ crediderūt ꝗ tal' puer nō niſi i vrbe regia naſci debuiſſꝫ. dicētes. vbi ē qui natꝰ eſt rex iudeoꝝ. xp̄us rex iudeoꝝ ē dictus ꝗ ad ipſos ſpālit̄ ē miſſus. vtꝫ Mat. xv. nō ſū miſſus n̄ ad oues q̄ p̄ierūt domꝰ iſrl'. Itē ꝗ cū eis nutritꝰ ⁊ cōuerſatꝰ eſt ſcꝫ in nazareth. vt h̄r Lu. iiij. Notādū ꝙ ille titulꝰ a tribus regibus ē hodie nūciatꝰ ⁊ a pilato i die paſceues cōfirmatꝰ. qn̄ fecit ſcribi titulum ⁊ cruci affigi. Iheſus nazarenꝰ rex iu. vidimꝰ ſtellā eius i oriēte ⁊ venimꝰ adorare eū. vn̄ Aug. d. Magi traditionē balaā ſeq̄bant̄ q̄ dixit. ⁊ h̄r Nu. xxiiij. Oriet̄ ſtella ex iacob ⁊ ſm Cri. Cū magi ſup montē q̄ d̄r victorialis ꝯſiſterent ⁊ deū adorarēt. ſtella ad iſtar pueri crucē in capite habentis eis apparuit ex cuiꝰ aſpectu erāt valde gauiſi ⁊ ſuis tēpibꝰ meruerūt vidē ſtellā illā quā ꝓpheta balaā longis tp̄ibꝰ ante p̄dixerat. ⁊ ſtatī arripientes iter ſtella antecedēte eos venerūt ad puerū adorandū ⁊ munera ei offerēda. Et illa ſtella nō tm̄ i nocte ſed etiā i media die apparebat. ⁊ ſolis radios vicit in claritate qd̄ non ē virtutis aliaꝝ ſtellaꝝ fulgentiꝰ. Puer natꝰ nouam ſtellā fabricauit. Sꝫ quō in tredecim diebꝰ tam cito venerūt ab oriēte in iheruſalē que ē i media p̄te mūdi ſita. Reſpōdet remigius ꝙ puer ad quē iuerūt potuit eos tam in breui ſpacio tēpis ad ſe reducere. Vn̄ augꝰ d̄t. ꝙ tres magi iter vniꝰ anni in tredecim diebꝰ p̄egerūt. Audiēs aūt herodes rex. ſcꝫ regem natū iudeis de gn̄e iudeoꝝ cū ipſe eſſet ydumeꝰ ⁊ de alia gēte. turbatus eſt. timēs ne regno reuoluto ad iudeos ipſe expelleret̄ a regno ⁊ ſemē eꝰ poſt ipſū. Ideo ſm grego. ſup math. Codices q̄bꝰ genealogia iudeoꝝ texitur cremauit. ⁊ oīs iheroſolima cū illo. cauſa timoris ne rex iratꝰ regiones et ꝑplm vexaret ⁊ aggrauaret. Et congregās oēs p̄ncipes ſacerdotū ⁊ ſcribas populi. q̄ erāt legis doctores. ſciſcitabat̄ ab eis vbi xp̄us naſceretur. At illi. ſicut periti in lege. reſpōderunt in bethleem iude ſic em̄ ſcriptū eſt per ꝓphetam micheā quinto. Et tu bethleem terra iuda nequaq̄ minima es in principibus iuda. ex te enim exiet dux qui regat populum meum iſrahel Vnde in pſal. quadrageſimoſeptimo. Ipſe regat nos in ſecula. Vnde leo papa. Chriſtꝰ qui ſerui formam acceperat ⁊ non venit iudicare ſed iudicari. bethleem preelegit natiuitati et iheroſolimam paſſioni. tunc herodes. Lyra. cognito loco natiuitatis chriſti. ⁊ iudeorum reſponſo. clam vocatis magis diligent̄ didicit ab eis tempꝰ ſtelle que apparuit eis. dicit enim clam id eſt occulte cum eſſet alienigena nō cōfidebat de iudeis ⁊ ideo voluit ſuum cōſilium eos latere. Et mittēs illos in bethlehem dixit. Ite ⁊ diligēter interrogate de puero ⁊ cum inueneritis renūciate mihi vt ⁊ ego veniēs adorem eū. Ly. Spondet falſum obſequiū vt faciliꝰ eos decipiat ⁊ ad redeūdum ad ipſum inducat. Raba. Finxit ſe vultu ⁊ verbis eum adorare velle quem inuida cogitatione tractabat occidere. qui cum audiſſent regem abierūt recedētes de iheruſalem vt irent verſus bethleem. ⁊ ecce ſtella quam viderāt in oriēte antecedebat eos. vnde Criſoſto. ſuper Mat. Ex hoc oſtendit̄ qꝛ cū ſtella duxiſſet magos in iheruſalem. abſcōdita eſt ab eis vt relicta ſtella cogerent̄ de xp̄o interrogare vt ipſi magi qui prius fuerāt commoniti celeſti ſigno. cōfirmarent̄ ex dicto ꝓphetico ⁊ ex doctoꝝ hebraicorum reſpōſo ſicut iam ſupra dictum eſt. vſqꝫ dū veniēs ſtaret ſupra vbi eāt puer. Stetit enim ſup caput pueri. quaſi diceret. hic eſt vt qꝛ loquēdo monſtrare nō poterat ſtādo monſtraret. ⁊ intrātes domum. id eſt diuerſorium vbi puer natꝰ fuerat. inuenerūt puerum cum maria matre eius. pie credit̄ cum beata virgo ante diuerſorium equitatum magnum vidiſſet. recepit pueꝝ de p̄ſepio ſup gremiū ⁊ in brachia ſua vt ſic ſe matrem pueri oſtēderet. Raba. Diuino autem nutu factum eſt qđ abiret ioſeph ne aliqua occaſio male ſuſpicionis daret̄ gentibꝰ Et procidētes adorauerūt eum. Ly. exquo patꝫ ꝙ cognouerūt ipſiꝰ diuinitatē per diuinā reuelationem. Cum enim viderēt puerum pānis vilibꝰ inuolutum in gremio pauperis matris poſitum. nullū regie dignitatis humane habentem ſignum. nō eſt veriſimile qđ talem reuerētiam ei exhibuiſſēt: niſi aliquid ſupra hominem cognouiſſent. vnde Criſoſto. Puerum viderūt hominem et agnouerūt redemptorem illuminati ī fide credētes hūc puerum eſſe ſaluatorem mūdi quem queſierant. Et apertis theſauris ſuis obtulerūt ei munera. aurum. thus. ⁊ mirram. Lyra Iſta tria obtulit quilibet ipſoꝝ ſcꝫ. aurum ad ſuſtētationē pauperis matris ⁊ filij. thus cōtra fetorem loci. Mirram ad cōſolidāda membra pueri. Item per aurum ſignificabāt regiam dignitatem. per mirram hominis mortalitatem. qꝛ mirra ſolēt inūgi corpora mortuorum. per thus ipſius diuinitatem. qꝛ thus ad honorem diuinum cōcremat̄. Item qꝛ magi a puero habuerūt triplicē ſubſtātiam ſcꝫ corpꝰ. animā. ⁊ res temporales. Fecerūt igit̄ homagium regi puero nato. de corpore qꝛ ꝓciderūt. in quo notat̄ eorum magna humilitas. Et in hoc reprehendit̄ ſuperbia illorum xp̄ianoꝝ qui non flectūt genua ſua i eleuatione corpis xp̄i in miſſa. de anima. qꝛ adorauerūt eum in quo notatur eorum fides. de ſubſtātia temporali qꝛ ⁊ munera obtulerūt. Plꝰ enī non habet homo niſi corpꝰ animam et temporalia. Sequit̄. Et reſponſo accepto. ſcꝫ per angelum. ne redirēt ad herodem per aliam viam reuerſi ſunt in regionem ſuam. Ly. ſcꝫ peracto obſequio qꝛ deſcenderūt ad mare ⁊ inde per nauē trāſfretātes abierūt in tharſim. Qđ cognoſcēs herodes iratꝰ poſtea naues tharſenſium incendit ſm̄ quod fuit ꝓphetatum per dauid in p̄s. xlvij. In ſp̄ū vehementi cōteres naues tharſis. Vnde arcap̄ns euāgelium vbi dicit̄ in diebꝰ herodis regis. Hic querit̄ quare non dixit. In diebꝰ octauiani ceſaris. Reſpondetur ꝙ euãgeliſta hoc dixit vt videat̃ impleta ꝓphetia iacob que habet Geñ. xlix. Non auferet̃ ſceptrũ de iuda ⁊ dux de femore eius donec veniat qui mittendus eſt ſed iam ablatum erat ſceptꝝ de iuda qꝛ iſte herodes erat alienigena ⁊ erat primꝰ rex iudeorum ⁊ ſic euãgeliſta ꝓbat xp̄m veniſſe ex triplici ꝓphetia. Jacob qui ꝓphetauerat tempus xp̄i vt iam dictum eſt. Et ex ꝓphetia Michee qui prophetauit de loco vt ptꝫ hic in euãgelio. Et tu bethleẽ terra iuda ⁊c̃. ¶ Et ex ꝓpheta balaam qui ꝓphetauit de ortu ſtelle. vtꝫ Numeri. xxiiij. Orietur ſtella ex iacob. Manifeſtũ eſt ergo xp̄um natum eſſe cum omnes iſte tres ꝓphetie vno tempore ſint implete.

¶ Dominica infra octauam epiphanie. Euãgelium ſm̄ Lucã. ij.

In illo tempore. Cum factus eſſet iheſus annorum duodecim aſcendentibꝫ illis iheroſolimam ſc̄d̄m conſuetudinem diei feſti. cõſummatiſqꝫ diebꝰ cum redirẽt. remanſit puer iheſus in iheruſalem: ⁊ non cognouerũt parẽtes eius. Exiſtimantes autem illum eſſe in comitatu. venerũt iter diei. ⁊ querebant eum inter ꝯgnatos ⁊ notos. Et non inuenientes reuerſi ſũt in iheruſalem requirẽtes eum. Et factum eſt poſt triduũ inuenerũt illum in templo ſedentem in medio doctorum audiẽtem illos ⁊ interrogãtem eos. Stupebãt autem omnes qui eũ audiebãt ſuper prudẽtia ⁊ reſponſis eius. Et vidẽtes admirati ſũt. Et dixit mater eius ad eum. Fili quid feciſti nobis ſic. Ecce pater tuus ⁊ ego dolentes querebamꝰ te. Et ait ad illos quid eſt quod me querebatis. Neſciebatis. qꝛ in hijs que patris mei ſunt oportet me eſſe. Et ipſi nõ intellexerunt verbum quod locutꝰ eſt ad illos. Et deſcẽdit cum eis. ⁊ venit in nazareth. Et erat ſubditus illis. Et mater eius cõſeruabat omnia verba hec in corde ſuo. Et iheſus ꝓficiebat etate ⁊ ſapiẽtia ⁊ gratia apud deum et homines.

Poſtilla.

Cum factus eſſet annorum duodecim. Lu. Hiſtoria huiꝰ euãgelij facta eſt anno xp̄i. xij. xvij. kaleñ. maij. feria. iiij. luna. xvij. indictiõe quarta. Cum euangeliſta lucas nobꝭ declaraſſet quomodo xp̄s fuit in templum preſentatꝰ ⁊ a ſymeone ⁊ ab anna vidua laudatꝰ. ſicut dictuꝫ eſt in precedẽti dominica. ⁊ poſtq̄ declarauit quomodo xp̄us in egiptum portatꝰ fuit in qua ſeptem annis fuit. Et cum iã rediſſet de egipto poſt mortem herodis. ⁊ fuiſſet iam quinqꝫ annis cum parentibꝰ ſuis in nazareth. Factum eſt autẽ anno. xij. aſcẽdentibꝰ parentibꝰ ſuis iheroſolimam ſc̄d̄m conſuetudinem diei feſti. iudei enim ter habebãt in anno preceptũ eundi in iheruſaleꝫ in paſca quod fuit feſtum azimorum. p hoc feſtum recolebant exitum ⁊ liberationem de egipto. Secũdo in penthecoſten per quod recolebant memoriam legis. date in quinquageſima die in exitu de egipto. Tercio in cenophagia ſeu in feſto tabernaculoꝝ per quod recolebant quomodo per quadraginta annos in deſerto habitabãt in tabernaculis. In hijs feſtis quilibet vir tenebatur ſe preſentare in iheruſalẽ cum hoſtijs a deo determiatis. de mulieribꝰ non fuit preceptum. ſi tamẽ comitabant̃ viros ſuos bonum erat et laudabile. Sed qui erant valde remoti poterant ſe in duobꝰ feſtis excuſare. ſed non de feſto paſce niſi neceſſitate infirmitatis. ergo dicit. Aſcendentibus illis. Jorda. ad litteram qꝛ

galilea erat in plano vbi nazareth
fuit ſita· in q̃ xp̄s fuit annūciatꝰ ⁊
educatꝰ· ihꝛl'm aūt erat in mōtanis
et diſtat nazareth a ihꝛl'm ꝑ tres di
etas· Sed qꝛ ſm Gre· Ois xp̄i actio
eſt nrā iſtructio· Ergo xp̄s hoc i xij·
anno fecit vt nobis exēplū daret vt
etiā libēter eccleſias viſitemꝰ· Con
ſūmatiſqꝫ diebꝰ· ſcꝫ octo ꝑtinētibꝰ
ad ſolemnitatē· cum redirēt· ſcꝫ ma
ria ⁊ ioſeph· remāſit puer in ihꝛl'm
et nō ꝯgnouerūt parētes eius .i. nō
aduerterūt ꝙ remanēt· hoc ē ꝯtra il
los q̃ raro manēt in eccleſia vſqꝫ ad
finē miſſe aut ſermonis· Sꝫ diabolo i
ſtigāte cito exeunt· ⁊ in cimiterio vel
foro ſtāt· ⁊ inutilibꝰ ⁊ q̄nqꝫ nociuis
ſermonibꝰ ſe occupāt· vtꝫ Joh· viij·
qui ex deo ē verba dei audit ꝓpterea
vos nō auditis qꝛ ex deo nō eſtis· Ex
3 iſtimātes aūt illum eſſe in comitatu·
Vuil'· filij iſrl' ad feſta cōfluentibꝰ
vel ad ꝓpria redeūtibꝰ mos erat ſeoꝛ
ſū viros ⁊ ſeorſū feminas incedē· Pu
eri cū quolibꝫ parēte indifferēter ire
poterāt· ⁊ ideo maria putauit ihesū
eſſe i comitatu viroꝝ cū ioſeph· ⁊ io
ſeph putauit eū eſſe in comitatu mu
lieꝝ cū maria ⁊ ſic ꝑdiderūt ihesū· ve
nerūt iter vnius diei .i. in eadē die q̃
redierūt de ihꝛl'm· ⁊ q̄rebant eū· ſcꝫ
ſcd̄a die· int̉ ꝯgnatos ⁊ notos· ⁊
nō inuenientes eū reuerſi ſūt· ſcꝫ t̉cia
die· in ihꝛl'm requirētes eum· Et fa
ctū eſt poſt triduū inuenerūt illū in
templo. Nō in foro neqꝫ in ludo ſicut
pueri iā ſolent inueniri· ſꝫ in templo
vbi domꝰ orōnis ē· Sedentē i medio
doctoꝝ audientē illos ⁊ interrogan
tē eos· Ly· vt meliꝰ poſſet oēs audi
re ⁊ melius cū eis cōferre· Hoc ē em̄
ſapiētis ꝑmo em̄ audire ⁊ poſt inter
rogare· Stupebāt aūt oēs qui eū au
diebāt .i. valde mirabant̉· ſuꝑ prudē
tia ⁊ reſponſis eius· qꝛ al's inauditū

fuerat ꝙ puer talis etatis tam ſapiē
ter loqueret̉· Et videntes· ſcꝫ maria
et ioſeph eum in medio doctoꝝ· ad
mirati ſūt. Et dixit mater eius ad eū
Fili quid feciſti nob' ſic. Ecce pat̉ tuꝰ
ſcꝫ putatiuꝰ vel nutritiꝰ· ⁊ ego dolē
tes q̄rebamꝰ te· Hic inſtruūtur parē
tes q̄liter ſe in correctiōe debeāt hr̄e
ad filios· vt cōtumelioſis ⁊ maledi
ctis nō conturbēt pueros ſuos· Corri
piēdi enim ſūt ꝑmo cum benignita
te· ⁊ ſi nō iuuat· tūc cum virga aſpe
ra· vtꝫ Prouer· xiij· Noli ſubtrahere
a puero diſciplinā· ſi enim ꝑcuſſeris
eum virga nō moriet̉· ⁊ aiam eius
de inferno liberabis· Notandū ꝙ nū
q̄ legit̉ in euangelijs ioſeph ihesū lo
cutum fuiſſe ſed hoc ſemper marie v̉
gini dimittebat· qꝛ ad ipſam tanq̄
ad veram matrē pertinebat· Itē hic
querit̉ quare ioſeph dicit̉ pater ihu
cum non genuerit eum· Dicēdum ꝙ
dicebat̉ pater eius ꝓpter tria Primo
propter hoīm opinionem· vtꝫ Lu· iij
vt putabat̉ filiꝰ ioſeph· Scd̄o ꝓpt̄
eius nutritionem· Quia ſm origenē
ſic appellabatur ioſeph ſcꝫ pater ihe
ſu quia nutritiꝰ eius fuit· Tercio ꝓ
pter cōiugalem deſponſationem ſcꝫ
ioſeph ⁊ marie. Nam ſcd̄m auguſti
num· Multo cōuenientius chriſtus di
citur filius ioſeph quam ſi eſſet aliū
6 de adoptatꝰ· Item quare maria vir
go prepoſuit ioſeph ante ſe dicens·
Pater tuꝰ ⁊ ego dolentes quereba
mus te cum tamen ſit mater dei ⁊
regina celi· Reſpondetur primo pro
pter humilitatem quam habebat ex
cellentiſſimā· Secundo vt exemplꝫ
daret alijs mulieribus honorandi vi
ros ſuos· Et ait ad illos· Quid eſt
ꝙ me querebatis· ſcꝫ inter conſan
guineos ⁊ notos· neſciebatis quia i
his q̃ patris mei ſunt· ſupple celeſtis
oportet me eſſe: quia alium patrem

non habet. Orige. i celis ſine matre in terris ſine patre. Et ipſi nō intellexerunt verbum qđ loquebat̃. Ly. qꝛ adhuc non erāt aſſueti talia audire ab eo. Et deſcendit cum eis ⁊ venit naſareth ad eoꝝ ꝯſolationē. Et erāt ibi ſubditꝰ illis. ad nr̄am inſtructionem. ⁊ mater eiꝰ cōſeruabat omnia verba hec in corde ſuo. Omnia enim que vidit vel audiuit a xp̄o fieri quorum tūc plenam ꝯgnitionem nō habebat memorit̃ tenuit. vnde Beda. Virgo maria q̄ intellexit ſiue q̄ dum intelligere nō potuit omnia in corde ſuo q̄ſi rumināda ⁊ diligentiꝰ ſcrutāda recōdebat. Hoc eſt ꝯtra nos obliuioſos q̄ nec aliquid qđ de deo ⁊ ſalute animaꝝ noſtraꝝ audimus memoriter retinemꝰ. Sꝫ ſumꝰ ſicut vas cōfractum qđ nihil poteſt continere vnde Eccle. xxi. Cor fatui q̄ſi vas cōfractum omnem ſapiētiam non tenebit. iheſus autē ꝓficiebat etate. Gor. quo ad corpis incremētum ſcꝫ de infātia ad puericiam. de puericia ad iuuentutem. ⁊ ſapiā. Ly. nō quantum ad rem ſed quātum ad oſtēſionem i effectu inquātum ſapiam ſuam. non tantum humanam ſed etiam diuinā magis oſtendebat ſm ſuū beneplacitum. ⁊ ꝓut noſtre ſaluti expediebat. apud deum ⁊ apud homines .i. deo ad laudem. ⁊ hominibꝰ ad ſalutē ꝓficiebat.

¶ Dominica prima poſt octauas epiphanie. Euāgelium ſm Jo. ij.

In illo tp̄e. Nuptie facte ſūt in chana galilee: ⁊ erat mater iheſu ibi. vocatus eſt autē ⁊ iheſus ⁊ diſcipuli eiꝰ ad nuptias. Et deficiente vino: dicit mater iheſu ad eum. vinū nō habēt. Et dicit ei iheſus. Quid mihi ⁊ tibi ē mulier: Nōdū venit hora mea. Dicit mater eius miniſtris. Qđcūqꝫ dixerit vob̄ facite. Erāt autꝫ ibi lapidee ydrie ſex poſite ſm purificationeꝫ iudeoꝝ capientes ſingule metretas binas vel ternas. dicit ei iheſus Implete ydrias aqua ⁊ impleuerūt eas vſqꝫ ad ſummū. ⁊ dicit ei iheſus. haurite nūc ⁊ ferte architriclino. ⁊ tulerūt vt autꝫ guſtauit architriclinꝰ aquā vinum factum. ⁊ nō ſciebat vnde eſſet. Miniſtri autem ſciebāt qui hauſerāt aquam vocat ſponſuꝫ architriclinꝰ ⁊ dicit ei. Omnis homo primuꝫ bonum vinum ponit: ⁊ cum inebriati fuerint tunc id qđ deterius eſt. Tu autem ſeruaſti bonū vinum vſqꝫ adhuc. Hoc fecit initium ſignorum iheſus in chana galilee ⁊ manifeſtauit gloriam ſuam Et crediderūt in eum diſcipuli eius

Poſtilla

Nuptie facte ſūt in chana gali. Jo. ij. Miraculum iſtud dn̄s iheſus fecit Anno eius. xxxi. octauo poꝰ ianuarij luna. xv. feria. ij. indictiōe iiij. Ante initiū euāgelij ſcribit ſcūs Jo. de vocatiōe diſcipuloꝝ xp̄i. tunc dicit eis Amē amen dico vobis videbitis celū apertū ⁊ angelos dei deſcēdentes ⁊ aſcendētes ſup filium hoīs. tūc ſequit̃ euangeliū hodiernū. Nuptie facte ſunt in chana galilee. Gor. Chana ē nomē ville in q̄ facte ſūt nuptie in ꝓuincia galilee. Et iſta villa diſtat a iheruſalē q̄ſi tribꝰ dietis. Et iſte nuptie facte ſunt eadē die q̄ xp̄s baptiſatꝰ eſt reuoluto vno āno. Et erat mater iheſu ibi. Non dꝛ hic ꝙ fuerit vocata qꝛ rōne ꝯſanguinitatis veneāt nāqꝫ officioſa ſicut etiā abijt in montana ad eliſabeth ad ſeruiendum ei. Luce. p̄. Ratione huiꝰ etiam vocatꝰ fuit dominꝰ iheſus cum diſcipulis ſuis. Criſoſtomꝰ. vocatus eſt iheſus ad nuptias nō vt aliquis magnus ſed vt cōſanguineꝰ ⁊ ipſe vt humilis nō reſpuit ſed venit. Sed quō vocati ſūt ihs ⁊ mat̃ eius ⁊ diſcipuli ad nuptias cū eſſent paupes ꝗles nō ſolēt ad cōuiuia vocari. Reſpondet ꝙ ſponſus ⁊ ſpōſa paupes fuerūt ⁊ ideo paupes īuitabāt. Xp̄s aūt nuptijs intereſſe voluit vt nuptias approbaret ⁊ errorē eoꝝ excluderet q̄ nuptias damnant. vñ Beda. ſi thoro immaculato ⁊ nuptijs debita caſtitate celebratis culpa ineſſet: nequaq̄ꝫ dominꝰ iheſus ad has venire voluiſſet. Vñ. i. Coꝝ. vij. Nō peccat mulier ſi nubat ſi vxorē accepiſti nō peccaſti: ſi nupſerit v̓go nō peccat. ⁊ deficiēte vino. in ipſo cōuiuio qḋ ē ſignū paupertatis. dicit mater iheſu ad eū. Vinū non hn̄t. ſcꝫ miniſtri ad ꝓpinādū. et dr̄ ei iheſus. Quid mihi ⁊ tibi eſt mulier. Tho. q. d. defectꝰ iſte nō ptinet ad me vel ad te: ſed ad illos quorū ſūt nuptie. Nondū venit hora mea. Criſ. q. d. q̄d rogas ⁊ petis vt faciā miraculū anteq̄ꝫ ſit hora ꝯueniēs ad hoc. Licet eñ vinū deficeret nōdum tñ defectꝰ vini erat oībꝰ manifeſtꝰ. Xp̄s aūt volebat vt oēs p̄mo ſcirēt defectū vt ſic poſtea miraculū eſſꝫ oibꝰ certū ⁊ manifeſtū. d. mater iheſu miniſtris .i. ſeruitoribus cōuiuij. Qḋ cūqꝫ dixerit vobis facite. Tho. credendum eſt ꝙ btā virgo nunq̄ꝫ aliq̄d petijt a filio: qḋ ipſe nō fecerit. Et nō licet aliq̄ntulū dure videret matri rñdere. ipſa tñ firmiſſime ſciuit eū facturum qḋ petiuerat. Et iō di. miniſtris qḋcūqꝫ dixerit vob̄ facite. Erāt aūt ibi. ſcꝫ ī domo cōuiuij. lapidee ydrie ſex poſite ẜm morē iudeoꝝ .i. purificationē iudeoꝝ. vtꝫ Mar. vij. phariſei et oēs iudei niſi crebro lauēt manꝰ nō manducāt panē. capiētes .i. capere valētes. ſingule metretas .i. menſuras. binas vel ternas di. eis .i. miniſtris. iheſus. rogatꝰ a matre. implete ydrias aqua ⁊ impleuerūt vſqꝫ ad ſummū. vt nihil vacuitatis remaneret. ⁊ dicit eis iheſus Tho. iam facta trāſmutatiōe cuiꝰ omnipotētia iam aquam in vinū cōuerterat. Ergo poteſt ſimiliter panem in corpꝰ ⁊ vinū in ſanguinem trāſmutare. Haurite nūc ⁊ ferte architriclino. vnde Cri. architriclinꝰ dicitur quaſi ordinator vel diſpēſator in cōuiuio. ⁊ tulerūt. ẜm imperiū domini noſtri iheſu xp̄i. Et notādum ꝙ miniſtri obedientes fuerūt in fundēdo ⁊ in hauriēdo ⁊ in deferēdo. vt autē guſtauit architriclinꝰ aquam vinum factam. ⁊ nō ſciebat vnde eſſet. miniſtri autem ſciebāt qui hauſerāt aquam. vocat ſpōſum architriclinꝰ ⁊ di. ei. Omnis homo primū .i. in principio conuiuij. bonum vinum ponit. in mēſa. ⁊ cum inebriati fuerint. cibo ⁊ potu boni vini. tūc id quod deteriꝰ eſt. id ē minꝰ bonum. tu autem ſeruaſti vinum bonū vſqꝫ adhuc. immo optimum. ⁊ ſicut di. Criſoſt. hoc eſt generale in omnibus miraculis quod ſemper ad nobilius terminatur q̄ꝫ natura poſſit. Nū q̄ꝫ natura fecit ita bonū vinū ſicut illud fuit. Nunq̄ꝫ aliq̄s piſtor ita bonū panē fecit ſicut q̄n xp̄s panes mltiplicauit. vñ ꝑp̄t hoc q̄ comederūt de panibꝰ iſtis voluerūt eū facē regē. Jo. vi. Itē natura nunq̄ꝫ potuit dare ita claꝝ ⁊ acutū viſū ſicut ipē xp̄s dedit ceco nato. Jo. ix. Hoc initiū ſignoꝝ fecit iheſus in chana galilee ⁊ manifeſtauit gl'aꝫ ſuā Glo. i. latētē diuīitatē rōe edificatōis diſcipuloꝝ. vñ ſbdit. ⁊ crediderūt ī eū diſcipli eꝰ .i. firmiꝰ crediderūt viſo miraculo roborati ſūt ī fide āpliꝰ ⁊ amore eiꝰ Vltio notādū ꝙ ſcūs tho. de aquino in tercia parte ſumme. q. xliij. d. ꝙ dominꝰ ante illud miraculū cōuerſionis aque in vinū nullū aliud fecit in hūana natura et iō libellꝰ de īfātia ſaluatoris ꝯtrariū hꝰ dicēs reꝓbatꝰ ē tq̄ꝫ ab hēticis cōfectꝰ vtʒ in decreto gelaſij. Vñ acca pñs euangelium vbi dr̄ nuptie facte ſūt in chana ⁊c̄. Querit̄ quid ſit matrimoniū. Reſpōdet hugo de prato ꝙ ꝯſenſus exp̄ſſus volūtarie ⁊ nō ficte vel coacte de v̓bis de pn̄ti efficiat matrimoniū. Carnis aūt copula ipſū conſūmat. Alia aūt q̄ ꝓcedūt vt promiſſio de accipiēdo ſūt ſponſalia nec efficiūt matrimoniū. ſimiliter q̄ comitant̄ vt miſſio ānuli q̄ eſt ſignum matrimonij ⁊ inſtrumētum. Et omnia alia q̄ obſeruant̄ in matrimonio ſūt quedā ſolemnitates matrimonij nō ꝙ efficiūt matrimoniū. Cōſenſus autem ille eſt in cohabitationeʒ ꝑpetuam ⁊ in copulam carnalem. Itē notandū ꝙ inter xp̄ianū ⁊ quantūcunꝗ aliam perſonam nō baptiſatā non poteſt eſſe cōiugium cū baptiſmꝰ ſit ianua ſacramētorum. ſimilit̄ ſi aliq̄s infidelis cōuertit̄ ad fidem ⁊ eius vxor nollet cōuerti poteſt accipere aliā vxorem Et ſimile eſt de vxore. Quia nō eſt cōuentio lucis ad tenebras neꝗ xp̄i ad belial vt di. apoſtolus .ij. ad coꝝ. vi. Item qñ quis timore coactus accipit aliq̄. Si eñ poſtea qñ eſt in loco tuto non ꝯſentit p̄t eā dimittere qꝛ matrimonia debēt eſſe libera ⁊c̄. Item notandū ꝙ philo. in polli. d. Mas nō debēt cōtrahere añ xxvij. annū ⁊ puella ante .xviij. ānū al's fetus imꝑficiat̄ qꝛ mas ⁊ femina tūc non creſcūt. oportet tñ ⁊ ꝑueniri pn̄t p̄fata tempora aliqñ ꝓpter incontinētiam

Dñica ſecūda poſt octauas ephie

Euangeliū ſm̄ Math. viij.

IN illo tempore Cum deſcēdiſſet ih̄s de mōte ſecute ſūt eum turbe multe Et ecce leproſus veniēs adorabat eū dicēs Domine ſi vis potes me mūdare. Et extēdēs ihesus manum tetigit eum dicēs Volo mūdare. ⁊ cōfeſtim mūdata ē lepra eius. ⁊ ait illi ih̄s. vide nemi dixeris: ſed vade oſtēde te ſacerdotibꝰ: ⁊ offer munꝰ tuū qd̓ precepit moyſes in teſtimoniū illis. Cum autem introiſſet capharnaum Acceſſit ad eū centurio. rogās eū ⁊ dicēs Domine puer meꝰ iacet in domo paraliticus ⁊ male torquet̄ ⁊ ait illi ihesus ego veniam ⁊ curabo eum. et reſpondēs centurio ait. Domine non ſum dignꝰ vt intres ſub tectum meū: ſed tm̄ dic verbo: ⁊ ſanabit̄ puer meꝰ. nam ⁊ ego homo ſum ſub poteſtate cōſtitutꝰ habens ſub me milites. ⁊ dico huic vade ⁊ vadit: ⁊ alio veni ⁊ venit: ⁊ ſeruo meo fac hoc ⁊ facit Audiēs autem ihesus miratꝰ eſt et ſequētibꝰ ſe dixit. Amē dico vob̄: nō inueni tātam fidem in iſrl̄. Dico autem vobis. qd̓ multi ab oriente ⁊ occidēte veniēt. ⁊ recūbent cū abraā yſaac ⁊ iacob in regno celoꝝ. Filij autē regni eijcient̄ in tenebras exteriores: ibi erit fletꝰ ⁊ ſtridor dentiū ⁊ dixit ihesus centurioni: vade ⁊ ſicut credidiſti fiat tibi: ⁊ ſanatꝰ eſt puer in illa hora.

Poſtilla.

CVm deſcēdiſſet ihesus de mōte Mat. viij. Mar. p̓. Lu. vi. Hyſtoria huiꝰ euāgelij facta ē Anno xp̄i xxxi. ij. ydꝰ iulij. feria. v. luna. xvi. indictione. iiij. Glo. Poſtq̄ dñs docuerat diſcipulos in mōte deſcēdit in vallem vt turbas docēt. ⁊ ſanaret turbaꝝ infirmos q̄ ſeq̄bant̄ eum. Diſcipulis eñ tāq̄ pfectoribꝰ ſermonē fecit in mōte. turbis aūt tanq̄ imperfectis in valle p̄dicauit ⁊ ſm̄ haymonē. Exemplo xp̄i debēt facē p̄dicatores vt i p̄dicatōe ſua habeāt ſermonē tpatū. Et ſicut ſciūt vnūquēꝗ capere poſſe ita ⁊ v̓bū dei ānūciēt. vñ eciā Gre. ſm̄ capacitatē auditoꝝ formandꝰ eſt ſermo doctoris. ſecute ſūt eum turbe Gor. ꝓpter quaꝝ ſeq̄lam et edificationē mouebat̄ ad faciēdū miracula· ecce leprosus veniens · scʒ cū fide cordis · ⁊ adorās eū· cū humilitate corpis · vnde Marci·p̄·dr̄ genuflexit· Lu·v· dr̄ ꝓcidit in faciē q̄ oia humilitatē indicāt· Origenes Habuit eīm tria iste leprosus in se q̄ quicūqʒ habuerit i se nihil a deo sibi negatur· Primum est fides qd̄ tangit̄· cū dicit̄· Adorabat eum· vnde Jaco·i· Postulet autem in fide nihil hesitās et dabit̄ ei. Secūdum est humilitas : qd̄ notat̄ cum dr̄· ꝓcidit in faciem· vnde Eccle· xxv· Oratio humiliātis se celos penetrat· Terciū est deuota oratio qd̄ notat̄ cum dr̄. dn̄e si vis potes me mūdare· Hic est ɔsiderādum q̄ sapiēter se habuit ille leprosus tūc primo ad fidē ɔuersus · Nō enim desiderauit sanitatē corpis nisi inq̄ntū illa esset anime sal⁹ · Et idō nō orauit vt dn̄s eum sanaret sed illi⁹ volūtati cōmisit an eum sanare vellet: q̄ solus nouit quid congrueret saluti· A quo leproso adhuc in fide neophito nos a pueritia in fide xp̄i nutriti exēplum recipe debem⁹ · vt bona fortūe bona nature ⁊ quecūqʒ terrena q̄b⁹ cōtingit bn̄ ⁊ male vti nō pccam⁹ a deo· nec ea q̄rem⁹ nisi inq̄ntū necc̄aria sūt sustētationi nostre ⁊ expediētia nostre saluti· Nihil eīm nobis bonum est nisi nr̄a felicitas etn̄a· ⁊ ea q̄ nob̄ ad istā ɔsequēdam ꝓficiūt siue ꝓspera siue aduersa· Et extendēs ih̄s manū tetigit eū dicēs volo mūdare· vn̄ Damascen⁹ · humanitas xp̄i erat organū ⁊ instrumētum diuinitatis. Et ideo sicut artifex mediāte instrumento opat̄· sic virt⁹ diuina in xp̄o p applicationē humanitatis a qua mirācula fiebāt qn̄qʒ sicut hūc leprosū tāgēdo sanauit· Et cōfestim mūdata ē lepra ei⁹ · scʒ totalit̄ non tm̄ diminuta Vn̄ in ps ·cxlviij· Ipse dixit ⁊ facta sūt· vn̄ Aug̃· dr̄· ꝙ nō statim post descensū de mōte fecit hoc miraculū sed postq̄ sermonē in loco cāpestri fecit turbis · sicut dr̄ Lu·v· Crisosto⁹ ·p⁹ sermonē imediate ꝓcedit ad mirācula· vt verbis p̄cedentib⁹ autoritatē p̄staret· vt mirabil̄ in verb̄ · mirabilior apparēt in ope· ⁊ ait illi ihesus · vide nemini dixeris · scʒ miraculum qd̄ factum ē· Cri· in his verb̄ docet nos nō esse vaneglosos · ⁊ si aliqd̄ bonū circa nos ē nō nob̄ s̄ deo asscribē dēm⁹ Vn̄ ps ·xxxiij· Nō nob̄ dn̄e nō nob̄ s̄ nomini tuo da gl̄am· Sʒ vade ostēde te sacerdotib⁹ ⁊ offer munus qd̄ p̄cepit moyses · Leui·xiiij· scʒ duos passeres offēbat ꝓ emūdatiōe sua vn⁹ eoꝝ occidebat̄ ⁊ alt̄ in sanguinē illi⁹ intingebat̄· ⁊ sic dimiss⁹ euolauit. In testimoniū illis ·i· vt illoꝝ testiōnio sanus habeat̄ Quare xp̄s leprosū sanatū misit ad sacerdotes · Rn̄sio s̄m Gor· Primo ꝓpter legis approbationē· Secūdo ꝓpt̄ miraculi ɔfirmatōe scʒ vt testes essent miraculi· Tercio propt̄ eoꝝ vtilitatē· vt vidētes crederēt ⁊ saluarent̄ Quarto ꝓpter eruditionē nr̄am vt nos eciā sacerdotes honorem⁹ · Quinto in exēplū pctōribus q̄ sūt lepra pcti infecti· q̄b⁹ ·d· Ite ·i· nō state· ostēdite · nō occultate· vos · nō alios · sacerdotib⁹ · q̄ habēt ptātē remittēdi pctā· vtʒ Jo·xx Accipite spūm sanctū· quoꝝ remiseritis pctā remittūtur eis · Cū autē introisset capharnaū accessit ad eū centurio ·i· quidā gētilis qui habebat cētum hoīes in armis sub se ad custodiam ipsi⁹ galilee· tūc eīm t̄ra iudeoꝝ subiecta eāt romanis a q̄b⁹ illic eāt posit⁹ centurio ille· iste aūt centurio auditis xp̄i miraculis firmit̄ credidit ꝙ posset sanare seruū ei⁹ qui eāt ei valde car⁹ · vt dr̄ Lu·v· ⁊ idō de e⁹ sanatōe fuit vald̄ sollicit⁹ · accessit g°

rogās eum dicēs. domine puer me⁹ ſeruū nomīās puerum ſuū. Hoc eſt cōtra ſuperbos qui famulos dedignātur. iacet in domo. ſcz nō potēs venire ad te. Hoc eſt ɔtra īhumanos dominos q̄ expellūt infirmos famulos a domo ſua ⁊ mittunt ad hoſpitale. paralitic⁹ ⁊ male torquet᷑. Criſ. Infirmitatē tantūmō expoſuit ſed ſanitatis remediū in ptāte mie eius dimiſit. Et ait illi ihesus ego veniā ⁊ curabo eū. vn̄ Beda. Qui ad ſanādum filium reguli ire noluit ne diuitias honorare videret᷑. Ad ſeruū vadit ne ſ̄uilem ɔditionē ſp̄reuiſſe putaret᷑. ⁊ reſpondēs centurio ait. dn̄e nō ſū dign⁹. ſcz qꝛ gētilis ſū Vn̄ ihero. qꝛ gētilis fuit ⁊ forte ydola ſtabāt in domo ſua ideo noluit vt xp̄s intraret ne in hoc offenderet᷑. vt intres ſb̄ tectum meū. Gor. nō di. palaciū licet princeps eſſ;. ſed tectū pre hūilitate ſui ⁊ ɔſideratōne magnitudinis xp̄i. vn̄ Aug̃. dicēdo ſe indignū. p̄ſtitit ſe dignū. nō in cui⁹ parietes ſed ī cui⁹ corp⁹ xp̄s intraret. vn̄ Ori. Qn̄ corpus ⁊ ſāguinē xp̄i ſumptur⁹ es. tūc dn̄s tectū tuū vult intrare. Et tu ergo humiliās teipſū dic. Dn̄e nō ſū dign⁹ vt in. ſub te. me: ſ̄ tm̄ dic v̄bo ⁊ ſanabit᷑ puer me⁹. vn̄ Beda. Mag̃ fides q̄ dicere credit eſſe facē. Nā ⁊ ego hō ſum ſub ptāte ɔſtitut⁹ hn̄s ſb̄ me milites. ⁊ dico huic vade ⁊ vadit. ſcz ꝙ̄tū ad negociū implēdum in abſentia. ⁊ alio. antiq̄ eſt grāmatica. et alio veni ⁊ venit. ꝙ̄tū ad officiū implendū in p̄ntia. ⁊ ſeruo meo fac hoc ⁊ facit. Ex hijs ɔcludit ꝙ ſi dicto eius vn⁹ vadit ⁊ alius venit. multo pl⁹ ſi xp̄s de⁹ ⁊ dn̄s dicat infirmitati vade: ⁊ vadet. Et ſanitati veni ⁊ veniet. audiēs aūt ih̄s. ſcz ꝙ ſub velamēto carnis centurio agnouiſſ; excellentiam maieſtatis. mirat⁹ eſt. i. ad modū mirātis ſe hūit. Et ſeq̄ntib⁹ ſe dixit amē amen dico vob: nō inueni tātam fidē in iſrł. i. in ꝓplo iudaico qđ intelligēdum ē ꝙ̄tū ad facultatez in credēdo qꝛ alij ꝑlib⁹ ſignis viſis crediderūt. Ille vero nullo miāculo viſo ſed ſolū audito credidit. Dico autez vobis ꝙ multi ab oriente ⁊ occidēte veniēt ⁊ recūbēt cū abraā yſaac ⁊ iacob ī regno celoꝝ. qꝛ multitudo gētiū de diuerſis orbis ptib⁹ exiſtētium per p̄dicationē apłoꝝ ɔuerſa ē ad fidem ⁊ ſic perceperūt grām in p̄nti ⁊ głam in futuro. Filij aūt regni. i. iudei ex quib⁹ erat nat⁹ ⁊ q̄b⁹ erāt p̄ncipalit᷑ miſſus ad p̄dicandū eis. Eiicient᷑ in tenebras exteriores. qꝛ repulerūt fidē xp̄i ⁊ ſic remanēt in pctīs ſuis obſtinati. Et ſic eiicient᷑ ad penas inferni q̄ dicunt᷑ tenebre exteriores. vn̄ Greg̃. interiores tenebre cecitas mētis. exteriores et᷑na nox dānationis. ibi erit flet⁹ ⁊ ſtridor dentium. vn̄ Raba. flet⁹ de ardore ſtridor dentiū de frigore ſolet oriri. vn̄ Job xxiiij Trāſibūt de aquis niuiū ad calorem nimiū. Et dixit ih̄s cēturioni vade. i. ſecure reuertere. Et ſicut credidiſti. ſcz pfecte. ſic fiat tibi. in ſanatōe ſ̄ui tui. ⁊ ſanat⁹ eſt puer. nō fili⁹ ſed ſeruus. ex illa hora. ſcz q̄ dn̄s ihesus dixit ſibi. fiat tibi. Raba. fidei merito oñdit īpetraſſe ſalutē ſ̄uo. Vltio notādū ꝙ legit᷑ in euāgelijs xp̄m tres paraliticos curaſſe. vnū q̄ iacebat in porticu. xxxviij. ānos habēs in infirmitate vtz Jo. v. Alium q̄ portabat᷑ a q̄tuor viris ī grabato. vtz Mar. ij. Terciū q̄ fuit ſ̄u⁹ cēturioīs ſicut hēt᷑ ī euāgelio hodier. Circa p̄ns euāgeliū vbi dr̄ Extēdens ih̄s manū tetigit eū dicēs volo mūdare. dr̄ Hugo de prato. ꝙ ī ſcp̄turis inuenim⁹ trib⁹ modis leprā fuiſſe mūdatam que ſignificat tres modos remiſſionis peccatoꝝ. Prim⁹ mod⁹ fuit in ablutiōe aque vt lepra naaman. vtz. iiij. Re. v. ⁊ ſignificat baptiſmū in quo oīa pctā mūdant̄. ſic fuit mundat⁹ conſtātin⁹ corꝑalit̄ et ſpūalit̄. i. in corpe ⁊ aīa ſimul. Secund⁹ modus fuit in oſtēſione ⁊ miſſione ad ſacerdotes ⁊ ſignificat ↄfeſſionē. in q̄ ⁊ ꝑ quā pctā mūdant̄. vnde Ja. v. Cōfitemini alterutrꝝ pctā vr̄a et orate ꝓ inuicē vt ſaluemini. Tercius mod⁹ fuit i tactu man⁹ xp̄i ſicut hic dr̄. Extendēs manū ⁊c̄. ⁊ ſignificat bonā opationē. Nam ſi hō in pctō mortali exn̄s nō deſperat ſ; facit bona opa. orando. ieiunādo. elemoſinas dādo. vbū dei audiēdo. tūc dn̄s ihs xp̄s eo citi⁹ illuminat eū. ⁊ nō patit̄ eū pire ſed reducit ad pn̄iam. vtz in cornelio Cēturione d̄ quo legit̄ Act. x. Elemoſine tue ⁊ orōnes aſcēderūt in ↄſpectu dei. ⁊ ad eū miſſus ē btūs petr⁹ apl's vt baptiſaret eū. Sz ſi in pctō mortali exiſtēs negligit bona opa ei vt multi ſtulti faciūt dicentes. Ad quid ꝓdeſt mihi bona opari. tūc deus dēlinquet qn̄q; tales. vt tādē ſic in pctīs ſuis morient̄ ⁊ dānabunt̄. vn̄ de hoc dr̄ in decretis. In pctīs exiſtētes debēt bona opa facere vt de⁹ cor ipſoꝝ illuſtret de pe. diſt. v. Falſas. ſequit̄. vade oſtēde te ſacerdoti. Hic rephendit̄ error pauperꝝ de lugduno dicentiū. nō eſſe neceſſariū ſacerdoti cōfiteri. qꝛ quilibz bon⁹ xp̄ian⁹ eſt ſacerdos.

Dñica tercia poſt octauas ephie.

Euā. ſm Math. viij.

In illo tp̄e. Aſcendēte ihesu in nauiculā. ſecuti ſūt eū diſcipuli eius. ⁊ ecce mot⁹ magn⁹ factus ē in mari ita vt nauicula opiret̄ fluctib⁹ Ipſe vo dormiebat. Et acceſſerūt ⁊ ſuſcitauerūt eū diſcipuli eius dicētes. dn̄e. ſalua nos perim⁹ Et dixit eis. quid timidi eſtis modice fidei. tūc ſurgens impauit ventis ⁊ mari ⁊ facta ē trāquillitas mag̃. Porro hoīes mirati ſūt dicētes. q̄lis ē hic qꝛ venti ⁊ mare obediunt ei.

Poſtilla.

Aſcendente ihesu in nauiculam. Math. viij. Mar. iiij. Lu. viij. Hiſtoria hui⁹ euāgelij facta ē anno xp̄i. xxxij. kal. auguſti. feria. v. lūa iij. indictiōe. iiij. Añ inicū illi⁹ euangelij ſcribit ſcūs Math. in eodē ca. ꝙ vn⁹ de ſcribis acceſſit ad ihesū. ⁊ ait illi. Magiſter ſequor te quocūq; ieris. di. ei vulpes foueas hn̄t. ⁊ volucres celi nidos. Filius aūt hoīs nō habet vbi caput ſuū reclinet. Alius aūt de diſcipul' eius ait illi. dn̄e ꝑmitte me ꝓmū ire ⁊ ſepelire patrē meū Jhesus aūt ait illi. Seq̄re me ⁊ dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos Et ſtatim ſequit̄ euāgelium hodiernum. Aſcendēte ihesu i nauiculā. vn̄ Cri. Cū multa ⁊ mirāda dn̄s oſtēdiſſz in terra trāſijt ad mare vt ibidē excellētiora opa demōſtraret quaten⁹ terre mariſq; dn̄m ſe oñdēt. Secuti ſūt eū diſcipuli ei⁹. ſcz trāſfretātes cū eo. ecce mot⁹. i. maris turbatio. vnde p̄s. lxiij. Qui cōturbas ꝓfundū maris Et iſta turbatio maris nō fuit naturalis ſ; ipio xp̄i hec facta ē diuina virtute vt manifeſtaret̄ vtus xp̄i diſcipul' ei⁹. magn⁹. ſ. vt mai⁹ apparēt miraculū. Fact⁹ ē in mari. i. i ſtagno genezareth. ita vt nauicula opiret̄ fluctib⁹. ſupple fere. ⁊ dr̄ opiret̄ et nō ſubmergeret̄ qꝛ nauis xp̄i dati p̄t ſ; ſubmergi nō p̄ot. Cui⁹ figura oſtenſa ē in archa noe. vtz Ge. vij. Ipſe vero dormiebat Ly. Et hoc duplici de cā. Prīa vt veritas hūane nature in eo oñderet̄. Dormiebat ei corpore ſ; vigilabat deitate. Secūda vt diſcipuli i piculo poſiti ad xp̄m recurrerēt ⁊ auxiliū ſuū peterēt. iō ſequit̄. et acceſſerūt ⁊ ſuſcitauerūt eum di ſcipuli eius dicētes · deuotis precabꝰ · dn̄e perimꝰ .i. perire timemꝰ · ſalua nos · Ha· O veraces ⁊ bn̄dicti diſcipuli xp̄i ſaluatorē vobiſcū hētis ⁊ periculū timetis · vita vobiſcum eſt ⁊ ď morte ſolliciti eſtis. Et dixit eis q̄d timidi eſtis Ly· q· d· nō debetis timere cū ſim pn̄s vobiſcū: quē vidiſtis tot miracula facē in terra · modice fidei · Cri· xp̄e hoc vocat eos modice fidei · qꝛ licet crederēt xp̄m poſſe eos liberāre a piculo cū eſſet excitatꝰ · Non tñ credebāt ꝙ hoc poſſꝫ dormiēs facere: qꝛ ſi pfectā fidē haberēt · ꝯgnoſcerēt eū tātam v̓tutē habentē dormiēdo ꝙ̄tū vigilādo Et tantā in mari ꝙ̄tū in terra · Tūc ſcꝫ poſt p̄ces diſcipulorū · ſurgēs · ſcꝫ a ſomno · īpauit ventis et mari · ꝯtra īmūdationē fluctuū · ⁊ facta eſt trāquillitas mag̃ in mari · Ly· ex quo ptꝫ eius diuinitas qꝛ miraculū hoc fecit impando ſicut dn̄s oīm creaturaꝝ · vn̄ ſequit̄ · Porro hoīes mirati ſunt · vn̄ Ihero· Nō diſcipuli ſꝫ naute ⁊ ceteri qui erāt in naui · dicētes q̄lis ē hic · Ly· qꝛ ſicut hō dormit et ſicut deꝰ miracula facit · Bor· i miraculis xp̄i ſemp aliq̄d ponit̄ ad oſtēdēdam veritatē humanā · ⁊ ad oſtēdendā veritatē deitatis · vn̄ Criſo· Somnus hoīem · trāquillitas deū oſ̄debat. Tria ergo admirant̄ · Et hoīem dormientē ⁊ deum impantē · creaturam obedientē · Vn̄ addūt · qꝛ venti ⁊ mare obediunt ei · ſicut creaturarum creatori ·

¶ Dn̄ica quarta poſt octauā ephie·
Euā· ſm Matheū· xiij·

IN illo tpe dixit ihēſus · d· ſꝫ pabolā hāc · Simile factū eſt regnū celoꝝ hoī q̄ ſeiauit bonū ſemen in agro ſuo Cū aūt dormirēt hoīes venit inimicꝰ ⁊ ſupſemiauit zizania in medio tritici ⁊ abijt · Cū aūt creuiſſꝫ herba ⁊ fructū feciſſꝫ tūc apparuerūt ⁊ zizania · Accedētes autem ſerui patriſfamilias: dixerūt ei: domine · Nōne bonū ſemen ſemiaſti in agro tuo · vnde ergo hꝫ zizaīa Et ait illis Inimicꝰ homo fecit hoc · Serui autem dixerūt ei · vis imus ⁊ colligimꝰ ea · Et ait nō ne forte colligētes zizania eradicetis ſimul cū eis ⁊ triticum ſinite vtraqꝫ creſcere vſqꝫ ad meſſem · ⁊ in tempore meſſis dicā meſſoribꝰ colligite primū zizania · ⁊ alligate ea in faſciculos ad cōburendum · triticum autem congregate in horreum meū. Poſtilla·

Simile factum eſt regnū celoꝝ Mat· xiij · Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta ē in menſe april̄ · viz · in die anno xp̄i · xxxiij · indictione · v · Sil̄e eſt regnū celoꝝ .i. ſtatꝰ eccleſie militātis · hoī qui ſeminauit bonū ſemen in agro ſuo · Ly· homo ille xp̄us eſt · ager autē eccleſia labore ⁊ ſanguine xp̄i exculta · Bonū ſemen ē ſācta doctrina ⁊ fides catholica · Cum autem dormirēt hoīes .i. cuſtodes Glo· int̄· Qui ad tutelam ⁊ cuſtodiam ſūt deputati · per quos p̄lati deſignātur · venit inimicꝰ homo .i. diabolꝰ · vtꝫ Ex· xv · dixit inimicꝰ perſequor ⁊ ꝯp̄ · ⁊ c̄ · et ſuperſeminauit zizania ī medio tritici · quia inter doctrinā veritatis cōmiſcuit fallaciam erroris · inter fideles ⁊ electos cōmiſcuit prauos homines · inter virtutes cōmiſcuit vicia · Cū autem creuiſſet herba ⁊ fructum feciſſet apparuit zizania · Criſ· quaſi ſimilem herbam habēs ita quātum ad exteriorem apparentiam frequenter non eſt differentia inter ſemen chriſti ⁊ ſemen diaboli: ſed in facto deprehenditur diuerſitas · Accedentes autem ſerui patriſfamilias dixerunt ei · Domine · Nonne bonum ſemen ſeminaſti in agro tuo · vnde ergo habet zizania · Et ait illis ·

ꝯ

Inimicus homo fecit hoc. Glo. diabolus dr̄ inimicus homo ex eo ꝙ homini a p̄ncipio inimicat̄. serui autem dixerūt. vis imus ⁊ colligimꝰ ea. Et ait nōne forte eradicetis. scꝫ cum eis. sinit vtraqꝫ crescē. scꝫ zizanias ⁊ triticum .i. bonos ⁊ malos. vsqꝫ ad messē .i. vsqꝫ ad mūdi ꝯsūmationē. ⁊ in tēpore messis .i. iudicij dei. Dicā messoribꝰ .i. angelis. Colligite p̄mū zizania. ⁊ alligate in fasciculos ad cōburendū. qꝛ misterio angeloꝝ sepabūtur mali tūc de medio iustoꝝ. ⁊ mittent in gehennā. triticū .i. fideles ī horrea huiꝰ mūdi ꝯtritos ⁊ flagellatos. congregate in horreū meū .i. in celeste gaudium.

¶ Dominica quinta. Confitebor tibi domine pater celi. Hoc euāgelium q̄re de sanctis. scꝫ in festo sancti Mathei apostoli.

¶ Dominica in septuagesima Euā. scd̄m Mat. xx.

In illo tempore. Dixit ihesus discipulis suis parabolam hāc. Simile ē regnū celoꝝ homini patrifamilias qui exijt primo mane cōducere oparios in vineam suā. Couentiōe aūt facta cum oparijs ex denario diurno: misit eos in vineam suam. Et egressus circa horam terciam: vidit alios stātes in foro ociosos: ⁊ illis dixit. Ite ⁊ vos in vineaꝫ meam ⁊ qđ iustum fuerit dabo vobis Illi autem abierunt. Iterū autem exijt circa sextam ⁊ nonā horā et fecit similiter. Circa vndecimā vero exijt: ⁊ inuenit alios stātes Et dixit illis. quid hic statis tota die ociosi. dicūt ei. Quia nemo nos cōduxit. dicit illis Ite ⁊ vos in vineam meaꝫ cum auteꝫ sero factum esset dicit dominꝰ vinee ꝓcuratori suo: voca operarios ⁊ redde illis mercedem incipiēs a nouissimis vsqꝫ ad p̄mos. cum venissent ergo qui circa vndecimam horam venerāt acceperūt singulos denarios Venietes autem ⁊ p̄mi arbitrati sūt ꝙ plus essent accepturi Acceperūt autem ⁊ singulos denarios Et accipiētes murmurabant aduersus patremfamilias dicentes. hij nouissimi vna hora fecerūt: ⁊ pares illos nob̄ fecisti: qui portauimꝰ pondus diei ⁊ estus. At ille respondēs vni eoꝝ dixit. amice nō facio tibi iniuriam. nonne ex denario cōuenisti mecum tolle qđ tuū est ⁊ vade. Volo aūt ⁊ huic nouissimo dare sicut ⁊ tibi. An nō licet mihi facere qđ volo: an oculꝰ tuus nequam est qꝛ ego bonꝰ sum. Sic erūt nouissimi p̄mi ⁊ primi nouissimi Multi enim sunt vocati: pauci vero electi.

Postilla.

Simile est regnum celoꝝ Mat. xx. Historiam huiꝰ euāgelij locutꝰ est dominꝰ ihesus xp̄s Anno eiꝰ xxxij. kal̄. octobris. dn̄ica. luna. xiij. indictione. v. Ante hoc euāgeliū scribit sanctꝰ Mat. ī eodē ca. Qđ ihesus dixit discipulis. amen dico vobis qꝛ diues difficile intrabit in regnum celorum ⁊ iterum dico vobis faciliꝰ est camelum per foramen acus trāsire: ꝙ̄ diuitem intrare in regnum celorum auditis autem his discipuli mirabantur valde dicētes. quis ergo poterit saluus esse. aspiciēs autem ihesus ait illis apud homines hoc impossibile ē apud deū autem omnia possibilia sūt Glo. diues difficile intrabit regnuꝫ celorum. Ly. difficile dicit ⁊ nō impossibile qꝛ difficile ē diuitias possidere. et nō teneri nimis amore eorum. Et iteꝝ dico vob̄ facilius est camelū per foramē acus trāsire. Ly. hoc nō intelligit̄ de quolibet diuite sed de diuite cōstituēte finē in diuitijs. ⁊ totam cōfidētiā suā. ergo Mat. x. dr̄. ꝙ difficile ꝯfidētes ī pecunijs itrabūt ī reg. celoꝝ. Ly. possessio diuitiaꝝ reddit

hoīem difficilem ad ꝑfectionē acqui
rendā. Non tñ facit impoſſibilem. q̄ꝛ
abraā fuit diues valde: ⁊ tñ fuit ꝑ
fectꝰ. vt hēt Ge. xvij. ⁊ iō Eccl. xxxi
Beatus vir diues q̄ inuētus eſt ſine
macula. Et ſequit᷑. Et quis eſt hic ⁊
laudabimꝰ eum. q. d. vix ⁊ cum dif
ficultate inuenit᷑. poſtmodum ſequit᷑
euāgelium hodiernū. Simile eſt reg
num celoꝝ. id eſt ſtatus eccleſie mili
tantis. hoīm patrifamilias. Iſte ē
deus pater qui ita gubernat totum
mūdū. ſicut paterfamilias ſubditos
in domo. Qui exijt primo mane con
ducere operarios in vineam ſuā. vi
nea eſt vniuerſalis eccleſia. cuiꝰ pal
mites ſūt iuſti: que a ꝑmo hoīe iuſto
ſcz abel colligit᷑: vſq̄ ad vltimū ho
minem iuſtum qui naſciturꝰ eſt. vt
dicit Gre. Hec vero vinea tot de ſe
ꝓtulit palmites: quot ſanctos ꝓtu
lit a iuſto abel: vſq̄ ad vltimum ele
ctum qui in fine mūdi naſciturꝰ eſt.
Operarij ſūt doctores ⁊ prelati a deo
miſſi ad culturā huiꝰ vinee per p̄dica
tionē ⁊ doctrinā. Qui exijt ꝑmo ma
ne. Ly. q̄ꝛ a principio mūdi vſq̄ ad
noe fuerūt. M. d. c. lvi. āni. In quo
tpe aliquos ſanctos patres ad erudi
tionem hoīm miſit ſcz Adam Seth ⁊
Enoch. ⁊ alios ſanctos ⁊ iuſtos. Cō
uētione autem facta cum operarijs
ex denario diurno Ly. Cōuentio iſta
eſt ꝓmiſſio vite eterne ꝓ labore. que
quidē vita eterna dicit᷑ denariꝰ qui ē
equalis oībꝰ q̄ꝛ vita etna erit equa
lis oībꝰ quātum ē ex ꝑte finis. q̄ꝛ nū
q̄ finē habebit. Et egreſſus circa ho
ram terciam. Hora tercia intelligit᷑
mūdi diſcurſus a tēpe noe. vſq̄ ad
abraam. in quo tempore elapſi ſunt
ccc. lxxxix. anni. In quibꝰ annis aliq̄
ſancti ad eruditionem aliorum miſſi
ſunt a deo vt noe. ſem. thare. ⁊ ſic
de alijs. Iterum exijt circa ſextam ⁊
nonam horam ⁊ fecit ſimiliter. Hora
ſexta fuit ab abraam vſq̄ ad moy
ſen. in quo tempore elapſi ſūt. cccc.
anni in quibꝰ annis miſſi ſunt abraā
iſaac ⁊ iacob. ⁊ duodecim patriarche
et ſic de alijs. Hora nona a moyſe
vſq̄ ad chriſtum. In quo tempore
elapſi ſunt. M. d. xi. anni. In quibꝰ
annis ad eruditionez populi miſſi ſūt
Moyſes ⁊ Aaron ⁊ Ioſue iudices re
gis ⁊ prophete ⁊ ſacerdotes. Extant
enim verſus de etatibꝰ veteris legis
vt infra Sexcentūmille ſex quinqua
ginta dat Adam Octoginta nouem
q̄ trecentos. noe ſub archa. Circū
ciſus abram quadringentos habet
annos. Dat trigintaq̄ ſex quadrin
gentos moyſi lex. Septuaginta te
tras quadringenta dauid ⁊ rex. Sex
quadringentos dabit tranſmigrans
babilonq̄. Ante iheſum certꝰ hic an
norum datur ordo. Tractus ab he
breis habet ſic ⁊ biblia noſtra. Ante
iheſum numerat mundi Iheronimꝰ
annos Vnum ter mille ſeptingētos
denes ſex. Vtraq̄ biblia dat. tā no
ſtra q̄ iudeoꝝ. Nota. verſus ſequēs
non eſt beati Iheronimi. Ante iheſum
cc. minꝰ vno milia quinq̄. Circa vn
decimam vero exijt ⁊ inuenit alios
ſtātes ⁊ dt ill᷑. q̄d h̄ ſtatis tota die
ocioſi. vndecima hora itelligit᷑ a tpe
xp̄i vſq̄ i finē mūdi. i q̊ tpe gētiles
vocati ſūt ꝑ p̄dicationē apl'oꝝ ⁊ ali
oꝝ eccle doctoꝝ. ⁊ iō ſequit᷑. q̄d h̄
ſtatis tota die ocioſi. q̄ꝛ ei a ꝑncipio
mūdi vſq̄ tūc laborare i bōis opibꝰ
neglexerāt q̄i tota die ocioſe ſtabāt
dicut ei. q̄ꝛ nemo nos ꝯduxit. i. nullꝰ
ꝓpheta. nullꝰ doctor ad inſtruēdū nos
venit. q̄ꝛ lex ⁊ ꝓphe filijs iſrl' dati fue
rūt. vt illi i ſpūali ſcificatōe vigerēt
ex q̄bꝰ ſm carnē xp̄s erat naſciturꝰ
Ite ⁊ vos in vineā meā. ſ. corde cre
dēdo. ore ꝯfitēdo. ope laborādo. vn

Cri· Quiſquis cū fide recta bonis operibꝰ inſiſtit· huiꝰ vinee operariꝰ exiſtit· Cum ſero factū eſſet· Gor· ſero eſt mors hominis ·vel ſero eſt tempꝰ iudicij· qꝛ illud erit in fine mūdi. Itē ſero redit homo ad domū ſuam Aīalia ad nidū· Ita in iudicio q̄libet ad locū quem ſibi p̄parauit ibi vel ad ſiniſtram vel ad dexterā· dicit dominꝰ vinee .i. deꝰ pater qui ē dn̄s iure creationis · procuratori ſuo Ly .i. iheſu xp̄o qui miſſus ē ad procurationem ſalutis humane· voca· iſta vocatio generaliter fiet in iudicio: vtꝫ Jo·v· venit hora qn̄ mortui audiēt vocē filij dei ⁊ q̄ audierint viuēt· operarios ·ſiue bonos ſiue malos ·Et redde illis· ſtatī ſine dilatiōe· mercedē ſuā· ſcꝫ totam ſine diminutiōe· vtꝫ ·p̊· Coꝝ ·iij· vnuſq̄ſqꝫ ꝓpriam mercedē accipiet ſm̄ laborem ſuū· Incipiēs a nouiſſimis vſqꝫ ad p̊mos · Nūqꝫ enim nouiſſimi ī labore ſunt p̊mi in p̄mio· vn̄ Gre· A nouiſſimo paťfamilias denarios reddere cepit q̄ ad paradiſi requiēꝫ prius latronē q̄ petꝝ perduxit· Cū ergo veniſſent q̄ circa ·xi· horā venerant ſcꝫ ad operādum in vinea· Acceperūt ⁊ ipſi ſingulos denarios .i. vitā eternā que eq̄lis erit oībꝰ nulli lōgior nulli breuior· meritoꝝ tn̄ diuerſitate fulgebūt· alij magis ·alij minꝰ ·vtꝫ ·p̊· Coꝝ ·xv· Stella differt a ſtella ī claritate· Hic aūt denariꝰ vnus in ſe ē· multiplex aūt ꝓpter accipientiū differentiā· venientes autē ⁊ p̊mi .i. illi q̄ p̊mo vocati ſūt ad p̊māꝫ· arbitrati ſūt q̄ plꝰ eſſent accepturi· Glo· interl̄· ſcꝫ digniorē locū in regno· acceperūt et ipſi ſingulos denarios .i. ſimilia p̄mia iuxta cōuentionē predictā· vnde Remi· di· p̊· eandē eternitatē· Et accipiētes murmurabāt· iſta murmuratio p̄t dici lōga extēſio pene in limbo Vn̄ Gre· antiq̄ poſt lōga inferni tp̄a ad celū p̄uenīūt q̄ſi poſt murmuratōnē denarium accipiūt· nos autēꝫ ſine murmuratiōe· qꝛ mox cū de corpe exīmꝰ ſine mora p̄miū accipimꝰ ſcꝫ ſi iuſti fuerimꝰ · Similiť p̄t exponi de diu penitēte ⁊ martire qꝛ vnꝰ nō ſtatī euolet ſicut aliꝰ ·dꝛ ergo· accipiētes murmurabāt· .ſ· cōq̄rēdo: aduerſus patrē familias dicētes ·hij nouiſſimi .i. martires vel in penitētia ⁊ in bonis operibus inferiores ,vna hora fecerūt· qꝛ modico tp̄e laborē ſuſtinuerunt· ⁊ illos pares nobis feciſti· ſcꝫ in p̄mio· q̄ portauimꝰ pondꝰ diei ⁊ eſtꝰ· pondꝰ ſcꝫ p̄ceptoꝝ ⁊ eſtū carnalis cōcupiſcētie quotidie eidē reſiſtēdo· at ille reſpondens vni eoꝝ dixit· amice· non facio tibi iniuriā nonne ex denario cōueniſti mecū .i. nōne ꝓmiſiſti ꝓ vita eterna ſeruare decalogū· Tolle qđ tuū eſt· qꝛ paratus ſū tibi reddere mercedem tuā· vade· ſcꝫ ꝓpter impletionē mādatoꝝ ⁊ intra in gaudium domini tui· volo aūt ⁊ huic nouiſſimo· ſcꝫ in p̊mā feruēti· dare ſicut ⁊ tibi· innocenti· an nō licet mihi facere· qꝛ non volo niſi bonū ⁊ licitū· vn̄ Gre· ſtulta ē queſtio cōtra bonitatem dei· an oculus tuꝰ .i. intētio tua q̄ ad p̊matū nīteris ·nequā eſt qꝛ ego bonꝰ ſum· ex natura bonitatis mee: ideo nulli facio iniuriā· ſic erūt nouiſſimi .i. humiles hic ⁊ abiecti· p̊mi· in futuro ī ſua exaltatione· vtꝫ Lu·xviij· Oīs qui ſe hūiliat exaltabiť· Et p̊mi· in eſtimatione hoīm in p̄nti erūt qn̄qꝫ nouiſſimi in iudicio dei q̄ eſt ſcrutator ⁊ cognitor cordium· Multi em̄ ſūt vocati· Ly· ſcꝫ ad fidē· ſꝫ pauci electi· ad gloriā· vn̄ Gre· Multi ad fidēꝫ veniūt· ſꝫ ad celeſte regnū pauci ꝑducunť Vn̄ etiā Mat· vij· Arcta ē via q̄ ducit ad vitā ⁊ pauci ſūt q̄ inueniūt eā· ⁊ lata et ſpacōſa ē via q̄ ducit ad perditōēꝫ et multi ambulāt per eam·

¶ Dominica in ſexageſima. Euangelium ſcd̄m Lucam. viij.

IN illo tempore. Cum turba plurima conuenirent ⁊ de ciuitatibꝰ properarent ad iheſum. dixit per ſimilitudinem. Exijt qui ſeminat ſeminare ſemen ſuū. ⁊ dum ſeminat aliud cecidit ſecus viā et cōculcatum ē ⁊ volucres celi comederūt illud: ⁊ aliud cecidit ſupra petrā et natū aruit. qꝛ nō habebat humorem. ⁊ aliud cecidit inter ſpinas ⁊ ſimul exorte ſpine ſuffocauerūt illud. et aliud cecidit ī terrā bonam ⁊ ortū fecit fructum centuplū. Hec dicens clamabat. Qui habꝫ aures audiēdi audiat. Interrogabāt auteꝫ eum diſcipuli eius q̄ eſſet hec ꝑabola. q̄bus ipſe dixit Vobis datum eſt noſſe miſterium regni dei. ceteris autē in ꝑabolis vt videntes nō videāt ⁊ audientes nō intelligāt. Eſt auteꝫ hec ꝑabola. Semē eſt verbū dei. Qd̄ autem ſecus viam hi ſūt qui audiunt. deinde venit diabolꝰ. ⁊ tollit verbū de cordibus eoꝝ ne credētes ſalui fiāt. Nam qd̄ ſupra petram. hi ſūt qui cū audierit cum gaudio ſuſcipiunt verbū. ⁊ hi radicē nō habēt. qꝛ ad tempꝰ credūt: ⁊ in tp̄e temptationis recedūt. Qd̄ autē inter ſpinas cecidit hi ſunt qui audierūt ⁊ a ſollicitudinibꝰ ⁊ diuitijs: ⁊ voluptatibꝰ vite euntes ſuffocant̄ ⁊ nō referūt fructū. Qd̄ autē in terrā bonā. hi ſūt qui ī corde bono ⁊ optimo audiētes verbū retinēt: ⁊ fructum afferunt in patientia.

Poſtilla.

CUm turba plurima cōuenirēt. Luce. viij. Math. xiij. Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta eſt in ap̄li prima die āno xp̄i. xxxij. indictione. v. An̄ iniciū illiꝰ euāgelij ſcribit ſcūs lu. in principio illius capituli. ꝙ ipſe chriſtus iter faciebat per ciuitates ⁊ caſtella predicans ⁊ euangeliſans regnū dei ⁊ duodecim apoſtoli cum illo. Et mulieres alique que erant curate a ſpiritibus malignis ⁊ infirmitatibus Maria. que vocatur magdalene de qua ſeptem demonia eiecerāt. et iohanna vxor chuſe procuratoris herodis. ⁊ ſuſanna ⁊ alie multe. que miniſtrabant ei de facultatibus ſuis ⁊c̄. Nunc ſequitur euangelium hodiernum. Cum turba plurima conuenirent Gorra. in quo explicatur predicationis chriſti gratioſitas ad quā tot homines cōueniebant. ⁊ de ciuitatibus. non tantum de villis rurales ſed etiam de ciuitatibus ciues. ꝓperarent ad eum. ſcilicet chriſtum. et in hoc etiam notatur turbarum feruor ⁊ deuotio. quia cōueniebant. id eſt ſimul veniebant. non quidam in principio quidam in medio. ⁊ quidam in fine ſermonis ſed ſimul veniebant. vt audirent verbum dei dixit per ſimilitudinem. Gloſa interli. parabolam. Quare loquebatur in parabolis. Reſpondetur vt a ſimplicibus eius predicatio retineretur. exijt qui ſeminat Gorra. ſenſus litteralis eſt planus ⁊c̄. Miſſus ſcilicet filius dei a patre in mundum. vt patet Johannis. xvi. Exiui a patre ⁊ veni in mundum. Qui ſeminat. id eſt cuius officium eſt ſeminare. Semen. ſcilicet verba exteriora ſcd̄m aſſumptam humanitatem: ⁊ interiora ſm̄ deitatem. propter hoc enim officium venit in mundū ſcilicet vt ſemen doctrine in mundum ſpargeret. vt patet Lu. decimo. Alijs ciuitatibꝰ oportet me euangeliſare regnum dei. qꝛ ideo miſſus ſum. Et dum ſeminat. Hic ſubdit differentias auditorum v̓bi dei. mō dic textū euangelij vſqꝫ ibi. Qui hꝫ aures audiēdi audiat Vn

Criſo. Hic ſeminaẜ poſtq̄ parabolā p̄ſītis euāgelij ꝯpoſuit dixit. Qui hȝ aures audiēdi audiat. vbicūq hoc v̄bum in diuinis ſcripturis ponit̄. excitatio eſt mentis ad intelligēdum miſterium. ergo hec verba dicēs clamabat. ſcȝ vt attentius audirēt. qui habet aures. Gor. hoc dicebat qꝛ oēs habebāt aures ſed nō omnes audiebāt vt intelligerēt ⁊ bene agerent Pro quo ſciēdum ꝙ triplex eſt auditus. Prim⁹ eſt nature ſenſitiue Secūd⁹ interioris intelligētie. Terci⁹ obedientie. De quo triplici auditu dꝛ in p̄s. xlviij. Audi filia quo ad primum et vide quo ad ſecūduȝ. ⁊ inclina aurem tuam. quo ad tercium. Interrogabāt autem eū diſcipuli eius q̄ eſſȝ hec parabola. Glo. nō interrogabāt eum ſtatim in p̄ſītia populi ſed cū eſſȝ ſol⁹. vt habet̄ Mat. xiij. quib⁹. ſcȝ diſcipulis interrogātib⁹ dicēs. vob̄ qui fideles eſtis datū eſt noſſe miſterium regni dei. i. intelligētiam ſcripturaꝝ. ceteris autem in parabolis. i. phariſeis ⁊ iudis ⁊ incredulis. vt videntes. i. videre ſe reputātes. nō videāt. velut vidētes foris humanitatē nō videāt int⁹ diuinitatem ſcȝ oculo fidei velut vidētes foris miracula nō videāt intus virtutem dei operātem. et audientes. ſcȝ verbum exterius. nō intelligāt. ſenſum ſpūalem interius. eſt autem hec pabola. Hic ſubdit dn̄s pabole expoſitionē. Semen ē verbū dei. dꝛ aūt ſemē verbū dei ꝓpt̄ ſimilitudinē. Primo qꝛ ſemē qd̄ ſeminat niſi ſub t̄ra ꝯdiat̄ ſine fructu manebit. Sic verbū dei qd̄ in p̄dicatiōe audit̄ niſi in ꝓfundo memorie ſeruetur oīno ꝑit̄. Vn̄ dd̄ in p̄s. cxviij. In corde meo abſcondi eloquia tua vt nō peccem tibi. Secūdo qꝛ ſemen ſine bn̄ficio ſolis nō creſcit. ſic verbū dei p̄dicatū ſine grā dei adiuuāte inutile exiſtit. Et hec ē ratio q̄re in p̄ncipio ſermōis grā īploraẜ. ⁊ ſcōꝝ inuocatio vt. ſ. qd̄ poſſibilitas noſtra nō optinet eoꝝ nobis interceſſiōe donetur. Tercio ꝓpter neceſſitateȝ reficiēdi. Nā ſicut ſemē ē materia pāis ad refectionē corpis. ſic verbū dei ē materia p̄dicationis ad refectionē aīe. vtȝ Deu. viij. Non in ſolo pane viuit homo ſed in omni v̄bo qd̄ ꝓcedit de ore dei. vn̄ Gre. Cib⁹ mētis eſt v̄bū dei. Poſtmodū ſubdit hic auditoꝝ verbi dei q̄tuor differētias. qd̄ autē ſecus viā. i. vna ps ſeminis cecidit. ſecus viam. i. in coꝛ vanitatis ⁊ voluptatis expoſitū. ⁊ cōculcatū eſt. Cōculcatio trāſeūtium ſignificat carnales affectiones. ⁊ volucres celi comederūt illud. per volucres itelligūtur demones Ergo ꝯmeſtio volucrū ſignificat ſuggeſtionē demonū. vn̄ ſubdit. deinde venit diabol⁹ ⁊ tollit verbū. id ē memoriā verbi. de corde eoꝝ ne credētes ſalui fiāt. inuidet eī diabolus ſaluti hoīm. Salus autē per fidem habet̄. vtȝ Lu. vij. Fides tua ſaluā te fecit. Nam qd̄ ſupra petrā Hij ſūt duri ⁊ rebelles ꝑ ſuperbiā. qui cū audierint cum gaudio ſuſcipiunt v̄bū qꝛ tales in audiendo p̄dicationē delectant̄ ſed cum de p̄dicatione recedūt ſtatim decedūt a bono ꝓpoſito qd̄ habuerūt. Et hij radicem nō habēt. ſcȝ profūde firmitatis. Ratio aūt q̄re arbor radices nō habet aliq̄n eſt. qꝛ nimis ſepe trāſplantat̄. ⁊ hij frequēter de bono ad malū mutant̄. idō nō radicant̄ in bono. vnde ſubdit̄. qꝛ ad tempus credūt in t̄pe tēptatōis recedūt vtȝ Eccle. xviij. A mane vſq ad veſperā immutabit̄ tempus. qd̄ autem cecidit inter ſpinas Hij ſūt. ſcȝ auari per cupiditatem temporaliū diuitie t̄pales ſpine vocant̄ qꝛ aīam vulnerāt ⁊ pungūt. ⁊ a ſollicitudinibus. i.

a cura ſupflua in acquirendo. ⁊ diuitijs .i. ab ipſaꝝ rerum abūdantia in poſſidēdo. ⁊ voluptatibꝰ .i. a ſequēte luxuria diuitijs vtēdo. eūtes ſuffocātur. qꝛ qñ incipiunt cogitare de ſpūalibꝰ ſtatim ſe immiſcet cogitatio de tp̄alibꝰ ⁊ ꝑuales ſuffocat verbū. qđ aūt cecidit i terrā bonā .i. in cor bonū et deuotū. Hi ſūt qui in corde bono. per induſtriā naturalē. ⁊ optimo. ꝑ grām iheſu xp̄i. audiētes v̾bū dei retinent. ſcꝫ in memoria. ⁊ fructū afferūt in patiētia. vñ Mat. xiij. dr̄. Alij afferūt fructū triceſimū vt q̄ ſūt in ſtatu cōiugali. Alij ſexageſimū vt q̄ ſunt in ſtatu viduali. Alij centeſimū vt q̄ ſunt i ſtatu v̾ginali. Circa pñs euangeliū vbi dr̄. Exijt q̄ ſeminat ſeminare ſemē ſuū. Di. hug̃. de prato. ꝙ p̄dicator v̾bi dī hoc qđ p̄dicat verbo. debet ope iplere. Vt ſi p̄dicator predicat mūdana cōtemni. debet ⁊ ipſe hoc facē. Si p̄dicat abſtinentiaꝫ et pn̄iam debꝫ ⁊ ip̄e facere. Si p̄dicat vicia fugē ⁊ v̾tutes habē. debꝫ ⁊ ip̄e virtuoſus eſſe. ⁊ ſic de alijs. ⁊ ſit doctor v̾bo ⁊ exēplo. Sic verus p̄dicator dn̄s iheſus fecit. vtꝫ Act. p̊. Cepit iheſus facere ⁊ docē. ſequit̾ in euāgelio. Semē eſt v̾bū dei. vbi diligēter eſt aduertendū ꝙ verbū dei ē valde p̄cioſū quia ꝯpat̾ corpi xp̄i. vñ Aug̃. Interrogo inq̄t vos frēs vel ſorores dicite mihi. Quid vobis plꝰ eſſe videt̾ verbū dei. an corpus xp̄i. Si vultis verum reſpondere hoc vtiq̃ dicere debetis. ꝙ nō ſit minꝰ verbū dei q̄ꝫ corpus xp̄i. Et iō quāta ſollicitudine obſeruamꝰ qñ nobis corpꝰ xp̄i miniſtratur vt nihil ex ipſo in terrā cadat tāta ſollicitudine obſeruemꝰ ne verbū dei qđ nob̄ erogat̾ dū aliud q̄ cogitamꝰ aut loq̄mur d̾ corde nr̄o depereat. Ex q̄bꝰ iā dictis patꝫ ꝙ q̄ ſcient̾ ⁊ ex ꝓpoſito deſidioſe vel ſaltē ꝯtēptibilr̄ audiunt g̃uit̾ peccāt. vñ Aug̃. ⁊ ecciā allegat̾ in decretis. Nō minꝰ reus erit qui v̾bū dei negligēter audit q̄ꝫ ille qui corpꝰ xp̄i in terrā cadē ex negligētia ſua ꝑmiſerit. hec ille. Qđ ſpāliter intelligi p̄t de illo q̄ negligētia leui in terrā ſinēt cadē eukariſtiā vel ille q̄ negligēter audit cū ꝯtēptu verbū dei. vel de illo q̄ non curat verbuꝫ dei audire. i his q̄ ſunt de neceſſitate ſalutis q̄ prius ignorat.

¶ Dominica in quinq̃geſima. Euangeliū ſm̄ Lu. xviij.

IN illo tēpore Aſſumpſit ih̄s duodecim diſcipulos ſuos ⁊ et ait illis. Ecce aſcendimꝰ iheroſolimam ⁊ conſūmabūtur omnia que ſcripta ſūt per ꝓphetas de filio hominis. Tradet̾ enim gentibꝰ ⁊ illudet̾. ⁊ flagellabit̾ ⁊ cōſpuetur. ⁊ poſtq̄ꝫ flagellauerint occident eum. ⁊ tercia die reſurget. Et ipſi nihil horꝫ intellexerunt. Erat autem verbum iſtud abſconditum ab eis ⁊ non intelligebant que dicebātur. Factum eſt autem cum appropinquaret iherico. Cecus quidam ſedebat ſecus viam mendicans. Et cum audiret turbam pretereuntem. interrogabat quid hoc eſſet. Dixerunt autem ei ꝙ iheſus nazarenꝰ tranſiret. Et clamauit dicens. Iheſu fili dauid miſerere mei. Et qui preibant increpabant eum: vt taceret. Ip̄e vero multomagis clamabat. Fili dauid miſerere mei. Stans autem iheſus. iuſſit eum adduci ad ſe. ⁊ cum appropinquaſſet interrogauit illum dicens. quid tibi vis vt faciam. At ille dixit domine vt videam. Et iheſus dixit illi. Reſpice. fides tua te ſaluum fecit. Et confeſtim vidit ⁊ ſequebatur illum magnificans deum. Et omnis plebs vt vidit dedit laudem deo.

Poſtilla.

Assumpsit ihesus duodecim discipulos. Luce. xviij. Mathei. xx. Mar. x. Historia huiꝰ euangelij facta est Anno xp̄i. xxxiij. xvij. kalēdis aprilis feria. iiij. luna. vi. indictione vi. Ante inicium illius euangelij scribit sanctꝰ lucas in eodem ca. q̄ xp̄s dixit discipulis suis. Amen dico vob̄ Nemo est qui reliquerit domu3 aut parētes ⁊ fratres aut vxorem aut filios ꝓpter regnum dei ⁊ nō recipiat multo plura ī hoc tempore ⁊ in futuro seculo vitam eternam. postmodū immediate sequit̄ euangelium illud. Assumpsit ihesus duodecim discipulos ⁊c̄. Gor. dominꝰ ihesus p̄uidens ex sua passione discipulos suos perturbandos. Ideo predixit eis passionis penam ⁊ resurrectionis gloriam vt cum eum morientem cernerēt resurrecturum nō dubitarent. ⁊ ait illis sc3 tanq̄ suis secretarijs ⁊ amicis. Ecce ascendimus iherosolimam. q̄ iherusalem in montanis erat. ⁊ consummabūtur omnia que scripta sūt per ꝓphetas de filio hominis. id est de virginis filio. q̄ ꝓphete scripserūt de passione xp̄i futura. vt patet Ihere. xi. Quasi agnꝰ mansuetꝰ qui portat̄ ad victimam. Item Isay. liij. Sicut ouis ad ocasionem ducetur ⁊ quasi agnus coram tondēte se obmutescet et non aperiet os suum. Item ysay. liij. Ipse vulneratus est ꝓpter iniquitates nostras. attritus est ꝓpter scelera nostra. Item ysa. v. Corpus meum dedi percutiētibꝰ ⁊ genas meas vellentibus faciem meam non auerti ab increpantibꝰ ⁊ conspuentibus in me. Hic notādum est cum carnispriuium est tempꝰ gaudij ⁊ leticie scd̄m consuetudinem mundi sc3 comedere carnes ⁊ bibere vinum ⁊ delicijs carnalibus perfrui. Quare ergo mater sancta ecclesia in tempore iocūditatis cōmemorat nobis ⁊ ad memoriā reducit tristia insignia passionis xp̄i. Respondetur vt quilibet audiēs hodie predicare euangelium de passione xp̄i. sic retrahatur a vanitatibus et gaudijs mundi. vnde sequit̄. Tradetur enim gentibꝰ. Gor. traditus fuit xp̄us. Primo a discipulo suo iuda iudeis. vt p3 Math. xxvi. Quid vultis mihi dare? ⁊ ego vobis eū tradam. Secūdo a iudeis pontio pilato qui erat preses gentilis. Tercio traditus est ecōuerso a pilato ipsis iudeis vt flagellaretur ⁊ crucifigeretur et illuderetur. Primo enim illusus fuit in domo cayphe pontificis dicētes prophetisa nobis xp̄e. quis est qui te percussit. Secūdo ī pretorio herodis qui spreuit eum cum exercitu suo et illusit ei cum veste alba. Tercio in atrio pilati vbi fuit coronatꝰ ⁊ cum arūdine in capite percussus. vt pa3 Mat. xxvij. Et genuflexo ante eum illudebant ei dicētes. Aue rex iudeorum. Quarto in patibulo crucis. vt patet Math. xxij. mouentes capita sua dixerunt vach qui destruit templum dei. Et flagellabitur. Flagellatus enim fuit primo colaphis ī facie vt patet Math. xxvij. eum cederūt et colaphis eum ceciderūt. Secundo arundine in capite. vt patet Mat. xxvij. Et accipiebāt arūdinem ⁊ percutiebāt caput eius. tercio flagellis in toto corpore. vt patet Jo. xix. tūc apprehendit ihesum pilatꝰ ⁊ flagellauit eum. ⁊ conspuetur. Consputus enim fuit. Primo a iudeis in domū cayphe. vt patet Mat. xxvij. tūc exspuerunt in faciem eius. Secundo a gentilibꝰ in atrio pilati. vt pa3 Jo. xix. Et dabūt ei alapas ⁊ expuētes in eum ⁊c̄. Et postq̄ flagellauerint occident eum. vnde Gor. Ecce magna crudelitas q̄ nō sufficiat eis alteꝝ ſcilicꝫ vel flagellare: vel occidere: ſed vtrūqꝫ. vnde pilat⁹ flagellatum voluit dimittere. ſcđm illud Jo. xviij. Emendatum ergo illum dimittam. Sed iudei noluerūt ſed poſt flagellationem eum occidi ꝓcurauerūt. ⁊ tercia die reſurget. In hoc ꝓmittit eis conſolationem de veloci eius reſurrectione Et eius reſurrectio exemplar eſt noſtre reſurrectiōis. Et ipſi nihil horum intellexerūt. Ly. q2 adhuc rudes ⁊ imperiti erāt. ergo nō intellexerūt. Factum eſt autē cum appropinquaret ihericho. Superius autē xp̄s p̄dixit diſcipulis ſuis paſſionis infirmitatem. Sed ne ſcādaliſarenť. Hic oſ̄dit ſuam potētiam ⁊ hoc per miraculoſam ceci illuminationem vn̄. quos terruit verbo. ꝯfirmauit miraculo: ꝑ primum aſtruiť in eis fides humanitatis. per ſecūdum fides trinitatis. Cecus quidam ſedebat ſec⁹ viam mēdicans ⁊ cum audiret turbam p̄tereūtem. multa enim turba p̄cedebat ⁊ etiam multa ſeq̄bať xp̄m iheſum: in quo oſtēdiť teſtimoniū doctrine. Interrogabat quid hoc eſſꝫ. ⁊ hoc ē valde vtile interrogare de iheſu .i. ſaluatore. dixerūt autē ei. q2 iheſus naſaren⁹ trāſiret. Naſaren⁹ eſt dictus q2 in naſareth eſt ꝯcept⁹ ⁊ etiam ibidē nutrit⁹. ⁊ clamauit. non tātum clamore exteriori ſed etiam interiori. de quo đr in p̄s. cxviij. Clamaui i toto corde meo. dicens fili dauid miſerere mei. q. d. nō pecuniam ſed miſericordiam peto. Et in hoc ꝙ hic cecus clamauit iheſu fili dauid miſerere mei. cōfiteť vtramqꝫ in xp̄o naturam ſcꝫ humanam in hoc ꝙ đt fili dauid. ſm̄ enī humanam naturam natus eſt ex progenie dauid. Et diuinam cōfiteť in hoc ꝙ di. miſerere mei. dei enim ē ꝓprium miſerere. ⁊ q̄ preibāt increpabāt eum vt taceret Iſti ſignificāt homines a bono alios retrahētes Ipſi vero multomagis clamabat. Fili dauid miſerere mei. in quo datť nobis exemplum ꝙ q̄ntomagis nobis occurrūt impedimēta tātomagis ē clamādum ⁊ inuocādum diuinum auxiliū. Stās autē iheſus iuſſit illum adduci ad ſe. in quo apparet clemētia xp̄i Quia nō dedignat⁹ eſt ſtare. ⁊ alloqui viles perſonas ⁊ pauperes. vnde Ihero. Cecus qui ſequi non poterat. Stat dominus ⁊ eum vocare iubet. ne turba ꝓhiberet. Gor. ſic deberēt facere principes noſtri. ſcꝫ cum viderent pauperes cōquerētes: ⁊ facere vocare ad ſe. vt audirēt eorum querimonias. facerentqꝫ eis iuſticiā expedite. Sed iam poteſt dici de aliquibus illud Iſa. p̄. Pupillo nō iudicāt et cauſa vidue nō ingrediť ad illos. Et cum appropinquaſſet. interrogauit illum dicēs. Quid tibi vis vt faciam. q. d. xp̄s nō ſanat inuitos ſed volūtarios. vnde Aug⁹. qui creauit te ſine te nō iuſtificabit te ſine te. At ille dixerit domine vt videam. ecce bona ⁊ diſcreta peticio. Nō enim petiuit aurum nec argētum. ſed tātum lumen. Vnde p̄s. cxlv. dominus illuminat cecos. Ipſe autē dixit illi. reſpice. nō appoſuit manum nec aliqđ vnguētum ad ſanādum eum ſed ſolum verbum quoniam ipſe dixit ⁊ facta ſūt. fides tua ſaluū te fecit. Gor. ex fide enim imprecatur ſalus ſpūalis ⁊ etiam corporalis. ⁊ cōfeſtim vidit. Nihil ei mediū int̄ deū ⁊ factū dei. Et ſeq̄bať illū. ecce ſignū ꝑfecte illūminatiōis ſcꝫ in corpe ⁊ i aīa. Magnificās deū. Gor. i. magnū dicēs eū magnitudine v̓tutis Vn̄ p̄s. cxlvi. Magn⁹ dn̄s noſter ⁊ mag̃ v̓t⁹ eius. ⁊ oīs plebs vt vidit qđ factū ē. nō inuidet vt phariſei. Sꝫ laudē dedit đo. potētie dei cōgratulādo ſaītati ceci. Vn̄ circa p̄ns

euangeliũ vbi d̾ omnis plebs vt vi
dit dedit laudem deo. Sed heu hodie
plures xp̄iani deum nõ laudant. ſed
dehonorãt tripliciter. Primo qdã ho
norãt mundũ exercẽtes diuerſos ma
los ludos ⁊ per diuerſas malas letici
as. Nũc laruis demonũ in ſignũ ꝙ ſũt
filij demonũ vtẽdo. nũc alij pagani
cis geſtis vtẽdo ꝓcreatione: vtputa
corpis. ſed reuera ꝑ corpis ⁊ aie de
ſtructione. Secũdo alij deũ inhonorãt
corpus ſuũ paſcendo ↄtra laudẽ dei.
vtꝫ ad Phi. iij. Quoꝝ deꝰ venter ẽ.
Et de illo deo quot miracula facit. q̄
re in ſmo. diſcipuli ſup ep̄las dñica
les. ſermõ. xlv. R. Tercio alij hodie
cõtra laudem dei ducũt choreas illici
tas: ꝓpter quas totiẽs vnũ ſaltũ fa
ciũt verſus infernũ. quotiens vnũ in
chorea faciũt ſaltũ. in tali enĩ eſt pec
catũ mortale. vñ Aug. Ois motꝰ pe
tulantie ſaltꝰ eſt in ꝓfundũ cloace.
At illa autoritas eciã allegat̃ in ſum
ma viciorꝝ ca. de chorea.

Dñica pma in qdrageſima. Euãg. ſm Math. iiij.

In illo tempore. Ductꝰ eſt ihesus in de
ſertum a ſpũ: vt temptaret̃ a dyabo
lo. Et cum ieiunaſſet qdraginta die
bus ⁊ qdraginta noctibꝰ poſtea eſu
rijt. Et accedẽs temptator dixit ei ſi
filiꝰ dei es dic vt lapides iſti pa. fiãt.
Qui reſpondẽs dixit. Scriptũ eſt nõ
in ſolo pane viuit homo ſed in omni
verbo qd̾ ꝓcedit de ore dei. Tũc aſſũ
pſit eum diabolꝰ in ſanctam ciuitatẽ
et ſtatuit eũ ſupra pinnaculũ templi
et dixit ei. ſi filiꝰ dei es mitte te deor
ſum. Scriptũ eſt enĩ. angelis ſuis mã
dauit de te: ⁊ in manibꝰ tollẽt te: ne
forte offendas ad lapidẽ pedem tuũ.
Ait illi ihesus. Rurſus ſcriptũ eſt Nõ
temptabis dñm deum tuũ. Iterũ aſ
ſumpſit eum diabolꝰ in mõtem excel
ſum valde: ⁊ oſtẽdit ei omnia regna
mũdi ⁊ gloriam eorꝝ. ⁊ dixit illi hec
omnia tibi dabo. ſi cadẽs adoraueris
me. tũc dixit ei ihesus vade ſathana
Scriptũ eſt enĩ. Dñm deum tuũ ado
rabis: ⁊ illi ſoli ſeruies. tũc reliquit
eum diabolꝰ Et ecce ãgeli acceſſerũt
et miniſtrabãt ei. Poſtilla.

Ductus ẽ ihesus in deſertũ Mat.
iiij. Mar. i. Lu. iiij. Temptatꝰ
eſt dñs ihesus xp̄s Anno eiꝰ. xxx. vij
ydus ianuarij. feria. ij. luna. v. indi
ctione. iij. Ante inicũ illiꝰ euãgelij.
habet̃ Lu. iiij. Factũ eſt aũt cũ oĩs po
pulꝰ baptiſaret̃ a Jo. Et ihesu bapti
ſato ⁊ orãte aptũ eſt celũ ⁊ deſcẽdit
ſpũs ſcũs corpali ſpẽ ſicut colũba in
ipſũ. Et vox de celo facta eſt. Tu es
filiꝰ meus dilectꝰ in te ↄplacuit mihi
Et ipſe ihesus erat incipiẽs qſi ãnoꝝ
xxx. vt putabat̃ filiꝰ ioſeph. Ihesus
autem plenus ſpirituſancto. regreſ
ſus eſt a iordane. tũc ſcꝫ ſtatim poſt
baptiſmum ductꝰ eſt. ſcꝫ ſpontanee
. a ſpũſancto in deſertum. qd̾ eſt int̃
iheruſalem ⁊ ihericho. vbi quidã ho
mo incidit in latrones. vt habetur
Lu. x. vt temptaret̃ a diabolo. Cor.
voluit autẽ temptari xp̄s vt tempta
torem ſuperet. vt temptãtos cõfor
taret. vt mod̾ vincẽdi doceret Quia
nemo pt̄ eſſe ſine tẽptatõibꝰ vtꝫ Jo.
iij. Milicia ẽ vita hoĩs ſup t̃rã. Et cũ
ieiunaſſꝫ Ly. vt carnẽ ſuam inocentẽ
pro nob̄ maceraret. ⁊ exemplũ fideli
bꝰ daret eciã ieiunãdi. xl. diebꝰ ⁊ no
ctibꝰ. Nõ vltra ieiunauit vt v̓tꝰ di
uinitatis diabolo celaret̃. Quia eciã
moyſes in mõte. ⁊ helias in itiñe tot
diebꝰ ieiunauerũt. Aliter tñ ieiuna
uit xp̄s. ⁊ alit̃ moyſes ⁊ helias. non
ieiunauerũt v̓tute ꝓpria. ſicut xp̄s.
Sed moyſes ſuſtẽtatꝰ colloquio dei.
vt habet̃ Exo. xx. Helias v̓o ieiuna
uit in fortitudine cibi ſemel ſũpti. ſcꝫ
cuiuſdã panis ſubcinericij. pꝰ ea eſurijt

per hoc oſtẽdit in ſe veritatē humane infirmitatis ⁊ occaſionem temptatori dedit. ideo ſequit᷑. Et accedẽs temptator. ſcʒ in ſpecie humana. Ad euidẽtiam hui⁹ temptationis aduertendum ꝙ diabolus ſciebat per ꝓphetas ꝙ xp̃s futur⁹ erat ver⁹ deus ⁊ verus homo. vt habetur expꝛ̃ſſe Iſa. ij. Paruulus nat⁹ eſt nobis ⁊ filius dat⁹ eſt nobis ⁊c̃. Sed neſciebat certitudinaliter ꝙ iheſus nazaren⁹ eſſet ipſe de⁹. ergo temptãdo dixit ei. Si fili⁹ dei es. ſcʒ naturalis ⁊ per conſequẽs ei equalis ĩ poteſtate. dic vt lapides iſti panes fiant. vnde Criſ. Cogitauit apud ſe: ſi poterit de lapidibus facere panes. vere fili⁹ dei eſt: ſi autē nõ poterit homo ẽ. Qui reſpõdens. ſapiẽter nec diuinitatem eius poterat perpẽdere dicẽs. ſcriptũ eſt Deut. vi. nõ in ſolo pane. ſcʒ corporali. viuit homo ſed in omni verbo qð procedit de ore dei. Ly. qð verificatur nõ ſolum de vita ſpũali ſed etiaʒ corporali. ſicut patet de moyſe qui ieiunauit quadraginta dieb⁹ ⁊ .xl. noctibus locutione dei. ſpũaliter ⁊ corporaliter ſuſtẽtat⁹: vnde Raba. Sicut corpus humanum nõ poteſt viuere ſine terreno cibo. Ita ⁊ aĩa ñ p̃t viuẽ ſine dei verbo. Tũc. ſcʒ poſtꝙ̃ deuict⁹ eſt. Aſſumpſit eum diabol⁹. Glo. ⁊ hoc corporaliter. Et ſm̃ aliquos eum ĩ brachijs portauit. ſm̃ alios ad manum duxit. Sciẽdum ꝙ hoc nõ eſt mirum ꝙ xp̃s filius dei permiſit ſe a diabolo duci. vnde Gre. in omel. Quid ergo mirum. ſi ſe ab illo permiſit duci qui ſe etiaʒ pertulit a membris. illi⁹ crucifigi ſcʒ a pilato ⁊ a iudeis. qui fuerunt mẽbra diaboli. In ſanctã ciuitatem. i. in iheruſalē q̃ dicebat᷑ ſancta quia diuino cultui deputata. ꝓpter templum qð erat ibi. Nec erat licitũ in lege dñi alibi deo ſãctificari. Et ſtatuit eum ſupra pinnaculũ templi. Glo. Pinnaculum dicit᷑ deambulatoriũ circa muros templi: vbi aſcẽdebant ſacerdotes populo predicãtes. dixitq̧ ei. Si fili⁹ dei es mitte te deorſũ. Ly. q. d. hoc v̓tute ꝓpria potes ſine periculo ⁊ etiam propter miniſterium angelorum tibi ſeruiẽtium. Scriptum ẽ enim quoniaʒ angelis ſuis mãdauit de te. ⁊ in manib⁹ tollẽt te. Ne forte offẽdas ad lapidem pedem tuũ. Ait illi iheſus. Cri. Nihil mot⁹ vel indignat⁹ ſed cum multa modeſtia ſcp̃turaꝝ ei reſpõdit. Scriptum eſt Deu. vi. Nõ temptabis dominũ deum tuũ. Ly. temptare enĩ deum eſt querẽ experimẽtum ð dei v̓tute abſq̧ neceſſitate ⁊ hoc eſt peccatum. Quia quandocũq̧ homo habet aliq̃d qð poteſt facere ſm̃ viam humanam ad euadẽdum periculũ. Nõ debet illud obmittere querẽdo diuinũ experimẽtum. Et ꝓpter hoc ꝓbatio ferri candẽtis ⁊ duella tanq̃ illicita prohibent᷑ ab eccleſia per hoc enim reſpõdit dñs xp̃s diabolo temptãdi ipſum. Quia cum poſſet de pinnaculo templi deſcẽdere per viam humanam ſcʒ per grados ad hoc factos in templo. Nõ debebat per alium locum deſcẽdere quia hoc eſſʒ deum temptare. Iterũ aſſumpſit eũ diabol⁹. Glo. vt ſi nõ ex vno tamen ex reliquo ſuparet. in mõtem excelſum valde. ⁊ oſtẽdit ei omnia regna mũdi. Ly. Nõ eſt ſic intelligẽdum ꝙ ex illo loco p̃nt oĩa regna ⁊ oẽs ciuitates determinate videri. ſed oſtẽdẽdo diuerſas p̃tes orbis. Dixit ei tale regnũ eſt in tali ſitu. ⁊ tale in tali. enarrãdo breuit᷑ magnitudinẽ ⁊ gloriam illoꝝ regnorum. Et dicit ei hec omnia dabo tibi. q. d. In illis faciam te regem. Et hoc diabol⁹ arrogãter loquebat᷑. Non enim potuit facere ſʒ mentiebat᷑. Quia mẽdax eſt ⁊ pater eius ſcꝫ mēdacij · vtꝫ Joh · viij · Si cadens · tanꝙ̄ inferior · adoraueris me tanꝙ̄ ſupiorē · Ecce diabolus cultū diuinum ſibi nitit̄ vſurpare · vnde ⁊ ab inicio appetijt deo ſe ſimilem fieri. vt habet̄ Jſa · xiiij · Tūc dixit ei iheſus vade ſathana .i. recede a me qꝛ aduerſarius es veritati · Hoc ait iheſus q̄ſi cum indignatiōe qꝺ non fecit in p̄cedentibꝰ temptationibꝰ · Ad oſtēdendū ꝙ ꝓprias iniurias debet hō patienter portare · ſed dei iniuriā nullo mō ſuſtinere · ⁊ hāc veritatē ꝑ ſcripturam ꝯfirmat dicēs Scriptū eſt Deu · vi · dn̄m deum tuū adorabis Ly · adoratione latrie q̄ ſoli deo debet̄ · Sācti autē venerari pn̄t veneratione dulie · tūc reliquit eū diabolꝰ · tanꝙ̄ cōfuſus ex dei triūpho · Tūc acceſſerūt angeli ⁊ miniſtrabāt ei · ſicut dn̄o vero ꝓprij ſerui · Ex hoc apparet diuinitas xp̄i qꝛ nulla natura eſt ſuper āgelicā niſi diuina · Circa pn̄s euangeliū vbi dicit̄ · vt tēptaret̄ a diabolo lucifero Vbi notandum ē ꝙ lucifer fuit de ſūmo ordine ſupioris Jerarchie ⁊ in illo ordine ſupremū gradū tenuit · cui tanꝙ̄ p̄ncipi de ſingulis ordinibꝰ magna multitudo adheſit quos oēs ſecū duxit · Lucifer autem dictꝰ eſt qꝛ pre ceteris luxit ſueqꝫ pulchritudīs ꝯſideratio eū excecauit · ſubditoſqꝫ habē voluit ⁊ nulli ſubiectꝰ eſſe ꝯcupiuit · primū hoīem temptauit ⁊ vicit · xp̄m temptauit ⁊ victꝰ eſt · ꝑtātem ſuam tūc amiſit: quā in vltimis tempoꝛibꝰ recuperabit · nūc ligatꝰ ſed ī fine mūdi ſoluetur ·

Dn̄ica ſecūda in quadrageſima · Euan · ſm̄ Ma · xv ·

In illo tempoꝛe · Egreſſus iheſus ſeceſſit in partes thiri ⁊ ſydonis: ⁊ ecce mulier chananea a finibꝰ illis egreſſa clamauit dicēs ei · Miſerere mei dn̄e fili dauid · Filia mea a demonio vexat̄ · Qui non reſpōdit ei verbū Et accedētes diſcipuli eius rogabāt eū dicētes: dimitte illam: qꝛ clamat poſt nos Ipſe autem reſpondēs ait · nō ſum miſſus niſi ad oues q̄ perierūt domꝰ iſrl̄ · At illa venit ⁊ adorauit eū dicēs · domine adiuua me · Qui reſpōdēs ait · nō eſt bonū ſumere panē filioꝝ ⁊ mittere canibꝰ · At illa dixit: etiā dn̄e · Nā et catelli edūt de micis que cadūt de menſa dn̄oꝝ ſuorum · Tūc reſpōdēs iheſus ait illi · O mulier magna eſt fides tua: fiat tibi ſicut vis · Et ſanata eſt filia eius ex illa hora · Poſt ·

Egreſſus iheſus ſeceſſit ī partes thiri ⁊ ſidonis Mat · xv · Mar · vij · Hiſtoria huiꝰ euangelij facta eſt Anno xp̄i · xxxij · octauo ydꝰ maij · feria · vi · luna · xix · indictiōe · v · Ante inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctus Math · in eodē ca · ꝙ xp̄s dixit diſcipulis ſuis · Omnis plātatio quam nō plātauit pater meus celeſtis eradicabit̄ · Sinite illos ſcꝫ phariſeos ⁊ ſcribas · Ceci ſūt ⁊ duces cecoꝝ · Cecus autem ſi ceco ducatū preſtet ambo ī foueam cadūt · Tūc poſtmodum ſeq̄tur euāgelium hodiernum · Egreſſꝰ iheſus · ſcꝫ de terra Gerazenorum relictis ſcribis ⁊ phariſeis calumniatoribus ſuis qui ex hoc calumniabant̄ quia diſcipuli xp̄i tranſgrederentur traditiōes ſenioꝝ vt n̄ lotis manibꝰ māducarēt · Et hoc ipi phariſei putabāt eſſe grāde pctm̄ Xp̄s āt dixit nō lotis maibꝰ māducare n̄ iq̄nat hoīeꝫ ſed q̄ de corde exeūt: ea coinq̄nāt hominē: de corde eīm̄ exeūt cogitatōes male: hoīcida. adulteria · fornicatōes furta · falſa teſtioīa · ⁊ blaſphemie · hec ſūt q̄ coinquināt hoīem · ſeceſſit ī partes thiri ⁊ ſidonis · thirus ⁊ ſydon ſunt ciuitates gentilium ſite in terra ꝓmiſſionis ꝓpe montē libani

¶ Et ecce mulier chananea. ſcꝫ natione. Nã chananei habitauerũt in terra ꝓmiſſionis ante filios iſrł nec poterãt per eos totaliter extirpari. vñ iſta mulier ab illis qui remãſerãt deſcẽderat. Iſta autem mulier audiuit de miraculis iheſu xp̄i. ⁊ ideo firmiter credebat qꝛ filiam ſuam ſanare poterat. a finibꝰ illis egreſſa. Et vt habetur Mar. vij. Primo venit ad iheſũ intra domũ. ſed qꝛ eam ibi nõ exaudiuit ſecuta eſt eũ in itinere. clamãs miſeré mei fili dauid. Audiuerat em̃ xp̄m ꝓmiſſum iudeis deſcẽdere de genere dauid: ergo clamauit. Miſerẽ mei fili dauid filia mea male a demonio vexat̄. Qui nõ reſpõdit ei verbũ Hec eſt prima duricia q̃ xp̄s oſtẽdit huic mulieri. Nõ ꝓpter indignationẽ ſed vt ex perſeuerãcia ipſiꝰ in p̄ce firmitas fidei eius ⁊ deuotio oſtenderet̄ diſcipulis vt ipſi diſcipuli ꝓ ea rogarẽt. vt ſic oſtẽderet nos ſanctorum p̄cibus indigere. vnde ſequit̄. Et accedentes diſcipuli eius rogabãt eum ꝓ ea dicẽtes Dimitte eã qꝛ clamat poſt nos. Ly. moti erãt ad hoc ex cõpaſſione vidẽtes fidem ⁊ deuotionem mulieris. Ipſe enim reſpõdens ait. Nõ ſum miſſus niſi ad oues que perierũt domus iſrł. Iſta fuit ſecũda duricia xp̄i ad mulierem iſtam. q. d. eam nõ eſſe de ouibus iſrł. i. dei. Et per cõſequẽs relinq̄bat̄ ꝙ ipſa erat de ouibꝰ diaboli Ly. antiquis patribꝰ iudeoꝝ fuit facta ꝓmiſſio de xp̄o: ſicut abrahe ⁊ dauid. Sed qꝛ iudei ꝓ maiori parte fidem xp̄i repulerũt ⁊ gẽtiles eam ſuſceperũt. Ideo dt̄ Ihero. Nõ dixit xp̄s hoc quinetiam ad gentes miſſus ſit. Cum autem hec mulier videret nihil poſſe per apoſtolos. tũc perſonaliter ꝓpius acceſſit. vñ ſequit̄. At illa venit ⁊ ꝓcidit ad pedes eius ⁊ adorauit eum. ſcꝫ tanq̃ deum ⁊ creatorem omnium creaturaꝝ. tanq̃ deum celi ⁊ terre: tanq̃ preceptorem angelorum ⁊ hominũ. Dicens domine adiuua me. ⁊ qꝛ filie infirmitatem ſuam eſtimat. Iõo di. domine adiuua me qui reſpõdẽs ait nõ eſt bonum ſumere panem filiorum ⁊ mittere canibꝰ Hec eſt tercia duricia ꝙ eam canem appellauit. ⁊ non eſſe dignam pane. At illa dixit eciam domine. Hic oñdit̄ humilitas mulieris huiꝰ. ꝙ ipſa fãtebat̄ ſe eſſe canem. dicẽs. eciam domine. qꝛ verum eſt qð dicis nec peto panem integrum ſed micam. Nã et catelli edũt de micis que cadũt de mẽſa dominoꝝ ſuorum. q. d. ꝙ ſicut catuli aliqua modica vtpote micas cadẽtes de mẽſa percipiũt. Sic ⁊ ego gẽtilis debeo ſaltem modicum quid percipere de bñficiis tuis Querit̄ hic quare xp̄s huic mulieri tãtam oſtendit duriciam Reſpõdet Ihero. hoc fecit vt exemplum perſeuerãtie daret et eius fidem ⁊ cõſtantiam ꝓbaret. et ꝓbatã manifeſtaret. Tũc reſpondens iheſus ait illi. O mulier magna eſt fides tua. Iacobꝰ pariſiẽſis. ſ. hoc patꝫ ex hoc ꝙ filiam nõ ſecum adduxit ad iheſum ſed eam dimiſit in domo. nec xp̄m ad eam ire petiuit. qꝛ credebat eum poſſe filiam ſuaꝫ liberare ſolo verbo. fiat tibi ſicut vis. Ly. q. d. Fides tua hoc meret̄. Cri. Hic oſtẽditur q̃tũ valeat ꝯſtãtia orationis. qꝛ qð apoſtoli nõ obtinuerũt iſta p̄fecit

¶ Et ſanata eſt filia eius ex illa hora. ſcꝫ qñ ſermo xp̄i ꝓceſſit ex ore eius: ⁊ qꝛ cũ rediit domũ inuenit filiã ſane mẽtis: ⁊ plene liberatã ⁊ ſanatam. Circa p̄ñs euãgeliũ vbi dr̄. Filia mea male a demonio vexat̄. Nõdũ ꝙ ad hoc ꝙ q̃s nõ poſſideat̄ a diabolo: duo valẽt. Primo vt q̃s ſibi a pc̄ō caueat p̄ſerti mor̄li. ⁊ ſi icidit ſtati cõterat̄. qꝛ ĩ talẽ demõ ꝑtãtẽ nõ hꝫ. vt ꝓbat

Caſſianꝰ in collatiōe patꝝ per exemplum de ſancto Anthonio quem duo magi odientes per tres ſucceſſiue demones eiicere de cella ſua conabāt. Cum autem beatꝰ Anthoniꝰ temptationem amariſſimam ſentiēs oraret. et ſigno crucis ſe muniret ſemper vacui demones receſſerūt. Et ſic tandē magi illi a beato anthonio virtutem crucis xpi ⁊ fidei catholice diſcentes ad fidem cōuerſi ſūt. Tunc diffiniuit beatꝰ anthonius nullatenꝰ demones poſſe mentem cuiuſq̄ vel corpꝰ inuadere niſi eaꝫ primum deſtituerint oībus cogitationibꝰ ſanctis ⁊ niſi p̄us mentem poſſederint. Secūdo valet ſi dei ſimbolum dictum vel crucis ſignū pro ſe vel ſuis impreſſum. Exemplū patet i dyalogo Gre. li. vij. ca. de iudeo cuſtodito p ſignū ſancte crucis.

¶ Dñica. iij. in quadrageſima. Euā. ſcd̄m Lu. xi.

IN illo tempore. Erat ihesus eiiciēs demoniū ⁊ illud erat mutum. Et cū eieciſſet demoniū locutꝰ eſt mutꝰ ⁊ admirate ſunt turbe. Quidā autem ex eis dixerūt. in beelzebub p̄ncipe demonioꝝ eiicit demonia. Et alij temptantes: ſignū de celo q̄rebant ab eo. Ipſe auteꝫ vt vidit cogitationes eoꝝ dixit eis Omne regnum in ſeipſum diuiſum deſolabit᷑. ⁊ domꝰ ſupra domum cadet. ſi autem ⁊ ſathanas in ſeipſum diuiſus eſt: quomodo ſtabit regnum eꝰ qꝛ dicitis in beelzebub eiicere me demonia. Si autem ego in beelzebub eiicio demonia filij veſtri in quo eiiciunt. Ido ipſi iudices veſtri erūt Porro. Si in digito dei eiicio demonia p̄fecto peruenit i vos regnum dei. Cū fortis armatꝰ cuſtodit atrium ſuum in pace ſunt ea que poſſidet. ſi auteꝫ fortior illo ſuperueniens vicerit eum vniuerſa arma eius auferet i quibꝰ cōfidebat: ⁊ ſpolia eius diſtribuet. Q̄ nō eſt mecū aduerſum me ē ⁊ q̄ non colligit mecū: diſpergit. Cū imūdꝰ ſpūs exierit ab hoīe. ambulat per loca inaquoſa querēs requiē ⁊ nō inueniēs dicit. reuertar in domū meā vn̄ exiui. Et cum venerit inuenit eā ſcobis mūdatam ⁊ ornatam. ⁊ tunc vadit ⁊ aſſumit alios ſeptem ſpūs ſecū nequiores ſe. ⁊ ingreſſi habitāt ibi. et ſiūt nouiſſima hoīs illiꝰ peiora prioribꝰ. Factum eſt autem cū hec dicēt. extollēs vocem quedā mulier de turba dixit illi. Beatꝰ venter qui te portauit: ⁊ vbera que ſuxiſti. At ille dixit. Quinimmo: beati qui audiunt verbum dei ⁊ cuſtodiunt illud.

Poſtilla.

Erat ihesus eiiciens demonium. Luce. xi. Mathei. xij. Mar. iij. Hoc euangelium factum eſt Anno chriſti. xxxi. kalen. decembris feria. v. indictione quarta. luna decima ſeptima. Ante inicium illius euangelij ſcribit ſanctus Lucas in eodem capitulo. Factum eſt cum eſſet ihesus in loco quodam orans. vt ceſſauit. dixit vnus ex diſcipulis eius ad ipſū Domine doce nos orare ſicut Johannes docuit diſcipulos ſuos. Et ait illis cum oratis dicite. Pater noſter q̄ es in ce. ⁊c̄. Tunc poſtmodū ſequit᷑ euangeliū hodiernū. Erat ihs eiiciēs demoniū Gor. ꝯueniēt aūt poſt documentū orōis poīt miraculū expulſionis demonis qꝛ hic eſt vnꝰ effectꝰ orōis. vtꝫ Mar. ix. Hoc genꝰ demonioꝝ in nullo p̄t exire niſi in orōne ⁊ ieiunio. ⁊ illud ſcꝫ demoniū erat mutum Gor. ſcꝫ ab effectu qꝛ mutum faciebat hominem. Et Mat. xij. habetur q̄ etiam cecus erat. ⁊ Marci. ix. q̄ etiā ſurdꝰ erat. vn̄ Beda. In vno homine tria p̄petrata ſūt miracula. cecꝰ videt. mutꝰ loquitur. poſſeſſus a demonio liberat̄. Et cū eiecisset locutꝰ est mutꝰ ⁊ admirate sūt turbe. scꝫ simplices ⁊ minores Maiores autem calumniabant̄ miraculum ⁊ blasphemabāt. vnde sequit̄. Quidā autem. scꝫ scribe ⁊ pharisei. dixerūt in beelzebub p̄ncipe demonioꝝ eijcit demonia. miraculum illud erat publicū et ideo denegare nō poterāt: sed peruertere conabant̄ dicētes ꝙ virtute demonis factum esset. Odium em̄ ⁊ inuidia peruertūt iudicia ⁊ facta int̄pretant̄ ad deteriorem partē. Scribe autem ⁊ pharisei valde oderūt xp̄m qꝛ acriter arguebat eoꝝ vicia. ⁊ ideo miracula diuina v̓tute facta. dixerūt fieri arte magica scꝫ ī beelzebub p̄ncipe demonioꝝ. vnde Beda. Cultus ydolatrie a rege ciuitatis. Niniue ortum habuit. Qui de morte patris sui nomine Beel. incitatum doluit ꝙ ob memoriam sui aureā statuam p̄ris sui imaginē ⁊ similitudinem habētē fecit: quā habuit in tāta reuerentia. Vt si aliqui fugitiui vel facinorosi ad eā ↄfugerēt: essent securi de vita sua ideo ceperūt ⁊ honores diuinos ei scꝫ imagini exhibere. vidētes regi placē in hoc. Quo exemplo ceteri de locis adiacentibꝰ in honore patꝝ suoꝝ statuas aureas fecerūt. ⁊ sic creuit ydolatria. Beelzebub interp̄tat̄ vir muscarum siue habēs muscas. qꝛ musce cōgregabant̄ ad ydolum illud ꝓpter cruorem animalium q̄ ibi immolabātur. In p̄dicto autem simulacro dicebāt iudei principem demonioꝝ habitare. Tum qꝛ illud d̄r primum fuisse ydolum. sicut d̄r in historijs Tum qꝛ cultꝰ eius apud gētiles ḡnalior erat atqꝫ celebrior. Et per ipsum dicebāt xp̄m eijcere demonia. hoc aūt ex magna inuidia. vnde Criso. Inuidꝰ non querit quid dicat: sed solū vt dicat. Alij temptātes signum de celo querebāt ab eo. Glo. fortassis querebāt descensū ignis de celo sicut factū fuit tempore moysi. vtꝫ Exo. xvi. Vel sicut t̄pe iosue sol stetit spacio vnius diei Josue. x. Vel sicut tempore ezechie. sol retrocessit. x. gradibꝰ. vt habet̄ Isa. xxxviij. Ipse autem vt vidit cogitatiōes eoꝝ. Beda. nō ad dicta sed ad cogitata xp̄s respōdit. Vt vel sic ↄpellerent̄ credere patri eius qui cordis occulta videbat. Hoc enim nō potest demō nec aliq̄ creatura. sed solus deꝰ. vt ⁊ ipsi ī sua sc̄ptura habebāt. vnde. iij. Re. viij. Tu solꝰ nosti corda filiorum hominū. Item. ij. Re. xvi. Homo videt ea q̄ patēt deꝰ aūt intuet̄ cor. Dixit eis omne regnū in seipsum diuisum desolabit̄. i. destruetur. Nam vt dicit Ihere. p̄ue res cōcordia crescunt. discordia maxīe res dilabūtur. vnde Aristo. Omnis enim virtꝰ vnita fortior ē seipsa dispersa. Et domꝰ supra domū cadet. Glosa domus supra domū cadit. cum habitatores vnīꝰ domus a familia alterius domꝰ opprimūtur. Si autē sathanas in seipsum diuisus est. scꝫ ita vt vnꝰ expellat alium. quomodo stabit regnum eius. i. potestas eius. Si aūt ego in beelzebub eijcio demonia. vt vos dicitis. Filij vestri. i. apostoli qui s̄m carnē a iudeis nati sūt. in quo eijciūt. q. d. Si filij vestri. i. ap̄li quibꝰ dedi potestatē super demonia in noīe meo demonia eijciūt Iniquū est dicere me ī v̓tute beelzebub demonia eijcere. ideo ipsi iudices vestri erūt. Qꝛ exn̄tes assessores mei in finali iudicio sententiā meā approbabūt. Porro si in digito dei. i. in v̓tute sp̄us sc̄i. qui bn̄ digito ↄpat̄. Sicut em̄ digitꝰ ꝓcedit a corpe ⁊ manu. sic sp̄us sc̄us ꝓcedit a patre ⁊ filio ꝓfecto p̄uenit in vos regnū dei Gor. sententia diuini iudicij. vn̄ Aug. Regnū dei ē potestas iudiciaria q̄ dānanť ipij ⁊ a fidelibꝰ ſecernunť. Cū fortis armatꝰ .i. diabolus . cuſtodit atriū ſuū. Gor. i. mūdū qꝛ diabolꝰ ante aduentū filij dei i mūdo ſine ꝯtradictōe p̓ncipabať. In pace ſunt oīa q̄ poſſidet .i. oēs pctōres q̄ obediunt ⁊ fauēt ei. In pace ſūt q̄ntū ad diabolū. vñ Gre. Illos pulſare negligit. quos quieto iure poſſidere ſentit. Si aūt fortior eo ſupueniēs .ſ. xp̄s . vicerit eū vniuerſa arma eius auferet in q̄bꝰ cōfidebat. Xp̄s eīm cū factꝰ fuit hō inuaſit diabolū ⁊ arma eius abſtulit .i. aſtucias ⁊ neq̄cias ipſiꝰ. Et ſpolia .i. hōies ab eo deceptos xp̄s ꝑ ſe ⁊ ꝯſeq̄nť ꝑ apl'os ſuos ad noticiā veritatis ⁊ fidē ſancte trinitatis reuocauit. Que ſpolia xp̄s diſtribuit cū fideles ſuos cuſtodie āgeloꝝ mācipauit ⁊ dona ſpūſſcī eis tribuit reſiſtendo āpliꝰ tēptatiōibꝰ ſuis. q̄ non ē meū ꝯtra me ē. q. d. ſꝫm Glo. Opa mea non ꝯueniūt cū opibꝰ dyaboli. Ego eīm volo bonū. Ille vero malū. ego amo hūilitatē. Ille ſupbiā. ego diligo caſtitatē. ille luxuriā. ego volo aīas ſaluare. ille pdere. ⁊ q̄ non colligit mecū in vnitate fidei ⁊ dilectione dei ⁊ ꝓximi diſpgit. qꝛ ſicut officiū xp̄i ē diſperſa ꝯgregaē. Sic ecōuerſo officiū diaboli ē ꝯgregata diſpgere. Cū imūdꝰ ſpūs exierit ab hōie ſcꝫ ꝑ ꝯtritionē: ꝯfeſſionē: ⁊ verā penitentiā. āmbulat ꝑ loca inaquoſa .i. arida. Et itelligunť corda fideliū in q̄bꝫ exiccatꝰ ē humor mūdane laſciuie q̄ diabolo reſiſtūt. non ꝯſentiētes ſuis ſuggeſtiōibꝰ vt peccēt: ſ; viriliť reſiſtūt ſibi. q̄rēs requiē ⁊ nō iueniēs. qꝛ vbi req̄eſcit ſpūſſcūs ꝑ bonas meditationes. ſpūs malignꝰ illuc intrare nō audet. Dicit reuertar in domū meā. ſcꝫ q̄ oli' eāt mea. vñ exiui .i. expulſus ſū ꝑ pñiam. Et cū venerit inuenit eā ſcobis mūdatā ⁊ ornatā. ſcꝫ ꝑ pñiam. ⁊ vacantē bono opi. vñ neceſſe ē vere pnitēti vt ſp aliq̄d boni opis faciat. ne diabolꝰ inueniat eū ocioſū. Tūc vadit ⁊ aſſumit ſeptē ſpūs neq̄ores ſe. ꝑ ſeptenariū numeꝝ itelligūtur ſeptē pctā mortalia. vñ Gre. magdalena ſeptē demōia hūit. q̄ vniuerſis vicijs plena fuit. ⁊ ingreſſi habitāt ibi. qꝛ de domo dei fit hītatio demonū. ⁊ erūt nouiſſima hōis illiꝰ peiora priorībꝰ. qꝛ q̄dlibꝫ pctm̄ i recidiuāte peius eſt q̄ſ ſiľe añ recidiuū ꝓpť ingratitudinē. Factū ē autē. cū hec dicēt ſcꝫ xp̄s loquēdo cōtra iudeos ipōs redarguēdo. Extollēs vocē. ſcꝫ in xp̄i ꝯmēdationē. q̄dā mulier de tba. Gor. nō diues. nō nobil'. ſ; de ꝯmuni ꝓple. qꝛ fuit ſcā marcella. famula ſcē marthe q̄ audiens xp̄m a iudeis ⁊ phariſeis blaſphemari ⁊ dehoneſtari. ⁊ nō valēs vlteriꝰ ſuſtinere Ad laudē filij dei et ꝯfutationē iudeoꝝ ⁊ phariſeoꝝ ⁊ ſcribaꝝ ꝓrupit i laudē filij ⁊ matris dicēs. Beatꝰ venter q̄ te portauit. Et ſic matrē dei ex filio laudat. qꝛ ab ipſo filio hꝫ grām ⁊ gloriā. Et vere beatus venter. qꝛ ibi deꝰ factus ē homo. Eternꝰ tpalis Immortal' mortalis. vt ptꝫ Ioh. i. Et verbū caro factū ē. ⁊ vbera q̄ ſuxiſti. ſcꝫ a quibꝰ alimentū lactis ſuſcepiſti. At ille dixit quinimo quaſi dicēt. Nō tm̄ illa ē beata q̄ me portauit in vtero ſuo ⁊ lactauit me ex vberibus ſuis. imo eciā. Beati q̄ audiunt vbū dei. aure iteriꝰ corde credentes. ⁊ cuſtodiunt illd. ope implētes. Quia nō auditores legis iuſtificabūtur ſ; factores legis. vtꝫ Ro. ij. Beati ergo in ſpe i pñti: ſ; i futuro i re. Circa pñs euāgeliū vbi dr. Erat ihēſus eijciēs demoniū ⁊ illud erat mutum. Queriť cū xp̄us fecit multa miracula et ſuā miſericordiā pluribꝰ hōibus indulſit eos ab infirmitatibꝰ liberādo. Quibꝰ vel cui ſuā miam magis dicit exhibuiſſe. Reſpondeᷓ ꝙ dñs noſter iheſus xp̄s. vt dicũt doctores. Aug⁹ Ihero. Criſ. nunq̄ꝫ liberauit aliquē corꝑaliter quin etiā ſpūaliter. Et nū q̄ partē liberādo quin etiā totum hominē liberaret. Nihilomin⁹ ſi hēm⁹ reſpectū ad grauitatē cum vna infirmitas ſit ḡuior alia. A grauiori liberādo infirmitate dr̄ miſericordius ſe habuiſſe. Sed q̄rit̄ que tñ inter alias eſt maior infirmitas. Reſpōdeo ꝙ illa q̄ totum occupat homineꝫ ⁊ corporaliter ⁊ ſpūaliter q̄ illa q̄ ſolum corporaliter. Sed q̄ eſt illa. Reſpondeo ꝙ poſſeſſio hominis a diabolo. ĩ alijs infirmitatib⁹ corp⁹ affligit̄ ⁊ anima nō. q̄ꝛ ſtat in ſuo ſenſu. Sed quando homo a diabolo inuadit̄ ⁊ vexat̄. vtꝫ experiētia. Et quo ad aīam homo affligit̄ ⁊ rōnis vſu priuat̄. ⁊ deīde corpus vexat̄. ergo dñs noſter iheſus xp̄s hoīem a diaboli manib⁹ liberādo ſuā miſericordiā magis in his q̄ in alijs oſtendit.

Dñica in media q̄dragesima. Euāge. ſm Ioh. vi.

In illo tempore. Abijt iheſus trās mare galilee qḋ eſt thiberiadis ⁊ ſeq̄batur eū multitudo magna q̄ꝛ videbāt ſigna q̄ faciebat ſup his qui infirmabant̄. Subijt ergo in mōtem iheſus ⁊ et ibi ſedebat cū diſcipulis ſuis. Erat autem ꝓximū paſca. dies feſt⁹ iudeorum. Cū ſubleuaſſet ergo oculos iheſus ⁊ vidiſſet q̄ꝛ multitudo maxima venit ad eum. Dicit ad philippū. vñ emem⁹ panes. vt manducēt hi. Hoc autem dicebat: temptans eum. Ipſe enim ſciebat quid eſſet factur⁹. Reſpōdit ei philipp⁹: ducentoꝝ denarioꝝ panes nō ſufficiūt eis vt vnuſquiſqꝫ modicum quid accipiat. Dicit ei vn⁹ ex diſcipulis eius andreas frater ſymonis petri. Eſt puer vn⁹ hic qui habet quinqꝫ panes ordeaceos ⁊ duos piſces. Sed hec quid ſūt inter tātos. Dicit ergo iheſus. Facite homines diſcumbere. Erat autem fenum multū in loco. Diſcubuerunt ergo viri numero quaſi quinqꝫ milia. Accepit ergo iheſus panes: ⁊ cum gratias egiſſet diſtribuit diſcumbentib⁹. Similiter ⁊ ex piſcibus quantum volebat. Vt autem impleti ſūt dixit diſcipulꝭ ſuis. Colligite que ſuperauerāt fragmenta ne pereant. Collegerūt ergo et impleuerunt duodecim cophinos fragmētorum ex quinqꝫ panib⁹ ordeaceis ⁊ duob⁹ piſcibus que ſuperfuerūt his qui manducauerāt. Illi ergo homines cum vidiſſent ꝙ feciſſet ſignum: dicebāt: quia hic homo ē vere propheta. qui ventur⁹ eſt in mundū

Poſtilla

Abijt iheſus trans mare galilee quod eſt thiberiadis ⁊ ſe. ⁊ c̄. Iohannis. ſexto. Mathei. xiiij. ⁊ Mar. vi. Hoc euāgelium factuꝫ eſt Anno xp̄i. xxxij. yd⁹ apꝛil. dñica. luna. xxij. Indictione. v. Ante initiū illius euāgelij habetur Ioh. v. ꝙ xp̄s dixit iudeis ⁊ phariſeis ⁊ ſcrib. Ego cognoui vos q̄ꝛ dilectionem dei non habetis in vobis. Ego veni in nomine patris mei ⁊ nō accepiſtis me. Si ali⁹ venerit in nomine ſuo illum accipietis. Quō poteſtis credere vos qui gloriam ab inuicem accipitis. Et gloriam q̄ a deo ſolo eſt nō queritis. Nolite cogitare ꝙ ego accuſaturus ſim vos apud patrem. ē qui accuſat vos moyſes in quo vos ſperatis. Si enim crederetis moyſi crederetis forſitā ⁊ mihi: de me enim ille ſcripſit. Si aūt illi⁹ litteris non creditis. quomodo verbis meis creditis. Poſt hec abijt iheſus trans mare galilee. Iudei eñi querebāt chriſtum interficere. ⁊ nō erat adhuc temp⁹ paſſionis ſue. Ideo abijt trans mare galilee ⁊ tūc pauit multitudinem in deſerto Et iſtud miraculum factum eſt in p̄ncipio tercij anni p̄dicationis xp̄i: circa paſca. in quo die feſto decollatꝰ fuit ſanctus Johānes baptiſta. Itē notādum ſm Nico. de ly. ꝙ mare galilee eſt quidā lacus magnꝰ per quē trāſit iordanis fluuiꝰ. Et dꝛ mare ſm modum loq̄ndi hebraicū. i quo ꝯgregatio magna aquaꝝ vocatꝛ mare. ⁊ dꝛ mare galilee a ꝓuintia vel regione. ſicut mare anglicanū. Et dꝛ mare tiberiadis ex nomine ciuitatis edificate in littoꝛe: que antiquitꝰ cenereth dicebatꝛ. Sed ab herode tetrarcha reedificata ⁊ āpliata ⁊ tyberias eſt vocata in honore tyberij ceſaris. Et ſeq̄batꝛ eū multitudo magna. qꝛ videbāt ſigna q̄ faciebat ſup his qui īfirmabantꝛ. vnde Mar. vi. percurrētes vniuerſam regionem illā ceperūt in grabatis eos qui ſe male habebāt circūferre. vbi eū audiebāt eſſe ⁊ ſanabat omnes. Subijt ergo in mōtem. Ly. qꝛ erat locus deuotionis ⁊ doctrine aptꝰ. ⁊ ibi ſedebat cum diſcipulꝭ ſuis. docēs eos ⁊ ꝯſolādo eos. Erat autem ꝓximum paſca dies feſtꝰ iudeorum. Sciendum ſm tho. de aquino. ꝙ in ſeq̄nti paſca fuit xp̄s crucifixꝰ. vt habetꝛ Jo. xiij. Vnde ab iſto miraculo ſcʒ de quinqꝫ panibꝰ vſqꝫ ad paſſionē xp̄i fluxit vnꝰ annꝰ. Ad iſtud paſca non aſcēdit xp̄s vt aſpectu ſuo nō excitaret furorem ⁊ inuidiā iudeorum. Cū ſubleuaſſet ergo oculos iheſus ⁊ vidiſſet: qꝛ multitudo maxima venit ad eum. ſcʒ ꝓpter deuotionem. vnde dꝛ Math. xiiij. ꝙ ſecute ſūt eum turbe pedeſtres d̄ ciuitatibꝰ Ly. tātum enī deſiderabāt audiꝛe xp̄m ꝙ obmiſerūt apportare alimēta: ꝓpter qḋ neceſſarium fuit fieri hoc miraculum. Dixit ad philippum. Sed q̄re non q̄rit a iuda qui erat diſpēſatoꝛ Reſpōdet beatꝰ Tho. ſup Jo. ꝙ philippꝰ erat oꝛiundꝰ de illa patria ⁊ ideo ſpecialem ſollicitudineʒ gerebat de turba. Vn̄ ememꝰ panes vt manducēt hij Hoc autem dicebat temptās eum. Tho. xp̄s nō queſiuit vt addiſceret ſed vt philippum ꝓbaret. Ipſe enim ſciebat quid facturꝰ eſſet. Reſpōdit philippus ducentoꝝ denariorum panes nō ſufficiūt eis. Ly. q. d. Pauꝑes ſumꝰ tantam pecuniā habere nō poſſumꝰ et ſi haberemꝰ non ſufficeret ꝓ refectione eoꝝ Ideo ſequitꝛ. vt vnuſquiſqꝫ modicum qḋ accipit. Tho. ⁊ ē argumentum expꝛeſſum ꝙ xp̄s cum tota familia ſua nō habebat ducentos denarios. Hodie tn̄ parum videtꝛ vni clerico vel ep̄o habere centum marcas ānuatim ⁊ vtinam bene expēdāt. dicit ei vnꝰ ex diſcipulis eiꝰ Andreas fratꝛ ſymonis petri. Eſt puer vnꝰ hic qui habet quinqꝫ panes ordeaceos ⁊ duos piſces. Et puer iſte dꝛ fuiſſe Marcialis qui fuit de parentela ſancti petri ⁊ andꝛee fratꝝ. vn̄ Cri. Andꝛeas eāt excellētioꝛ in fide q̄ꝫ philippꝰ nondū perfectꝰ. qꝛ videtꝛ aliq̄liꝛ credidiſſe ꝙ poſſent ꝑ xp̄m multiplicare panes iſti. qḋ aūt addit. Sʒ hec quid ſūt inter tātos. oñdit imbecillitatem fidei eiꝰ. Putabat enī ꝙ non ſic ſufficeret pauꝝ ſicut multum. Nec plene capiebat omnipotētiā xp̄i. Eq̄liter enī poterat ſatiare multitudinē de paucis ſicut de multis. Dixit ergo iheſus. facite homines diſcūbere. id eſt oꝛnate ſedere ad comedēdum Et apoſtoli obediētes verbo xp̄i ita fecerunt. nō interrogātes quid deberēt homines comedere. Erat auteʒ fenū multum in loco. Ly. Hoc interpōitur ad oſtendēdum ꝙ locus erat aptus ad ſedēdum Tho. terra enim illa valde calida eſt. ⁊ ideo tempeſtiuius metūt q̄ꝫ nos hic in terris noſtris ergo circa paſca habuērūt fenum in pratis · Diſcubuerūt ergo viri q̄ſi numero quinqꝫ milia · Exceptis mulieribus ⁊ puulis · que nō numerant̄ hic ſm legalem ꝯſuetudinem ſed ſolum modo viri a viginti annis · vtā · vt habet̄ Nume · i · c · Attēde ſm ihero · ꝙ cuilibꝫ millenario correſpōdebat vnus panis · Accepit ergo iheſus panes · ſcꝫ in manib⁹ ſuis Tho · ⁊ ſic panes illi multiplicati ſūt in manib⁹ ſuis v̓tute omnipotentie ſue · Et qui potuit panes illos ſic mirabiliter multiplicare · p̄t etiam panem in corp⁹ ſuum vertere. Et cum grās egiſſet . i . cū bn̄dixiſſet panes eo mō quo ſolitus erat bn̄dicere mēſam · In hoc dat nobis exemplum · vt in p̄ncipio menſe dicam⁹ bn̄dicite · qui ſciunt ā vnum pater noſter · Et in fine menſe grās deo · qꝛ omnia bona temporalia ſunt dona dei · diſtribuit diſcumbentib⁹ Tho · nō ip̄e per ſe ſed ꝑ diſcipulos · dedit enim diſcipulis · ⁊ diſcipuli appoſuerūt turb̄ · vt dꝫ Mat · xiiij · ſimiliter ex piſcib⁹ quātum volebat . i . vſqꝫ ad ſaturitatem · vt autē impleti ſūt . i . abundāter refecti · dixit diſcipulis ſuis · nō turbis qꝛ diſcipuli fuerūt ſeruitores · ⁊ ideo voluit vt ipſi reliq̄as leuarēt · Colligite q̄ ſuperauerāt fragmēta ne pereāt · p̄cepit hec xp̄s ad ꝯfirmationē deitatis ⁊ manifeſtationē miraculi · Tho · in hoc dat nob̄ xp̄ianis exemplū vt poſt prandiū reliquie nō diſpergant̄ · ſed ꝓpter pauperes colligant̄ · Collegerūt ergo ⁊ impleuerūt duodecim cophinos fragmētoꝝ ex quinqꝫ panib⁹ ordeaceis et ex duob⁹ piſcib⁹ q̄ ſupfuerūt his qui māducauerāt · Ly · Hoc dicit ad euidētiam miraculi · ꝙ pl⁹ remāſit ꝙ̄ a p̄ncipio appoſitū fuit Tho · Ex iam dictis ptꝫ ꝙ pares erāt cophini nūero apoſtoloꝝ. In quo mōſtrat̄ ꝙ doctrina apoſtoloꝝ per totū orbē eēt diſtribuēda ex reliquijs doctrīe xp̄i · Illi ergo homines cum vidiſſent ꝙ feciſſet ſignum · Tho · tam magnum et apertum ⁊ tam oportunū · in mltiplicatione panū · ⁊ in multitudine reliquiarum · Dixerūt hic eſt vere ꝓpheta · Ly · iudei ſciebant ꝙ xp̄s erat promiſſus in lege per moyſen tanꝙ̄ ꝓpheta ceteris excellentior · vt habet̄ Deut · xviij · ꝓphetam de gēte tua ⁊ de fratribus tuis ſicut me ſuſcitabit tibi domin⁹ deus tuus · ipſum tanꝙ̄ me audies . Hoc eſt impletum in ipſo domino noſtro iheſu chriſto ergo dicebant · Hic eſt vere ꝓpheta . i . ille magn⁹ ꝓpheta ꝓmiſſus nobis a moyſe qui venturus eſt in mūdum · ad ipſum ſaluandum · Sic autem non venerūt alii ꝓphete ſed ſolum ad denūciandum iſtius aduentum · Circa preſens euangelium vbi agitur de illo conuiuio quinqꝫ panum · Queritur primo qui miniſtri fuerūt in illo conuiuio · Reſpondetur ꝙ diſcipuli xp̄i quib⁹ chriſtus dixit · Facite homines diſcumbere · Et marcialis fuit puer iſte qui habuit q̄nqꝫ panes ⁊ duos piſces · vt habet̄ in legenda ſua · Secundo querit̄ quot fuerunt cōuiue · quia forte quinqꝫ milia virorum · Sꝫ cur non numerant̄ femine cū tales hodie pl⁹ ꝙ̄ viri ſequi videant̄ xp̄m i audiēdo ſermones · i ꝑceptiōe eukariſtie: ⁊ in eccleſiaꝝ frequētatione · Reſpōdet Theophil⁹ · Scripture ꝯſuetudinem ſequit̄ hic Joh · que ſcriptura ſolum a · xx · annis vſqꝫ ad q̄nquagita numerat viros ad bella aptos · ſicut moyſes fecit · Nūe · i · Querit̄ tercio q̄s fuit magiſter ⁊ cocus in cōuiuio · Reſpondet̄ ꝙ xp̄s qui accepit panes ī man⁹ ſuas ī ſignū ꝙ ſua potētia q̄ creauit celū ⁊ t̄rā: q̄ gubernat mundū poſſꝫ mltiplicare panes

Nō nouos panes creādo ſm Tho· in iij· pte ſūme· ſed piacētes multiplicādo· ſimiliter ex piſcibꝯ q̄tū volebat Quarto q̄rit̄ an panes iſti ⁊ piſces fuerūt optimi ⁊ ſapidiſſimi Reſpōdz Jaco· ianueñ· Credēdum ē ꝙ ſic ſaltem in ſua ſpecie: et a ſimile ꝓbat p Cri· ſuper illud Jo· ij· vbi xp̄s in nuptijs mutauit aquam i vinum vbi ſic dicit· talia ſūt xp̄i miracula vt multo hijs q̄ per naturam ſūt ſpecioſiora ⁊ vtiliora fiāt· Quinto q̄rit̄ Cur nō vinum ꝓpinauit hominibꝯ iſtis quos ſic pauit quinqꝫ panibꝯ ⁊ duobus piſcibus· Reſpondet̄ ꝙ potuit eſſe vt panes ⁊ piſces ꝓprietatem habuerint tam cibi q̄ potꝯ Sic etiam adhuc hodie apothecarij ſciunt ꝯficere electuaria cibi ſimul ⁊ potꝯ naturā habētia

¶ Dominica in paſſione dn̄i· Euāge ſcd̄m Joh· viij·

In illo tempore· Dicebat iheſus turbꝭ iudeoꝝ ⁊ pricipibꝯ ſacerdotū· Quis ex vobis arguet me de peccato Si veritatez dico vobis quare nō creditis mihi· Qui eſt ex deo verba dei audit ꝓpterea vos nō auditis: qꝛ ex deo nō eſtis· Reſponderūt ergo iudei ⁊ dixerūt ei· nōne bene dicimꝯ qꝛ ſamaritanꝯ es tu ⁊ demonium habes· Reſpondit iheſus· ego demonium non habeo: ſed honorifico patrem meum et vos inhonoraſtis me· Ego autem nō quero gloriam meam· Et qui q̄rat ⁊ iudicet· Amē amen dico vobꝭ· Si quis ſermonem meum ſeruauerit mortem nō guſtabit ineternum. dixerūt ergo iudei· nūc ꝯgnouimꝯ qꝛ demonium habes· abraham mortuꝯ ē et ꝓphete· ⁊ tu dicis ſi quis ſermonē meum ſeruauerit mortem nō guſtabit ineternum· nūquid tu maior es patre noſtro abraam qui mortuꝯ ē et ꝓphete mortui ſūt· Quem teipſuz facis· reſpōdit iheſus· ſi ego glorifico meipſum· gloria mea nihil eſt· ē pater meus qui glorificat me: quem vos dicitis: qꝛ deꝯ noſter eſt ⁊ nō ꝯgnouiſtis eum· ego autem noui eum· et ſi dixero qꝛ nō ſcio eum: ero ſimil̄ vobis mēdax· ſed ſcio eum: ⁊ ſermonem eiꝯ ſeruo· Abraam pater veſter exultauit vt videret diem meum· ⁊ vidit ⁊ gauiſus eſt Dixerūt ergo ad eum iudei· Quinquaginta ānos non dum habes ⁊ abraam vidiſti· dixit eis iheſus· Amē amen dico vobis anteq̄ abraā fieret: ego ſum· Tulerūt ergo lapides vt iacerēt in eum· Iheſus autez abſcondit ſe ⁊ exiuit de tēplo·

Poſtilla

QVis ex vobis arguet me de peccato· Joh· viij· Hiſtoria huiꝯ euāgelij facta eſt Anno xp̄i· xxxij· decimo kal̄· octobris· feria tercia. indictione· v· Ante inicium illius euāgelij ſcribit ſanctꝯ Joh· in eodez ca· ꝙ iudei dixerūt xp̄o Pat̄ noſter abraā eſt· Dicit ei iheſus Si filij abrae eſtis opera abrae facite· Nūc autem queritis me interficere hominem qui veritatem vobis locutꝯ ſum: quam audiui a deo· hoc abraam nō fecit· Et pꝯ pauca· vos ex patre diaboli eſtis ⁊ deſideria patris veſtri vultis facere· Ille homicida erat ab inicio ⁊ in veritate nō ſtetit· qꝛ nō eſt veritas in eo· Cum loquit̄ mēdatium ex ꝓprijs loq̄tur· qꝛ mēdax eſt ⁊ pater eius· Tūc immediate ſequit̄ euāgelium hodiernum· Quis ex vobis arguet me de peccato· Lyra quaſi diceret· Si habetis aliquod peccatum quod poſſitis ſuper me oſtendere paratꝯ ſum audire ⁊ me rationabiliter purgare· ⁊ ideo cum hoc nō poſſitis facere· Si veritatem dico vobis· ſi pro quia· quare nō creditis mihi. Et ſubdit cauſaz dicens· Qui ex deo eſt verba dei audit· Notādum ꝙ aliquid ex deo eſt duplicater. Vno modo ſm naturam et ſic omnis creatura eſt ex deo. qui eſt largitꝰ ei eſſe Alio modo ſūt ſpecialiter ex deo ꝑ gratiam vt qui recte credūt in deum ⁊ mandata eius ſeruāt De illis dicit dominꝰ. Qui ex deo eſt verba dei audit. delectabilit̃ et libenter. Nam qui deum diligit. libenter de eo loqui audit. propterea vos nō auditis id ē non recipitis nec creditis nec etiam ītelligere curatis verba dei de ore meo. Quia ex dō nō eſtis ⁊ ꝑ cōſequēs ſequitur ꝙ ſitis ex diabolo non ꝑ creationem ſed ꝑ imitationem. Thomas. ex deo nāqꝫ ſunt ſcđm naturam. ſed ex deo non ſūt vicio ⁊ praua affectione. Reſpōderunt ergo iudei ⁊ dixerunt ei Ly. Modus hominum inuidorum ⁊ peſſimorum: qui neſciūt rationabiliter reſpondere. eſt ad conuicia ſe cōuertere. ⁊ idō iudei non habentes quid rationabiliter xpō reſponderēt ad conuicia ſe cōuertūt dicentes. None bene dicimꝰ nos quia ſamaritanus es. Et in hoc intendūt chriſto cōuiciari. Thomas. erant enim ſamaritani viles ⁊ abiectiſſimi ſcđm opinionem iudeorum. vnde Joh. iiij. Non enim cōmunicantur iudei ſamaritanis. Ly. licet chriſtus eſſet iudeus genere: ⁊ non ſamaritanꝰ tamen vocant eum ſamaritanū. quia vulgare erat apđ iudeos ꝙ homines malos ⁊ eis odibiles vocabant ſamaritanos q̄muis eſſent iudei. talis autem erat chriſtus ſcđm reputationem eorum. ideo vocabant eum ſamaritannm. ⁊ demonium habes. Ly. hoc enim dicebant de chriſto. Primo propter miracula que faciebat que magicis artibus imputabant. vt patet Luce vndecimo. in beelzebub' principe demoniorum eiicit demonia. Secundo quia ſecreta cordium ipſorum frequenter dicebat. Et qꝛ aliquādo quedam alta ⁊ profunda loquebat̃ que non intelligebant ꝓpter quod eum arrepticiuꝫ dicebant ⁊ inſanum. vt patet Joh. x. Dicebant autem multi ex ipſis demonium habet ⁊ inſanit cur vultis eum audire. Reſpondit iheſus. Hic ponitur ipſiꝰ chriſti manſueta reſpōſio. Quia cum male diceretur non maledicebat. Prima petri ſecundo. Ego demonium non habeo. quod patꝫ quia demones expellebat. Sed honorifico patreꝫ meum. ſcilicet omnia que facio referendo ad gloriam eius ⁊ viruuti eius attribuendo. ⁊ vos inhonoraſtis me id eſt intuliſcis mihi obprobria ⁊ conuicia. vocando me ſamaritanum ⁊ demoniacum. Ego gloriam meam nō quero. ſupple in preſenti. Quia vita chriſti in paupertate et abiectione exiſtens glorie mundane erat contraria. Eſt qui querat. ſcilicet deus pater. ⁊ iudicet de illis qmi me inhonorant vindictam faciendo de ipſis. Quod factum eſt. quando in vindictam mortis xp̄i deſtructa ē ciuitas ⁊ templū ⁊ ppl's occaſus eſt ⁊ captiuatꝰ ꝑ romanos imꝑatores. Amē amen dico vobis .i. fideliter ⁊ duplicat̃ ad maiorē affirmationē. Si q̄s ſermonē meum ſeruauerit. Tho. in corde ꝑ fidē. in ore ꝑ conſtātem ꝓfeſſionem. in opere ꝑ bonam operationem. Non guſtabit mortem in eternū. ſcꝫ eterne dānationis. Dixerūt ei iudei. intelligētes qđ loqueretur de morte corꝑali. Nūc ꝯgnoſcimꝰ qꝛ demoniū habes Ly. q. d. prius tātū opinabamur te hr̄e demonium ſed nūc ſumꝰ certi ꝙ ita eſt qꝛ nulla falſitas ē a deo ſed a diabolo qui eſt pater mendacij. verbum autem tuū eſt apertum mendacium. Ad cuiꝰ probationem inducit. Abraam mortuꝰ eſt ⁊ ꝓphete q̄ tū ſermonem dei ſeruauerūt qui eſt maioris ꝟtutis ꝙ̄ ſit ſermo tu⁹ ⁊ ideo pater falſum qđ tu dicis. ſi quis ſermonem meum ſeruauerit non guſtabit mortem ineternū. Nūquid maior es patre noſtro abraam qui mortu⁹ eſt Cui primū data eſt circūciſio. ⁊ facta eſt ꝓmiſſio de xp̄o. vtȝ Gen̄. xxij. In ſemine tuo bn̄dicent̄ oēs gētes Et ꝓphete quib⁹ deus locutus eſt mortui ſūt. Sciēdum ꝙ xp̄s loq̄bat̄ de morte ſpūali. Ipſi autem accepērūt de morte corpali. Quem teipſum facis. ſcȝ tu fili carpentarij. Mar. vi. qꝛ manifeſtum eſt ꝙ te iactas. ⁊ ad vanam gloriam de te falſa dicis. Reſpōdit iheſus. Si ego. ſcȝ inquātum homo. glorifico meipſū gloria mea nihil eſt .i. vanum quid ⁊ falſa gloria. Eſt pater me⁹ qui glorificat me. Ly. per miraculoꝝ operationem. Et poſtea glorificabit per reſurrectionis ⁊ aſcēſionis gloriam. Quem vos dicitis qꝛ deus noſter eſt ⁊ nō ꝯgnouiſtis eum. Tho. licet per fidem ꝯgnoſcerēt vnū deum. nō tamē nouerāt eum inq̄ptū pater nec ſciebāt eum habere naturalem filium. hoc enim per xp̄m declaratum fuit. vnde Joh. xiij. Pat̄ manifeſtaui nomen tuū hominib⁹ quos dediſti mihi. Ego autem noui eum. et ſi dixero qꝛ neſcio eum. ero ſimil̄ vobis mēdax. Ly. Sicut eſtis mendaces aſſerēdo vos eum agnoſcere cum tamē eum nō ꝯgnoſcatis. ita eſſem mēdax ſi aſſererē meipſum ignorare. Sed ſcio eum ⁊ ſermonē eius ſeruo .i. volūtatem eius facio. hoc xp̄s addidit. Quia vera ꝯgnitio per opera demonſtrat̄. Abraam pater veſter. nō imitatione ſanctitatis ſed ꝓpagatiōe carnis. exultauit .i. cū quadā fiducia et exultatione deſiderauit. vt videret diem meum .i. temp⁹ iſtud icarnationis mee. vidit ⁊ gauiſ⁹ ē Tho. vidit enim abraam per fidē ⁊ per ſpūm ꝓphetie incarnationē xp̄i futuram. Et ex hoc gauiſus eſt ꝓpter redēptionē ſuam ⁊ totius generis humani. dixerūt ergo iudei ad eū. Quinquaginta annos nondū habes ⁊ abraam vidiſti. q. d. mētiris Criſ. Quadraginta ānos nō habebat q̄re tot ānos ꝓpoſuerūt. Reſpōdet ꝓpter delicatā nature ꝯplexionem ꝓpter laborū multitudinem. ꝓpter illi⁹ terre caliditatem. ꝓpter multam paupertatem cōſumpt⁹ ⁊ attenuat⁹. videbat̄ maioris etatis ꝙ̄ eſſȝ. Dicit ei iheſus Amē amen dico vobis anteꝙ̄ abraam fiēt ego ſum. vn̄ Aug⁹. non dicit ego factus ſum qꝛ eius eſſe nō cepit: nec dicit: fui: qꝛ p̄teritū temp⁹ diuinitas nō habet. Tho: verbum p̄ntis temporis maxime cōuenit eēnitati vbi nulla eſt p̄teritio nec ſucceſſio ſed ōnia ſunt p̄ntia. Tulerūt ergo lapides vt iacerent in eum. tanꝙ̄ blaſphemum reputauerunt eum. blaſphemum qꝛ preferebat ſe. Abrahe. ⁊ equabat ſe deo. ⁊ ideo volebāt eum lapidare. Sciendum ꝙ xp̄s quotidie lapidat̄ a malis xp̄ianis. Quia quot malas cogitationes quis ſciēter recipit in cor ſuum cum delectatiōe ⁊ ꝯſenſu: quaſi tot lapides mittit in iheſum. iheſus autem abſcōdit ſe Ly. nō occultādo ſe retro parietem. vel aliud huiōi. ſ; virtute diuinitatis ſe reddēdo eis inuiſibilem. ⁊ exiuit de templo. Nō ex timore ſed ex diſpēſatione qꝛ noluit lapidari ſed crucifigi. Cum a ſuis diſcipulis videbat̄ qui ſecuti ſūt eum. vn̄ Aug̃. Quid magnū erat vt eos cōtinuo terra abſorberet. ⁊ ꝓ lapidib⁹ infernū daret ſed tūc patiētia eāt exercēda: nō potētia. vt nob̄ patiētie daret exēplū. Circa p̄ns euāgelium vbi đr. Tulerūt ergo lapides vt iacerent in eum. Notādum ꝙ hugo đ prato dicit · ꝙ xp̄s paſſus eſt ꝓ nobꝭ abluendis qꝛ magnis ſordibus peccatoꝝ inuoluti eramꝰ · vnde Apoc · p̄ · lauit nos in ſanguine ſuo · Secundo paſſus eſt ꝓ nobis redimēdis qꝛ omnes ſub ptāte diaboli tenebamur · ꝓ debito primoꝝ parētum ad inferos deſcendētes · Ideo xp̄s ſe tradidit vſqꝫ ad mortē · vt nos liberaret · Iſay · liij · Vulneratꝰ eſt ꝓpter iniquitates noſtras · ⁊ attritꝰ eſt ꝓpter ſcelera noſtra Et ſic xp̄s nos lauit ⁊ redemit In cuiꝰ figura de latere xp̄i pendētis in cruce · exiuit ſanguis : ⁊ aqua vt dicit Ioh · xix · ſcꝫ aqua ablutionis ⁊ ſanguis redēptionis . Tercio paſſus ē pro nobis viuificādis · Quia oēs in peccatis morituri eramꝰ · vñ Greg · Mortem nr̄am ſcꝫ culpe moriēdo deſtruxit · Exemplū ſicut pellicanꝰ effūdendo ſanguinem ſuū ſup filios mortuos rēſuſcitat ⁊ viuificat. Sic ⁊ xp̄s per ſuū ſanguinem nos viuificauit · Vnde in p̄s · ci · Similis factꝰ ſum pellicano. Quarto paſſus ē ꝓ nobis ſaluādis · qꝛ omnes mōrtli infirmitate ꝓſtrati iacebamꝰ Vnde p̄s · cvi · Miſit verbū ſuū ⁊ ſanauit eos · vnde Aug · de latere ⁊ paſſione xp̄i fluxerūt oīa ſacramēta · q̄ ſunt aīe languētis efficatiſſime medicine · Quinto paſſus pro nobis ē · ad celum ciuitatē nr̄am reducendis ⁊ intromittēdis a q̄ oēs exulabamꝰ · Exempluꝫ ſicut rex vincens regē inimicum ſuū qui terraꝫ ⁊ ſubditos ſuos ſibi abſtuleāt vicit eū catenis in carcere ⁊ bona eiꝰ diripit et oēs captiuos quos tenebat libeāt ⁊ exules ad ciuitatē reducit · Sic xp̄s fecit diabolo quē in cruce debellauit et in infernū cathenis vinctum miſit Et oēs homines quos tenebat captiuos liberauit ⁊ ad celū reduxit ·

In illo tempore · Cū appropinq̄ſſet ih̄s iheroſolimis : ⁊ veniſſet bethphage ad mōteꝫ oliueti ⁊c̈ · Hoc euāgelium cum ſua poſtilla quere in prima dominica aduentus ·

In die ſancto paſce · Euangelium ſm̄ Mat · xvi ·

In illo tēpore · Marie magdalene ⁊ marie iacobi ⁊ ſalome emerunt aromata vt veniētes vngerēt iheſum · Et valde mane vna ſabbatoꝝ veniūt ad monumētum orto iam ſole · Et dicebant ad inuicem · Quis reuoluet nobis lapidem ab oſtio monumēti · ⁊ reſpiciētes viderūt reuolutum lapidem · Erat quippe magnꝰ valde Et introeūtes in monumētum viderunt iuuenem in dextris coopertum ſtola candida : ⁊ obſtupuerūt : qui dicit illis Nolite expaueſcere · iheſum q̄ritis nazarenum crucifixum ſurrexit non eſt hic · ecce locus vbi poſuerūt eum · Sed ite ⁊ dicite diſcipulis eius et petro · Quia precedet vos in galileam · ibi eum videbitis ſicut dixit vobis ·

Poſtilla ·

Maria magdalene ⁊ maria iacobi ⁊ ſalome emerunt aromata vt venientes vngerent iheſum ⁊c̈ · Marci · xvi · Hiſtoria huius euangelij facta eſt Anno chriſti · xxxiij · Et totidem diebus quot fluxerunt a feſto natalis domini vſqꝫ ad paſca ſequens · vi · kal̄ · aprilis · luna decima ſeptima · indictione ſexta · Ante inicium illius euangelij ſcribit ſanctus marcus · ꝙ Ioſeph ab armathia ciuitate · accepto corpore iheſu in ſindone munda ⁊ poſuit in monumento ſuo nouo quod erat excisum d̄ petra in quo nondum quiſꝙ̄ poſitus fueāt Et aduoluit lapidem ad oſtium monumenti · Maria autem magdalena et maria iacobi aſpiciebāt · vbi poneret̄ · Et cum trāſiſſet ſabbatū Maria magdalena ⁊ maria iacobi ⁊ ſalome

In hoc euāgelio primo fit mentio de deuotione illarum ſanctarum mulierū que fuerūt tres q̄ dilexerunt xp̄m in vita qꝛ ſeq̄bat̄ eum. ⁊ alie multe mulieres q̄ miniſtrabant eis de facultatibꝰ ſuis. Dilexerūt eum etiam in morte qꝛ ſeq̄bat̄ eum in cruce pendentem. Dilexerūt eum poſt mortez ideo vngēta portauerūt vt corpꝰ eius vngerent. ⁊ hoc eſt qđ hic dicit̄ Marie magdalene que fuit ſoror ſācte marthe ⁊ ſancti laſari ⁊ maria iacobi minoris. que cleoue filia fuit. Et vxor ipſiꝰ alphei. ⁊ maria ſalome filia. ⁊ vxor zebedei. ⁊ mater illorum duoꝝ apoſtolorum. ſcʒ iacobi minoris ⁊ iohānis euangeliſte. Et prima illarum nihil xp̄o attingebat niſi fide ⁊ deuotione ſcʒ magdalena. Alie due erant matertere xp̄i. ſcʒ ſorores marie v̓ginis. Emerūt aromata. id eſt vngēta aromatica. vt venientes ad monumentum vngerēt iheſum. id eſt corpꝰ domini iheſu qđ de cruce poſitum viderūt in ſepulchro reponi. Conſuetudo enim erat iudeorū. vngere corpora mortuorum vt cōſeruarent̄ a fetore: ab incineratione ⁊ a vermium corroſione. Sed ille mulieres erāt decepte. qꝛ cum corpꝰ xp̄i deitate eſſet imbalſamatum. ſi per mille annos iacuiſſet in terra nec potuiſſet putrefieri. nec incinerari. nec inde vermes generari. Vnde i p̄s. xv. dr̄. Nec dabis ſanctum tuū videre corruptionē. Et valde mane. Jacobꝰ Januen̄. Si erat valde mane. quomodo ortꝰ erāt iam ſol. Dicendum eſt ꝙ ille muliēs in ciuitate habitabāt. ſepulcrum autem extra ciuitatem erat. Et ſic valde mane veniūt. i. venire incipiunt. & iam ortꝰ erat ſol quādo peruenerūt. Vel ſol dicit̄ ipſe xp̄s. qui ortꝰ erat. id eſt ſurrexit. vna ſabbatorum. intelligēdum eſt prima die a ſabbato que nunc dominica dies dicit̄. Judei enim dies nomināt a ſabbato dicentes Prima ſabbati. ſecunda ſabbati. tercia ſabbati ⁊c̄. veniunt ad monumentum. Querit̄ quare v̓go maria nō venit cum iſtis mulieribꝰ ad monumētum. Reſpondet̄ ꝙ beata v̓go ſciebat ꝙ xp̄s reſurrexeāt. ⁊ ꝙ i monumēto corpꝰ eius nō erat. Nam pie credēdum eſt ꝙ ante omnes homīes iam ſibi apparuerat. Nam p̄cepit honorare patrem ⁊ matrem. Sed qualis honor eſſʒ ſi aliquis vltra mare veniens perſonas extraneas primo viſitaret. ⁊ ad matrem de ſua abſentia deſolatam vltimo viſitādam accederet. Sic xp̄s matrem nō multum honoraſſet ſi priꝰ alios de ſua reſurrectione letificaſſet. ⁊ tādem matri deſolate apparuiſſet. Item qꝛ ipſa pre ceteris hominibꝰ in morte ſua. maiori dolore perfuſa fuit. Ideo merito pre omnibꝰ hominibus de reſurrectione ſua primo letificari debuit. ⁊ dicebāt adinuicem. quis reuoluet nobis lapidem ab oſtio monumēti. Ly. q̄ſi dicerēt. Nō poſſumꝰ reuoluere per noſipſos. qꝛ magnꝰ valde. Pro quo ſciendum ꝙ monumētum tripliciter clauſum erat. ſcʒ grandis lapidis ad oſtium aduolutione. ſigilli appoſitione ⁊ militum deputatiōe. Sed xp̄s qui exiuit de clauſo vtero v̓ginis ipſe de ſepulcro exiuit ſaluis ſigillis. Et reſpicientes viderūt reuolutum lapidem. per angelum qui venerat ad manifeſtandam xp̄i reſurrectionem. vt ptʒ Mat. xxviij. Angelꝰ autem domini deſcēdit de celo ⁊ reuoluit lapidem et ſedit ſuper eum ⁊c̄. Et introeūtes in monumētum. id eſt intra clauſuram que erat circa monumētum. viderūt iuuenem ſedētem in dextris coopertū ſtola cādida ⁊ obſtupuerūt. Mat. xxviij. dr̄ Ecce tremotꝰ factꝰ eſt magn⁹ · Glo · ſicut terra in paſſione xp̄i tremuit ⁊ mota ē in triſticie ſignum · ſic in reſurrectione mota ē in ſignum leticie. Similiter ſol clarior apparuit in illa die · vnde maxim⁹ in ſermone · Nam ⁊ ſolem ipſum arbitror clariorem ſolito ī hac die · neceſſe eſt enim vt in eius reſurrectione gaudeat in cui⁹ paſſione ꝯdoluit · ⁊ dicēs illis · Nolite expaueſcere Inuaſerat enim eos timor ex inſolita apparitione angeli · ⁊ ex viſione cuſtodū · ꝗ iacebāt ibi tanꝙ̄ mortui · Iheſum queritis naſarenum crucifixum · ſurrexit nō eſt hic · Raban⁹ · Nō eſt hic ꝑ preſentiam carnis · ꝗ tamē vbiꝗ eſt ꝑ p̄ntiam maieſtatis · Ecce locus vbi poſuerūt eum · q · d · Si mihi nō vultis credere · vacuo credatis ſepulcro · Sꝫ ite ⁊ dicite diſcipulis ei⁹ et petro · vnde Gre · Petrum vocat ex nomine · ne deſperet ex negatiōe Si enī eum nominatim non exprimeret · qui magiſtrum negauerat · venire ad diſcipulos non auderet · vnde Ihero · ſpecialiter dicit petro · ꝗ indignum ſe iudicabat diſcipulatu dum ter negauit magiſtrum · Sed peccata nō nocent quādo non placēt · ꝗ p̄cedet vos in galileam ibi eum videbitis · ſcꝫ perſonaliter · ſicut dixit vob̄ · ſcꝫ imminēte ſue paſſionis tempore vtꝫ Mat · xxvij · Poſtꝙ̄ autem ſurrexero precedam vos in galileam: ibi me videbitis · vnde de hoc etiam habet̄ Mat · xxviij · Nō poſt reſurrectionem xp̄i vndecim diſcipuli abierūt in galileam in montem vbi cōſtituerat illis iheſus Et vidētes eum adorauerūt · Et notādum ꝙ ex euāgelijs colligit̄ · ꝙ xp̄us decies apparuit poſt reſurrectionē ſuam · ⁊ in ipſa die reſurrectionis quinquies apparuit ad corroborandū fidem · in cordib⁹ fidelium ſuoꝝ · Primo ſoli marie magdalene ſub ſpecie ortulani · vtꝫ Jo · xx · Secūdo mulierib⁹ de ſepulcro reuertentib⁹ ſe oſtēdit ⁊ eas de ſua reſurrectione letificauit · vtꝫ Jo · xx · Tercio petro ꝓpter abnegationem triſti et meſto xp̄s ſe manifeſtauit · vt ptꝫ Luce · xxiiij · Surrexit domin⁹ vere ⁊ apparuit ſymoni · Quarto duob⁹ diſcipulis ī emaus euntib⁹ ⁊ de ipſo loquentib⁹ in ſpecie peregrini · vt ptꝫ Lu · xxiiij · Quinto decem apoſtolis cum ſero factum eſſet ⁊ fores eſſent clauſe ꝓpter metum iudeorum venit iheſus ⁊ ſtetit in medio eorum ⁊ dixit eis pax vob̄ · ⁊ thomas tūc nō erat cum eis · vt habet̄ Jo · xx · Iſtas quinꝗ apparitiones repꝛ̄ſentat ſacerdos in miſſa quinquies vertēdo ſe ad populum · Ita ꝙ tercia que fit in ſilētio ſignificat apparitioneꝫ factam petro eo ꝙ neſcit̄ vbi facta ſit · Sexto apparuit omnib⁹ diſcipulis preſente thoma · ſcꝫ octaua die reſurrectiōis · vt ptꝫ Jo · xx · Septimo ad matre tyberiadis · vtꝫ Joh · xxi · Octauo vndecim diſcipulis in galilea · in mōte · vt ptꝫ Mat · xxviij · Nono vndecim apoſtol' recumbentib⁹ in cenaculo in iheruſalem · vtꝫ Mar · vlti · Decimo in mōte oliueti quādo aſcēdit in celum · vtꝫ Lu · xxiiij · Et ꝗ̄uis pluries apparuerit nō legunt̄ tn̄ ī euāgelijs plꝛes ei⁹ apparitiones poſt reſurrectionē ſuā Quia omnia nō ſunt ſcripta · vt Jo · fatet̄ · Vnde circa p̄ns euāgelium qđ loquit̄ de trib⁹ mulierib⁹ Eſt ſciēdū ꝙ mulieres communiter habēt tres laudabiles cōditiones · Prima ꝙ frequēter ſūt verecūde · Ratio ꝗ timide ſunt ⁊ valde appetitiue laudis ideo timēt inhoneſta facere · Secūda conditio ꝗ cōmuniter ſūt pie ⁊ miſericordes Ratio ꝗ molle cor habēt non potentes durum quid ſuſtinere Tercia ꝙ cōmuniter excedūt vel ſi ſūt miſera cordes nimis ſūt tales: ſi crudeles tūc nimis ſūt tales. ſimiliter de verecundia ⁊ inuerecūdia. Similiter habent mulieres tres malas cōditiones Prima ꝙ cōmuniter ſūt garrule ⁊ litigioſe. Secūda ꝙ ſunt ſuperbe. Tercia ꝙ ſūt credule ⁊ ſuperſtitioſe plus ꝙ̄ viri. hoc habet ab eua que plꝰ credidit ſerpēti ꝙ̄ deo.

¶ Feria ſecunda paſce. Euāge. ſm̄ Lucam. xxiiij.

In illo tempore. Duo ex diſcipulis ihesu. ibāt ipſa die ī caſtellum qđ erat in ſpacio ſtadiorum. lx. a iheruſalē noīe emaus. et ipſi loquebanť ad inuicem de his omnibꝰ que acciderāt. Et factum eſt dum fabularenť ⁊ ſecum quererēt. et ipſe ihesus appropinquans ibat cū illis Oculi autem illorum tenebanť ne eum agnoſcerēt. ⁊ ait ad illos. Qui ſūt hi ſermones quos ꝯfertis ad inuicem ambulantes: ⁊ eſtis triſtes. Et reſpondēs vnꝰ cui nomē cleophas: dixit ei. Tu ſolus peregrinꝰ es in iheruſalem ⁊ nō cognouiſti q̄ facta ſūt in illa in his diebꝰ. Quibꝰ ille dixit. que. Et dixerūt de ihesu nazareno. qui fuit vir ꝓpheta potēs in opere ⁊ ſermone coram deo ⁊ omni populo: et quō tradiderunt eum ſūmi pontifices ⁊ ꝑncipes noſtri in damnationem mortis: ⁊ crucifixerūt eum. Nos aūt ſperabamꝰ ꝙ ipſe eſſet redempturꝰ iſrl: ⁊ nūc ſuper hec omnia tercia dies eſt hodie ꝙ hec facta ſunt. Sed ⁊ mulieres quedā ex noſtris terruerūt nos: que ante lucem fuerunt ad monumētum ⁊ nō inuēto corpe eius venerūt dicētes ſe etiam viſionem āgelorum vidiſſe qui dicūt eum viuere. ⁊ abierūt quidam ex noſtris ad monumētum ⁊ ita inuenerūt: vt mulieres dixerūt. Ipſū vero nō inuenerūt Et ipſe dixit ad eos. O ſtulti ⁊ tardi corde ad credēdum in omnibꝰ que locuti ſūt ꝓphete. Nōne ſic oportuit pati xp̄m ⁊ ita intrare in gloriam ſuā. Et incipiens a moyſe ⁊ omnibꝰ ꝓphetis interꝑtabať illis in omnibꝰ ſcꝑturis que de ipſo erant: ⁊ appropinquauerūt caſtello quo ibāt: ⁊ ipſe finxit ſe longiꝰ ire. Et coegerūt illum dicētes Mane nobiſcum quoniam aduesperaſcit ⁊ inclinata eſt iā dies. Et intrauit cum illis Et factum eſt cum recumberet cum illis. Accepit panē et benedixit ⁊ fregit ⁊ porrigebat illis. ⁊ aperti ſūt oculi eorum ⁊ cognouerūt eum. ⁊ ipſe euanuit ex oculis eorum. Et dixerūt ad inuicem. Nonne cor noſtrum ardēs erat in nobis dum loquereť in via. ⁊ aperiret nobis ſcripturas. ⁊ ſurgētes eadem hora regreſſi ſūt ī iheruſalē: ⁊ iuenerūt congregatos vndecim. ⁊ eos qui cū ipſis erāt dicentes: ꝙ ſurrexit dominꝰ vere ⁊ apparuit ſimoni. ⁊ ipſi narrabāt que geſta erāt in via. Et quō cognouerūt eum in fractione panis

Poſtilla.

DVo ex diſcipul' ihesu Lu. xxiiij. Hoc euāgelium factū eſt eodē die quo ſupra imediate ſignatū eſt. Ante initiū illiꝰ euāgelij ſcribit ſcūs Marcus. ꝙ ihesus ſurgēs mane prima ſabbati apparuit ꝑmo marie magdalene de q̄ eiecerat ſeptē demonia Illa vadēs nūciauit his q̄ cum eo fuerāt. Et illi audiētes ꝙ viueret ⁊ viſus eſſet ab ea. nō crediderūt. Tūc ſequitur euāgeliū hodiernū. Duo ex diſcipulis ihesu ibant ipſa die in caſt. ⁊c. Superius ꝓbata eſt reſurrectio chriſti per apparitionem factam deuotis mulieribꝰ. ſicut in euangelio heſterno dictum fuerāt. Hic autem probatur reſurrectio chriſti per apparitionem factam duobus diſcipulis itinerantibus. ergo dicit euangelium hodiernum· Duo ex discipulis ihesu· Gor· nō ex vndecim apostolis scz ex septuaginta duobꝰ discipulis quoꝝ vnꝰ vocat̃ cleophas ·aliꝰ dicit̃ fuisse lucas euāgelista q̄ ex humilitate nomen suū tacuit· Ibāt die ipsa·scz resurrectionis dn̄ice· in castellū qđ erāt scz distans ·spacio stadioꝝ ·lx·a iherusalem. Sc̄dum qꝫ stadium dicit̃ a stādo ⁊ hꝫ centum viginti passus Vñ dicit̃ qꝫ hercules tot passus sub vno anhelitu currebat ⁊ tūc stabat vnde stadium dr̄ spacium vniꝰ cursus .Et sedecim stadia faciūt vnum miliare· Et vnum miliare mille passus ꝯtinet vnde ptꝫ qꝫ emaus·nō distat a iherusalem per q̄tuor leucas integre· sed deficiūt q̄tuor stadia· Et factum est dum fabularent̃ ⁊ secum q̄rerēt non de vanis sed de hys q̄ acciderāt·scz de operibꝰ ihesu ⁊ morte eiꝰ· ⁊ ipse ihs appropinquās ·Gor·scz corpaliter ⁊ eciam spūaliter· Et ibat cum illis ·tā q̄ sociꝰ itineris ·Et ſm glo· vt suam ꝓmissionem impleret· Dixerāt em̄ vt habet̃ Mat· xviij· vbi duo vel tres cōgregati fuerint ī nomine meo ibi ego sum in medio eoꝝ· Nam de corpore glorificato dicit Aug̃· qꝫ vbicūq̄ voluerit spūs ibi ꝓtinꝰ erit ⁊ corpus· Oculi autem eoꝝ tenebant̃ ne eum agnoscerēt· Ly· qꝛ īcredulitas et dubietas eoꝝ demerebat̃ qꝫ xp̄s cognitionem sui corpis ab eis retardaret· vnde Gre· de se loquētibꝰ presentiam exhibet sed de se dubitātibꝰ spem ꝯgnitionis auferet· qui sūt hij sermones quos cōfertis adinuicē ambulantes ⁊ estis tristes ·non q̄rit eo ignorāte· sed vt ex eoꝝ respōsione incredulitas ⁊ dubietas cōueniētiꝰ arguat̃· Et respondēs vnꝰ cui nomē cleophas dicēs ei Tu solꝰ peregrinꝰ es in iherusalem· Ly·i· cum m̄lti peregrini his diebꝰ venerint in iherusalē de diuersis ptibꝰ mūdi· Mirum ē qꝫ tu solꝰ inter alios peregrinos ea que sūt nota alijs pegrinis ignoras .Quibus ille dixit· q̄· Et ille dixerūt ei de ihesu nazareno· q̄ fuit vir ꝓpheta potens in ope scz miraculoꝝ· ⁊ sermone .i. p̄dicationis ⁊ doctrine. Omnes enim sicut ꝓphetam eum habebāt· ergo dr̄· coram omni ppl'o· Non corā supmis sacerdotibꝰ · vnde sequit̃· ⁊ quō summi sacerdotes ⁊ pncipes nostri Gor· sūmi sacerdotes vocant̃ hic prelati clericoꝝ· pncipes p̄lati laycorum· tradiderunt eum· scz pilato· in dampnationē mortis ⁊ crucifixerūt eū qꝛ ad iusticiam ⁊ peticionē iudeorum pilatꝰ fecit eum crucifigi· Nos autem sperabamꝰ qꝛ ipse redempturꝰ esset isrl'· Gor· scz a tēporali seruitute romanorum ⁊ de spūali seruitute demonum ⁊ peccatoꝝ· Sic enim p̄dictum erat in p̄s· cxxix· Apud dn̄m misericordia ⁊ copiosa apud eum redēptio Et nūc sup hec omnia tercia dies est hodie qꝫ hec facta sunt· scz dies resurrectionis a die scz qua hec facta sunt .i. a die pasceues quo xp̄us passus fuit ⁊ sepultꝰ · Sed ⁊ mulieres q̄dā ex nostris ·scz maria magdalene ⁊ maria iacobi ⁊ salome· terruerūt nos q̄ ante lucem fuerūt ad monumētū ⁊ nō inuēto corpe eius ·qꝛ xp̄s iam surrexerat· Nō de nocte sed in ipso puncto diei qđ vocat̃ diluculū· venerunt dicētes se etiā visionem angeloꝝ vidisse· scz visione corpali in assumptis corpibꝰ · qui dicūt eum viuere· scz discipuli nō credebāt verb̄ mulieruꝫ plene· ⁊ abierūt q̄dā ex nr̄is ad monumentū· scz petrꝰ ⁊ iohes · ⁊ ita inuenerūt sicut mulieres dixerūt· Quia īuenerūt sepulcꝝ vacuū corpe· ⁊ sola lintheamina remāsisse· Ipsū vero nō inuenerūt· ⁊ ipse dixit ad eos ·scz ex trāsiōe eoꝝ arguēs eos · O stulti· ꝓpē cecitatē intellectꝰ. ⁊ tardi cord. ꝓpē tarditatē affectꝰ. ad credendum oībꝫ que locuti ſūt ꝓphete. de xp̄i morte ⁊ reſurrectiōe. quas ſcp̄turas debebāt intelligere maxime qꝛ fuerāt cū xp̄o. principalit̄ qn̄ diſcipulis talia loq̄batur. None ſic oportuit pati xp̄m. Ly. Cum ꝓpter patris p̄ordinationē. tū ꝓpter humanā redēptionē. tū ꝓpter ſcripture impletionē. ⁊ ita intrare ī gloriā ſuā. ſcꝫ per paſſionē ⁊ mortē tanq̄ ꝑ artam viā ⁊ ꝑ anguſtā portam Ex hoc ptꝫ ꝙ fatui ſūt: q̄ ſine tribulationibꝰ volūt ītrare in gloriam alienā. cū xp̄s per paſſionē ſuā intrauit in gl'am ꝓpriā ⁊ hoc ꝓpter nr̄am informationē. ſcꝫ vt diſcamꝰ qꝛ per multas tribulationes oportet nos intrare in regnū celoꝝ. vt habet̄ Act. xiiij. ⁊ incipiēs a moyſe ⁊ oībꝰ ꝓphetis. oēs eñ de ipſo ꝓphetauerūt. vt teſtat̄ beatꝰ petrus Act. x. Huic oēs ꝓphete teſtimoniū perhibent. interp̄tabat̄. i. exponebat. illis in oībꝰ ſcripturis q̄ de ipſo erāt. Ly. Non ꝙ oēs ſcripturas q̄ de xp̄o ſunt explicaret. qđ tam ī breui tp̄e nō fieret. ſed explicabat q̄tū ſufficiebat ad ꝓpoſitū oſtēdendū. ⁊ appropinq̄uerūt caſtello quo ibāt. ſcꝫ duo p̄dicti diſcipuli. et ipſe. ſcꝫ dn̄s iheſus xp̄s. finxit ſe longiꝰ ire. Glo. Talem exhibuit ſe eis in corpe. q̄lis apud eos erat ī mēte. ſcꝫ extraneū ⁊ longiꝰ ituꝝ. vnde Vdalricꝰ dicit. Si q̄s dat ꝑ aliquod opꝰ vel ꝑ verbū duplex aliq̄d intelligere qđ non ē. nō intētione fallēdi: ſed intētione vtilitatis ꝯſequētis. talē ſimulationē nō eē pctm̄. Et coegerūt illū. i. obnixe rogauerūt. deſiderātes adhuc audire ipſū. vn̄ Gre. hoc exemplo colligit̄: ꝙ pegrini nō ſolū ad hoſpiciū vocādi ſūt ſed etiā trahēdi dicētes. Mane nobiſcū. Ecce optima petitio. petūt ei diuinā cohabitationem ⁊ māſionē. quoniā adueſperaſcit. quo ad noctis appropinq̄tionē. et īclinata ē iam dies. quo ad diei declinationē. ⁊ intrauit cū illis. ecce hoſpes ille. cum quo venīūt oīa bona Sap. vij. Et factum eſt cum diſcūberet cum illis. ſicut magiſter cum diſcipulis. Accepit panē ⁊ benedixit et fregit ⁊ porrigebat illis Ly. ſicut cōſueuerat facere ante paſſionem ſic eñ frāgebat panem acſi ſcinderetur cū cultelló. Et aperti ſūt oculi eoꝝ. Ly. qꝛ volūtarie ſe eis oſtēdit in effigie q̄ erat ꝯgnoſcibil' ab eis. ⁊ cognouerūt eum. ſcꝫ in bn̄dictione ⁊ in fractiōe panis. ⁊ ipſe euanuit ex oculis eoꝝ. ſcꝫ ſubtrahēdo ab eoꝝ aſpectu corpali ſuam p̄n̄tiam corpalē. Et dixerūt adinuicē. None cor noſtꝝ ardens erat in nobis. ſcꝫ ardore caritatis. dum loqueret̄ nobis ī via ⁊ aperiret. i. exponeret. nobis ſcp̄tuás. ſ. nos inſtruēdo. Et ſurgens eadē hora regreſſi ſūt ī ih'rl'm. Ly. q̄uis eñ iā eſſet tarde tn̄ ex fidei feruore ⁊ remoto iudeoꝝ timore ſtatim regreſſi ſunt in ih'rl'm ad alios diſcipulos q̄ erant incluſi ꝓpter metū iudeoꝝ. vt habet̄ Jo. xx. ad nūciādū eis xp̄i reſurrectionē. ⁊ inuenerūt vndeci ꝯgregatos. ſcꝫ ap'l'os qꝛ iudas ab eoꝝ ꝯſortio receſſerat. Et mathias nōdum electus erat. ⁊ eos qui cū ipſ' erāt. ſcꝫ. lxxij. diſcipulos vel oēs l' aliquos dicētes illis. ſcꝫ quos ꝯgregatos inuenerāt. qꝛ ſurrexit dn̄s vere ⁊ apparuit ſimoni. i. petro. Qn̄ autē iſta apparitio facta ſit n̄ legit̄ expſſe. ſ; nūc credit̄ fuiſſe facta qn̄ petrꝰ poſtq̄ cucurrerat ad monumētū ⁊ viderat lintheamina poſita. abijt mirās ſecū qđ factū fuerat. Nōndū ꝙ p̄ oībꝰ viris petro pͦ apparuit pꝰ reſurrectionē ſuā. Et ſ'm Gre. triplici rōne. Prio vt pctm̄ trine negationis ei indultum oſtēderet ne desperaret. Secundo vt facto eū doceret q̄liter subditis suis penitētibꝰ cōdescēdere debēt ꝗtumcūqȝ peccassent. Tercio vt peccatoribꝰ oībꝰ spem misericordie ⁊ venie daret oñdendo ꝙ pctōres nō despiceret. Et ipsi narrabāt q̄ gesta fuerāt in via. scȝ q̄n̄o arguebat duriciam eoꝝ ⁊ q̄liter exposuit eis scⁱpturas. ⁊ q̄n̄o cognouerūt eum in fractione panis Quia viderūt eum bn̄dicere frāgere ⁊ distribuere paneȝ sicut solebat facere inter discipulos suos ante mortē suā

¶ Feria tercia pasce. Euangelium scd̄m Lu. xxiiij.

In illo tempore. Stetit ihesus i medio discipuloꝝ suorum ⁊ dixit eis. pax vobis ego sum nolite timere. Conturbati vero ⁊ ↄterriti: estimabāt se spiritum videre. Et dixit eis. quid turbati estis: ⁊ cogitationes ascendūt in corda vestra. Videte manꝰ meas et pedes: qꝛ egoipse sum. palpate ⁊ videte: qꝛ spūs carnem ⁊ ossa nō hȝ. sicut me videtis habere. Et cum hec dixisset ostēdit eis manꝰ ⁊ pedes Adhuc autem illis nō credētibꝰ ⁊ mirantibꝰ pre gaudio dixit. habetis hic aliquid qd̄ manducetᷣ At illi obtulerūt ei partē piscis assi ⁊ fauū mellis. Et cum māducasset corā eis sumēs reliquias dedit eis ⁊ dixit ad eos Hec sūt verba q̄ locutꝰ sum ad vos cū adhuc essem vobiscum qm̄ necesse ē impleri omnia q̄ scripta sūt in lege moysi ⁊ ꝓphetis ⁊ psalmis de me. Tunc aperuit illis sensū vt itelligerēt scripturas ⁊ dixit eis Quoniā sicut scriptum est. ⁊ sic oportebat xp̄m pati: ⁊ resurgere a mortuis die tercia ⁊ predicare in noīe eius penitentiam ⁊ remissionem peccatoꝝ in oēs gētes

Postil.

Stetit ihesus i medio discipuloꝝ suoꝝ Lu. xxiiij. Jo. xx. Hoc euāgelium factū est Anno ⁊ die quo supra videlicȝ in die pasce. Ante iniciū illius euāgelij scribit sanctꝰ Joh. ꝙ maria magdalena vidit ihesum stātem ⁊ nō sciebat ꝙ ihesus essȝ. Dicit ei ihesus. mulier q̄d ploras quem q̄ris. Illa estimās qꝛ ortulanꝰ esset. dicit ei. dn̄e. si tu sustulisti eum dicito mihi vbi posuisti eum et ego eum tollam. Tūc postmodū sequitᷣ euāgeliū hodiernū. Stetit ihesus in medio discipuloꝝ suorū. Gor. Cum discipuli inter se loquerentᷣ de resurrectiōe domini nostri ihesu xp̄i Jam ei erat eis nūciata a mulieribꝰ et a petro ⁊ a iohāne qui currebāt simul ad monumētum. Et ab istis duobꝰ discipulis de emaus redeūtibus. Et isti duo narrabāt discipulis q̄ gesta erāt in via ⁊ q̄n̄o cognouerūt eū in fractione panis. Cum autem hec loquerentᷣ. Stetit ihesus in medio eorum. erāt enim discipuli ↄgregati in nomine eius. ⁊ ideo stetit in medio eoꝝ. implens illud qd̄ ante dixerat. Mat. xviij. vbi duo vel tres fuerint cōgregati in noīe meo ibi sum in medio eoꝝ. ⁊ dixit eis pax vob̄ ego sū nolite timere. q. d. nō timeatis ego sum qui pacem vobis ꝓmisi ⁊ p̄dicauī. ⁊ ido ex auditu salutationis potestis me ↄgnoscere. Conturbati vero et cōterriti. qꝛ clausis ianuis dn̄s ihesus ad eos intrauit. estimabāt se spiritum videre. Ly. diuina ꝓuidentia: permissi sūt dubitare ad maioreȝ certificationem fidei de xp̄i resurrectiōe. ⁊ dicit eis. scȝ eos dulciter ↄsolādo. quid. id est q̄ de causa. turbati estis et cogitationes ascendūt in corda vestra. videte manus meas ⁊ pedes meos. Hoc dicit ꝓpter cicatrices vulnerum quas retinuerat in manibꝰ ⁊ pedibus. quia egoipse sum qui passus fui ⁊ resurrexi palpate ⁊ videte quia spiritꝰ carnem ⁊ ossa nō habet sicut me videtis habere. Gor. Reſurrectõ enim vera eſt in vera carne ⁊ oſſibꝰ Et cum hec dixiſſet. oſtendit eis manus ⁊ pedes .i. cicatrices manuū ⁊ pedum. adhuc illis nõ credentibꝰ. ſcꝫ ꝑfecte incipiebāt tamē iam aliquantulum credere. ⁊ mirantibus. ſcꝫ de rei nouitate. p̄ gaudio. ſcꝫ pñtie eius. ꝑmo quidem territi. ſed poſtmodū gauiſi. vtꝫ Jo. xx. Gauiſi ſunt diſcipuli viſo domino. Et poſtq̄ xp̄s diſcipul' reſurrectionē ſuam probauit per viſum ⁊ tactum. tūc poſt hoc ſtatim ꝓbauit per guſtum. dicens. Habetis hic aliquid quod manducetur. At illi obtulerunt ei partem piſcis aſſi ⁊ fauū mellis. Ipſe enim eāt piſcis aſſus per humane nature paſſionem. vnde Glo. piſcis aſſus eſt chriſtꝰ paſſus ſcilicet ī genere paſſionis aſſatꝰ et fauꝰ mellis per diuine nature dulcedinem. Gor. hec duo deſignāt duo que deo offerre debemus. ſcilicet piſcem aſſum per carnis mortificationē et fauū mellis per mētis deuotionem. Et cum manducaſſet coram eis. ſcꝫ ad maiorem certitudinem. vt teſtes eſſent de viſu. ſumēs reliquias dedit eis. ſcꝫ ad maiorem probationē ꝙ veraciter reſiduū manducaſſet. Et poſt q̄ chriſtꝰ probauit reſurrectionez ſuam quātum ad viſum. tactum. ⁊ guſtum. Hic ꝓbat eam quātum ad auditum dicēs. Hec ſunt verba que locutꝰ ſum ad vos cum adhuc eſſem vobiſcum. ſcꝫ in carne mortali ante paſſionem meam. quoniam neceſſe eſt impleri omnia que ſcripta ſūt in lege moyſi ⁊ ꝓphetis ⁊ pſalmis de me. vt patet Mathei. v. Donec tranſeat celum ⁊ terra. iota vnum aut vnus apex nō preteribit a lege donec omnia fiant. Et aperuit illis ſenſum. id eſt intellectum per gratiam internaꝫ vt intelligerent ſcripturas. ⁊ dixit eis. quoniam ſic ſcriptum eſt. ⁊ ſic oportet chriſtum pati. ⁊ reſurgere a mortuis. ⁊ predicari in nomine eiꝰ pñiam. ſcꝫ ex ꝑte hoīs. et remiſſionez pctoꝝ. ex ꝑte dei cuius ſoliꝰ eſt pctā dimittere. Act. iiij. nō ē aliud nomē ſub celo datū hoībꝰ in quo oporteat nos ſaluos fieri. ī oēs gētes. Nō vna tantū. vt patꝫ Mar. xvi. incipiētes a iheruſalem. Quia iheruſalez eſt in medio terre habitabilis ⁊ ab illo loco conuenienter incipit predicatio euāgelij. vt per apoſtolos ⁊ alios criſti diſcipulos circumquaqꝫ per orbez diſperſos: in omnem terram exiret ſonus eorum predicationis ſcd̄m qd̄ fuerat prophetatum in pſal. decimo octauo. In omnem terram exiuit ſonus eorum. Et in ſignum huius. chriſtus in die aſcenſionis mittens diſcipulos ſuos dixit eis. Ite in mūdum vniuerſum predicate euangeliū omni creature. Circa preſens euangelium vbi dicitur. Stetit iheſus in medio diſcipulorum. Notandum ꝙ iheſus poſt reſurrectionem ſuam in medio diſcipuloꝝ ſuoꝝ ſtetit In hoc docet nos mediū tenē in cūctis verb' ⁊ opibꝰ nr̄is. Locus enī medius tutꝰ ē Exēplū ſi cordā in cytthara artifex tēdit multū rumpit̄ ſi parꝝ murmurāt. vel nihil ſonat ſi mediū dulcē cātat. Sequit̄ hic in euāgelio. Cū māducaſſet corā eis Querit̄ vtrꝝ reſurgētes ampliꝰ comedāt ⁊ bibāt. Rn̄det Hugo de p̄to. ꝙ nec boni nec mali āpliꝰ comedūt nec bibūt. Ad q̄d enī ꝯmederent bti cum nunq̄ fameſcāt. vtꝫ Apo. vij. Sācti nō eſuriēt neqꝫ ſitiēt ampliꝰ. Dānati aūt ſi fameſcāt nō hēbūt qd̄ comedāt. Et ſi obiciat̄ ꝙ xp̄s poſt reſurrectionē ꝯmedit dicendū ē ꝙ nō ꝯmedit ꝓpt̄ neceſſitatē vel delectationē ſ vt oñdēt ſe eūdē eſſe q̄ prius cū eis comederat ⁊ biberat

Sabbato Euãgeliũ ſm̃ Jo. xxi.

In illo tẽpore. Manifeſtauit ſe iterꝫ ihesus diſcipulis ſuis ad mare tiberiadis. Manifeſtauit autem ſic: erãt autꝫ ſimul ſymõ petrꝰ ⁊ thomas qui dicit̃ didimꝰ ⁊ nathanael qui erat a chana galilee et filij zebedei. ⁊ alij ex diſcipulis eiꝰ duo. Dicit eis ſimõ petrꝰ vado piſcari. dicũt ei venimꝰ ⁊ nos tecum. Et exierũt ⁊ aſcenderũt in nauim. ⁊ illa nocte nihil prendiderũt. Mane autẽ iam facto ſtetit ihesus in littore. Nõ tamẽ ꝯgnouerũt diſcipuli: qꝛ ihesus eſt. Dixit eis ihesus. Pueri nunquid pulmẽtarium habetis. Reſpõderũt ei nõ. Nam dixit eis. Mittite i dexteram nauigij rethe ⁊ inuenietis. Miſerũt ergo ⁊ iam nõ valebãt illud trahere pre multitudine piſcium. Dixit ergo diſcipulꝰ ille quẽ diligebat ihesus petro dominꝰ eſt. Simõ petrꝰ cũ audiſſꝫ qꝛ dominꝰ eſt. tunica ſuccinxit ſe. Erat enim nudꝰ ⁊ miſit ſe i mare. Alij autẽ diſcipuli nauigio venerũt. Nõ enim lõge erãt a terra ſed q̃ſi cubitis ducẽtis trahẽtes rethe piſcium vt ergo deſcẽderũt in terram viderũt prunas ⁊ piſcem ſuperpoſitum et panem. Dicit eis ihesus Afferte de piſcibꝰ quos prẽdidiſtis nũc. Aſcendit ſimõ petrꝰ ⁊ traxit rethe in terrã plenum magnis piſcibꝰ centũquinq̃gintatribꝰ. ⁊ cum tãti eſſent nõ eſt ſciſſum rethe. Dicit eis ihesus venite prãdete. Et nemo audebat diſcũbentium interrogare eum. Tu quis es. ſciẽtes qꝛ dominꝰ eſt. Et venit ihs et accepit panem ⁊ dat eis ⁊ piſcẽ ſimiliter. Et hoc tercio manifeſtatꝰ ẽ ihesus diſcipulis ſuis cum reſurrexiſſet a mortuis

Poſtilla

Manifeſtauit ſe iterũ ihesus Jo. xxi. Lu. xxiiij. Hiſtoria huiꝰ euãgelij facta eſt poſt dies octo feſti paſce anno xp̃i quo ſupra. Ante inicium illiꝰ euãgelij ſcribit ſanctꝰ Jo. in eodem ca. ꝙ ihesꝰ dixit thome. qꝛ vidiſti me thoma ⁊ credidiſti Beati qui non viderũt ⁊ crediderũt. Tũc poſtmodum ſequit̃ euãgelium hodiernũ. Manifeſtauit ſe iterꝫ ihesus. Tho. ſupradicte manifeſtationes xp̃i facte ſũt in iudea. Hec autem in galilea. illa intꝰ. iſta foris. Quia magnam partẽ timoris diſcipuli poſtpoſuerãt Ideo vltra in domo cõcluſi nõ erãt vt prius ſed in galileam iuerũt. vbi illa apparitio facta eſt. dicit̃ ergo. Poſtea autem manifeſtauit ſe iterũ ihesus Ly. Facto interuallo temporis qꝛ nõ manebat cõtinue cum apoſtolis. Nec cõuerſabat̃ cõtinue cum eis. vt oſtẽderet ſe reſurrexiſſe ad vitam immortalem ab hominibꝰ huiꝰ mũdi ſeparatam. ad mare tiberiadis. qđ eſt ſtagnũ genazareth. alio nomine dicitur mare galilee. Ex quibꝰ manifeſte apparet qđ illa apparitio facta eſt in galilea vbi eſt illud mare. manifeſtauit ſe autem ſic. i. per modum qui ſequit̃. Erãt autem ſimul ſymõ petrꝰ Iſta duo nomina euãgeliſta iohẽs ſimul cõiungit. Quia ſymõ fuit nomen eius primũ. petrꝰ autem erat nomen ſibi de nouo a xp̃o impoſitum ⁊ hoc ꝓpter fidelem xp̃i ꝯfeſſionem qua dicit. Tu es xp̃s filiꝰ dei viui. Et thomas qui dr̃ didimꝰ ⁊ nathanael qui erat a chana galilee ⁊ filij zebedei. et alij ex diſcipulis eius duo. Tho. ⁊ ita erãt ſeptem. Ad inſinuãdum ꝙ illi digni ſũt diuina viſiõe ⁊ allocutione. qui ſeptem donis ſpũs ſancti ſũt ornati. dicit ei ſymon petrꝰ vado piſcari dicunt ei venimꝰ ⁊ nos tecum. Ly. erãt enim pauperes ⁊ ideo ad ꝓcurandum neceſſaria vite licite poterãt redire ad exercẽdum negocium quod ſine peccato poterat exerceri.

ꝓpter qđ paulꝰ artē ſcenofactoriā dicit quā añ nō ſciuit. vt cum neceſſitas occurrēt vel vtilitas eccleſie de labore ſuo viueret. vt habeť Act. xx. Et exierūt ⁊ aſcenderūt nauim ⁊ illa nocte nihil prēdiderūt. Ly. hoc factū ē vt captio ſequēs manifeſte miraculoſa apparēt. mane aūt facto ſtetit in littore. nō apparuit ſup aquā ſicut ante paſſionē fecit qñ viderūt ipſū ſuper mare ābulantē. ſed in littore .i. in terra ſolida ad oñdendū ꝙ āpliꝰ non erat in fluctibus vite corruptibiľ ſed magis tranſierat ad ſtatū vite imortaľ. nō tñ diſcipuli ꝯgnouerūt ꝙ iheſus eſſet. vñ Cri. Nō mox oñdit ſeipſū vt ꝑ miraculū qđ facturꝰ erat eū cognoſcerēt. Ergo locutꝰ eſt eis tāꝗ̃ extraneꝰ dicēs. pueri. Nunqđ pulmentariū habetis. Pulmētarium ē qđcūqꝫ panis cōdimentū. ſiue piſcis ſit. ſiue aliud qđ nos ꝯñiť dicamꝰ pulmentū. Reſpōderūt ei nō. Ly. credebāt enī eū eſſe aliquē mercatorē. qui vellet piſces emē. dixit eis mittite in dexterā nauigij rethe ⁊ iuenietis. Li. predicit certitudinaliť effectū futurꝝ vt ad ſequētia habeāt aīm magis attentū. miſerūt ergo ⁊ iā nō valebāt illud trahē ꝑ̄ multitudine piſcium. Ly. ex quo ptꝫ ꝙ piſces illi fuerūt ibi miraculoſe adducti. vel v̓tute diuina de nouo formati. qꝛ tota ibi nocte q̄ſierāt ⁊ nihil inuenerāt. Dixit ergo diſcipulꝰ ille quē diligebat iheſus. id ē iohes. petro. erat enī ſibi familiaris Tho. Notandū ꝙ hic notanť ꝓprietates illoꝝ duoꝝ apľoꝝ. ſcꝫ petri ⁊ iohis. Petrꝰ enī fuit feruētior ideo p̄mꝰ ad iheſū venit Johānes acutior. ideo p̄mo eū agnouit. Dñs eſt. ſic enī vocabāt xp̄m añ paſſionē. Ly. puritas mētis ⁊ corpis maxie diſponit hoīem ad ꝯgnitionē dei. Et ideo iohes q̄ ceteris purior erat tanꝗ̃ virgo citiꝰ alijs ꝯgnouit xp̄m. Simon petrꝰ cū audiſſet qꝛ dñs ē. tunica ſuccinxit ſe. Ly. vt cū maiori reuerentia accederet ad xp̄m. Erat enī nudꝰ .i. parum veſtitꝰ. ſicut ſolent piſcatores eſſe ī aqua vt ſint expeditiores ad piſcationis opꝰ. ⁊ miſit ſe ī mare. Hic notať feruēs dilectio petri. in hoc ꝙ nō potuit ſe ꝯtinere. quin ſtatim currēt ad xp̄m iheſū. ergo miſit ſe in mare. vt citiꝰ veniret ad xp̄m ex deuotōne. Quia petrꝰ memor fuit p̄ſtine ābulationis ſup aquas qñ ad xp̄m venerat. vt habeť Math. xxiiij. Dñe ſi tu es iube me ad te venire. alij autē diſcipuli nauigio venerūt. qꝛ nō erāt ita feruētes. nō audētes mare intrare. Et alia rō eſt. qꝛ nō erant lōge a terra. ⁊ ido eciā cito venire poterāt. ſed quaſi cubitis ducētis trahētes rethe piſcium. Vt ēgo deſcēderūt ī terram .i. de naui ad littꝰ. viderunt prunas .i. carbones ſuperpoſitas. Et piſcem ſuppoſitū ⁊ panē .i. nō ſup prunas ſed ibi patū ꝓ refectione eoꝝ. vñ Cri. Iſta enī oīa diuina v̓tute fuerunt de nouo formata ad maiorē diſcipuloꝝ ꝯfirmationē in fide reſurrectiōis xp̄i. Dicit eis iheſus. Nūc familiariter loquiť eis tanꝗ̃ diſcipuľ. Afferte d̓ piſcibꝰ quos prēdidiſtis nūc. vñ Cri. Ne credāt fantaſma eſſe qđ videbāt panē ⁊ piſcem. Jubet eciā de piſcibꝰ captis afferri vt eciam coqnanť ⁊ comedanť. Aſcēdit ſimō petrꝰ. vt magiſtri iuſſionē ipleret. ⁊ traxit eciā alijs adiuuantibꝰ rethe in terram plenū magnis piſcibꝰ. Clin. Et ſm quoſdā apľi ceperūt ibi ex oī genere piſcium. Quia ſm pħidoꝝ. oīm piſcium q̄ in aqua natāt. Clin. genera philoſophi enūerāt. Et cū tāti eſſent. nūero ⁊ quātitate: qꝛ multi et magni. Non ē ſciſſum rethe. Dicit eis iheſus. venite ⁊ prādete. Ly. Hic notaꝛ dei benignitas · qꝛ inuitat eos dulciter ad comedendum ſecum · quia cum eis tunc comedit: ad declarandam ſue reſurrectiōis veritatem · vnde Luce vltimo · Cum mādurasset inquit coram eis ſumens reliquias dedit eis · Et nemo audebat diſcumbētium interrogare eum · tu quis es · Et hoc ꝓpter cognitionis certitudinē quam de ipſo habebant · Scientes ꝙ dominꝰ eſt · Et ideo fruſtra feciſſent de hoc queſtionem · Et venit iheſus · id eſt acceſſit ad mēſam · Et accepit panem · quem de nouo ſua omnipotēti virtute creauerat · ⁊ dat eis ⁊ piſcem ſimiliꝛ · Eo modo diuidebat eis et diſtribuebat ſicut ante paſſionem ad declarandā ſuā reſurrectionem · Dicūt enim aliqui doctores ⁊ ſatis ꝓbabiliter ꝙ ſic diuidebat cibaria ſola manu ſicut alius cum cultello ⁊ ī hoc diſcipuli cognouerūt eum · Hoc tercio manifeſtauit ſe iheſus diſcipulis ſuis cum reſurrexerit a mortuis · certum eſt ꝙ iam pluries manifeſtauerat ſeipſum · Cum in ipſa die reſurrectiōis quinquies apparuit · Ergo iſta apparicio dicitur tercia · non in numero apparitionum ſed in ordine dieꝝ · vt primo dicitur manifeſtatꝰ in die reſurrectionis · Secūdo in octaua paſce · ⁊ tercio hic · Vnde circa preſens euangelium vbi dicitur · manifeſtauit ſe iterum iheſus diſcipulis ſuis ad mare galilee · Criſoſtomꝰ dicit ꝙ euangeliſta nominat hic locum vbi hec manifeſtatio eſt facta · quia illuc et apoſtoli iuerūt · in quo oſtēditur ꝙ iam magnam partem timoris eorum chriſtus eis abſtulerat vt auderent manifeſte exire de domo · Non enim vltra in domo recluſi erant · Vnde hic queritur · cur iam ⁊ non ꝑius iuerunt piſcari · Reſpondeo ſm auguſtinum · quia iam magiſtro recedente non habebāt vnde viuerēt · quam pñam eciam xp̄s induxit vt ī piſcatione eū agnoſceret · Secūdo q̄ritur · cur petrus ad piſcationē redijt quā ſemel reliq̄t · Rñdet greḡ · qꝛ licita ars erat: nutriēdi ſe ꝑ arteꝫ piſcādi igiꝛ ⁊c̄ · Sanctꝰ mathi · ad thelonium non vltra reſedit · qꝛ fit vix ſine peccato · Queriꝛ tercio · vnde receperunt nauem ⁊ retia q̄ reſignauerūt · Reſpōdet Cri · mutuauerūt a propinquis · Quarto queriꝛ: cur nihil potuerūt capere · Reſpondetur ꝙ deꝰ ita diſpoſuit · vt per miraculum doceret eos xp̄m agnoſcere ·

¶ In octaua paſce Euāgelium ſm Joh · xx ·

In illo tp̄e · Cum eſſꝫ ſero die illa vna ſabbatoꝝ ⁊ fores eſſent clauſe: vbi diſcipuli erāt ꝯgregati ꝓpē metū iudeoꝝ: venit ih̄s ⁊ ſtetit ī medio eoꝝ et dixit eis · pax vob̄ · Et cū hoc dixiſſet · oñdit eis manꝰ ⁊ latꝰ · gauiſi ſūt diſcipuli viſo dn̄o · dr̄ ergo eis iteꝝ · pax vob̄ · ſicut miſit me p̄r · ⁊ ego mitto vos · hec cū dixiſſꝫ iſufflauit · ⁊ dixit eis · accipite ſpm̄ſcm̄ · quoꝝ remiſeritis pct̄ā remittunꝛ eis ⁊ quoꝝ retinueritis retēta ſūt · thomas āt vnꝰ ex xij · q̄ dr̄ didimꝰ: nō erat cū eis qn̄ venit iheſus · Dixerūt ergo ei alij diſcipuli vidimꝰ dominū · Ille autē dixit eis · Niſi videro in manibus eius fixuram clauoꝝum: ⁊ mittā digitum meum in locū clauoꝝum: ⁊ mittā manum meam in latꝰ eius nō credam · Et poſt dies octo iterū erāt diſcipuli eius intus ⁊ thomas cum eis · venit iheſus ianuis clauſis: ⁊ ſtetit in medio ⁊ dixit eis · pax vobis · Deinde dicit thome · infer digitum tuum huc et vide manꝰ meas ⁊ affer manum tuam: ⁊ mitte ī latus meum · ⁊ noli eſſe incredulꝰ ſed fidelis · Reſpōdit thomas ⁊ dixit · Dominus meus ⁊

d

deꝰ meꝰ Dicit ei ihesus: qꝛ vidisti me thoma credidisti. Beati qui nõ viderunt ⁊ crediderũt. Multa quidem ⁊ alia signa fecit ihesus in cõspectu discipulorꝫ suorum q̃ non sũt scripta in libro hoc. hec autẽ scripta sũt vt credatis. qꝛ ihesus est xp̄s filius dei ⁊ vt credẽtes vitam habeatis ĩ noīe eius

Cum ergo sero esset die illo. Joh. xx. Lu. xxiiij.

Postilla

Historia huiꝰ euãgelij facta est ipso resurrectionis dñi die ꝓ pͥma pte. ꝓ secunda autem pte in octaua pasce. Ante inicium illiꝰ euãgelij scribit sãctus Jo. in eodem ca. ꝙ ihesus dixit marie magdalene. Vade ad frẽs meos ⁊ dic eis. ascẽdo ad patrem meũ et patrem vestrꝫ. deum meũ ⁊ deum vestrum. Venit maria magdalena ãnũcians discipulis. qꝛ vidi dominũ. Et hec dixit mihi. Tũc statim sequit̃ euãgelium hodiernũ. Cum ego sero esset. Ly. in die apostoli erãt dispersi ꝓpter metum iudeorꝫ sed in sero cõueniebãt ad locum vnum. Et ideo tali hora xp̄us eis apparuit. die illo. scꝫ dominice resurrectionis. vna sabbatorum. i. pͥma die post sabbatum. Sꝫ quare xp̄s vsqꝫ ad vesperam distulit Respõdeo ſm Cri. vt oẽs simul inuenirent in domo ⁊ nisi in sero nõ inuenisset eos simul cõgregatos Item in sero solẽt homines magis timere ⁊ illa hora voluit eos ꝯsolari sua apparitione. ⁊ fores erãt clause vbi discipuli erãt ꝯgregati ꝓpter metum iudeorum. ꝙ ex diuina ordinatione factũ est vt ihesus intrãs ad discipulos ianuis clausis ostenderet se habere corpus glorificatum. Venit ihesus ⁊ stetit ĩ medio. vtꝫ Mat. xviij. vbi duo vel tres ꝯgregati fuerint in nomine meo ibi sum in medio eorꝫ. Et dixit eis pax vobis. Tho. q. d. Non turbemini nec timeatis ego sum qui pacꝫ vobis ꝓmisi ⁊ pacem vobis p̄dicaui et idõ ex auditu salutationis potestis me agnoscere. Et cum hoc dixisset ostẽdit eis manꝰ ⁊ latus. vt nõ solũ auditu sed etiã visu certificarẽt̃. Gauisi sũt discipuli viso domino. Tho. ꝯtristati fuerũt in eius morte. letantur de resurrectiõe ⁊ sic socij passiõis fiũt pticipes ꝯsolationis. Dicit ergo eis iterum pax vobis. Iterat oblatõnem pacis vt monstret ꝓpter suũ aduẽtum esse pacificata ⁊ q̃ in celis ⁊ q̃ in terra sũt. Sicut misit me pater. s. ad veritatem fidei nunciandam in iudea. ⁊ ego mitto vos. ad eãdem publicãdam per vniuersum mũdum In signum huiꝰ dixit eis in die ascensionis Ite in mũdum vniuersum p̄dicate euangelium omni creature. vñ in p̄s. xviij. In omnẽ terram exiuit sonꝰ eorũ: ⁊ qꝛ executio huiꝰ officij nõ potest ꝯuenienter fieri sine gratia spiritꝰ sancti. Ideo sequit̃. ⁊ cum hec dixisset insufflauit ⁊ dixit eis Accipite spũm sanctũ. Tho. ostendẽs per hoc sicut flatꝰ ꝓcedebat de ore ipsiꝰ ihesu xp̄i. sic spũs scũs qui dabat̃ inflatu ꝓcedit ab ipso filio ihesu xp̄o sicut ꝓcedit a patre qđ est cõtra grecos. qui negãt spũm sanctum ꝓcedere a filio. Quorꝫ remiseritis peccata remittũtur eis. i. quorum solueritis soluti sũt. ⁊ quorum retinueritis retẽta sũt. i. quos ligaueritis. ligati sũt. vt patꝫ Mat. xvi. Quecũqꝫ ligaueritis super terrã: erũt ligata ⁊ in celis. ⁊ q̃cũqꝫ solueritis sup terram. erũt soluta ⁊ in celis. Gor. ista potestas intelligẽda est claue nõ errante. Tũc autem errat. quando sacerdos soluit illum quem deꝰ nõ soluit. vel quãdo ligat quem deꝰ non ligat. Tho. autẽ vnꝰ ex duodecim qui dicitur didimus. id est dubiꝰ. nõ erat cum eis quãdo venit ihesus. Ly. ipse enim inter alios

discipłos videt᷑ fuisse magis didimꝰ
vtꝫ Jo·xi· Et ideo tardius venit ad lo
cum vbi ꝯgregabant᷑ discipuli Et iō
ꝓpter tarditatē suam p̓uatus est illa
visione xp̄i· Hoc autem factū est diui
na ordinatiōe· ꝓpter nostraꝫ ꝯfirma
tionem· vnde Gre· dum ille ad fideꝫ
palpādo reducit᷑ nr̄a mens omni du
bitatiōe postposita in fide solidat᷑· di
xerūt ergo ei alij discipuli· qꝛ boni ru
mores cito nūciant᷑· vidimꝰ dominū·
Sic enim eum ante passionē nomina
bāt· Ille autem dixit eis· Nisi vide
ro in manibꝰ eius fixuram clauorum
scꝫ vt ꝓbem visu· ⁊ mittam digituꝫ
in locum clauoꝝ ⁊ mittā manū meā
in latꝰ eius· vt ꝓbem tactu· Isti ei
sunt duo sensus qui minꝰ possunt de
cipi scꝫ visus ⁊ tactus· Et post dies
octo iterum erāt discipuli eius intꝰ
et thomas cū eis· Ly· facto interual
lo xp̄s apparebat discipulis· qꝛ non
cōuersabat᷑ quotidie vel continue cū
eis vt ostēderet se resurrexisse ad vi
tam immortalem ab hominibꝰ huiꝰ
mundi seꝑatam· venit ihesus ianuis
clausis· vt ostēderet corpꝰ glorifica
tum· Et stetit in medio eoꝝ· vt pos
set ab hominibus videri· ⁊ dicit eis
pax vobis· qꝛ sic salutare cōsueueāt
discipulos suos Et etiam sic docueāt
discipulos salutare alios homines·
vtꝫ Math·x· In quācūqꝫ domum in
traueritis· primuꝫ dicite pax huic do
mui· deinde dicit thome: infer digitū
tuum huc· vt ꝓbes per tactum· ⁊ vi
de manꝰ meas· vt ꝓbes per visum·
·Et affer .i. applica manum tuam· ⁊
mitte in latꝰ meum ⁊ noli esse incre
dulꝰ sed fidelis· q·d· ꝓpter tuam du
bitationem sanādam ostēdo tibi vul
nera mea· vnde Augꝰ in li· de trini·
dicit· ꝙ thomas palpauit cicatrices
xp̄i· Respōdet tho· ⁊ dixit ei: dn̄s me
us et deus meꝰ· Tho· ecce perfecta fi

qꝛ ꝯfitet᷑ humanitatē ⁊ deitatem xp̄i
dn̄s ꝗtū ad humanitatē qua nos re
demit· deꝰ quātum ad deitatē q̄ nos
creauit Dicit ei ihesus· qꝛ vidisti me
scꝫ hoīem· ⁊ credidisti· deū· Ly· nam
tho· aliud vidit ⁊ aliud credidit· qꝛ
humanitatē vidit· ⁊ deitatē q̄ in pn̄
ti videri nō potest credidit· Beati q̄
nō viderūt ⁊ crediderūt· Ly· in hoc
stat ꝯsolatio nostra qui xp̄m non vi
dimꝰ· tn̄ credimꝰ ipsum veraciter eē
sub spē panis in sacramēto· Multa
quidem ⁊ alia signa fecit ihesus in cō
spectu discipuloꝝ que nō sunt scp̄ta
in hoc libro· Jo· euāgelista pauciora
signa narrauit ꝙ̄ alij euangeliste qꝛ
vltimo scripsit ⁊ signa q̄ alij scripse
rūt omisit· Hec autem scp̄ta sunt vt
credatis qꝛ xp̄s est filiꝰ dei· scꝫ natuā
lis in potētia sibi ꝑ omnia eq̄lis ⁊ per
cōsequēs idē in diuinitate· qꝛ natura
diuina ē indiuisibilis· ⁊ vt credētes
qꝛ ihesus :incarnatꝰ: passus· mortu
tuꝰ· sepultꝰ· regressus ab inferis :ce
lum ascendēs· verꝰ est dei filiꝰ· vitā
habeatis· scꝫ eternā· in q̄ clare vide
bit᷑ qd̄ nūc credit᷑· in nomine eius .i.
per fidē noīs eius· qꝛ dr̄ Act· iiij· Nec
aliud est nomē sub celo datum homi
nibꝰ in quo oporteat nos saluos fieri
Vn̄ circa pn̄s euangeliū vbi dr̄· Acci
pite spūmscm̄· quoꝝ remiseritis pctā
⁊ c̄· Videt᷑ ꝙ nisi sacerdos hēat spm̄
scūm nō p̄t absoluē· qꝛ dr̄ p̓mo· acci
pite spūmscm̄· ⁊ postea subdit Quo
rum remiseritis pctā remittunt᷑ eis·
Rn̄det᷑ ꝙ sacerdos absoluit ex officiō
et nō ex vite merito. Et sic sacerdos
bonꝰ ⁊ malꝰ in v̓tute spūsci remittit
peccatū· qꝛ in v̓tute caracteris ordis
que dat᷑ a spūscō qui opat᷑ in sacra
mētis Glo· Quoꝝ remiseritis .i. quos
dignos remissiōe iudicaueritis duabꝰ
clauibꝰ .s. ptātis ⁊ discretōis Remit
tūt᷑ eis .i. tūc dn̄s approbabit remissioꝫ

peccatoꝝ. Et quoꝝ non remiſeritis deꝰ nõ approbabit. Cri. ſicut rex p̃na ꝑem mittẽs dat ei poteſtatẽ mittere in carcerem ⁊ emittere. Ex quo patꝫ ꝙ ſacerdos eſt miniſter ⁊ inſtrumentum animaꝝ dei.

Dominica prima poſt octauas paſce. Euã. ſm̄ Jo. x.

In illo tempore dixit iheſus diſcipul' ſuis. Ego ſum paſtor bonꝰ. bonꝰ paſtor animam ſuam dat ꝓ ouibꝰ ſuis Mercenariꝰ autẽ ⁊ qui nõ eſt paſtor cuiꝰ nõ ſunt oues ꝓprie videt lupum veniẽtem. ⁊ dimittit oues ⁊ fugit. ⁊ lupꝰ rapit ⁊ diſpergit oues. Mercenarius autem fugit. qꝛ mercenatius eſt ⁊ nõ pertinet ad eum de ouibꝰ. Ego ſum paſtor bonꝰ ⁊ ꝯgnoſco meas. ⁊ ꝯgnoſcũt me mee Sicut nouit me pater: ⁊ ego agnoſco patrem. ⁊ animam meam pono ꝓ ouibꝰ meis Et alias oues habeo q̃ nõ ſũt ex hoc ouili. ⁊ illas oportet me adducere. et vocẽ meam audiẽt. Et fiet vnum ouile ⁊ vnꝰ paſtor.

Poſtilla

EGo ſum paſtor bonꝰ. Jo. x. Hiſtoria huiꝰ euãgelij facta ẽ. Anno xp̃i. xxxij. vi. kal'. octobris in ſabbato. luna. xij. indictione. v. Ante initium illiꝰ euãgelij ſcribit ſanctꝰ Jo. in eodẽ ca. ꝙ xp̃s dixit diſ. ſcꝫ Ego ſum oſtium per me ſi quis introierit ſaluabit̃ ⁊ ĩgrediet̃ ⁊ egrediet̃ ⁊ paſcua inueniet. Tũc poſtmodũ ſequit̃ euãgelium hodiernũ. Ego ſũ paſtor bonꝰ. Ly. In p̃nti euãgelio poĩt euãgeliſta cõditiones boni paſtoris: ⁊ eciam mercenarij. Quia bonꝰ paſtor debet habere affectionem ad gregẽ ĩtãtum ꝙ ꝓ eo ſi neceſſe ẽ ſuſtinet mortem. ergo dr̃. bonꝰ paſtor animã ſuam. i. vitam corꝑalẽ. dat ſpõte ⁊ volũtarie. ꝓ ouibꝰ ſuis. ĩpleuit hoc ipſe xp̃s. qꝛ animã ſuam p̃cioſiſſimã dedit ꝓ ſalute mũdi. vtꝫ. p̃. Jo. iij. Xp̃s animam ſuã ꝓ nobis poſuit: ⁊ nos debemꝰ ꝓ fr̃ibꝰ animas ponere. Mercenarius autẽ ⁊ q̃ nõ eſt paſtor. Hic tãgit ꝯditiões mali paſtoris ſcꝫ ipſiꝰ mercenarij qui in officio p̄latiõis attẽdit cõmodũ rei tẽpalis ⁊ honorem ſeculi. vñ Aug. Sũt i eccleſia quidã p̄poſiti nõ dñm q̃rẽtes. temporalia cõmoda ſectãtes honores ab hominibꝰ appetẽtes. quiſquis talis eſt. mercenarius ẽ. Cuiꝰ non ſũt oues ꝓprie. ſed reputat eas q̃ſi ailenas. videt lupũ veniẽtem. i. hereticum cũ falſa doctrina eos corrũpẽtem. ⁊ dimittit oues ⁊ fugit. ſcꝫ nõ reſiſtẽdo p ſanam doctrinam heretice prauitati ⁊ lupꝰ rapit. ad malum ꝑtrahendo. ⁊ diſpergit oues. ab vnitate eccleſie ſeparando. mercenariꝰ autem fugit. i. auxilium debitum ſubtrahit. qꝛ mercenarius ẽ. i. ſolum de lana ⁊ lacte. i. de cõmodis temporalibꝰ. ⁊ nõ ꝑtinꝫ ad eum de ouibꝰ. i. qꝛ nõ curat de ſalute ⁊ vtilitate ouiũ. Nec habet affectũ debite ordinatũ ad eas. Ego ſũ paſtor bonꝰ. ſollicitudinẽ habẽs ⁊ curam ꝺ ouibꝰ. ⁊ ꝯgnoſco oues meas ſcꝫ ꝯgnitione affectiua. qꝛ diligo ſalutem ⁊ bonum eaꝝ. ⁊ cognoſcũt me mee. Ly. qꝛ veri fideles ꝯgnoſcũt bñficia xp̃i. ſicut nouit me pater. ⁊ ego agnoſco patrem. vnde Aug. ea dilectione q̃ pater me diligit. diligo patrẽ. ⁊ animã meã pono ꝓ ouibꝰ meis Tho. hic oſtẽdit ꝙ paſſio ſua fuit ad gregis redemptionem ergo dicit ⁊ animã meam pono ꝓ ouibꝰ meis. ſaluãdis Ly. qꝛ anima xp̃i ꝓ fidelibꝰ fuit ſeparata a corꝑe: ⁊ oblata deo patri cum dicit p̄s. xxx. In manꝰ tuas cõmẽdo ſpiritum meum. Jere. xij. Reliqui domum meam. dimiſi hereditatem meam. dedi dilectam aĩam meam in manꝰ inimicorum meorum. Et alias oues habeo que nõ ſunt ex

hoc ouili.i. de ſinagoga iudeoꝝ. ſ; de
populo gētili. ⁊ illas oportet me ad
ducere. qḋ factū ē p p̄dicationē apo
ſtoloꝝ. Et vocē meam audiēt. Ly.
ꝙ iudeis repellētibꝰ fidē xp̄i gētiles
eam deuote receperūt ad p̄dicatōes
apoſtoloꝝ. Et fiet vnū ouile.i. vna
eccleſia ex iudeis ⁊ gētilibꝰ collecta.
Eſt em̄ eccleſia vnū ouile ꝓpter vnio
nē fidei ⁊ caritatis. ⁊ vnus paſtor.i.
xp̄s. Alij aūt paſtores eccleſie nō ſūt
niſi vicarij iſtius paſtoris. Vñ circa
p̄ns euangeliū. vbi dẛ. Ego ſū paſtor
bonꝰ. Querit̄ vtꝝ homo prudēs ⁊ v̓
tuoſus poſſit appetere ſine pctō gra
dus eminētiam.i. p̄laturam. Rñdeo
ſm hugoñ. de prato poſito ꝙ tal' ſit
dignꝰ gradu quē appetit. Talis p̄t
appetere dupliat̄. Vno mō ꝓpter ſta
tus altitudinē. ad quā ſequit̄ honor
et reuerētia ⁊ ſufficientia tp̄aliū. Et
hoc mō eſt pctm̄ mortale ⁊ ptinet ad
cupiditatē ⁊ ambitionē. Alio mō p̄t
intelligi vt appetat vt poſſit ꝑ͛mis
ꝓdeſſe. ⁊ ſi hoc laudabile ſit nihilomi
nꝰ tamē ſic appetere p̄ſumptuoſū ē.
Et ꝯñter cū preſūptio ſit filia ſupbie
et deteſtabilis. hinc ē ꝙ talis g͛dus
non p̄t ſine pctō appeti. Et ad hoc ſūt
dicta doctoꝝ. vñ Aug. li. ix. de ciui.
dei di. ꝙ locus ſupior ⁊ ſi adminiſtre
tur vt decet. indecēter tñ appetit̄. ⁊
Bern. Quotiēs hoibꝰ preeſſe deſide
ro. deū meum p̄ire contēdo. ⁊ tunc
nō ſapio que dei ſūt ⁊c̄. vnde etiam
Cri. ſup mathe. ⁊ allegat̄ in decretis
di. iij. Quicūq; deſiderauerit p̄matū
in terra inueniet cōfuſionem in celo
Nec inter ſeruos xp̄i cōputabit̄ qui
de primatu tractauerit. ⁊ ad hoc eſt
exemplum xp̄i. qui fugit qñ eū regē
facere voluerūt. vt habet̄ Joh. vi.
Vñ apl's ad Heb. ca. v. Nemo aſſu
mit ſibi honorē niſi q̄ vocatꝰ fuerit ſi
cut aaron imo ſci qñ electi fuerūt rē
nuerūt ⁊ reſtiterant. vtꝫ in btō Ni.
Mar. Gre. ⁊ ſic de alijs multis ſactis

Dñica ſecūda poſt octauas paſce. Euāge. ſm Joh. xvi.

IN illo tempore dixit iheſus
diſcipulis ſuis. Modicum ⁊
iam nō videbitis me ⁊ iterꝝ
modicum ⁊ videbitis me. quia vado
ad patrem. Dixerunt ergo diſcipuli
eius adinuicem. Quid eſt hoc quod
dicit nobis: modicum ⁊ non videbi
tis me: ⁊ iterum modicum ⁊ videbi
tis me. ꝗꝛ vado ad patrem. Dicebāt
ergo. quid eſt hoc quod dicit modi
cum. neſcimꝰ quid loquitur. Cogno
uit autem iheſus ꝗꝛ volebant eum in
terrogare ⁊ dixit eis. d̓ hoc queritis
inter vos quia dixi: modicum ⁊ non
videbitis me. ⁊ iterum modicum ⁊
videbitis me. Amen amen dico vob̄
quia plorabitis ⁊ flebitis vos. mun
dus autem gaudebit vos autem con
triſtabimini: ſed triſticia veſtra ver
tetur ī gaudium. Mulier cum parit
triſticiam habet quia venit hora eiꝰ
Cum autem ꝑperit puerum iā non
meminit preſſure propter gaudium
quia natus eſt homo in mundum. ⁊
vos igitur nūc quidem triſticiaꝫ ha
betis. iterum autem videbo vos. ⁊
gaudebit cor veſtrum ⁊ gaudium ve
ſtrum nemo tollet a vobis.

Poſtilla

MOdicum' ⁊ iam non videbitis
me. Johānis. xvi. Hiſtoria hu
ius euangelij facta eſt Anno chriſti
xxxiij. ix. kal'. aprilis. feria quinta.
videlicet cene domini. luna. xiiij. In
dictione. vi. Ante inicium illiꝰ euan
gelij ſcribit ſanctꝰ Johā. in eodē ca.
ꝙ xp̄s poſt cenam dixit diſcipulis ſu
is. Adhuc multa habeo vobis dicēꝛ
ſed nō poteſtis portare mō. Cū āt ve
nerit ille ſpūs veritatis docebit vos

omnem veritatem. Tūc poſtmodū ſequit̄ euangelium hodiernū. Modicū et iam nō videbitis me. ſm Cri. modicum ⁊ iam nō videbitis me. intelligit̄ tempꝰ ab hora mortis vſq; ad reſurrectionem. ſcʒ qn̄ per triduū iacuit in ſepulcro tūc nō viderūt eum. iterum modicum ⁊ videbitis me. intelligit̄ tempꝰ ab hora reſurrectionis vſq; ad aſcēſionē. in quo apparuit eis loquēs de regno dei. vt habet̄ Act. i. Et illud tempꝰ fuit modicum reſpectu tp̄is ſequētis vſq; ad finem mundi. Jdeo ſubdit̄. qꝛ vado ad patrem ſcʒ quādo celū aſcēdam. Et tūc nō videbitis me cōmuniter loquēdo. niſi i generali reſurrectione. ꝓpter hoc dr̄ Actu. ij. Viri galilei quid ſtatis aſpicietes i celū. hic ihesus qui aſſumptꝰ eſt a vobis in celum ſic veniet quēadmodum vidiſtis eū euntē in celū. q. di. Ampliꝰ nō videbit̄ in terra pn̄tia corpali vſq; quo veniet ad iudicium Qui enim aliquibꝰ ſanctis poſtea apparuit vel adhuc apparere poſſit. hoc ex ſpeciali grā fuit ſicut apparuit iohāni euāgeliſte ante mortem ſuā vocās eum ad celeſtem grām Similiter btō petro exeūti romaʒ a facie neronis apparuit xp̄s cui petrꝰ dixit. dn̄e quo vadis. Rn̄dit xp̄s. vado romā iterum crucifigi. Similiter apparuit btō apoſtolo Paulo. qn̄ fuit ꝓſtratus de celo. vt habet̄ Act. ix. dixerūt ergo diſcipuli ad inuicē quid eſt hoc qd̄ dicit nobis modicum ⁊ iam nō videbitis me: ⁊ iterū modicū ⁊ videbitis me. p̄dicta verba xp̄i erāt diſcipulis obſcura anteq̄ eſſēt ope impleta Quia videbat̄ eis q̄ūo in xp̄i verbis eſſet q̄dam cōtrarietas. Cum dixit modicum ⁊ iam nō videbitis me: ⁊ iteꝝ modicum ⁊ videbitis me. qꝛ nō ſciuerūt illa referre ad diuerſa tp̄a. Dixerūt ergo q̄d eſt hoc qd̄ dicit nobis. modicum: neſcimꝰ quid loquit̄. Cognouit ergo ihesus qꝛ volebāt eū interrogare. hoc ꝯgnouit diuina virtute: cuiꝰ ꝓprium ē ꝯgnoſcere ſecreta cordium. Et ideo dixit eis de hoc q̄ritis īter vos. qꝛ dixi modicum ⁊ nō videbitis me. ⁊ iterū modicum ⁊ videbitis me. Hic reſpondēdo p̄uenit eoꝝ interrogationē vt oñderet ſe ſcire mētis eoꝝ intētionem. Amē amē dico vobis qꝛ plorabitis. Tho. i. dolebitis interiꝰ in mēte de morte ⁊ paſſione mea. ⁊ flebitis exteriꝰ. ſcʒ interiorem mentis triſticiā ſignis exterioribus oſtēdetis. Mundꝰ autem gaudebit. i. iudei mūdi amatores. Ly. qꝛ in triduo mortis xp̄i iudei mūdialiter viuentes gauiſi ſūt credētes ſe xp̄m totaliter extinxiſſe ⁊ nomē ſuum totaliter deleuiſſe. Vos autem cōtriſtabimini: ſed triſticia veſtra v̄tet̄ in gaudium. Hoc impletum eſt in reſurrectione xp̄i quādo gauiſi ſūt diſcipuli viſo dn̄o. Et in aſcēſione. qn̄ videntibꝰ illis eleuatꝰ eſt in celum. Mulier cum parit triſticiam habʒ ⁊c. ꝓpter dolorem quem ſentit Gen̄. iij. In dolore paries. qꝛ venit hora eiꝰ. ſcʒ hora pariēdi. Cum autem peperit puerum. iam nō meminit p̄ſſure p̄cedentis ꝓpter gaudium qꝛ natꝰ eſt homo in mūdum. Ly. qꝛ in natiuitate pueri gaudium ſuperueniēs abſorbet p̄cedentē triſticiam. Et vos igit̄ nūc q̄dem triſticiam habetis. ſcʒ mee paſſionis ⁊ mortis. Iteꝝ autem videbo vos. ſcʒ poſt reſurrectionē meam. ⁊ gaudebit cor veſtꝝ. de viſione mea. et gaudium veſtꝝ nemo tollet a vobis Bor. qꝛ xp̄s ih̄s q̄ erat ipſoꝝ gaudium reſurgēs a mortuis iā nō moritur. Ro. vi. Iſtud v̄o gaudiū ap̄loꝝ de xp̄i viſiōe fuit ichoatū pꝰ reſurrectionē xp̄i ſ; pꝰ ꝯſūmatū i gl̄a i celo. Circa pn̄s euāgeliū vbi dr̄. Vos aūt cōtristabimini. Notādum ꝙ nemo i hac vita p̄t diu esse sine tristicia. vñ Job. xiiij. Homo natꝰ de muliere breui viuēs tēpore ⁊c̄. Sed q̄rit̄ cur deꝰ sic ordinauit. R̄ndet̄ p̄mo vt sciamꝰ nos esse hic nō ciues sed aduenas ⁊ peregrinos q̄diu in mūdo sumus. q̄ vallis lacrimaꝝ dicit̄. q̄ est locus medius inter celū vbi ē sūmū gaudium et infernū vbi ē sūma pena. Secūdo vt stimulemur penis q̄si calcaribꝰ ad currendū in via mandatoꝝ dei. Tercio vt purgemur igne tribulationū ne in purgatorio lauemur. Quarto vt fugiamꝰ infernū vbi oēs pene in sūmo sūt. Quinto vt plꝰ de gaudio mereamur. nā virtꝰ est circa difficile s̄m philosophū. ⁊ Actu. xiiij. Per multas tribulatōes oportet nos intrare regnū celoꝝ. Itē notandū ꝙ due passiones necāt q̄nq̄ hoiem scꝫ tristicia ⁊ leticia. Tristicia occidit s̄ tarde. nā in tristicia p̄mo retrahit̄ calor naturalis ad interiora. ⁊ postea exalat ad exteriora. ⁊ talis exalatio caloris ꝓhibet nutrimentū in mēbris ⁊ operatur ꝯsumptionē in illis. vñ Prouer. xix. Spūs tristis exiccat ossa. Leticia aūt nimia cito occidit. q̄ tūc cor magis dilatatur ⁊ calor naturaľ ad exteriora transit et a corde recedit et mors interuenit. vñ Prouerb. i. Prosperitas stultoꝝ perdet illos Vtrūq̄ eciā occidit aiam. tā vita ꝓspera q̄ aduersa. Sꝫ magis ꝓspera. vñ Aug. multi res aduersas timēt ⁊ ꝓspera nō timēt. periculosior ē tn̄ aie res ꝓspera q̄ aduersa. Itē patꝫ in dauid q̄ in aduersis q̄ passus ē a saul nō cecidit. sed in ꝓsperis iā in regno positꝰ cū Bersabee peccādo cecidit

Dn̄ica. iij. post octauas pasce Euāge. s̄m Jo. xvi.

In illo tp̄e dixit ihesus d. s. Vado ad eū qui me misit. ⁊ nemo ex vob̄ interrogat me quo vadis Sed q̄ hec locutus sum vobis ⁊ tristicia impleuit cor vestꝝ. Sed ego veritatem dico vob̄ expedit vobis vt ego vadam. si eñ non abiero paraclitꝰ non veniet ad vos. si autem abiero. mittam eū ad vos Et cum venerit ille ⁊ arguet mundum de peccato ⁊ de iudicio ⁊ de iusticia. De peccato quidem q̄ nō crediderūt in me. De iusticia vero q̄ ad patrem vado. ⁊ iam nō videbitis me. De iudicio autem. q̄ princeps huiꝰ mūdi iam iudicatus est. Adhuc multa habeo vobis dicere. sed non potestis portare modo. Cum autem venerit ille spūs veritatis ⁊ docebit vos omnem veritatem. Nō enim loquet̄ a semetipso. sed quecūq̄ audiet loq̄tur. Et que ventura sūt annūciabit vobis. Ille me clarificabit. quia de meo accipiet ⁊ annūciabit vobis

Postilla

Vado ad eum qui me misit. Jo. xvi. Ante inicium illius euāgelij christus predixit apostolis persecutionem quam passuri essent sic ꝙ eiiciendi erant de sinagoga. ⁊ quicūq̄ eos occideret. crederet se obsequium prestare deo. Et postea subiunxit de recessu suo. cum dixit in euangelio hodierno. Vado ad eum. id est in ꝓximo ascendo ad patrem. qui me misit. Lyra. quia impleui officium predicatiōis mee ad quod missus sum. et nemo ex vobis interrogat me. id est interrogabit. quasi diceret. ita aperte ascendam ad patrem ꝙ nullus vestrum interrogabit quo vadā quia certi eritis ꝙ vado ad gloriam patris. Sed quia hec locutus sum vobis. scilicet de recessu meo. tristicia impleuit cor vestrum. id est vehementer facti estis tristes. Lyra. apostoli tristabantur de recessu christi. de cuius presentia confidebant in tribulationib⁹ suis ꝯsolari. Sed ego veritatem dico vobis. expedit vobis vt ego vadam .i. subtrahat͛ aspectui vestro pñtia mea corpalis. ⁊ ideo subdit. Si enim nō abiero paclit⁹ nō veniet ad vos. Ly. ꝗ plenitudo sancti spūs nō erat dāda nisi post ascēsionē xp̄i. vnde Cris. Apostoli nimis corpalem pñtiam xp̄i diligebāt. ⁊ ideo ad susceptōez spūs sci min⁹ ydonei erāt. Sciēdū tñ ſm tho. de aquino sup Jo. ꝙ ille amor quo discipuli diligebāt corpalem pñtiam xp̄i non erat peccatum. reddebant͛ tñ ex hoc min⁹ ydonei ad pceptionē spūs sci. habita em̄ vna ꝯsolatione non q̄rit͛ alia. vñ ꝗ delectabant͛ in pñtia xp̄i nō petebāt nec desiderabāt aduentū pacliti. Ipse em̄ non veniet ad mentē hoīs nisi vocatus ⁊ desiderat⁹. vñ Sap. vii. Optaui ⁊ dat⁹ est mihi sensus vocaui ⁊ venit in me spūs sapie. Et cum venerit ille. arguet mūdum de pctō. tho. Spiritui sancto attribuit͛ correctio. ꝗ correctio debet pcedere ex caritate. de pctō. tho. qd̓ habz vel fecit. ⁊ de iusticia. quā non hz. ⁊ de iudicio qd̓ nō timet. de pctō quidē ꝗ nō credūt in me. Tho. iudei peccabant in xp̄m ꝗ nō credebāt eū esse xp̄m vel messiā. de iusticia. scz xp̄i quā nō acceptauerūt hoīes mūdani: nec imitari voluerūt. ꝗ vado ad patrem. Ly. per hoc em̄ ꝙ xp̄s resurrexit ⁊ ad celum ascēdit declarata est eius iusticia ꝗ soli iusti intrāt celum. vñ ps. cxvii. Hec porta dn̄i ⁊ iusti intrabūt in eā. ⁊ iam nō videbitis me. pñtia corpali habitante vobiscum. ꝗ post ascensionē ap̄li⁹ nō viderūt in terris xp̄m. De iudicio vero. scz futuro qd̓ mund⁹ nō timuit. oportebat tñ timere. ꝗ p̄nceps hui⁹ mūdi iam iudicatus ē. i. ꝯdēnat⁹ diuina sentētia tanq̄ obstinat⁹. Et ꝑ ꝯsequēs oēs ei adherētes. eodē iudicio ꝯdēnunt͛ ꝯdēnabiles. Si em̄ de⁹ angelis peccātib⁹ non pepcit nec hoīb⁹ pcet. Adhuc multa habeo vob dicere. s̄ nō potestis portare modo. scz ꝓpter vestram imꝑfectionē ⁊ illoꝝ dicēdoꝝ de altissimis fidei arduitatem ⁊ ꝓfunditatē. Cū autē venerit ille spūs veritatis. Ly. .i. spūs scūs q̄ est veritas ꝑ essentiam et effectiue docēdo eam: ille docebit vos oēm veritatē. Ly. scz necessaria ad salutē. nō solum ꝓ ꝑsonis vestris sed etiā ad regimē ecclesie ⁊ fideliū instructionē. Nō em̄ loquet͛ a semetipso. Ly. ꝗ sicut nō est a semetipso sed a patre ⁊ filio: ita nec a se loquit͛. s̄ quecunq̄ audiet. a me ⁊ a patre. ꝗ suū audire ē ab eis pcedere. loquet͛. scz vobis. ⁊ q̄ futura sūt annūciabit vobis Ly. multa em̄ de futuris ꝑ spiritū sanctū reuelata fuerūt ap̄lis Sicut apostolo Johāni reuelat⁹ est processus ecclesie vsq̄ ad finē mundi in Apoca. Et petro suū martirium ſm qd̓ ipsemet dicit. ii. pe. .p̄. scio ꝗ velox est depositio tabernaculi mei. Et paulo reuelatū est ꝙ i nouissimis dieb⁹ discedāt quidā a fide. vt habet͛ .i. ad Thimo. iiii. Ille me glificabit. Tho. ꝗ ad inuocationē nominis mei facietis opa mirabilia. ꝗ de meo accipiet. .i. sciam ⁊ ꝯgnitionē habebit a patre sicut ⁊ ego. ⁊ annūciabit vob

¶ Dominica quarta post octauas pasce. Euā. ſm Joh. xvi.

In illo tēpe dixit ihesus discipulis suis: Amen amen dico vobis. Si q̄d petieritis pr̄ez in noīe meo dabit vob. Vsq̄ modo nō petistis quicq̄ in noīe meo. Petite ⁊ accipietis vt gaudium vestꝝ sit plenū. Hec in ꝓuerbꝫ locutus sum vobis. venit hora cū iā nō in ꝓuerbꝫ loq̄r vob: sed palā de patre ānūciabo vob in illo die i nomine meo petetis

diabolus dicitur princeps huius mundi nō ratiōe creatiōis s₃ [illegible] eū sequuntur et ꝓpria voluntate [illegible]

Et nō dico vobis: qꝛ ego rogabo patrem de vobis. Ipſe eñ pater amat vos qꝛ vos me amaſtis ⁊ credidiſtis qꝛ a deo exiui. Exiui a patre ⁊ veni i mūdum. Iterum relinquo mundum et vado a patrem. Dicūt ei diſcipuli eius. Ecce nūc palam loqueris ⁊ prouerbium nullū dicis. Nūc ſcimꝰ qꝛ ſcis omnia ⁊ nō opꝰ eſt tibi vt q̄s te iterroget. In hoc credimꝰ qꝛ a dō exiſti.

Poſtilla

Amen amē dico vobis Jo. xvi Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta eſt ānō xp̄i. xxxiij. ix. kal. aprił. v. feria in cena dn̄i luna. xiiij. indictione. vi. Ante inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctus Joh. in eodem ca. ꝙ xp̄s poſt cenam dixit diſcipulis ſuis. Nūc vos quidem triſticiam habetis. Iterū autem videbo vos ⁊ gaudebit cor veſtrum. et gaudium veſtrū nemo tollet a vobis. Tūc poſtmodum ſequit̄ euāgelium hodiernū. Amē amen dico vob̄ Gor. hic dn̄s iheſus conſolat̄ diſcipulos ex peticionū ſuarum exauditione Et iuramētum p̄mittit. vt homo nō heſitet de peticione di. Amē amen dico vobis. Si quid petieritis patrē in nomine meo .i. pertinēs ad ſalutem. qꝛ iheſus qđ eſt nomē xp̄i. ſaluator interptat̄. dabit vobis. Et ſi nō ſtatim tamē finaliter dabit. vel illud qđ petitis vel eo meliꝰ. vſqꝫ modo nō petiſtis quicq̄ꝫ in nomine meo. qꝛ nō erat tempꝰ oportunū. qꝛ iheſus dn̄s erat cum eis p̄ntialiter qui omnia dabat. vnde Cri. quid peteret qui omne bonum ſecum haberēt. Petite ⁊ accipietis vt gaudiū veſtrū plenū ſit. Tho. qꝛ omnis peticio ad illđ gaudium referri debet. hoc gaudium conſiſtit in dotibꝰ anime ⁊ corpis Et erit plenū gaudium in beatis. vt đr in p̄s. xvi Satiabor cū apparuerit gl̄a tua. Hec in ꝓuerbijs locutꝰ ſum vobis. ſcilicet ego ſum vitis vera ⁊ vos palmites. Item ibi mulier cum parit triſticiam habet qꝛ venit hora eius. Venit hora cum iam nō in ꝓuerbijs loq̄r vob̄ ſed palam de patre annūciabo vobis Cri. Hoc erit tempꝰ reſurrectionis. qꝛ tūc omnia manifeſte eos docuit. Nam per q̄dragita dies apparuit eis poſt reſurrectionē ſuam loquens eis de regno dei. Act. p̄. Ly. xp̄s poſt reſurrectionem clariꝰ ⁊ expreſſiꝰ docuit apoſtolos de regno dei q̄ꝫ ante Ipſi enim erāt magis capaces. qꝛ habebāt ſenſum aptū ad intellectum ſcripturaꝝ. vt habet̄ Lu. vlti. ca. In illo die ſcꝫ in die penthe. in noīe meo petetis .i. petēdo nomē meum inuocabitis. qꝛ poſt aſcēſionem ⁊ poſt miſſionem ſpūs ſancti. apoſtoli magis v̄tutem nominis iheſu xp̄i ſentiebāt q̄ꝫ ante. Et ideo peticiones ſuas in noīe iheſu formabāt. ⁊ ꝓpter hoc oratōes eccleſie in fine formant̄ in noīe xp̄i. dicēdo per dominū noſtrū iheſū xp̄m ⁊c̄. Et non dico vobis qꝛ rogabo patrem de vobis. tho. q. d. ad exaudiendum veſtras peticiōes apud patrem nō erit neceſſaria oratio mea. qꝛ ſolꝰ amor quo diligitis me ſufficit patrocinari. ipſe eñ pat̄ amat vos Amās facile dat amāti. qꝛ vos me amaſtis vtꝫ Jo. xiiij. Qui diligit me diliget̄ a patre meo. ⁊ credidiſtis qꝛ a dō exiui. Exiui a patre. per eternā generationē. ⁊ veni in mūdum. per carnis aſſumptionem. Iterū relinquo mūdū per paſſionē ⁊ corꝑalē p̄ñam. ⁊ vado ad patrē. ꝑ aſcenſionem. q̄n exaltatꝰ eſt vſqꝫ ad dexteram dei patris. Dicūt ei diſcipuli eius. ecce nūc palam loq̄ris ⁊ ꝓuerbium nullū dicis Ly. clarius loq̄bat̄ de ꝓceſſu eiꝰ a patre. ⁊ de aduētu eiꝰ in mūdum ꝑ carnis aſſumptionē q̄ꝫ fecerat an̄. Nunc ſcimꝰ qꝛ ſcis oīa. Ly. ex doctrina eñ eius ⁊ miraculis plenꝰ eius deitatē cognoſcebāt. ⁊ nō eſt opus vt quis te interroget. ſepe enim vt dicit gloſa. Volētes ab eo q̄rere audiebāt ſolutionem anteq̄ꝫ ꝓponerent queſtionem Et ſic prius eis reſpōdit anteq̄ꝫ quererēt. In hoc credimus ꝙ a deo exiſti Tho. quaſi diceret. Intelligentia omniū occultoꝝ facit nos credere ꝙ tu ſis verꝰ ⁊ naturalis filiꝰ dei. in quo ſūt omnes theſauri ſapientie et ſciētie dei abſcōditi. Vnde circa p̄ſens euāgelium vbi dr̄. Petite ⁊ accipietis. Notādum ſcd̄m Aug. ꝙ triplicia ſūt bona i genere. Infima. media. ⁊ ſūma. Infima bona ſūt temporalia. q̄ quaſi nihil ſunt Vnde iheremi. Aſpexi terram ⁊ ecce q̄ſi vacua erat ⁊ nihil Et talia ſub cōditione peti poſſunt moderāte. videlicet ſi placꝫ da ſanitatem. temporalia. ⁊ vitam. ⁊c̄. Et racio eſt q2 aliquibꝰ bona tēporalia. vt ſciētia honores ⁊ amicia diuitie ⁊ ſimilia. quandoq̄ꝫ ſūt occaſio peccādi. alijs occaſio merēdi. Sꝫ quibus ꝓſint ⁊ quibꝰ obſint. ſolus deꝰ ſcit. ido ſibi cōmittēda ſunt Alia ſūt bona media ſcꝫ virtutes que nulli obeſſe poſſunt ⁊ illa feruēter ſunt petēda Alia optia vt beatitudo celeſtis et illa bona petēda ſunt feruētiſſime. Sed queriť cur deꝰ nō ſtatim dat qđ petiť. Reſpondeť primo q2 tūc homo minꝰ meritum haberet nō iterando orationem. Secundo q2 vilipenderet vel minꝰ curaret illud quod cum modico labore acquireret. Tercio vt deſiderium augeať vt patet in muliere chananea. Quarto vt homo humilietur. vt patet i eadem chananea q̄ ſe canem fatebať. Quinto quia meliora interdum dare vult deus tempore oportuno. ⁊ quando ipſi homini fuerit vtile.

In die aſcenſionis domini Euan. ſm̄ Marcū. xvi.

In illo tempore Recumbentibꝰ vndecim diſcipulis apparuit illis iheſus. ⁊ exprobrauit īcredulitatē illoꝝ ⁊ duriciam cordis: q2 his qui viderūt eū reſurrexiſſe. nō crediderunt. ⁊ dixit eis Eūtes in mūdum vniuerſum p̄dicate euāgelium omni creature Qui crediderit ⁊ baptiſatꝰ fuerit ſaluus erit: qui vero nō crediderit ꝯdēnabitur Signa aūt eos qui crediderit hec ſequenť In noīe meo demoīa eijcēt linguis loquenť nouis. ſ͛pētes tollēt et ſi mortiferꝫ quid biberint. nō eos nocebit Sup egros manꝰ imponēt ⁊ bn̄ habebūt Et dn̄s quidē ihs poſtq̄ꝫ locutꝰ eſt eis Aſſumptꝰ eſt in celū ⁊ ſedet a dextris dei. Illi aūt ꝓfecti p̄dicauerūt vbiq̄ꝫ dn̄o cooperāte ⁊ ſermonē ꝯfirmāte ſequētibꝰ ſignis.

Recumbentibꝰ vndecim diſcipul'

Poſtilla.

Mar. xvi. Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta ē Anno xp̄i. xxxiij. tercio nonas Iunij. lūa. xxvij. feria. v. vicꝫ ipſo die aſcēſionis. indictiōe. vi. Ante inicū illiꝰ euā. ſcri. ſan. Lu. ꝙ xp̄s dixit diſcipul' ſuis Vos eſtis teſtes horū Lx. ſcꝫ paſſiōis ⁊ reſurrectionis. Et ego mittā ꝓmiſſum pr̄is i vos ſcꝫ ſpūmſcm̄ vos āt ſedete i ciuitate quouſq̄ꝫ induamini v̓tute ex alto Tūc pꝰmodū ſequiť euāgeliū hodiernū. Recūbētibꝰ vndeci diſcipul'. Dn̄s noſter ihs xp̄s cū in his q̄dragīta diebꝰ p multas apparitiōes diſcipul' factas reſurrectionē ſuā approbaſſet Hodie i die aſcēſionis bis ipſis voluit apparere ſcilicet in menſa dum prandebāt. Nam vt dicit magiſter i hiſtoria ſcolaſtica. Omnes tam apoſtoli q̄ꝫ alij diſcipuli ⁊ mulieres habitabāt in iſta p̄te in ihr̄l'm. q̄ dr̄ mellos i mōte ſyō vbi dauid cōſtruxerat ſibi palacium

Et ibi erat illḋ cenaculum grāde ſtratum. in quo p̄cepit dominꝰ ſibi parare paſca· ⁊ ī cenaculo illo habitabāt tūc vndecim apoſtoli· Ceteri vero diſcipuli ⁊ mulieres habitabāt circum quaqꝫ p̱ diuerſa hoſpicia Et vt dicitᷣ in pͥncipio hodierni euāgelij· Recumbentibꝰ .i. cōmedentibꝰ · vndecim diſcipulis ·ſcꝫ in illo cenaculo hodierna die· apparuit illis iheſus ⁊ exprobrauit incredulitatem illoꝝ ⁊ duriciam cordis Ly· nō tūc que erat in eis ſed que ante fuerat ī ipſis diſcipulis · qꝛ his qui viderūt eum reſurrexiſſe non crediderūt· vtꝫ de thoma qui nō credidit alijs diſcipulis ·Et ſimiliter alij diſcipuli non crediderūt marie magdalene ⁊ alijs mulieribꝰ · ⁊ cōmedit cum eis · vnde Act· i· Cōueſcēs precepit eis ab iheroſolimis ne diſcederēt ſed exſpectarēt ꝓmiſſionem patris .i. aduētum ſpūs ſci a patre ꝑ xp̄m promiſſum· Et ſm magiſtꝝ in hiſtorijs · Hoc dicto p̄cepit eis vt egrederenᷣ de ciuitate ⁊ ſic ſtatim euanuit ab oculis eoꝝ Et immediate poſt cōmeſtionez vndecim apoſtoli ⁊ alij diſcipuli ⁊ mulieres vnanimitᷣ de ciuitate egreſſi venerūt ad montē oliueti ⁊ ibi dominꝰ iheſus ſecūdario hodierna die apparuit· ⁊ ait magiſter in hiſtorijs hāc ꝓceſſionē apoſtolorum qua vnanimitᷣ de ciuitate ſūt egreſſi repñtat eccleſia ſingulis diebꝰ dominicas ꝓceſſionē faciēs egrediendo extra eccleſiam p̄ferēdo crucez ante ꝓceſſionem Nam p̱ crucem q̄ p̄ferᷣ repſentatᷣ dñs noſter iheſus xp̄s qui nos preceſſit ⁊ ſuo exēplo nobis viam ad celum oſtēdit · Et qḋ ordinate vnus poſt aliū crucez ſequitᷣ vſqꝫ ad eccleſiam ſignificat ꝙ oēs xp̄iani · vitam. mores .⁊ doctrinā xp̄i ſemp̱ p̄ oculis habere debeāt· ⁊ ſuam vitā exēplo xp̄i ꝯfirmare· Et ſic ꝓficere de v̉tute in virtutē tranſeūdo· donec intrent celeſtem eccleſiam .i. patriā eternam vbi videāt facie ad faciē diuinam naturam· ſm illud in p̄s · lxxxiij· Ibāt de v̉tute in virtutē· ſic videbitᷣ deus deoꝝ in ſyō· Poſt hoc cōmiſit dñs iheſus apoſtolis officiū p̄dicatiōis dicēs ·Eūtes in mūdum vniuerſū p̄dicate euāgelium· Aug· non philoſophoꝝ vanitates · aut certe ꝓprias fictiōes Ad Ro .i. Nō erubeſco euāgeliū· Omni creature· Ly· omni homini qui hꝫ cōuenientiā cum omni creatura· per eſſe enī cōuenit cum inanimatis · p̱ viuere cū vegitabilibꝰ ⁊ plātis ·p̱ ſentire cum animalibꝰ ·p̱ intelligere cū angelis · idō deſignatᷣ noīe omni creature· Qui crediderit ⁊ baqtiſatꝰ fuerit· Ly· nō enī ſufficit fides ſine baptiſmo· p̱ quem q̄s īcorpatᷣ xp̄o ſi aſſit facultas recipiēdi baptiſmū fluminis Si autem non aſſit facultas · ſufficit baptiſmꝰ ſanguinis · vt ī martiribꝰ qui ꝓ xp̄o interfecti ſūt anteq̄ eſſent baptiſati· vel baptiſmo flamīs ſicut ē in habentibꝰ fidem xp̄i ⁊ deſiderāt baptiſmū· ſed p̄ueniūtur morte anteq̄ poſſint implere· ſaluꝰ erit ·ſcꝫ ſalute eterna· ſi ſaltē opibꝰ tenet Vñ iaco· ij· Fides ſine opibꝰ mortua ē· qui nō crediderit ꝯdēnabitᷣ· ſcꝫ eterna dānatione· Signa āt eos q̄ crediderit· hec ſequentᷣ Ly· in p̄imitiua enī eccleſia fides erat nutriēda ⁊ firmāda miraculꝭ Idō grā miraculoꝝ dabatᷣ· nō ſolum apl'is xp̄i ſʒ multis alijs credētibꝰ vtꝫ in exēplis ⁊ in legēdis ſcōꝝ· In noīe meo .i. in v̉tute noīs mei· demoīa eijciēt· Hec oīa ad lrāꝫ īpleta ſūt Sepe enī apl'i ⁊ alij fideles ·demones eiecerūt· Sicut btūs Bartho· ⁊ ſic ꝺ alijs ·linguis loquūtur nouis Ly· hoc ē factū ī apl'is ⁊ ī alijs credētibus q̄ erāt cū eis qñ p̱ grām ſpūs ſcī ī die pēthecoſtes receperūt donū linguaꝝ · vtꝫ

Act·ij· Loq̄bant᷑ varijs linguis apl̄i· ·ſerpentes tollēt· hoc patȝ in paulo· vnde Actu·xxviij·qui percuſſus a vipera·in nullo leſus fuit: ſed viperam pendētem ad manū eius in ignem excuſſit Et iacobꝰ apoſtolꝰ duos ingentes dracones remiſit in deſertū quos hermogenes ⁊ philetꝰ cōcitauerant cōtra eum· Et ſi mortiferꝫ quid biberint nō eos nocebit· hoc ad litteram impletum eſt in Johāne euāgeliſta· qui venenum bibit qđ ei non nocuit ·Super egros manus imponēt ⁊ bene habebūt qꝛ multi infirmi a diuerſis languoribꝰ ſūt curati ex impoſitōe manuum apoſtoloꝝ·⁊ ex tactu veſtimentoꝝ·immo qđ etiam plꝰ eſt·ex vmbra petri apoſtoli ſanabant᷑ infirmi·vt habet᷑ Act·ij·⁊·v· Item per manꝰ apoſtoloꝝ fiebāt ſigna ⁊ ꝓdigia magna in populo· Et nō ſolum infirmos curabāt· ſed ꝑ impoſitionē manuū ipſoꝝ dabat᷑ ſpūſſcūs·vt habet᷑ Act·viij· tūc imponebāt manꝰ ſuꝑ illos ⁊ accipiebāt ſpūmſcm̄· Et dn̄s q̄dem ihesus poſtq̄ͣ locutus eſt eis·ſcȝ hec omnia verba iam p̄dicta ⁊ plura alia q̄ habent᷑ Act·p̄· Aſſumptꝰ eſt i celum Ly·v̓tute ꝓpria ⁊ cum gratulatione totiꝰ familie celeſtis·vn̄ Ly·xxiiij· Et eleuatis manibꝰ ferebat᷑ in celum·⁊ benedixit eis·i·apoſtolis ⁊ alijs fidelibus Ex hoc loco in cōſuetudinē duxit eccleſia·vt ſicut dominꝰ ihesus poſtq̄ͣ omnibꝰ peractis aſcēdere voluit i celum·benedixit fidelibꝰ ſuis·qꝫ ſic ep̄i ⁊ ceteri p̄ſbiteri pacto diuino officio volētes iam ab altari recedere dāt ſuper populū benedictionē ſignātes eos ſigno ſancte crucis et imp̄cantes eis bona nomine ſācte trinitatis·⁊ ſedet a dextris dei·ſcȝ cōregnās patri in omni eq̄litate ſcđm deitatem· Illi autem Ly·ſcȝ apl̄i ⁊ xp̄i diſcipuli·ꝓfecti·ſcȝ ad mandatū dn̄i noſtri ihesu xp̄i·p̄dicauerūt vbiqꝫ Vnde in p̄s·xviij· In oēm terraȝ exiuit ſonꝰ eoꝝ ⁊c̄· dn̄o cooperāte· eos dirigendo ⁊ ꝓtegēdo·⁊ ſermo· cōfirmāte ſequentibꝰ ſignis Hug̃·ſuper Mar· Opera miraculoꝝ i exordio eccleſie neceſſaria fuerūt·vt fides miraculis nutriret᷑·modo nō ſūt neceſſaria·qꝛ fides eccleſie ꝯfirmata eſt·

¶ Circa p̄n̄s euāgelium ⁊ ſuper illa verba· Euntes in mūdum vniuerſum predicate euāgelium omni creature ⁊c̄· Notādum qꝫ ſm tho· de aquino Maximū miraculum xp̄i i terris fuit qꝫ per ſimplices mūdum ſubiecit fidei qꝛ apoſtoli fuerūt ſimplices ſm mundum ⁊ pauperes mechanici ſcȝ piſcatores ⁊c̄·⁊ nullꝰ nobilis niſi ſanctꝰ Bartholomeꝰ Vnde hic q̄rit᷑ q̄re non elegit xp̄us prudētes huiꝰ ſeculi·ſcribas qui fuerūt docti in lege nec diuites nec potētes· Reſpondetur ꝓpter certitudinem fidei qꝛ ſi ſapiētes ſeculi elegiſſet ⁊ miſiſſet ad p̄dicandum fidem xp̄ianam·tūc phoi ⁊ inimici fidei dixiſſent qꝫ fidem finxiſſēt cū prudentia ⁊ aſtutia·ſi diuites tūc dixiſſēt qꝫ per dona ⁊ munera homines induxiſſent ad fidem illam· Si autem potētes ⁊ nobiles·tūc dixiſſent qꝫ per potētiam ⁊ coactionem homines induxiſſent ad fidē· Sȝ vt nullū illoꝝ phoi allegare poſſent·igit᷑ ⁊c̄· Vn̄ hic notandū qꝫ xp̄s int᷑ oēs ſapiētes huiꝰ mūdi n̄ vnū ꝯuertit·ſcȝ gamalielē legis doctorē Et int᷑ oēs diuites ſolū zacheum· Et de oibꝰ nobilibꝰ ⁊ p̄ncipibꝰ niſi tres Nicodemū Centurionē ⁊ Regulū· Sȝ de paupibꝰ ⁊ ſimplicibꝰ ⁊ ignobilibꝰ multos ꝯuertit Quia xp̄iani a paupibꝰ ⁊ ſimplicibꝰ ortum habuerūt·vn̄ Apoſtolꝰ·videte vocatōnē veſtrā frēs qꝛ nō multi ſapiētes ſm carnē nō multi potētes; ſed infirmos mūdi elegit deꝰ·

Dominica poſt aſcenſionem domini. Euā. ſm Jo. xv.

In illo tempore Dixit iheſus diſcipulꝭ ſuis. Cum venerit paclitꝰ quem ego mittam vobis a patre ſpūm veritatis qui a patre ꝓcedit. ille teſtimonium perhibebit de me ⁊ vos teſtimonium perhibebitis. qꝛ ab inicio mecū eſtis Hec locutꝰ ſum vobis vt nō ſcādalizemini. abſqꝫ ſynagogis faciēt vos Sed venit hora vt omnis qui interficit vos. arbitretꝛ ſe obſequium preſtare deo. Et hec faciēt vobis. qꝛ nō nouerūt patrem neqꝫ me. ſed hec locutꝰ ſum vobis. vt cū venerit hora eorum reminiſcamini: quia ego dixi vobis

Poſtilla

Cum venerit paclitꝰ ⁊c̄. Jo. xv. Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta ē. Anno xpi. xxxiij. ix. kał. aprił. luna xiiij. feria. v. ſcꝫ in cena dñi. indictione vi. Ante inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctꝰ Jo. in eodem ca. ꝙ xps dixit diſcipulis ſuis. ſi opa nō feciſſem in eis q̄ nemo aliꝰ fecit peccatum nō haberēt. Nūc autem viderunt ⁊ oderūt me ⁊ patrem meū. Sed vt ipleatur ſermo qui in lege eoꝝ ſcriptꝰ eſt qꝛ odio habuerūt me gratis Tūc ſtatim ſequitꝛ euāgelium hodiernū. Cū venerit paclitꝰ. poſtq̄ xpus dixerat apłis de iudeis. Si me ꝑſequūtur. ⁊ vos ꝑſequentꝛ. Nec deſperēt ⁊ nimiū turbentꝛ. ꝓmiſit eis ſpūm ſcūm mittere quo ꝯfortati oēs ꝑſecutiōes vincerēt ⁊ tollerarēt. ergo dr̄. Cū autē venerit paclitꝰ Ly. i. ꝯſolator. Per. dicit. Spūs. i. merētiū ꝯſolator. quē ego mittam vob̄ a patre. Ly. in hoc oñdit ſpūm ſcūm a ſe ꝓcedere. inq̄tum dicit ſe illum mittere. Spūm veritatis. qꝛ docet vos oēm veritatem ſed ecōtrario ſpūs malignꝰ docꝫ oē mēdacium. q a patre ꝓcedit. Tho. ex hoc arguūt greci ſpūm ſcūm tātū procedē a patre ⁊ nō a filio. ſed hoc nō eſt verꝝ. qꝛ quicq̄d a p̄re dr̄ ꝯuenit filio. ergo xpiani tenentꝛ credere ꝙ ſpūs ſcūs ꝓcedit a patre ⁊ a filio. Ille teſtimoniū ꝑhibebit de me Nā ſpūs ſcꝫ teſtimoniū ꝑhibuit xp̄o ī hoc ꝙ apoſtolos tales fecit ꝙ ſciuerūt ⁊ audebāt p̄dicare euāgelium ⁊ fidem xp̄i coram omnibꝰ ⁊ intrepide. ꝙ ei hoīes p̓us illitterati ⁊ ſimplices de ꝓfunditate ſcripturaꝝ ſubito plene loquebantꝛ. ⁊ in oibꝰ linguis fuit maximū ſignum ad ꝯfirmādam fidem xp̄i. et vos teſtimoniū perhibebitis. ſcꝫ predicādo omnibꝰ populꝭ. Quia ab inicio mecum fuiſtis. Ly. Non eſt intelligēdum ꝙ fuerūt cum eo in pn̄cipio vite eius. ſed ab inicio p̄dicationis ſue qn̄ incepit docere ⁊ miracula facere. Hec locutꝰ ſum vobis. ad cōfortationem veſtram cōtra futuras tribulationes. vt nō ſcādalizemini. ſcꝫ cadēdo per impatiētiā quādo eueniēt nobis. Abſqꝫ ſynagogis faciēt vos. iam enim iudei cōſpirauerūt ꝙ ſi quis ꝯfeſſus eſſꝫ xp̄m. extra ſynagogam eijceretꝛ. Et talis eiectio de ſinagoga reputabatꝛ magna. Sicut apd̄ xp̄ianos eiectio de eccleſia p maiorē excōmunicationē. Et ipſa excōmunicatio valde timēda eſt cuilibꝫ xp̄iano qꝛ ſepat a deo ⁊ a ſanctis ⁊ a ſacramentis ⁊ a cōmunione fidelium. Et ipſe excōmunicatꝰ eſt q̄ſi palmes abſciſus a vite. vtꝫ Joh. xv. Ego ſū vitis vera ⁊ vos palmites. Sed veīt hora. Gor. hora iſta fuit tempus predicatiōis apoſtoloꝝ. Vt omnis qui interficit vos arbitretꝛ ſe obſequium p̄ſtare deo. Omnis enim iudeꝰ occidēs xp̄i p̄dicatores putat ſe obſequium preſtare deo. credēs ꝙ deſerēt deum iſrł. quicūqꝫ ꝯuerteretur ad xp̄m. Ita fuerunt iudei excecati ⁊ ignorantes Sed illa ignorātia non excuſabat eos · qꝛ illa ꝓcedebat ex odio ⁊ inuidia ↄtra xp̄m ⁊ ↄtra doctrinam eiꝰ · Hec facient vobis · qꝛ non nouerunt patrem neqꝫ me Hoc dicit eis in cōsolationem · quasi diceret scđm Cri · Sufficiat in cōsolationem hec pati ꝓpt̄ patrem ⁊ ꝓpter me · sed hec locutus sum vobis vt cum venerit hora eoꝝ reminiscamini qꝛ ego dixi vobis Ly · ista enim p̄dixit xp̄s apostolis vt ꝓuiderēt sibi de patiētia · qꝛ minus feriunt iacula p̄uisa · vt đt Gre · Circa p̄ns euangelium vbi đr · vos testimonium perhibebitis · Notādum ꝙ hugo de prato đt · ꝙ xp̄s habuit testimonium de omni loco ⁊ ab omni creatura · Nam omnia testificata sunt xp̄m suū autorē esse · Nā de celo hūit testimonium patris ⁊ sp̄ussancti · Lu · iij · Descēdit sp̄ussanctꝰ corpali sp̄ē sicut columba in ipsum · Et vox patris de celo audita est · hic est filiꝰ meꝰ dilectus Mat · iij · Item testimoniū angeloꝝ · vtꝫ Lu · ij · Euāgeliso vobis gaudium magnum qꝛ natꝰ est nobis saluator · Item celi dum ipso orāte aperti sūt super eum ⁊ testati sūt ipsū esse verꝫ deum · Lu · iij · Item de paradiso et đ limbo patrum habuit testimonium moysi ⁊ helie · vtꝫ Mat · xvij · Apparuerūt ei moyses ⁊ helias · Itē corpora sanctoꝝ surrexerunt · vtꝫ Mat · xvij · Item demones ei testimonium reddiderūt · vtꝫ Lu · iij · Exibāt demonia clamātia ⁊ dicentia · Quia tu es xp̄s filius dei viui · Item de mūdo habuit testimoniū · xij · apostoloꝝ · lxxij discipuloꝝ ⁊ multorum aliorum. vtꝫ Act · iiij · virtute magna reddebant apostoli testimonium ihesu xp̄o · Iteꝫ habuit testimoniuꝫ ab omni creatura · Nam stella noua in sua natiuitate testificata est · vtꝫ Math · ij · Vidimus stellam eius in oriēte · Item sol obscuratꝰ in morte eius ⁊ ꝓtestatꝰ est eū esse deum Lu · xxij · Item mare dum se solidum p̄buit ipsum ↄfessuꝫ est Lu · vi · Item infernꝰ dum quos tenebat reddidit ipsum autorē vite esse ꝓtestatꝰ est · p̄s · xxiij · Itē terra dum ipso moriēte ⁊ resurgēte tremuit · Item panes ⁊ pisces dum ad eiꝰ imperium mltiplicati sūt ipsū esse deum demōstrabāt · vtꝫ Jo · vi · Opera que ego facio ipsa sunt q̄ testimoniū ꝑhibēt de me · ⁊ breuiter omnis creatura p̄ter peccatorem qui ipsum negat factis · testimoniū xp̄o reddidit · Vnde ap̄ls ad Tytū · p̄ · Cōfitētur se nosse deum · factis aūt negant · peccator quandoqꝫ ꝓ vno denario negat xp̄m cū in noīe eius scienter piurat · Sequit̄ hic in euāgelio p̄nti · Absqꝫ sinagogis facient vos Vbi notādum ꝙ excōmunicatio maior valde timēda est ꝓpt̄ tria · Primo qꝛ excōmunicatus sepatur a deo ⁊ ab omnibus xp̄i fidelibꝰ tam ī vita ꝙ in morte sicut palmes a vite · vtꝫ Jo · xv · Ego sum vitis vera ⁊ vos palmites · ⁊ sicut palmes abscisa nihil valet amplius nisi ad igneꝫ · sic excōmunicatꝰ maiori excōmunicatiōe · Secūdo qꝛ excōmunicatus priuat̄ merito passionis xp̄i ⁊ oim sanctoꝝ · ⁊ etiā oibꝰ missis · orationibus · elemosinis · ⁊ oibus suffragijs · ⁊ indulgētijs · ⁊ oibus bonis ecclesie · ⁊ oino ⁊ totalit̄ remanet nudꝰ ⁊ miser ⁊ miserabilis ⁊ paup ⁊ cecus · Et ꝓpterea đt Aug · Nihil debet xp̄ianus sic formidare sicut separi a corpe xp̄i · scꝫ p excōmunicationē maiorē. Tercio qꝛ excōmunicatꝰ mltos inficit qꝛ oēs qui pticipāt ei scienter publice denūciato · Vnde dicit̄ in decretis Cōmunicās excōmunicato idebite excōmunicationē incurrit · xi · q · iij · p̄apue · ⁊ ca · si quis episcopꝰ Vnde est morbꝰ cōtagiosus sicut lepra · ideo ab hominibus sicut lepra debet

In istis verbis [illegible] dicit Jhesus dicit si quis diligit me sermonem meum [illegible] cogitat a [illegible] an [illegible] quod [illegible] et [illegible] seruabit

vitari · Nam magna infamia est ⁊ vituperium ab ecclesia expelli vel vitari ab hominibꝰ sicut leprosus · Vñ excōmunicatꝰ est magis infamis ꝙ̄ iudeus vel sarracenꝰ · qꝛ cum illis habꝫ plꝰ loqui ꝙ̄ cum excōmunicato · Vñ dicit̄ in decretis Pagano plꝰ licet cōmunicare ꝙ̄ excōmunicato · xi · q · iij · ad mēsam · Ex iam dictis patꝫ ꝙ periculosum est cōicare excōmunicato · Sed peccatis nostris exigētibꝰ de excōmunicatōe maiori hodie curat̄ modicum · Sed de ꝑticipatione cum excōmunicatis q̄si nihil curat̄ · vnde hoc exemplum legit̄ · ꝙ demoniacꝰ interrogatꝰ a quodā an excōmunicatio vel peccatū plꝰ placeat diabolo Respondit excōicatio maior · qꝛ per illuz plures inficiūtur · ⁊ q̄nqꝫ excōmunicatꝰ ducētos inficit vno die sicut in cōuiuijs · in zechis ⁊ sic de alijs ·

¶ In die sancto Penthecostes Euā · scdm Jo · xiiij ·

In illo tempore · Dixit ihesus discipul̄ suis · Si quis diligit me sermonē meum seruabit · ⁊ pater meꝰ diliget eū Et ad eum veniemꝰ · ⁊ māsionē apđ eum faciemꝰ · Qui nō diligit me · sermones meos nō seruat · Et sermonē quem audistis nō est meꝰ · sed eius qui misit me patris · Hec locutꝰ sum vobis · apud vos manēs Paraclitꝰ autē spūs quem mittet pater in nomine meo Ille vos docebit omnia ⁊ suggeret vobis omnia quecūqꝫ dixero vobis Pacem relinquo vobis pacem meam do vobꝭ · nō quomodo mūdus dat ego do vobꝭ · Non turbet̄ cor vestrū neqꝫ formidet Audistis qꝛ ego dixi vobis · vado ⁊ venio ad vos · Si diligeretis me · gauderetis vtiqꝫ · qꝛ vado ad patrem qꝛ pater maior me est · Et nūc dixi vobis priusq̄ꝫ fiat · ⁊ cum factum fuerit credatis · Jā non multa loq̄r vobiscum · venit enim p̄nceps huiꝰ mūdi ⁊ in me nō hꝫ quicq̄ꝫ Sed vt ꝯgnoscat mūdꝰ qꝛ diligo patrem · Et sicut mādatum dedit mihi pater sic facio ·

Postilla ·

Si quis diligit me sermonē meum seruabit · Jo · xiiij · Hoc euāgelium locutꝰ est dñs ad discipulos suos Anno eiꝰ · xxxiij · ix · kal̄ · april̄ · luna · xiiij · v · feria cene dñi indictione vi · Ante inicium illiꝰ euāgelij scribit sanctꝰ Jo · in eodem ca · ꝙ xp̄us dixit discipulis suis · qui hꝫ mandata mea et seruat ea · ille est qui diligit me · qui autem diligit me · diliget̄ a pr̄e meo ⁊ ego diligam eum ⁊ manifestabo ei meipsum · tūc sequit̄ euangeliū hodiernum · si quis diligit me · wilhelmꝰ Hodie recolit ecclesia illam supabūdantē ⁊ excellētiam donationeꝫ spūs sancti · que facta est discipulis quinquagesima die a resurrectione quādo repleti sūt omnes spū sancto sed qꝛ spiritꝰ sanctꝰ qui est amor patris ⁊ filij hodie mittit̄ · idcirco hodie legit̄ euāgelium in quo agit̄ de dilectione quam deꝰ nobis infundit per spiritum sanctum · si quis diligit me scꝫ affectu hoc ostēdit effectu qꝛ videlicet · sermoneꝫ meum seruabit ⁊ pater meꝰ diliget eum · per qđ ostēdit se vnum cum patre in essentia · ⁊ ad eum veniemꝰ · Vuilhelmus · Ego ⁊ pater ⁊ spūs sanctꝰ · ⁊ māsionē apđ eum faciemus · in presenti per grām et in futuro per gloriam · Qui nō diligit me · sermonem meum nō seruabit · Ly · tales sūt mundani homines et peruersi · ⁊ sermonem quem audistis non est meꝰ · supple tantum · sed eius qui misit me patris · Hec locutꝰ sum vobis apud vos manēs · scilicet presentia corporali · Paraclitꝰ autem spiritꝰ sanctꝰ quem mittet pater in noīe meo · Tho · ad laudem ⁊ gl̄am nominis mei · ille vos docebit omnia

Ly .i. faciet vos ĩtelligē oīa q̄ dico vobis. Apl'i adhuc erāt rudes ⁊ i tiore positi ex auditu paſſiōis xp̄i. Jō ad vba xp̄i n̄ diligent̄ attēdebāt ⁊ ꝑ ꝯn̄s non capiebāt ea ad plenū ꝓpt̄ qđ dt grām ſpūſſci p⁹ ea ſupplē iſtū defectū ⁊ ſuggeret vob̄ oīa q̄cūqꝫ dixero vobis .i. ad meōriā vob̄ reducet oblita Qꝛ apl'i multa de ill' q̄ xp̄us dicebat obliti ſūt tiore paſſiōis cōcuſſi. Pacē relinquo vob̄ .i. itur⁹ ad p̄rēm relinquo vob̄ pacē tēporis in p̄ñti ⁊ pacē meā do vob̄ .i. et̄nitatis i futo. nō q̄uo mūd⁹ dat ego do vob̄. q.d. nō do vob̄ pacē mūdanā que ē breuis. ꝑma ad Theſſa. v. Cū ei dixerit pax ⁊ ſecuritas tūc repētin⁹ eis ſupueniet iterit⁹. nō turbet̄ cor veſtrꝝ Li ⁊ nō ꝯtbari debetis de receſſu meo .i. de morte mea. neqꝫ formidꝫ Li. hoc addit eos aſſecurādo: qꝛ timebāt mori cum eo. Audiſtis qꝛ ego dixi vob̄ vado Tho. ſcꝫ ꝑ paſſionē vt parē vob̄ locū ⁊ venio ad vos p⁹ reſurrectionē meā vt vos illuc itroducā. vtꝫ Jo. xiiij. Si abiero et p̄parauero vob̄ locū iterꝝ venio ⁊ accipiā vos ad meipſū ⁊ vbi ego ſū ⁊ vos ſitis Si diligeretis me. ſcꝫ pura ⁊ ſincera dilectiōe ab oī carnali abſtracta. gaudētis vtiqꝫ qꝛ vado. ẜm ꝙ hō. ad p̄rem. ſcꝫ ad ei⁹ glām. qꝛ p̄r maior me ē Li. nō ẜm deitatē i q̄ fili⁹ e⁹ eq̄l' p̄ri ē. ẜ ẜm hūanitatē i q̄ fili⁹ minor eſt p̄re. ⁊ nūc Tho. exn̄s vobiſcū paſſibil' ⁊ mortal'. dixi vob̄. ſcꝫ ꝙ ꝑ paſſionē vado ad p̄rēꝫ. p̄uſq̄ fiat vt cū factū fuerit remiſcami. Ly. ſcꝫ ꝙ nō tm̄ ſū hō ẜ eciā de⁹ q̄ certitudialit̄ p̄dico futa ꝯtigētia. qđ ē ꝓpriū ipſi⁹ dei. ẜm ꝙ dꝛ Jſa. xli. Annūciate nob̄ q̄ futa ſunt. ⁊ dicem⁹ ꝙ dij eſtis. Jā nō multa loq̄r vobiſcū .i. in hoc moꝛ̄li corpe exn̄s. qꝛ tps ſue captōis erat ꝓpiquū. Venit ei p̄nceps h⁹ mūdi Tho. .i. diabol⁹ q̄ p̄ncipat̄ amatorib⁹ hui⁹ mūdi ⁊ regit eos q̄ ſpōte ꝑ pctm̄ ſe ei ſbijcerūt. venit ei i miſtris ſuis ad me capiēdū ⁊ ducēdū ad mortē. ⁊ in me nō hꝫ q̄cq̄ .i. nullū pctm̄. ⁊ ꝑ ꝯn̄s nullā mortis cām. qꝛ mors itrauit mūdū ꝑ pctm̄. ad Ro. v. ẜ vt ꝯgnoſcat mūd⁹ .i. hūanū gen⁹. qꝛ diligo p̄rēꝫ. q.d. Nō morioꝛ qꝛ habeā culpā ẜ vt impleā p̄ris obediāꝫ. c⁹ volūtas ē vt ꝑ ſiat redēptō hūani ḡnis q̄ nō p̄t cōpleri ex dei ordiatōe n̄ ꝑ mortē meā. Et ſicut mādatū dedit mihi p̄r ſic facio .i. ex obediā p̄ris libēt̄ ſubeo mortē. Circa p̄n̄s euāgeliū vbi dꝛ. Ad eū veniem⁹ ⁊ māſionē apđ eū facie⁹.

Notādū ꝙ hug. đ p̄to dt ꝙ apl'i fuerūt pleni ſpūſcō. ꝙ oñdit̄ q̄druplici ſigno. Primū ē i t̄bulatōib⁹ ⁊ ifirmitatib⁹ nō murmurare. Nā vas plenū n̄ reſonat dū tāgit̄: ẜ vacuū. Sic apl'i in ifirmitatib⁹ nō murmurauerūt. vtꝫ Lu. x. Ecce ego mitto vos ſic agnos in medio lupoꝝ. imo apl'i nō ſolum murmurauerūt i ꝑſecutōib⁹ ⁊ t̄bulatōib⁹ ẜ ⁊ gaudebāt. vtꝫ Act. v. Jbāt apl'i gaudētes a ꝯſpectu ꝯſilij q̄m digni habiti ſunt ꝓ noīe ihū ꝯtumeliā pati Vn̄ apl's ad Ro. v. ẜ ⁊ gl'amur in t̄bulatōib⁹ Secūdū ē firmit̄ ꝯſiſtē Nā res plena ſtat firma. Sic apl'i p⁹ q̄ ſpm̄ſcm̄ receperūt i fide ⁊ bōis operib⁹ firme ſteterūt. Nā nec reges nec principes mūdi cū tormētis Nec caro ꝓpria cū oblectamētis: nec demōes cū tēptamētis potuerūt ipōs mouē. vtꝫ Ro. viij. Quis nos ſepabit a caritate dei. q.d. null⁹ Terciū ē de plenitudie effūdē. Nam fōs plen⁹ effūdit aquā Sic apl'i tq̄ plen⁹ fōs ⁊ ſup excreſcēs totū mūdū ḡtijs ⁊ dōis ſpūalib⁹ repleuerūt. vtꝫ Heſter. x. Fōs ꝑu⁹ creuit i fluuiū maxim ⁊ i aq̄s pluuias redūdauit Q̄rtū ē nihil pl⁹ recipe Nā vas plenū nihil pl⁹ recipit. ſic apl'i nihil t̄renū ⁊ a ſpūſcō alienū re ceperūt Vnde nec diuicias. nec honores. nec delicias corpis ampliꝰ recipere voluerūt. vtꝫ Math. xix. Dixit petrꝰ apoſtolꝰ. ecce nos reliquimꝰ omnia ⁊ ſecuti ſumꝰ te Vnde etiam apoſtolus Paulꝰ ad Phił. iij. Omnia arbitratꝰ ſum vt ſtercora vt xp̄m lucrifacerem ⁊c̄. Si autē quis vult ſcire an ſpūſancto plenꝰ ſit. p̄dicta q̄tuor in ſe cōſideret ⁊ ſic bonaꝫ ſpem habeat. ꝙ hodie recipit ſpiritūſanctū cū apoſtolis.

¶ Feria ſecūda. Penthe. Euā. ſcđm Joh. iij.

In illo tēpore. d. i. d. ſ. Sic deus dilexit mūdum vt filium ſuū vnigenitū daret. vt omnis qui credit in eum nō pereat. ſed habeat vitā eternā Nō em̄ miſit deꝰ filium ſuū in mūdum vt iudicet mūdum: ſed vt ſaluet̄ mūdus ꝑ ipſum. Qui credit in eum nō iudicat̄. Qui autem nō credit iam iudicatꝰ eſt. qꝛ nō credit in noīe vnigeniti filij dei. Hoc eſt autꝫ iudiciū qꝛ lux venit in mūdum ⁊ dilexerunt hoīes magis tenebras quā lucē. Erāt enim opa eorum mala Oīs em̄ qui male agit odit lucem. ⁊ nō venit ad lucem. vt nō arguant̄ opa eius Qui aūt facit veritatē. venit ad lucē vt manifeſtent̄ opa eius quia in deo ſunt facta.

Poſtilla

Sic deꝰ dilexit mūdū. Jo. iij. Hiſtoria huiꝰ euāgelij cōpleta eſt Anno xp̄i. xxxiij. viij. kał. ap̄lis feria vi. indictōe. vi. luna. xv. ſed dn̄s hec locutꝰ eſt Anno eiꝰ. xxxij. vi. nonas maij. ſabbato luna. xiij. indictōe. v. Ante initiū illiꝰ euāgelij ſcri. ſan. Jo in eodē ca. ꝙ xp̄s dixit diſcipuł ſuis Sicut moyſes exaltauit ſerpentꝫ in deſerto. ita exaltari oportet filiū hominis. vt omnis qui credit in ipſum nō pereat ſed habeat vitam eternā Tūc ſtatim ſequit̄ euāgelium hodiernū. Sic deus dilexit mūdum. i. hoīem. vt filiū ſuū vnigenitū daret Li. q̄ ē bonū infinitū Ex quo apparet maxima dei dilectio. vtꝫ Ro. viij. qui ꝓprio filio ſuo non pepcit ſed ꝓ nobis omnibꝰ tradidit illū. daret. Tho. non vt venderet ſꝫ daret ḡtis ⁊ liberaliter q̄ nullis meritis nr̄is exigētibꝰ eſt incarnatꝰ ⁊ crucifixꝰ. vt oīs qui credit in eum Tho. fide ꝑ dilectionē operante et vſqꝫ in finē ꝑſeuerāte. nō pereat ſed habeat vitā eternā Tho. Modo in ſpe ſed tūc in re. Nō em̄ miſit deꝰ ſcꝫ pater. filiū ſuū in mūdum vt iudicet mūdū Li. ſcꝫ in pͥmo aduētu ſuo tūc em̄ nō venit iudicare ſed magis iudicari ꝓ mūdi ſalute. iō ſequit̄. ſꝫ vt ſaluet̄ mūdꝰ per ipſū. vtꝫ Jo. xij. Nō veni vt iudicē mūdum ſed vt ſaluificē mūdum. Qui credit in eū Li. tendēdo in eū ꝑ caritatē. Nō iudicatur. i. nō hꝫ cām vñ cōdemnet̄. qui āt nō credit iam iudicatꝰ eſt Li. i. hꝫ in ſe cām manifeſtā ſue ꝯdēnationis. qꝛ nō credit in noīe vnigeniti filij dei. Hoc eſt aūt iudiciū. i. cauſa dānationis. qꝛ lux. Li. i. xp̄s q̄ eſt lux vera. venit in mūdū. ſcꝫ carnē aſſumēdo ⁊ in ea apparēs ſalutē hūani gn̄is opādo. ⁊ dilexerūt hoīes magis tenebras. Tho. i. delicias carnis ⁊ diuitias mundi. ꝙ lucē. i. apertam p̄dicationē xp̄i arguētem pctā. Erāt enim eoꝝ opa mala Tho. q̄ a luce diſcordāt ⁊ tenebras querunt. ⁊ ideo dicunt̄ opera tenebraꝝ. Oīs enim q̄ male agit. i. qui in malis opibus delectat̄. odit lucem que tn̄ naturaliter oībꝰ eſt amabił. et nō venit ad lucē vt nō arguant̄ opa eiꝰ Tho. Oīs em̄ qui delectat̄ in mał opibꝰ ſubterfugit lucē p̄dicatōnis ⁊ veritatis. ⁊ odit eos qui mala ſua manifeſtāt ⁊ rephendūt. Qui āt facit v̄itatē. i. opa cōformia volūtati dei· vēit ad lucem.i.in palam· vt manifeſtent̄ opa eius· Tho· ſcꝫ ad aliorum exemplar ⁊ edificationem· qꝛ in deo ſūt facta.i.ad gloriam dei· Circa pn̄s euāgeliū vbi dr̄· Sic deꝰ dilexit mūdum di. Hugo de p̄to· ꝙ maxima caritas dei patris ad hoīez q̄ꝛtum ad quatuor demōſtrat̄. Primo qꝛ filium ſuū hoīem ⁊ naturam humanam tā q̄ꝙ in ſponſam ſibi accepit· vt cantat̄ Hodie celeſti ſpōſo iuncta eſt eccleſia· Ecce mirabilis amor· ꝙ imperator diues· potēs· ⁊ pulcher· ſapiēs ⁊ eternus· accepit pauperculam· inualidā inſipiētem· ⁊ morte cōdemnatā· Ad Heb· ij· Nuſq̄ꝙ angelos apprehēdit ſ; ſemē abrahe· Secūdo in eo ꝙ eundē filium poſtq̄ꝙ carnem aſſumpſit· fecit trigintatribꝰ annis ſeruire hominez erudiēdo ⁊ informādo ⁊ tādem ꝓ ipſo redimēdo ꝯſtituit eum mori· Tercio in eo ꝙ hoīes ſibi in filios adoptauit ⁊ frēs xp̄i eſſe voluit· vn̄· p̄· Jo· iij· Videte qualem dilectionez dedit nobis deꝰ· vt filij dei nominemur ⁊ ſimꝰ· Quarto ꝙ homines ſic redemptos ⁊ in filios adoptatos heredes regni ſui fecit cū filio ſuo iheſu xp̄o Ad Ro· viij· Filij dei ſumꝰ Si autem filij et heredes quidem dei· coheredes autem xp̄i·

¶ Feria tercia Penthecoſt· Euangelium ſcd̄m Joh· x·

In illo tempore Dixit iheſus diſcipul̄ ſuis Amē amen dico vobis Qui non intrat per oſtium in ouile ouium ſed aſcēdit aliūde hic fur eſt ⁊ latro· qui autez intrat per oſtiū paſtor eſt ouium huic oſtiarius aperit· ⁊ oues vocem eius audiunt Et ꝓprias oues vocat nominatim ⁊ educit eas· Et cum ꝓprias oues emiſerit· ante eas vadit et oues illum ſequūtur: qꝛ ſciunt vocem eius· Alienum autem nō ſequūtur ſed fugiunt ab eo: quia nō nouerūt vocem alienoꝝ· Hoc ꝓuerbium dixit eis iheſus Illi autem nō cognouerūt quid loqueret̄ eis Dixit ergo eis iterum iheſus Amē amen dico vobis: qꝛ ego ſum oſtium ouium· Omnes quotquot venerūt fures ſūt ⁊ latrones· Sed nō audierūt eos oues· Ego ſū oſtium ouiū· per me ſi quis introierit ſaluabitur ⁊ ingrediet̄ ⁊ egrediet̄ ⁊ paſcua inueniet· Fur nō venit niſi vt furet̄ ⁊ mactet ⁊ pdat· Ego veni vt vitam habeāt· ⁊ abundantiꝰ habeāt

Poſtilla

Amen amē dico vobis ⁊c̄· Jo· x· Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta eſt Anno xp̄i· xxxij· vi· kal̄· octobris ſabbato· indictione· v· lūa· xij· Ante initiū illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctꝰ Jo· in p̄cedenti ca· ꝙ xp̄s dixit· in iudicium ego in hūc mūdum veni· vt qui nō vident videāt· ⁊ qui vident ceci fiant· Et audierūt ex phariſeis qui cū ipſo erāt· Et dixerunt ei· nūquid ⁊ nos ceci ſumꝰ Dixit eis iheſus Si ceci eſſetis nō haberetis peccatū Ly· qꝛ ſi nō vidiſſet opa xp̄i· haberēt aliquā excuſationez de hoc ꝙ nō crediderūt Nūc vero dicitis qꝛ videmꝰ peccatum veſtꝝ manet.i. aggrauatur· Tūc ſtatim ſequit̄ euāgeliū hodiernū· Amen amen dico vobis· Tho.i.in veritate dico vobis· qui nō intrat per oſtiuz .i. per me humilem ⁊ pauperē· in ouile ouium.i.in ꝯgregationē fideliū ⁊ in eccleſiam dei in q̄ grex diuinꝰ continet̄· ſed aſcēdit aliūde· ſiue per pecuniam ſiue per falſam iuſticiā ſiue per violētiam· Ille fur ē· rapiēdo quod non eſt ſuū· ⁊ latro· retinendo quod rapuit Ly· hoc faciūt mali homines ſtatum prelatiōis indebite aſſequentes· Qui autem intrat per oſtium· id eſt per xp̄m· Paſtor eſt ouium huic oſtiarius aperit· Ly· id eſt ſpiritꝰ ſanctus reuelat veritatem· vt ſciat oues paſcere · ⁊ oues vocem eiꝯ audiunt · Ly .i. doctrinam recipiunt · ⁊ ꝓprias oues vocat nominatim .i. certiſſime nouit dominꝯ qui ſūt eius · ⁊ vocat eas · nō ſolum voce exterioris predicationis ſed interne inſpirationis · ⁊ educit eas · Ly · de tenebris ignorātie · Et cum ꝓprias oues emiſerit ante eas vadit · per exempla bonoꝝ operum · ⁊ oues illum ſequūtur · ſcꝫ exempla ⁊ veſtigia ſui paſtoris · qꝛ ſciunt vocem eius · per inſpiratiōes diuinas · Alienum autem non ſequūtur · ſcꝫ qui eſt alienꝯ a deo vita ⁊ doctrina · ſicut eſt hereticus ⁊ quilibꝫ ꝑuerſus doctor · ſed fugiūt ab eo quia nō nouerūt vocem alienorum .i. non approbāt nec ſequūtur Gor · Iſti alii enim ſunt pſeudo xp̄iani ⁊ pſeudo ꝓphete · de quibꝯ dicit̄ Mat · vij · Attendite a falſis ꝓphetis q̄ veniūt ad vos in veſtimētis ouium · intrinſecus aūt ſūt lupi rapaces · Hoc ꝓuerbium dixit eis iheſus illi autem non ꝯgnouerūt quid loqueret̄ eis Tho .i. nō intellexerūt quis eſſet paſtor · quis fur · ⁊ que oues : dixit ergo eis iterum iheſus Amen amen dico vobis · qꝛ ego ſū oſtium ouiū · per qđ intrant oues ad fidem Omnes quotquot venerūt ante me · Tho · ſcꝫ ex ſe non miſſi vel non inſpirati a deo · fures ſūt · rerum et dignitatum · ⁊ latrones · animaꝝ quia eas occidunt per falſam doctrinam · Ego ſum oſtium · per me ſi q̄s introierit · ſcꝫ in eccleſiam ⁊ ſocietatem fidelium · ſaluabit̄ · per grām · ⁊ ingrediet̄ · ſcꝫ ad cōtemplationeꝫ deitatis · ⁊ egrediet̄ · ſcꝫ ad conſiderationē gl'oſe hūanitatis in xp̄o · ⁊ paſcua inueniet · qꝛ vtraqꝫ ꝯſideratio erit delectabil' ⁊ iocūda · vtꝫ Iſa · xxxiij · Regē in decore ſuo videbūt · fur .i. quicūqꝫ ꝑ me nō ingrediet̄ · nō venit niſi vt furet̄ .i. vt ſibi vſurpet dn̄atum ⁊ honorē in plebe · ⁊ mactet · ꝑ falſaꝫ doctrinā · ⁊ ꝑdat .i. mittat in damnationē eternā · Ego veni vt vitā habeāt Tho · in p̄nti per grām · ⁊ abūdantiꝯ habeāt · in futuro ꝑ gl'am · Vñ apl's p̄ · Coꝝ · ij · Oculus non vidit nec auris audiuit nec in cor hoīs aſcēdit · que p̄parauit deꝯ his qui diligūt eum

¶ Circa p̄ns euangeliū vbi dr̄ · Per me ſi q̄s introierit · Notandū ꝙ Hugo de prato dr̄ · ꝙ xp̄s dei filiꝯ ꝓpter noſtrā ſalutem q̄tuor itinera pegit · Primū fuit de celo in terrā veniēdo qñ carnem aſſumpſit de gl'oſa v̾gie maria · Jo · xvi · Exiui a patre ⁊ veni in mūdum · Et hoc iter fuit penoſum qꝛ penalitates hūane nature aſſumpſit · vtꝫ Iſa · liij · Vere lāguores nr̄os ipſe tulit · ⁊ dolores noſtros ipſe portauit · qꝛ hic in mūdo · xxxiij · ānis vixit ⁊ nunq̄ riſit · Secundum iter fuit de mūdo ad inferos deſcendendo · qñ ſedētes in tenebris viſitauit ⁊ hoc fuit iter victorioſum · qꝛ portas inferni cōfregit · Tercium fuit de iferno ad mūdum redeūdo · qñ confractis inferis cum magna p̄da a mortuis reſurrexit · Quartū fuit de mūdo ad celū aſcendēdo · qñ in die aſcēſionis videntibꝯ apl'is eleuatꝯ eſt ⁊ nubes ſuſcepit eū ab oculis eoꝝ · ⁊ hoc iter fuit valde gaudioſū · Vñ p̄s · Aſcēdit deus in iubilatione ⁊ dominus in voce tube.

¶ Feria quarta · Penthe · Euan · ſm Joh · vi ·

In illo tp̄e · Dixit iheſus turbis iudeorum Nemo poteſt venire ad me niſi pater qui miſit me traxerit eum · Et ego reſuſcitabo eū in nouiſſimo die · Scriptum eſt in prophetis · Erūt omnes docibiles dei Omnis qui audiuit a patre ⁊ didicit venit ad me · Non qꝛ patrem vidit quiſquā niſi is qui eſt a deo · hic vidit patrē Amē amē dico vobis qui credit in me hꝫ vitā eternam· Ego ſum panis vite· pr̄es veſtri māducauerūt māna i deſerto et mortui ſūt· hic eſt panis de celo deſcendēs· vt ſi quis ex ipſo manducauerit non moriat̄· Ego ſum panis viuus qui de celo deſcēdi· ſi quis māducauerit ex hoc pane viuet in eternū· Et panis quē ego dabo caro mea eſt pro mūdi vita·

Poſtilla·

Nemo poteſt venire ad me· Jo· vi· Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta eſt Anno xp̄i· xxxij· xviij· kal̄· maij· feria· iij· luna· xxiiij· indictione· v· In inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſcūs Jo· in eodem ca· ꝙ iudei murmurauerūt de illo verbo ꝙ xp̄s dixit· Ego ſum panis viuꝰ qui de celo deſcendi· ⁊ dicebāt· None hic eſt iheſus filius ioſeph cuiꝰ nos nouimꝰ patrem ⁊ matrem et ꝓpter hoc ergo dicit hic· q̄ꝛ de celo deſcēdi· Reſpōdit ergo iheſus ⁊ dixit eis· Nolite murmurare inuicē· Nemo poteſt venire ad me· Tho· ꝑ fidē credēdo ⁊ amādo· niſi pater meꝰ traxerit eum· i· adiuuet eum ꝑ grām ſuam· Notandum eſt ergo ſm̄ Tho· ꝙ pater oēs trahit· quia omnibꝰ offert grām· nō tamē omnes trahunt̄ vel veniūt ad xp̄m q̄ꝛ ⁊ ſi omnibꝰ offerat̄ grā· nō tamē eam omnes accipiunt· Et ego reſuſcitabo eum in nouiſſimo die· Ly· q̄ꝛ non eſt anima ad plenum beata donec fuerit corꝑi reunita· ſcriptum eſt in ꝓphetis· Erūt omnes docibiles dei· Tho· i· capaces diuine doctrine· Omnis qui audiuit a patre· ſcꝫ diuinas inſpirationes ꝑcipiēdo· ⁊ didicit· eas ſequēdo· venit ad me· ꝑ fidem formatam in p̄n̄ti ⁊ ꝑ glām in futura· nō q̄ꝛ patrem vidit quiſꝙ̄ niſi is qui eſt a deo· ſcꝫ filius q̄ naturaliter ꝓcedit a p̄re· Amē amē dico vobis· qui credit in me habet vitam eternam Tho· i· meipſum qui ſum vita eterna· Ego ſum panis vite q̄ꝛ ille eſt verꝰ panis qui poteſt ꝑ̄ſeruare a morte ⁊ dare vitam eternam talis panis ē xp̄s· Patres veſtri māducauerūt māna in deſerto ⁊ mortui ſunt· ꝑ· xl· annos· vt habet̄ Exo· xvi· Deu· viij· ⁊ mortui ſūt· omnes corꝑali morte· hic eſt panis d̄ celo deſcendēs· ꝑ incarnationem quem ꝑ̄figurabat māna· vt ſi q̄s ex ipſo māducauerit· ſcꝫ digne· non morietur· Tho· in p̄n̄ti ꝑ culpam ⁊ in futurō ꝑ eternam penam· ego ſum panis viuꝰ· i· viuificās comedētem· qui de celo deſcēdi· vt eſſem panis hominū qui eram panis angelorum· Si quis māducauerit ex hoc pane viuit in et̄num· Quia iſte panis in māducantē non cōuertit̄· ſed eum in ſe cōuertit· ſm̄ qđ dictū eſt bt̄ō auguſtino· Nec tu me mutabis in te ſicut cibum carnis tue· ſed tu mutaberis i me· ⁊ panis quem ego dabo caro mea eſt· ipſa enim caro xp̄i ⁊ ipſe totus xp̄s ibi veraciter cōtinetur ſcđm deitatē corpus ⁊ animam

In octaua Penthecoſtes Euāgelium ſm̄ Joh· iij·

In illo tempore· Erat homo ex phariſeis Nicodemꝰ nomine: princeps iudeorum· hic venit ad iheſum nocte ⁊ d̄t ei· Rabi· Scimꝰ q̄ꝛ a deo veniſti magiſter· Nemo enim poteſt hec ſigna facere que tu facis niſi deus fuerit cum illo· Rn̄dit iheſus ⁊ dixit ei· Amen amen dico tibi· Niſi quis renatꝰ fuerit denuo nō poteſt videre regnū dei· Dicit ad eum· Nicodemus· Quomodo poteſt homo naſci cum ſit ſenex· Nunquid poteſt in ventrem matris ſue iterato introire ⁊ renaſci· Reſpōdit iheſus: amen amen dico tibi· Niſi quis renatꝰ fuerit ex aqua ⁊ ſpiritu ſancto: non poteſt introire in regnum dei· Quod natum eſt ex carne caro eſt. ⁊ qđ natum eſt ex ſpū: ſpiritꝰ eſt. Nō mireris: qꝛ dixi tibi: oportet vos naſci denuo. Spūs vbi vult ſpirat ⁊ vocem eius audis: ſꝫ neſcis vnde veniat: aut quo vadat. Sic eſt omnis qui natꝰ eſt ex ſpū. Reſpōdit Nicodemꝰ ⁊ dixit ei. Quō poſſūt hec fieri. Reſpōdit iheſus ⁊ dixit ei. Tu es magiſter in iſrahel ⁊ hec ignoras. Amē amen dico tibi. qꝛ qđ ſcimus loquimur: ⁊ qđ vidimꝰ teſtamur: ⁊ teſtimonium noſtrum nō accipitis. Si terrena dixi vobꝭ ⁊ nō creditis: quō ſi dixero vobꝭ celeſtia credetis. Et nemo aſcēdit in celum niſi qui dſcēdit de celo: filiꝰ hominis qui eſt in celis. Et ſicut moyſes exaltauit ſerpentem in deſerto ita exaltari oportet filium hominis. vt omnis qui credit in ipſū non pereat: ſed habeat vitā eternā.

Poſtilla

Erat homo ex phariſeis Nicodemus nomine. Joh. iij. Hiſtoria hꝰ euāgelij facta ē Anno xp̄i. xxxi. xvi. kal. maij. feria. iiij. idictiōe. iiij luna. v. Ante inicium illiꝰ euangelij ſcribit ſanctꝰ Johānes in p̄cedēti ca. Cum iheſus eſſet iheroſolimis ī paſca in die feſto multi crediderūt in nomine eius. vidētes ſigna eius que faciebat. Tūc poſtmodum ſequit̄ euāgelium hodiernum. Erat homo ex phariſeis Iſte enim fuit vnꝰ illorum de quibꝰ Joh. ij. dr̄. ꝙ multi crediderūt in iheſum vidētes ſigna q̄ faciebat: ſꝫ ꝓpter iudeos nō ↄfitebant̄. vt de ſinagoga non eijcerētur. ex phariſeis. Tho. hec ſecta erat ꝓbabilior ⁊ hōrabilior inter omnes ſectas iudeorum. Nicodemꝰ nomine. Ipſe enim poſtmodum ſepe iuit ad xp̄m. vt habet̄ Joh. xix. p̄nceps iudeorum. fuit em̄ magnus inter iudeos ⁊ honoratus. Hic venit ad iheſum nocte. timuit enim venire in die ne incurreret indignationem iudeorum qui iam conſpirauerunt. Johannis. nono. Vt ſi quis eum confiteretur chriſtum extra ſinagogam fieret. Et dixit ei Rabi. ſcimus quia a deo veniſti magiſter. Lyra. id eſt certum eſt mihi. ꝙ tua doctrina eſt vera ⁊ a deo data. et non humanitus conficta. Nemo poteſt hec ſigna facere que tu facis. niſi deus fuerit cum eo. Reſpondit iheſus ⁊ dixit. Lyra. Hic ponitur criſti reſponſio quia videbat Nicodemū fideliter ⁊ veraciter querere doctrinam quantum ad ſecreta fidei. Et idō incepit a primo ſacramento. ſcilicet baptiſmi. qui eſt regeneratio ſpiritualis ⁊ per conſequens neceſſaria ad ſalutem. Amen amen dico tibi. niſi quis renatus fuerit denuo. id eſt iterum per generationem ſpiritualem. non poteſt videre regnum dei. Lyra. viſio enim dei non poteſt hominibus competere niſi per gratiam. ⁊ ꝓpter hanc gratiam ↄſequendam requiritur regeneratio ſpiritualis. ꝑ quam homines ſunt filij dei. ⁊ ꝑ conſequēs heredes vite celeſtis. dicit ad eum nicodemꝰ. quomodo poteſt hō naſci cum ſit ſenex nūquid poteſt in ventrem matris ſue iterato introire et renaſci. quaſi diceret. non. quia quantitas non permittit. Reſpondit iheſus. amen amen dico tibi. niſi q̄s renatus fuerit ex aqua ⁊ ſpiritu ſancto. quaſi diceret. Tu de carnali generatione intelligis que ego de ſpirituali generatione dico. Niſi quis renatus fuerit. ſpirituali generatione que fit. ex aqua ⁊ ſpiritu. non poteſt introire in regnum dei. Ex hoc habemus ꝙ baptiſmus eſt quedam ſpiritualis generatio. Et eſt primū ſacramentum ⁊ ianua omnium ſacramentorum ⁊ ſine eo nullus ſaluatur. Quod natum eſt ex carne.

ſm virtutē carnalis genēatiōis · caro eſt .i. ꝯſtituit̄ in vita carnali tātū · et qḋ natū eſt ex ſpū ſpūs eſt .i. conſtituit̄ in vita ſpūali · non mireris .i. nō debes admirari · qꝛ dixi tibi opoꝛtet vos naſci denuo · qꝛ nō loquoꝛ de gn̄atione carnali de q̃ tu arguis · ſed de ſpūali · Spūs vbi vult ſpirat · ſcꝫ dando grām cui vult · vt ad Ro · ix · Cui vult miſeret̄ ⁊ quem vult indurat · ⁊ vocem eius audis · ſcꝫ in p̄dicationibꝰ vtꝫ Mat · x · Nō enī vos eſtis qui loq̄mini · ſed ſpūs patris veſtri q̄ loquit̄ in voƀ · ⁊ neſcis vnde veniat ā quo vadat · vn̄ Aug̃ · ḋt ꝙ illa verba de ſpū ſcō intelligēda ſūt · q̄ in ꝓphetis ⁊ in ſcṗturis ſacris loquit̄ · ſed pncipium huiꝰ ſcripture ſcꝫ ſpūs ſci ⁊ eius finis ſcꝫ beatitudo celeſtis nobiſ occultat̄ ⁊ ſola fide tenet̄ · Sic ē oīs qui natꝰ eſt ex ſpū · ſcꝫ ſancto in vita ſpūali ꝯſtituit̄ · Reſpōdit nicodemꝰ et dixit ei quō pn̄t hec fieri · Glo · in hoc notat̄ diligentia in nicodemo · qꝛ nō ceſſauit q̄rere donec intelligeret · Reſpondit iheſus ⁊ dixit ei · Tu es magiſter in iſrl̄ ⁊ hec igooꝛas · Glo · q · d · te iudei magnū doctorem reputāt · ⁊ tn̄ ignoꝛas fidei inicia ⁊ viā ſalutis · Amen amē dico tibi · qꝛ qḋ ſcimus loq̄mur · ſcꝫ ego ⁊ mei apoſtoli · et qḋ vidimꝰ teſtamur ⁊ teſtimonium noſtꝝ non accipitis · ſic ꝓbatum et certum · Si terrena dixi voƀ · tho · de generatiōe baptiſmi q̄ fit in aqua et ſpū · ⁊ non creditis · quō ſi dixero vobis celeſtia credetis · ſcꝫ generationem eternā filij dei a patre ⁊ filio credetis · Et nemo aſcendit in celū .i. nēmo hꝫ virtutē illuc aſcēdēdi ꝓpria poteſtate · niſi qui deſcēdit de celo filiꝰ hominis qui eſt in celo · ꝑ pn̄tiam ⁊ immēſitatem diuinitatis · ergo quilibꝫ homo qui aſcēdit ⁊ ſaluat̄ aſcēdit ꝑ xp̄m · Et ſicut moyſes exaltauit ſerpētem · Hic xp̄s agit de ſua paſſiōe a q̄ virtutē habet baptiſmus · ⁊ oīa alia ſacramēta dicens : ſicut moyſes exaltauit ſerpētem · vt legit̄ Nume · xxi · ꝙ murmurātibꝰ iudeis cōtra deum ⁊ moyſē ⁊ dicētibꝰ Anima noſtra nauſeat ſuꝑ cibo iſto leuiſſimo immiſit dominꝰ ſerpētes ignitos qui eos int̄ficiebāt · Clamante autem moyſe ad dn̄m · iuſſit dominꝰ ſerpentē fieri eneum ⁊ affigi in palo vt aſpicientes in eum ꝑcuſſi a ſerpentibꝰ ſanarent̄ · hic ſerpens fuit figura paſſionis xp̄i · qꝛ ſerpens eneꝰ affixꝰ in palo fuit xp̄s inocēs affixꝰ in patibulo crucis · ad cuius aſpectum · ſcꝫ per fidem ⁊ amorē ſanat̄ in nobis venenū peccati ⁊ ignite cōcupiſcētie · Ita exaltari oportet filium hominis · tho · Hic oſtēdit modum ſue paſſionis · Voluit autē dn̄s noſter iheſus xp̄s illo modo mori ſcꝫ exaltatꝰ in cruce vt ſicut terram purgauerat ſua cōuerſione · Ita purgaret aerem ⁊ oīa celeſtia ſua paſſione et vt terrena cū celeſtibꝰ pacificaret Et ideo ſtetit q̄ſi mediꝰ inter celū ⁊ terram vtꝫ per ap̄lm dicentē · Pacificās per ſanguinē crucis eiꝰ · ſiue que ſūt in terris ſiue q̄ in celis ſūt · vt oīs qui credit in ipſum · ſcꝫ vera fide · nō ꝑeat · morſu ſerpentū .i. demonū infectiōe viciorꝝ ⁊ morte ſuppliciorꝝ · ſed habeat vitā eternam · hic i ſpe ⁊ poſtea in re · Circa pn̄s euāgeliū vbi dicit̄ · Niſi q̄s renatꝰ fuerit · Notandū ꝙ hug̃ · de prato di · ꝙ deꝰ a p̄ncipio mūdi vſq̃ modo cōtra pctm̄ originale tollēdum remedia ordinauit · Nā homo fecit morbū ⁊ deꝰ fecit remedium Primū remediū fuit ſacrificium ꝓ adultis Et inde ē ꝙ ātiq̄ p̄res dō ſacrificiū offerebāt · Si āt puuli moriebātur ante vſum liberi arbitrij · ſufficiebat eis fides parentum vt ſicut a parentibꝰ fuerat introductū peccatū ita ꝑ eoſdem deleret̄. Si autē in parētes puuloꝝ qui moriebant̄ nō erāt fideles. puuli nō ſanabant̄. Scḋm remedium fuit circūciſio tempore abrae. q꞉ deus mandauit abrae vt ipſe ⁊ poſteri eius debebāt circumcidi. Terciū remedium fuit baptiſmꝰ quem xp̄s inſtituit qui nō ſolum purgat peccatum originale ⁊ actuale: ſed eciā aperit celum qḋ circumciſio non fecit ⁊ hoc facit in virtute paſſionis xp̄i ⁊ in ſignum huius exiuit de latere xp̄i ſanguis ⁊ aqua.

In feſto corpis xp̄i Euangelium ſcḋm Joh. vi.

IN illo tempore. d. i. d. ſ. Et turbis iudeoꝝ. Caro mea vere eſt cibꝰ: ⁊ ſanguis meus vere eſt potꝰ. Qui māducat meā carnem: ⁊ bibit meū ſanguinem: in me manet ⁊ ego i eo. Sicut miſit me viuēs pater ⁊ ego viuo ꝓpter patrem Et qui māducat me ⁊ ipſe viuet ꝓpter me. Hic eſt panis qui de celo deſcendit. Nō ſicut māducauerūt pr̄es veſtri māna in deſerto ⁊ mortui ſūt Qui māducat hūc panē viuet i eternum.

Poſtilla

CAro mea vere eſt cibus. ⁊ ſanguis ⁊ c̄. Jo. vi. Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta ē Anno xp̄i. xxxij. xviij kal̄. maij. feria. iij. indictōe. v. luna xxiij. Ante inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctꝰ Jo. in eodem ca. ꝙ xp̄s dixit turbis iudeoꝝ Amen amē dico vobis niſi māducaueritis carnē filij hominis ⁊ biberitis eius ſanguinem nō habebitis vitam in vob̄ Tūc poſtmodum ſequit̄ euāgelium hodiernum. Caro mea vere eſt cibꝰ Hic xp̄s loq̄tur de ſacramēto eukariſtie. i quo ſacramēto ꝯtinet̄ vera caro xp̄i crucifixi in cruce. ⁊ ſanguis eius effuſus in paſſione dicēs. Caro mea vere eſt cibꝰ. ⁊ ſanguis meꝰ vere eſt potꝰ. Ly. Caro enim xp̄i ⁊ ſanguis xp̄i reficiūt animam q̄ immortalis eſt Cibꝰ autē corporalis reficit tātum corpꝰ. quod eſt corruptibile Vnde aug̃. Cum in cibo ⁊ potu homines id appetāt vt omnino nō eſuriāt neq̧ ſitiāt hoc veraciter nō p̄ſtat niſi iſte cibꝰ ⁊ potꝰ qui eos a quibꝰ ſumit̄ immortales ⁊ incorruptibiles reddit. ⁊ facit ſocios ſanctorum vbi pax erit ⁊ vnitas. qui māducat meam carnem. ſpūali manducatione. ⁊ bibit meum ſanguinem. per dilectionem. in me manet ⁊ ego in eo. Tho. In iam dictis verbis dat xp̄s intelligere differētiaȝ iſtius cibi ad alios carnales cibos Alij enim cibi cōuertūtur in māducātem Iſte cibꝰ manducātem in ſe cōuertit vt dictū eſt ſancto Aug̃. Nō tu me mutabis i te ſicut cibum carnis tue: ſed tu mutaberis in me. Sicut miſit me viuēs pater. Tho. i. hominem fecit. ſic ego viuo ꝓpter patrem. referēdo totam vitam meam ad ipſum. Et qui manducat me. ⁊ ipſe viuet ꝓpter me. q꞉ vnimur deo ꝑ fidem ⁊ dilectionem ꝑceptiōe ſacr̄mēti. Hic ē panis q̄ de celo deſcendit. i. de ſinu pr̄is Anſel. Vt panē angeloꝝ māducaret hō. rex angeloꝝ factus ē hō. Non ſicut māducauerūt pr̄es vr̄i māna in deſerto ⁊ mortui ſūt Ly. Et idō nō fuit vere cibꝰ celeſtis: ſ; tm̄ figura eiꝰ q꞉ vitā ſpūalē nō ꝯferebat: ſ; eandē dari i hoc ſacramēto p̄figurabat Sicut em̄ māna de nouis ⁊ gr̄is dabat oim ciboꝝ delectamentū Qualis aūt erat inſipidū. ſicut dr̄ Nume. xxi. Aia nr̄a nauſeat ſup cibo iſto leuiſſimo. Sic eukariſtia digne ſumētibꝰ eſt vite ſpūal̄ ſolaciū. ⁊ indigne ſumētibꝰ iudiciū. Qui manducat hūc panē Ly. digne. viuit i eternū Vnde aug̃. Qui ex nobis vitā eternam habē nō poſſumꝰ. panē celi māducare dēmꝰ vt viuamꝰ. vn̄ Remi.

Cum omnis ſalꝰ corporis ⁊ aīe eſt in corporis ⁊ ſanguinis ſuſceptione. honoremus xp̄m in hoc ſacramento. vt mediāte hoc ſacratiſſimo ſacramēto ad eternam ſalutem peruenire mereamur. Vnde circa pn̄s euāgelium vbi dicit̄. Qui māducat hūc panem. Notādum ꝙ panis ⁊ vinum inter cōſueta nutrimēta maxime corpꝰ nutriūt ⁊ ſuſtentāt. Inſtituit ergo dominꝰ iheſus xp̄s ſub his ſpeciebꝰ vt intelligeremꝰ per hoc ꝙ ſicut panis ⁊ vinū maxime nutriunt corpꝰ ⁊ ſuſtentāt. Sic cōtentum ſub iſtis ſpeciebꝰ maxime ſuſtētat. nutrit ⁊ reficit aīam. Hoc enim ſacramētum digne ſumptum inter omnia alia ſacramēta plꝰ efficit ⁊ auget caritatem. ⁊ cōſequēter omnes v̓tutes. ⁊ maxime valet ad dimiſſionem omniū peccatoꝝ ⁊c̄. Vnde eciam magiſter ſentētiarū. li. iiij. di. ix. dicit ꝙ ſub huiuſ̄di ſpeciebꝰ panis ⁊ vini poſt cōſecrationem ſūt omnia q̄ ſunt in xp̄o in ſua exn̄tia naturali. Quia ibi ē puriſſima caro xp̄i ſiue corpꝰ eius. qđ fabricāte ſpū ſcō tractum fuit de ſuperbn̄dicto vtero virginis glorioſe ⁊ qđ nunc glorificatum eſt in celo. Secundo qꝛ caro xp̄i nō viuit ſine ſanguine. ideo eſt eciaꝫ ibi ſanguis iſte p̄cioſus q̄ emanauit abūdāter per multiplicia vulnera domini iheſu xp̄i. Tercio qꝛ nō eſt verꝰ homo ſine anima racionali ꝓpter qđ eciam eſt ibi anima xp̄i. cui datꝰ eſt ſpūs ſanctꝰ non ad mēſuram. Quarto qꝛ xp̄s eſt verꝰ deus ideo ꝯn̄ter eſt ibi ꝑſona filij dei ſue humanitati vnita. in vnitate ſuppoſiti. Et ſicut hec q̄tuor ſūt ꝙ quilibet eorum veraciter ſub ſpecie panis. Ita ⁊ omnia ſimul et q̄libꝫ in calice ſub ſpecie vini cōtinet̄. Nec plꝰ ſub ſpecie panis q̄ꝫ in calice ſub ſpecie vini cōtinet̄. aut ecōuerſo. ſed idem per omnia ⁊ eodē modo ⁊c̄. Item notādum ꝙ xp̄iani non adorāt in hoc ſacramēto panem. Cū ex fide ſciunt illum ibi nō eſſe. ſed ſb̄ſtancialiter verſum in xp̄i verum corpus. Nec adorāt ſpecies ſacramētales vt deum ⁊ accidētia q̄ remāſerūt ſed adorāt xp̄m dn̄m verum deum ⁊ hominem ſub iſtis ſpeciebꝰ inuiſibiliter exiſtētem ⁊ realiter preſentem. Sic ſimiliter ī calice poſt ꝯſecrationē nō adorant vinū. cum nō ſit ibi. ſed eſt ſubſtātialiter v̓ſum in ſanguineꝫ xp̄i. Nec adorāt ſpēs vini vt deum. ſed adorāt xp̄m dn̄m verum deum ⁊ hoīem ſub iſtis ſpeciebꝰ ſic inuiſibiliter exiſtentē ⁊ realiter pn̄tem. Item notādum ꝙ nō debet quiſq̄ꝫ credere ꝙ in diuiſiōe hoſtie diuidat̄ ⁊ laceretur corpꝰ xp̄i. Aut ꝙ in hoſtie ſumptione. corpus xp̄i ꝯterat̄ dentibꝰ Aut ꝙ corpꝰ xp̄i digerat̄ ⁊ in corpꝰ ſumētis ꝯuertat̄ ſicut alij cibi ſed ſole ſpecies frāgunt̄ ⁊ atterūtur quibꝰ ꝯſūptis deſinit ibi eſſe corpus xp̄i. ⁊ remanet in aīa ſolꝰ ſacramēti affectꝰ. qui eſt aīe refectio ꝑ augmētum gratie et virtutū. Vnde eciā Dama. dr̄. Dū ſpēs ſentit̄ ſacramētum eſt. dum autem deſinit ſentire ſacramētum non eſt ⁊c̄. Itē ſcienduꝫ ꝙ tota ecclia catholica iſto ſac̄mēto refic̄. vn̄ Gre. Offert̄ eīn ꝓ gl'a btōꝝ. ꝓ ſalute viuoꝝ. ⁊ ꝓ ſubita liberatōe ī purgatorio detētoꝝ. Ad qđ deſignādū hoſtia frāgit̄ in tres ꝑtes. ⁊ xp̄s itegl̄r ē ī q̄libꝫ Vn̄ de hoc dr̄ in decretis In q̄libet ꝑte hoſtie totꝰ ⁊ integer ē xp̄s deꝰ. xvi. q. ij. Singuli. Vn̄ eciā Gre. papa. Particula ī calice miſſa ſignificat btōs in patria. qui vino eterne dulcedinis inebriant̄. Alie vero due particule q̄ dentibus atterūtur ſignificāt illos qui vel in pn̄ti vita. vel eciam in purgatorio ī penis trāſitorijs affliguntur.

¶ Dominica pͥma poſt octauas Penthe· Euā· ſm Lucam· xvi·

IN illo tēpore dixit ihesus turbis iudeorum ⁊ phariſeorū· Homo quidam erāt diues ⁊ induebatᷣ purpura ⁊ biſſo: ⁊ epulabatᷣ quotidie ſplēdide· Et erāt quidā mēdicꝰ nomīᵉ Lazarꝰ: qui iacebat ad ianuam eius vlceribꝰ plenus: ⁊ cupiēs ſaturari ƌ micis que cadebāt de mēſa diuitis: ⁊ nemo illi dabat· Sꝫ et canes veniebāt ⁊ lingebāt vlcera eius· Factum eſt autem vt moreretᷣ mendicꝰ: ⁊ portaretᷣ ab angelis in ſinum abrahe· Mortuꝰ autem eſt ⁊ diues ⁊ ſepultꝰ eſt in inferno· Eleuās autem oculos ſuos: cum eſſet in tormētis: vidit abraham a lōge ⁊ laſarum in ſinu eius· ⁊ ipſe clamās dixit pater abraham miſerere mei: ⁊ mitte laſarum: vt īingat extremū digiti ſui in aquam vt refrigeret linguā meam: qꝛ crucior in hac flamma· Et dixit illi abraham· Fili recordare qꝛ recepiſti bona in vita tua: ⁊ laſarꝰ ſimiliter mala· Nūc autem hic cōſolatᷣ tu vero cruciaris· Et in his omnibꝰ inter nos ⁊ vos chaos magnū firmatum eſt vt hij qui volūt hinc trāſire ad vos nō poſſunt: neqꝫ inde huc trāſmeare· Et ait· Rogo ergo te pater vt mittas in domum patris mei Habeo enim quinqꝫ frēs vt teſtetᷣ illis ne ⁊ ipſi veniāt in hūc locum tormentorū· Et ait illi abraham: habēt moyſen ⁊ ꝓphetas audiant illos· At ille dixit· Nō pater abraham: ſed ſi quis ex mortuis ierit ad eos: penitētiam agēt· Ait autem illi ſi moyſen ⁊ prophetas nō audiunt neqꝫ ſi qͥs ex mortuis reſurrexit credēt

Poſtilla

Homo quidam erat diues ⁊c̄· Luce· xvi· Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta eſt Anno xp̄i· xxxij· v· kal'· octobris· dominica inditione· quinta· luna· xiij· Ante inicium preſentis euangelij ſcribit ſanctꝰ Lucas in eodem ca· ꝙ chriſtꝰ dixit qui fidelis eſt in minimo· ⁊ in maiori fidelis eſt· Et qui in modico iniquꝰ eſt· ⁊ in maiori iniquꝰ eſt. Non poteſtis deo ſeruire et mām̄one· Audiebant autem omnia hec phariſei· qui erāt auari ⁊ deridebant eum· Et ait illis· vos eſtis qui iuſtificatis vos coram hominibꝰ Deꝰ autem nouit corda veſtra· quia quod hominibus altum eſt· abominatio eſt apud deum· Tunc poſtmodū ſequitur euāgelium hodiernum· Homo quidam erat diues· Vuilhelmꝰ hoc euāgelium dictum eſt cōtra phariſeos auaros irridentes dominū exhortātem ad largitionem elemoſinarum· Et deſcribit hic chriſtꝰ duos homines· vnum diuitem ⁊ alterū pauperem· homo quidam Gloſa· diues ignotꝰ fuit ante deum· ideo nomine non deſignatur· erat diues· Ly· ecce ſuperfluitas in cenſu· qui induebatur purpura ⁊ biſſo· ecce exceſſus ī veſtitu· Beda dicit ꝙ biſſus eſt genꝰ candidiſſimi ⁊ nobiliſſimi lini· qui tantū naſcitur in egipto· Lino igitur vtebatur interius ad carnem ꝓpter mollitiem purpura exterius propter inanem gloriam· ⁊ erat quidam mendicus nomine laſarus· Ly· exprimitur autem eius nomen quia erat cognitus deo per approbationem· Non fuit iſte laſarꝰ frater magdalene ⁊ marthe ſed fuit alius laſarus qui diu vixit āte chriſtum· qui iacebat ad ianuam diuitis vlceribus plenus· Ly· vt ex vicinitate magis apparēt duricia diuitis· ⁊ probaretur patientia pauperis· cupiens ſaturari de micis· Ly· non dicit precioſis· que cadebant de menſa diuitis· In quo apparet maxima duricia diuitis· eo ꝙ ꝑire ꝑmittebatᷣ vnde pauꝑ poterat ſubleuari·

·et nemo illi dabat ·Glo· quia qualis dominꝰ ·talis ⁊ familia· ⁊ canes veniebāt ⁊ lingebāt vlcera eius Li· Brutalis pietas in lingendo vlcera pauperis : arguit duriciam diuitis · quia curabiliores erant canes pauperi q̄ eorum dominus ·Factum eſt autem vt moreretur mendicus ·in patientia probatꝰ ⁊ purificatus ſicut aurum in igne· ⁊ portaretur ab angel̄ in ſinum abrae · Ly· id eſt ad limbū ſanctorum patrum· vbi deſcēdebant iuſti morientes anteq̄ impedimentū glorie per paſſionem chriſti eſſꝫ amotum· Mortuꝰ eſt autem ⁊ diues ·qꝛ diuitie non poſſunt hominez a morte preſeruare· ⁊ ſepultꝰ eſt in inferno· Ly· ſcꝫ damnatorum· qꝛ erat diaboli̅ parrochianꝰ ·ergo ſepultꝰ eſt in eiꝰ cimiterio Vul̄· id eſt in ꝓfunditate penarum eſt poſitꝰ Vnde Apocalip· xviij· Quātum in delicijs fuit tātum date ei tormētum ⁊ luctum· Eleuās autem oculos cum eſſet in tormētis · Ly· quia eius oculi aperti ſunt per penam· qui ante clauſi erant per culpā ·Vidit abraam a longe· qꝛ multum etiam ante apertionez ianue celeſtis diſtabat ſtatus electorum a ſtatu reproborum· intantum ꝙ impoſſibilis erat tranſitꝰ ab vno in alium· Nota ſcd̄m beatum Grego· ⁊ etiam ponitur in quarto libro ſentētiarum in fine· ꝙ damnati in inferno poſiti ante diem iudicij beatos ſuper ſe in regē intendūt· ⁊ etiam beati in celo vidēt penas malorum in inferno eternalit̄ ad augmentum ſue glorie ꝙ illa mala euaſerūt· ⁊ ipſe clamans dixit· pater abraam· Gor· Filius abrae fuit iſte diues genere ſed non imitatiōe· ·Miſerere mei· Ecce ſtulta peticio Petit enim ſibi miſereri qui nec ſui miſertus eſt nec lazari· Cum tamen ſcriptum ſit Jacobi· ij· Judicium ſit ei ſine mīa· qui hic nō facit miſericordiā · ⁊ mitte lazaꝝ vt intingat extremū digiti ſui in aquā· vnde Gre· Guttā aque petiuit qui micā panis negauit Vul̄· Plus q̄ mille ānis petiuit nec vnq̄ obtinuit· vt refrigēt linguam meā· qꝛ crucior in hac flāma· Ly· in lingua plꝰ cruciabat̄· qꝛ per eam amplꝰ peccauerat· ⁊ hoc in duobꝰ Primo ꝑ guſtum comedēdo delicata fercula ⁊ bibēdo p̄ciosa pocula· Secūdo verba vana ⁊ nociua ꝓferēdo qꝛ inter epulas ſplēdidas magis relaxat̄ lingua ad loquēdum inepta· Vnde Sap̄· xi· Per que peccat quis ·ꝑ hec et torquet̄· Et dixit illi abraam· Fili recordare qꝛ recepiſti bona· ſcꝫ trāſitoria· in vita tua· Ly· hoc ſibi dr̄ ad augmētum pene ſue. qꝛ maximum infortunij genꝰ eſt fuiſſe felicem· vt dicit̄ primo de cōſolatione philoſophie ·Nunc autem hic conſolat̄· ꝓpter meritum patiētie· tu vero cruciaris · ꝓpter defectum miſericordie· Et in his omnibꝰ inter nos ⁊ vos chaos magnum firmatum eſt.i. diſtātia meritorum· ⁊ diſtantia locorum aut ſtatuū ·vt hi qui volūt hinc ad vos ire non poſſint· ſcꝫ de loco beatoruꝫ ad loca tormentoꝝ · neqꝫ inde huc trāſmeare· Ly· qꝛ anime ſeꝑate ſūt extra ſtatum meriti ⁊ demeriti· Et ait· Rogo ergo te pater vt mittas eū in domū patris mei· Habeo enī quinqꝫ frēs vt teſtet̄ illis · ne ⁊ ipſi veniāt i hūc locum tormētorum Ly· Nō dixit hoc caritate ductꝰ cum illam nō haberet ſed timore ſeruili· ne impiorum cōſortio eius pena augeretur· quia fuerat eis occaſio peccādi· Tum ratione diuitiarum quas eis dimiſerat ad abuſum· Tum exēplo male vite· qd̄ eis dederat ad ſequēdū· Et ait illi abraā habēt moyſen· qui docuit agēda· qꝛ lex inſtruit de agēdis · ⁊ ꝓphetas ·q̄ docuerūt que ſūt credēda Et iſta ſufficiūt ad ſalutem. Ideo ſequit᷑. Audiant illos. Ly. ex hoc patet ꝙ iſte diues ⁊ amici eius erāt de gente iudeorum. qꝛ gentiles nō habebāt doctrinam moyſi ⁊ ꝓphetarum. Non pater abraam. ſed ſi quis ex mortuis ierit ad eos penitētiam agent. q. d. plus credent mortuis ꝙ̄ ſcripturis. Ait autem illi. Si moyſen ⁊ ꝓphetas nō audiunt. neqꝫ ſi quis ex mortuis ſurrexit credēt. Ly. hoc patuit per effectum. qꝛ lazaro reſurgēti. ⁊ xp̄o teſtimonium perhibēti non crediderūt. ſed magis eum interficere voluerūt. vt habet᷑ Joh. xi. Similiter nec xp̄o reſurgēti. ſed magis ſuaſerūt falſo. ipſum nō reſurrexiſſe ⁊ corpꝰ eius a diſcipulis ſuis de ſepulchro furatum fuiſſe. vt habet᷑ Mat. vlti. ca. Vnde circa pn̄s euangelium vbi dicit᷑. Homo quidam erat diues. Sciēdum ē ꝙ diuitie ſcd̄m ſe non ſunt male. nec omnes diuites ſed abutētes diuitijs Si eñ male eſſent tūc deus quod abſit eſſet malus. qui eſt ditiſſimꝰ ⁊ potentiſſimꝰ. Inſuper multi ſancti fuerūt diuites qui placuerūt deo. Sicut abraā yſaac ⁊ iacob. ac patriarche et ceteri plures ſācti noui ⁊ veteris teſtamēti. Sequit᷑ in euāgelio mortuus eſt diues ⁊ ſepultꝰ in inferno. Vn̄ Querit᷑ hic quare deꝰ infernum fecit Reſpondet᷑ ꝙ habet regnū celorum pro bonis qui ei hic fideliter ſeruiūt. Sed qꝛ in mūdo ſūt multi malefactores deum ꝓuocātes cum peccatis Jō cōgruiſſimū fuit vt iuſtiſſimꝰ dominus carcerem haberet ꝓ talibꝰ. ſcꝫ infernum. Sed querit᷑ vbi ſit infernꝰ Reſpōdet᷑ ꝙ ſub terra. Primo quia iuſtum eſt ꝙ peſſimi maxime diſtent a bonis in patria ſcꝫ a beatis. ſed hoc fit per medium intra terram. Secūdo congruū eſt ꝓpter ignobilitatem loci ſcꝫ vt ignobiliſſimꝰ locus a nobiliſſimo loco ſcꝫ celo maxime diſtet. Tercio ratione affectꝰ vt qui hic terrena ꝓ deo coluerūt. perpetue in terra claudant᷑. ſequit᷑ Inter nos ⁊ vos chaos magnum firmatū eſt. i. diſtantia. Primo locoꝝ. qꝛ boni in celo ⁊ mali in inferno. Secūdo meritorum. qꝛ boni habēt magna merita. mali hn̄t demerita. Tercio volūtatum. qꝛ boni cōformāt ſe in omnibꝰ volūtati diuine. Mali vero ſūt in mala voluntate obſtinati.

Dn̄ica ſecūda poſt octauas Pēthe Euāge. ſcd̄m Lu. xiiij.

In illo tempore Dixit ihesus diſcipulis ſuis ſimilitudinem hāc. Homo q̄dam fecit cenam magnam. ⁊ vocauit multos ⁊ miſit ſeruū ſuum hora cene dicere inuitatis vt venirēt qꝛ iam parata ſūt omnia. Et ceperūt ſimul oēs ſe excuſare. Primꝰ dixit illi. villam emi. ⁊ neceſſe habeo exire ⁊ videre illam. rogo te habe me excuſatum. Et alter dixit. Juga boum emi quinqꝫ. ⁊ eo ꝓbare illa. rogo te habe me excuſatum. Et aliꝰ dixit vxorē duxi et ideo nō poſſum venire. Et reuerſus ſeruꝰ nūciauit hec dn̄o ſuo. Tunc iratus paterfamilias dixit ſeruo ſuo. Exi cito ī plateas ⁊ vicos ciuitatis ⁊ pauperes ac debiles cecos ⁊ claudos introduc huc. ⁊ ait ſeruꝰ. dn̄e factū ē vt imꝑaſti. ⁊ adhuc locꝰ eſt. ⁊ ait dn̄s ſeruo. Exi ī vias ⁊ ſepes. ⁊ ꝯpelle intrare. vt ipleat᷑ domꝰ mea Dico aūt vobis ꝙ nemo viroꝝ illoꝝ qui vocati ſūt guſtabit cenā meā

Poſtilla

Homo q̄dā fecit ce. ⁊ c̄. Lu. xiiij. Mat. xx. Hiſtoria hꝰ euāge. facta ē Anno xp̄i. xxxij. v. kal. octobꝛ dn̄ica. idictōe. v. lūa. xiij. An̄ initiū illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctꝰ Lu. in eodē ca. ꝙ xp̄s dixit ad quēdam qui eum et eciam alios īuitauerat Cum facis prādium aut cenam noli vocare amicos tuos · neq̧ ꝯgtos · neq̧ vicinos diuites · ne forte ⁊ ipſi te reinuitent et fiat tibi retributio Sed cū facis cōuiuiū voca paupes · debiles ⁊ cecos et claudos · ⁊ beatꝰ eris : qꝛ nō hn̄t vnde retribuāt tibi · retribuet̄ eñ tibi in retributiōe iuſtoꝝ Hec cum audiſſet quidā de ſimul diſcumbētibꝰ dixit illi · Beatus qui mādūcabit panem in regno dei · Et ipſe dixit · Hō quidam .i. xp̄s verus homo ⁊ verꝰ deus · fecit cenam magnam Ly .i. ſtatuit celeſtem beatitudinem' q̄ vocat̄ cena · eo ꝙ eſt refectio vltima · Greḡ · Hec cena magna eſt ſacietas iterne dulcedinis · quā nobis deꝰ prepauit · ⁊ vocauit multos · ꝙ vult omnes homines ſaluos fieri · p̄ · ad Thy · ij · ⁊ miſit ſeruū ſuū · ſm̄ Gre · per ſeruū intelligere debemꝰ quemlibet p̄dicatorem qui tūc homines ad cenam domini vocat · qn̄ aliquid ad eoꝝ edificationem loquit̄ · hora cene Finis eſt ſeculi ſcꝫ vltima etas in q̄ nos ſumꝰ · Vn̄ apoſtolꝰ Nos ſumꝰ in quos fines ſeculorum deuenerūt · dicere inuitatis vt venirēt · Nam deꝰ nos omni tempore vocat ad cenam ſuam · aut per inſpirationem · á per p̄dicationem · á p ꝓſperitatem · á per flagellationem · ⁊ ſic de alijs · qꝛ parata ſunt omnia · xp̄o in cruce immolato apertꝰ eſt introitus in regnū celorum · In ſignū huiꝰ xp̄us pendēs in cruce dixit · Conſūmatum eſt ⁊ c̄ · Et ceperūt ſimul omnes ſe excuſare Li .i. per mala opera ſe retrahere · Et accipit̄ omnes ꝓ maiori parte · Quia pauci ſaluant̄ reſpectu damnatorum · vtꝫ Mathei · xx · Multi ſunt vocati pauci vero electi · Et primus dixit · Villam emi ⁊ neceſſe habeo exire videre illam Ly · hic notantur ſuperbi per dn̄m ville qꝛ ſuperbi cupiunt alijs dominari · Rogo te habe me excūſatum · vnde Grego · Humilitas ſonat in voce · ſed ſuperbia eſt in actione dum venire cōtempnit · ⁊ alter dixit . Iuga boum emi quinq̧ ⁊ eo ꝓbare illa Ly · per hoc intelliguntur cupidi terrenis nimis intēti fineꝫ ſuum ibi conſtituentes ⁊ quandoq̧ ſenſus nimium circa temporalia occupantes · rogo te habe me excuſatū · Et aliꝰ dixit vxorem duxi ⁊ ideo non poſſum venire · per hoc intelliguntur luxurioſi · Quāuis enim omnia vicia mortalia impediāt ad cenam refectionis eterne · tamē illa tria pctā · ſcꝫ ſuperbia · auaricia . luxuria · p̄cipue impediunt venire ad cenam celeſtem · Querit̄ quare luxurioſus non rogauit ſeruū de excuſatōe ſua ſicut ⁊ alij duo · Reſpondet Bor · ꝙ licet multa alia pctā ſint grauiora ꝙ̄ luxuria · tn̄ luxuria fortiꝰ ligat ⁊ magis impedit a bonis opibꝰ · Et reuerſus ſeruꝰ nūciauit hec domino ſuo Vuil · p̄dicatores vbi dei cū ꝓficit : ad deū redeūt grās agendo · Sed cum obſtaculum inueniūt · quaſi ei nūciant conſilium et auxilium eius implorādo · Tūc iratus paterfamilias Vuil · Euāgeliſta hic loquitur de deo more hoīs irati in quem tamē motꝰ ire non cadit · ſed dicit̄ iraſci quādo facit opa que congruūt irato · Dixit ſeruo ſuo · Exi cito in plateas ⁊ vicos ciuitatis ⁊ pauperes ac debiles · cecos ⁊ claudos itroduc huc · Omnipotēs ⁊ miſericors deus quos mundꝰ abijcit ipſe miſericorditer recipit · Vnde Gregorius Pauperes ac debiles · ceci · ⁊ claudi vocantur ⁊ veniunt quia infirmi quiq̧ atq̧ in mundo deſpecti plerumq̧ tanto celerius vocem dei audiunt · quanto in hoc mundo non habent vnde delectantur · et ait ſeruus · · Domine factum eſt vt imperaſti · et adhuc locus eſt · Et ait dominus ſeruo. exi in vias ⁊ ſepes. Per vocatos de plateis. itelligunť publici peccatores. per vocatos de vias intelligūtur occulti peccatores qui ſaltem erubeſcūt peccatores videri. Per vocatos ď vijs intelligūtur peccatores qui parati ſūt cōuerti de facili. Per vocatos de ſepibꝰ intelligūtur peccatores qui de peccatis ſuis iam dolere incipiunt ⁊ cōpungūtur. ⁊ ꝯpelle intrare. Vuil. Hanc ꝯpulſionem facit aduerſitas. vnde Gre. Mala q̄ nos hic premūt ad deum nos ire compellut. Vuil. Nōne xp̄s compulit Paulum qui ꝓſtratꝰ ⁊ viſo amiſſo ꝯuerſus eſt. vꝫ Act. xi. Item filium ꝓdigum qui fame cōpulſus redijt ad patrem ſuū. vꝫ Lu. xv. Aug. Felix neceſſitas q̄ compellit ad meliora. vt ipleať domꝰ mea. Gloſa. interli. Numerꝰ predeſtinatoꝝ fidelium qui numerꝰ eximpletꝰ nō remanebit. Dico autem vobis ꝙ nemo viroꝝ illorum qui vocati ſūt. Vuil. ſe excuſantium et nolētes venire. guſtabit cenā meam. O ꝙ̄ grauis ⁊ dura p̓uatio excludi a viſiōe dei. ⁊ ſocietate marie. ⁊ omniū ſanctoꝝ. ⁊ qđ grauius eſt ꝙ ſic excluſus erit. in inferno incluſus vbi velit vel nolit guſtabit cenā diaboli.

Dominica tercia poſt octauas Pēthē. Euāge. ſcđm Lu. xv.

IN illo tempore. Erāt appropinquantes ad ihesum publicani ⁊ pctōres. vt audirēt illū ⁊ murmurabāt phariſei ⁊ ſcribe dicētes. qꝛ hic pctōres recipit. ⁊ mādūcat cum illis. Et ait ad illos parabolā iſtam dicēs Quis ex vob̄ homo qui habet centū oues. et ſi ꝑdiderit vnam ex illis. Nōne dimittit nonagintanouē in deſerto. ⁊ vadit ad illam que perierat. donec iueniat illam. ⁊ cum inuenerit eam iponit in humeros ſuos gaudēs. ⁊ veniēs domum. cōuocat amicos ⁊ vicinos dicēs illis. Cōgratulamini mihi. qꝛ inueni ouem meam que perierat. dico vobis ꝙ ita erit gaudium in celo ſup vno pctōre penitētiam agente: quam ſuper nonagintanouem iuſtis qui nō indigēt penitētia. Aut q̄ mulier habēs dragmas decem: ſi perdiderit vnam. nōne accēdit lucernā et euertit domum: ⁊ querit diligenter donec iueniet eam. Et cum inuenerit conuocat amicas ⁊ vicinas dicens Cōgratulamini mihi: qꝛ inueni dragmam quam perdideram. Ita dico vobis gaudium erit coram angeľ dei ſuper vno peccatore penitentiam agente.

Poſtilla

ERant appropinquātes ad ihm̄. Luc. xv. Math. xviij. Mar. ij. Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta ē Anno xp̄i. xxxij. vi. kaľ. ſeptēbris feria. v. indictiōe. v. luna. xij. Ante inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctꝰ Lucas in p̄cedēti ca. ꝙ xp̄s dixit diſcipulis ſuis qui nō baiolat crucem ſuam ⁊ venit poſt me. nō poteſt meꝰ eſſe diſcipulꝰ Tunc pꝰ modū ſequiť euāgelium hodiernū. Erāt appropinquātes ad iheſum publicani ⁊ pctōres. Ly. Ex ꝓpoſito emēdationis vite. Publicani dicunť pctōres notorij: peccatores vero occulti. vt audirēt illum. Ly. parati ei obedire. ⁊ murmurabāt ſcribe ⁊ phariſei. Gor. Scribe dicunť p̄eminētes in ſcīa. phariſei. preeminētes in vita. dicētes. qꝛ hic pctōres recipit. ⁊ mādūcat cum eis Ly. Notantes xp̄m de mala vita. eo ꝙ talibus amicabilē ſe p̄bebat. Et ait ad illos parabolam iſtā dicens. Quis ex vob̄ eſt qui habet centum oues Gor. iſte homo eſt ihesus xp̄s qui habet centū oues id eſt angelos ⁊ homines. ⁊ ſi perdiderit vnam ex illis Gor. Quod factū fuit quādo homo paſcua vite reliquit. ⁊ ouis vna .i. humana natura totaliter perdita fuit. qꝛ omnes i adam peccauerūt. vt3 ad Ro. v. nonne dimittit. lxxxxix. i deſerto ⁊ vadit ad illam q̄ perierat donec inueniat. Gor. Hoc enim fecit xp̄us iheſus. qn̄ deſerēs nouem ordines angelorum. venit ad q̄rendum hominez perditū ſcz quando carnem aſſumpſit ⁊ eum queſiuit per penitētiam p̄dicando ⁊ miracula faciēdo. ⁊ inuenit. ſcz quando aliqui peccatores cōuerſi ad eum penitētiam agūt. ⁊ cum inuenerit eā ponit in humeros ſuos. vn̄ Ambro. hoc iheſus fecit quando penam peccatorum in corpore ſuo ſuper lignū crucis portauit. vt3 Iſa. liij. Vere lāguores noſtros ipſe portauit. gaudēs . d̄ humani generis liberatiōe. ⁊ veniēs domum. ſcz celum empireum. ſcz in die aſcēſionis. cōuocat amicos ⁊ vicinos. Vuil. i. nouem choros angelorum qui amici eius ſūt: qꝛ volūtatez eius cōtinue faciūt. vicini eius qꝫ ſūt qꝛ claritate viſionis eius aſſidue perfruūtur Mat. xviij. Angeli eoꝝ ſemper vidēt faciem patris mei qui in celis eſt. Dico vobis gaudium erit i celo ſemper vno peccatore penitētiam agente ꝙ ſuper nonagintanouem iuſtis qui nō indigēt penitētia. Vuil. Hoc intelligit de penitēte feruēti: ⁊ de iuſtis negligentibꝰ ⁊ non feruentibus. qꝛ autem angeli dei magis gaudent de peccatoribus ꝯuerſis ꝙ de iuſtis ſtantibꝰ. nō eſt ꝓpter peccatum commiſſum: ſed ex hoc qꝛ ex peccatis cōmiſſis ſepe meliores efficiūtur ⁊ ſanctiores ⁊ in bono feruētiores: ſicut ſanctus Greḡ. exponit in omelia hodierna. Magis inquit de peccatore cōuerſo ꝙ de ſtante iuſto gaudium fit i celis. qꝛ ⁊ dux in p̄lio magis illum militez diligit qui poſt fugam reuerſus hoſtem fortiter p̄mit. ꝙ illum qui nūꝙ terga p̄buit ⁊ nunꝙ aliquid fortiē fecit: ſic etiam agricola ampliꝰ illam terrā amat q̄ poſt ſpinas vberes fruges ꝓfert ꝙ eam q̄ nūꝙ ſpinas hūit nec vnꝙ fertilē meſſem ꝓduxit. Itē Vuil. Et ſicut mater hn̄s decem pueros. ſi decimꝰ fortiter egrotet magis eſt ſolicita de eo ꝙ de alijs nouem: ⁊ ſi ſanitatē recipet. magis gaudet de ſanitate eius recupata. ꝙ de ſaitate in alijs nouem cōſeruata. ita magis eſt gaudium in celo ſup vno pctōre cōuerſo ꝙ de multis iuſtis. Aut que mulier hn̄s dragmas decē. ⁊ ſi p̄diderit dragmā vnam. Lu. Mulier iſta ē ſapia diuina. hn̄s nouem ordines angeloꝝ. q̄ſi dragmas nouē. ⁊ decima dragma eſt humana natura ad imaginem dei facta ⁊ capax ipſiꝰ per ꝯgnitionem ⁊ amorem. iſta dragma decima fuit perdita per pctm̄ primoꝝ parentū. Nōne accendit lucernam. Lucerna eſt lux vera .i. xp̄s qui illuminat oēm hominem veniētem in hūc mundum. Io. i. Et lucerna tūc fuit accenſa qn̄ deitas humanitati fuit vnita. Et lucerna tūc luxit qn̄ xp̄s inter homines ꝑfecta cōuerſatione claruit ⁊ exēplariter vixit. vnde Aug̃. de vera religione. Quicq̄d xp̄s geſſit in terris doctrina moꝝ fuit. ⁊ euertit domū. Gor. qn̄ ꝯſcias hoim p̄dicādo de reatu ſuo ꝑturbauit ⁊ purgauit. ⁊ q̄rit diligēter. ſcz nihil de illis que ꝑtinēt ad redemptionē noſtram obmittēdo ſm illud Iſay. v. Quid eſt qd̄ vltra debui facere vinee mee ⁊ nō feci. Et cum iuenerit dragmam. vn̄ dragma inuenitur cum in homine ſimilitudo conditoris reparatur. hoc autem fit per gratiam que eſt imago recreationis. Vnde p̄s. iiij. Signatum eſt ſuper nos lumen vultus tui domine. et conuocat amicas ⁊ vicinas. id eſt angelicas ꝑtātes que de proximis dn̄i ꝯtemplauit ⁊ eis amicabiliter famulant̄ dicēs cōgratulamini mihi q꜡ inueni dragmā quā perdiderā. ⁊ notāter dicit cōgratulamini mihi ⁊ nō dragme. Ad ostendēdam suā liberalitatē: q꜡ gaudium suū vult omnibꝰ cōmunicare. Ita dico vobis gaudiū erit coram angelis dei sup vno pctōre penitētiā agēte. Et notāter dicit penitētiam agēte ⁊ nō dicit cogitante solum. aut dicēte. aut ostēdēte vt ypocrite. sed agēte scꝫ realiter ⁊ vracíter. Pro quo sciēdum ꝙ maius est gaudium āgelis de cōuersione vniꝰ pctōris ꝙ̄ si filius aliciꝰ a mortuis resuscitaret̄. vel si filiꝰ alicuius in imperatorem vel papam eligeret̄. Vn̄ circa p̄ns euāgelium vbi dr̄. Qui hꝫ centū oues. Est sciēdum ꝙ ouis ē animal de sua natura innocēs. Cetera autꝫ animalia. aut mordent dentibꝰ vt canis ⁊ lupꝰ. aut pūgūt vel impingūt cornibꝰ vt aries ⁊ thaurꝰ. aut pcutiunt pedibꝰ vt equꝰ ⁊ mulꝰ. aut delaniāt vnguibꝰ vt leo ⁊ vrsus. Ouis autem nihil horꝝ facit. Quem autem xp̄i sciat se nō esse. qui vel mordet dētibꝰ detrahēdo. vel impingit cornibꝰ alios violēter opprimēdo. á pede pcutit primo irascēdo. aut delaniat vnguibꝰ aliena rapiēdo.

Dn̄ica quarta post octauas Penthe. Euāge. sm̄ Lu. vi.

In illo tempore dixit ihesus discipulis suis Estote misericordes sicut ⁊ pat̄ vester celestis misericors est. Nolite iudicare ⁊ non iudicabimini. Nolite ꝯdemnare ⁊ nō cōdemnabimini. Dimittite ⁊ dimittemini. Date ⁊ dabit̄ vobis. mēsuram bonam ⁊ cōfertam ⁊ coagitatā ⁊ supereffluentē. dabūt in sinū vestrum. eadem vero mēsura qua mēsi fueritis remētiet̄ vobis Dicebat autem ⁊ illꝪ similitudinē. Nūquid potest cecus cecum ducere. nōne ambo cadūnt in foueam. Nō est discipulꝰ sup magistꝝ. Perfectꝰ autꝫ oīs erit si sit sicut magister eius Quid autem vides vestucam in oculo fr̄is tui. trabem autē q̄ in oculo tuo est nō ꝯsideras. aut quō potes dicē fratri tuo. frater. sine eiiciam vestucam de oculo tuo Ipse trabem in oculo tuo nō vides ypocrita eiice primū trabem de oculo tuo. ⁊ tūc perspicies vt educas vestucā de oculo fr̄is tui.

Postilla.

Estote misericordes sicut pat̄ ⁊ c̄. Lu. vi. Mat. vii. Mar. iiii. Hystoriam huiꝰ euāgelii dixit dominꝰ ihesus Anno eius. xxxii. ii. ydꝰ. iulii feria. v. indictiōe. iiii. luna. xvi. Ante inicium istius euāgelii scribit sanctꝰ Lu. ꝙ xp̄s dixit mutuū dantes nihil inde sperātes. ⁊ erit merces vestra multa ⁊ eritis filii altissimi. q꜡ ip̄e benignꝰ est super ingr̄tos ⁊ malos Tūc statim sequit̄ euāgelium hodiernum. estote misericordes. In hoc euangelio docꝫ nos xp̄s misericordes esse ad pauperes. ponēs patrem celestē in exemplū cū dicit. estote misericordes Cor. Nō dicit estote potētes sicut pater vester est. vel sapiētes sicut filiꝰ dei ē: sed. estote misericordes sicut pater vester celestis misericors est. Ly. Deꝰ enim reuelat misericordias nostras ꝓpter suam bonitatē. Sic enim homo debet moueri ad reuelādū misericordiā proximi propter amorem bonitatis diuine. nolite iudicare. scilicet temerarie de proximo. ⁊ non iudicabimini. scilicet a deo. Nolite condemnare ⁊ nō cōdemnabimini. quasi diceret. si forte ex fragilitate humana cōtingit vos suspiciose iudicare. nolite tamen condemnare. id est aliquem dignum cōdemnatione cōdemnare. diffinire. Quia aliq̄s est hodie malus qui fortassis cras erit bonus.

^ nō expectando aliquid a nobis sed

Augꝰ da temporalia ⁊ accipe eternalia
da transitorium ⁊ accipe eternum
da quod possidere nõ potes
⁊ habebis quod eternaliter nõ
amittas

exemplum in paulo. vtʒ Act. ix. ⁊ in publicano. vtʒ Lu. xviij. Dimittite. ſcʒ iniurias vobis illatas a proximo. ⁊ dimittet̃ vobis. ſcʒ peccatum veſtꝝ a deo cui frequẽter iniuriati fuiſtis. Date. ſcʒ temporalia. ⁊ dabitur vobis Gloſa interli. vita eterna Vul. danti pauperibꝰ. non ſolum danẽ bona ſpũalia i pñti ⁊ celeſtia in futuro immo etiam temporalia ⁊ naturalia bona ei multiplicanẽ. ergo dicit. mẽſuram bonam. q̃tum ad bona fortũe que aliquãdo cõferũtur ꝓpter opera pietatis. ⁊ confertam. q̃tum ad bona nature. ſicut ſanitas ⁊ huiõi. que etiam aliqñ ↄferũtur ꝓpter opa pietatis. ⁊ coagitatam. q̃tum ad bona gratie. ⁊ ſupereffluẽtem. q̃tum ad bona glorie. Et ideo dt apoſtolꝰ. ꝑ. ad Thi. iiij. Pietas ad opa valet ꝓmiſſionem vite q̄ nunc eſt habẽs ⁊ future. Eadem quippe mẽſura q̄ menſi fueritis. remetiet̃ vobis. Ly. qꝛ ſm qõ opera pietatis ſũt maiora. erit ⁊ retributio maior. Iſta tamẽ maioritas eſt attẽdenda ſemper ſm magnitudinem interioris affectꝰ. Vnde ⁊ mar. xij. Vidua q̄ miſit duo minuta in gazophilacium ſm teſtimoniũ ſaluatoris dr plꝰ miſiſſe q̄ m̃lti diuites qui magna dona miſerãt. vnde Ihe. que offerũtur nõ ſuo pondere ſed offerẽtis volũtate penſanẽ. Dicebat autem ⁊ illis. ſcʒ diſcipulis ſuis ⁊ turbis. ſimilitudinem. Nunq̃d poteſt cecus id eſt carẽs ſapiẽtia ⁊ ſcia. cecum ducere. i. ignorãtem docere ⁊ dirigere. q. d. nõ. nõne ambo i foueam cadũt. i. in perditionem. Primo enim cadũt in foueam culpe. Secundo in foueam gehẽne. vnde Greg̃. in paſtorali. Cũ paſtor per abrupta gradit̃ ↄſequens eſt vt grex ad p̃cipicium ſequat̃. vñ etiam Eccl. x. Qualis rector ciuitatis tales ⁊ qui habitãt in ea. Non eſt diſcipulꝰ ſuper magiſtꝝ. Ly. ⁊ ideo nõ eſt mirum ſi ipſum ſequit̃. vnde ſubdit̃. Perfectꝰ autem omnis erit ſi ſit ſicut magiſter eius. qꝛ ſi aſſimilet̃ bono magiſtro erit perfectꝰ ſm veritatem. Nõ eſt diſcipulꝰ ſuper magiſtꝝ. Gor. de quõ magiſtro dicit̃ Math. xxiij. Magiſter veſter vnus eſt xp̄s. Item Jo. xiij. Vos vocatis me magiſter ⁊ domine ⁊ bene dicitis. ſũ etenim ⁊ c̃. Perfectꝰ autem omnis erit ſi ſit ſicut magiſter eius. Nam huiꝰ magiſtri ſcʒ xp̄i imitatio eſt humana perfectio. vnde Aug. Sũma perfectiõ xp̄iane religiõis eſt imitari quem colis. Quid autem vides feſtucam. id eſt peccatum videlicet minꝰ. in oculo fris tui. i. in cõuerſatione ⁊ cõſciẽtia eius. ⁊ trabem. i. maius peccatũ. que eſt in oculo tuo. i. in teipſo non cõſideras. vtʒ Ro. v. Qui alium doces ⁊ teipſum nõ doces. Aut quõ potes dicere fri tuo. Frater ſine. i. permitte eiiciam feſtucam. i. culpam modicam. de oculo tuo. Ipſe trabem i oculo tuo nõ vidẽs ypocrita Gor. qꝛ ſcʒ hec facis ex ſimulatione nõ ex dilectione iuſticie ſcʒ q̄ arguis ⁊ ponderas peccata aliena vt lateãt tua. Eiice p̄mo trabem de oculo tuo. Ly. qꝛ hic eſt ordo caritatis q̄ a ſeipſo incipiat vtʒ Prouer. xviij. Iuſtꝰ prior eſt accuſator ſui. Sed in oppoſitum multi ſunt qui alios corrigunt ⁊ ſeipſos negligũt. Et tũc perſpicies vt educas feſtucam. id eſt paruũ defectum. de oculo fratris tui. ſcilicet poſtq̄ emẽdaſti tuos magnos defectꝰ. Circa p̄ſens euãgelium vbi dicitur. Eſtote miſericordes. Notandum eſt q̄ duo tenemur proximo ſcilicet compaſſionem cordis. ⁊ beneficium operis. ſi aſſit facultas. A primo nullus excuſatur qꝛ omnis homo debet compati ꝓximo afflicto ⁊ in neceſſitate cõſtitu

Matho

Matho [illegible] dat sibi
pauper animus [illegible] plana
⁊ plene laudare merentis

In gen. iiij respexit d(eu)s ad
abel et ad munera eius. deus
respexit ad bonitatem et intencio-
nem operis eius

plus enim probat d(eu)s intencionem
quam actionem / plus voluntatem
quam facultatem

Cuius vita despicitur restat [illegible]

Abrupta sunt aspera loca ⁊
acuta inter montes [illegible]
precipitium ⁊ prerupta fossa [illegible]
[illegible]
[illegible]

to. A ſecundo ſcilicet beneficio operis excuſantur multi. ſcilicet quando facultas deeſt. Sed ſi facultas adeſt tunc in neceſſitate proximo quilibet tenetur ſubuenire. Vnde pri. Johannis tercio. Si quis habuerit ſubſtantiam huius mundi ⁊ viderit fratrez ſuum neceſſe habere. ⁊ clauſerit viſcera ſua ab eo quomodo caritas dei manet in eo. quaſi diceret nullo modo. Ergo ſignum eſt ꝙ caritas dei nõ eſt ĩ illo homine. Vnde ex iam dictis patet ꝙ non dare elemoſinam. cum non habet. nõ eſt ſignum ꝙ caritas dei non ſit in tali homine. ſed non cõpati pauperibus ⁊ tribulatis eſt ſignum ꝙ caritas dei non eſt in eo. vnde elemoſina interior ſcilicʒ compaſſio cordis eſt maior elemoſina q̄ȝ datio nutrimenti. Sequitur hic in euãgelio. Nolite iudicare. vnde hic Queritur vtrum omnia dubia ſint in meliorem partem interpretãda. Reſpõdeo ſcõm ſanctum Thomam de aquino. ꝙ qui habet malam opinionem de aliquo ſine cauſa legittima iniuriatur eidem. ideo quilibet ĩ omni cauſa dubia debet factum vel dictum ꝓximi in melius interpretari. Et melius eſt ꝙ aliquis frequenter fallatur habens bonam opinionem de aliquo malo q̄ȝ ꝙ rarius fallatur habẽs malam opinionem de aliquo bono. quia ex hoc fit iniuria alicui non autem ex primo. hec ille. ſequitur nunc. Date et dabitur vobis Vnde hic queritur vtrum dare elemoſinam ſit in precepto. Reſpondeo ſcõm ſanctum Thomam vt ſupra. Quia cum dilectio ꝓximi ſit ĩ precepto. neceſſe eſt omnia illa cadere ſub precepto ſine quibus dilectio proximi non ſeruatur. ad dilectionem autem proximi pertinet. vt ei non ſolum velimus bonum. ſed etiam operemur bonum. ſcõm illud p̄. Joh. iij. Non diligamus verbo neq̃ lingua. ſed opere ⁊ veritate. Et ideo elemoſinarum largitio eſt ſub precepto debitis circumſtantijs obſeruatis. ꝙ in dante ſit ſuperfluum ⁊ in recipiente neceſſitas. alias eſt in cõſilio ⁊ non in precepto.

Dominica quinta poſt octauas Penthecoſtes. Euangelium ſcõm Lucam. v.

IN illo tempore. Cum turbe irruerent in iheſum vt audirent verbum dei. Et ipſe ſtabat ſecus ſtagnum genazareth. ⁊ vidit duas naues ſtantes ſecus ſtagnũ Piſcatores autem deſcenderant et lauabant retia ſua. Aſcendens autez in vnam nauim que erat ſimonis. rogauit eum a terra reducere puſillum. Et ſedens docebat de nauicula turbas. Vt ceſſauit autem loqui dixit ad ſimonem. Duc in altum ⁊ laxate retia veſtra in capturam. ⁊ reſpondens petrus dixit illi Preceptor per totam noctem laborantes. nihil cepimus. In verbo autem tuo laxabo rethe. Et cum hoc feciſſent concluſerunt piſcium multitudinem copioſã Rumpebatur autem rethe eorum ⁊ annuerunt ſocijs qui erant in alia naui vt venirent ⁊ adiuuarent eos. ⁊ venerunt ⁊ impleuerunt ambas nauiculas. ita vt pene mergerentur. Quod cum videret ſimon petrus. procidit ad genua iħu dicẽs Exi a me qꝛ hõ peccator ſũ dñe. Stupor enim circũdederat eũ. ⁊ oẽs qui cũ illo erãt in captura piſciũ quã ceperãt. Similiter aũt iacobũ ⁊ iohẽm filios zebedei qui erãt ſocij ſimonis ⁊ ait ad ſimonẽ iheſus Noli timere ex hoc iam eris hoĩes capiẽs Et ſubductis ad terram nauib9. relictis omnibus ſecuti ſunt enm.

Poſtilla.

CVm turbe irruerēt in iheſū ⁊c̄ Luce · v · Hiſtoria hꝰ euāgelij facta ē āno xp̄i · xxxi · viij · kal · may · feria · iiij · indictiōe · iiij · luna · xv · ante inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſcūs Lucas · ꝙ omnes qui habebāt īfirmos varijs lāguoribꝰ ducebāt illos ad iheſum · at ille ſingulis manꝰ imponens curabat omnes Poſt hoc ſequit̄ euāgelium hodiernū · Cū turbe irruerēt in iheſum · Gor · Ecce turbarum deuotio · Nunꝙ̄ legit̄ tantꝰ ſcribaꝝ ⁊ phariſeorum ad xp̄m cōcurſus ꝓpter verbum dei · Dulcedinem em̄ ſuam deus abſcōdit a ſapientibꝰ ⁊ prudentibꝰ · et reuelat ea paruulis · vtʒ Mat · xi · vt audirēt eum q̄ eſuriebant audire verbum dei · Jdo irruerūt in eum pre nimia deuotiōe audiēdi ipſū · Et ipſe ſtabat ſecꝰ ſtagnū genaʒareth · Ly · eſt lacus magnꝰ per quem trāſit iordanis · Et aliquando vocat̄ mare galilee q̄ trāſit per medium galilee · ⁊ vidit duas naues ſecꝰ ſtagnum .i. ad littꝰ ſtagni · Piſcatores autem deſcenderāt · ſcʒ de nauibꝰ in littꝰ · ⁊ lauabāt retia · ſcʒ ammouētes immūdicias vt retia plicarēt · aſcendēs autē in vnam nauim q̄ erat ſymonis .i. petri . rogauit eum a terra reducere puſillum Ly · vt de naui populū ſedentē in littore cōuenientiꝰ doceret · Et ſedens . tanꝙ̄ doctoris autoritate vtēs · de nauicula docebat turbas · vt autem ceſſauit loqui .i. poſtꝙ̄ finiuit ſermonem ſuū · dixit ad ſymonem .i. ad petrum · duc in altum Ly · hoc eſt ad locum aque magis ꝓfundum qui eſt cōueniētior ad piſcandū · ⁊ laxate retia veſtra ī capturam · ſcʒ piſcium · ⁊ reſpondēs petrꝰ dixit · Preceptor · ꝑ totam noctem laborātes ⁊ nihil cepimus · Ly · q̄ quāuis diligētiam magnam adhibuerimꝰ · in verbo autē tuo Gor .i. in obediēdo verbo tuo · Laxabo rethe · ⁊ cum hoc feciſſent .i. cum laxaſſent retia in verbo domini cōcluſerūt piſcium multitudinē copioſam · Gor · obediebāt piſces xp̄o cui ſubiecta ſūt omnia · volucres celi ⁊ piſcis maris · p̄s · viij · Rumpebat̄ autem rethe eorum · Ly · Ex quo patʒ duplex miraculum · Primū ꝙ ceperūt magnam multitudinē piſcium ſupra modū in ſolidum ⁊ impoſſibilem per viam humanam · Secūdo ꝙ illa magna multitudo piſcium tenebat̄ in rethi rupto · Et ānuerūt ſocijs qui fuerūt in alia naui · vt venirēt ⁊ adiuuarēt eos ⁊ venerunt ⁊ impleuerūt ambas nauiculas ita vt pene mergerent̄ · qđ cuʒ videret ſimō petrꝰ · Gor · ſcʒ ꝙ ad primum verbū domini cepiſſent tam ineffabilem multitudinē piſcium · procidit ad genua iheſu · tanꝙ̄ dominuʒ ſuū cognoſcēs dicēs · Exi a me .i. recede · quia homo peccator ſum domine Ly · reputabat em̄ ſe indignū preſentia xp̄i · Simili modo dixit centurio · Math · viij · Domine nō ſum dignus vt intres ſub tectū meū · Stupor em̄ circūdederat eum .i. admiratio magna propter facta xp̄i inſolita · ⁊ omnes qui cum eo erāt in captura piſcinm quam ceperāt · Similiter autem ⁊ ſtupor circūdederat iacobum ⁊ Johem filios zebedei qui erāt ſocij ſymonis Iſti filij zebedei erāt in alia naui ⁊ erāt cōſanguinei xp̄i · ſcʒ filij ſororis beate marie v̓ginis · Et ait ad ſymonem iheſus · ſcʒ ipſum ꝯſolādo · Noli timere ex hoc .i. de cetero · eris hoīes capiēs · ꝑ ſanam doctrinam trahēs ad vitam eternam · Hoc poſtmoduʒ oſtēſum eſt · vt habet̄ Act · ij · vbi petrꝰ in vno ſermone cōuertit tria milia iudeorum · Et ſubductis ad terraʒ nauibꝰ · relictis oībus · ſcʒ nauibꝰ ⁊ nauium inſtrumētis · ſecuti ſūt eum · ſcʒ ſymon petrꝰ ⁊ alij qui erāt cū eo

Circa p̄ns euāgelium vbi đr· Ircuerūt in iheſum vt eum audirēt Hug de prato đr· ꝙ triphariē homines diuidūtur circa verbum dei· Quidam audiunt ⁊ nō faciūt· ⁊ iſti ſunt mali et acriter verberant̄· vnde Luce· xij· Seruꝰ ſciens volūtatem domini ⁊ nō faciens plagis multis vapulabit· Quidam nec audiunt nec faciūt· ⁊ iſti ſūt peſſimi· qꝛ cōtemnūt ⁊ audire et facere· ⁊ qlibet iſtoꝝ poteſt eſſe peccatum mortale· Quia q̄uis aliqua ignorātia excuſet· ſm illđ· p̄· ad Theſſa· i· Ideo miſericordiam ꝯſecutꝰ ſum qꝛ ignorās feci ⁊ in icredulitate tamē ignorātia craſſa ⁊ ſupina ⁊ affectata nō excuſat immo de ſe p̄t eſſe mortale· cum ſeparet a regno xpi· i· Corinth· xiiij· qui ignorat ignorabitur Quidam audiunt verbum dei ⁊ faciunt ⁊ iſti ſūt beati· vtꝫ Lu· xi· Beati qui audiunt verbum dei ⁊ cuſtodiūt illud·

Dn̄ica· vi· poſt octauas Penthe· Euā· ſm Math· v·

IN illo tempore· Dixit iheſus diſcipulis ſuis· Amē amē dico vobis: niſi abūdauerit iuſticia veſtra plus q̄ ſcribaꝝ ⁊ phariſeoꝝ nō intrabitis in regnum celoꝝ Audiſtis qꝛ dictum eſt antiquis Non occides qui autem occiderit reus erit iudicio· Ego autem dico vobis· qꝛ ōmis qui iraſcit̄ fri ſuo reꝰ erit iudicio Qui autem dixerit fri ſuo racha· reus erit cōſilio· Qui autem dixerit fatue reꝰ erit gehenne ignis Si autem offeres munꝰ tuū ad altare· ⁊ ibi recordatꝰ fueris· qꝛ frater tuꝰ habꝫ aliquid aduerſum te· Relinque ibi munus tuū ante altare· ⁊ vade p̄us recōciliari fratri tuo ⁊ tunc veniens offeres munus tuum·

Poſtilla

NIſi abūdauerit iuſticia veſtra· Math· v· Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta eſt Anno xpi· xxxi· ydꝰ iulij· feria· v· luna· xvi· indictiōe· iiij· An̄ inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctus Matheꝰ· ꝙ xp̄s dixit diſcipulis ſuis Sic luceat lux veſtra coraꝫ hominibꝰ vt videāt opera veſtra bona· ⁊ glorificēt patrem veſtꝝ qui in celis ē· Nolite putare qm̄ veni ſoluere legē aut ꝓphetas Nō veni ſoluere ſed adimplere· Amē amen dico vobis donec trāſeat celum ⁊ terra iota vnū aut vnꝰ apex non p̄teribit a lege donec oīa fiant· Itē apex· m· generis đr ſūmitas a pedibus remota· ⁊ qn̄qꝫ apex đr lucerna· ⁊ ꝓprie dicunt̄ apices littere ille alte que ī frōtiſpicijs muroꝝ ſcribunt̄· Frontiſpiciū autem đr frontis ſpacium· ⁊ q̄libet littera đr quandoqꝫ apex· Itē ſm aug· ſuper illđ Mat· v· Iota vnum aut vnus apex ⁊ c̄· Iota eſt minor de ceteris litteris· apex eſt in ſūmitate ipſiꝰ ꝑticula· Tūc pꝰ modum ſequit̄ euāgelium hodiernū· Niſi abūdauerit iuſticia veſtra plus q̄ ſcribaꝝ ⁊ phariſeoꝝ nō intrabitis in regnum celorum· Sciēdum ꝙ iuſticia ſcribaꝝ ⁊ phariſeorum erat falſa qꝛ ſolum cauebāt ſibi a malis opibꝰ exterioribꝰ· ⁊ nō a malis volūtatibꝫ putantes per p̄cepta dei prohibita eſſe ſolum mala opera exteriora· quibus vnꝰ alteri nocet· ⁊ non prohibitos eſſe actꝰ interiores· ſcꝫ rancores odia· malas voluntates· ⁊ deſideria nocendi Ly· ⁊ eodem modo dicebāt de hoc precepto· Non occides· ꝙ hoc prohibetur occidendi factum ⁊ non occidendi ꝓpoſitum· ⁊ hoc eſt quod chriſtus dixit· Audiſtis quia dictum eſt antiquis· Non occides· ſcilicet hominem· Qui autem occiderit· actualiter et iniuſte· reꝰ erit iudicio Li· ꝑ· teſtiū accuſatiōe vt legis iudicō puniat̄.i.morte corpali· qꝛ lex punit ſm talionē· vnde Gen·ix· Quicunqꝫ effuderit humanū ſanguinem fundetur ſanguis eiꝰ Item Exo·xxi· Oculū pro oculo dentū ꝓ dente· Ego autē dico vobis Gor.i.plꝰ impono vobis ·Omnis qui iraſcitur ·motu interiori odij· fri ſuo· ſcꝫ pſone ⁊ nō vicio vt ſic iam per vicium nō ꝑ zelū· erit reꝰ iudicio.i.dignꝰ accuſatione apud deum· Qui aūt dixerit fri ſuo racha ſm Aug· Jhero· ⁊ Criſ· Racha eſt q̄dam vox ꝓrumpēs ex ira· ſignificās puipenſionē vel viliꝑēſionem· vel eciam vox interiectiua q̄ orit̄ ex indignatione ɔtra aliquē· quemadmodū ach· heu· ⁊ cōſimiles q̄ oſtendūt motum indignātis animi· reꝰ erit ɔſilio .i.ɔſenſu iudicum eſſe dāda ſentētia cōtra eū· ⁊ dictāda ſibi pena· Quia peccatū eius venit in noticiam hoim per exteriꝰ ſignum indignātis animi ·qui autem dixerit fatue.i.qui vſqꝫ ad verba cōtumelioſa ꝓceſſerit· reꝰ erit gehenne ignis ·q̄ eſt certa dānatio ⁊ eterna· Si offers munꝰ tuū ad altare.i.ſi offerre ꝓponis munꝰ boni opis xp̄o· ⁊ ibi recordatus fueris ·qꝛ frater tuꝰ ·ſcꝫ quem leſiſti· habꝫ aliquid aduerſum te· ꝓ illata iniuria· Relinque ibi munꝰ tuū ante altare ſiue coram deo· Non dicit reporta qꝛ deꝰ non munꝰ repellit· ſed caritatem proximi q̄rit· ⁊ vade ꝑus recōciliari fratri tuo· Ly· hoc poteſt itelligi dupliciter· Vno modo pedibꝰ corporis· et hoc debet fieri ſi cōmode poſſit haberi ipſiꝰ fratris offenſi pñtia· Si autem nō poſſit ſufficit ad eum ire pedibus mētis· qđ fit quādo habet ꝓpoſitum ſatiſfaciēdi loco ⁊ tempore cōpetēti· Et hoc modo vtit̄ eccleſia romana quādo reum cōfitentem abſoluit ⁊ ſibi ſatiſfactionem leſo fiēdam imponit· recōciliari fratri tuo· Gor· ſi leſeris ſatiſfaciēdo vel veniam petēdo· Si oderis rancorem deponēdo· ſi te oderit ad amiciciam reuocādo· vñ eciam Cri· Si cogitatu offendiſti· cogitatu recōciliare· ſi verbis ·verbis. ſi factis ·factis · Et tūc· poſt recōciliationem· veniēs offeras munꝰ tuum Gre· Munꝰ non accipit̄ niſi ante diſcordia ab aīo repellat̄

Dñica· vij· poſt octauas Penthe· Euāge· ſm Mat· viij·

In illo tempore· Cum turba plurima eſſet cum iheſu nec haberēt qđ manducarēt Cōuocatis diſcipulis ait miſereor ſuper turbam· qꝛ ecce iam triduo ſuſtinēt me· nec habēt qđ manducent· Et ſi dimiſero eos ieiunos in domum ſuam· deficiēt i via· Quidā enim ex eis de lōge venerūt· Et rñderunt ei diſcipuli ſui· Vnde iſtos poterit hic quis ſaturari panibus in ſollitudine· Et itetrogauit eos ·quot panes habetis qui dixerūt ſeptem· Et precepit turbe diſcumbere ſuper terram· Et accipiēs ſeptem panes gratias agēs ·fregit· ⁊ dabat diſcipulis ſuis vt apponerent ⁊ appoſuerūt turbe· Et habebāt piſciculos paucos· et ipſos benedixit ⁊ iuſſit apponi ⁊ manducauerūt ⁊ ſaturati ſūt· Et ſuſtuleruut quod ſuperauerat de fragmentis ſeptem ſportas Erant autem qui māducauerāt quaſi quatuor milia· ⁊ dimiſit eos

Poſtilla

Cum turba plurima eſſet cū iheſu ⁊c̄· Mat· viij· Mat· xv· Luce· ix· Jo· vi· Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta eſt Anno xp̄i· xxxij· xij· kal̄· iulij· ſabbato· luna· xiij· indicione· v· Ante inicium illiꝰ euangelij ſcribitur Mat· xv· ꝙ acceſſerūt ad iheſum turbe mlt̄e habētes ſecum multos claudos ·cecos ·debiles ·⁊ alios īfirmos multos ⁊ ꝓiecerūt eos ad pedes eiꝰ et curauit eos ita vt turbe mirarent̄

Vidētes autē mutos loquētes · claudos ambulātes · ⁊ cecos vidētes magnificabāt deum iſrl' · ergo dicit euāgelium hodiernum · Cum turba plurima eſſet cum iheſu · nec haberent qđ manducarēt Hec turba ſequebatur dominum iheſum ꝓpter verboꝝ ſuorum dulcedinem ⁊ ꝓpter infirmorum ſanationē · cōuocatiſq; diſcipulis ait · miſereor ſuꝑ turbam · Ly · hoc predixit diſcipul' vt ipſos induceret ad pietatem · Qui iam triduo ſuſtinēt me Ly · qꝛ tantum afficiebantur ad doctrinam xp̄i audiendam ⁊ videēdum eius miracula · ꝙ per tres dies non redierāt ad loca ꝓpria · manentes cum xp̄o in loco deſerto ⁊ ſub diuo · exquo patet eorum deuotio · Nec habent quod manducēt Ly · qꝛ cibaria que de domibꝰ ſuis apportabāt iā erant cōſumpta · Ideo nec prima die nec ſecunda die hoc miraculum fecit · tum qꝛ alimēta habebant · tum quia magis apparuit tunc hoc miraculum quando eis victꝰ omnino defuit · Et ſi dimiſero eos ieiunos in domum ſuam deficiēt in via · Quidam enim ex eis de lōge ad deum venerūt · Iaco · Illi de lōge venīūt qui de peccatis ſe ad deum cōuertunt Vnde pſ̄ · cxviij · Longe a peccatoribꝰ ſalus ⁊c̄ · Et reſponderūt ei diſcipuli ſui · vnde iſtos poterit hic quis ſaturare panibus in ſolitudine · quaſi diceret · locus iſte d̄ſertus ⁊ ville multum diſtant · ideo non poſſumꝰ habere ad ſatiādam tātam multitudinem populi ⁊ tam famelicam · Et interrogauit eos quot panes habetis · qui dixerūt ſeptem · quod erat quaſi nihil reſpectu tante multitudinis Remi · Non interrogat dominꝰ quaſi neſciēs quot panes haberēt ſed ad hoc vt cum reſponderēt ſeptem quo pauciores dicerēt panes eo magis miraculum diffameret' ⁊ nociꝰ fieret · Et p̄cepit turbe diſcūbere ſuper terram · ⁊ accipiens ſeptem panes gratias agēs fregit · Multiplicauit autem xp̄s panes Primo benedicēdo · per quod inſtruimur ꝙ cibū benedicere debemꝰ · Secūdo frangēdo · ad innuēdum ꝙ in noſtris conuiuijs pauꝑibꝰ panem frāgere debemus Tercio gratias agēdo ad innuēdum ꝙ in noſtris refectionibus gratias agere debemꝰ · vnde Remigius ſuꝑ Mat · In eo ꝙ grās egit nobꝭ reliquit exemplum vt de omnibus donis bonis celitꝰ collatis gratias referamꝰ · Et dabat diſcipulis ſuis vt apponerēt · ⁊ appoſuerūt turbe · Vnde Beda ꝙ dominꝰ diſcipulis dedit panes vt apponerēt turbe · deſignat ꝙ ſpūalis ſcientie dona tribuit apoſtolis ⁊ per eorū miniſterium voluit eccleſie vite cibaria diſtribui · Et habebāt paucos piſciculos quos ſimiliter benedixit ⁊ iuſſit apponi Vnde notādum ꝙ dominus dedit eis panes · ⁊ panis eſt cibꝰ quo ſuſtentat' vita · ⁊ ſignificat verbum dei · ⁊ dedit eis piſces ad cōdimentū cibi · per quos ſignant' exempla · ⁊ ita dominꝰ deſignauit ꝙ pani · i · verbo dei addēdū eſt cōdimētum boni exempli · magis enim ſuadent exempla ꝙ̄ verba · ⁊ ſuſtulerūt quod ſuperauerat de fragmētis ſeptem ſportas · Iaco · voluit autem xp̄s vt colligerent fragmēta · Prio ꝓpter exēplū · In hoc dat' nobꝭ exēplū vt ea q̄ nobꝭ ſuꝑſūt · vel eciā ea q̄ nobꝭ ieiunādo ſubtrahimꝰ · pauꝑibꝰ erogemꝰ · vnde Aug · De tuo ieiunio fames pauꝑis ſatiet' · Scđo ꝓpt' documētū vt ex hoc iſtruamur · ꝙ illis q̄ ſūt miſericordes pauꝑibꝰ tpalia mltiplicant' · hoc ptꝫ · iij · Re · xvij · In vidua que heliā pauit cui dn̄s farinā multiplicauit ⁊ oleū · Erāt aūt q̄ māducauerāt q̄ſi · iiij · milia · ſcꝫ viri · exceptis mulieribꝰ ⁊ puulis · qui in lege nō numerabant᷑ · ⁊ dimiſit eos :ſcȝ redire ad ꝓpria · Circa pn̄s euāgeliū vbi dicit᷑ · Accepit ihesus ſeptem panes · Eſt diligēter notādū ꝙ hec refectio differt ab illa de quinqȝ panibꝰ ordeaceis ⁊ duobꝰ piſcibꝰ · quā ponit Jo · in euāgelio ſuo ꝙ̄tum ad ſex Primo qꝛ ibi fuerūt quinqȝ panes · hic vero ſeptem · Secūdo qꝛ ibi fuerunt ordeacei · iſti vero triticei · Tercio qꝛ fuerūt ibi duo piſces ſoluȝ · hic vero plures licet pauci ⁊ pui · Quarto qꝛ ibi ſederūt ſuper fenū · iſti vero ſuper terrā · Quinto qꝛ ibi fuerunt quinqȝ milia hominū ad manducādum · hic vero q̄tuor milia Sexto qꝛ de illis duodecim cophini fragmentoꝝ fuerūt eleuati hic autem ſeptem ſporte fuerunt eleuate plene ·

Dn̄ica · viij · poſt octauas Pēthe ·
Euāge · ſm Math · vij ·

In illo tempore · d · i · d · ſ · Atteudite a falſis ꝓphetis · qui veniūt ad vos ī veſtimētis ouium Intrinſecꝰ autem ſūt lupi rapaces · a fructibꝰ eorū cognoſcetis eos · Nunqd colligūt de ſpinis vuas aut de tribulis ficus · Sic oīs arbor bona fructꝰ bonos facit · Mala autem arbor fructꝰ malos facit · Nō pt̄ arbor bona fructꝰ malos facere · neqȝ arbor mala fructꝰ bonos facere · Omnis arbor que nō facit fructū bonum excidit᷑ ⁊ in ignem mittit᷑ · Igitur ex fructibꝰ eorum ꝯgnoſcetis eos Non omnis qui dicit mihi domine · dn̄e · intrabit in regnū celoruȝ ſed qui facit volūtatem patris mei qui in celis ē ipſe intrabit in regnum celoꝝ

Attēdite a falſis ꝓphetis ⁊c̄ · Math · vij · Lu · vi · Poſtilla ·

Hiſtoria huiꝰ euāgelij · facta ē Anno xp̄i · xxxi · ij · ydꝰ iulij · feria · v · luna · xvi · indictiōe · iiij · Ante inicium pn̄tis euāgelij ſcribit ſanctꝰ Mat · in eodē ca · ꝙ xp̄s dixit diſcipul᷑ ſuis Omnia quecūqȝ vultis vt faciāt vobis hoīes et vos facite eis Similiter hec eſt enī lex ⁊ ꝓphete · Intrate per anguſtam portam · qꝛ lata eſt porta ⁊ ſpacioſa via q̄ ducit ad perditionem · ⁊ multi ſūt qui intrāt per illam · ꝙ̄ anguſta porta ⁊ arta via q̄ ducit ad vitam ⁊ pauci ſūt qui inueniūt eam · Et poſtmodum ſtatim ſequit᷑ euāgelium hodiernū · attēdite a falſis ꝓphetis · in hoc euāgelio docȝ dominꝰ fideles ſuos ſibi diligēter cauere a falſis ꝓphetis ⁊ peruerſis xp̄ianis · qui verbis confitent᷑ deum ⁊ factis negāt · ergo dicit · Attēdite .i. diligēter cauete · a falſꝭ ꝓphetis Coꝛ .i. a deceptoribꝰ · hereticis · ypocritis · ⁊ a falſis xp̄ianis et huiōi · Et hoc ideo ne tales corrupta vita ſua ⁊ malis moribꝰ fideles alliciāt ad mala ⁊ ſingulariter āmonet eos cauere ſibi ab ypocritis dicēs · q̄ veniūt ad vos in veſtimētis ouium .i. ſub ſimulatiōe exterioris ſanctitatis · Et intrinſecꝰ autem ſunt lupi rapaces · qꝛ interius ſūt pleni malo ſimulantes exteriorem ſanctitatem · propter inanem gloriam ⁊ mundanā laudem · aut propter temporalia aliqua cum aliorum damno · A fructibꝰ eorum · id eſt operibꝰ · ꝯgnoſcetis eos ſcilicet finaliter · Quia ypocrite ⁊ heretici diu latere nō poſſunt quin erūpant in aliquo ſigno per quod ſe prodant · Quia ſicut nunꝙ̄ vel vix poteſt ignis abſcondi ꝙ fumum non emittat · Sic violator vix poteſt diu latere quin ſigno verbo vel opere ſeipſum oſtendat · Nunquid colligunt de ſpinis vuas · id eſt opera iuſticie · aut de tribulis ficus · id eſt humilis cōuerſationis ad deum · Sic omnis arbor bona · id eſt homo habens bonam volūtatem · bonos fructus facit · Ly · quia talis vt ſic ſemper facit opera bona ·

vnde Orige. arbor bona est bonus homo habens bonam volūtatem. radices sūt cogitationes. folia verba. fructus opera. Notādum ꝙ homo bonꝰ potest bonam volūtatem deserere. ⁊ sic mala arbor fieri Verbi gratia. Judas ꝙ̃diu in vocatione apostolica ꝑmāsit. bona arbor fuit. ⁊ postmoduꝫ malum fructum ꝓtulit quādo xp̄m tradidit. Magdalena in p̍mis mala arbor fuit quando ꝑccauit. ⁊ postmodum bona arbor quādo ꝑnituit. et sic tūc bonum fructum ꝓtulit Omnis arbor q̄ non facit fructum bonum excidet̄. Gor. a cōsortio omnium beatorum qd̾ est grauissimum in damnatis supplicium. ⁊ in ignem mittet̄. scꝫ gehēne Cri. Que sūt pene excidi ⁊ in ignem mitti. Igit̄ ex fructibus eoꝝ cognoscetis eos. scꝫ in futuro. Quāuis heretici ⁊ ypocrite ⁊ falsi xp̄iani in hoc seculo quādoq3 non plene cognoscant̄. tamen peracto presenti seculo. ex fructibꝰ .i. ex finalibꝰ eorum p̄mijs ⁊ retributionibꝰ manifeste cognoscūtur quales fuerūt. Non omnis qui dicit mihi domine domine intrabit in regnum celorum. Semel dicit qui credit corde His qui etiam fidē cōfitet̄ ore: sed nō opere. Et talis nō intrabit in regnum celorum. sed qui facit volūtatem patris mei qui in celis est. i. qui habet veram fidem xp̄i i corde ⁊ eādem ꝯfitet̄ ore. Et cum hoc operat̄ opera ad fidem ꝑtinentia ⁊ maxime qui seruat mādata dei. Tal' dicit ter domine. ⁊ talis facit voluntatem dei. ⁊ sic cōsequēter. Ipse itrabit in regnum celorum. vtꝫ Math. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mādata.

¶ Circa presens euāgeliū vbi dicit̄. Omnis ābor bona bonos fructꝰ facit. Notādum ꝙ hugo de prato dt ꝙ opꝰ virtutis dr̄ bonum ꝓpter quinq3. Primo qꝛ est a bono scꝫ deo. hoc pꝫ quia ipse est optimum bonum ⁊ summum bonū. vt patet Jsa. xxxvi. Omnia opera nostra operatꝰ es i nobis domine. Opera mala sunt a diabolo īstigante ⁊ a mala volūtate operātis vt patet Joh. viij. Mendax est ⁊ pater eius. Secundo qꝛ ꝓcedit de loco bono. scꝫ de celo. vtꝫ Jacobi. p̍. Omne datum optimum ⁊ omne donum perfectum desursum est ⁊c̄. Item ꝓcedit de corde bono. vt patet Mat. xij. Bonꝰ homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. Malum autē opꝰ de malo procedit. scꝫ de regione demonum. de cōcupiscētia carnis. ⁊ de malicia mūdi. vt patet. p̍. Jo. v. totus mūdus in maligno positꝰ est. Tercio quia facit hominem bonum. Nihil enim est quod facit hominē bonum nisi opꝰ virtutis neq3 dignitas neq3 diuitie. neq3 sciētia. neq3 aliq̄d aliud. vnde Aristo. secūdo ethicoꝝ. Virtus est que habentem bonum facit ⁊ opꝰ eius laudabile reddit. Malum autem opus hominē malum facit. qui tamen naturaliter bonus est vt patet Ozee. ix. Facti sunt abhominabiles. sicut ea q̄ dilexerūt. Quarto bonum opus omnibus placet ⁊ sapit habentibꝰ rectum ⁊ non infectuꝫ gustum. Nam bonū est qd̾ omnes homines appetūt. vnde Boe. de cōsolatione philosophie. Mentibꝰ hominū naturaliter inserta est cupiditas veri boni ⁊c̄. Etiam ipsis malis bonū opꝰ videtur bonum ꝙ̃uis interdum ꝓpter corruptioneꝫ gustꝰ uon sapiat ipsis malis. vnde patet ꝙ bonū opꝰ deo ⁊ hominibus placet. vt patet Ecclesiastici quadragesimoquinto. Dilectꝰ deo ⁊ hominibꝰ moyses qꝛ scꝫ bonꝰ erat ⁊c̄. Malum aūt q̄si oibus displicet. ac etiam ipsis malis q̄n rōne vtunt̄ ⁊ redeūt ad seipsos. Quīto qꝛ ad locū bonū ducit. s. ad celū q̄e locꝰ beatoꝝ. vtʒ Math. xxv. Venite benedicti patris mei poſſidete. ⁊c̄. mala autem opera ad malum locum ducunt ſcʒ ad infernū. vtʒ Lu. xvi. Mortuꝰ eſt diues ⁊ ſepultus in inferno. vnde eciam Mat. xxv. Ite maledicti in ignem eternū..

¶ Dominica. ix. poſt octauas Penthe. Euāge. ſm Lu. xvi.

In illo tempore. Dixit ihesus diſcipul' ſuis ꝑabolam hāc. Homo quidā erāt diues qui habebat villicum. Et hic diffamatꝰ eſt apud illum q̄ſi diſſipaſſet bona ipſiꝰ. ⁊ vocauit eum ⁊ ait illi. Quid hoc audio de te Redde rationem villicationis tue. Iam enim nō poteris villicare. Ait autem villicus intra ſe. quid faciam. qꝛ dn̄s meꝰ aufert a me villicationē. fodere non valeo. mēdicare erubeſco Scio quid faciam. vt cum amotus fuero a villicatione. recipiāt me in domos ſuas Conuocatis itaqꝫ ſingulis debitoribꝰ dn̄i ſui. dicebat p̄mo. quātum debes domino meo. at ille ait centum cados olei. Dixitqꝫ illi. accipe cautionē tuā et ſede cito ſcribe quinq̄ginta. Deinde alio dixit Tu vero quātum debes Qui ait centum choros tritici. ait illi accipe litteras tuas ⁊ ſcribe octuaginta. Et laudauit dominꝰ villicum iniquitatis qꝛ prudēter feciſſʒ. qꝛ filij huius ſeculi prudētiores filijs lucis in generatione ſua ſūt. Et ego vob̄ dico. Facite vobis amicos de mām̄ona iniq̄tatis. vt cum defeceritis recipiāt vos in eterna tabernacula

Poſtilla

Homo quidam erat diues q̄ ⁊c̄. Lu. xvi. Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta ē Anno xp̄i. xxxij. v. kal'. octobris dn̄ica. luna. xiij. indictiōe. v. An initium illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctus Lu. de filio ꝓdigo qui diſſipauit omnem ſubſtātiam ſuā viuēdo luxurioſe. Et poſtmodum cepit egere ⁊ cupiebat implere vētrē ſuū de ſiliquis q̄s porci manducabāt ⁊ nemo illi dabat qui ſurgēs venit ad patrē ſuū dicēs Pater peccaui in celū ⁊ coram te. iā nō ſum dignꝰ vocari filius tuꝰ. Quo pater cum gaudio ſuſcepit cū ⁊ fecit cōuiuiū ſolemne dicēs Hic filiꝰ meꝰ mortuꝰ erat ⁊ reuixit. perierat ⁊ inuentꝰ eſt. Hoc euāgelium legiē in q̄dragēſima ſabbato ante dominicā. Oculi mei. Tūc pꝰ modū ſtatim ſeq̄tur euāgelium hodiernū. Homo quidam. Ly. i. ipſe deꝰ ꝓ nobis humanatus. erat diues. qꝛ ipſiꝰ ſūt celum ⁊ terra ⁊ omnia in eis ꝯtenta. vn̄ pſ. xxiij. Dn̄i eſt terra ⁊ plenitudo eius orbis terraꝝ ⁊ vniuerſi qui habitāt in ea. qui hēbat villicum Ly. i. diſpēſatorem cui tradidit bona ſua ad diſpenſandū. Et ſic quilibet homo eſt villicꝰ dei. eo ꝙ deus cuilibet homini cōmittit gubernādas ⁊ ad volūtatē domini ſui diſpēſādas triplices res ſcʒ res temporales corpꝰ ⁊ animā ⁊ hoc eſt ꝯtra illos qui dicunt. Ego ſū dominꝰ omniū facultatū meaꝝ. vn̄ Ambro. Bona hominis nō ſūt que ſecum ferre nō poteſt. hic diffamatus eſt apud illum q̄ſi diſſipaſſet bona illius. qđ frequēter cōtingit quando quis male vtiē his que ei a deo ꝯmiſſa ſūt. ſcʒ expendēdo in ſuꝑbia. i crapula. in luxuria ⁊ ſic de alijs. vel vires ſui corporis in peccatis cōſumit. ⁊ vocauit illum. Gor. vocat dominus quēlibet hoīem inſpirationibꝰ interius. p̄dicationibꝰ exterius bn̄ficijs. flagellis ⁊ incutiēdo terrorem extremi iudicij ⁊ timorē eterne damnationis. Et ait illi quid hoc audio de te. q. d. eſt ne hoc verum diſſipaſti tēporalia. inquinaſti corpꝰ ⁊ animam in peccatis tuis occidiſti. redde rationē villicationis tue. quod erit in morte hominis. Tūc enī oportet hominem reddere rationem de omnibꝰ ſibi cõmiſſis vſqꝫ ad vltimũ q̃drãtem. Ait autem villicꝰ intra ſe. Quid faciam Sic pctõꝛ intra ſe cogitare debꝫ. q̃d faciam vt eternam damnationẽ euadam. qꝛ dominꝰ aufert a me villicationem .i. diſpẽſationem omniũ reꝝ mihi cõmiſſaꝝ. qꝛ tũc ampliꝰ nõ erit tempꝰ merẽdi neqꝫ penitẽdi. fodere labo[illegible] nõ valeo. mẽdicare erubeſco. Conſiderãdum eſt ꝙ in alia vita homo nõ poteſt bona opari quibꝰ mereaṫ ⁊ inueṫ ad gloriam. Nec poteſt mendicare .i. orãdo obtinere tũc veniam peccatoꝝ aut augmẽtum glorie. qꝛ tempus pñtis vite. compaṫ eſtati. Alia vero vita ſcꝫ futura eſt ſimilis hyemi qꝛ q̃ homo hic ſeminat ibi ⁊ metet. Scio quid faciã vt cum amotus fuero a villicatiõe .i. cum per mortẽ ſubtractus fuero a pñti vita in q̃ poteſt homo mereri ⁊ demereri. recipiant me in domos ſuas .i. per eoꝝ ſuffragia ⁊ merita recipiãt in vitam beatam. in regnum celoꝝ. que domus paupeꝝ eſt. vtꝫ Mat. v. beati pauperes ſpũ quoniam ipſoꝝ eſt regnũ celorum. Cõuocatis ſingulis Gor .i. ſingulatim. debitoribꝰ domini ſui. Singulatim eos alloq̃baṫ vt quilibet reputaret ſibi factum bñficium ſpeciale. Neſciẽs ꝙ alii etiam facta ẽ relaxatio. Secũdo ne indignareṫ aliquis ipſoꝝ qꝛ plus remitteret alii q̃ ſibi. Nec relaxat totum vt magis lateret dominũ ſuũ. Dicebat p̄mo quãtum debes dño meo. ⁊ reſpõdit centum cados olei. Beda. Cados grece eſt amphora latine cõtinens tres vrnas. Dixit illi accipe cautionẽ tuã. Gor. Cautio eſt iſtrumẽtum qđ ad cautelam de contractu debiti ꝓpria manu ſcriptũ eſt. qđ alio nomine đr cyrog̃phum. ⁊ ſede cito ſcribe quinq̃ginta et ſic dimidiã partem ãnualium redditũ ei dimiſit. deinde alio dixit. Tu q̃tum debes. qui ait centum choros tritici. Gor. chorus triginta modios impleuit. Et chorꝰ eſt mẽſura aridorum cados liquidorum. ait illi accipe litteras tuas ⁊ ſede ⁊ ſcribe octuaginta. Gor. ⁊ ſic quintam partem debitoꝝ dimiſit ei. Precioſiꝰ eſt autẽ oleum q̃ triticum ſuſtentamẽtum. ideo prepont debitorez olei debitori tritici. laudauit autem dñs villicum iniq̃tatis .i. villicum iniquũ. Villicus fuit iniquus duplici iniquitate. Primo qꝛ bona domini ſui diſſipauit. Secundo qꝛ de reſiduo furatꝰ eſt. laudauit eũ nõ ſimpliciter ſed ſcđm quid qꝛ vt dicit gloſa. Nõ laudauit eum de fraude ſed de prudẽtia. qꝛ ſibi ꝓuidit i poſterum. qꝛ filii huiꝰ ſeculi. Ly .i. hoies temporalibꝰ intẽti. prudẽtiores .i. magis aſtuti ⁊ feruidi ſũt in temporalibus negociis agẽdis. q̃ filii lucis .i. q̃ homines ſpũalibꝰ deputati. ſicut i negociis ſpũalibꝰ. ⁊ hoc videmꝰ ad ſenſum frequẽter accidere. cuiꝰ vna ratio eſt corruptio nature. ꝓpter quã homo ꝓnior eſt ad malũ q̃ ad bonũ. Alia ratio eſt qꝛ bona temporalia ſũt pñtia. ⁊ ideo fortiꝰ mouẽt animũ. qꝛ ſm Ariſto. pñs obiectum mouet ſenſum. Et ego dico vobis. Hic dominꝰ ꝑabolam iſtã adaptat ad noſtraꝫ eruditionez ⁊ ſalutẽ ⁊ ad elemoſinarum largitionẽ. Facite vobis amicos .i. paupes ⁊ bonos hoies ⁊ etiam ſanctos angelos. de mãmona iniquitatis. Mammon eſt demõ temptãs de diuitiis male acquirẽdis Dicuṫ autẽ diuitie mãmona iniq̃tatis qꝛ frequẽter ad iniquitatez inducũt. qꝛ faciũt hominem ſuperbire. inebriari. luxuriari. ludere ⁊c̃. vnde Augꝰ Omnis diues. aut ẽ iniquus. aut heres iniquitatis Item quia raro ſine peccato acquirũtur. Vnde apoſtolꝰ Qui volũt

[illegible]

diuites fieri incidūt in laqueos dyaboli. Itē q̄ ineq̄liter possident̄ ab hominibꝰ Nam vnꝰ in ipsis abūdat. ⁊ aliꝰ parum aut nihil ƌ ipsis habꝫ. vt cum defeceritis Ly. i. in via per mortē. recipiāt vos in eterna tabernacula .i. per sua merita ⁊ suffragia ip̄etrēt apud deum finaliter recipi in vitam eternam. vnde Circa p̄ns euāgelium vbi ƌr. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis. Notādum q̄ q̄tuor modis possumus nobis facere amicos cum rebꝰ temporalibꝰ Primo cū integre restituūtur heredibꝰ ea que per rapinam vel p̱ furtum male habita sūt. Et humiliter petit̄ remissio de iniuria eis illata. differēdo restitutionem. Secūdo cum ignorat̄ cui restituat̄ ⁊ tūc de ꝯsilio confessoris pauperibꝰ eroget̄. Tercio cum aliquis contra institutionem ecclesie lucrat̄. vt laborādo diebꝰ festiuis. vel alit̄. ita tamen q̄ nō tenet̄ ad restitutionem vt est lucrum de iure tercio. Tūc enī faciēda est medicina vnde facta sūt vulnera. Et dāda est de hoc elemosina paupibꝰ Quarto faciēdi sunt amici de diuitijs que inique seruantur cū nimia tenacite. Potest enim q̄s damnari eo q̄ nō dat sua. vtꝫ Mat. xxv. Discedite a me maledicti in ignem eternum. Esuriui ⁊ nō dedistis mihi manducare. Vnde diues epulo dānatus est. quia non dedit sua. vt patet Luce. decimosexto.

Dominica decima post octauas. Penthe. Euan. scd̄m Lu. xix.

In illo tempore. Cum appropinquaret ihesus iherusalez. vidēs ciuitatem fleuit sup illam dicēs Quia si ꝯgnouisses ⁊ tu. Et quidem in hac die tua q̄ ad pacez tibi. nūc autem abscōdita sūt ab oculis tuis Quia veniēt dies in die ⁊ circumdabūt te. ⁊ coangustabūt te vndiqꝫ. ⁊ ad terram p̱sternēt te. ⁊ filios tuos qui in te sūt Et nō relinquēt in te lapidē sup lapidem eo q̄ nō ꝯgnoueris tempꝰ visitationis tue. Et ingressus in templū cepit eicere vendētes ⁊ emētes dicēs illis Scriptum ē. q̄ domꝰ mea domꝰ orationis ē Vos autē fecistis illam spelūcam latronū Et erat quotidie docens in templo.

Postilla

Cum appropinq̄ret ihesus. ⁊c. Lu. xix. Historia huiꝰ euāgelij facta ē Anno xp̄i. xxxiij. xiij. kal. ap̄lis. dn̄ica palmarꝫ. luna. x. indictōe vi. Ante inicium illiꝰ euāgelij scribit sanctꝰ Lu. in eodē ca. q̄ dn̄s ihesus cū in die palmarꝫ appropinq̄rꝫ ad descēsum montis oliueti. ceperūt turbe descēdentiū gaudētes laudare deū voce magna super omnibꝰ quas viderant virtutibꝰ dicētes Bn̄dictꝰ qui venit in noīe dn̄i. pax in celo. ⁊ gl̄a in excelsis. Et quidā phariseorꝫ de turbis dixerūt ad illum. Magister increpa discipulos tuos Quibꝰ ipse ait dico si tacebūt lapides clamabūt. Tūc seq̄tur euāgelium hodiernū. cū appropiquaret ihesus ihierusalem. Ly. non solum corporis gressu. sed etiam compassionis affectu. videns ciuitatem. scilicet iherusalem in qua diu viguerat cultus diuinus. fleuit super illam Lyra. scilicet fletu ꝯpassionis. Tum propter mala pene culpe que ibi multiplicate fuerunt. Tum propter mala pene que futura immnebant. Notandum q̄ christus quater fleuit. Primo in natiuitate. vt patet Sapientie septimo. Primam vocem similem omnibus emisi plorans. Vnde etiam canitur. Vagit infans inter arta positus presepia. Secundo in lazari suscitatione. Tercio super ciuitatem iherusalem ī die palmarꝫ sicut euāgeliū hodiernū di. Quarto in sua passiōe.

vtꝫ Heb. v. Cum clamore valido ⁊ lacrimis exauditꝰ est. qꝛ si cognouisses Gor. scꝫ ruinã ⁊ subuersionem q̄ tibi imminet. ⁊ tu. supple fleres. ⁊ q̄dem ĩ hac die tua. scꝫ ꝓspera in q̄ facis volũtatem tuã. q̄ ad pacem tibi. scꝫ modico tpe duraturam. Et ideo nunc gaudes qꝛ imminẽtia nõ vides. Nũc autem abscõdita sũt ab oculis tuis. scꝫ mala q̄ futura sũt tibi. qꝛ venient dies in te ⁊ circumdabũt te inimici tui. Gor. scꝫ p̓ncipes romani cũ exercitu valde forti. vallo. ad litterã qꝛ tres aggeres dicunt̃ romani fecisse circa iherusalẽ capiẽdam. ⁊ coangustabũt te vndiqꝫ. scꝫ ꝯcludẽdo ⁊ prohibẽdo introitum ⁊ exitum ⁊ introductionẽ victualiũ ⁊ armoꝝ. vñ iosephꝰ dicit ꝙ ꝑ angustia famis mulieres pueros ꝓprios comederũt. ⁊ ad terram ꝓsternẽt te. Capta enĩ ciuitatẽ turres ⁊ muros diruerũt ⁊ cũcta edificia eiecerũt ad terram. Et filios tuos qui in te sũt. Gor. i. habitatores tuos aliquos occidẽdo aliquos captiuãdo. ⁊ nõ relinquẽt in te lapidem sup lapidem. scꝫ funditꝰ euertẽdo hoc iam patꝫ ad oculum. qꝛ sepulcrum xp̄i qđ olim eãt extra ciuitatẽ iam est in medio ciuitatis. eo ꝙ nõ cognoueris tempꝰ visitationis tue. scꝫ quo creator oĩm per incarnatõis misterium ⁊ per p̄dicatiois officium te visitare dignatꝰ est quẽ nõ recepisti sed vsqꝫ ad mortem persecutꝰ fuisti. Sciẽdum ꝙ misericors deꝰ nõ statim punit hoĩes cum peccãt sed ꝓlongat ipsis vitam ꝓpter emẽdam. Sicut homo cũ videt foramen in sotularibꝰ vel in vestimẽtis suis non statim eos ꝓijcit. sed facit eos reficit quo vsqꝫ nõ sit ampliꝰ spes de reparatiõe ipsoꝝ. Sic dñs ihesus xp̄s non statim punivit iherusalem sed p q̄dragintaduos ãnos ꝓtraxit. sed qꝛ inuenit eam incorrigibilẽ. tũc p̓misit eum destrui a romanis p̓ncipibꝰ scꝫ tyto ⁊ vespasiano. Et ingressus in templũ. ⁊ hoc ꝓpter nr̃am instructionẽ. vnde Cri. Tu xp̄i imitator factꝰ. cum ingressꝰ fueris aliq̃ ciuitatẽ ante oẽm actum ad ecclesiam curras. qꝛ ꝓprium boni filij est vt veniens p̓mo currat ad domũ patris. cepit eijcere vendẽtes ⁊ emẽtes. Ly. Nam sacerdotes ꝓpter cupiditatẽ ⁊ auariciam suã in p̓mo atrio templi fecerunt tria loca venalia vt aduenientes si non haberẽt q̃d offerrẽt inuenirẽt ibi ad emẽdum. et si aliqui nõ haberẽt vnde emerẽt posuerũt ibi nũmularios a quibꝰ acciperẽt mutuo pecuniam. Sed q̄rit̃ hꝭ quare nõ restiterũt xp̄o. Respondet Ly. ꝙ ex oculis eius ⁊ facie exibat q̄dam fulgur terrẽs eos ita ꝙ non audebãt resistere sicut etiam ĩ voce sua terruit eos qui veniebãt ad capiendum eum qui cũ audirẽt ipsum dicẽtem. ego sum. abierũt retrorsũ ⁊ ceciderũt in terrã. vt habet̃ Jo. xviij. In volũtate xp̄i erat ostẽdere infirmitatem assumptã. ⁊ etiam sue diuinitatis ꝟtutem. dicẽs illis :scriptũ est enĩ. Isa. lvi. domꝰ mea. Gor. i. meo cultui dedicata. In quibꝰ verbis ostẽdit se esse deum. qꝛ templũ soliꝰ dei ẽ. domꝰ orationis est. nõ domꝰ negotiatõis nõ vane locutionis. nõ spectaculoꝝ. Et ideo đt Aug. in regula in oratorio. nemo aliquid agat nisi ad qđ factũ est vñ ⁊ nomẽ accepit. vos autem fecistis illam spelũcam latronum. qꝛ ipsi nõ curabãt de cultu dei sed de excoriatiõe ꝑpli p astucias exq̄sitas. Spelũca aũt latronũ đr esse locus vbi spolia q̄ rapiunt̃ ponũtur ⁊ hoc fecerũt sacerdotes de templo vt iã dictũ ẽ. ⁊ erat docẽs quotidie ĩ tẽplo. vñ Gre. Redẽptor noster nec indignis nec ingr̃tis p̄dicationis verba

ſubtraxit. In hoc dat nobis exēplū
ƥdicādi. Notādum ꝙ illi ad quos ꝑ
tinet vt ƥdicēt frequēter debēt ƥdi
care ⁊ qui hoc negligūt multas ꝯmi
nationes q̄ habent̄ in ſacris ſcp̄turis
ſm̄ Vuilhelmū incurrūt. vnde Ezech
xxiij. Si dicēte me ad impium. impia
morte morieris ⁊ nō nūciaueris nec
locutꝰ fueris vt ſe cuſtodiat impius
a via ſua ipſe impius ī impietate ſua
morieť ſanguinem eius de manu tua
requiram. vñ Iſa. vi. Ve mihi q2 ta
cui. q2 vir pollutꝰ labijs ego ſum Itē
p̄. ad Corin. ix. Ve mihi eſt ſi nō euā
geliſauero vob̄. ¶ Circa p̄ns euāge
lium vbi dr̄. Videns iheſus ciuitatē fle
uit ſup̲ eam. Notādum ꝙ vt ex ſcp̄
tura haberi poteſt q̄druplex ē fletꝰ
xp̄i. qui ſig̃t q̄druplicē fletum quem
in hac vita habere debemꝰ Primꝰ ē
fletꝰ infantie ſicut d̄ xp̄o cantť. vagit
infans inter arta poſitꝰ p̄ſepia. vnde
Sap̄. vij. ſimilem vocē omnibꝰ emiſi
plorās qui ſignificat fletum quem de
bemus habere pro incolatu p̄ntis mi
ſerie. vnde Aug. Puer q̄ naſcit̄ a plo
ratu incipit nec ridere poteſt ſtatim
natꝰ plorat ꝯpleta ſue calamitatis.
Secūdꝰ eſt fletꝰ quo fleuit ſuper laz a
rum ad vitam eum reuocādo q̄ ſigni
ficat fletum quem habere debemꝰ ꝓ
patrie dilatione. vnde p̄s. cxix. Heu
mihi q2 incolatꝰ meꝰ ꝓlongatꝰ eſt.
Tercꝰ eſt fletꝰ quo fleuit ſup ciuita
tem iheruſalem ī die palmaꝝ. qui ſi
gnificat fletum quem hr̄e debemꝰ ꝓ
cōpaſſiōe miſeroꝝ. vtꝫ Ihere. ix. q̄s
dabit capiti meo aquam ⁊ oculis me
is fontē lacrimaꝝ ⁊ plorabo die ac no
cte interfectos filie ꝓl'i mei. vñ eciaꝫ
ij. ad Coꝝ. ix. Quis infirmať ⁊ ego
nō infirmor quis ſcādaliſať ⁊ ego nō
vror. Quartꝰ eſt fletus quo fleuit in
cruce. vtꝫ ad Heb̄. v. Cum clamore
valido ⁊ lacrimis offerēs exauditꝰ ē
ꝓ ſua reuerētia. qui ſignificat fletuꝫ
quem hr̄e debemꝰ in cruce penitētie
ex ꝯpūctione pctōꝝ Vnde p̄s. vi. La
uabo p ſingulas noctes lectuꝫ meū. i.
cor meum ⁊ faciē aīe mee. Sic fleuit
et lauit magdalena ⁊ mūdata ē Lu.
vij. Sic fleuit ⁊ lauit petrꝰ pctm̄ ſuū.
vt pꝫ Luce. xxij. egreſſus foras fleuit
amare.

¶ Dn̄ica. xi. poſt octauas Pēthec. Euā. ſm̄ Lu. xviij.

In illo tempore. dixit. i. ad quoſdā q̄
in ſe ꝯfidebant tanq̄ iuſti. ⁊ aſperne
bant̄ ceteros patolam iſtam. Duo ho
mines aſcēdebāt in templum vt ora
rēt vnꝰ phariſeꝰ ⁊ alter publicanꝰ.
Phariſeꝰ ſtās hec apud ſe orabat. de
us grās ago tibi. q2 nō ſum ſicut cete
ri hoim. raptores. iniuſti. ⁊ adulteri
velut eciā hic publicanꝰ Ieiuno bis
in ſabbato. decias do oim̄ q̄ poſſideo
Et publicanꝰ a longe ſtans nolebat
nec oculos ad celum leuare: ſed ꝑcu
tiebat pectꝰ ſuū dicēs Deꝰ ꝓpiciꝰ eſto
mihi pctōri. Amē dico vob̄ deſcendit
hic iuſtificatꝰ in domū ſuam q2 oīs q̄
ſe exaltat humiliabit̄. ⁊ q̄ ſe humiliat
exaltabitur.

Poſtilla

Dixit iheſus ad quoſdā qui ⁊c̄.
Luce. xviij. Hiſtoriā huiꝰ euan
gelij dixit dominꝰ anno eius. xxxiij.
kal'. aplis. dominica. luna. x. indicti
one. vi. Ante inicium illius euangelij
ſcribit ſanctꝰ Lucas in eodem ca. ꝙ
xp̄us dixit parabolam iſtam. Iudex q̄
dam erat in quadam ciuitate qui de
um nō timebat ⁊ hominem non reue
rebať. Vidua aūt q̄dā erat in ciuita
te illa ⁊ veniebat ad eum dicēs vindi
ca me de aduerſario meo ⁊ nolebat
per multū tp̄s Poſt hoc dixit intra ſe
et ſi deū non timeo nec hoiez reuere
or. tñ q2 moleſta eſt mihi hec vidua
vindicabo illā ſcꝫ faciēdo ei iuſticiā.

ne in nouiſſimo veniēs ſuggillet me .i. ſuffocet me tedioſis clamoribꝰ Lucanꝰ. Itē ſuggillare .i. ſuffocare ſtrāgulare cōdemnare. Tunc poſtmodū ſequit̄ euāgelium hodiernum. dixit iheſus ad quoſdā qui in ſe ꝯfidebant .i. ſuis meritis. tanq̄ȝ iuſti. cum tñ iniuſti. qꝛ humilitatem nō habebant ſine q̄ nullus eſt iuſtꝰ. ⁊ aſpernebant̄ ceteros qꝛ non attēdebāt illud Iſa. xxxiij. Et qui ſpernis nōne ⁊ ipē ſperneris. Duo homines aſcēderūt in tēplū. Ly. qꝛ ad litteram templū erat in alio ſitum ſcȝ in monte moria. vt habet̄. ij. palip. ij. vt orarent. nō ād cōfabulādum nō ad mulieres videndum.. vnꝰ phariſeꝰ. Gor. i. apparēs iuſtꝰ Phariſei eñ diſtinguebant̄ ab alijs in habitu in obſeruātijs ⁊ cultu religionis ꝓpter qđ dicti ſūt phariſei .i. diuiſi ab alijs hoibꝰ. ⁊ alter publicanꝰ .i. publicis negocijs intētus q̄ de cōmuni curſu implicāt ad pctm̄. phariſeꝰ ſtans. Gor. ecce ſupbia cum tñ debēt flectere genua. vel aliquo alio modo ſe inclinare. hec apđ ſe orabat Ly. Iſte phariſeꝰ ꝓprie nō orauit. ſꝫ magis ſe iactabat dicēs. Deus grās ago tibi. Gor. Male incepit iſte phariſeꝰ orationem ſuā. debuit eñ incipere in ſui accuſationē ſꝫm illđ Prouer. xviij. Iuſtꝰ in ꝑncipio accuſator ē ſui In medio ſupplicare ⁊ orare ⁊ ī fine grās agere. ſicut facit ſacerdos ī miſſa ſua. Primo eñ accuſat ſe in generali ꝯfeſſione dicēdo. Cōfiteor. Secūdo deum ſupplicit̄ depcat̄ multiplici orōne. Et vltimo deo regr̄tiat̄ in grārūactione. cū dicit Ite miſſa ē. vel benedicamꝰ dño deo grās. qꝛ nō ſum ſicut ceteri hoim. q. d. ſolus iuſtꝰ ſū. oēs ceteri pctōres. raptores iniuſti ⁊ adulteri. Gor. raptores enim ſunt q̄ proximoꝝ ſuorum ſubſtātiam rapiūt Iniuſti qui ꝑſonas eoꝝ ledūt ⁊ ꝯprimunt. Adulteri qui vxores ꝓximoꝝ polluūt. velut etiam hic publicanꝰ. quem indicat ⁊ cōdemnat. Poſt hec enūerat bona ſua dicēs. Ieiuno bis in ſabbato .i. ebdomada q̄ apđ iudeos tota denominabat̄ a ſabbato tanq̄ȝ a die digniori. decimas do omniū que poſſideo. Ly. phariſei de multis decimas dabāt vt de mēto de aneto ⁊ de cimino. vtȝ Mat. xxiij. ad quos nō tenebant̄ vt ceteris iuſtiores apparerēt. ſed publicanꝰ a lōge ſtās Ly. ecce dei timor q̄ſi nō eſſet dignꝰ ad altare appropinq̄re. nolebat nec oculos ad celū leuare. Ecce pudor qꝛ ꝓpter pctā ſua nō audebat celum reſpicere. ſed percutiebat pectꝰ ſuū. Ecce dolor de pctīs cōmiſſis dicēs. Deꝰ ꝓpiciꝰ eſto mihi pctōri. Ecce vera ⁊ pura ꝯfeſſio. ⁊ iſta iam dicta ſufficiunt ad remiſſionē peccatoꝝ. ideo ſequit̄. amē .i. veraciter. dico vobis deſcendit hic. ſcȝ de tēplo dei qđ erat in mōte. iuſtificatꝰ. ſcȝ de impio factus iuſtus per grām ⁊ miſericordiā dei. qꝛ deus humilibꝰ dat grām. in domū ſuam ab illo. ſcȝ phariſeo ſuperbo cuiꝰ ſupbia corrūpebat omnia bona opa eius. vnde Aug. Superbia etiā bonis operibꝰ inſidiat̄ vt pereāt. qꝛ omnis qui ſe exaltat. Ly. p ſuperbiam. humiliabit̄. per penam. ⁊ qui ſe humiliat. per veram cōfeſſionem peccatoꝝ. exaltabit̄. in gloria per remunerationē Sicut enim in ſtatera materiali vna parte depēſa altera eleuat̄ ⁊ ecōuerſo. Sic in ſtatera diuine iuſticie decretum eſt vt qui eleuant̄ per ſuperbiā in vita pn̄ti deprimant̄ per penam cōfuſibilem in vita futura ⁊ ecōuerſo. Qui ſponte humiliantur in preſenti propter deum in futuro ad gloriam eleuabūtur

¶ Circa preſens euāgelium vbi dicitur. deus ꝓpicius eſto mihi peccatori. Notandum qꝫ quilibet pctōꝛ debet ꝓ poſſe laboꝛare vt penitentiam verā agat in pñti vita. Primo ꝓpter acerbitatē ignis purgatorij. qꝛ ignis ille eſt idē cum igne infernali ſcḋm Tho de aq̄. vnde etiam ſcūs Gre. in .iiij. dyalogo .xlv. In eodem igne purgat̄ elect⁹ ⁊ detinet̄ damnatus. Vnde magiſter ſentē. li. iiij. di. xliiij. ca. vi. Illa pena eſt grauioꝛ oib⁹ alijs. Excedit enim oēm penam vite pñtis etiam quā paſſi ſūt martires. Secūdo rōne diuerſitatis penaꝝ. qꝛ ibi ſūt pene diuerſe ſcḋm diuerſitatē peccatoꝝ. eſt ibi ⁊ penaꝝ modus. Nam ꝓ menſura pcti erit ⁊ plagaꝝ mod⁹ Deut. xxv. Tercio rōne diuturnitatis. qꝛ ibi ann⁹ pro die ↄputat̄. vnde Ezech. iiij. Diem ꝓ āno dedi tibi. diem ſcꝫ in pñti tempore ꝓ anno ſcꝫ in futuro. Quarto rōne infructuoſitatis qꝛ illa pena nō valet ad meritum ſed ſolum ad ſatiſfactionem ⁊ ē inuolūtaria. Pena autem in vita p̄ſenti eſt volūtaria ⁊ meritoꝛia Quinto rōne damnoſitatis qꝛ q̄diu aīa ē in pena caret gloꝛia. Modo o retardaria glꝛa excedit omnem penam vite pñtis. ⁊ p̄ſertim in talib⁹ que niſi eſſet adhuc pena illa perſoluēda ſtatim deum viderēt qꝛ tales in gratia moriūt̄. ⁊ nihil impedit qn̄ quis i gratia dei ab hac vita decedit niſi ſolutio pene ꝓ pctīs ꝓ quib⁹ hic non plene ſatiſfacit ⁊c̄. vnde Nume. Nunq̄ enī a quoq̄ dei facies videbit̄ donec ꝑ penam venialium pctōꝝ quadrās minimus perſoluat̄.

Dñica .xij. poſt octauas Penthe. Euā. ſcḋm Mar. vij.

In illo tempore Exiēs iheſus de fimb⁹ tiri venit per ſydonem ad mare galilee inter medios fines decapoleos Et adducunt ei ſurdum ⁊ mutum ⁊ dep̄cabant̄ eum vt imponat illi manum. et apprehendēs eum de turba ſeoꝛſū. miſit digitos ſuos in auriculas eius ⁊ expuēs in terrā tetigit linguā ei⁹. Et ſuſpiciēs in celum ingemuit. ⁊ ait Effeta qḋ eſt adaperire. Et ſtatim aperte ſūt aures eius. ⁊ ſolutum eſt vinculum lingue eius ⁊ loq̄bat̄ recte Et p̄cepit illis ne cui dicerēt. Quāto autem eis p̄cipiebat tātomagis pl⁹ p̄dicabāt. ⁊ eo ampli⁹ admirabant̄ dicētes Bene omnia fecit ⁊ ſurdos fecit audire ⁊ mutos loqui.

Poſtilla

Exiens iheſus de finibus tiri venit per ſydonem ad. ⁊c̄. Marci. vij. Math. xv. Hoc ſignum fecit dñs iheſus xp̄s Anno eius .xxxi. xij. kal. decēbris. feria. v. luna. xvij indictiōe .iiij. Ante initiū pñtis euangelij ſcri. ſan. Mar. q̄ vbicūq̄ dñs iheſus introibat in vicos vel i villas aut in ciuitates i plateis ponebāt infirmos ⁊ dep̄cabant̄ eum vt vel fimbriam veſtimēti eius tāgerēt ⁊ quotquot tāgebāt eū ſalui fiebant. Poſt modū ſequit̄ euāgelium hodiernum. Exiēs iheſus de fimb⁹ tiri venit ꝑ ſydonem ad mare galilee Ly. Tyr⁹ ⁊ ſydon ſūt q̄dā ciuitates ſite in terra ꝓmiſſionis ꝓpe montē libani. Mare galilee. Ly. ē q̄dā lacus ꝑ quē trāſit iordanis. inter medios fines decapoleos. vnde Iaco. Decapolis eſt regio decem vrbium trās iordanem ad orientem. ⁊ cum veniſſet iheſus xp̄s ad locum illum. adducūt ei ſurdū ⁊ mutum. Ly. non erat talis a natiuitate nec ab infirmitate ſuperueniēte ſed a demone ipſum obſidēte. eius auditum impediente ⁊ loquelam. ⁊ dep̄cabantur eum vt imponat illi manū ſcꝫ vt ipſum ſic curaret. per quod datur intelligi. q̄ aliquando precibus ſanctorum ⁊ etiam bonorum hominū ſalus alicui impetratur. Et apprehendens eum de turba ſeorſum.

Vnde iacob. per qđ datᷣ intelligi vt ille qui ſaluari deſiderat. malas ſocietates dimittat. Miſit digitos ſuos ī auriculas eius. Ly. ꝑ digitos intelligitᷣ gratia ſpūs ſci quam īfundit xp̄s in cor pctōris. ⁊ expuēs in terram tetigit linguam eius. per ſaliuā ſapientia diuina intelligitᷣ Theo. Omnia q̄ in ipſi corꝑe fuerūt. ſancta ⁊ diuina fuerūt. ſiue veſtimēta eius. ſiue digiti eius. ſiue ſputum eiꝰ Et ido aliqñ curabat per tactū veſtimētoꝝ ⁊ aliqñ per digitum. aliqñ per ſputum. ſicut ptʒ hic in euāgelio. Et ſuſpiciēs in celum per qđ docet nos vt ſepe ad celū reſpiciamꝰ. qꝛ ibi eſt amicꝰ noſter ⁊ auxilium noſtꝝ. ⁊ hereditas noſtra. ingemuit. qđ facere voluit vt oſtēderet humane nature veritatē. Iteʒ vt oſtēderet peccatoribꝰ gemēdi neceſſitateʒ. qꝛ qui ſanari vult a pctis prius debʒ ingemere. vt ptʒ Ezech. xviij. In quacūqꝫ hora pctōr igemuerit ⁊c̄. ⁊ ait effeta qđ ē adaperire. Li. oſtendēs ſe verꝝ deum curādo per imperium. ⁊ ſtatim aperte ſūt aures eius ⁊ ſolutū eſt vinculū lingue eiꝰ et loquebatᷣ recte. Iaco. Vinculum lingue tūc ſolutuʒ eſt quādo lingua vtitᷣ ad orationem ad ꝓximi edificationeʒ ⁊ informationē. ad peccati cōfeſſionē. ⁊ ad dei laudem. ⁊ p̄cepit illis ne cui dicerēt. vt vanam gloriaʒ fugiēdam eſſe doceret. Quāto autē eis p̄cipiebat tāto ampliꝰ p̄dicabāt. vnde Aug. ꝑ hoc xp̄s volebat pigris oſtēdere cū quāto feruore p̄dicare debēt quibꝰ iubet vt p̄dicēt quādo illi qui ꝓhibentur tacere nō poterāt. Ly. bñficiatus de bñficijs acceptis debet ſe gratum oſtēdere ⁊ benefactorem laudare q̄̄uis bñfactor hoc non q̄rat. ⁊ eo ampliꝰ ammirabantᷣ. Ly. de tāta humilitate. dicētes. Bñ omnia fecit ⁊ ſurdos fecit audire ⁊ mutos loqui. // Circa pñs euāgeliū vbi dicitᷣ. ſuſpiciens in celum. Notādum ꝙ Hugo de prato đt ꝙ q̄ter legimꝰ iheſum oculos ſ̄bleuaſſe. Primo turbam paſturꝰ. vtʒ Ioh. vi. Cum ſubleuaſſet oculos iheſus ⁊c̄. Secūdo reſponſū legiſperito daturꝰ. vtʒ Lu. x. Tercio ſurdū ⁊ mutum ſanaturꝰ ſicut ptʒ in verbis p̄miſſis Suſpiciēs in celum. Quarto lazaꝝ ſuſcitaturꝰ vtʒ Io. xi. Vbi ſciēdum ꝙ oculis mētis noſtre celum reſpicere debemꝰ ⁊ ad ipſum anhelare. ⁊ hoc ꝓpter tria Primo qꝛ ciuitas noſtra eſt vbi ꝑpetue manere debemꝰ. vtʒ Heb. xiij. Nō habemꝰ hic manētem ciuitatem ſed futuram inquirimꝰ. Exemplum de illis qui in aliena patria demorantur quō cor ad terram ſuā ponūt ſi illuc redire intendāt. Alias nō habēt ibi cor ſuū ſi ī terra in q̄ habitāt edificāt ⁊ de patria ſua ampliꝰ nō cogitāt. Secundo qꝛ ibi eſt pater noſter et mater noſtra ⁊ frēs ⁊ ſorores ⁊ amici noſtri ſcʒ xp̄s ⁊ beata v̉go. ⁊ alij ſancti qui ampliꝰ nos diligūt q̄̄ parētes carnales pueros ſuos Sperare eciam debemꝰ ꝙ ibi ſint anime p̄deceſſoꝝ noſtroꝝ qui in fide xp̄i mortui ſūt. Omnia iſta trahūt deſideriū hominis ad celū. Tercio qꝛ ibi ē theſaurꝰ noſter ſcʒ merces opeꝝ noſtrorum ⁊ eciam meritum xp̄i ⁊ beate v̉ginis marie ⁊ oīm electoꝝ in celo exiſtētium q̄ eſt theſaurꝰ indeficiēs omnem ſufficienciā habēs qꝛ nec auferri nec corrumpi poteſt. Magnꝰ autē et p̄cioſus theſaurꝰ multū trahit cor hominis. vtʒ Mat. vi. vbi eſt theſaurus tuꝰ ibi eſt ⁊ cor tuū.

¶ Dominica. xiij. poſt octauas Penthe. Euāgelium. ſcḋm Lucam. x.

IN illo tempore dixit iheſus diſcipulis ſuis. Beati oculi qui vidēt. que vos videtis.

Dico enim vobis ꝙ multi ꝓphetē ⁊ reges voluerūt videre que vos videtis et non viderunt ⁊ audire que vos auditis: ⁊ non audierūt. Et ecce quidā legisperitꝰ surrexit ⁊ temptās illum et dicēs. Magister quid faciēdo vitam eternam possidebo. At ille dixit ad eum. In lege quid scriptum est. quomodo legis Ille respondēs dixit Diliges dominum deum tuum. ex toto corde tuo: ex tota anima tua: ex oībus viribꝰ tuis: ex omni mente tua Et proximū tuū sic vt teipsum. Dixit ꝗ illi. recte respondisti. Hoc fac ⁊ viues Ille autem volēs seipsum iustificare dixit ad ihesum. Et quis ē meus proximꝰ. Suspiciēs autem ihesus dixit. homo quidam descendebat ab iherusalem in iericho. ⁊ incidit in latrones. qui etiam spoliauerūt eum et plagis impositis abierūt semiuiuo relicto. Accidit autem vt sacerdos quidam descēderet eadem via. ⁊ viso illo preteriit Similiter ⁊ leuita cum esset secus locum ⁊ videret illum ꝑtrāsijt. samaritanꝰ autem quidam iter faciens venit secus eum. Et videns eum misericordia motꝰ est. Et appropians alligauit vulnera eius infundens oleum ⁊ vinum. Et imponēs in iumētum suū. duxit ad stabulum ⁊ curam eius egit. Et altera die protulit duos denarios ⁊ dedit stabulario et ait. Curam illiꝰ habe. Et qdcūqȝ supererogaueris ego cum rediero reddam tibi. Quis horum trium videt̄ tibi ꝓximꝰ fuisse illi qui incidit in latrones At ille dixit. Qui fecit misericordiam in illum Et ait ihesus illi vade ⁊ fac similiter.

Postilla

Beati oculi qui vidēt que vos videtis. Lu. x. Mat. xiij. Ante inicium illiꝰ euangelij scribit sanctꝰ Lucas ꝙ xp̄s dixit discipulis suis. q̃ vos audit me audit. ⁊ q̃ vos spernit me spernit. Et conuersus ad discipulos suos dixit. Beati oculi qui vidēt Ly. scȝ non solum humanitatem xp̄i ⁊ facta exteriora cōspiciēdo: sed virtutē diuinitatis latentem intelligēdo. que vos videtis. Gor. viderūt enim ap̄li gratiosam presentiam domini nostri ihesu xp̄i in assumpta humanitate. ⁊ crediderūt eum verum deum ⁊ hominem ergo dicti sūt beati. Sed iudei: pharisei: cayphas: ⁊ herodes: ⁊ pilatus: solum viderūt foris xp̄i humanitatem: sed nō ꝯgnouerūt eius deitatem ergo non sunt dicti beati. vnde Iheronimꝰ in omel. Illorum oculos beatos dixit qui hominem videntes deum crediderūt. Vbi notandum ꝙ si beati fuerunt oculi qui viderūt cristum ⁊ crediderūt eum deum multo beatiores sunt qui non viderunt chrīstum in humanitate tamen crediderunt ipsum verum deum in sacramento eukaristie. vnde Iohānis. xx. qꝛ vidisti me tho. credidisti. Beati qui non viderūt ⁊ crediderunt. Dicō em̄ vobis ꝙ multi ꝓphete ⁊ reges voluerunt videre q̄ vos videtis. sicut Isa. lxiiij. qui dixit. vtinam disrumperes celos ⁊ descenderes Item sicut aggeus qui dixit aggei. ij. Veniat desideratꝰ cunctis gentibꝰ. Item sicut moyses qui dixit. Mitte domine quē missurus es. Item ⁊ ꝓpheta dauid. ps̄. cxliij. qui dixit Inclina domine celos tuos ⁊ descende ⁊ plures alij. ⁊ nō viderunt. Gorra. scȝ eo modo quo vos videtis. viderūt enim ipsum spūalitē sed isti corporaliter ⁊ p̄n̄tialiter habentes eum. ⁊ ab eo q̄ volebāt interrogātes. Et ecce quidam legisperitꝰ scȝ peritia litterali nō intelligētia spūali. Vnde Ambro. sup lucā. quidam legisperitꝰ verba legis tenēs. verba legis ignorās. surrexit. scȝ vt meliꝰ au dixet̃·temptās eum ⁊ dicēs·Magiſter Boꝛ·magiſtꝝ vocabat cuiꝰ diſcipulꝰ eſſe nolebat·Quid faciēdo vitā eternam poſſidebo Boꝛ·videt̃ enim q̄ vere humiliter cū dixit magiſter·Sapiēter cum dixit·quid faciēdo·vtilit̃ cum addit vitam eternam poſſidebo·At ille dixit ad eum in lege·q̄d ſcp̄tum eſt·ſcȝ in lege diuina q̄ lex legū eſt: quō legis .i. quō doces diſcipl̄os tuos·qui adhuc neſcis per quid perueniat̃ ad vitam eternam·At ille reſpondēs dixit·Diliges dn̄m deum tuum ex toto coꝛde tuo·ſm̄ Ber.i.ſapienter·ex tota aīa.i.dulciter·ex tota mente.i.fortiter·⁊ ꝓximū tuum ſicut teipſum.i. ad qđ teipſum ſcȝ ad gratiam in pn̄ti ⁊ ad gloriam in futuro·vel eo oꝛdie quo teipſum ſcȝ infra deum ⁊ ſuper omnia tp̄alia·dixitq̄ꝫ illi ſcȝ iheſus phariſeo ⁊ legiſperito·recte reſpōdiſti·nō autem recte feciſti qꝛ vt đt glo·xp̄s laudauit eiꝰ reſpōſum nō factum·hoc fac ⁊ viues·quaſi diceret·hoc dicis ⁊ non facis·ideo ad vitam eternam nō vadis Ille autem·ſcȝ phariſeus ⁊ legiſperitꝰ·volēs iuſtificare ſeipſum.i.demōſtrare iuſtum·dixit ad iheſum ⁊ quis ē meus ꝓximꝰ·Boꝛ·forſitan putabat qꝺ xp̄s dixiſſet·Iudeꝰ eſt ꝓximꝰ tuꝰ·Et tūc reſpōderet omnē iudeum diligo et ſic appareret iuſtꝰ·Suſpiciens iheſus dixit·Homo quidam deſcēdebat ab iheruſalem in ihericho·q̄ diſtat a iheruſalem ad vnam dietam·⁊ incidit in latrōes qui eciam ſpoliauerūt eum ⁊ plagis impoſitis abierūt ſemiuiuo relicto·erat enim ad litteram inter iheruſalem ⁊ ihericho ſolitudo vel deſertum ī quo ſpoliabant̃ aliq̄n hoīes trāſeūtes a latronibꝰ ⁊ occidebant̃·in qua ſolitudine captꝰ fuit ſedechia rex fugiēs de iheruſalē a ſatellitibꝰ regis babilonis·vt habet̃ Jhere·vlti·ca·Ly·Moꝛalit̃ tn̄ exponit̃ đ pctōre deſcendēte a ſtatu iuſticie·in peccatū moꝛtale qui ſpoliat̃ a demonibꝰ ⁊ reliquit̃ ſemiuiuꝰ·qꝛ tollitur ab eo vita grē remanēte vita nature·Miſtice eciam p̱ hoīez iuſtum ſm̄ Boꝛ·intelligit̃ adam vel omne genꝰ humanū ergo đr·Homo quidam·ſ·adam vel genꝰ humanū·deſcēdebat ab iheruſalem.i.de paradiſo ⁊ ſtatu immoꝛ̄talitatis·in ihericho.i. in miſerias et defectꝰ vite pn̄tis·⁊ incidit in latrones .i. in demonum poteſtates·q̄ ſpoliauerūt eum·ſcȝ indumēta gratie immoꝛtalitatis ⁊ innocētie auferēdo·vtȝ Gen̄·iij·Primi parētes poſt peccatum cognouerūt ſe eſſe nudos·Et plagis impoſitis id eſt naturalibus vulneratis ⁊ debilitatis per peccatum·abierūt ſemiuiuo relicto·homo ſemiuiuꝰ reilnquitur·quando remanente vita nature priuatur vita gratie·Accidit autem vt ſacerdos quidam deſcenderet eadem via ⁊ viſo illo preterijt ſimiliter ⁊ leuita·Sacerdos legem ſignificat que data eſt per moyſen·Leuita prophetas ſignificat qui deſcenderunt poſt moyſen·Hi viderunt genus humanum ſaciatum: quia per legem cognitio peccati ſed non potuerunt ſanare genus humanum·ſamaritanus autem·ſcilicet qui cuſtos interpretatur·id eſt chriſtus qui eſt cuſtos verus·iter faciens·id eſt de celo deſcendens in hunc mundum propter noſtram ſalutem·videns eum·ſcilicet oculo miſericoꝛdie·miſericoꝛdia motus·ſcilicet ex paſſione·appropians alligauit vulnera eius·ſcilicet in baptiſmo peccata eius remittendo·infundens oleum ⁊ vinum·Oleum infundit in vulnera cum ſpē penitentibus tribuit·Vinum infundit cum terroꝛem moꝛtis eterne et ꝑenarum inferni ⁊ diem iudicij homini incidit. ⁊ ponēs illum in iumentum. ſcꝫ vnde Grego. Iumētum caro ipſi⁹ eſt in quo vulneratum poſuit quando peccata noſtra ipſe portauit ſuper lignum in corpore ſuo. vtꝫ Iſa. liij. Vere lāguores noſtros ipſe portauit. duxit in ſtabulum. i. in preſentem eccleſiam. ⁊ curam eius egit quia circa egrotum ſollicit⁹ fuit ſic bonus ⁊ fidelis medicus. altera die. Prima dies fuit dies paſſionis. Altera dies reſurrectionis ⁊ hec eſt immortalitatis. ꝓtulit duos denarios id eſt duo teſtamēta. ⁊ dedit ſtabulario. id ē ſūmo pontifici ſcꝫ petro ⁊ alijs apoſtolis quib⁹ aperuit ſenſum vt intelligerent ſcripturas veteris et noui teſtamēti dicēs. curam illi⁹ habe. ſupple corpis ⁊ anime. ergo dixit primo ſtabulario ſcꝫ petro paſce oues meas. ⁊ quodcūqꝫ ſupererogaueris. ſupple p̄ceptis meis ſcꝫ cōſilia ſuperaddēdo ⁊ cum ſubditis ⁊ fidelibus laborādo. ego cum rediero. ſcꝫ in iudicio extremo. vtꝫ Actuū. i. Sic veniet quemadmodū vidiſtis eum eūtem in celum. reddam tibi. qꝛ dominus iheſus reddet vnicuiqꝫ iuxta opa ſua. Quis hoꝝ trium videt̄ tibi proxim⁹ fuiſſe illi qui incidit ī latrones. At ille dixit qui fecit miſericordiam in illum. Vbi notādum ꝙ opinio iudeoꝝ erat. ꝙ nō quilibꝫ homo proxim⁹ eſt ſed tātum iude⁹ ergo dicunt iudeum ꝓximum ſuū ⁊ omnez alium hominem alienum. ergo xp̄s oſtēdit in pn̄ti euāgelio omnem hominem eſſe ꝓximum omni homini q̄ facit ei miſericordiā. vnde Ambro. Cognatio nō facit ꝓximum ſed miſericordia. vnde etiam Aug̃. de doctrina xp̄iana. ꝓpinquitas generis non facit ꝓximum ſed opus miſericordie impēſum. Ex quo patet ꝙ quilibꝫ eſt proxim⁹ noſter qui hic viuit. qꝛ cuilibet poteſt a nobis impendi miſericordia vel nobis impēdere. Ait illi iheſus. Vade ⁊ tu fac ſimilit̄. ſcꝫ vt omnem hoiem eſſe amicum ⁊ ꝓximum reputes. ⁊ ei miſericordiam impendas affectu. ⁊ effectu ſicut ſamaritanus illi iudeo fecit. Vnde circa p̄ſens euāgeliū vbi dicit̄. Beati oculi qui vidēt. Querit̄ in quo cōſiſtit beatitudo. Reſpondet̄ ꝙ quidam poſuerūt beatitudinē in bonis corpis ⁊ epicuri. Quidā in bonis mūdi ſcꝫ diuitijs honore potētia ⁊ ſic de alijs. Quidā in virtutib⁹ moralib⁹ ⁊ cognitione creaturaꝝ ⁊ maxime ſubſtātiarum ſepataꝝ vt peripothetici. Xp̄s autē veniēs in mūdum qui ad hoc natus eſt vt teſtimoniū perhiberet veritati. Oſtēdit ꝙ in omnib⁹ ſupradictis vera beatitudo nō conſiſtit ſed in viſione ⁊ cognitione dei di. Beati oculi ⁊c̄. Item queritur hic. beatitudo cui⁹ ſit ſcꝫ an anime vel corporis Ad quod reſpōdet hugo de prato ꝙ beatitudo conſiſtit principaliter in cognoſcēdo ⁊ amādo ⁊ poſſidēdo deū. et beatitudo principaliter erit ī anima que deum per eſſentiam cognoſcet ⁊ non per aliquā ſimilitudinem et ipſum perfecte poſſidebit in ſe tā q̄ ꝓprium ⁊ intrinſecum bonum Corpus autem habebit quatuoꝛ dotes ſuas que ſūt agilitas vt ſubito feratur quocunqꝫ anima volet. Impaſſibilitas vt a nulla re poſſit ledi vel pati. Subtilitas ita vt mōtes penetrat Et claritas ita ꝙ ī ipſa claritate corporis claritas ⁊ gloria anime ꝯgnoſcet̄. qꝛ anima magis beata clarius corpus habebit. Et oīa p̄dicta hēbit corp⁹. ex redūdantia glorie anime ī corp⁹ Ecōtrario de corpib⁹ impioꝝ erit. qꝛ erūt groſſa grauia paſſibilia et obſcura hec ille.

Dominica·xiij·poſt octauas penthecoſtes· Euãgelium ſcd̃m Lucam decimoſeptimo·

In illo tempore· Cum iret iheſus in iheruſalem trãſibat ꝑ mediam ſamariam ⁊ galileam·⁊ cum ingrederet̃ quoddã caſtellum· occurrerũt ei decem viri leproſi· qui ſteterũt a lõge· ⁊ leuauerunt vocez ſuam dicẽtes· iheſu p̄ceptor miſeré noſtri· quos vt vidit dixit· Ite et oñdite vos ſacerdotibꝰ Et factum eſt dum irẽt mũdati ſũt· Vnꝰ autem ex illis vt vidit qꝛ mũdatꝰ eſt regreſſus eſt cum mag̃ voce magnificãs deum·⁊ cecidit in faciẽ ante pedes eiꝰ· grãs agẽs ⁊ hic erat ſamaritanꝰ Reſpondẽs autem iheſus dixit· Nõne decem mũdati ſũt ⁊ nouem vbi ſũt· nõ eſt inuentꝰ qui rediret ⁊ daret gloriam deo niſi hic alienigena· ⁊ ait illi· Surge. vade qꝛ fides tua te ſaluum fecit·

Poſtilla

Cum iret iheſus in iheruſalez ⁊c̃ Lu·xvij· Hiſtoria huiꝰ euãgelij facta eſt Anno xp̄i·xxxiij·ij·ydꝰ marcij feria·ij·lũa·iiij·indictiõe·vi· Añniciũ illiꝰ euãgelij ſcribit ſanctꝰ Lu· ꝙ xp̄s dixit diſcipulis ſuis· Cum oĩa feceritis q̄ p̄cepta ſũt vobis dicite Sui inutiles ſumꝰ qđ debemꝰ facere facimꝰ· Et factum eſt dum iret iheſus i iheruſalem·ſcz ad locum ſue paſſiõis in quo oſtẽdit ſe ſpõte paſſuꝝ·trãſibat ꝑ mediam ſamariam ⁊ galileã· Samaria erat terra gẽtium Galilea iudeoꝝ ergo vtroſqꝫ pertranſibat q̄ ad ſaluãdos gẽtiles ⁊ iudeos veneãt ·⁊ cum ingrederet̃ quoddã caſtellũ· occurrerũt ei decem viri leproſi Ly· qꝛ audierãt famam de miraculis xp̄i ·qui ſteterũt a lõge Ly· Tum ꝓpter xp̄i reuerẽtiam· Tum qꝛ nõ debebãt appropinq̃re ſanis hominibꝰ ne eos inficerẽt· Et leuauerũt vocem ſuã·Li· ex magno deſiderio ſanitatis· dicentes domĩe iheſu p̄ceptor miſerere noſtri id ē ſolo verbo potes nos curare· ·quos vt vidit dixit· Ite oſtendite vos ſacerdotibꝰ· Hoc iuſſit xp̄us ꝓpter legis impletionem· Lex enim precepit Leuiti·xiiij·vt mũdatꝰ a lepra ſacerdotibꝰ ſe offeret ⁊ hoc duplici ď cauſa· Vna cauſa qꝛ ſacerdotes debebãt iudicare vtrum talis eſſet vere curatus· Secunda cauſa qꝛ pro ſua emũdatione tenebatur offerre ſacrificium determinatum in lege· Item vt daret nobis exemplum honorãdi ſacerdotes Item vt per hoc ſacramẽtum cõfeſſionis exprimeretur· Dicat enim xp̄s omnibus peccatoribꝰ· Ite· quaſi diceret. Non expectetis ꝙ cogamini vrgẽte infirmitate quãdo oportet ſacerdotes ad ſe vocari· ſꝫ ite dũ ſani eſtis ·oſtendite nõ paliate· vos non alios· qꝛ alie perſone non ſũt nominande in cõfeſſione· ſacerdotibus q̃bꝰ data eſt ptãs a xp̄o ligãdi ⁊ ſoluendi· vt patet Johannis·xx· Accipite ſpiritumſanctum quorum remiſeritis peccata remittũtur eis· ⁊ factum eſt dum irent mũdati ſunt· in hoc oſtenditur ꝙ in vera cõtritione peccata dimittentur peccatori a deo etiam anteq̃ꝫ perueniat ad confeſſionem· Vnde in ·p̄s·xxxi· Dixi confitebor ſupple in futuro· ⁊ tu remiſiſti impietatem peccati mei quãuis poſtea teneatur confiteri ſacerdoti loco dei ·Vnus ergo ex illis vt vidit quia mundatus eſt regreſſus eſt cum magna voce magnificans deum· Gorra magnitudo vocis dat intelligere magnitudinem fidei ⁊ deuotionis· ⁊ cecidit in faciem ante pedes eius· In quo notatur eius magna humilitas ·gratias agens· eſt autem deo valde acceptabilis gratiarumactio · Vnde Auguſtinus ad arelianum·

Quid meliꝰ animo gerimꝰ: aut ore promamꝰ: aut calamo exprimamꝰ q̄ꝫ vt d̄o grās agamꝰ. nec dici breuius nec agi fructuoſius poteſt. Et hic erat ſamaritanꝰ. Ly. In hoc innuit̄ ꝙ alij nomē erant iudei. nec reuerſi ſūt ad grās agēdum q̄ꝛ iudei ſemp fuerūt ingrati. tam in veteri q̄ꝫ in nouo teſtamēto de bn̄ficijs dei. Reſpondens autē ihesus dixit. nōne decē mūdati eſtis. ⁊ nouē vbi ſūt. q. d. Multi mundant̄: ⁊ baptiſant̄ tn̄ pauci ſaluant̄. vtꝫ Mat. xx. Multi ſūt vocati pauci vero electi. Nō eſt inuentꝰ qui rediret ⁊ dare gloriā deo. niſi hic alienigena. i. in hoc figuratū fuit ꝙ gētiles venturi erāt deuote ad fidē xp̄i. iudeis remanentibꝰ in ſuo errore. ⁊ ait illi. Surge vade. Noluit enim ſurgere niſi iuſſus. q̄ꝛ fides tua te ſaluū fecit. In hoc innuit̄ ꝙ magnū eſt meritum fidei q̄ꝛ per fidē peccator mūdatur. Item per fidē homo iuſtificatur. ad Roma. v. Iuſtificati igit̄ ex fide pacem habeamꝰ ad deū per dominū noſtrꝫ ihesum xp̄m. Item per fideꝫ homo filius dei efficit̄. vtꝫ Io. p̄. Dedit eis poteſtatē filios dei fieri. Item per fidem homo ſaluat̄. Ergo hic xp̄s dixit ſamaritano. Fides tua te ſaluū fecit. Unde circa pn̄s euāgelium vbi dicit̄. ite oſtēdite vos ſacerdotibus. et dum irēt mūdati ſūt. Unde hic q̄rit̄ ſi pctōr in ipſius cordis cōtritione abſoluat̄ anteq̄ꝫ perueniat ad ſacerdotem vt hic innuit̄. q̄ꝛ dum irēt mundati ſūt. Quid facit poſtmodū ſacerdos ⁊ a quo abſoluit eum. Reſpondeo ꝙ ſolꝰ deus abſoluit peccatorem a culpa in ipſa cordis cōtritione. vtꝫ Iſay. xliij. Ego ſum qui deleo iniq̄tates tuas ꝓpter me. Sacerdos autem miniſtraliter ⁊ inſtrumētaliter pctōrem a pctō abſoluit ⁊ ſolum oſtēdit abſolutum. Eſt enim ſacerdos miniſter dei ⁊ eiꝰ inſtrumētum animatū et hoc optime oſtendit xp̄s in lazari reſuſcitatōe per quem pctōr rediēs ad dei grām deſignat̄ quem xp̄s ſolꝰ a mortuis reuocauit ſed apoſtol' mādauit vt eum ſoluerēt. ſic ptꝫ ꝙ fuit a xp̄o r̄ſuſcitatꝰ ⁊ ab apoſtol' reſolutus. Simile ē in iuſtificatiōe pctōris queꝫ ſolus deꝰ reſuſcitat a morte culpe reddens ei grām ſuam. Sed ſacerdos ſoluit eum a cathenis peccatoꝝ quibꝰ ꝓ talibꝰ culpis ligatꝰ tenebat̄ exemplum rex vel poteſtas in cōſilio abſoluit malefactorem. qui tenet̄ in carcere cathenis ligatꝰ ⁊ miniſtri regis vadūt ad carcerem. ⁊ ex pte regis abſoluūt eum a carcere ⁊ cathenis. Et miniſtri regis vadunt ad domū eius ⁊ reddūt ei omnia bona ſua prius pdita. ſic facit ſacerdos qui tā q̄ꝫ miniſter dei abſoluit peccatoreꝫ a cathenis peccatoꝝ ⁊ reducit eum in eccleſiam dei ⁊ reddit ei omnia bona ſua. que ante peccatū fecerat ⁊ facit eum pticipem omniū bonoꝝ operum que fiunt in eccleſia dei ⁊ dat ei cibū vite mādu care ſcꝫ corpus xp̄i. Et docet quō debeat viuē ⁊ in via dei ambulare ⁊ nō ſtare. q̄ꝛ ſtare regradi ē. Sic ptꝫ ꝙ ſacerdos habet magna facere in iuſtificatione pctōris ⁊ nō ſolum eum oſtēdere abſolutū. Un̄ iterum hic q̄rit̄ que ſit forma abſolutionis a peccatis. Reſpondeo ſcd̄m ſanctum tho. de aquino. ꝙ de ſubſtantia forme eſt. Ego abſoluo te a pctīs tuis Sed p̄mittit̄ oratio ſcꝫ Miſereatur tui omnipotēs deꝰ ⁊c̄. Ne effectꝰ ſacramēti impediat̄ ex parte penitētis Et cōmuniter apponit̄ in nomine patris ⁊ filij ⁊ ſpūs ſancti. Item queritur an impoſitio manꝰ ſup caput ꝯfitētis requirat̄. Rn̄det̄ ſm ſanctū tho. de aq̄no ꝙ nō q̄ꝛ hoc ſacramentū nō ordinat̄ ad ꝯſeq̄ndā aliq̄ꝫ excellētiam gratie ſed ad remiſſionē pctōꝝ Magis aūt in hoc ſacmēto ꝯpetit crucis ſigtio ꝙ̄ man⁹ impoſitio. In ſignū ꝙ per ſanguinem crucis xp̄i remittunt̄ pctā ⁊ nō eſt de neceſſitate ſacmenti ⁊c. Itē tho. dt ꝙ qui impetrat abſolutionem a papa vel legato caute faciat ſi faciat ſe abſolui ab oībus excōmunicationib⁹ ⁊ pctīs de quib⁹ nō recolit. qꝛ ſi poſtea recolat de aliquibꝫ nō tenet̄ iteꝝ abſolutionē petere ab excōmunicatione. licet de pctō ſi ſit mortale teneat̄ ꝯfiteri.

Dñica. xv. poſt octauas Pētheco. Euā. ſm Mat. vi.

In illo. Dixit iheſus diſcipul̄ ſuis. Nemo poteſt duob⁹ dominis ſeruire Aut enim vnū odio habebit: ⁊ alteꝝ diliget Aut vnū ſuſtinebit: ⁊ alterum cōtemnet Nō poteſtis deo ſeruire ⁊ mām̄one. Ideo dico vobis ne ſolliciti ſitis aīe veſtre quid manducetis neqꝫ corpi vr̄o quid induamini Nōne anima pl⁹ eſt quā eſca ⁊ corp⁹ pl⁹ ꝙ̄ veſtimētum. Reſpicite volatilia celi quoniam nō ſerūt neqꝫ metūt neqꝫ cōgregant in horrea. Et pat̄ veſter celeſtis paſcit ea. nōne vos magis pluris eſtis illis Quis autē veſtrum cogitans poteſt adijcere ad ſtaturam ſuam cubitum vnum. Et de veſtimēto quid ſolliciti eſtis: ꝯſiderate lilia agri. quomodo creſcūt nō laborant neqꝫ nent. Dico autem vobis. ꝙ neqꝫ ſalomō in omni gloria ſua coopertus eſt ſicut vnū ex iſtis Si enim fenum agri qd̄ hodie eſt ⁊ cras in clibanum mittit̄ deus ſic veſtit: quātomagis vos minime fidei Nolite ergo ſolliciti eſſe dicētesquid māducabim⁹. aut quid bibem⁹. aut quo operiemur. Hec enim omnia gētes inquirūt. Scit enim pater veſter qꝛ his omnib⁹ indigetis. q̄rite ergo primū regnū dei ⁊ iuſticiā eius ⁊ hec omnia adijcientur vobis.

Dominica. xv. poſt octauas Penthecoſtes.

Poſtilla

Nemo poteſt duob⁹ dominis ſeruire. Mathei. vi. Lu. xvi. Hec verba euāgelij locutus eſt iheſus Anno eius. xxxiij. ydus iulij. feria quinta. luna. xvi. indictione quarta. Ante inicium preſentis euangelij ſcribit ſanct⁹ Matheus in eodem ca. ꝙ chriſtus dixit diſcipulis ſuis. Nolite theſauriſare vobis theſauros ī terra vbi erugo vel tinea demolit̄. vbi fures effodiunt ⁊ furantur Theſauriſate autē vobis theſauros in celo. vbi nec erugo nec tinea ꝺmolitur vbi fures non effodiunt nec furantur Vbi enim eſt theſaur⁹ tu⁹ ibi eſt ⁊ cor tuum. Tūc poſtmodum ſequitur euangelium hodiernum. Nemo poteſt duob⁹ dominis ſeruire. Glo. cōtrarijs inter ſe differentib⁹ ⁊ contraria precipientib⁹. Et quilibet hominum habet vnum illorum duorum. Hoc ſic probatur qꝛ omnis homo: aut eſt in gratia aut in peccato mortali. Si autem eſt in gratia tūc habet ꝓ domino deum. Si autem eſt ī peccato mortali tūc habet diabolum ꝓ domino. Aut vnum odio habebit. Glo. ſcꝫ diabolum. ⁊ alteꝝ diliget. ſcꝫ deum. aut vnum ſuſtinebit. ſcꝫ diabolum quem homo peccādo patit̄ ſed nō diligit. ⁊ alterum cōtemnit. ſcꝫ deum. quem homo peccādo mortaliter contemnit. Sed deum nemo poteſt odire qꝛ ſummū ⁊ infinitum bonum eſt. Nec diabolum quiſꝙ̄ diligit ſed peccando ſe ei ſubijcit. Non poteſtis deo ſeruire ⁊ mammone. id eſt diuitijs Lyra. non dixit chriſtus non poteſtis habere: ſed non poteſtis ſeruire. Licite enim poſſunt habere quando bn̄ diſpenſant̄ ſicut ille q̄ in prijs opib⁹ diuitias expendit n̄ fuit diuitijs ſed magis diuitie ſeruiũt ſibi qꝛ eis vtiẽ ſicut inſtrumẽtis ad opa vͤtutũ. vnde Ambro. ſup lucam. Sicut diuitie ſũt impedimenta improbis. ita ꝓbis ſũt adiuuamẽta virtutis ⁊ talis ſimul pt ſeruire deo ⁊ vti ipſis. Ideo dico vobis ne ſolliciti ſitis. ſcꝫ ſollicitudine nimia. Notãdum ꝙ xpus hic nõ ꝓhibet laborẽ qꝛ homo ad laborẽ naſciẽ ſicut auis ad volãdum. ſed ꝓhibet ſollicitudinẽ ſuperfluam ⁊ inordinatam ꝑ quam poſtponũtur bona ſpũalia ⁊ etiam eterna. aie veſtre. i. animali vite q̃ cibo ſuſtẽtaẽ. q̃d manducetis neqꝫ corpi veſtro quid induamini. nõne anima plus eſt q̃ꝫ eſca. q. d. longe plꝰ eſt. ⁊ corpꝰ plus q̃ꝫ veſtimẽtum. q. d. ſi deꝰ dedit vobis maiora ſcꝫ corpꝰ ⁊ aiam ꝯſequentẽ etiã dabit minora ſcꝫ eſcam ⁊ veſtimẽtũ. Reſpicite volatilia celi. quoniã nõ ſerũt neqꝫ metũt neqꝫ ꝯgregãt in horrea et tamen pater veſter celeſtis paſcit ea. Vñ pſ. cxlvi. Qui dat iumentis eſcã ipſoꝝ ⁊ pullis coruoꝝ ⁊c̃. Multo fortiꝰ hoiem ſufficiẽter paſcet. vñ Rabanꝰ. Quis rex militibꝰ deuotis debitam nõ ꝓcurat alimoniã. Quis dñs miniſtris ſuis non miniſtrat cibaria. Quis pater nõ dat filijs alimẽta ⁊c̃. Nõne vos magis pluris eſtis illꝭ. q̃ſi diceret. multo maioris p̃cij eſtis. Ly. Natura hũana maioris ponderis eſt coram deo. qꝛ alie creature facte ſũt ꝓpter hoiem. finis autꝫ nobilior eſt his que ſũt ad finẽ. Si ergo de illꝭ curat mľto fortiꝰ de nobis curam hꝫ quis autem veſtꝝ poteſt adijcere ad ſtaturam ſuã cubitum vnũ. q. d. nullus. Ergo deus qui dat homini incrementum ⁊ quãtitatem ſtature ꝑ cõſequẽs etiam dabit nutrimẽtum cõueniens ſtature ꝓ vt viderit expedire. et de veſtimẽtis quid ſolliciti eſtis. Cõſiderate lilia agri q̃uo creſcũt. ſcꝫ tam p̃cioſis coloribꝰ induta. Nõ laborãt. ſcꝫ ad ornãdum ſe. neqꝫ nent. i. filãt ad faciẽdum ſibi veſtimentum et tñ optime veſtiunẽ ſic ꝙ regalia veſtimẽta excedũt. Dico autem vobꝭ ꝙ neqꝫ ſalomon. qui fuit ditiſſimꝰ. ſapientiſſimꝰ. potẽtiſſimꝰ inter alios reges. In omni glˀa ſua coopertꝰ eſt. i. veſtitꝰ ⁊ ornatꝰ tam pulcre. ſicut vnum ex iſtis. Gor. qꝛ in ſalomone fuerũt veſtes aliene. in illo autem ꝓprie. Item ille ab arte. iſte a natura et ideo oẽs tinctores pãnoꝝ non pñt facere colorem viridem ſicut natura in terra naſcentibꝰ. vñ Ihero. Quid rubet vt roſa. quid candet vt lilium. Si eñ fenum agri qd̕ hodie eſt. i. in pñti. ⁊ cras in clibanũ mittiẽ. i. in furno poneẽ. deꝰ ſic veſtit. i. ſic pulcre ſic optime ſine ſollicitudine. q̃tomagis vos modice fidei. Ly. vocat autẽ eos qui nimis ſollicitanẽ de temporalibꝰ modice fidei: qꝛ ex defectu fidei procedit talis ſollicitudo ſuperflua. Nolite ergo ſolliciti eſſe dicẽtes. quid mãducabimꝰ aut quid bibemꝰ. hoc ꝑtinet ad alimẽtum. aut quo operiemur. hoc pertinet ad veſtimẽtum. hec eñ oia gẽtes inquirũt. Gor. qꝛ infideles ſũt. et de eternoꝝ ꝓmiſſione nõ ꝯfidũt. Ly. gẽtiles diuinam ꝓuidentiã circa actꝰ humanos negãt. ſcit eñ paẽ veſter celeſtis qꝛ his omnibꝰ indigetis. Gor. nõ eſt pater pius qui nõ tribuit neceſſaria filijs quoꝝ nouit indigẽtiã. Sed deꝰ eſt pater veſter ergo ſeruientibꝰ ſibi tꝑalia ſufficiẽter miſtrabit. Querite ergo primũ. i. precipue. regnũ dei. de quo dꝛ Mat. xxij. Fulgebũt iuſti ſicut ſol in regno patris mei. Quis hoc regnum nõ deſiderat vbi oẽs erũt reges ⁊ regine. Ergo feruẽter ⁊ diligẽter hoc regnũ eſt q̃rendũ. Et iuſticiã eiꝰ. qꝛ iuſti inꝑpetuũ viuẽt ⁊ apd̕ dñm ẽ merces eoꝝ.

Cap̄. v. ⁊ hec omnia. scꝫ temporalia adiicient vobis. Unde. ps. liiij. Iacta cogitatum tuū in domino ⁊ ipse te enutriet. Item in ps. xxxvi. Nunq̄ vidi iustum derelictum. ¶ Circa p̄sens euāgelium vbi dr̄. Primum q̄rite regnum dei ⁊ iusticiam eius Notādum ꝙ peccator q̄rit regnum dei nō primo sed vltimo scꝫ in morte. quādo enim peccator nō potest plus viuere vel quando credit mortem sibi imminere tunc q̄rit regnum dei. ⁊ accipit exemplum a latrone in cruce sed nō a iohāne baptista. qui a cunabilis q̄siuit regnum dī Similiter sanctꝰ Nicolaus eps. qui quarta ⁊ sexta feria semel sugebat vberà. Similiter dominicus pater noster qui a puericia sua domine nostro seruire studuit ⁊ sic de aliis pluribꝰ sanctis. Cōtra quos nota exemplum de quinq̨ virginibꝰ fatuis q̄ petierūt oleum in media nocte in vasis .i. in vicinitate mortis ⁊ nō obtinuerūt. Sic lampades earum sunt extincte ⁊ ipse excluse sūt a regno celorum. vnde Augꝰ. Legi ⁊ perlegi sacram scripturam ⁊ nō inueni in quinq̨ milibꝰ annoꝝ saluatum in fine nisi solum latronem. vnde etiam Albertꝰ magnus. Rarum est ꝙ aliquis ex amore i fine vite sue vere peniteat. Item peccator q̄rit regnū dei sed nō iusticiam eiꝰ Omnis enim homo vult esse beatꝰ Quia vt dicit boeciꝰ de ꝯsolatione philosophie. Mētibus hominū naturaliter sūmi boni cupido inserta est. sed opera beatitudinis nō curat facere. Tota die pctōr fabricat sibi domum in inferno ⁊ intendit post hanc vitam quiescere ⁊ habitare in celo ⁊c̄.

Dn̄ica. xvi. pꝰ octa. Penthe. Euā. sm̄ Lu. vij.

In illo tēpore. Ibat ihesus in ciuitatē que vocatr̄ naym ⁊ ibant cū illo discipuli eius ⁊ turba copiosa Cū aūt appropinq̄ret porte ciuitatis Ecce defūctus efferebatr̄ filiꝰ vnicꝰ matris sue et hec vidua erat: ⁊ turba ciuitatis multa cū illa Quā cū vidisset ihesus mia motꝰ sup eam dixit illi. Noli flere. Et accessit ⁊ tetigit loculum. Hi autē q̄ portabāt steterūt ⁊ ait. Adolescēs tibi dico surge. Et resedit qui erat mortuꝰ: ⁊ cepit loqui ⁊ dedit illum matri sue. Accepit autē omnes timor ⁊ magnificabāt deū dicentes. q2 ꝓpheta magnꝰ surrexit i nobis ⁊ q2 deꝰ visitauit plebem suam.

Postilla

Ibat ihesus i ciuitatē que vocatr̄ naym. Lu. vij. Hoc miraculū fecit dns ihesus Anno eius. xxxi. xiij. kal. aug. dn̄ica. luna. xxij. indictiōe iiij. Ante hoc euāgelium sanauit xp̄s seruū centurionis qui accessit ad ihesum rogās eum dicēs. Dn̄e puer meus iacet in domo paraliticus ⁊ male torquetr̄ Et ait illi ihesus ego veniā et curabo eum. ⁊ respondēs centurio ait. dn̄e non sū dignꝰ vt intres sub tectum meum: sed tm̄ dic verbo ⁊ sanabitr̄ puer meꝰ. ⁊ dixit ihesus centurioni. Uade ⁊ sicut credi disti fiat tibi. ⁊ sanatꝰ est puer in illa hora. Et factum est deinceps. Ibat ihesus in ciuitatem q̄ vocatr̄ naym Naym est ciuitas pua in galilea ꝓpe mōtem thaboꝛ q̄ distat a iherusalem ad duas dietas. Et ibāt cum eo discipuli eius. et turba copiosa Ly. turba multa cū domino. turba multa cū vidua Hoc factum est vt euidentiꝰ esset miraculum coram multis factum vt viso miraculo multi fierēt dei laudatores ⁊ testes. Et cū appropinq̄ret porte ciuitatis. ~~scꝫ ad sepeliēdū.~~ Ecce defunctꝰ efferebatr̄ filiꝰ vnicꝰ mr̄is sue ⁊ hec vidua erat Ly. ātiquitꝰ loca sepultē erāt extra citatē. ne ex cadaueribꝰ

scꝫ ad sepeliendum

inficerent̄ habitatores ciuitatis · quā cum vidiſſet iheſus miſericordia motus ſuper eam · qꝛ erat vidua tamen qꝛ nō habebat aliū filium a quo poſſet in ſenectute ſuſtentari · Dixit illi · Noli flere · q · d · cito cōſolaberis · Et acceſſit ⁊ tetigit loculum · Ly · i · feretrum · Ad hoc eñ tetigit vt oſtēderꝫ ꝙ corpus ſuū deitati vnitum erat inſtrumētum deitatis etiam in miraculis faciēdis · Hij autē qui portabāt ſteterūt · ⁊ ait · Adoleſcēs tibi dico · Gor · i · ꝓpria ꝟtute impero · Surge · ſ · a lecto mortis · ⁊ reſedit qui erāt mortuꝰ : ſcꝫ prius qꝛ ſtatim redijt vita ꝑ xp̄m · ⁊ cepit loqui Ly · vt manifeſte appereret ꝙ erāt vere reſuſcitatꝰ ⁊ dedit illum matri ſue · prius enim dederat in ꝯceptione · Accepit autem omnes timor · Gor · ſcꝫ admirationis de tā mirabili ſuſcitatiōe · Legit̄ in euāgelijs dn̄m tres mortuos ſuſcitaſſe : ſcꝫ puellam in domo · vtꝫ Mat · xi · Adoleſcētem in porta · vt habet̄ in euangelio hodierno · Lazarꝝ in ſepulchro vt habet̄ Jo · xi · ⁊ magnificabāt deum · i · magnum p̄dicabāt · Hoc ē eñ magnificare deuꝫ de ipſo magna credere · dicētes : qꝛ ꝓpheta magnꝰ ſurrexit in nobis · in lege ⁊ ꝓphetis ꝓmiſſus · ⁊ qꝛ deꝰ viſitauit plebem ſuam Lyra · mittēdo eis ſaluatorem · Circa hoc euāgeliū vbi dꝛ · noli flere · Querit̄ vtrum de amici morte aliquis licite poſſit lugere · Reſpondet̄ ꝙ ſic ſed moderate · Sic martha ⁊ maria magdalena fleuerūt ſuper lazarꝝ fratreꝫ ſuū defunctum quē poſtmodum xp̄s a morte ſuſcitauit · Secūdo queritur vtrꝝ magis flēdū ſit ꝓ morte anime ꝙ̄ corporis · Reſpondet̄ ꝙ ſic · qꝛ q̄to anima eſt nobilior corpe tātomagis eſt dolēdū de morte anime ꝙ̄ de morte corporis · vnde Aug̃ · maius eſt damnum de amiſſione vniꝰ anime ꝙ̄ mille corporꝝ · vn̄ Ber · Totꝰ mūdus p̄cium vniꝰ anime eſtimari nō poteſt · Sed vt dicit Aug̃ · mirabilis miſeria in hominibꝰ apparet ꝙ cum morit̄ homo ſm̄ corpꝰ omnes amici cōueniūt et plorāt · ſꝫ cū morit̄ ſm̄ aīam nullꝰ dolet · nullꝰ plorat · A corpe mortuo nō recedūt donec ſepulture tradat̄ · Anime vero mortue nullꝰ aſſiſtit nullus curat eam ad vitā reducere · vtinam tot facerent amici ꝓ aīa reſuſcitāda quot facerēt ſi poſſent amicum mortuū ad vitam reuocare · Tercio querit̄ que debēt nos cōſolari ſuper mortē puerorꝝ ⁊ cōſanguineorꝝ · Reſpondet̄ ꝙ ad hoc valēt quinqꝫ ꝯſiderationes q̄s vere oēs tāgit beatꝰ Jhero · in quadā ep̄la · Prima eſt ꝯſideratio diuine volūtatis cui debemꝰ nos in oībꝰ cōformare · vn̄ Seneca in epiſtola ad luciliū · Placeat homini quidquid deo placeat · In ſignū huiꝰ quotidie oramꝰ · Fiat volūtas tua ſicut i celo ⁊ in terra · Nam credē debemꝰ ꝙ deꝰ in meliori ſtatu hoīeꝫ reuocat Si bonꝰ eſt ne malꝰ fiat · Si malꝰ ne peior efficiat̄ · Secūda ꝯſideratio diuine equitatis · qꝛ licitum eſt vnicuiqꝫ qđ ſuū eſt repetere · deꝰ enim hꝫ ius et poteſtatē repetēdi pueros ⁊ ꝯſanguineos tuos qꝛ ipſiꝰ ſūt · Vnde p̄s · Ipſe fecit nos ⁊ nō ipſi nos · Inſuper tenemur deo ſoluere debitū mortis · qꝛ omnes ſumꝰ ad mortem aſtricti · vtꝫ Geñ · ij · Quacunqꝫ die comederitis ex eo morte moriemini · vn̄ Heb · ix · Statutū eſt hominibꝰ ſemel mori Tercia cōſideratio eſt diuine diſpoſitionis qui nouit q̄diu expediat homini hic viuere ⁊ q̄n mori · vnde Aug̃ · in li · ſoliloq̄orꝝ · de ſalute corporis mei q̄diu mihi ſit vtile neſcio · tibi domine hoc cōmitto · Sic etiam btūs martinꝰ fecit di · Dn̄e ſi adhuc populo tuo ſum neceſſariꝰ non recuſo laborē fiat

6

em̄ fratres oēs ſumus vniꝰ patris ⁊ et nos ſumus in via ad patrē noſtꝝ celeſtē ⁊ ideo debemꝰ vitare irā: qꝛ deo multū diſplicet. Jdo oportꝫ nos vitare irā ſi volumꝰ ad deū venire. Secūdo debemꝰ vitare iram: qꝛ deo multū diſplicet ⁊ hoc ꝓpter tria. Primo qꝛ ira templū dei turbat ⁊ ſuccēdit vt in eo habitare non poſſit .i. in aīa hoīs que ē templū dei ſcḋm ꝙ dicit Apl's .p. Corin. iij. Neſcitis qꝛ tēplū dei eſtis vos ⁊ ſpūs ſcūs habitat in vob̄. Jer. Si quis aūt templū domini violauerit ꝑ iram malā diſperdet illum dn̄s ꝑ iram eternā. Tales ſunt iracūdi qui accēdunt̄ ira vindicte: in talibꝰ non poſſit habitare ſpiritꝰ ſcūs. Gre. Dum ira animū pulſat ſpiritui ſancto habitationē ſuam turbat. Et de talibꝰ dicit Pſal. Incēderunt igni ſanctuariū tuū in terra. Tales eijciūt deū ⁊ intromittūt dyabolū qꝛ ſicut in pace factꝰ eſt locꝰ dei ſic in terra ⁊ diſcordia ē locus dyaboli. Secundo diſplicet ira deo: qꝛ ymaginē ſancte trinitatis aīe infuſaꝫ diſſipat ⁊ deformat. Gre. Manſuetudo in nob̄ imaginē ſuat dei q̄ ſemꝑ trāquillus ē. ſed ira diſſipat. Quāte igitur iracūdia ſit culpe penſemꝰ ꝑ quā dū manſuetudo dimittit̄ ſeu amittit̄. ſuperne imagīs ſimilitudo viciat̄ De talibꝰ qui ſic imaginē dei per irā diſſipant Dicit Pſal. Dn̄e in ciuitate tua .i. in celo vel ī intētione tua imaginē ipſoꝝ ad nihilū rediges. Augꝰ. Merito ad nihilū imagineꝫ ipſoꝝ in ciuitate celeſti dn̄s rediget qꝛ ipſi in ſua terreſtri ciuitate imaginē eius ad nihilū redegerūt. Tercio diſplicet ira deo: qꝛ homo iracūdus intromittit ſe de ptāte dei. ſcꝫ ꝙ vult ſeipſū vindicare. Nam vindicare ꝑtinet ad ſolū deū. Roma. xij. Da mihi vindictaꝫ ⁊ ego retribuā .i. vindicabo dicit dn̄s ⁊ Deutro. xxxij. Mea eſt vltio: ⁊ ego retribuam. Vn̄ legit̄ Exemplū in vitaſpatꝝ: ꝙ venit quidam frater ad abbatē philoſiū: cumq̄ quereret ab eo quare veniſſet: rn̄dit quidam frater dixit mihi cōtumeliā: ⁊ ego volo me vindicaē. Et ſtatim abbas cecidit ſuper genua ſua: dicēs. Dn̄e deus iā nō es nob̄ neceſſarius: qꝛ dicit frat̄ iſte ꝙ nos poſſumꝰ noſmetipōs vindicaē. Qđ audiēs ille cōfuſus eſt ⁊ penituit abbati. Aliqui ſūt ita diſpoſiti ꝙ qn̄ non pn̄t ſe vindicare: rogāt deuꝫ vt ipſe vindicet: cū potius deberēt petē vt dimittēt exēplo xp̄i qui dixit pat̄ dimitte illis qꝛ neſciunt q̄d faciūt: ꝯ iſtis dt Augꝰ ait malus in oībꝰ tribulationibꝰ ſuis. Dn̄e deus occide inimicū meum malū. Rn̄dit ſibi dn̄s Quē veſtꝝ occidam: ambo eſtis mali: ille malus eſt iniuriādo: tu malus es ei vindictā petēdo ſic patet q̄uo ira diſplicet deo ⁊ ideo vitāda. Tercio debemꝰ vitare irā qꝛ homini nocet mltū oculos cordis excecādo ⁊ obſcurādo. Greg. Per irā lux veritatis amittitur ſicut ſcriptū eſt. Ephe. iiij. Sol nō occidat ſup̄ iracundiā veſtram qꝛ cui mēti iracūdia tenebras confuſionis incutit. Huic deꝰ radium ſue cognitionis abſcōdit. Dyabolꝰ facit ſicut coruꝰ qui īueniēs cadauer: ꝓmo eruit ſibi oculos ſic dyabolus ꝓmo excecat hoiem ꝑ iracūdiā: ſciēs ꝙ poſtea poterit facilit̄ precipitari in foueam peccati. vn̄ dicit̄ Prouer. xxix. Qui ad indignādum facilis ē erit ꝓcliuior ad oīa pctā. Augꝰ. Janua oīm viciorꝝ eſt iracūdia: qua clauſa virtutibꝰ interius dabit̄ requies: qua aperta ad omne facinus armabitur iratꝰ animꝰ. Multū per irā dyabolꝰ dominat̄ in hoīe: qꝛ homo iratus nulli parcit: nec patri: nec matri: nec vxori: nec filio. ⁊ ſic de alijs. Jdeo dyabolꝰ facit ſicut piſcator q̄ cōturbat aquā ne piſces hamū vidētes non intrēt.

Sic diabolus cõturbat hominem per iram vt peccatum nõ cognoscat ⁊ sine timore impleat. vnde dicit̃ soph. pmo. tribulabo homines ⁊ ibunt vt ceci. Quarto nocet homini ira qꝛ aufert sibi omnia bona sua. Prou. xix. Qui impatiẽs est sustinebit damna scꝫ bonorum spũaliũ: aliquãdo etiaꝫ temporalium. Homo iracundus est sicut aliquis habens ligneam domũ cui aliquãdo cõtingit ꝙ de vespere pulchram habet domũ cum multis bonis ⁊ de nocte venit ignis ⁊ totuꝫ cõsumit ⁊ nihil habet. Ita iracundꝰ ad modicũ verbũ qñqꝫ irascit̃ ⁊ perdit grãm dei. ⁊ bona opa sua que ꝑ omne tempꝰ vite sue congregauit. De quo Eccl. ij. Ve illis qui ꝑdiderũt substãtiam suã. Glo. i. bona opa sua per iracũdiam: hõ iracundꝰ est. sicut olla stans ꝓpe ignem ebulliẽdo emittit omnia que ĩ ea sũt. Pro. xv. Os stultorꝫ ebullit stulticiam: qꝛ quicq̃d sentit in corde hoc ꝓfert ore. Quinto nocet homini ira qꝛ aufert homini sẽsus. ⁊ facit eũ fatuũ ⁊ insanũ. Aug. Insanꝰ videt̃ esse iracundꝰ volẽs vindicare se qꝛ per cor suũ mittit gladiũ suũ vt tunicã inimici sui ledat. Priꝰ enĩ ira ledit ꝓprium hoieꝫ seu domũ suã ꝙ̃ aliũ cui irascit̃: ꝓpterea impossibile ẽ vt iniq̃tas prius ledat hoiem iustũ in quẽ tendit ꝙ̃ iniustũ a quo procedit. Nam si intẽdit hoiem aliũ ledere ĩ corpe prius se occidit in aĩa. Augꝰ. Nemo malus ẽ qui sibiipsi p̄us nõ noceat. Sic malicia est sicut ignis. si vis aliq̃d accẽdere ꝑ faculam oportet ꝙ facula p̄us ardeat ꝙ̃ aliq̃d incendat. Ihero. Malicia ꝓcedat ex te. ⁊ q̃d ardet p̄us ꝙ̃ te malicia tua. Vt alteri nõ noceat fieri p̃t: sed ꝙ tibi non noceat fieri non p̃t. Sic ergo p̃z q̃ño ira nocet homini ideo ẽ fugienda pre oibꝰ. Rogemꝰ

Dñica. vij. Sermo. Lxx.

Stipendia pcti mors Ro. vi. q̃si dicet q̃ seruit pctõ hebit ꝓ stipendio. i. p̃mio vel seruitio mortẽ eternã. In v̇bis ꝓpositis ꝓponit nob apl's dãnũ ⁊ periculũ pcti vt nos trahat a pctis. Sciẽdũ aũt ꝙ hõ multiplex dãnũ incurrit ꝑ pctm̃. Primũ ẽ ꝙ ꝑ vnũ pctm̃ mortale ꝑdit hõ oia bona sua q̃ in vita sua vnq̃ cõgregauit ⁊ fecit. Eccl. ix. Qui vna pctã adhẽt multa bona ꝑdit. Pctõr est sicut iste q̃ ludit ad scacos q̃ vno tractu male facto vel neglecto: totũ ludũ ꝑdit. i. fructũ vite sue amittit. Ezechi. xviij. Si auerterit se iustꝰ a iusticia sua ⁊ fecerit iniq̃tatẽ: oẽs iusticias q̃s fecerit nõ recordabor. Exẽplũ legit̃ ĩ vitaspatꝝ. de hoc. de quodã heremita q̃ multis annis duxit austerã vitã: ad quẽ venit q̃dã latro penitẽs rogãs eũ vt ipsũ in sociũ acciperet. Qui cũ renueret abijt latro ⁊ p̃scidit arborẽ volẽs ꝯstruẽ cellã. ⁊ p̃scisa arbore. arbor cecidit sup eũ. ⁊ mortuꝰ ẽ. ⁊ vidit ille heremita ꝙ angeli venerũt. ⁊ deduxerũt aĩam eiꝰ sine purgatorio ad celũ. ⁊ indignãs ait. Ammodo vitã austerã nõ agã: sed latrociniũ etiã exercebo ⁊ exiens in latrocinio dep̄hendit̃ ⁊ damnat̃ ⁊ omnia bona opera sua vno peccato perdiderat. Secundum est ꝙ omnia bona opera que homo facit q̃diu est in peccato mortali mortua sunt. ⁊ sibi non proficiunt ad vitam eternam Gregorius. Qui in caritate non est omne bonum quod facit amittit ⁊ si in omni tempore in pane ⁊ aqua ieiunaret ⁊ construeret mille claustra et si in omnibus diebus disciplinas vsqꝫ ad sanguinis effusionem acciperet quam diu in peccato mortali esset scienter michil sibi prodesset. Exemplum: legitur ꝙ quedam puella multũ ieiunabat ⁊ alia bõ exercebat

Quadā vice iacuit corā altari ꝛ młtis lacⁱmis ꝛ genuflectiōib⁹ orōib⁹ et tūſiōib⁹ pectoris ſe affligebat. Sacerdos quidā in eadē eccleſia orās vidit ſup caput eius dyabolū tripudiātem ꝛ ridentē ꝛ adiurauit demonez vt dicēt ſibi cauſā tanti gaudij. Rñdit demon. Gaudeo ꝙ iſta cū tanta afflictione ſuſpiſ⁹ vadit ad infernū Et dixit ſacerdos. Quō hoc. Rñdit demō. In pctō mortali ē ꝛ nō audet cōfiteri ꝛ putat ſic ſatiſfacē ꝛ nō ꝓſunt ſibi oīa bona ſua opa ꝙ̄diu ē in pctō mortali. Tūc ammonuit eā ſacerdos ꝛ cōfeſſa eſt ꝛ demon triſtis receſſit. Terciū eſt ꝙ oīa ſuffragia q̄ facit aliquis in pctō mortali exiſtēs nō proſūt defunctis. etiā ſi mille marcas daret ꝓ vna aīa nihil ꝓdeſſet ei ꝙ̄diu ille q̄ dat eſſet in pctō mortali Hoc ē intelligendū ſi ille dat de ſuo: ſi aūt defunct⁹ alicui ꝯmiſiſſet in peccato mōꝛli exiſtēti elemoſinaz diſtribuendā: vel ſi aliq̄s amicus defūcti cōmiſiſſet ei: tunc illius diſtribuētis crimē non impediret. Si aūt de ſuo dat nihil ꝓdeſt ꝙ̄diu ē in pctō mortali: nec etiā orationes. Gre. ponit exemplū in dyal. dicēs ꝙ quidā miles defūctus apparuit alteri ſuo cōmiliti rogās vt faceret ꝓ ſe orare: Rñdit ille libēter hoc faciā vis vt talis hō oret pro te nominādo eū ſuo noīe ille tacuit: ꝛ more rēnuētis caput hinande mouē cepit: deinde dixit. Vis vt tal' heremita ꝓ te oret. Rñdit ille. Optinā ſi talis ꝓ me orare vellet tūc cito liberarer. Per hoc ꝙ pⁱmum rēnuit: patz ꝙ eius orō non ꝓfuit qꝛ in pctō mōꝛli fuit. Omnia aūt ſuffragia que pñt fieri ꝓ aīab⁹ non proſūt in mōꝛli pctō facta excepta ſola miſſa que tm̄ valet dicta a malo ſacerdote quātū a bono. Verſus. Vim ſacramēti non mutat vita miniſtri. Sicut deterius nō fit de deteriori. Sic nō fit meli⁹ de preſbitero meliori. Quāuis eīm ſacramēta eandem virtutē hn̄t a bono ꝛ malo: tñ orōnes que ſūt in miſſa pro defūctis nō exaudit de⁹ a malo ſacerdote ſicut a bono: qꝛ dicit Gre. Cum ille q̄ diſplicet ad intercedendum mittit̄ irati animus ad deteriora ꝓuocat̄ vt puta ſacerdos ꝓuat⁹ qui ſi oret ꝓ defunctis non mitigat penā in purgatorio: qꝛ dicit btūs Aug⁹. Peccator nō eſt dign⁹ pane quo veſcit̄. Exemplū. Erāt duo milites frēs carnales in hybernia qui de torneamētis ꝛ ſtipendijs viuebāt. Hij habebāt quendā famulū peſſimū qui in vita ſua nihil boni fecerat: nec vnꝙ̄ fuerat confeſſus: ſed oīa mala q̄ facere poterat exercebat. Hic quodā tēpe debebat cū dominis ſuis ire verſus angliā ad torneamentū: ꝛ ſtabat quodaz ſero ante menſā dñoꝝ ſuoꝝ ꝛ turpia ꝛ ꝑniciosa v̓ba ꝓferebat. ꝛ ſubito inuaſit eū dolor: ꝛ cadēs in terrā mortu⁹ eſt: de quo multū dolentes dnī ſui timebāt: ꝙ damnat⁹ eſſet. Altera die cū eſſent in via: vn⁹ militū obdormiuit ſedēs i equo: ꝛ equ⁹ deuiauit. Cūqꝫ aūt euigilaſſet: inuenit ſe extra viam ſolū in ſilua: ꝛ circūſpiciēs vidit vmbrā quādam dicentem. O dñe ne paueatis ego ſum aīa ſerui veſtri. Et cū quererēt de ſtatu ſuo dixit ſe eſſe in purgatorio. Cūqꝫ miraret̄ ꝙ talis q̄ nunꝙ̄ aliq̄d boni feciſſet: nō dānat⁹ eſſet. Ille rñdit. Magna ē dei miſericordia: ꝛ maior ꝙ̄ nrā pctā: ꝛ addit Statim cū ſentirē dolorem cepi cogitare de dei mīa ꝛ dolui me peccaſſe. et ſic mortu⁹ ductus ſum ad iudiciū. Cūqꝫ me accuſarēt dyaboli: ait dñs Talē te iudico qualē te inuenio ꝛ data ē ſentētia ſup me. qꝛ meaz pnīam diſtuli vſqꝫ in finez vite. debeo vſqꝫ ad finē mundi i purgatorio manere Scio tñ tantā eſſe miam dei: ſi aliq̄s ſcūs hō ſcꝫ ſacerdos ꝓ me miſſas aliq̄s celebraret: de⁹ penã meã breuiaret. Rñdit miles. Bõne valet eq̄lr̃ oĩs missa. Rñdit ille. oĩs missa ĩ se eq̄lr̃ est bõ: s deꝰ exaudit orõnez deuoti ⁊ sci viri citiꝰ ꝙ̃ puersi ⁊ mali sacerdotis. Est in ciuitate ista scũs eps̃ noĩe thomas ad quã venitis q̃ si ꝓ me oraret: credo ꝙ eũ dñs exaudiret. ⁊ sic euanuit. Cũqꝫ miles ad ciuitatẽ illã venisset: adijt epm̃ ⁊ sibi oĩa enarrauit rogãs eũ vt ꝓ eo missam celebraret. Nõ cũ faceret ifra dionẽ apparuit ei aĩa illiꝰ in altari grãs agẽs: ꝙ per orõnes eiꝰ ab oĩ pena purgatorij essꝫ liberata. Quarto pctm̃ hoiez etnalr̃ dãnat. Vñ apl̃s ĩ epl̃a hodierna. Stipendia pctĩ ẽ mors etña. a q̃ nos ⁊c̃.

De eodẽ. Sermo. Cxxi.

QVot panes habetis. dicit ei septẽ Mat. viij. Legit̃ ĩ euãge. hodier. ꝙ discipl̃i q̃ dñm seq̄bant̃ habuerũt septẽ panes. Per hos septẽ panes significant̃ septẽ opa mie q̃ debẽt hr̃e oẽs q̃ discipl̃i xp̃i eẽ volunt ⁊ eũ seq̃ ad regnũ celoꝝ ꝓponũt. ⁊ iõ ne sequẽtes se turbe deficerẽt ĩ via hys vij. panib⁹ satiauit eas. Primũ ẽ esurientẽ cibare. Tho. iiij. Cũ esuriẽtib⁹ panẽ tuũ comede. ⁊ cũ egenis ⁊c̃. Lu. iij. Qui hꝫ escas det nõ hñti. Ezech. xviij. Si hõ panẽ suũ esuriẽti dederit: vita viuet scꝫ etña. Lu. xiiij. Cũ facis cõuiuiũ voca pauperes: debiles. cecos. ⁊ claudos. ⁊ eris btũs qꝛ non hñt vnde retribuãt tibi: retribuet̃ aũt tibi ĩ resurrectiõe iustoꝝ quãdo dicet̃ ad bonos. Esuriui ⁊ dedistis mihi mãducare. Venite benedicti pa. mei ⁊c̃. Nõ enĩ vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Dominus enim reputat sibi fieri qđ fit paupib⁹. Exẽplũ. quidaꝫ abbas iussit sibi fieri cibũ deliciosũ valde de lampreda. Ecce quidã paup astabat rogãs sibi lacrimabilit̃ dari ꝓpter deum. Abbas misericordia mot⁹ iussit sibi dari lampredam ꝓpter deũ. ⁊ accepto vase cũ pisce cũctis videntib⁹ celũ ascẽdit. Nocte sequẽti est reuelatum abbati ꝙ xp̃s fuerat q̃ in spẽ paupis apparuit. Secundo ẽ potare sitientẽ. Mat. iiij. Qui dederit vni ex minimis meis calicẽ aque frigide tm̃ ĩ noĩe discipuli. amẽ dico vob̃ nõ perdet mercedẽ suã. Multomagis si dederit vinũ vel aliũ potũ meliorẽ. Quantũ illud misericordie op⁹ placet deo. pꝫ per exẽplũ. Quidã eps̃ valde sitiens vinũ sibi afferri p̃cepit. Cũqꝫ pincerna totũ qđ erat in lagena effudisset. ecce paup quidã importunis p̃cib⁹ ⁊ clamorib⁹ illud sibi poposcit. dicẽs. nisi statim bibẽt expiraret. Misert⁹ ei eps̃ dedit ei vinũ. Cũqꝫ eps̃ iteꝝ bibere vellet: p̃cepit pincerne vt respiceret si aliq̄d in vase remãsisset. Cũqꝫ respiceret inuenit lagenã plenã ⁊ querẽs pauperẽ minime inuenit et credidit̃ ĩ specie paupis xp̃m extitisse. Terciũ ẽ vestire nudos. Isa. lviij. Cũ videris nudũ operi eũ. ⁊ carnem tuã ne despexeris. Ezech. xviij. Si hõ nudũ vestimẽto cooperuit vita viuet scꝫ eterna. Istud autem domin⁹ sibi reputat fieri. Mat. xxv. Nud⁹ fui ⁊ cooperuistis me. Exemplũ in beato martino: q̃ dedit paupi dimidiã vestẽ suã cũ adhuc esset cathecumin⁹ ⁊ nocte sequẽti vidit xp̃m ĩdutũ illa pte vestis ⁊ ad angelos dicẽs Martin⁹ adhuc cathecumin⁹ hac me veste otexit. Quartũ est recipe paupes hospites. De quo apl̃s dt̃. Roma. xij. Hospitalitatẽ sectantes: hoc eciã reputat dñs sibi fieri. Mat. xxv. Hospes erã et collegistis me. Et cũ mitteret discipulos suos ad p̃dicandũ: dixit Mat. x. Qui vos recipit me recipit. q̃ vos nõ recipit nec audierit sermones vestros. Amẽ dico vob̃: ꝙ tollerabili⁹ erit terre sodomoꝝ ⁊ gomorre ĩ die iudicij ꝙ̃ illi ciuitati. Quintũ istđ opus miſericordie placꝫ deo: pꝫ multis exēplis. Quedā dn̄a. ſcꝫ btā Eliſabeth plena pietate recepit hoſpitē quedā leproſū ⁊ poſt cenā poſuit eum in lectū ſuū viro abſente: vir aūt rediēs ſtatim intrauit camerā ⁊ ſuauiſſimū ſentiens odorem q̄ſiuit quidnā eſſet qđ ſic redolēt in lecto. tacēte illa iratus ē vir. ⁊ tādem cōpulſa dixit ⁊ fuit cōfeſſa ⁊ accedētes ad lectū iuenerūt imaginē crucifixi ipſū autē nō inuenerūt. Itē q̄dā homo multū hoſpitalis cū quadā die multos ꝑegrinos recepiſſet ⁊ ꝑſonalit̄ aquā eis ſuper manꝰ ex deuotione fundēt vidit vnū inter eos habentē manus ꝑforatas et ſanguineas ad modū crucifixi. et ecce defecit ſibi aq̄ ⁊ cū iuiſſet ꝓ aq̄ et reuerſus fuiſſꝫ non ē inuentꝰ ille. ſuꝑ quo dū multū miraret̄: nocte apparuit ei dn̄s dicēs. Alijs diebus in mēbris meis recepiſti me. hodie aūt meipſū in hoſpicio tuo recepiſti. Qn̄tū eſt viſitare īfirmos. Ecci. vij. Nō pigeat quoſcꝫ infirmos viſitare. Ex hoc eīm in dilectione dei firmabit̄ hō. Iaco. p̄. Religio mūda ⁊ imaculata apud deū ⁊ patrē hec ē: viſitare infirmos. pupillos. ⁊ viduas in tribulationibꝰ ſuis. Legit̄ in vitaſpatꝝ. ꝙ quidam int̄rogauit quendā ſcūm ſenē dicēs. Duo ſūt frēs quoꝝ vnꝰ ieiunat ſex diebꝰ i ſeptimana ⁊ labōat multū: alius egrotātibꝰ libēter ſuit. cuius opus ē deo magis acceptū. Rn̄dit ſenex: ſi frat̄ ille q̄ ſex diebꝰ ieiunat laborās ſe ſuſpēderet ꝑ nares: n̄ equari poſſit illi q̄ infirmis libēter ſeruit. Hoc opꝰ etiā reputat ſibi deus fieri. Mat. xxv. Infirmus erā ⁊ viſitaſtis me. Quantū deo placet patet Exemplū legit̄ in vitaſpatꝝ de ſcō martino q̄ libēter cōſueuit infirmos viſitare ⁊ tractare ꝙ quadā die dū iret de heremo ad clauſtꝝ: xp̄s ei in ſpecie leproſi ⁊ multū īfirmi iacētis i terra apparuit: rogās vt eū ꝓpter deum ad clauſtꝝ portaret: quē Martinus libēter portauit. Cū aūt clauſtro appropiaret monachi i ſpū hoc videntes clamare ceperūt. Occurrite Martino q̄ xp̄m portat. Interī ipſe diſparēs ait. q̄ me nō erubuiſti cū vilis apparerē non erubeſcā te corā patre meo in celis. Sextū eſt viſitare ⁊ liberare captiuos. Hebreo. xiij. Memētote inq̄t vinctoꝝ. q. di. neceſſaria eis miniſtrate: ⁊ nō ſolum debēt eis neceſſaria miniſtrari: ſed etiā debēt liberari. Ecci. iiij. Libera eum q̄ iniuriā patit̄ a ſuperbo. Exēplū de ſācto Nicolao q̄ tres iuuenes innocenter adiudicatos morti liberauit: illđ aūt reputat dn̄s ſibi fieri. Mat. xxv. In carcere erā ⁊ veniſtis ad me. Venite ego bn̄dicti patris mei ⁊c̄. Iſta ſex opa miſericordie ponūtur i nouo teſtamēto i euāgelio vt̄s. Septimū eſt ſepelire mortuos. qđ ponit̄ in veteri teſtamēto. Thobie. i. De quo đr Ecci. vij. Mortuo ne ꝓhibeas ḡtiā. Glo. ad elemoſinā paupeꝝ ꝑtinet ſepultura mortuoꝝ. De iſto ope ꝯmēdat̄ Thobias q̄ libēter mortuos ſepeliuit. Exemplū quadā die dū Thobias ſedēt in prandio: nūciatū eſt ei ꝙ quidā occiſus iacēt in platea ſtatim ſurrexit ⁊ attulit corpꝰ ⁊ poſuit i domū ſuā. ⁊ ſepeliuit nocte q̄uis rex ꝓhibuiſſet. hoc opꝰ nobis cōmēdatur exemplo brutoꝝ aīaliū. Legit̄ in naturis aīaliū đ delphis ꝙ vno mortuo tractāt alij delphini ne piſces comedāt mortuū ⁊ deferunt in ꝓfundū ⁊ ſepeliūt. Hoc opꝰ multum humiliat hoīem ⁊ trahit eum a pctō. Vn̄ Ecci. vij. melꝰ eſt ire ad domū luctus q̄ ad domū cōuiuij. In illa eīm fi. cun. amo. ho. ⁊ viuēs hō cogitat quid ſit futuꝝ. Vn̄ legitur de quodam heremita qui capita mortuoꝝ ⁊ oſſa i cella ſua poſuit vt ſꝑ mortē cogitaret

Sic patet de ſeptē operibꝰ miſericordie ſignificatis p ſeptē panes quos oportet nos habē ſi nolumꝰ deficere in via que ducit ad patriā ad quam nos pducere dignet̄ iheſus xps. Sed ſicut exhibuiſtis mēbra veſtra ſeruire immūdicie ⁊ iniq̄tati ad iniq̄tatē ita nūc exhibite mēbra veſtra ſeruire iuſticie in ſanctificationē. i. ſicut volūtarie. feruēter ⁊ vniuerſalit̄ oibus mēbris ſeruiſtis pctōr ita nūc volūtarie feruenter ⁊ vniuerſalit̄ exhibete ſeruitio dei. Rogemꝰ

Dñica. viij. Sermo. Cxxij.

Si ẜm carnē vixeritis moriemini. Ro. viij. In v̓bis iſtis hortat̄ nos apl's fugē carnis deſideria: vt nō moriamur morte et̄na. Sciendū aūt ꝙ q̄druplex ē mors ſcꝫ. nature. culpe. gratie. ⁊ gehēne. Morte nature morit̄ hō qn̄ aīa ſepat̄ a corpe: hac morte oꝫ nos oēs mori. nēm ē hō in mūdo q̄ hāc mortē poſſit euitare: ſ; bti ſūt illi q̄ ſic viuūt ꝙ in dño moriunt̄. Apoca. xiiij. Quicūq; in dño viuit p caritatē: ille eciā morit̄ in dño. Nullū em̄ mēbꝝ pt mori i corpe: niſi qḋ pus vixerit i eo ſic nullus pt mori in dño: niſi viuat in dño et ſit membꝝ xpi. Multi tn̄ ſūt q̄ bn̄ volūt mori in dño. qꝛ ẜm ariſt. i. eth. oīs hō naturalit̄ bonū appetit: ſed nolūt ꝓ eo laborare. i. nolūt viuē in domino ſed volūt viuē in diabolo ſicut pctōres q̄ pctm̄ nolūt relinquere Sic fecit balaā qui vitā peſſimā habuit et tn̄ deſiderabat mori morte iuſtoꝝ. Nūe. xxiij. qn̄ dixit: moriat̄ aīa mea morte iuſtoꝝ. O q̄ꝫ diſſimilis ē mors iuſtoꝝ ⁊ maloꝝ. ſ. illoꝝ q̄ i dño moriunt̄ ⁊ illoꝝ q̄ in diabolo moriunt̄. ſicut patꝫ Lu. xvi. Factū ē vt moreret̄ mēdicꝰ. ⁊ duceret̄ in ſinū abrahe ab angelis. mortuꝰ eſt ⁊ diues ⁊ ſepultus in īfernū. De vtraq; morte dicit Ber. Bona eſt mors iuſti ꝓpter requiem: melior ꝓpter iocūditatem. ⁊ optima ꝓpter ſecuritatē. Ecōtra mors pctōꝝ peſſima. Mala ſiquidem eſt in amiſſione mūdi. peior in ſeparatione carnis: ſed peſſima i eterni ignis cōcrematione. Iſtam mortē nature debemꝰ timere ꝓpter incertitudinē: qꝛ dt Ber. Nil certiꝰ morte: nihil icertiꝰ hora mortis Idō monet nos dñs Mat. xxiiij. Vigilate qꝛ neſcitis q̄ hora dominꝰ veſter venturꝰ ſit. Illud aūt ſcitote qm̄ ſi ſciret paterfamilias q̄ hoā fur veniret: vigilaret vtiq; ⁊ nō ſineret perfodi domū ſuā. Glo. Gregorij. Vltimam ſententiam. i. horam ignorari dominꝰ voluit vt ſit ſemp ſuſpecta ⁊ vt ſic ſemp ad eam nos preparemur. Et ideo bene cōparat̄ furi q̄ venit quādo nō ſperat̄: ſic ⁊ mors venit quādo nō putat̄. Ideo dicit Seneca. Mors tibi iſidiat̄ in omni loco et in omni tꝑe: tu q̄ꝫ ſi ſapiēs es vbiq; eam expectabis. Exemplū in quodā rege q̄ nunq̄ꝫ ridere cōſueuit. Require īfra in ẜmo. Vt q̄d cogitatis. Secūda mors dicit̄ mors culpe: hec ē quando aliquis morit̄ in aīa p peccatū mortale. vnde Eze. xviij. Anima que peccauerit: ipſa moriet̄. De iſta morte dt Augꝰ. Sicut vita corpis ē anima: ita vita anime eſt deꝰ: qm̄ ſi anima deſerit corpꝰ: corpus moritur ſic aīa morit̄ ſi deſerit eā deus. qḋ fit per pctm̄ mortale. ꝙ deꝰ deſerit aīam patꝫ Iſa. lix. Pctā veſtra diuiſerūt inter vos ⁊ deū veſtꝝ. Ita mors ſignificat̄ per tres mortuos quos legimꝰ a dño ſuſcitatos. ſcꝫ puella mortuam quā in domo ſuſcitauit. Mat. ix. Et adoleſcētē extra portā Lu. vij. Et lazari ſepul. Io. xi. Pctm̄ mortale aliqn̄ eſt in volūtate. ⁊ tūc mortuꝰ eſt hō in domo. qꝛ adhuc latet pctm̄ iteriꝰ quādoq; ē in ope ⁊ tūc homo mortuus ē extra portam. Et quādoq; eſt i cōſuetudine. ⁊ tūc mortuꝰ eſt homo in ſepulchro. Primū eſt gu͛e: ſcđm gͣuius: terciū eſt grauiſſimū. Ꝙ̄ grauiſſima ſit iſta tercia mors qn̄ homo duxerit in ꝯſuetudinē peccare. patz ī hoc ꝙ dn̄s ꝑmos duos. ſcʒ puellā ⁊ adoleſcentē faciliter ſcʒ ſimplici v͛bo ſuſcitauit: ſed terciū. ſcʒ Lazaꝝ ſepultuʒ cū fletu ⁊ clamore ſuſcitauit. Jo. xi. Infremuit ſpū ⁊ turbauit ſeipſum et lacrimatus ē ⁊ voce mag̃ clamauit Lazare veni foras. In hoc oñt q̄d faciendū ſit eis q̄ in ſepulchro male cōſuetudīs lapide obdurationis ſūt p̄ſſi. Fremitu em̄ ꝯtritionis lacrimis cōpunctionis: clamore orōnis. ⁊ ꝯfeſſiōis ſunt ſuſcitādi. Et bn̄ mortui dicunt͛ tales q̄ in mortali pctō ſunt: q2 opa viua facere non pn̄t. Qn̄ em̄ mortale peccatū homo cōmittit mortificat oīa bona opa que antea fecerat: ⁊ inſuper oīa q̄ in mortali facit mortua ſūt Eccl. xxi. Quaſi romphea bis acuta oīs iniquitas. ⁊ dr̄ bis acuta q2 vtraq3 bona mortificat. ſcʒ p̄terita. p̄ñtia. ⁊ futura. Verūtamē p cōfeſſionē reuiuiſcūt illa bona opa que fecit hō an̄ peccatū: cum adhuc hō fuit in grā. ſed q̄ in pctīs facta ſūt nūq̄ reuiuiſcūt. V. Illa reuiuiſcūt que quondā viua fuerūt. Nunq̄ viua fuūt: que nunq̄ viua fuerūt. Tercia mors eſt mors gratie. ſcʒ qn̄ homo priuat͛ vita carnali: qn̄ deſinit viuē ſcđm concupiſcētias carnis ⁊ incipit viuē ſcđm ſpūm: qn̄ oīa deſideria carnis ſunt extincta ī homine ⁊ deſideria aīe ſūt erecta ad deum. De talib9 dic͛t aplš Coloſ. iii. Mortui eſtis ⁊ vita veſtra abſcondita ē cum xp̄o in deo. i. mortui eſtis a terrenis ⁊ carnalib9 deſiderijs tanq̄ mortui ſepati: ⁊ vita veſtra abſcōdita ē in deo ⁊ hoc cū xp̄o. i. ſicut xp̄s abſcōdit9 ē ī deo vel ſicut xp̄s mortu9 fuit carne: ⁊ vixit deitate: ſic nos debem9 mori in his q̄ ꝯcupiſcit caro: ſ3 viuē debem9 in his q̄ ad deū p̄tinet. p. Pe. ii. Peccata nr̄a ipſe ꝑtulit in corꝑe ſuo ſup lignū vt pctīs mortui iuſte viuam9 deo ⁊ ei ſeruiam9. Iſtō figuratū eſt gen̄. xxii. vbi aries morit͛: ⁊ yſaac imolat͛. Aries em̄ carnē et yſaac ſpūm ſignificat. multi ꝑ ariete yſaac interficiūt dū p carnis voluptatē ſpūm extinguūt. Hec mors p̄deuenit ex caritate ad deū. Canti. viii. Fortis ē vt mors dilectio yſido. Sicut mors violēter ſeparat aīam a corꝑe: ita dilectio violēter ſepat hominē a mūdo. Quarta mors ē gehēne. i. inferni qua dānati eternalit͛ moriunt͛. ⁊ tñ non ꝯſumūtur. Bernar. Quis det eis ſemel mori: ne ineternū moriātur. Apo. ix. Deſiderabūt mori et mors fugiet ab eis. Et aſſigt̄ Auguſtin9 cauſā dicēs. Quib9 hic in ſeculo vita offert͛ ⁊ nolūt accipe gratiam: in inferno q̄rūt mortē ⁊ nō poterūt inuenire. Gre. Fit miſeris mors ſine morte: finis ſine fine: defect9 ſine defectu: q2 mors ſemp viuit. ⁊ finis ſemp īcipit. ⁊ defect9 deficere neſcit. et mors nūq̄ p̄ibit. ⁊ ſic ſemp moriūtur ⁊ nūq̄ ꝯſumūt͛. A qua morte nos eripiat Iheſus xp̄s Marie fili9.

De eodē. Sermo. Cxxiii.

Non p̄t arbor bona fruct9 malos facere: neq3 arbor mala fruct9 bonos facere. Math. vii. ⁊ Lu. vi. In verb̄ iſtis duo tāgūtur ſcʒ bonoꝝ fructuoſitas cū dicit͛. Non p̄t arbor bona fructus malos facere. i. bonus homo non p̄t opa mala facē: ſed quicq̄d facit ē meritoriū ſiue comedat. ſiue bibat. ſiue dormiat totū cedit ei ad meritū. Ber. Habe caritatē ⁊ age q̄d vis. Secūdo tāgitur pctōꝝ damnoſitas cū dicit͛. neq3 arbor mala. i. hō malus p̄t bonos fructus facē q̄diu eſt mal9. omne bonū q̄d agit amittit ſcʒ quantū ad vitaʒ eternā. Sciendū autē ꝙ peccatū vitare debem9 propt͛ multiplex malū ſiue dānū qđ ꝓuenit ex eo Primū dānū tangiť in vbis ꝓpoſitis .ſ. ꝙ diu hō i pctō mořli nō pt facere opa meritoria. Gre. Qui in caritate nō eſt omne bonū qđ facit amittit .ſ. ꝗtum ad vitā eternā. Aug. Bona q̄ facit hō in pctis mořlib⁹ non dimittit dn̄s noſter irremūerata: remunerat em̄ in hoc ſclo. Sūt aūt tria quib⁹ remunerant̄ bona facta in pctō mořli. v. Que cū mořli fiūt: dāt bona tre. Correddūt habile minuūt tormenta gehēne. Primo dat de⁹ aliqn̄ bona tpalia ꝓpť bona opa facta in pctō mořli Lu. xvi. cū diues in iferno diceret. Pať abrahā miſerē mei: rn̄dit. fili recordare: qꝛ recepiſti bō in vita tua. Glo. Quicq̄d feciſti boni in vita tua pro eo recepiſti bō tpalia nec mō habebis eťna. Et fuit ita añ icarnationē xpi. Iſa. i. Si volueritis ⁊ audieritis me: bō terre comedetis. Itē ꝓ bono fcō in mořli aliqn̄ dat de⁹ pctōri cōtritionē ⁊ ꝯuertit eū a vita ſua mala vt habiľ ſit ⁊ fiat ad ſuſcipiendū grām. Sicut ptꝫ in paulo q̄ licet eſſꝫ pſecutor xpi ⁊ ſuoꝝ: tn̄ caſtitatē ſeruauit ⁊ iuſticiā dilexit: iō dn̄s reſpexit eū ⁊ ipſū cōuertit. Itē bonū factū in mořli minuit penā in inferno: hoc nō ē ita itelligēdū ꝙ pena quā debeat ſuſtinē minuať ꝓ q̄ dānat⁹ ē: ſ; ſic intelligēdū ē: ſi in illo tpe male feciſſet qn̄ bona opa fecit: tūc maior fuiſſet ſua pena ꝙ nūc ſit. Ideo facta bō in pctō mořli nō ꝓſūt hoī ꝗtū ad vitā eternā. Si etiā aliq̄s cōſtruēt mille clauſtra ⁊ poſtea cōuerteť ⁊ ſciſſimus fiēt: nihilomin⁹ mercedē nō reciperet ꝓ factis in mořli pctō. Exēplū in ſaul q̄ multa bella pugnauit ꝓ ꝑplo dei ſ; qꝛ in pctō mořli fuit. dō nō placuit. Legiť etiā ꝙ rex q̄dā ꝓpť vanā gl'am ꝯſtruxit pulcherrimū templū precipiēs vt null⁹ ad hoc aliquā elemoſinā daret: ſ; ipſe de ſūptib⁹ ſuis oīa ꝯpare voluit. Erat aūt q̄dā paupercula vidua ſ; deuota: q̄ libēter aliquā elemoſinā ad ſtructurā edificij dediſſet: ſ; non audebat. Verūtn̄ qn̄ aſini q̄ lateres ⁊ aquā portabant ad ſtructurā domū eius ptrāſibāt ex deuotiōe dedit eis pabulū ⁊ fenū. ꝯſūpto tēplo ſcripſit rex titulū ſup oſtiū tēpli talē. Iſtud tēplū edificauit rex ſol⁹ ⁊ nō ali⁹. Nocte vō illa venit angel⁹ dn̄i ⁊ deleuit illū titulū ⁊ ſcpſit aliū ſic. Templū illud edificauit paupercula vidua q̄ pauit aſinos ⁊ non rex. Ecce i hoc ptꝫ ꝙ nō placuit deo templū edificatū in ſupbia. ⁊ ꝓpter vanā gl'am. Scdm malū qđ ꝓuenit ex pctō ē ꝙ vnū pctm̄ trahit ad aliđ Gre. Pctm̄ ꝙ mox p pn̄iam nō deluitur: ſuo pondē ad aliud trahit: ſicut ptꝫ in malefactorib⁹ q̄ poſtꝙ male fecerūt: negāt mētiūtur ⁊ piurāt. Exēplū in Caym q̄ poſt fratricidiū mētiebať cū dn̄s q̄rēt ab eo dicēs. Vbi eſt Abel frať tu⁹ rn̄dit. Neſcio dn̄e ⁊c̄ Ge. iiij. Itē exēplū in dauid q̄ pmo peccauit i ocio. qꝛ alijs eūtib⁹ ad ad p̄liū: ipſe domi vacauit ocio. De ocio peccauit in viſū. qꝛ incaute inſpexit mulierē .ſ. Berſabeā: de incauto viſu cecidit in cōcupiaꝫ malā ⁊ poſt cōcupiſcētiā malā cōmiſit adulteriū. deinde cecidit in fraudē volēs palliare pctm̄. mittēs ꝓ vria ⁊ precepit ei vt dormiret cū vxore ſua vt ſic part⁹ ſibi aſſcriberet̄. deinde cecidit i homicidiū. deinde in placentiā pcti. qꝛ placuit ſibi ꝙ vrias fideľ miles ocaſus eāt cū ſibi nūciatū erat. Nota hyſto. ij. Re. xi. Qui vnū pctm̄ naſcať ex alio ptꝫ ſic. Supbia ē initiū oīm alioꝝ peccatoꝝ. qꝛ hō ſupb⁹ dolet ꝙ ſit alius hō ſibi ſiľis vel ſupra ſe ⁊ ſic ex ſuperbia naſciť inuidia. Inuidus de facili iraſciť illi cui inuidet. ⁊ ſic ex inuidia naſciť ira. Iracūdus aūt cū nō pt ſe vindicare, turbať ⁊ triſtať. ⁊ tard⁹ fit ad seruitiū dei ⁊ sic acadia ɔ̄ritur ab ira. Acadiosus autem cum nō occupat se diuinis reb⁹. oportet vt occupet se terrenis temporalib⁹ ⁊ mundanis. qꝛ aīa humana ociosa esse nō potest. ⁊ sic incipit ɔcupiā. ſ. ɔ̄cupiscere tꝑalia. ⁊ tūc orit̄ auaricia ex acadia. Auar⁹ autē ⁊ diues. qꝛ magis abūdat in diuicijs magis vult ꝓciare in cibo ⁊ delectari in potu. ⁊ sic nascit̄ deinde gula. Gulosus q̄ bene nutrit carnē. de facili accendit̄ ad luxuriā. Jdō dr̄ Ephe. v. Nolite inebriari vino in quo ē luxuria. ⁊ sic patz q̄n̄o vnū pctm̄ trahit ad se aliud. Terciū malū siue damnū qd̄ ꝓuenit exn̄ti in mortali pctō est ꝙ ꝑ se resurgere non p̄t. Exemplū in pisce qui hamum intrat ꝑ se: sed sine adiutorio exire nō p̄t. Sic pctōꝛ ꝑ se in peccatū cadit ſʒ sine adiutorio dei ꝑ se resurgē nescit Jdeo dr̄ Osee. xiij. perditio tua ex te isrl'. tātūmō ex me auxilium tuū. qꝛ qꝛ sine dei adiutorio ⁊ gratia nullus resurgere valet. qꝛ nullus p̄t pctā dimittere. nisi solus de⁹. vt ptz in primo hoīe Adam. qui cum in peccatuꝫ cecidisset. in quinq; milib⁹ annoꝝ nō potuit resurgere. nisi mediante grā diuina. Quartū malum qd̄ ꝓuenit homini existēti in pctō est ꝙ saluandos retardat a gl'a. Quāuis em̄ hō peccatū ɔfitet̄ ⁊ i grā decedit. tamē peccatū qd̄ fecerat retardat ⁊ īpedit eum ꝙ non p̄t statim ad ɔspectū dei peruenire. Sed oportet vt hō suppleat in purgatorio qꝛ nec inquinatuꝫ intrabit i regnū celoꝝ. Sap. vij. Nihil inquinatū in eā incurrit in eā. ſ. dei sapientiā. ⁊ hoc ē qd̄ dicit Aug⁹. Purgandus ē igne purgationis q̄ in aliud seculū distulit fieri ɔuersionē Huius figurā habem⁹ in absalon qui postq̄ recōciliat⁹ est patri suo. mansit duob⁹ annis in iherusalē. ꝙ nō licuit ei faciē patris sui videre. ij. Re. xiiij. Nam legitur de sancto quodam ꝙ corp⁹ eius in feretro iacēs miraculis claruit. tamen anima eius in purgatorio existente. Rogemus. ⁊c̄.

Dominica. ix. Ser. Cxxxiij.

Non sum⁹ concupiscētes malorum. p̄. Coꝛ. x. In verbis ꝓpositis hortatur nos apl's vitare malā concupiscentiā que duplex ē. ſ. ɔ̄cupia carnis .i. luxuria ɔ̄cupiscētia oculoꝝ. ſ. auaricia .i. Jo. ij. Omne qd̄ est in mūdo aut ē ɔ̄cupiscētia carnis vel ɔ̄cupiscentia oculoꝝ. Prima concupiscētia ē carnis q̄ est luxuria. hanc vitare debem⁹ ꝓpt̄ multa. Primo qꝛ inquinat hominē siue aīam que est templum sp̄ūs sancti ⁊ eijcit a se deū. ſm illud .i. Coꝛ. iij. Nescitis qꝛ templum dei estis vos ⁊ sp̄ūs scūs habitat in vobis. seq̄tur autem. Si q̄s templum domini violauerit disperdet illum domin⁹. ⁊ hoc facit luxuriosus q̄ eijcit deū de aīa ⁊ facit de tēplo dei .i. aīa stabulū brutorū .i. demonū. Huius figurā hēm⁹ ꝑ iesabel q̄ de vinea naboth fecit ortum oleoꝝ. Nota hysto. iij. Re. xxi. Rex achab dixit ad naboth Da mihi vineam tuā vt faciā mihi ortū oleoꝝ. ſʒ ille noluit hēditatē patris sui vendē et turbat⁹ rex ꝓiecit se in lectū ⁊ noluit comedē. tūc scripsit vxoꝛ sua iesabel lr̄ās ad iudices terre vt ɔ̄uenirēt ad iudiciū ⁊ iudicarēt naboth ad mortē eo ꝙ offēdissꝫ regē. ⁊ illi timētes iudicauerūt naboth ad mortē vt lapidarēt eū. ⁊ sic facta ē vinea i ortū oleꝝ. Per iesabel moralit̄ intelligitur sterquiliniū .i. lutū ⁊ signat luxuriā q̄ immūdioꝛ ē q̄ꝫ aliqd̄ aliud lutū. Ber. Nō sic fetet putrid⁹ canis in ɔ̄spectu hoīm: sicut pctōꝛ in ɔspectu dei ⁊ angeloꝝ. Per vineam signat̄ anima quā plātauit de⁹ ad habitandū in ea qua vult esse sicut vitis in vinea Jo. xv. Ego ſū vitis vera ⁊ vos palmites: q̄ manet in me ⁊ ego in eo: hic fert fructū multū. Quicūq̄ hāc vitem .i. xp̄m in ſua vinea nō habuerit: non p̄t ferre fructū. Vnde ſeq̄tur: q̄ꝛ ſine me nihil poteſtis facē ſupple qḋ meritoriū eſt ⁊ ſicut vinea qn̄ vitis floret non p̄n̄t in ea eſſe ſerpentes ⁊ vermes. ſic in aīa q̄diu floret iſta vitis .i. xp̄s: ſerp̄ētes .i. demones in ea manē non p̄n̄t. Dicitᷣ enim Cātico. ij. Vinee florētes odorē dederūt. Gene. xl. Videbā corā me vitē in qua erāt tres ꝓpagines paulatim creſcere gēmas ⁊ poſt flores ⁊ vuas matureſcē. Tales vuas exp̄ſſi in calicē. ⁊ poculū dedi pharaoni. Scḋm Criſ. flores p̄cedunt gēmas ⁊ ſequūtur tandē vue. ſic bone volūtates de bonis cogitationib⁹: poſtea ſequuntur vue. id ē bone opationes. Ecci. xxiiij. Flores mei fruct⁹ honoris ⁊ honeſtatis: ſicut dr̄ in ps̄. Exterminauit eā aper de ſiluis ⁊ ſingularis fera depaſtus ē eam. Aper ē aīal luxurioſū qui exterminauit vineā. id eſt aīam Ideo ſeq̄tur de ieſabel: id ē luxuria: q̄ mutat vineā in ortū oleꝝ ⁊ incipiūt in ea habitare vermes. id eſt demones ⁊ expellitᷣ de⁹. De immūdicia h⁹ peccati ponitᷣ exemplū in vitaſpatꝝ q̄ q̄dā heremita exiſtēs adoleſcens ambulabat p heremū: ⁊ venerūt duo angeli in ſpecie hominū ⁊ ābulabāt cū eo: ⁊ inuenerūt cadauer hoīs mortui fetidū. Heremita nō valēs ſentire odorē. obſtruxit naſum. ⁊ illi nō. deinde occurrit q̄dā adoleſcēs. tunc angeli obſtruxerūt nares ſuas. Cum q̄ heremita quererēt cauſā illi⁹. dixerunt angeli: tu cū ſis caro ſentis fetorē carnis. nos cū ſum⁹ ſp̄us ſentim⁹ fetorē aīe. Adoleſcēs ille luxurioſus eſt. ⁊ plus fetet in cōſpcū dei ⁊ angeloꝝ q̄ aliqḋ cadauer in ꝯſpcū hoīm et ideo illud viciū maxime ē fugēdū

Secūdo luxuria fugēda eſt q̄ꝛ per eā dn̄s maxime ad iracūdiā prouocatᷣ. ſicut p̄tꝫ Numeri xxv: vbi dr̄ q̄ cum rex balaath nō poſſet expugnare filios iſrl̄ q̄ꝛ dn̄s erat cū eis nec potuit eos maledicē balaā. Tūc ꝓpheta balaam dedit ꝯſiliū balaath regi q̄ mitteret muliēs ⁊ v̄gines ſpecioſas cuꝫ venalib⁹ ſuis ad tentoria filioꝝ iſrl̄: vt ille allicerēt ad ſe iuuenes ⁊ facerēt eos ſecū peccare ⁊ tūc deus eoꝝ deſerēt eos: ⁊ tūc poſſet eos expugnare. ⁊ ſic factū eſt. miſſe ſūt v̄gies pulcherrie p̄ncipis ⁊ peccauerunt cū eis filij iſrl̄. Iratus itaq̄ dn̄s p̄cepit Moyſi vt ſuſpenderēt oēs p̄ncipes populi in patibulᷣ. q̄ꝛ permiſerūt peccare filios iſrl̄ cū illis. Zambri autem princeps vn⁹ duxerāt Cophin filiam cuiuſdā gētilis ⁊ coram omni turba faſſus ē eam hr̄e ⁊ intrauit tabernaculū ſuū cum illa. ⁊ corā omni multitudine peccās cum illa. Et ſurgēs. Phinees arrepto gladio ītrauit p⁹ eos ⁊ īterfecit ābos ⁊ plaga ceſſauit quā immiſerat dn̄s in pp̄l'm. Et fuerūt occiſi vigintiq̄tuor milia hoīm. Ecce p̄tꝫ qūo dn̄s per hoc viciū ad iracūdiam ꝓuocatᷣ immo fere totū gen⁹ humanū deleuerat p diluuiū ꝓpter luxuriā. Geñ. vij. Ideo monet nos apoſtolus Ephe. v. d. Fornicatio autē ⁊ immūdicia nō inueniatᷣ in vob̄. Tercio fugēda ē luxuria. q̄ꝛ hoies ſpecialiter excecat. Vn̄ grego. De luxuria carnis generatᷣ cecitas mētis. Adeo excecat hoiem q̄ non ꝯgnoſcit creatorē ſuū. Oſee. v. Sp̄us fornicationū in medio ipſoꝝ ⁊ deum nō ꝯgnouerūt. Iſtud figuratū eſt p ſampſonē qui ꝓpter luxuriā excecat⁹ eſt. Nota hyſtoriā. Judi. xvi. vbi dr̄ q̄ dalida fecit eū dormire ſup genua ſua ⁊ abraſit ſibi crines ſuos. ⁊ ita perdidit fortitudinē ſuā. ⁊ tūc venerūt inimici ſui ⁊ excecauerūt eū. Per dalidā significat̃ luxuria q̄ facit hoīem dormire ꝑ delectationē malā. ⁊ sic excecat hoīem Sap. ij. Excecauit eos malicia eoꝝ hoc mō fuerūt excecati duo seniores ꝑ ꝯcupiam susāne. De q̄bꝰ dr̄ Dan. xiij. Declinauerūt oculos suos ne viderēt celū: nec recordarent̃ iudicioꝝ iustoꝝ. Gre. i mora. Si cōditi sumꝰ mirabilit̃ vt rō aiam ⁊ aia possideat corpꝰ vite. rō aie a corpis passiōe repellit̃. si nō prius aia a rōe possidet̃. Quid aliud ē passio corpis ꝙ̄ temptatio carnis q̄ rōnē extinguit ne refrenet̃. Quarto fugēda ē luxuria qꝛ aufert hoī sensus ⁊ facit eū fatuū. Eccl. xix. Vinū ⁊ muliēs apostatare faciūt sapiētes. Jhero. Quis salomone sapiētior. ⁊ tamē a muliē infatuatꝰ est. iij. Re. xi. dr̄. Auerterūt muliēs cor eiꝰ cū iā esset senex vt seq̄ret̃ deos alienos. Exēplū in sapiētissimo pħo Aristo. q̄ ita fatuꝰ fuit ꝑ muliēs: vt vna mulier eq̄tauit eū. hoc tamē moralit̃ est intelligēdū vt Aristo. dicat̃ eq̄tatꝰ fuisse ꝑ mulierē. Nam mulier ista dr̄ esse pħia q̄ eq̄tauit mentē ⁊ animū eiꝰ: ita vt plenus amore eius oīa eque ⁊ sapiēter scribēt naturalit̃ saltē. Sꝫ si dicat̃ de pħo. ille fuit dictꝰ noīe aristominꝰ: sic similit̃ multi diligūt muliēs ꝙ fatue agūt in seculo sic ꝙ plus diligūt muliēs ꝙ̄ deū. q̄propē eternalit̃ dānabūtur. Exēplū. Quidā miles turpit̃ adamauit vxorē alteriꝰ militis. cōtigit aūt ipsū mare trāsire. cumq̄ ibi infirmaret̃ ⁊ morti appropinq̄ret ita fatuꝰ erat ⁊ ita excecatꝰ amore mulieris: ꝙ nec cōicare nec cōfiteri voluit. Precepit aūt seruo suo vt eo mortuo cor suū amice sue i pixide portaret. qḋ cū fecissꝫ ⁊ reuersus vellet itrare castꝝ illiꝰ dn̄i: occurrit ei vir eiꝰ ⁊ q̄siuit ab eo q̄d de trāsmarinis partibꝰ portaret. ⁊ cū nihil respōderet coegit eum vt dicēt. ⁊ acapiēs cor istud cōditū in pixide ⁊ bene coctū dedit vxori sue vt comedēt. Cūqꝫ comedisset q̄siuit de domina. di. Dilexisti eciā illū militē q̄ mare trāsiuit At illa rubedine ꝑfusa loq̄ nō audebat ⁊ dixit miles. Sciatis domina ꝙ cor dilecti vr̄i vob̄ de trāsmarinis partibꝰ missum comedistis Et illa respōdit. Et certe ego pꝰ illū cibū nunꝙ̄ aliū cibū comedā ⁊ īt̃fecit seipsā Ecce quō luxuria istos duos fatuos fecit ⁊ excecauit. Quinto luxuria fugiēda ē qꝛ nō ꝑmittit hoīez facē opa meritoria: ſꝫ cōpellit hoīem carnalit̃ cogitare loq̄ ⁊ cōcupiscē. Greg. Cū luxuria mentē inuaserit. nullū bonū cogitare ꝑmittit. ⁊ totiēs pctm̄ mortale cōmittit quotiēs cōcupiscit mulierē eā inspiciēdo. Mat. v. Qui viderit mulierē ad ꝯcupiscēdū eā iā mechatꝰ est eā. ⁊ c̄. ⁊ sic luxuriosus pōt cōmittē vno die centū vel mille pctā mortalia Et ꝙ plus est doctores volūt ꝙ morosa delectatio sit pctm̄ mortale. eciā si nō velit facere qḋ cogitat tamē qꝛ cū cōsensu in cogitationibꝰ carnalibꝰ morat̃ ⁊ delectat̃ mortalit̃ peccat. Exemplū legit̃ ꝙ quedā virgo qꝛ audierat vnā cātilenā carnalē cātare cū delectatione licet ꝯfessa fuerat āte mortē tn̄. xv. diebꝰ ꝓpt̃ hoc in purgatorio fuit: sicut ipsa retulit cuidā scō viro cui apparuit Si hoc factū fuit ꝓpt̃ delectationē tm̄: q̄d erit ꝓpt̃ opationē Sexto luxuria fugēda est qꝛ corpꝰ hoīs ꝯsumit hic i p̄sēti ⁊ aiam eternalit̃ dānat i futuro. De p̄mo hēmꝰ exemplū i amō filio dauid qui ꝓpt̃ amorē carnalē quē habuit ad thamar sororē absolō egrotauit et tādē eā violauit: ꝓpt̃ qḋ eciā vitā amisit. nā absolon ipsū interfecit. ij. Re. xiij. Exemplum i elsacia mulier quedā adulterio vtebat̃ ⁊ quēdam marie diligebat. qḋ cū viro eiꝰ inotuissꝫ: isidiabat̃ illi. ⁊ ille fugā cepit

Poſt aliquos dies ille occulte redijt et ſedit i domo cuiuſdã amice ſui. qḋ cũ illa intelligẽt. ſurrexit cũ magno deſiderio currẽs ad eũ: ⁊ cũ tãto deſiderio ſup collũ eiꝰ cecidit ⁊ ãplexãs eũ mortua fuit. ⁊ ille vix ſoluẽs brachia eius de collo aufugit. Qui autẽ aĩam dãnat in futuro. ptꝫ .i. Corin. vi. vbi dr̃. Neqꝫ fornicatij neqꝫ adulteri regnũ dei poſſidebũt. Vbi Aug. ſi pie ⁊ caſte vixeritis ſine fine in celo gaudebitis. ſi ĩpie ⁊ luxurioſe vixeritis in et̃nis incẽdijs ſubiacebitis. Vñ dixit ſuſanna qñ ſenes tẽptabãt eã de luxuria. Si em̃ malũ hoc egero mors mihi ẽ ſcꝫ et̃na. Dan. xiij. De q̃ nos cuſtodiat q̃ ſine fine viuit ⁊ regnat Amen.

¶ De eodem Sermo. Cxxv.

REdde rationẽ villicatõis tue Lu. xvi. Iſta pñt eſſe v̓ba dĩ ad quẽlibet hoiem. Oẽs em̃ reddituri ſumꝰ rationẽ de tota vita in futuro. Sũt em̃ multa de q̃bꝰ reddere debemꝰ rõem. Primo ḋ cogitationibꝰ Sap. vi. Ipſe ſcꝫ deus cogitationes v̄ras ſcrutabit̃. Lu. xij. Capilli capitis v̄ri oẽs nũerati ſũt. Caput eſt intellectꝰ: capilli ſũt cogitatões que deo patẽt: quas etiã oẽs numerabit. Gre. Oĩa diſtricte nõ ſolũ facta ſed etiã cogitationes penſant̃ a dño Quid ergo faciemꝰ de inceſſu corporis: ſi ſic ſubtilit̃ cogitationes cordis iudicat. Legit̃ in vitaſpa. ꝙ quidã frater venit ad abbatẽ ſuũ monẽdo di. Pater dic mihi aliqḋ verbũ edificatoriũ. Cui ille. Vade ⁊ fac cogitationes tuas ſicut ille q̃ eſt in carcere. ille em̃ cogitat frequẽter vbi eſt iudex ⁊ qñ veniet ⁊ q̃d reſpõdebit ei. ⁊ ſic frequẽter occupat̃. Ita debet q̃libet hõ cogitare interim ꝙ ẽ in carcere corporis: ꝙ oportebit eũ ſtare ãte tribunal iuſti iudicis. ſ. xp̄i ⁊ reddẽ rationẽ de oĩbꝰ cogitationibꝰ. verb̃ et opibꝰ. ſi hoc ſepe cogitaueris ſaluus eris. Certe ſi homo ſemp cogitaret q̃ño oportebit euꝫ reddere rationẽ de cogitationibꝰ: ſepe cor ſuũ ab inutilibꝰ ⁊ malis cogitationibus rabſtrahẽt. Secũdo debemꝰ rationẽ reddere de locutione. Mat. xij. Dico aũt vobis ꝙ de omni v̓bo ocioſo qḋ locuti fuerint hoies ſup terrã reddent rationem in die iudicij. Gre. Si de v̓bo ocioſo reddẽda ẽ rõ in nouiſſimo die Penſandũ eſt quãta mala multiloq̃um ſequũtur. Ber. Si futuram cogitas de verb̃ ocioſis diſcuſſionem: nõ valde diſplicet tibi ſilentiũ. ſi autem peccatũ eſt ĩutilia loq̃: multomagis in eccleſia fabulari. Legit̃ de ſancto Martino q̃ dũ ſemel miſſam celebraret: btũs Brictius ſuus dyaconꝰ dyabolum vidit retro altare ſedẽtem ⁊ ſcribentẽ ⁊ cum deficẽt pergamenũ voluit illud dentibus extendẽ ⁊ rupto pergameno: colliſit caput ad murũ. quod vidẽs btũs brictius cepit ridere. Cumqꝫ querẽt btũs Martinꝰ. vt diceret ſibi q̃d riſiſſet: dixit illi. At ille interogãs dyabolũ quid ſcripſiſſꝫ: r̃ndit. v̓ba ocioſa q̃ loquũtur hoies i eccleſia ſcribo. Itẽ legit̃ de ſcõ Syro ep̄o ianueñ. q̃ ſimilẽ viſionẽ vidit in eccleſia. Tercio ſicut reddẽda eſt rõ de indiſcreta locutione. ita ẽ reddẽda rõ de indiſcreta taciturnitate Sicut em̃ pctm̃ eſt idiſcreta locutio. ſic etiã indiſcreta taciturnitas Ideo dr̃ Eccle. iij. Tempꝰ loquẽdi ⁊ tempꝰ tacendi Eze. xxxiij. Si ſpeculator viderit gladiũ venientẽ ⁊ nõ ſonuerit bucina ⁊ populꝰ ſe nõ cuſtodierit: veneritqꝫ gladius ⁊ tulerit ab eis aĩmã: ſanguinẽ eius de manu. ſ. ſpeculatoris req̃rã. Per ſpeculatorẽ intelligũtur p̄lati eccl̃ie q̃ ſũt ad hoc poſiti vt delinquẽtes corrigãt. errãtes dirigãt. Si viderint ſubditos peccare ⁊ tacuerit ſiue ꝓpter timorẽ. ſiue xp̄e amorē· ſiue negligētiā ꝛ illi ī peccatis mortui fuerit: dn̄s reqret aīas illas ab eis ī die iudicij Iſa·lviij. Clama ne ceſſes qſi tuba exalta vocē tuam ꝛ ānūcia pp̄lo meo ſcelera eoꝝ ꝛ domui iacob pctā eoꝝ Illd̄ figuratū fuit Exo·xxxix· vbi dr̄ ꝙ dn̄s p̄cepit ꝙ ī fimbria p̄otificis fierēt tintinabula aurea vt poſſꝫ audiri a ſb̄ditis ſuis qn̄ p̄cedēt· ſic p̄lati dn̄o dn̄t ſonare vt poſſint audiri a ſubditis ·nō deberēt tacē nez diſſimulare correctiōez Vn̄ dn̄s Ez e·iij·Fili hoīs dedi te ſpeculatorē dm̄ iſrł audiens ex ore meo ſmonē ānūciab eis Si ergo me dicēte ſermonē ad ipiū nō fueris locut9 morieris : vt ſe cuſtodiat a via ſua et iniqtate ſua morietr̄: ſāguinē e9 de manu tua reqrā. Exēplū· Duo clerici erāt ſe mutuo diligētes : quoꝝ cum vnus morti appropinqret adiurat9 ē ab alio vt rediret ꝛ ſtatū ſuū ſibi reuelaret Mortu9 ergo redijt ꝛ ſeipſū dānatū aſſeruit. ꝛ qſiuit ille de ſtatu prelatoꝝ · ꝛ nūero dānatoꝝ ·Et ille porrexit ſibi litterā vt legēt· ꝛ erat ſcriptū ī ea ſic· Oēs p̄ncipes īferni ꝛ rectores tenebraꝝ vniuerſ eccīaꝝ p̄latis tartareā ſalutationē ꝛ c̄· qꝛ optime q nr̄a ſūt factis · ꝛ nob tot animas p negligētiā trāſmittitis ꝙ vix lata ꝛ ſpacioſa via eas capit· ſciatis vos digniorē habituros retributōez in tp̄e oportuno· Tūc ille hec legēs ſtupēs ꝛ dolēs ait· Nec ego curā aīarū tenebo: ꝛ dimiſſo bn̄ficio ordinē īntrauit ꝛ religionē· Qrto dēm9 reddē rationē de tp̄e· Ber· Omne tēp9 tibi īpenſū reqret a te qlit̄ fuerit expenſū· Anſelm9 O lignū aridū ꝛ inutile qd in illa die reſpōdeb cū exiget a te vſqꝫ ad ictū oculi omne tēp9 tibi viuēdi īpenſū Ber· Nihil p̄cioſi9 tp̄e ſed heu hodie nihil vilius reputatur. Gre· Nō parū eſtimes tps qd̄ i factiſ vel dictis expēdit̄ ocioſū· Volat om v̓bū irrcōnabile vltra tps irreuocabile· nec aduertit hō qd amittit cū magnū pctm̄ omittit tūc ꝯſumit inutilit̄ tps : vn̄ de hoc maxie ꝯfitēdū ē· Exēplū de btō auguſtino q inter alia ꝯfeſſ9 fuit ꝙ ſtās ī agro vidit canē leporē agitātē· ꝛ ſtās ī domo vidit araneā capiētē muſcas cū reti ſuo qd̄ texuerat· Hoc iō ꝯfitebat̄: qꝛ ī eo tp̄e ſuū tps inutilit̄ ꝯſūpſit: qn̄ talia aſpexit: ꝛ nō tm̄ de aſpcū: verūeciā de greſſu vel d̄ alijs eciā motib9 ł ſēſib9 corpis exiget de9 rōnē a nob Job·iij· Nōne ipſe ꝯſideāt vias meas · ꝛ cūctos greſſus meos dinūerat: vt nec minutiſſime cogitatiōes nec v̓ba tenuiſſima q apd̄ me vſu viluerūt· ei9 iudicio ī diſcuſſa remanēt Qnto dēm9 reddē rationē de operib9 nr̄is ·ij· Coꝝ ·v· Oēs nos manifeſtari oꝫ ante t̄ribunal xp̄i vt referat vnuſquiſqꝫ p̄pria ſicut geſſerit ī corpe ſiue bonū ſiue malū· et ſolū nō mala opa vult dn̄s iudicare: verūeciā bō· Ps Cū accepero tps ſcꝫ iudicādi ego iuſticias iudicabo.i. opa bō iudicabo qlī intētiōe fcā ſint Iſid· Ad diſtricti examē iudicis : nec iuſticia iuſti ſecura ē ſi pietate dīna· vt ꝛ ipa iuſticia q qſqꝫ iuſt9 ē· d̄o iuſtificāte iuſtificeē· ꝛ tūc iuſt9 vix ſaluabit̄ Impij ēgo qd facıēt· Vn̄ apl's ·i· Coꝝ ·iiij· Nihil mihi ꝯſcius ſū.i. in nullo remordet me ꝯſcia: nec in hoc iuſtificat9 ſū.i. nō me iuſtū puto· q· d· qꝛ forte hēo occultū qd̄ ego ignoro ꝛ de9 ſcit· Ps ·Ab occu· meis mūda me do· ꝛ ab alienis pce ſuo tuo· Sexto reddē dēm9 rōnē de greſſib9 nr̄is Job·xxxi· Nōne ipſe ꝯſiderauit vias meas ꝛ cūctos greſſus meos dinumerauit· Gre· Sic de9 vniuſcuiuſqꝫ vias cōſiderat· Reqre in ſermo· Videte man9 ꝛ c̄· Septimo reddēda eſt rō d̄ bōis nob a d̄o collatis ſiue tp̄alib9 ſiue naťalib9 ꝛ d̄ bonis neglectis Ecclēs·xi· In bonis ſit cor tuū ꝛ ſcito ꝙ pro oĩbꝰ his ducet te deꝰ ad iudicium. Nã bona tp̄alia ſũt diuitie ⁊ honores ⁊ dignitates ꝑ q̃bꝰ reddẽda ẽ ratio. Bona naturalia ſũt ſanitas. fortitudo. pulchritudo. ſcia. eloquẽtia. ſapiẽtia. vox cantãdi ⁊ alie gr̃e ⁊ ſbtilitates q̃ ad laudẽ dei ⁊ ad iuuamen ꝓximi debẽt expendi. Qui autẽ hec neglexerit: cõtinget illi ſicut ſeruo nequã qui abſcondit pecuniã dñi ſui. Mat. xxv. vbi dr̄ de ſeruis q̃bus dñs talẽta cõmiſit vt lucrarẽtur. ⁊ reuerſo dño rationem exegit ab eis vt habet̃ in euãgelio: qd̄ exponens. Gre. ait. Quis itaq3 hõ iſte eſt. niſi noſter redẽptor iheſus xp̄s Rogemꝰ

Dominica decima. Ser. Cxxvi.

Nemo pt̄ dicere dñs iheſus niſi in ſpũ ſcõ. ṕ. Chorin. xij.

Multi ſũt hoĩes qui dicũt ꝙ ſint ſerui iheſu xp̄i ſed nõ ſunt. quia dñs nõ reputat eos ſuos. Oñdit aũt apl's in v̓bis ꝓpoſitis q̃ ſunt illi q̃ poſſint dicẽ ꝙ ſint ſerui ih̄u xp̄i. ⁊ dt̄ ꝙ nullus pt̄ dicere ih̄m xp̄m eſſe dñm ſuũ ⁊ ſe ſeruũ eius. niſi ſit ĩ caritate Vñ dicit Glo. Nemo pt̄ dicere ih̄s eſt dñs meꝰ ⁊ ego ſũ ſeruus eiꝰ. niſi in ſpũ ſcõ. ⁊ niſi ſit in caritate qd̄ ẽ maius donũ ſpũs ſci. Sciendũ aũt ꝙ multa ſũt q̃ faciunt hoĩem ſeruũ ih̄u xp̄i. Primũ ẽ obediẽtia que ſup oĩa deo placet. i. Re. xv. Melior ẽ obedientia q̃ꝫ victima. Videmꝰ ꝙ terreni principes nolũt habere ſeruos inobediẽtes: multomagis rex celeſtis cui obediũt oẽs creature. Actu. v. Magis oꝫ obedire deo q̃ꝫ hoĩbꝰ. Hec aũt obediẽtia debet ꝓcedẽ ex caritate. Johan. xiiij. Si diligitis me mãdata mea ſeruate. ſcꝫ ex caritate ⁊ dilectione. nõ ex timore ſeruili ſiue coacti. Coacta eñi ſeruitia non placẽt deo. Quidã eñi obediunt deo. ⁊ faciunt bona opa. qꝛ timẽt penã inferni. aliȷ plagã in corpe vel in rebꝰ vel ĩfamationibꝰ. ⁊ ideo fugiunt pc̄tã ex timore magis q̃ꝫ ex caritate. ſi eñi ſcirent nõ eſſe infernũ. ⁊ ſi poſſent abſq3 periculo corpis facere multa mala cõmitterẽt: que nõ audẽt modo facere Iſti obediũt dõ tanq̃ꝫ aſinꝰ dño ſuo Aſinus nihil opatur niſi flagellet̃. ſic et illi nolũt obedire deo. niſi flagellent̃ a deo ꝑ infirmitates vel tribulationes tũc incipiunt inuocare deũ. ſicut figuratũ eſt. ij. Re. xiiij. in ioab qui noluit venire ad abſolonem. ⁊ obedire ei. niſi ꝓus ſuccẽderet ſegetes eiꝰ. tũc obediuit ⁊ q̃ſi coactꝰ venit. Exemplũ in paulo qui ſtatim ſe obedire ꝓmiſit: qñ a dño flagellatꝰ fuit dicẽs. Domine q̃d me vis facẽ. Sed nũc tales cũ paulo ſi in obediẽtia perſeuerarẽt meliꝰ haberẽt. Sed plures ſunt q̃ quãdo infirmant̃ obedire ⁊ meliorare ſe ꝓmittũt. ſed qñ cõualuerũt manẽt ſicut prius. vnde verſus Demõ languebat bonꝰ monachus eſſe volebat. Sed dum ꝯualuit mãſit vt ãte fuit. Tales ſũt ſimiles pharaoni q̃ quotiẽs flagellabatur a dño totiẽs promiſit ſe obedire deo. Sed ceſſante plaga. obedire recuſabat. ⁊ ſic decẽ vicibꝰ plagatꝰ obedire noluit. ⁊ ĩdo eũ in mari rubro cũ oĩbus ſuis ſubmerſit. Exo. xiiij. Sic etiã timẽdum ẽ de illis qui ĩ infirmitate vel neceſſitate deo ⁊ ſanctis promittũt ⁊ nõ reddũt cum euadũt. Exemplũ. Brito quidã noĩe debebat quãdam vaccã cum vitulo ad forū ducere. ⁊ cũ eſſet in mari ⁊ tẽpeſtas maxima eſſet vouit btõ michaeli vitulũ offerẽdũ ſi euadẽt. ſ3 cũ euaſiſſꝫ dixit. Michael cũ eſſem ĩ mari ꝓmiſi tibi vitulũ. ſ3 qꝛ mõ ſũ ĩ t̃ra ⁊ ſecurꝰ nihil tibi dabo. ⁊ ſubito venit fluxus maris ⁊ inuoluit eũ cũ vacca ⁊ vitulo ⁊ ſbmerſus ẽ. Idõ dt̄ Pſal. Vouete ⁊ reddite dõ veſtro. Quidam võ obediunt: nō ex caritate: ſed ꝓpt̄ bō tpalia. qꝛ tā diu obediūt deo q̄diu bn̄ficiū eius ſentiūt. ⁊ i reb⁹ tpalib⁹ proſperant̄. Tales ſūt ſicut accipiter qui obedit dn̄o ſuo ꝓpt̄ eſcā. Tales em̄ fuerūt iudei q̄diu pluit illis de⁹ māna de celo i deſerto. coluerūt eū ⁊ ſeruierūt ei: ſ; poſtq̄ ceſſauit. ſuire ceperūt diis alienis. Sz ſi multi adhuc ſunt q̄ ſeruiūt deo ⁊ dāt elemoſinas cū ſentiūt ꝓſperitatē i tpalib⁹. ſ; qn̄ immittit eis dn̄s aliq̄s t̄bulatiões vel infirmitates. ſtatim murmurāt ɔtra deū ⁊ ipatiēter loquūtur dicētes Nō poſſum dare elemoſinas qꝛ dn̄s oblitus ē mei. imittit mihi multas tribulatiões. plura dāna q̄ꝫ alteri. q̄d fecit ſibi ꝗta mihi ipoīt dāna qđ me ſic flagellat. Ecce apparet ꝙ tales ſeruiunt deo ꝓpt̄ bona tpalia nō ex caritate: qꝛ ceſſante ꝓſperitate: ceſſant a ſeruitio dei. Tales q̄ deo ſeruiunt tm̄ ꝓ tēpalib⁹ illos remunerat cū tpalibus. Exemplū. Erat q̄dā hō auarus et diues ⁊ nunq̄ elemoſinas dedit: ſ; tn̄ habuit ſeruū vnū qui eo neſciente elemoſinas dedit. Qđ cū innotuiſſet dn̄o irat⁹ eſt ⁊ poſuit cū ſeruo racionē. ⁊ cū cōputaſſet inuenit oīa bona ſua duplicata. Tūc ait dn̄s ſeruo Video ꝙ ꝑ elemoſinā fecit mihi dn̄s augmentū bonoꝝ meoꝝ. ſubtrahe mihi iſto anno duplū ⁊ da elemoſinā plus pauperib⁹ q̄ꝫ feciſti me neſciēte vt dn̄s duplicet bona mea. Quo facto āno futuro inuenit bona ſua q̄druplicata. ⁊ ſic recepit mercedē tēpalē ꝓ eterna. ⁊ iō tale ſeruitiū nō ē meritoriū: ſed impfectū. Quidā vō obediunt ex caritate ſicut filij: q̄ licet aliqn̄ percutiant̄ a patre: attamē diligūt ipſū. Tales fuerūt ſci martires. qui nullis aduerſitatib⁹ potuerūt a xp̄o ſepari. Ro. viij. Quis nos ſepabit a caritate xp̄i. tribulatio. an anguſtia an pſecutio. an fames. an nuditas. an gladius. q. d. Nihil ē quod poſſit nos a caritate xp̄i ſeparare neq; etiam mors Canti. viij. Fortis vt mors dilectio: immo multo fortior qꝛ omnem mortem ſuperat. Talis fuit iob cui abſtulit dn̄s oēm ſubſtātiam ſuam. liberos ⁊ corpis ſanitatem. ita ꝙ in ſterquilinio iacēs, teſta ſaniem radebat. ⁊ tn̄ dicebat Etiā ſi occiderit me tn̄ ſperabo in eū. Hāc igit̄ obediētiā hr̄e debem⁹ ſi ſerui dei eſſe volum⁹. Debem⁹ etiā habere humilitatē qđ eſt ſcd̄m pncipale. nam nō decet dominū humilē habere ſeruū ſuperbū. Mat. xi. Diſcite a me. qꝛ mi. ſum ⁊ hu. cor. Lu. xvij. Cum oīa bene feceritis dicetis. ſerui inutiles ſum⁹ Vnde legit̄ Jo. xiij. quādo domin⁹ lauit pedes diſcipuloꝝ ſuorum dixit. Satis quid fecerim vob̄ ego domin⁹ ⁊ magiſter veſter. vos vocatis me magiſter ⁊ dn̄e ⁊ bene dicitis: ſū etem̄ Si ego laui veſtros pedes ⁊ vos alter alteri⁹ debetis lauare pedes. ſ. op⁹ humilitatis vob̄ exhibui. ita vt vos faciatis. Ber. Intollerabil' prudētie eſt vt vbi ſe dn̄s maieſtatis exinaniuit. inflet̄ vermiculus ſuperbia ⁊ cōtumeſcat. Jdē in epl'a. Fortitudo vite fundamētū hūilitatis ⁊ puemēs ad faſtigiū caritatis. vis celſitudinē cape dei: cape ꝑus hūilitatis exēplū xp̄i. In ſignū h⁹ rei dr̄. i. Re. xvi. ꝙ yſai. adduxit filios duos de q̄b⁹ dixit ſamuel Nō elegit dn̄s ex his Cui yſa Adhuc reliquus puus ē qui paſcit oues Jlle fuit dauid. Quo vocato: dixit dn̄s ad ſamuelē. Surge ⁊ vnge ipſū i regē. Ecce ꝙ hūiles elegit ſibi ad ſuiēdū Dicit̄ āt ibi ꝙ tres frēs noiati fuerūt reprobati. viz eliab. amminadab et ſamaa. Quidā ſupbiūt pcm̄ ſuū nō curantes: dicētes. De⁹ eſt pater me⁹ ⁊ ego filius ſuus. quō poſſ; me damnare Jſti ſignificant̄ per eliab q̄ interpretat̄ pater me⁹ ⁊ deus meus et tali sup̄bia peccauit adam qui putauit se tāti preciȷ esse apd̄ deū scd̄m sentētiam beati augustini suꝑ gene. ꝙ ꝓpter comestionem vniꝰ pomi nō intraret aliquam penam. ⁊ ꝙ de facili posset cōsequi veniam Superbiūt quidam nolētes dō obedire. De quibus dicit Job. Isti sunt rebelles ⁊c̄. Isti significātur per aminadab qui interp̄tatur populꝰ spontaneus qui similiter a deo reprobātur. Quid ā superbiunt nullum parez habere putātes nec volentes qui significātur per samaa qui interp̄tatur idem. Quod certissime patet in spūali creatura q̄ super deum se extollere volebat. sed dicitur ei per ꝓphetam. Verūtamen ad infernum detraheris. Hugo. Super lunam in celo nata est: sed immemor quasi via vnde ceciderit: illuc redire postea nō potuit. Tercium est ꝙ qui vult esse seruus xp̄i debet esse mūdus .i. castus. In cuiꝰ signum dr̄ Daniel. p̄. ꝙ nabuchodonosor rex p̄cepit eligi pueros de filiȷs isrl̄ qui essent sine macula ⁊ decoris forme qui starēt in palacio suo. ⁊ sibi ministrarēt. In quibꝰ verbis describit̄ qual̄ debeat esse castitas serui dei. Primo debet esse munda per integritatē. ⁊ sine macula corpis ⁊ anime qr̄ scd̄m beatū Jheronimū nihil ꝓdest v̄ginem habere carnem: si quis cū mente nupserit. Sic debet esse decora .i. ornata v̄tutibꝰ. qr̄ scd̄m beatū Greḡ. Nec bonū opus valet sine castitate. nc castitas sine bono ope ⁊ specialit̄ debet esse ornata verecūdia. Et verecundia debet esse comes castitatis. qr̄ per eam conseruatur. vnde Eccl̄i. xxvi. Gratia super gratiam: mulier pudica. casta ⁊ sācta. Quarto debz esse ornata vt ꝓ amore dei seruetur qd̄ significatur per pueros istos. Debet esse puer castus ⁊ purꝰ in intentione: nam sicut fatue v̄gines que q̄sierūt humanā laudē in sua castitate de quibus Gre. Dum gloriam foris appetūt. in vasis suis oleum habere noluerūt: de quoꝝ numero fuit filia iepte que dolēs in v̄ginitate vitam finire in duobꝰ mensibus per mōtes cum sororibꝰ ambulās virginitatem suam defleuit. Ideo scd̄m Bern̄. in epistola differūt homo pudicus ⁊ angelus. nō v̄tute sed felicitate. sed sit illiꝰ castitas felicior. huiꝰ tamen fortior esse cognoscitur. Idez Castitas sine caritate est lampas sine oleo: sb̄trahe oleū ⁊ lāpas nō lucet. tolle caritatē ⁊ castitas nō placet. Rogeꝰ.

De eodē Sermo. Cxxvij.

Vidēs ihesus ciuitatem fleuit super illā. Luc. xix. Grego. Omnis xp̄i actio nostra est instructio. In hoc em̄ legitur xp̄m sepius fleuisse. ⁊ nunq̄ vel raro risisse. sicut dicit augꝰ docens nos ī hoc mūdo potius debre flere ꝙ̄ ridē vel gaudere. Debemꝰ autē libēter flere ꝓp̄ multiplicem lacrimarum vtilitatem. Prima vtilitas est ꝙ lacrima animā lauit. q̄n per peccatum est denigrata facies eius. Treno. iiij. Denigrata est super carbones facies eorum. id est consciā peccatoꝝ. quādo carbo est igneꝰ tunc est candēs. quādo extinguit̄ tunc niger efficit̄. Sic anima amore dei ignita. pulchra ē ⁊ lucida. scd̄m ꝙ dicitur Canti. vi. Tota pulchra es amica mea ⁊c̄. Sed quādo ignis caritatis per peccatum extinguitur. tūc nigra efficitur. Si autem fuerit lota aqua lacrimaꝝ super niuem dealbatur. Psal. Lauab̄ me et super niuem dealbabor Ista aqua lauit maria magdale. maculas aīe sue. quando lacrimis pedes dn̄i rigauit. Cum aqua ista lauabat se petrꝰ q̄n post trinam negationem recordabatur. egressus foras fleuit amare. Grego. Maculas cordis sui asperit:

Judei enim habebāt tantum vnum templum vbi poterāt offerre ⁊ immolare. ſcꝫ in iheruſalem. Sed in alijs ciuitatibꝰ ⁊ villis habebāt loca determinata in quibus cōueniebat populus ad orādum ⁊ ad audiēdum verbum dei ⁊ tractādum de his que pertinebāt ad cōmunem vtilitatem populi. Et ille qui preerat. cuiꝰ autoritate cōgregatio fiebat. dicebatꝛ princeps ſinagoge. Et talis erat iſte qui acceſſit ad iheſuꝫ ⁊ adorabat eum humiliter qꝛ cecidit ad pedes eius. ſcꝫ faciēdo ſibi reuerētiaꝫ debitam. dicēs. Domine filia mea modo defūcta eſt: ſed veni impone manum tuam ſuper eam ⁊ viuet. Marci. v. dr̄. ꝙ dixit eam eſſe in extremis Lu. viij. dr̄. ꝙ moriebatꝛ. Et hoc eſt verum quando pater receſſit ab ea. Sed anteq̄ꝫ venit ad iheſum mortua eſt. ꝓpter qđ nūcij venerūt de domo qui dixerunt. noli vexare magiſtꝝ. qꝛ defuncta eſt filia tua. Credētes ꝙ xp̄s non poſſet ſuſcitare eam a mortuis. licet poſſet eaꝫ ſanare. Et ſurgēs iheſus ſequebatur eum ⁊ diſcipuli eius. Ly. pergēs ad domum eius ꝓpter fidei ſue merituꝫ. ⁊ ecce mulier q̄ ſanguinis fluxū patiebatꝛ duodecim ānis. Luce. viij. dr̄ ꝙ in medicos erogauerāt omnem ſb̄ſtātiam ſuam nec ab vllo potuit curari. acceſſit retro. xp̄s enim erat ī turba magna que eum comprimebat. vt habetꝛ Mat. v. ⁊ ideo de facili nō potuit habere acceſſum ad eum. ⁊ tetigit fimbriam veſtimēti eius Glo. indignum ſe reputabat tāgere pedes domini. vel etiam plenitudinē veſtimēti. habebat xp̄s fimbrias iuxta cōſuetudines iudeoruꝫ ſꝫm p̄ceptum legis. vtꝫ Numeri. xv. dicebat enim ītra ſe. ſcꝫ firmiter credēdo. Si tetigero tātum veſtimētum eius ſalua ero ſcꝫ ab hac infirmitate. Magna fides mulieris: q̄ credidit tātam v͛tutem eſſe in veſtimētis xp̄i. ꝙ a tactu ſaluaretur q̄ per medicos ſanari non poterat. ꝓ quibus tātum expendit ꝙ depauperata fuit. vt dicitꝛ Luce. viij. Et iheſus cōuerſus vidit eam dicēs Cōfide filia fides tua ſaluam te fecit. Glo. Non dixit ego ſanaui te. ſed fides tua te ſaluam fecit. vt vitandam oſtēſioneꝫ doceat ⁊ meritum fidei extollat. ⁊ ſalua facta eſt mulier ex illa hora. ⁊ Ambro. videtꝛ velle ꝙ hec mulier erāt martha v͛go ſoror btē marie magdalene ⁊ ſancti lazari. Notādū ꝙ in via eundo ad filiam p̄ncipis archiſinagogi: ſanauit mulierem iſtaꝫ per tactum veſtis ſue vt ſic p̄nceps ille in fide ſolidaretꝛ. Et cum veniſſꝫ iheſus in domum p̄ncipis ⁊ vidiſſꝫ tibicines. ſcꝫ carmē lugubre canētes. Antiquitꝰ enim tales ad exequias vocabanꝛ vt ſuo carmine alios ꝓuocarēt ad luctum. ⁊ turbam tumultuātem id eſt lacrimātem ⁊ eiulantem. dicebat recedite. Nolite flere. vt habetꝛ Luce. viij. per hoc ꝙ dicit. Nolite flere. docet nos ꝙ mortuos noſtros nō debemꝰ exceſſiue deflere. p̄ſertim cū fuerint boni homines Quia licet moriātur mūdo: viuūt tamē deo. ipſos enim nō amittimꝰ ſed p̄mittimꝰ. vt dicit Aug. In veteri teſtamēto triſte fuit mori ⁊ terribile. qꝛ tūc omnes ī infernum deſcēderūt. vnde Job. xvij Infernꝰ domꝰ mea eſt ⁊ in tenebris ſtraui lectum meum ⁊c̄. vnde Iſid. libro. xx. de ſummo bono. Illi plorandi ſūt in morte quos miſeros infernꝰ recepit ex hac vita. nō quos celeſtis aula letificans includit ⁊c̄. Non eſt mortua puella ſed dormit Lyrā. Hoc dixerat quia poterat eam ita facilē ſuſcitare a morte ſicut homo poteſt alium homineꝫ a ſomno excitare. Et deridebant eum. Ecce deridetur dn̄s ih̄s xp̄s ⁊ nec irascit̄ ⁊ nec arguit eos̄. Et cum eiecta esset turba. lamētantium. tumultuātium. ⁊ deridētiū. Ex quo erāt increduli ⁊ derisores xp̄i nō erāt digni videre miraculum. intrauit. scʒ locum vbi puella iacebat cum patre ⁊ matre eius petro iacobo ⁊ iohāne. vt h̄ꝫ Mar. v. Ad hoc vt essēt testes miraculi. ⁊ tenuit manum eiꝰ et dixit clamādo. vt habet̄ Mar. v. Tabitha cumi. qđ interp̄tat̄ puella tibi dico surge. scʒ de lecto mortis. ⁊ cōfestim surrexit puella. ⁊ ābulabat et iussit illi dare mādúcare ⁊ hoc in signum vere resurrectionis. ⁊ stupuerūt parētes eius. Quibꝰ p̄cepit ne alicui dicerēt. qđ factum erat. vt habet̄ Lu. viij. scʒ ad insinuādum humilitatē. Et exijt fama hec. scʒ tāte potētie in vniuersam terrā illam. Nota circa p̄ns euāgelium vbi dr̄. Confide filia fides tua ⁊c̄. Notādum ꝙ fides xp̄iana est firma ⁊ vera. Hoc p̄mo patet ex miraculoꝝ factiōe. In nulla enim alia fide seu secta fiūt miracula nisi in nostra fide. q̄ ab inicio mūdi fuit miraculis ꝯfirmata. Vt patet tempore ꝓphetaꝝ qui eam ꝓphetabāt ⁊ cōscribebāt. Item in nouo testamēto tempore xp̄i ⁊ tp̄e apostoloꝝ qui eam p̄dicabāt ⁊ in cordibꝰ hoīm plātabāt. Similiter ⁊ sancti qui pꝰ apostolos p̄dicauerūt fidē. Sicut patet ī legēdis sanctoꝝ. Item etiā saraceni cōfitent̄ ꝙ machmet nullum miraculum fecit. Secūdo patet ex tyrānoꝝ ꝑsecutiōe. Omne enim regnū videtur esse cōsumptū q̄n̄qꝫ ab inimicis. ꝓpter eorum potētiam. Exemplū de regno assirioꝝ ⁊ grecoꝝ ⁊ romanorum. ⁊ sic de alijs. Fideles autem ꝓpter fidem xp̄i quam tenebāt ⁊ defendebāt maximas ⁊ generales ꝑsecutiōnes multo tp̄e ab imꝑatoribꝰ a regibꝰ a p̄ncipibꝰ a iudicibꝰ ⁊ potētibus mūdi passi sūt. vt dr̄ beatus Aug. ⁊ non potuerūt ipsam fidem xp̄ianam extirpare: sed quotidie crescebat ⁊ augmētabat̄. Item notādum hic ꝙ quādo homini infundit̄ fides tūc etiā infundūtur omnes alie virtutes. ⁊ ideo oportet vt homo agat scd̄m fidē et alias virtutes quas recepit. Alias in eo fides ⁊ virtutes essent frustra. et meliꝰ esset fidem nō habere q̄ꝫ eā malis operibꝰ impugnare ⁊ negare Vnde apostolꝰ. Confitētur se nosse deum. factis autem negant. Vbi diligēter est notādum ꝙ mali xp̄iani peiores sūt saracenis quantum ad quatuor. Primo quia saraceni christum negant verbo sed isti facto. Peius enim est factum q̄ꝫ verbum. Tales enim sunt similes militibus pilati qui genua flectebant coram ihesu dicentes. Aue rex iudeorum. ⁊ percutiebant eum palmis. Tales etiam sunt significati per illam ficum habentem solum folia cui christus maledixit que statim aruit. Secundo quia saraceni ex ignorantia christum negāt Non enim credunt ipsum esse verum deum ⁊ dominum suum. Si etenim scirent multi eorum saluarentur per bona opera que faciunt. Christiani autem sciunt ⁊ firmiter credunt ihesum christum esse dominum suum. et tamē ei negant debitum obsequium. quod maius malum videtur esse Exemplum si duo homines negarēt debitum obsequium regi ita ꝙ vnꝰ diceret. Dn̄e nescio ꝙ debeā vobis obsequium hoc exhibere. si enī scirē libēter exhiberē. Alter vero diceret scio ꝙ hoc obsequium vobis debeo sed nolo vobis exhibere. Manifestū ꝙ magis offēderet regem. Tercio q2 saraceni legē suā obſuāt. tl̄es āt nulliꝰ legis eē videt̄. q2 nec saraceni nec xp̄iani sūt. Et iō tales sine lege p̄ibūt

Quatto ꝙ tales vident̄ eē apoſtate a fide: quātum ad rem fidei. Vident̄ etiam ꝑiuri eorum que in baptiſmo promiſerunt. ſcꝫ renūciare diabolo ⁊ pompis eius. Et ideo malo xp̄iano fides erit ei ad cumulum damnatiōis eius. ꝙ grauiꝰ peccat xp̄ianꝰ fornicando ⁊ alia que ꝓhibent̄ in lege ⁊ euāgelio tranſgrediēdo q̄ꝫ paganꝰ. Etiam plus puniet̄ ⁊ ꝓfundius damnat̄. Unde de hoc dicit̄ in decretis. Fidelis malꝰ peior eſt infideli ⁊ grauius peccat ⁊ pena grauior ſibi debet̄. i. q. i. Noui.

¶ Dominica. xxv. poſt octauas Penthecoſtes.

In illo tempore. Cum ſubleuaſſet oculos ihesus ⁊ vidiſſꝫ ꝙ multitudo maxima venit ad eum ⁊c̄. De hoc euangelio require in medio q̄drageſime ſcꝫ dominica Letare. Nam bis legit̄ hoc euāgelium in anno.

¶ In feſto dedicationis templi Euāgelium.

In illo tempore Ingreſſus ihesus perābulabat ihericho. Et ecce vir nomine zacheꝰ. ⁊ h̄ erat princeps publicanoꝝ. ⁊ ipſe diues: ⁊ querebat videre ihesum quis eſſꝫ. ⁊ non poterat pre turba. ꝙ ſtatura puſillꝰ erat. ⁊ precurrēs aſcendit in arborem ſiccomorum vt videret illum: ꝙ inde erat tranſiturꝰ. Et cum veniſſet ad locum: ſuſpiciēs ihs vidit illum ⁊ dixit ad eum. zachee feſtinās deſcēde. Quia hodie in domo tua oportet me manere. ⁊ feſtinans deſcēdit. ⁊ excepit illum gaudēs. ⁊ cum viderēt oēs: murmurabāt dicētes ꝙ ad hominem peccatoreꝫ diuertiſſet. Stās autem zacheus: dixit ad dominū. Ecce dimidium bonoꝝ meorum dn̄e do pauperibus ⁊ ſi quid aliquem defraudaui: reddo q̄druplum. Ait ihesus ad eum. Quia hodie ſalꝰ huic domui facta ē eo ꝙ ⁊ ipſe ſit filiꝰ abrae. Venit enī filiꝰ hominis q̄rere et ſaluū facere qd̄ perierat.

Poſtilla

Ingreſſꝰ ihesus perābu. ⁊c̄. Lu. xix. Hiſtoria huiꝰ euangelij facta eſt Anno xp̄i. xxxiij. xvi. kal̄. aprilis. luna. vij. indictione. vi. An̄ inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctꝰ Lu. in precedēti ca. ꝙ quidam adoleſcēs interrogauit ihesum di. Magiſter q̄d faciēdo vitam eternam poſſidebo. Dixit autem ei ihesus Si vis ad vitā ingredi ſerua mādata. Qui ait hec oīa cuſtodiui a iuuētute mea: q̄d adhuc mihi deeſt. Ait illi ihesus. Si vis ꝑfectus eſſe vade ⁊ vende omnia que habes ⁊ da pauperibꝰ. ⁊ hēbis theſaurum in celo ⁊ veni ⁊ ſeq̄re me. His ille auditis cōtriſtatꝰ ē: ꝙ diues eāt valde. Vidēs illum ihesus triſtem factum dixit. q̄ꝫ difficile qui pecunias habēt in regnum dei intrabūt. Ly. difficile d. ⁊ nō impoſſibile Quia difficile eſt diuitias poſſidere ⁊ nō teneri nimis amore earum. Faciliꝰ eſt camelum per foramē acus trāſire q̄ꝫ diuitem intrare in regnū dei. Ly. Hoc nō intelligit̄ de quolibꝫ diuite: ſed de diuite cōſtituēte finem in diuitijs ⁊ totam cōfidentiam ſuam. ergo mar. x. dicitur. ꝙ difficile cōfidentes in pecunias intrabūt in regnum. Ly. poſſeſſio diuitiarum reddit homineꝫ difficilem ad perfectionem acquirendā non tamen facit impoſſibilem. Quia abraam fuit diues valde ⁊ tamē fuit perfectus. vt habet̄ Geñ. xvij. Et ideo dicitur Eccleſiaſtici. xxxi. Btūs vir diues qui inuentꝰ eſt ſine macula. ⁊ ſequit̄. Et quis eſt hic ⁊ laudabimꝰ eum. quaſi diceret. vix ⁊ cum difficultate inuenitur. ⁊ auditis his diſcipuli mirabant̄ valde. d. Quis ergo poterit ſaluꝰ fieri. ait illis. q̄uicq̄ īpoſſibilia ſūt apud hoīes poſſibilia ſūt apud deū· qꝛ ſicut đt Beda·Deꝰ pōt a cupiditate terrenoꝝ cōuertere ad cupiditatē eternoꝝ · vtꝫ Sap̄·xiij Potēs es dn̄e ex omnibꝰ ſaluare Vn̄ qui illud qđ ſupeſt paupibꝰ tribuūt et eos ſibi amicos ꝯſtituūt·regnum celoꝝ itrare pn̄t·vtꝫ Lu·xvi·Facite vobis amicos de māmona iniq̄tatis· vt cum defeceritis recipiāt vos in etēna tabernacula·Similiť qui diuitijs ſuis opa miſericordie exercēt·ſ·cibādo eſuriētem·potādo ſitiētem·hoſpitādo peregrinū·veſtiēdo nudum·⁊ ſic de alijs·vnde Mat·xxv·Eſuriui et dediſtis mihi mādūcare ⁊c̄·Venite bn̄dicti pr̄is mei poſſidete regnum vobis patū a ꝯſtitutione mūdi·Tūc poſtmodum ſequiť euāgelium hodiernū·Ingreſſus iheſus ꝑambulabat ihericho·q̄ ciuitas diſtat ad vnā dietam a iheruſalem·Et ecce vir nomie zacheꝰ Goꝛ·nominať expſſe tanq̄ dignꝰ noīe ⁊ qꝛ in libro vite erat ſcriptum nomē eius·⁊ hic erat princeps publicanoꝝ Ly·nō tm̄ publicanꝰ ſed princeps publicanoꝝ·In quo apparet maior mīa dei in eius vocatiōe vt vbi abūdat delictū ſupabundaret ⁊ grā·⁊ ipſe diues Ly·qꝛ auarꝰ fuit i acquirendo·⁊ q̄rebat·i·deſiderabat videre iheſum·quis eſſet·in pſona ⁊ hoc ex deuotiōe·⁊ non poterat p̄ turba·Ly·ex quo ptꝫ deuotio populi ad xp̄m·Quia ſtatura puſillꝰ erat·ſcꝫ i perſona corpis·⁊ p̄currēs·i·p̄ alijs currēs·Aſcēdit in arborem ſiccomorum Goꝛ·vt qđ natara minꝰ habēt aſcēſu arboris ſuppleret·Siccomorꝰ eſt arboꝛ moro ſimilis in folijs:ſed altitudine pſtans·⁊ interptať ficus fatua·⁊ ſignificat crucem xp̄i:q̄ gentibus ſtulticia eſt·iudeis vero ſcandalū xp̄ianis autē dulcedo ⁊ honoꝛ·vt videret illum·qꝛ inde erat tranſiturꝰ· ſcꝫ ex illa pte q̄ erat ſiccomorꝰ·Queriť quid mouit eum ad hoc vt ſic deſiderabat videre iheſum·Reſpondeť ſm Aug·Quia ipſe auditꝰ Audiuit enim famam vndiqꝫ circūuolantem de iheſu·ꝙ ſolo verbo infirmos curaret·ergo deſiderabat ipſum videre· ·Et cum veniſſet ſcꝫ iheſus ad locum ·vidit illum·non tantū viſu corpis ſed etiam reſpectu pietatis ⁊ miſericordie·Et dixit ad illum·tanq̄ iam dignum diuino eloquio·zachee feſtinās deſcēde·vocat eum ex nomie ad oſtēſionem ſue infinite ſapiētie q̄ ⁊ nos omnes nouit ⁊ nominat·Vn̄ in p̄s·cxlvi·Qui numeāt multitudinē ſtellarum ⁊ omnibꝰ eis nomina vocās·Quia hodie in domo tua opoꝛtet me manere Li·in domo materiali ꝓpter refectionem xp̄i ⁊ diſcipulorum ſuoꝝ ⁊ in domo ſpūali ꝯſcie p gratie infuſionem·At ille·ſ·zacheꝰ feſtinās Goꝛ·Non ꝓcraſtinās non ſe excuſans·deſcēdit·non tātum deſcēſu locali:ſed ⁊ mētali per humilitatē ·⁊ excepit illum·ſcꝫ xp̄m·gaudens· ſcꝫ de tanti hoſpitis aduentu·Et cum viderent omnes·id ē phariſei ⁊ alij malignantes·ſcilicet ꝙ intrauit domum publicani·murmurabāt dicentes ꝙ ad hominem peccatoꝛē diuertiſſet·Ly·⁊ hoc irracionabiliter fecerūt·qꝛ nullus racionabiliter pōt murmurare ſi medicus viſitet egrotum ad ipſum ſanādum·Inſuper falſe iudicauerūt de zacheo·qꝛ iā peccatoꝛ nō erat:ſed vere penitens·Stās autem zacheꝰ dixit ad dominum quaſi paratꝰ ei obedire·Ecce dimidium bonoꝝ meoꝝ dn̄e do paupibꝰ·Non đt dabo in futuro·ſcꝫ poſt mortē meā: ſed do in preſenti·Quia vnus denarius in vita plus valet q̄ mille poſt mortem·Et ſi quid aliquem defraudaui reddo quadruplum·ergo in quātumcūq modico. In hoc autem ꝙ ponit ſub dubitatione dicens. Si quid aliquem defraudaui: oſtēdit ſe nō multum defraudaſſe. reddo: non dicit reddam. Quia tenet̄ homo ſtatim reſtituere res iniuſtas iuxta omne poſſe ſuū. Vnde Aug⁹. Non dimittit̄ peccatum niſi ablatum reſtituat̄. Quadruplum. vtinā vſurarij ⁊ raptores ⁊c̄. redderēt ſimplum. Ait aūt ihesus. ꝙ hodie huic domui ſal⁹ a deo facta eſt. Glo. i. toti familie. Et ſpecialiter cōſciētie zachei que facta ē domus dei per grām inhabitātis Eo ꝙ ipſe ſit filius abrae. vnde Beda. Zacheus fili⁹ abrae dr̄. Non ꝙ de ſtirpe eius genit⁹. ſed ꝙ eſt fidem eius imitat⁹. ⁊ ſicut ille terram domūq paternam deſeruit. Ita iſte zacheus dimidiam partē bonorum ſuoꝝ pauperib⁹ diſtribuit. ex his videt̄ ꝙ nō fuit iude⁹: ſed pagan⁹. Quia omnes iudei de ſtirpe abrae deſcenderūt. ⁊ idem videt̄ dicere Ambroſi⁹. Venit enim fili⁹ hominis. Glo. de celo i mūdum per humanitatis aſſumptionē. querere. per doctrinam ſuā. ⁊ ſaluū facere. per gratiam. qđ perierat. per culpam.

¶ Euāgelioꝝ dominicaliū poſtilla ꝑ circulum anni finit feliciter.

¶ Incipit poſtilla ſuper euāgelijs de ſanctis.

¶ In feſto ſancti Andree apoſtoli. Euāgelium ſcđm Math. iiij.

In illo tempore. Ambulās ihesus iuxta mare galilee vidit duos frēs Symonem qui vocat̄ petr⁹. Et andreā frēz eius mittētes rethe i mare: erāt enim piſcatores Et ait illis. Venite poſt me faciam vos fieri piſcatores hominū. At illi cōtinuo relictis rethibus ſecuti ſūt eum. Et procedens inde: vidit duos alios frēs. Jacobum zebedei. ⁊ Johānem frēm eius in naui cum zebedeo patre eoꝝ. reficientes retia ſua: ⁊ vocauit eos. Illi aūt relictis rethib⁹ ⁊ patre ſecuti ſūt eū

Poſtilla.

Ambulās ihesus iuxta mare ⁊c̄. Mat. iiij. Mar. i. Lu. v. Hiſtoria hui⁹ euāgelij facta eſt Anno xp̄i xxxi. vi. yd⁹ iunij dominica. luna. ij. indictiōe. iiij. Ante inicium illi⁹ euāgelij ſcribit ſanct⁹ Math. in eodem ca. ꝙ poſtꝙ̄ xp̄s ieiunauit. xl. dieb⁹ et. xl. noctib⁹ in deſerto. Tūc poſtmodum venit ⁊ habitauit in capharnaum ⁊ in finib⁹ zabulon ⁊ neptalim. et cepit p̄dicare ⁊ dicere. penitentiā agite. appropinquabit enim regnū celorum. Ambulans ihesus iuxta mare galilee. Ly. mare illud eſt quidā lacus habēs centum ſtadia lōgitudinis. ⁊ quadraginta latitudinis. per quem trāſit iordanis fluui⁹. vt dicit Iheronim⁹. dicitur autem mare ſm modum hebraicum loquendi. ꝙ ibi eſt magna cōgregatio aquarum. ſm illud Gen̄. primo. Congregationes aquarum appellauit maria. vocatur etiam aliquādo ſtagnū geuazareth vtz Luce. v. dicit̄ etiam mare galilee ꝙ eſt in regione illa. Et etiam dicit̄ aliquādo mare tyberiadis a ciuitate tyberia ſita ſup ipſū mare. vidit duos frēs Glo. non tm̄ corporaliter: ſed etiā ſpūaliter. vñ Cri. ad corda pl⁹ ꝙ̄ ad facies reſpiciēs. Simonē q̄ vocat̄ petrus. ⁊ andreā frēm ei⁹ mittētes rethe in mare. Glo. ad piſcandū et q̄rendū victū. erāt enim piſcatores Vñ Criſ. piſcatores illitterati mittūtur ad p̄dicandū. Ne fides credentiū nō in v̓tute dei: ſed in eloquētia: ſiue in doctrina hoim putaret̄. At illi cōtinuo relictis rethib⁹ ſecuti ſūt eū. vñ Criſoſt. In hoc docuerūt nos apl'i ꝙ nemo p̄t terrena possidere ⁊ perfecte ad celestia ꝓperare. Aer inter celum et terrā ꝯstitut⁹ ostēdit ꝙ inter celestia ⁊ terena nulla p̄t esse ꝯiunctio. celestia ꝗ spūalia ⁊ leuia sūt sursum ducūt. terrena: ꝗ ponderosa ⁊ ḡuia ad deorsū deponūt. Ly. Sciendum ꝙ isti apostoli legunt̄ ter vocati a xp̄o. Prima vocatio fuit immediate post baptismum xp̄i. vt habet̄ Jo. p̄. Cū duo discipuli Johānis baptiste audierūt ipsū dicētem de xp̄o. Ecce agn⁹ dei. ecce qui tolilt pctā mūdi. ⁊ ibidē dicit̄ ꝙ andreas frater simonis petri erat vn⁹ ex duob⁹ qui secuti fuerant ihesum. ⁊ ibi dr̄. Qūo andreas adduxit frēm suum simonem ad ihesū Secūda vocatio fuit in captura pisciū. Quam describit Lu. v. c. ꝙ xp̄s ꝓpē turbas irruētes ascēdit in nauim petri ad p̄dicādum populo. Et finita p̄dicatione iussit relaxari rethe in capturam piscium: ⁊ visa multitudīe piscium captoꝝ Sciēs petr⁹ ꝙ nō poterat esse virtute hūana ꝓcidit ad genua ihesu dicēs. Exi a me dñe: ꝗ hō pctōr sum: sed ille due vocatiōes nō fuerūt ꝓprie ad apostolatum: sed ad quandā familiaritatē. Tercia vocatio fuit ista de q̄ fit mētio in euāge. hodierno. Cū relictis retibus ⁊ naui secuti sūt ihesum. amplius ad p̄dicta negocia nō reuersuri: sed intēdentes doctrine xp̄i. ergo dixit eis. faciam vos fieri piscatores hoim. ⁊ ꝓcedēs inde ⁊c̄. Gor. i. a loco illo ad alium. vidit duos alios frēs Jacobū zebedei et Johānem frēm eius in naui cū zebedeo patre eoꝝ: reficiētes retia sua Vnde Crisō. repantes qd̄ maxime ē pauꝑtatis indicium. vetera repabāt ꝗ noua vnde emerēt nō habebant. . ⁊ vocauit eos. Gor. duos vocat ⁊ destinat. vtꝫ Lu. x. Primo ꝓpter duos ꝑplos ꝯuertēdos. scꝫ iudeoꝝ ⁊ gētilium. Secūdo ꝓpter duplicem salutem. scꝫ corporis ⁊ anime Tercio ꝓpter testimonij veritatē. vtꝫ Deut̄. xix. In ore duoꝝ stat omne testimoniū. Illi autem statim relictis retib⁹ ⁊ patre secuti sūt eum. Sꝫ q̄rit̄ hic quomodo isti apostoli relictis ret hib⁹ omnib⁹ secuti sūt eum. Dicēdum s̄m ly. ꝙ in xp̄o erat virt⁹ diuinitatis. ⁊ ideo sicut poterat exteri⁹ vocare per vocē. ita potuit interius attrahere ꝓ volūtate sua p̱ inspirationē. Item notādum ꝙ xp̄s simplices piscatores potius cōstituit apostolos ⁊ p̄dicatores euāgelij q̄ꝫ litteratos vt filij euangelij magis attribuerent̄ sapiētie diuine q̄ꝫ humane.

¶ In die sancti Nicolai.

In illo tempore Dixit ihesus discipul' suis Sint lumbi vestri p̄cincti ⁊ lucerne ardētes i manib⁹ vestris ⁊c̄. Hoc euangelium quere infra in cōmuni sanctoꝝ.

¶ In festo sancti thome apostoli.

In illo tēpe Thomas vnus ex duodecim qui dr̄ didim⁹ nō erāt cum eis quādo venit ihesus ⁊c̄. Hoc euāgelium cum sua postilla q̄re ante in dn̄ica octaua pasce.

¶ In die sancti stephani ꝓthomartiris Euā. s̄m Mat. xxiij.

In illo tempore. Dixit ihesus turbis iudeorum ⁊ principib⁹ sacerdotum. Ecce ego mitto ad vos ꝓphetas ⁊ sapiētes ⁊ scribas Et ex illis occidetis et crucifigetis ⁊ ex eis flagellabitis in sinagogis vestris. ⁊ ꝑsequimini de ciuitate in ciuitatem. vt veniat sup̱ vos oīs sanguis iust⁹: qui effusus ē super t̄rā A sāguie abel iusti vsqꝫ ad sāguinē zacharie: filij barachie quē occidistis int̄ templū ⁊ altare. Amen dico vobis: venient̄ hec oia sup̱ generatio nem iſtam Jheruſalem iheruſalem: q̄ occidis ꝓphetas ⁊ lapidas eos q̄ ad te miſſi ſūt quotiēs volui ꝯgregare filios tuos quemadmodum ꝯgregat gallina pullos ſuos ſub alas ⁊ noluiſti Ecce relinquet̄ vobis domꝰ veſtra deſerta · dico autem vobis · Non me videbitis amodo donec dicatis · Bn̄dictꝰ qui venit in nomine domini

Poſtilla

DIcebat iheſus turbis iudeoꝝ · Mat · xxiij · Lu · xi · Hiſtoria hꝰ euāgelij facta eſt Anno xp̄i · xxxiij · xi kal' · ap̄lis · feria · iij · luna · xij · indictione · vi · Ante initiū illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctꝰ Mat · in eodem ca · ꝙ xp̄s maledixit ſcribis ⁊ phariſeis dicēs · Ve vobis ſcribe ⁊ phariſei ⁊ ypocrite qui clauditis regnum celoꝝ ante hoīes · vos enim nō intratis nec introeūtes ſinitis intrare · Ve vob̄ ſcribe et phariſei ⁊ ypocrite qui decimatis mentā ⁊ anetū ciminū ⁊ reliquiſtis que grauiora ſūt legis iudiciū · miām · et fidem · Hec oportuit facere ⁊ illa nō omittere · Duces cecoꝝ excolātes culicē · Camelum autē glutiētes · Ve vobis ſcribe ⁊ phariſei ⁊ ypocrite · q̄ ſimiles eſtis ſepulchris dealbatis q̄ a foris apparēt hominibꝰ ſpecioſa Interius vero ſūt plena oſſibꝰ mortuoꝝ et omni ſpurcicia · Sic ⁊ vos a foris quidem paretis hominibꝰ iuſti · Intꝰ autē eſtis pleni ypocriſi ⁊ iniquitate Tūc poſtmodū ſequit̄ euāgelium hodiernū · Dicebat autꝫ iheſus turbis iudeoꝝ ⁊ p̄ncipibꝰ ſacerdotum Ecce ego mitto ad vos · Gor · inſtruēdos et reuocādos ad me · ꝓphetas ⁊ ſapientes ⁊ ſcribas · Li · qꝛ in diſcipulis xp̄i multi habuerūt ſpūm ꝓpheticum ſicut Iohā · euāgeliſta · vtꝫ in Apoc · Aliqui etiā fuerūt ſcribe: ſicut q̄tuor euāgeliſte qui ſcripſerūt verba ⁊ facta xp̄i · ⁊ etiā ap̄li qui ſcpſerūt epiſtolas ad inſtructionē populi xp̄iani Fuerūt etiam ſapiētes · qꝛ de diuinis et celeſtibꝰ a deo illuminati · ⁊ ex eis occidetis · qꝛ iacobꝰ frater iohis ab eis eſt occiſus · vtꝫ Act · x · ⁊ ſanctus ſtephanꝰ lapidatꝰ · vtꝫ Actu · viij · ⁊ multi alij · ⁊ crucifigetis · vt petꝝ ⁊ andream frēm eius · ⁊ philippū apoſtolum ⁊ multos alios · ⁊ ex eis flagellabitis i ſinagogis veſtris · hoc patet in actibꝰ apoſtolorum · vbi dicit̄ ꝙ omnes apoſtoli fuerūt ſimul flagellati a iudeis · ⁊ ꝓhibiti ne p̄dicarent in nomine iheſu Act · iiij · ⁊ petrus reſpōdit di · Oportet deo plus obedire q̄ hominibꝰ · ⁊ perſequemini de ciuitate in ciuitatem · In ſignum huiꝰ xp̄s diſcipulis ſuis dixit Ioh · xv · Si me perſecuti ſūt ⁊ vos perſequētur · non eſt ſeruꝰ maior domino ſuo · Itē xp̄s dixit diſcipulis ſuis Mat · x · Cū vos perſecuti fuerint in vna ciuitate fugite in aliam · vt veniat ſuper vos · id eſt generationem iſtam · omnis ſanguis iuſtus · id eſt debita vltio ꝑ effuſiōe ſanguinis iuſtorum · qui effuſus eſt ſuper terram a ſanguine abel iuſti · quem frater ſuus cayn occidit · Ideo qꝛ deus reſpexit ad abel ⁊ ad munera eius: ſed ad cayn ⁊ munera eius non reſpexit · vſq̄ ad ſanguinē zacharie filij barachie quem occidiſtis · propterea quia arguebat ex iuſſu ⁊ inſpiratione dei regem iſrahel cum populo ſuo · vt habetur ſecundo Paralipomenon · viceſimoquarto · Spiritus domini induit zachariam filium ioiade ſacerdotis ⁊ ſtetit in cōſpectu populi dicens · Quare tranſgredimini preceptum domini · ⁊ congregati aduerſus eum · Miſerunt lapides iuxta preceptum regis ⁊ ipſū occiderunt inter templum ⁊ altare ·

ſcȝ holocauſtoꝝ qđ erat extra tēplū .i. in atrio templi. Notādum ſm ly. ꝙ abel fuit ſimplex homo paſtoꝛ ouium ⁊ illitteratꝰ. zacharias fuit litteratꝰ ⁊ legiſperitꝰ. Per hos eī duos intelligūtur oēs iuſti ab eis ocaſi et eſt ſenſus. Vt veniat ſup vos omnis ſanguis iuſtus. qui effuſus eſt a ſanguine abel iuſti vſqȝ ad ſanguinem zacharie filij barachie .i. ſanguine iuſti minimi vſqȝ ad ſanguinem maximi iuſti. Amē. Ly. i. fideliter. dico vobis veniēt hec omnia ſup generationem iſtam .i. ſuper populū iudaicum. Quia ꝓ criminibꝰ iſtis punitꝰ ē multipliciter diuerſis tempoꝛibꝰ. iheruſalem iheruſalē. Hic ponit̄ ꝯtinēs ꝓ ꝯtēto Quia ſequēter dicit̄ ciuitas hoc facere qđ populꝰ in ea habitās facit. q̄ occidis ꝓphetas Ly. i. ꝯſueuiſti occidere. ⁊ lapidas eos qui ad te miſſi ſūt .i. ad inſtructionem tuam. ſicut ptȝ in antiquis ꝓphetis. Quotiēs volui cōgregare. Ly. ſub cultu vniꝰ dei ꝑ fidem ⁊ caritatem. filios tuos .i. iudeos. quēadmodum cōgregat gallina pullos ſuos ſub alas. Ponit hic exēplum de gallina. Ad oſtendēdum affectum ſuū ad p̄plm ſuū. Inē alias aues gallina videt̄ magis afficia ad cōſeruationem ⁊ nutritionez pullorum. vnde Ambro. Hec auis tam magnum affectum hȝ ad pullos vt eoꝝ infirmitate affecta infirmet̄. Et eas alis ſuis ꝓtegēs ꝯtra miluū pugnet. ⁊ noluiſti. Ly. qꝛ ꝓphetas ad eos miſſos cōtempſerūt. ⁊ poſtea ſanctum Iohānem baptiſtam. ⁊ vltimo dn̄m noſtꝝ iheſuȝ xp̄m cū diſcipulis ſuis cōtempſerūt. ꝓpter qđ ſbdit̄ hic pena. Ecce relinquet̄ domus veſtra. Goꝛ. i. templū ⁊ ciuitas. deſerta. ſcȝ ꝓpter deſtructionem ciuitatis ⁊ tēpli que facta eſt ꝑ Thitum ⁊ Veſpaſianum in vindictā moꝛtis xp̄i ⁊ ſuoꝝ ꝓphetaꝝ ⁊ etiā apoſtoloꝝ. Dico em̄ vobis nō me videbitis amodo. Ly. id eſt a tempore paſſionis xp̄i q̄ de ꝓximo imminebat futura quādo xp̄s dixit illa verba. Donec dicatis benedictꝰ qui venit ī nomine domini. Li. hoc erit quādo xp̄s veniet ad iudicium. Tūc enim iudei qui in fine mundi credituri ſūt in xp̄m quādo ꝯgnoſcēt ſe ab antixp̄o eſſe deceptos tūc tempoꝛis laudabūt ⁊ confitebuntur chꝛiſtum.

¶ In die ſancti Iohānis euāgeliſte Euā. ſm Ioh. xxi.

In illo tempore. Dixit iheſus petro. Sequere me: ꝯuerſus petrus vidit illū diſcipulum quē diligebat iheſus ſequētem. Qui et recubuit in cena ſuper pectꝰ eius. Et dixit domine quis eſt qui tradet te. Hunc ergo cum vidiſſet petrꝰ dicit iheſu. Domine: hic autem quid. Dicit ei iheſus. Sic eum volo manere donec veniam. Quid ad te tu me ſequere. Exiuit ergo ſermo iſte inter frēs: qꝛ diſcipulꝰ ille nō moꝛit̄. ⁊ nō dixit iheſus nō moꝛit̄: ſed ſic volo eū manere donec veniam. quid ad te. Hic eſt diſcipulꝰ ille qui teſtimoniū perhibet de his. ⁊ ſcripſit hec. ⁊ ſcimus qꝛ verū eſt teſtimoniū eius.

Poſtilla

Dixit iheſus petro Sequere me. Ioh. xxi. Hiſtoꝛia huiꝰ euangelij facta eſt Anno xp̄i. xxxiij. nonas ap̄lis. feria tercia. luna. xxvi. indictione. vi. Ante iniciū illius euāgelij ſcribit ſanctꝰ Io. in eodē ca. ꝙ xp̄s poſt reſurrectionez ſuam dixit petro Amen amē dico tibi. Cum eſſes iunioꝛ cingebas te: ⁊ ambulabas quo volebas. Cū autem ſenueris extendes manus tuas ⁊ aliꝰ te cinget ⁊ ducet quo tu nō vis. Hoc autem dixit ſignificās qua moꝛte clarificatꝰ eſſet eū et hoc cum dixiſſet dicit ei. ſeq̄re me Tho. ſcꝫ ad paſſionem volūtarie. q. d. Nō timeas mori ꝓ me: qꝛ ego ꝑus ꝓ te mortuꝰ ſum. Cōuerſus petrꝰ vidit illum diſcipulum queꝫ diligebat iheſus ſequētem Ly. quia ceperat ire poſt xp̄m: ſicut ⁊ petrus. qui ⁊ recubuit in cena ſuper pectꝰ eius ⁊ dixit. Suadēte petro ſilēter interrogauit. Domine quis eſt qui te tradet. Hūc cum vidiſſꝫ petrꝰ dixit. Domine hic autem quid. diligebat autem petrꝰ iohānem ſpeciali dilectiōe. Et cum intellexiſſet ex verbis xp̄i. qn̄ dixit ei Seq̄re me. ſcꝫ in eodem genere mortis: ꝙ eſſet ꝓ xp̄o crucifigendꝰ. ſollicitat ⁊ q̄rit de fine Johānis dicēs. H̄ autem quid ſcꝫ ſuſtinebit. nunquid occidet̄. nūquid crucifigetur ſicut ⁊ ego. Ly. q. di. Bonum eſſet vt iſte adiūgeret̄ mihi ſociꝰ Dicit ei iheſus ſic eum volo manere. Tho. i. ad ſemiū venire. donec veniam. Li. ad vocandum eum ad gloriam celeſtem de ſtatu huiꝰ mūdi. Habetur enim i legēda ſancti iohānis. ꝙ xp̄s apparuit ei circa finem vite ſue vocans eum ad gloriam. Quid ad te Li. qꝛ ad petrū non pertinebat ſcire quid deꝰ ordinabat de iohanne in futurum. Sicut dictum eſt apoſtolis Act. p̊. Non eſt veſtrum noſſe tempora vel momenta. que pater poſuit in ſua poteſtate. Sꝫ tantū pertinebat ad ipſum verbo xp̄i ꝓmpte ⁊ humiliter obedire. Jō ſubdit. tu me ſeq̄re. q. di. ſm̄ Aug. Nolo eum ſequi me per crucem ⁊ paſſionem ſicut tu me ſeq̄ris. ſed manere in carne donec veniam recepturꝰ eū in eternam beatitudinem. Exijt ẽgo ſermo iſte inter fr̄es Li. i. apoſtolos qui erant vniti in caritate fraterna. ꝙ diſcipulus ille nō moriet̄. Tho. putauerūt ꝙ dn̄s dixerit eū ſic debere manere. i. ſemꝑ viuere ⁊ nō eſſe morituꝝ donec veniret xp̄s ad iudiciū. vnde ꝙ nō eſſet ſic intelligendū Ipſe iohānes ꝯſequēter declarat cum dt̄. Et nō dixit iheſus qꝛ nō moriet̄ Li. qꝛ ſm̄ veritatem mortuꝰ eſt per ſeꝑationem anime a corꝑe. qꝛ quilibꝫ homo debitor eſt mortis ex primoꝝ parētū tranſgreſſione. ſm̄ qd̄ dicit̄ ad Heb. ix. Statutū eſt hominibꝰ omnibus ſemel mori. Sed ſic volo eum manere Li. hoc eſt nō per martirium me ſeq̄ tn̄ qꝛ i eo fuit ꝓmptitudo ad tolerādū martiriū qn̄ fuit ꝓiectꝰ i feruētis olei dolium. Jdeo illō ꝓ martirio ab eccleſia colit̄. qꝛ ſm̄ qd̄ dicit beatus Augꝰ. Non eſt impar meritum patientie in iohāne qui paſſus nō eſt ⁊ i petro qui paſſioneꝫ ſuſtinuit. donec veniam. Li. aſſumēs animam eius a corpore abſqꝫ tamen anguſtia et dolore. qꝛ iohānes dolorem mortis non ſenſit ex ſpeciali p̓uilegio i ſignum integritatis virginalis. hic eſt diſcipulus ille Li. ſcꝫ iohānes qui teſtimoniū perhibet de his. ſcꝫ q̄ vidit ⁊ audiuit. ⁊ ſcripſit hec. Li. Modꝰ enim antiquorum fuit: ꝙ illi ſcribebant hiſtoriam qui vidiſſent. ⁊ ideo dicit̄ hiſtoria ab hyſtorim quod eſt videre et ideo iohānes que vidit ⁊ audiuit ſcꝫ verba ⁊ facta xp̄i cōuenientiſſime potuit ſcribere. ⁊ ſcimꝰ qꝛ verum eſt teſtiomū eꝰ Tho. cui vtiqꝫ credendū ē

¶ In die Innocētum. Euāge. ſcd̄m Math. ij.

IN illo tempore. Angelus domini apparuit in ſomnis ioſeph dicens. Surge ⁊ accipe pueꝝ ⁊ matrem eius: ⁊ fuge in egiptum: ⁊ eſto ibi vſqꝫ dum dicaꝫ tibi. Futuꝝ eſt enim vt herodes querat puerū ad ꝑdendum eum. Qui ꝯſurgēs accepit pueꝝ ⁊ matrem eiꝰ nocte ⁊ ſeceſſit in egiptū Et erat ibi vſqꝫ ad obitum herodis: vt ipleret̄ qd̄ dictū eſt a domino ꝑ ꝓphetam dicentem Ex egipto vocaui filium meum. tunc herodes videns quoniã illuſus eſſet a magis iratꝰ eſt valde. Et mittẽs occidit omnes pueros : qui erãt in bethleẽ: et in omnibꝰ finibꝰ eius ab imatu ⁊ infra ſcd̃m tempus qđ exquiſierat a magis. tũc adimpletũ eſt qđ dictuꝫ eſt per iheremiã ꝓphetã dicentem Vox in rama audita eſt ploratus ⁊ vlulatus multꝰ. Rachel plorãs filios ſuos noluit cõſolari qꝛ non ſũt.

Poſtilla

Ecce angelꝰ domini apparu. ⁊ c̃ Mat. ij. Hiſtoria huiꝰ euãgelij facta eſt Anno xp̄i. i. vſuali ꝑ die nonas februarij ſabbato. luna. xiij. In dictiõe. iiij. Ante inicium illiꝰ euangelij ſcribit ſanctꝰ Math. in eodẽ ca. ꝙ tres magi accepto reſponſo in ſomnis ne redirẽt ad herodem per aliaꝫ viam reuerſi ſũt in regionẽ ſuam. q̃ cum receſſiſſent. Ecce angelꝰ domini apparuit ioſeph in ſomnis dicẽs Surge ⁊ accipe puerum ⁊ matrẽ eius ⁊ fuge in egiptum ⁊ eſto ibi vſq; dũ dicam tibi Futuꝝ enim ẽ vt herodes querat pueꝝ ad ꝑdendũ eũ. Ly. Deus ꝓuidẽs ꝑſecutionem herodis ꝑ angelũ ãmonuit ioſeph vt pueꝝ in egiptum portaret. Ad cuiꝰ intellectum notãdum ꝙ herodes credidit primo magos fuiſſe deluſos ex apparitione ſtelle fantaſtice. Et ideo tũc nõ curauit de pueri inquiſitiõe Sꝫ poſtea oblato puero in tẽplo in die purificatõis Et a ſimeone iuſto ꝓdicato ⁊ manifeſtato ⁊ etiam ab anna ꝓphetiſſa corã toto ꝑplo. vtꝫ Lu. ij. Tũc fama pueri nati creſcẽte voluit herodes ipſum ꝑdere. Sed interim ihesus portatus eſt ꝑ ioſeph in egiptum Unde ſequit̃. Qui ꝯſurgens accepit pueꝝ ⁊ matrem eius nocte. Ly. ꝓpter timorem herodis vt negocium fieret magis occultum. ⁊ receſſit in egiptũ ⁊ erat ibi vſq; ad obitum herodis. ſ. per ſeptem ãnos. vt adimpleret̃ qđ dictum eſt a dño per ꝓphetam Oſee vij. dicentem. ex egipto vocaui filium meum. Tũc herodes videns ſe illuſum a magis. Glo. qꝛ nõ redierũt ad ipſum. iratꝰ eſt valde. timẽs regnum ſuũ perdere. ⁊ mittẽs occidit. i. occidere iuſſit. omnes pueros qui erant in bethleem iuda ⁊ omnibꝰ finibus eꝰ Glo. vt xp̄s nõ effugeret. a bimatu et infra. Glo. i. biẽnio ⁊ minus. ſcꝫ omnes pueros maſculini ſexꝰ qui habebãt duos ãnos vel minꝰ. Notãdũ ꝙ occiſio pueroꝝ facta eſt poſt ãnũ ⁊ q̃tuor dies a natiuitate xp̄i qꝛ herodes fuit impeditꝰ ab executiõe huiꝰ facti. qꝛ fuit citatꝰ ad curiam romanam ad petitionem filioꝝ ſuoꝝ ipſũ accuſãtiũ Poſtq̃ fuit reuerſus ⁊ in regno cõfirmatꝰ. tũc impleuit de nece pueroꝝ quod prius cõcepit. tunc adimpletum eſt qđ dictum eſt ꝑ iheremiam ꝓphetam. xxxi. Vox ĩ rama id eſt in excelſis. audita eſt. ploratꝰ Glo. quãtum ad fletum puerorum. et vlulatꝰ. quãtum ad fletum matrum. paruuli enim vnũ patiebant̃ dolorẽ. ſcꝫ ꝓprium. Sꝫ matres duplicẽ. ſ. ꝓpriũ ⁊ alienũ. Rachel plorãs filios ſuos Glo. ꝑ rachel itelligit̃ bethleẽ: qꝛ rachel ſepulta fuit iuxta bethleem. vtꝫ Gen̄. xxv. Et ideo rõne ſepultur e dicta ẽ mater ipſiꝰ bethleẽ et habitantiũ in ea. ⁊ noluit ꝯſolari quia nõ ſunt. Lyra. ſubintelligũtur viuentes.

In feſto cõuerſionis pauli. Euã. ſcd̃m Math. xix.

IN illo tp̄e. Dixit ſimõ petrꝰ ad ihesũ ecce nos reliq̃mꝰ oĩa ⁊ ſecuti ſumꝰ te Quid ergo erit nob Ihs ãt dixit illꝭ. Amẽ dico vob ꝙ vos q̃ reliq̃ſtis oĩa et ſecuti eſtis me. In regnatiõe cum ſederit filiꝰ hoīs ī ſede maieſtatis ſue: ſedebitis ⁊ vos ſup ſedes ·xij· iudicātes duodecim tribꝰ iſrł· ⁊ oīs q̄ reliq̄rit domū vel frēs vel ſorores ·á p̄reꝫ aut matrē·á vxorē·á filios ·á agros ꝓpter nomē meū· centuplū accipiet et vitam eternam poſſidebit·

Poſtilla

ECce nos reliq̄mꝰ oīa ⁊c̄· Mat· xix· Hiſtoria huiꝰ euāge· facta eſt Anno xp̄i· xxxij· v· kal· octobris dñica· luna· xiij· indictiōe· v· Anni inicū illiꝰ euā· ſcri· ſan· Mat· in eo· c· ꝙ xp̄s dixit diſcipul̄ ſuis· Amē dico vob̄ ꝙ diues difficile intrabit in regnū celoꝝ· Et iterū dico vob̄ facilius ē camelū ꝑ foramē acus trāſire ꝙ̄· dives intrare in re· ce· Auditis āt his· diſcipuli mirabant̄ valde dicētes· q̄s ergo poterit saluꝰ eē· Aſpiciēs āt ih̄s ait ill̄· apd̄ hoīes hoc īpoſſibile ē· apd̄ deū āt oīa poſſibilia ſūt· Tūc rn̄dēs petrꝰ dixit ei· ecce nos reliq̄mꝰ oīa· Gor· q̄uo aūt reliq̄t oīa· qui nō oīa: imo valde pauca hūit· Rn̄det· oīa reliq̄t q̄ nihil ſibi retinuit· oīa reliq̄t· qui volūtatē habēdi dimiſit· q̄ ē capax oīm volitorū· Nemo eīm oīa hr̄e pt̄ velle aūt pt̄· ⁊ ſecuti ſumꝰ te· q̄d ergo erit nob̄· Ly· in p̄mij retributōe: ꝓ tali voluntaria pauptate· xp̄s rn̄det· amē dico vob̄ ꝙ vos q̄ reliquiſtis oīa ⁊ ſecuti eſtis me ī regn̄atiōe· i· in iudicio tp̄e reſurrectiōis mortuoꝝ· cū ſederit filiꝰ ho· Ly· q: ſic vt in forma hoīs iudicatꝰ eſt corā pilato· ita in forma hūana iudicabit ſicut dr̄ Act· i· hic ih̄s q̄ aſſumptꝰ ē a vob̄ in celū ſic veniet· ſ· ad iudiciū· q: ſicut in hūanitate aſcēdit: ita in hūanitate deſcēdet ad iudiciū· in ſe· m· ſ· Li· in p̄mo eīm aduētu ſedit in ſede hūilitatis: ſ; in ſecundo aduētu ſedebit in ſede maie· ꝑ manifeſtā potentiā· ſedebitis ⁊ vos· ſ· ſe· d· iu· tri· iſrł· Aduertēdū hic ſm Li· ꝙ iudicare accipit̄ tripliciť· Vno mō principaliť ſicut iudex q̄ ꝓfert ſententiā· ⁊ hoc modo ſolꝰ xp̄s iudicabit· Alio mō ꝓ ſedere in loco eminēti iuxta iudicem· ſicut aſſeſſores iudicis· ⁊ hoc mō apoſtoli ⁊ alij pfecti cum xp̄o iudicabūt· Tercio mō accipit̄ large ſcʒ ſentētiaꝫ iudicis approbare· ⁊ hoc modo oēs electi iudicabūt· ꝙ ſentētiā iudicis approbabūt· ⁊ oīs· q· r· d· Gor· ſcʒ ꝓpriam· vel frēs vel ſorores quātum ad ꝓpinquos nobis pares· ·aut patrem aut matrem· quātum ad ſuperiores· aut vxorem· quātum ad collaterales· aut filios· quātum ad inferiores· aut agros· id eſt ſubſtantiam· ꝓpter nomen meum· inuocandum predicādum defendēdum· Vnde Actuū· xx· dixit apoſtolus paulus· Ego non ſolum alligari ſed mori paratꝰ ſum in iheruſalem ꝓpter nomen domini noſtri iheſu chriſti ⁊c̄· Centuplum accipiet Lyra· qui bona temporalia ꝓ chriſto dimiſerit· bona gratie recipiet hic que ita excedunt bona temporalia ſicut centenariꝰ numerus excedit vnitatem· ⁊ vitā eternam poſſidebit· ſcʒ in futuro·

¶ In feſto purificationis Marie v̄ginis· Euangelium ſcd̄m Lucam· primo·

IN illo tempore Poſtq̄ impleti ſūt dies purgatiōis marie ſcd̄m legem moyſi· Tulerūt iheſum in iheruſalē vt ſiſterēt eū domino· ſicut ſcriptum eſt in lege dñi· Quia omne maſculinū adaperiens vuluam ſanctum domino vocabit̄· Et vt darēt hoſtiam ſcd̄m qd̄ dictū eſt in lege domini par turturuꝫ aut duos pullos columbarū· Et ecce homo erat in iheruſalem cui nomen ſymeon· Et hō iſte iuſtꝰ ⁊ timoratꝰ expectās cōſolationem iſrł: ⁊ ſpiritꝰ ſanctus erat in eo ⁊ reſponſū acceperat a ſpūſancto. Nō viſurum ſe mortem niſi prius videret xp̄m domini. ⁊ venit in ſpū in templum ⁊ cum inducerēt puerum iheſum parētes eius vt facerēt ſcd̄m cōſuetudinem legis ꝓ eo. Et ipſe accepit eum in vlnas ſuas ⁊ benedixit deum. Et dixit. Nunc dimittis ſeruū tuū domine ſcd̄m verbuꝫ tuum in pace. Quia viderūt oculi mei ſalutare tuū. Qd̄ paraſti ante facieꝫ omniū populoꝝ. Lumē ad reuelationem gentium ⁊ gloriam plebis tue iſrael.

Poſtilla

POſtq̄ impleti ſūt dies purgatōnis. Luce. ij. Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta eſt Anno xp̄i. i. iiij nonas februarij. feria. v. luna. xi. indictiōe iiij. Ante iniciū illiꝰ euangelij ſcribit ſanctꝰ Lucas illud euāgelium qd̄ lectum eſt in die circūciſionis. Poſtq̄ conſūmati ſūt dies octo vt circūciderēt puer vocatum eſt nomē eius iheſus. qd̄ vocatum eſt ab angelo priuſq̄ in vtero ↄcipet̄. ⁊ ſtatim ſequitur euāgelium hodiernū. Poſtq̄ impleti ſunt dies purgationis marie ſm legem moyſi. Notādum ſm gorram q̄ lex purificatōis Leuiti. xij. c. erat q̄ mulier q̄ ſuſcepto ſemine peperiſſꝫ maſculum immūda eſſet. vij. diebꝰ ſeparata a ↄſortio hominū. ⁊ die octaua circumcideret̄ infantulꝰ. ⁊ poſt dictos dies ſeptē maneret mulier triginta tribꝰ diebus ſequētibꝰ in purificatione ſanguinis ſui. abſtinēs nō a cōſortio hoīm ſed ab ingreſſu templi. ⁊ ſic die q̄dragesimo offerebat̄ infans in templo ⁊ munera ꝓ eo. Si autem feminam peperiſſet immūda eſſet. xiiij. diebus. ⁊ in octuageſimo die purificabat̄ ſine oblatione ⁊c̄. Tulerūt in quam iheſū q̄dragesima die a natiuitate in iheruſalem. ſcꝫ in templū. parētes eius: ſcꝫ maria mater eius. ⁊ ioſeph pater eius putatiuꝰ. vt ſiſterēt eum. i. offerrēt vel ↄſecrarēt. vt dicit glo. iṫli. dn̄o. q̄ꝛ omne maſculinum adapiens vuluam ſanctuꝫ domino vocabit̄. Ly. i. p̄mo naſcens cuiuſmodi erāt p̄mogeniti. ⁊ vt darēt hoſtiam ſicut ſcriptū eſt in lege dn̄i. ſcꝫ Leuitici. xij. c. par turturꝝ aut duos pullos columbaꝝ. Gor. Iſta erāt oblatio pauperꝝ qui nō poterāt habē agnum q̄ erat oblatio diuitum. verū tamē ipſa btā virgo p̄ciosioreꝫ agnū ſcꝫ illum qui tollit pctā mundi obtulit. Sciēdum circa hoc ſm Ly. q̄ btā virgo nō tenebat̄ ad iſta q̄ dicta ſūt de purgatione. q̄ꝛ leuitici. xij. ſcribit̄ Mulier ſi ſuſcepto ſemine peperit maſculum immūda erit ſeptem diebꝰ. ⁊c̄. Et ideo lex illa ligat tātum mulieres de virili ſemine cōcipiētes. Qd̄ nō habuit locum in btā virgine maria. verum ſicut eius filiꝰ circūcidi voluit ⁊ alia legalia ſeruare ex ſua hūilitate. q̄uis nō teneret̄. Sic btā virgo q̄ fuit humilima voluit obſeruaē. ⁊ ecce homo erat in iheruſalem. q̄ ē ciuitas ſācta. cuiꝰ nomē ſimeon. Li. ex quo ptꝫ eius fama. Quia inter ſacerdotes erat famoſus ⁊ nominatꝰ. Iuſtꝰ. quo ad deum. expectās redēptionem iſrl̄. Gor. in deſiderio boni ꝓmiſſi. ⁊ ſpūſanctꝰ erat in eo. Ly. quātuꝫ ad gratie plenitudinē Quia habuit ſpāles illūminationes ⁊ ↄſolationes diuinas. ⁊ reſponſuꝫ accepit a ſpūſcō. Ly. in orōnibꝰ ſuis deuotis ad deū. nō viſuꝝ ſe mortē. Gor. i. nō ſe expertuꝝ morteꝫ carnis. niſi videret prius xp̄m dn̄i. i. reꝝ meſſiam in lege promiſſum. ⁊ venit in ſpū in templū Li. i. p reuelationē ſpūſci vt videret xp̄m ſicut fuit ei ꝓmiſſum. ⁊ cū inducerēt pueꝝ iheſū parētes eiꝰ. Ly. ad faciendū ea q̄ p̄dicta ſūt ſm legē. ⁊ ipſe accepit eū in vlnas ſuas. Ly. cū maximo cordis gaudio. ⁊ b̄ndixit deū gratias agēdo de tāto beneficio. ⁊ dixit. Nunc dimittis seruū tuū domine scd̄m verbum tuū in pace. Ly. i. de cetero dimittes me de hac vita trāsire in cordis quiete. Quia viderūt oculi mei salutare tuū. Goꝛ. i. xp̄um saluatorem Ly. letātur enim descēdere voluit ad limbum patrum exquo sciebat saluatorez esse natum. Qd̄ parasti ante faciem omniū populoꝝ. Ly. id est coram omnibꝰ populis quibus misterium incarnationis ⁊ redēptionis p̄dicatum est ꝑ apostolos ẜm qd̄ dicit̄ in p̄s. xviij. In oēm terram exiuit sonꝰ eorum ⁊c̄. Lumē ad reuelationem gentiū. Ly. Qui p̄us errore tenebant̄. ⁊ gloriam plebis tue isrl̄. Magna est enim gloria iudeis ad xp̄i fidem cōuersis. qꝛ xp̄us ẜm carnē natus est de ipsis.

¶ In festo cathedre sancti petri.

In illo tp̄e. Venit ihesus in partes cesaree philippi. ⁊c̄. Hoc euāgelium cum postilla sua q̄re infra in festo ap̄loꝝ Petri ⁊ Pauli.

¶ In festo sancti Mathie ap̄li Euā. scd̄m Math. xi.

In illo tempore. Respondēs ihesus dixit. Cōfitebor tibi pater domine celi et terre. qꝛ abscōdisti hec a sapientibꝰ ⁊ prudentibꝰ ⁊ reuelasti ea puul'. Ita pater quoniā sic fuit placituz añte. Omnia mihi tradita sūt a patre meo. Et nemo nouit filium nisi pat̄. neqꝫ patrem quis nouit nisi filiꝰ. ⁊ cui voluit filiꝰ reuelare. Venite ad me oēs qui laboratis ⁊ onerati estis et ego reficiam vos. Tollite iugum meū sup vos ⁊ discite a me qꝛ mitis sum ⁊ humilis corde: ⁊ inuenietis requiem animabꝰ vestris. Iugum enī meum suaue est ⁊ onꝰ meum leue.

Postilla

Confitebor tibi pater domine celi ⁊c̄. Math. xi. Historia huiꝰ euāgelij facta est anno xp̄i. xxxi. pdꝰ decembris. luna. x. indictiōe. iiij. Añi initium illiꝰ euāgelij scribit sanctus Mat. in eodem ca. ꝙ xp̄s dixit phariseis ⁊ iudeis. Venit enim iohānes neqꝫ manducās neqꝫ bibēs. ⁊ dicūt demoniū habet. venit filius hominis manducās ⁊ bibēs. ⁊ dicūt. Ecce homo vorax ⁊ potator vini. publicanorum ⁊ peccatoꝝ amicus. Tūc pꝰ hec verba sequit̄ euāgelium hodiernum. Cōfitebor tibi pater. Ly. i. ad gl'am tuam declaro. qꝛ abscōdisti hec. Ly. id ē misteria fidei. a sapientibꝰ ⁊ prudentibꝰ. scꝫ scribis ⁊ phariseis i sua sapiētia ꝯfidētibꝰ. ⁊ isti sūt sapiētes in oculis suis. sed nō simpliciter. Et reuelasti ea puulis. Ly. i. humilibꝰ. Ex hoc ptꝫ ꝙ causa ex p̄te credētium fuit eoꝝ humilitas q̄ ad verā sapiētiam disp̄oit. vt d̄r Prouer. xi. Vbi humilitas ibi sapiētia. Ex p̄te autem nō credētium fuit eoꝝ superbia que est excecatiua intellectus. Ita pater quoniā sic fuit placitū ante te. Goꝛ. ꝙ abscōdisti ab ill' ⁊ reuelasti istis. Omnia mihi tradita sūt. Goꝛ. i. dominiū sup omnia. ⁊ nemo nouit filiū nisi pater. Goꝛ. essentialiter plene ⁊ perfecte. hoc dico ꝓpter homines qui cognoscūt per fidē. neqꝫ patrē quis nouit nisi filiꝰ. Ly. xp̄s est mediator dei ⁊ hoīm. ideo notitia diuinoꝝ ad nos dirigat̄ per ipsum. ⁊ ideo subdit. Cui voluerit filiꝰ reuelare. Ly. ⁊ qꝛ dei filiꝰ est mediator dei ⁊ hominuz. ideo secure possumꝰ accedere ad ipsū. Vnde dicit. Venite ad me omnes q̄ laboratis ⁊ onerati estis. ⁊ ego reficiam vos. Lira. in presenti per gratiam: ⁊ in futuro per gloriam. Tollite iugum meum super vos. Lira id est legem euangelicam. ⁊ discite a me quia mitis sum. Lira. nullum ledendo. ⁊ humil' corde. neminē ꝯtēnēdo

⁊ inuenietis requiē animabꝰ veſtris ſcꝫ in p̄n̄ti ⁊ in futuro. Vnde Aug̃. in li. ꝯfeſſ. Inquietum eſt cor meuꝫ donec requieſcat in te. Que quidē quies hic inchoat̃: ſed in patria perficit̃ vtꝫ Apoc. xiiij. Amodo iam dicit ſpiritꝰ vt requieſcat a laboribꝰ ſuis. Iugum enim meū ſuaue eſt: ⁊ onꝰ meum leue. q̄ꝛ ſm qḋ dicit̃. p̄. Ioh. v. Mandata eius g̃uia non ſūt. Qḋ exponēs augꝰ. dṫ. ſcꝫ amanti. vnde ſtraba. quid xp̄i iugo ſuauius. quid onere leuiꝰ. ſcꝫ abſtinere a malo. bonuꝫ velle. omnes amare. eterna ſequi. p̄ſentibꝰ nō capi. nolle alijs facere qḋ non vis pati.

¶ In feſto Annunciationis Marie virginis Euangelium ſcḋm Lucam. primo.

IN illo tempore. Miſſus ē angelus gabriel a deo in ciuitatem galilee cui nomen nazareth Ad virginem deſpōſatam viro cui nomē erat ioſeph de domo dauid et nomē virginis maria. Et ingreſſꝰ ad eam angelꝰ dixit. Aue gratia plena dominꝰ tecum Benedicta tu ī mulieribꝰ Que cum audiſſet turbata ē in ſermone eius. Et cogitabat qualꝭ eſſet iſta ſalutatio. Et ait angelꝰ ei. Ne timeas maria: īueniſti enim gratiam apud deum. Ecce cōcipies ī vtero ⁊ paries filium ⁊ vocabꝭ nomē eiꝰ ihesum. Hic erit magnꝰ ⁊ filiꝰ altiſſimi vocabit̃. Et dabit illi dominꝰ deꝰ ſedem dauid patris eius. Et reg̃bit ī domo iacob ineternum. ⁊ regni eiꝰ nō erit finis. Dixit autem maria ad angelum. Q̄uo fiet iſtud quoniā virum nō ꝯgnoſco Et reſpondēs angelus dixit ei. Sp̄uſſanctꝰ ſuꝑueniet in te ⁊ virtꝰ altiſſimi obumbrabit tibi. Ideoq̄ ⁊ qḋ naſcet̃ ex te ſanctum vocabit̃ filiꝰ dei. ⁊ ecce eliſabet ꝯgnata tua ⁊ ipſa ꝯcepit filium in ſenectute ſua. ⁊ hic mēſis eſt ſextꝰ illi q̄ vocat̃ ſterilis. Quia non erit impoſſibile apud deum omne verbum. Dixit autem maria. Ecce ancilla domini. fiat mihi ſcḋm verbum tuum.

Poſtilla

MIſſus eſt angelꝰ gabriel a deo. in ciuitatem galilee cui nomen nazareth ⁊c̄. Luce primo. Hiſtoria huius euangelij facta eſt Anno chriſti. primo vſuali. octauo kalendas. aprilis. feria ſexta. luna decimaq̄nta. īdictione. iiij. Ante inicium illiꝰ euangelij ſcribit ſanctꝰ Lucas in eodem ca. ꝙ angelꝰ gabriel apparuit zacharie in templo dicens. Ne timeas zacharia quoniam exaudita eſt deprecatō tua. Et vxor tua eliſabeth pariet tibi filium ⁊ vocabis nomē eius Iohānes. ⁊ erit magnꝰ coram domino. vinum ⁊ ſiceram non bibet ⁊ ſpiritu ſācto replebitur adhuc ex vtero matris ſue ⁊c̄. Et poſtmodum concepit eliſabeth vxor ipſius ⁊ occultabat ſe menſibus quinq̄ dicens. Quia ſic fecit mihi in diebus quibus reſpexit auferre obprobrium meum inter homines. In menſe autem ſexto. ſcilicet a conceptu precurſoris. Miſſus eſt angelus. Gorra. id eſt nuncius vel legatus. gabriel. Vnde Beda. Gabriel fortitudo dicitur. quia illum nunciabat qui debellare dyabolum veniebat. in ciuitatem galilee. Gorra. in ciuitate concipi voluit. quia omnes homines ad vnitatem ſuperne ciuitatis vocare venit. ⁊ inhabitare fecit. Cui nomen nazareth. vt adimpleretur illud propheticum. Mathei ſecundo. Quoniam nazarenus vocabitur. ad virginem deſponſatam viro. Lyra. hoc diuina ordinatione factum eſt. vt deſponſaretur anteq̄ impregnaret̃. Primo ex p̄te pueri ne ab ĩfidelibꝰ tanq̄ illegitĩe nat⁹ obiceret̄. Vnde dt Ambro. sup Lucam. tam herodi q̄ iudeis possꝫ asscribi si natum ex adulterio viderentur persequi. Ita vt puer natus a ioseph nutriret̄. Vnde dr pater eius qꝛ nutriti⁹ ei⁹ fuit. Secūdo ex pte matris. vt ſm Ambro. per hoc ab infamia liberaret̄. Item ſm Iheronī. vt virgini a ioseph exhiberet̄ ministerium. cuī nomē ioseph d domo dauid. Ad ostendēdum ꝙ xp̄s descēdit de semine dauid sicut fuerat per ꝓphetas predictū. Nam maria ⁊ ioseph cui desp̄osata fuit. erāt de eadem tribu. s. ipsi⁹ dauid. Iungebant̄ enim vt frequenti⁹ mulieres viris de tribu sua. Et nomē virginis maria. Li. ꝙ autem hic ponūtur tot noīa ꝓpria. scꝫ angeli missi virgīs ad quā missus fuit. sponsi sui ⁊ loci. hoc fuit ad ostendendū certitudinem historie. ⁊ ingressus angel⁹ ad eam. Gor. ex hoc patꝫ ꝙ nō erat foris in publico. vn̄ Ber. super missus est dt. ꝙ ingressus in secreto cubiculo vbi clauso super se hostio orabat patrem in abscōdito. Si enim cōceptio p̄cursoris fuit denūciata patri occupato ī sacro officio. vt habet̄ Lu. i. Multo ꝓbabilius est ꝙ cōceptio saluatoris denūciata fuit v̉gini in deuotiōe ⁊ oratione actualiter existenti. immo aliqui doctores volūt ꝙ beata virgo illud dictum ꝓpheticum actu legit. qd̉ habet̄ Isa. l. Ecce virgo cōcipiet ⁊ pariet filium. qn̄ angel⁹ ad eam intrauit dicēs. Aue gratia plena. Qd̉ exponit Iherom⁹ in sermone de assumptione. Et bene plena. qꝛ ceteris p partes p̄stat̄ gratia. Marie vero tota se simul infudit plenitudo gratie. Item ista grā nō solum impleuit eius mētem: sed etiā ventrem in quātum singulari gratia dei factum est vt cōciperet saluatorē. Dominus tecum. Ly. nō tātū p essentiam potētiam ⁊ p̄sentiam q̄liter est in omnib⁹ rebus. Nec solum per gratiam eo modo quo est in sanctis hoībus: sed etiam per carnis assumptionem. qꝛ corp⁹ deitati vnitū fuit formatum de beate virgine purissimis guttis sanguineis. ⁊ intra virginis viscera latuit nouem mensib⁹. Benedicta tu in mulierib⁹ Ly. i. p̄ omnibus mulierib⁹. Nam ⁊ mulieres benedicent̄ in te sicut viri in filio Gor. Sūt enim alique mulieres bn̄dicte: qꝛ virgines: sed nō fecūde. Aliq̄ fecūde: sed nō virgines: sed hec simul v̉go ⁊ fecūda. Que cū audissꝫ turbata est. Ly. Beata v̉go solita erat videre angelos. ideo de appitiōe angeli nō fuit admirata vel turbata. sed de salutatiōe insolita. Quia nihil mirabilius est vere humili q̄ sua exaltatō et ideo cū beata v̉go esset humilima audiēs salutationem tāte excellentie turbata fuit nō turbatiōe incredulitatis sicut zacharias pater iohannis baptiste. vt dr Lu. i. Sed turbata fuit turbatiōe admirationis. Vnde sequit̄. Turbata est in sermone eius. scꝫ angeli. nō autem in visione. ⁊ cogitabat q̄lis esset ista salutatio. Li. quādo enī turbata fuit virginalem verecūdiam ostēdit. ꝙ autē cogitauit de salutatiōe declarat prudentiā marie. ⁊ ideo angel⁹ eam cōsolabat̄ dicēs. Ne timeas maria. Ly. de salutatione insolita. Inuenisti enim gratiam apud dominum. nō solum ꝓ te sed ꝓ toto genere humano. Ecce cōcipies in vtero. Ly. hec ꝯceptio facta est per virtutem sp̄ussancti intra vterum virginis corp⁹ filij formantis. ⁊ paries filium. Ly. virgo permanēs in partu sicut ⁊ in cōceptu. ⁊ vocab̄ nomen eius ihesum. Ly. non dicit impones: quia hoc nomen fuit impositum a deo patre scd̄m quod fuerat predictū a deo patre· vt habet̄ Iſa· lxij· Vocabit̄ tibi nomē nouū: qd̄ os domini nominauit· Sed illud nomē fuit diuulgatum p̄ angelum ipſi marie ⁊ ioſeph· Iheſus autem interp̄tatur ſaluator· Vn̄ de hoc habet̄ Mat· p̄· vocabis nomē eius iheſum Ipſe ei ſaluū faciet pp̄l'm ſuum a peccatis eorum· Hic erit magn⁹· q̄z magn⁹ domin⁹ Vnde in p̄s· xlvij· Magn⁹ dn̄s et laudabilis nimis· ⁊ magnitudinis eius nō eſt finis· ⁊ fili⁹ altiſſimi vocabitur Ly· i· ipſi⁹ dei· qui ſol⁹ eſt altiſſimus· homo enim alt⁹ eſt inter creaturas corp̄ales Sed angel⁹ altior· deus autem ſol⁹ altiſſim⁹· Vnde in p̄s· lxij· Tu ſol⁹ altiſſim⁹ in omni terra· ⁊ dabit illi domin⁹ deus ſedē dauid patris eius ⁊ regnabit ī domo iacob Gorra· i· in omnib⁹ electis quoꝝ vniuerſitas intelligit̄ per domum iacob· i· familiam iacob que tota recepta eſt in pp̄l'm dei· ineternū· q̄z ⁊ hic per grām ⁊ in futuro per gloriam· ⁊ regni eius nō erit finis Ly· xp̄s enim nō ſolum inquātum de⁹: ſed etiam inq̄ȝtum homo regnabit ineternum· non ſolum ſuper homines: ſed etiam ſup angelos· Dixit autem maria ad angelum· q̄uo fiet iſtud quoniam virū non ꝯgnoſco· Ly· i· cognoſcere nō p̄pono ſm̄ illud qd̄ dicunt doctores catholici· Beata virgo anteq̄ȝ deſpōſaret̄ ioſeph habuit obſeruātiam caſtitatis virginalis in deſiderio nō tamē exp̄ſſe· Sed cum poſtea deo ordināte eſſet deſpōſata ioſeph qui erat ī ſimili p̄poſito· ſimul emiſerūt votum· ⁊ reſpondēs āgel⁹ dixit ei· ſp̄ūſſanct⁹ ſuperueniet in te Ly· i· nō ꝯcipies modo humano ſed diuino· q̄z nō virtute ſeminis virilis: ſed virtute ſpirit⁹ ſancti· ⁊ virt⁹ altiſſimi obumbrabit tibi· q̄z in beata virgine ſub vmbra carnis latuit virt⁹ deitatis· Ideoq̧ et qd̄ naſcet̄ ex te· Gor· i· ex tua vera natura· ſanctum· q̄z de ſancto nō naſcetur niſi ſanctum· vocabit̄ fili⁹ dei Ly· non adoptiu⁹ ſicut alij: ſed naturalis· Ecce eliſabet ꝯgnata tua ⁊ ipſa cōcepit filium in ſenectute ſua· ⁊ hic mēſis ē ſext⁹ illi que vocat̄ ſteril' Ly· eius enim ſterilitas a tāto tempore iam erat nota q̧ ſic vocabatur· Quia nō erit impoſſibile apud deuȝ omne verbum· i· factum· Quia dicere dei eſt facere Vnde p̄s· cxlviij· Dixit ⁊ facta ſūt ipſe mandauit ⁊ creata ſūt· Dixit autem maria· ecce ancilla domini· vnde Bernard⁹· Que eſt hec tam ſublimis humilitas· q̄ cedere non nouit honorib⁹· inſoleſcere gl'a neſcit mater dei eligit̄· ⁊ ancillam ſe nominat· Fiat mihi ſcd̄m verbum tuum Ly· Nō ſtatim factum eſt· q̄z virtute dei cōcepit filium·

¶ In feſto ſanctoꝝ Phillippi ⁊ Iacobi· Euā· ſm̄ Ioh· xiiij·

In illo tempe· Dixit iheſus diſcipulis ſuis· Non turbet̄ cor veſtrum· creditis in deum ⁊ in me credite· In domō patris mei manſiones multe ſūt· Si quo min⁹ dixiſſem vobis· Quia vado parare vobis locum· Et ſi abiero ⁊ preparauero vobis locum· Iterum venio ⁊ accipiam vos ad meipſū· vt vbi ego ſum: ⁊ vos ſitis· ⁊ quo ego vado· ſcitis· ⁊ viam ſcitis· Dicit ei thomas· Domine neſcim⁹ quo vadis· Et quomodo poſſumus viam ſcire· Dicit ei iheſus Ego ſum via· veritas· ⁊ vita Nemo venit ad patrem niſi per me· Si cognouiſſetis me· ⁊ patrem meū vtiq̧ cognouiſſetis ⁊ amodo cognoſcetis eum· ⁊ vidiſtis eum· Dixit ei philipp⁹· domine oſtēde nobis p̄rez et ſufficit nobis Dicit ei iheſus Tāto tempe vobiſcū ſum: ⁊ nō ꝯgnouiſtis me· philippe q̄ videt me videt ⁊ p̄rez

Quomodo tu dicis: oſtēde nobis patrem. Non credis qꝛ ego in patre ⁊ pater in me eſt: v͛ba que ego loquor vobis a meipſo non loquor. Pater autem in me manēs ipſe facit opera Non credis qꝛ ego in patre. ⁊ pater in me eſt. alioquin ꝓpter opera ipſa credite. Amen amē dico vobis Qui credit in me opera que ego facio ⁊ ipſe faciet ⁊ maiora horum faciet. qꝛ ego ad patrem vado. Et quodcūqꝫ petieritis patreꝫ in nomine meo hoc faciam:

Poſtilla.

Non turbetur cor veſtrum creditis in deum ⁊c̄. Johā. xiiij. Hiſtoriā huiꝰ euangelij dixit iheſus annō eius. xxxiij. ix. kal̄. aprilis. feria. v. luna. iiij. indictione. vi. Ante inicium illiꝰ euangelij ſcribit ſanctꝰ Johannes ꝙ petrus dixit ad iheſum poſt cenam factam. domine quo vadis. Reſpōdit iheſus quo ego vado non potes me modo ſequi. ſequeris autem poſtea. dicit ei petrꝰ: quare nō poſſum te ſequi modo: animā meam pro te ponam. Reſpōdit iheſus: animam tuam pro me ponis. Amen amē dico tibi. nō cantabit gallꝰ donec me ter neges. ⁊ ait diſcipulis ſuis. Non turbet̄ cor veſtrum. Ly. Criſtus p̄dixerat diſcipulis iude ꝓditionem: ⁊ petri negationem: ⁊ ſuaꝫ paſſionem. ⁊ mortem. que omnia erant diſcipulis turbationis materia. ideo dicit. Non turbet̄ cor veſtrum. quaſi puſillanimes effecti. ꝓpter illa iam p̄dicta. Creditis in deum ⁊ in me credite. Ly. In quo oſtēdit ſuam deitatē. In domo patris mei māſiones multe ſūt. Tho. domꝰ patris hic vocatur gloria celeſtis. in qua ſūt multi gradus ⁊ diuerſa p̄mia meritorū. qꝛ alia eſt claritas ſolis. alia lune. alia ſtellarum. qꝛ vnuſquiſqꝫ quāto plꝰ deuꝫ hic diligit: tanto clariꝰ ibi deum videt. Si quo minꝰ dixiſſem vobis Ly. quaſi diceret ſi in celeſti beatitudīe eſſet aliquid minꝰ ⁊ defectuoſum dicerem vobis. Quia vado parare vobis locum in paſſione ſua ⁊ ap̄uit nobis ianuam regni celeſtis. Si abiero ⁊ preparauero vobis locum. iterum venio. Tho. hoc fit in morte cuiuſlibet electi ⁊ vltimo ad iudicium extremum. ⁊ accipiam vos ad meipſum. Tho. id eſt introducam in locū paratum ⁊ in māſiones celeſtes. vt vbi ego ſum. Tho. qui ſum caput veſtrum. ⁊ vos ſitis. qui eſtis membra mea id eſt vnam mecum gloriam habeatis. ⁊ quo ego vado ſcitis. ſ. ad patrem ⁊ viam ſcitis. Ly. viam per quam iuit chriſtꝰ. que fuit paſſio ⁊ mors ipſiꝰ Dicit ei thomas. domine neſcimꝰ quo vadis. ⁊ quomodo poſſumꝰ viam ſcire. dicit ei iheſus. Ego ſum via. Ly. inquātum homo. quia omnia que geſſi in humanitate ſunt via p̄ducēs vos ad gloriam. veritas et vita. inquātum deꝰ. qꝛ veritas illuminat intellectum ⁊ vita quietat et ſatiat deſiderium. vel ſic ſcd̄m thomam. Ego ſum via. ducēs. veritas lucens. vita. patiens Vel ſic. ego ſū via. non errās. veritas. non fallēs vita. non mortificans. vnde Ambroſius. ingrediamur hanc viam teneamus veritatem ſequamur vitam. Nemo venit ad patrem niſi per me. Li. in me credendo ⁊ me opere imitando. Si cognouiſſetis me. Lyra. perfecte quātum ad deitatem. ⁊ patrem meum vtiqꝫ cognouiſſetis. quia pater ⁊ filiꝰ ſunt vnum in deitate. ⁊ cognoſcetis eum amodo. quia poſt reſurrectionem ſuam ap̄uit illis ſenſum vt intelligerent ſcripturas. vt habetur Luce. xxiiij. Et extunc diſcipuli chriſti habuerunt pleniorem cognitionem de miſterio trinitatis. ⁊

vidiſtis eum. Ly. qꝛ videndo xp̄m viderũt ſuppoſitum filij in quo eſt natura diuina. q̄ eſt idem qđ pater. ⁊ ſic i filio qđ pater eſt viderãt Dicit ei philippꝰ. domine oſtende nobis patrem et ſufficit nobis Ly. q̄ſi diceret. dñe credo verbis tuis. ſed patrem videre deſidero. Credidit enim philippus ꝙ pater poſſet videri oculis corporalibus ſicut ⁊ filiꝰ. Dicit ei iheſus. Ly. oſtendẽdo ꝙ pater non videt̃ oculis corporalibꝰ in hac mortali vita. ideo ſequit̃. Tanto tempore vobiſcum ſũ et nõ ꝯgnouiſtis me Li. quaſi dicat magna ruditas ẽ ꝙ tam diu doctrinam meam audiſtis. ⁊ adhuc ita parum me ꝯgnoſcitis ſcđm deitatem. Philippe qui videt me. Li. ſm̄ deitatem. videt ⁊ patrem meum. Sicut ei pater nõ videt̃ niſi cum beatitudine ſic nec filiꝰ in ſua deitate. qꝛ viſio eſt merces ſanctoꝝ. quomodo tu dicis oſtẽde nobis patreꝫ. Li. qꝛ oculis corporalibꝰ non eſt viſibilis. Nõ credis qꝛ ego in patre ⁊ pater i me eſt. Li. quaſi diceret. iſtud debes credere ⁊ ſufficit tibi ad ſalutem. verba q̄ ego loquor a meipſo nõ loquor. i. a b hũanitate tãtum ſed deitate. pater autẽ in me manẽs ipſe facit opera. Li. filius enim ⁊ pater ſũt vnum in virtute operatiua. ex qua fiebãt opera miãculoſa. nõ credis qꝛ ego in patre ⁊ pat̃ in me eſt. Tho. per idemptitatẽ eſſentie ⁊ tamẽ diſtinctꝰ perſonaliter. alioquin ꝓpter opera ipſa credite. Li. q. d. Si verba nõ mouẽt vos ad credendum opera miraculoꝝ nature virtutem trãſcendẽtia debẽt vos ad hoc inducere. Amẽ amen dico vobis qui credit in me. opera q̄ ego facio ⁊ ipſe faciet. Tho. i. ſimilia in genere. quia ſicut ego curaui infirmos ⁊ ſuſcitaui mortuos. ſic ⁊ ipſe ſuſcitabit. ⁊ ſic de alijs. ⁊ maiora horum faciet. Ly. hoc patet Primo qꝛ plures ꝯuerſi ſũt ad fidem per p̄dicationeꝫ apoſtoloꝝ ꝙ̄ per p̄dicationeꝫ xp̄i. qꝛ per eos cõuerſa eſt multitudo gẽtium. per p̄dicationem autem xp̄i pauci iudeorum Iteꝫ apoſtoli p̄dicabãt oibꝰ linguis vt habet̃ Act. ij. Xp̄us autem p̄dicabat in vna ſola lingua. ſcꝫ hebraica. Secũdo in miraculis. ꝙ apl̄i maiora miracula fecerũt. Magnũ enim reputatum fuit ꝙ infirmi ſanabant̃ ad tactum fimbrie veſtimentoꝝ xp̄i. vt habet̃ Mar. vi. Sed maius videt̃ ꝙ ad tactum vmbre petri ſanabant̃ īfirmi vtꝫ Actu. v. Item xp̄s mortuos ſuſcitauit. ſed andreas ſimꝉ ⁊ ſemel quadraginta viros ſubmerſos ſuſcitauit vt habet̃ in legẽda ſua. Quia ad patrem vado. Tho. vt aſſiſtam vultui dei ꝓ vobis. Et ſi quid petieritis patrem in nomine meo. Tho. pertinẽs ad ſalutem. Nam nomen eius eſt iheſus qui ſaluator interp̄tat̃. hoc faciã Tho. in quo oſtẽdit ꝙ habet eãdem poteſtatem cum patre. Hoc faciam. Li. ſcꝫ eadẽ virtute qua ⁊ pater

¶ In feſto Inuentionis ſancte crucis.

IN illo tempore. Erat homo ex phariſeis Nicodemꝰ nomine ⁊c̄. Hoc euãgelium cum ſua poſtilla q̄re ante i feſto trinitatis.

¶ In feſto Iohannis ante portã latinam.

IN illo tẽpore Dixit iheſus petro ſeq̄re me ꝯuerſus ⁊c̄. Hoc euãgeliũ cum ſua poſtilla q̄re ante in feſto Iohãnis.

¶ In feſto Iohãnis baptiſte. Euan. ſcđm Lu. p̄.

IN illo tempore. Elizabeth impletum eſt tempꝰ pariẽdi ⁊ peperit filiũ. Et audierũt vicini ⁊ cognati eius. quia magnificauit dominus miſericordiã ſuam cum illa. ⁊ cõgratulabãtur ei.

Et factum eſt in die octauo venerūt circumcidere puerū. ⁊ vocabāt eum nomine patris ſui zachariā. ⁊ reſpōdens mater eius dixit. Nequaq̄: ſed vocabit̄ iohānes. ⁊ dixerūt ad illā. q̄ꝛ nemo eſt in cognatiōe tua qui vocet̄ hoc nomine. Innuebāt autem patri eius : quem vellet vocari eum. ⁊ poſtulās pugillarem ſcripſit dicens Iohānes eſt nomē eius. ⁊ mirati ſūt vniuerſi. Apertū eſt autem illico os eius ⁊ lingua eius ⁊ loquebat̄ bene dicēs deum. Et factꝰ eſt timor ſuper omnes vicinos eoꝝ ⁊ ſuper oīa montana iudee diuulgabant̄ omnia v̄ba hec. Et poſuerūt omnes q̊ audierāt in corde ſuo dicētes. quiſputas puer iſte erit. etenim manus domini erat cum illo. ⁊ zacharias pater eius ipletus eſt ſpūſancto. ⁊ ꝓphetauit dicēs Benedictꝰ dominꝰ deus iſrl̄ q̄ꝛ viſitauit ⁊ fecit redemptionē plebꝭ ſue.

Poſtilla

Eliſabeth impletum eſt tempꝰ pariēdi. Lu. i. Hiſtoriam huiꝰ euāgelij facta ē Anno xp̄i primo vſuali. viij. kal. iulij. feria. vi. lūa. xviij. indictiōe. iij. Ante inicium illiꝰ euangelij ſcribit ſanctꝰ Lucas in eodē ca. ꝙ poſtq̄ maria cōcepit ihesum xp̄m Exurgēs maria abijt in mōtana ⁊ intrauit domum zacharie ⁊ ſalutauit Eliſabeth. ⁊ māſit cum ea tribꝰ mēſibꝰ. Nam in mēſe. vi. a cōceptione iohānis venerat maria ad eliſabeth et in menſe nono natꝰ eſt iohānes. Vnde hic dicit̄. Eliſabeth impletum eſt tempꝰ pariendi. Ly. ſcꝫ nouē mēſium. ⁊ peperit filium. ſicut per angelum fuerat p̄dictum. ⁊ audierūt vicini. Ly. i. illi qui erāt ei cohabitātes. ⁊ cognati qui erāt ex eius cōſanguinitate ⁊ affinitate. q̄ꝛ magnificauit dominꝰ miſericordiam ſuam cū illa. Ly. id eſt magnam miſericordiam fecit ei. auferēdo ſterilitatis obprobrium ⁊ dādo ei tātum ⁊ talem ſicut ānūciatum eſt mirabiliter. ⁊ cōceptū ſupnaturaliter. ⁊ cōgratulabant̄ ei. ſ̄m quod dixerat angelus zacharie. Multi in natiuitate eius gaudebunt. ⁊ factum eſt die octauo. ſcꝫ a natiuitate p̄curſoris. Venerūt circūcidere puerum. ſicut p̄cipit̄ Gen. xvij. et q̄ꝛ in circūciſione imponebat̄ tunc nomen ſicut modo imponit̄ in baptiſmo. ideo ſubdit̄. ⁊ vocabūt eum nomine patris ſui zachariam. Ly. quia iſtud fuit antiquitꝰ ſatis cōmuniter obſeruatū. ⁊ adhuc obſeruat̄ freq̄nter. maxime in magnis perſonis ꝙ filiꝰ primogenitꝰ nominat̄ nomine patris. ⁊ reſpondēs mater eius dixit. nequaq̄. ſcꝫ vocabit̄ zacharias. ſed vocabit̄ iohānes. Ly. hoc enim ſibi a deo fuit reuelatum. q̄ꝛ a marito nō didicit cum factꝰ eſſet mutus anteq̄ rediret ad eam de templo. ⁊ dixerūt ad illam q̄ꝛ nemo eſt in ꝯgnatōe tua qui vocet̄ hoc nomine. ſcꝫ iohannes Ly. ꝯgnatio hic ꝓpinquitas generis vocat̄. de qua nullꝰ ſic fuerat vocatꝰ ſcꝫ de cognatiōe eliſabeth vel mariti eius. Innuebāt auteꝫ patri eius quē vellet vocari eum. ſcꝫ per ſigna viſibilia. Exquo patet ꝙ zacharias non tātum fuit mutꝰ. ſed eciam ſurdꝰ. Si enim potuiſſet intelligere verba queſiuiſſet ab eo per verba ⁊ nō per talia ſigna. ⁊ poſtulās pugillarem. i. tabulam ad ſcribendum. ſcripſit dicens. Iohānes eſt nomē eius ⁊ mirati ſūt vniuerſi. Gor. de cōueniencia inter patreꝫ ⁊ matrem quātum ad pueri nominationē. Apertum eſt auteꝫ illico os eius. Gor. non per moram quia neſcit tarda molimina ſpiritꝰ ſancti gratia. Vnde ambroſi. Soluit hōs linguā quā icredulitas ligaueāt. Et factꝰ eſt timor magnꝰ ſuper oēs vicinos eoꝝ Ly. i. admiratio magna vel timor dei qui ſic mirabiliter puniuerat zachariam. ⁊ liberaueãt. ⁊ ſuper omnia mõtana iudee diuulgabãtur omnia verba hec. Ly. qꝛ facta inſolita ⁊ mirabilia libẽtiꝰ narrant̃. ⁊ poſuerũt oẽs q̃ audierãt in corde ſuo. Ly. qꝛ talia magis memorie cõmẽdãtur dicentes. Quiſ putas puer iſte erit. quaſi diceret valde magnꝰ erit. etenim manꝰ domini erat cum illo. Ly. virtus dei opatiua miraculoꝝ in eius annũciatione. cõceptione. ⁊ natiuitate oſtenſoꝝ. ex quibꝰ rõnabilit̃ cõcludebat̃ magnitudo pueri futura coram deo. ſicut p̄dictum eſt ab ãgelo zacharie patri eius. erit enim magnꝰ coram dño ⁊ zacharias pat̃ eiꝰ impletus eſt ſpũſancto ⁊ ꝓphetauit dicẽs. Bñdictꝰ dominꝰ deus iſrl̃. qꝛ viſitauit. Glo. dominꝰ iheſus genꝰ humanũ in ſua incarnatiõe viſitauit. ⁊ fecit redemptionẽ. in ſua paſſiõe. p̄s. cxxxi. Copioſa apud eum redemptio. plebis ſue iſrl̃.

In feſto viſitatiõis btẽ marie v̾ginis. Euã. ſm Lu. i.

IN illo tempore. Exurgẽs autem maria abijt in mõtana cum feſtinatiõe in ciuitatem iuda ⁊ intrauit domum zacharie ⁊ ſalutauit eliſabeth. Et factum ẽ vt audiuit ſalutationẽ marie eliſabeth exultauit infans in vtero eius. ⁊ repleta eſt ſpũſancto eliſabeth ⁊ exclamauit voce magna. ⁊ dixit. Benedicta tu ĩter mulieres ⁊ benedictꝰ fructus ventris tui. ⁊ vnde mihi hoc. vt veniat mat̃ domini mei ad me ecce enim vt facta eſt vox ſalutatiõis tue in auribꝰ meis. exultauit in gaudio infans in vtero meo. Et beata q̃ credidiſti quoniã ꝑficient̃ in te q̃ dicta ſũt tibi a dño Et ait maria. Magnificat aĩa mea dñm Et exultauit ſpũs meꝰ in deo ſalutario meo

Poſtilla

EXurgẽs maria abijt in mõ. ⁊ c̃ Luce. p̄. Hiſtoria huiꝰ euangelij facta eſt Anno xp̄i vſuali. ij. nonas. ap̄lis. feria. ij. luna. i. indictione. iij. Et reuerſa eſt in domũ ſuam Anno xp̄i vbi ſupra. ij. nonas iulij. ſabbato. luna. iiij. indictione. iij. Ante inicium illiꝰ euangelij ſcribit ſanctus Lucas. quãdo angelꝰ in annũciatione domini dixit ad mariam matrem xp̄i. Et ecce eliſabeth cognata tua ⁊ ipſa cõcepit filium in ſenectute ſua. ⁊ hic eſt mẽſis ſextꝰ illi q̃ vocat̃ ſterilis. qꝛ nõ erat impoſſibile apud deum omne verbum. Dixit autem maria. Ecce ãcilla domini fiat mihi ſm verbum tuũ. ⁊ diſceſſit ab ea ãgelꝰ Et ſtatim ſequit̃. Exurgẽs maria ſcꝫ de loco in quo erat qñ angelꝰ ad eã venit. abijt in mõtana Ly. qꝛ locus vbi habitabat zacharias erat altior q̄ʒ galilea a q̃ receſſit maria cũ feſtinatiõe Ly. vt oñderet qꝙ virgo non debet morari ĩ loco publico nec ibi cõtrahere colloquia. in ciuitatem iuda. i. iheruſalem. ⁊ ſalutauit eliſabeth. Lyra. qꝛ erat humilima ⁊ qꝛ ad eius obſequium veneat Et factum eſt vt audiuit ſalutationẽ marie eliſabeth exultauit infans in vtero eius Glo. ſicut illa aduẽtum marie. ſic iſte aduentum domini ſenſit Gorra. ecce q̄ʒ magne virtutis eſt beate virginis ſalutatio. qꝛ cõfert gaudium. cõfert ⁊ ſpiritũſanctum. cõfert ⁊ reuelationẽ ſecretorum diuinoꝝ. cõfert ⁊ ꝓphetie actum Et ideo certe libẽter ſalutãda eſt ꝓpter reuelatiõis lucrum Bene ergo maria potuit orẽ ſalutare. que ſalutem habebat in ventre ⁊ in corde. Et repleta eſt ſpũſancto eliſabeth ⁊ exclamauit voce magna Ly.

iſta magnitudo vocis intelligēda eſt tam rōne deuotionis q̄ ſoni exterioris. Bn̄dicta tu inter mulieres .i. ſuper oēs mulieres. ⁊ benedictus fructus ventris tui. Vnde in ps̄. cxvij. Benedictꝰ qui venit in nomine dn̄i deus dominꝰ ⁊ illuxit nobis. ⁊ vnde mihi hoc. vt veniat mater dn̄i mei ad me Ly. iſta enim nō poterat ſcire niſi per reuelationem ſpūſſancti. ecce enī vt facta eſt vox ſalutationis tue in auribꝰ meis. exultauit in gaudio infans in vtero Li. eliſabeth per ſpiritumſanctuꝫ ꝯgnouit. ꝙ illa exultatio fuit ꝓpt̄ pn̄tiam domini in vtero virginali. ⁊ beata q̄ credidiſti Ly. qꝛ per aſſenſum fidei cōcepit. quoniā perficient̄ in te q̄ dicta ſunt tibi a domino Li. per angelum annūciantem. ⁊ ait maria. Magnificat aīa mea dominum. Ly. nō tātum labia mea dominū cui debet̄ laus ⁊ honor. ⁊ exultauit Cor. nō pigritauit. vt patꝫ Abacu. iij. Exultabo in dō iheſu meo. in deo. nō in mūdo Vn̄ in ps̄. lxvij. Renuit cōſolari anima mea memor fui dei ⁊ delectatꝰ ſum. ſalutari meo qui eſt meꝰ ꝓprius filiꝰ per generātionem ⁊ ſaluator omniū per ſuam paſſionem.

¶ In feſto ſancti petri apoſtoli Euāgelium ſcd̄m Matheum. xvi.

IN illo tempore. Vēit iheſus in partes ceſarie philippi. Et intērogabat diſcipulos ſuos dicens. Quem dicūt homines eſſe filium hominis. At illi dixerūt. Alij iohānem baptiſtam: alij autem heliā. alij vero iheremiam. aut vnum ex ꝓphetis. Dicit illis iheſus. Vos autem quem me dicitis. Reſpondēs ſimō petrus dixit. tu es xp̄s filiꝰ dei viui. Reſpondens autem iheſus dixit ei. Beatus es ſimō bariona quia caro ⁊ ſanguis nō reuelauit tibi: ſed pater meus qui eſt in celis. Et ego dico tibi. Quia tu es petrus ⁊ ſuper hāc petrā edificabo eccleſiam meam. Et porte inferi non preualebūt aduerſus eā. Et tibi dabo claues r̄gni celoꝝ. Et qđcunqꝫ ligaueris ſuper terram erit ligatum ⁊ in celis. quodcūqꝫ ſolueris ſuper terram erit ſolutum ⁊ in celis

Poſtilla

VEnit iheſus in partes ceſarie Math. xvi. Hiſtoria huius euangelij facta eſt Anno xp̄i. xxxij. iiij. kal̄. auguſti. feria quarta. luna. xij. indictione quinta. Ante inicium illiꝰ euangelij ſcribit ſanctꝰ Math. in eodem ca. ꝙ xp̄us dixit diſcipulis ſuis Cauete a fermēto phariſeorum et ſaduceorum. at illi cogitabant intra ſe dicentes: qꝛ panes non accepimus Sciens autem iheſus dixit. quid cogitatis inter vos modice fidei: qꝛ panes non habetis Nōdum intelligitis: neqꝫ recordamini quinqꝫ panuꝫ in quinqꝫ milia hominum. Et quot cophinos ſumpſiſtis. neqꝫ ſepteꝫ panum in quatuor milia hominum. ⁊ quot ſportas ſumpſiſtis quare non intelligitis: quia nō de pane dixi vobis Cauete a fermento phariſeorum et ſaduceorum. Tunc intellexerunt quia non dixerat a fermento panuꝫ ſed a doctrina phariſeorum ⁊ ſaduceorum. Tunc ſtatim ſequitnr euangelium hodiernum. Venit iheſus in partes ceſarie philippi. Lyra. Ceſaria philippi eſt ciuitas in terminis iudee. quam philippus filius herodis īnouauit ⁊ reedificauit. que antiquitus dicta eſt lachis: ſed poſtmoduꝫ nominauit eam ceſariam in honorē tiberij ceſaris qui dedit ei quartam partem regni. vt dicit Joſephus. Dicitur eciam ceſaria philippi ad differentiam alterius ciuitatis que dicit᷑ cesarea palestine. vbi corneliꝰ centurio mãsit. vtꝫ Actu. x. Interrogabat discipulos suos. Ly. nõ ignorans quid crederet vel quid respõderent. sed vt eoꝝ fideli cõfessione conuenientiꝰ solidaretur in fide. quem dicunt esse filium hominis. Lyra. i. turbe vulgares. qꝛ de ipso erant varie opiniones in populo. At illi dixerũt. alij iohãnem baptistam. cuiꝰ opinionis fuit herodes ⁊ sui sequaces. vtꝫ Mat. xiiij. Audiuit herodes famam ihesu. ⁊ ait pueris suis hic est iohes baptista ipse surrexit a mortuis. ⁊ ideo ꝟtutes operant᷑ in eo. alij autẽ heliam. ꝓpter zelum veritatis. alij vero ihieremiam ꝓpter patiẽtiam in aduersis. aut vnum ex ꝓphetis. scꝫ helizeum ꝓpter excellẽtiam sapie. vos ãt quem me esse dicitis. Ly. quasi diceret. Si alij errãt opinione falsa vos tamẽ non debetis errare. qui tã diu mecum fuistis. ⁊ meam doctrinam frequẽter audiuistis. ⁊ miracula tãta vidistis. respondẽs petrus dixit. Ly. petrꝰ tanꝗ̃ principalis inter alios pro se ⁊ ꝓ alios dedit responsũ. Tu es xp̄s. Li. qui interp̄tat᷑ vnctꝰ ⁊ sic confitet᷑ eius humanitatẽ. filiꝰ dei. s. naturalis ⁊ nõ adoptiuꝰ sicut alij. Et per cõsequẽs eiusdem nature cum deo patre ⁊ sic cõfitet᷑ veritatem diuine nature ⁊ humane in eodẽ supposito. viui. hoc addit ad differentiam illorum qui colebant᷑ tanꝗ̃ dij a gentilibus. vt hercules ⁊ iupiter ⁊ sic de alijs. respondẽs autem ihesus dixit. Beatus es simon bariona. i. filius iohãnis Vnde ihero. dicit ꝙ deberet dici bariohãna. Bar. ei idem est qd̄ filiꝰ. ⁊ iohãna. q̄si filiꝰ iohãnis. scd̄m illud Ioh. xx. Simõ iohã. diligis me plus his. sed scriptoꝝ vicio deprauatum est. dicit᷑ autem hic. Beatꝰ es simon bariona qꝛ scꝫ ꝯfessio vere fidei ducit ad beatitudinẽ. caro ⁊ sãguis nõ reuelauit tibi. Li. i. homo mortal' nõ docuit te istam veritatem. sed pater meꝰ. ⁊ per ꝯsequẽs tota trinitas quia indiuisa sũt opera trinitatis. ⁊ ego dico tibi qꝛ tu es petrꝰ Li. i. ꝯfessor vere petre q̄ est xp̄s. ⁊ super hãc petram. quam ꝯfessus es. i. sup xp̄m. edificabo ecclesiam meam. ⁊ porte inferi. i. persecutiones tyrãnorum ⁊ insultꝰ ⁊ temptatiões spirituũ inmũdorum. Non p̄ualebũt aduersus eã. a vera fide subuertendo. ⁊ tibi dabo claues regni celorũ. Li. Iste claues non sũt materiales: sed potestas spiritualis q̄ duplex est. Vna est ptãs spũalis discernẽdi peccatuꝫ a nõ peccato sicut in veteri lege sacerdotes iudicabãt inter lepram ⁊ nõ lepram Alia clauis est potestas admittendi ad regnum vel excludẽdi ſm veꝝ iudicium p̄habitũ qꝛ debẽt indigni excludi ⁊ digni recipi. Et qdcũqꝫ ligaueris Gor. claue non errãte. sup terram Li. i. cum debito vsu clauiũ. erit ligatum ⁊ in celis ⁊ qdcũqꝫ solueris super terrã erit solutum ⁊ in celis. i. deꝰ illud approbat in celis

In festo sancte margarete

In illo tempore. Dixit ihesus discipul' suis pabolã hãc. Simile ẽ regnũ celorũ thesauro abscõdito ⁊c. Hoc euãgeliũ cũ sua postilla q̄re infra in communi sanctoꝝ de ꝟginibꝰ

In festo sancte marie magdalene

Euã. ſm Lucam. vij.

In illo tp̄e. Rogabat ihesũ q̄dã phariseꝰ. vt mãducaret cũ illo. Et igressus domũ pharisei discubuit Et ecce mulier q̄ erat in ciuitate peccatrix vt cognouit qꝛ accubuit ĩ domo pharisei. Attulit alabastꝝ vnguẽti ⁊ stãs retro secꝰ pedes eius lacrimis cepit rigare pedes eius. ⁊ capillis capitis sui tergebat. ⁊ osculabatur pedes eius et vnguēto vngebat Vidēs aūt pharıſe⁹ qui vocauerat ipſū. Ait intra ſe dicēs. hic ſi eſſet ꝓpheta ſciret vtiqꝫ que ⁊ q̄lis eſt mulier q̄ tāgit eum qꝛ peccatrix eſt. Et reſpondēs iheſus dixit ad illum Simō habeo tibi aliquid dicere. At ille ait. magiſter dic Duo debitores erāt cuidā feneratori. vn⁹ debebat denarios quingētos: ⁊ ali⁹ quinq̄ginta. nō habentib⁹ illis vnde redderēt donauit vtriſqꝫ his Quis ergo eum pl⁹ diligit. Et reſpondēs ſimō dicit. eſtimo qꝛ is cui pl⁹ donauit. at ille dixit ei. Recte iudicaſti. et cōuerſus ad mulierem dixit. ſimō vides hāc mulierem: intraui domū tuam aquam pedib⁹ meis non dediſti. hec autem lacrimis rigauit pedes meos ⁊ capillis ſuis terſit. Oſculū mihi nō dediſti hec autē exquo intraui nō ceſſauit oſculari pedes meos Oleo caput meum nō vnxiſti. Hec autē vnguēto vnxit pedes meos. ꝓpter qđ dico tibi: remittūtur ei pctā multa. qꝛ dilexit multum. Cui autem min⁹ dimittit̄: min⁹ diligit. Dixit autem ad illam: remittūtur tibi pctā tua Et ceperūt qui ſimul accūbebāt dicere intra ſe Quis eſt hic qui etiam pctā dimittit. Dixit autem ad mulierē Fides tua te ſaluam fecit: vade in pace.

Poſtilla

ROgabat iheſum quidam phariſe⁹ Lu. vij. Mat. xxviij. Mar. xiiij. Joh. xij. Hiſtoria hui⁹ euāgelij facta eſt Anno xp̄i. xxxi. ij. ydus decēbris. feria. vi. luna. xiiij. indictione iiij. Ante inicium illi⁹ euāgelij ſcribit ſanct⁹ Lu. in eo. ca. ꝙ xp̄s dixit phariſeis ⁊ ſcrib. Venit enī io. baptiſta neqꝫ manducās panē neqꝫ bibēs vinū ⁊ dicitis demoniū habet. venit filius hoīs māducās ⁊ bibēs ⁊ dicitis. ecce hō vorator ⁊ bibēs vinū. amic⁹ publicanoꝝ ⁊ pctoꝝ. Et tūc ſequit̄ euāgeliū hodiernū. Rogabat iheſū q̄dā phariſe⁹ vt māducaret cum illo ⁊ ingreſſus domū phariſei diſcubuit Li. legit̄ autē xp̄m māducaſſe cū pctōribus vt eos ad pn̄iam inducēt. vt habet̄ Mat. ix. Itē cum amicis ⁊ familiarib⁹ vt eoꝝ deuotionē augmētaret vt ꝺꝛ Jo. xi. de matha ⁊ maria magdalena. Itē cum ꝯgnatis pauperib⁹ vt eoꝝ inopiā ſupplēt. vt habet̄ Jo. ij. de nuptijs vbi deficiēte vino xp̄us aquā ꝯuertit in vinū. Itē cum phariſeis ſup̄bientib⁹ vt eoꝝ ſup̄biā cōfutaret ꝓut hic habet̄ vt videbit̄ ꝓſequēdo. ⁊ ecce mulier Gor. ſcꝫ maria magdalena: ſed nō noiat̄ hic. qꝛ adhuc erat in ſtatu culpe ſ̄m opinionē hoim. q̄ erat in ciuitate Li. vbi multi hoies ſūt. exquo ꝯuincit̄ ꝙ m̄ltos attraxerat ad pctm̄. peccatrix. Li. ſed iam de peccatis ſuis plene ⁊ pfecte cōtrita. vt ꝯgnouit ꝙ ih̄s .i. ſaluator. accubuiſſet in domo phari. attulit ſcꝫ ſtatim. alabaſtꝝ vnguenti .i. vas alabaſtrum vnguēto plenū. ⁊ ſtās retro. Li. qꝛ pre verecūdia ſui peccati nō audebat ſe āte ponere. lacrimis cepit rigare pedes eius Li. ex quib⁹ patꝫ magnitudo cōtritionis. exquo tantum fleuit ꝙ potuit lauare pedes vni⁹ hominis nudis pedib⁹ incedētis. et capillis capitis ſui tergebat. Ly. quib⁹ ante ad ꝯpoſitionē eius abuſa fuerāt. ⁊ oſculabat̄ pedes eius. vt totum ſeruiret in pn̄ia. quicquid ex ſe deum ꝯtempſerat in culpa. ſ̄m qđ dꝛ Gre. ⁊ vnguēto vngebat. Ly. ad refrigerium caloris ⁊ mitigationē doloris ex labore itineris. vn̄ Gre. vnguētū qđ ſibi turpit̄ exhibuerāt. hoc iam deo laudabilit̄ offerebat. vidēs autē phariſe⁹ Gor. predictam mulierem plorantem nec cōpatiens. ait intra ſe. ſcꝫ occulte ꝯtra hoſpitē ſuum murmurādo. di. hic ſi eſſꝫ ꝓpha ver⁹ ſciens occulta. ſciret vtiq̧ q̄ ⁊ qualꝭ eſt mulier Glo. q̄ eſt in pſona ⁊ qualis in vita. q̄ peccatrix eſt. ⁊ non debēt ſe tāgi pmittere ab ea. ⁊ reſpondens iheſus Glo. ſcʒ cogitatiōi eius que ſoli deo nota eſt. in quo oſtēdit ſe pl⁹ q̄ꝫ ꝓpheta m. Unde ps. xi. Dn̄s ſcit cogitationes hoīm. ſimō habeo tibi aliquid dicere. at ille ait. magiſter dic. Duo debitores erāt cuidam feneratori. Glo. ſenſus litteralis planus eſt. Miſtice fenerator iſte deum ſignificat. qui ꝑ culpa momentanea penam eternam exigit ⁊ ꝓ donis gr̄ciarum exigit meritum bonoꝝ opeꝝ. duo debitores. Glo. duo ſtat⁹ peccatorum. erāt cuidam feneratori. id eſt deo. vnus debebat denarios quingētos. ⁊ ali⁹ quinquaginta. ſcʒ qui pl⁹ peccaueāt. nō habentib⁹ illis vnde redderent. q̄ nullus p̄dictoꝝ a debitis poteſt abſolui ꝓprijs virib⁹ abſq̧ gratia. vt patet Jo. xv. Sine me nihil poteſtis facere. donauit vtriſq̧ his .i. cōdonauit. quis ergo eum plus diligit. reſpondēs ſimon dixit. eſtimo q̄ is cui pl⁹ donauit .i. condonauit relaxādo. at ille dixit. recte iudicaſti. q̄ ſicut dicit Gregori⁹. Cum creſcūt dona creſcūt ⁊ raciones donorū. ⁊ cōuerſus ad mulierem Glo. per miſericordiam. de⁹ enim a peccatorib⁹ auertit faciem ſuam. ſm illud Deutro. xxxij. abſcōdam faciem meam ab eis ſed ad penitētes ſe cōuertit. vt patet Zacha. p. Cōuertimini ad me ⁊ ego cōuertar ad vos. dixit ſimoni vides hāc mulierem intraui i domum tuam. aquam pedib⁹ meis nō dediſti. Li. qui tamē erant lutoſi ſeu puluerisati. eo q̄ ſine calciamentis incedebat. hec autē lacrimis rigauit pedes meos ⁊ capillis ſuis terſit. oſculum mihi nō dediſti. Li. quod ē amicicie ſignum. Hec autem ex quo intraui nō ceſſauit oſculari pedes meos. quaſi diceret. nō ſolum oſculum dedit mihi ſed multiplex. oleo caput meum nō vnxiſti. Glo. quod ſolet fieri i ſignum leticie ⁊ hilaritatis. ſm illud ps. xliij. Unxit te de⁹ deus tu⁹ oleo ⁊c. ꝓpter qđ dico tibi remittūtur ei peccata multa. ſcʒ mulieri penitēti. quoniam dilexit multum. p. petri. iij. Caritas operit multitudinē peccatoꝝ. vt patet Prouer. v. vniuerſa delicta operit caritas. cui autē min⁹ dimittitur min⁹ diligit. Li. remiſſio enim culpe aut nulla ē. aut totalis ſimul: ſed remiſſio pene fit per partes ⁊ nō tota ſimul de communi curſu. licet aliquādo fiat tota ſimul ꝓpter feruorem penitentis ⁊ ex libertate dei. ⁊ hoc in ꝓpoſito in hac muliere. ideo ſequit̄. remittūtur tibi peccata tua. Lira. nō ſolum quātum ad culpam: ſed etiam quātum ad penaʒ ex vehemēti amore dei ⁊ horrore peccati preteriti Glo. ⁊ ponitur hic preſens ꝓ preterito. remittūtur .i. remiſſa ſūt Et ceperūt qui ſimul accumbebāt dicere intra ſe quis eſt hic q̄ etiam peccata dimittit Li. hec dicebāt q̄ videbāt tātum humanitatem exterius apparentē ſed ignorabant deitatē interi⁹ latentē. q̄ pctā p̄t dimittere. dixit aūt ad mulierē fides tua. Glo .i. fides tibi a deo īfuſa. ſaluā te fecit. Uñ Beda. fides te ſaluā fecit. q̄ qđ petijt poſſe ſe accipe n̄ dubitauit. vade i pace Glo .i. in q̄ete ⁊ incelſa tōe a vitijs. vtʒ Ro. v. iuſtificati ex fide pacē habeam⁹.

In feſto ſancti Jacobi apl̄i. Euā. ſcd̄m Mat. xx.

In il. tē. Acceſſit ad iheſū mr̄ filioꝝ zebedei cū filijs ſuis adorās ⁊ petēs aliq̄d ab eo. q̄ dixit ei q̄d vis. ait illi. Dic vt ſedeāt hi duo filij mei. vnus ad dexterā tuā ⁊ ali⁹ ad ſiniſtrā tuā in regno tuo· Rñdēs aūt ih̄s dixit· Neſcitis q̄d petatis· poteſtis bibē calicē quē ego bibiturꝰ ſū· dicūt ei poſſuꝰ· ait ill' calicē q̄dē meū bibetis Sedere aūt ad dexterā meā ⁊ ſiniſtrā nō eſt meū dare vobis ſ; q̄bꝰ patū eſt a patre meo·

Poſtilla·

ACceſſit ad ihesū mat' filiorꝫ ⁊c̄· Mat·xx· Mar·x· Luce·xxij· Hiſtoria huiꝰ euā· facta ē āno xp̄i·xxxiij· xvij·kal'·aplis·feria·iiij·lūa·vi·indictōe·vi· Añ iniciū illiꝰ euā·ſcri·ſan·mat·i eo·c· Aſcēdēs ih̄s iheroſolimā aſſūpſit·xij·diſcipulos ſuos ſecreto· et ait ill'·ecce aſcēdimꝰ iheroſolimā ⁊ filiꝰ hoīs tradet' pncipibꝰ ſacerdotū et ſcrib̄·⁊ ↄdēnabūt eū morte ⁊ tradēt eū gētibꝰ ad illudēdū ⁊ flagellandū ⁊ crucifigēdū ⁊ t'cia die reſurget Tūc ſtati ſequit' euā·hodier· Acceſſit ad ihesū· Li· iudei eſtiabāt xp̄m p ꝓphetas ꝓmiſſū regnū tpalit' i ihrl'z ꝗ ſcp̄turas de regno xp̄i corpalit' intelligebāt·⁊ id̄ regnū ablatū a iudeis p romanos :credebāt ſibi reſtituēdū p xp̄m· ꝓpt' qđ dicebāt xp̄o· Act· p̄· Dñe ſi i tpe hoc reſtitues regnum iſrl' ⁊c̄·⁊ hoc Ja·⁊ io·filij zebedei ⁊ mat' eorꝫ audiētes xp̄m pꝰ mortē·iij· die reſurrecturꝫ ·credidērūt ipſū imediate pꝰ reſurrectionē regnūꝫ i iheruſalē tpalit'·⁊ id̄ cupiētes ei eē collaterāles p̄ ceteris ·ꝗ erāt eiꝰ ↄgti·informauerūt m̄rē ſuā de petitōe ſeqnti· et hoc ē qđ h̄ đr· tūc audita reſurrectiōe xp̄i futa· acceſſit ad ihesū m̄r filiorꝫ ⁊c̄· Li· Nō em̄ pꝰ petijt i ſpālit' ſ; tm̄ in gn̄ali· vt ↄceſſiōe facta i gn̄ali ꝓmo pꝰ ea nō poſſ; ſibi denegare in ſpāli· q̄ dixit ei· q̄d vis Li· n̄ q̄rit vt inſciꝰ ſ; vt petitō ſua ↄuemētiꝰ ordinatur irronabil'· ait illi· dic vt ſedeant hi duo filij ⁊c̄· Li·i· ſint tibi collaterāles ⁊ maiores i regno tuo pꝰ te· qđ q̄dē regnū credebāt tpale vt dictū ē· nō ē mirꝫ ſi talia ap'li credebāt ⁊ appetebāt q̄ adhuc carnales erāt ⁊ nōdū illūmati pfecte nec ↄfirmati p gr̄am ſpūſſci· Rñdens aūt ih̄s dixit· neſcitis q̄s petatis Li· Rñdit filijs ⁊ nō matri· Quia ſciebat eā miſſā a filijs et iformatā de petitōe faciēda p eis ·poteſtis bibē calicē quē ego bibiturus ſū Ly·i· ſuſtinē mortē ignominioſam ⁊ crudelē· quā ego paſſurꝰ ſum· et per quam debeo venire nō ad regnum tēporale vt creditis :ſed eternū ·Dicūt ei poſſumꝰ Ly· loquūtur ſicut inexperti ꝓprie volūtatis quod patuit p effectū· q̄a in paſſione xp̄i fugerūt pre timore mortis· ait illis· Calicem quidē meū bibetis ·i·paſſiōes ꝓ me ſuſtinebitis ·Ly· ꝗ iacobꝰ ꝓpter xp̄m ab herode ocaſus eſt· vt habet' Act·xij·⁊ iohānes in dolium feruentis olei ꝓpter xp̄m dimiſſus eſt· inſup fuit etiā miſſus in exiliū ꝓpt' xp̄m·⁊ ſic patuit ꝙ habuit ꝓmptā voluntatē moriēdi ꝓpt' xp̄m· ſedē aūt ad dexterā meā ⁊ ad ſiniſtrā nō eſt meū dare vob̄ Ly· i illo ſtatu i q̄ eſtis ·i· nōdū humiliatis ⁊ carnalibꝰ· ſed quibꝰ paratū ē a p̄re meo Ly· vere hūilib; et ſpūalia ſapientibus

Vincula petri·

IN illo tpe· Venit ihesus in ptes ceſarie philippi ⁊c̄· Hoc euāgeliū cū ſua poſtilla quere añ in feſto ſci petri ⁊ pauli apoſtolorꝫ·

In inuētione ſci Stephani Euan· ſcdm Math·v·

IN illo·tē·d·i·d·ſ· Vos eſtis ſal t're Quod ſi ſal euanuerit· in quo ſaliet' ad nihilū valꝫ vltra: n̄ vt mittat' foras ⁊ ↄculcet' ab hoībꝰ vos eſtis lux mundi· Nō pt citas abſcōdi ſup̄ mōtē poſita Neq; accēdūt lucnā ⁊ ponūt eā ſb̄ modio: ſ; ſup cādelabꝝ vt luceat oībꝰ q̄ i domo ſūt· Sic luceat lux v'a coram hoībꝰ vt videāt opera veſtra bona: ⁊ glorificēt patrem vestrum q̄ in celis est. Nolite putare quoniā veni soluere legem aut ꝓphetas. nō veni soluere: sed adimplere. Amen q̄ppe dico vobis donec trāseat celum ⁊ terra. iota vnum aut vnꝰ apex non preteribit a lege donec omnia fiāt. qui ergo soluerit vnum de mādatis istis minimis ⁊ docuerit sic homines minimꝰ vocabit̄ in regno celorū. qui autem fecerit ⁊ docuerit hic magnꝰ vocabitur in regno celorum.

Postilla.

Vos estis sal terre. Mat.i. Marci.ix. Lu.xv. Historia huiꝰ euāgelii facta est Anno xp̄i.xxxi.ii.ydꝰ iulii. feria.v. luna.xvi. indictiōe.iiii Ante inicium illiꝰ euāgelii scribit sanctus Mat. in eodem ca. ꝙ xp̄s dixit discipulis suis. Beati estis cū male dixerint vobis hoīes ⁊ ꝑsecuti vos fuerīt ⁊ dixerint omne malam aduersum vos mentiētes ꝓpter me gaudete ⁊ exultate quoniaꝫ merces vestra copiosa est in celis. Tūc sequit̄ euāgelium hodiernū. vos estis sal terre. Li. sicut enim sale cōdiunt̄ omnia cibaria. ita discretione p̄latoꝝ debēt dirigi ⁊ ordinari omnia facta subditorum. qd̄ si sal euanuerit.i. si discretio in p̄latis defecerit. in quo saliet̄. Li. q.d. in nullo opa s̄bditoꝝ cōdiētur seu dirigent̄. ad nihilū valet vltra nisi vt mittat̄ foras ⁊ ꝯculcet̄ ab hominibꝰ Li. qꝛ talis debet repelli a prelatiōe ne officium prelatorum in conspectu hominū reddat̄ vile. vos estis lux mūdi. Li. sicut enim lux est manifestatiua omniū coloꝝ. sic prelati per intelligētiam sacre scripture debēt ex officio notificare omnia opera virtutum. nō potest ciuitas abscōdi supra mōtem posita. Li. qꝛ bonꝰ p̄latꝰ in persecutiōe non debꝫ se abscōdere sed ad defensionē gregis se manifeste ostēdere. neq3 accēdūt. Gor. lumine scientie. lucernam.i. p̄latum. Vnde ps. cxviii. Paraui lucernā cristo meo. ⁊ ponunt eam sub modio. Gor. vt celet̄ lux veritatis timore ꝑsecutiōis imminētis vel pusillanimitate cordis. sed super candelabꝝ vt luceat omnibꝰ qui in domo sunt.i. in mundo sūt gn̄aliter. sic luceat lux vestra coram hominibꝰ vt videāt opera vestra bona ⁊ glorificēt patrē vestꝝ qui in celis est. Li. qꝛ non debetis de hoc ꝓpriam gloriaꝫ querere. sed gloriam dei ⁊ edificationem populi. nolite putare quoniam veni soluere legem aut ꝓphetas. nō veni soluere sed adimplere. Gor. totam continētiam veteris testamēti xp̄s hic comp̄hendit in duobꝰ scꝫ in lege ⁊ ꝓphetia Lex enim erat in declinādo malum ꝓphetia i faciēdo bonum. Et illa duo xp̄s plenissime impleuit. Amen quippe dico vobis donec trāseat celum ⁊ terra. Gorra.i. mutātur elemēta ab hac mutabili forma in immutabilē. scꝫ antēq̄ finiatur iste mūdus. Iota vnum. Iota est minima littera inter alias: ⁊ vno ductu fit. aut vnꝰ apex Apex est particula littere. que ponit̄ in summitate littere ad distinctionē Et scd̄m hoc exponit Augꝰ. ꝙ nec minimū preceptum nec minimi p̄cepti particula. Nō preteribit a lege donec omnia fiāt. Gorra.i. nō remanebit quin impleat̄ suo tempore. Qui ergo soluerit vnum de mādatis istis minimis. Gor.i. de mādatis decalogi que dicūtur minima. qꝛ ad vitam incipiētium ꝑtinētia. ⁊ docuerit sic homines. Gorra. sic soluere hoīes sicut ipse soluit. minimus vocabit̄. Gor.i. vilissimꝰ reputabit̄ ab his qui sūt in regno celoꝝ. q̄ āt fecerit ⁊ docuerit hic magnꝰ vocabit̄ in regno celoꝝ. Gor. p acceptionē aureole.

In feſto ſancti Laurētij

In illo tempoꝛe. Dixit iheſus diſcipulꝭ ſuis Amē amen dico vobis. Niſi granum frumēti cadēs in terrā ⁊c̄. Hoc euāgelium cum ſua poſtilla q̄re īfra in communi ſanctoꝛum de vno martire.

In feſto Aſſumptionis marie Euā ſm̄ Lucam. x.

In illo tempoꝛe Intrauit ih̄s in quoddā caſtellum Et mulier quedam Martha nomīe excepit illum in domum ſuam. ⁊ huic erat ſoroꝛ nomine Maria q̄ eciam ſedens ſecus pedes domini audiebat verbum illiꝰ. Martha autem ſatagebat circa frequēs miniſterium. Que ſtetit ⁊ ait. domine. nō eſt tibi cure ꝙ ſoroꝛ mea reliquit me ſolam miniſtrare dic ergo illi vt me adiuuet. et reſpondēs dixit illi dominꝰ Martha martha ſollicita es ⁊ turbaris erga plurima. Porro vnum eſt neceſſarium. maria optimam ꝑtem elegit. que non auferetur ab ea.

Poſtilla

Intrauit iheſus in quoddam caſtellum. Luce. x. Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta eſt Anno xp̄i. xxxi. iiij nonas decembris. feria. iij. luna. ix. indictiōe. iiij. Ante inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctꝰ Lu. in eodem ca. ꝙ ſeptuagītaduo diſcipuli quos xp̄s miſit ad p̄dicādum. ⁊ reuerſi ſūt ad xp̄m cum gaudio dicentes. Dn̄e eciā demonia ſubijciūtur nob̄ in nomine tuo Et ait illis. ecce dedi vobis poteſtatem calcādi ſuper ſerp̄ētes ⁊ ſcoꝛpiones. ⁊ ſup omnem virtutē inimici. ⁊ nihil nocebit vobis. verūtamē in hoc nolite gaudere. qꝛ ſp̄us vobis ſubijciūtur. gaudete autem ꝙ nomīa veſtra ſcꝛipta ſūt in celis Tūc poſtmodum ſequit̄ euāgelium hodiernū. Intrauit iheſus in quoddā caſtellū. Li. i. bethaniā. ⁊ mulier q̄dam martha nōie excepit illum in domū ſuā. Ly. ad illam domū xp̄s frequēter diuertebat ⁊ ſecure: tum ꝓpter deuotionē ibi habitātium: tum qꝛ plura bn̄ficia ei cōtulerat. qꝛ ipſam marthā a pꝛofluuio ſanguinis ſanauerat. ſm̄ Ambro. ⁊ mariā a demonijs liberauerat et ei oīa pctā dimiſerat. ⁊ huic erat ſoroꝛ nomine maria. q̄ eciam ſedēs ſecus pedes domini audiebat verbuꝫ illius Ly. intēta opibꝰ vite cōtemplatiue. Martha autem ſatagebat circa frequēs miniſterium. ſcꝫ occupata ī opibꝰ vite actiue. Que ſtetit. Li. q̄ſi feſſa laboꝛe miniſterij diſcurrēdo per domū vt xp̄s ⁊ eius diſcipuli eſſent cōueniēter recepti. ⁊ ait dn̄e non ē tibi cure ꝙ ſoroꝛ mea reliq̄t me ſolam miniſtrare Ly. ꝯq̄rēs de ocioſitate ſoroꝛis ſue. ⁊ de xp̄i negligētia hoc permittētis. Et r̄ndēs dixit illi dn̄s. excuſando mariā. Inuenit̄ autem maria accuſata ſm̄ Ly. tripliciter. Primo a phariſeo de temeritate eo ꝙ xp̄m tetigit recumbentē. vtꝫ Lu. vij. Scd̄o a ſoroꝛe ꝓ ocioſitate. vt habetur hic Tercio a iuda. de p̄digalitate. eo ꝙ p̄cioſū vngentū effudit. ⁊ pedes ih̄u vnxit. vt habet̄ Jo. xij. ⁊ maria patient̄ tacuit. ⁊ ſemp eā xp̄s excuſauit Pꝛio oſn̄dens phariſeo ꝙ factū marie nō erat temeritatis ſ; ꝯtritionis ⁊ deuotionis. Secūdo oſn̄t ſoroꝛi. ꝙ ſeſſio marie nō erat ocioſa. ſed melioribꝰ actibꝰ applicata. Tercio oſtendēs iude ⁊ alijs diſcipulis ꝙ illa effuſio vngēti nō erat p̄digalitatis: ſed pietatis dicēs Sine illā. Bonū em̄ opꝰ operata ē in me. Martha martha ſollicita es Glo. repeticio ſignū ē dilectionis vel mouēde intētionis ſcꝫ vt audiret attētiꝰ. ⁊ turbaris erga plurima Ly. qꝛ opa vite actiue ſollicitudīnē ingerunt. Porro vnū eſt neceſſariū.

Ly.i. ipſe deus qui vnꝰ eſt ꝑ omnibꝰ querendus. Maria optimam partē elegit. Glo. nō rephenditur ps marthe. ⁊ ipſa bona eſt. ſed laudat̄ pars marie qꝛ optima. q̄ nō auferet̄ ab ea. Gor. vita contemplatiua incipit hic et ī futuro ꝑficiet̄. qꝛ ignis amoris qui hic ardere incipit. cum ipſum quē amat viderit ampliꝰ igneſcit ī amore. Actiua vero cum corꝑe deficit. qꝛ in celeſti patria nemo eſurienti panē porrigit. nec cetera opera miſericordie auget qꝛ ibi nō erūt neceſſaria. vnde Apoca. xix. Non eſuriēt neqꝫ ſitiēt ampliꝰ ⁊c. Hic q̄rit̄. quare hoc euāgelium legit̄ in feſto btē virginis cum in nullo ſpectare videat̄ ad ipſā Ad hoc reſpōdet gor. ꝙ ⁊ ſi nō hiſtorice. tamē allegorice cōuenit beate virgini. Ipſa enim fuit caſtellum in qd intrauit filiꝰ dei. vbi manebant due ſorores. ſcꝫ vita actiua ⁊ cōtemplatiua. Item querit̄ quare potius legit̄ in aſſumptiōe ꝙ in alio feſto. cū de aſſumptiōe nō faciat mētionem Ad hoc dicēdum ꝙ alia feſta btē virginis ſpecialia habēt euāgelia ꝓpter ſpeciales rōnes. iſtud autē feſtum nullū habet ſpeciale euangelium. ⁊ idō ſortitum eſt iſtud vel etiā ꝓpter vltimā particulam euāgelij q̄ marie p̄pue cōuenit. ideo legit̄ de eius aſſumptione. ſcilicet Maria optimam partem elegit ⁊c.

¶ In feſto ſancti Bartholomei.

IN illo tempore Dixit iheſus diſcipulis ſuis. Hoc eſt p̄ceptū meum vt ⁊c. Hoc euāgelium cū ſua poſtilla q̄re infra in cōmuni apoſtolorum.

¶ In feſto exaltationis ſacte crucis Euāge. ſcḋm Joh. xij.

IN illo tempore. Dixit iheſus turbis iudeoꝝ. Nūc iudiciū eſt mūdi: nunc p̄nceps huiꝰ mundi eijciet̄ foras. Et ego ſi exaltatus fuero a terra: omnia traham ad me ipſum. hoc autem dicebat ſignificās qua morte eſſet moriturꝰ Reſpōdit ei turba. Nos audiuimus ex lege qꝛ xp̄s manet in eternum Et quomodo tu dicis oportet exaltari filiū hominis Quis eſt iſte filiꝰ hominis: dixit ergo iheſus. Adhuc modicū lumē in vobis eſt. Ambulate dum lucē habetis vt nō tenebre vos ꝯp̄hendāt. Et qui ābulat ī tenebris neſcit quo vadat. dum lucem habetis credite ī lucem vt filij lucis ſitis.

Poſtlila

DIxit iheſus turbis iudeoꝝ. ⁊c. Jo. xij. Hiſtoriā huiꝰ euangelij dixit dominꝰ iheſus Anno eiꝰ. xxxiij xij. kal. aplis. feria. iiij. luna. xi. indictione. vi. Ante iniciū illiꝰ euangelij ſcribit ſanctꝰ Jo. in eodem ca. ꝙ quidam gētiles aſcenderūt in iherl'm vt adorarēt in die feſto ſcꝫ paſce Li. acceſſerūt ad philippum qui erant a bethſada galilee. ⁊ rogabāt eum dicentes. domine volumꝰ iheſum videre. venit philippus ⁊ dixit andree. andreas rurſum ⁊ philippꝰ dixerunt iheſu. Iheſus autem reſpondit eis dicens. venit hora vt clarificet̄ filiꝰ hominis. Tūc poſtmodum ſequit̄ euāgelium hodiernum. Dixit iheſus turbis iudeorum. Nūc iudicium eſt mūdi. Gor. ſcꝫ in paſſione qn̄ xp̄s a pilato iudicatꝰ eſt. Nūc p̄nceps huiꝰ mūdi eijciet̄ foras. Li. diabolꝰ enim hic dicit̄ princeps huiꝰ mūdi. non ꝙ ſit princeps ſubſtātie mūdi. ſed hominū mūdialiter viuētium inq̄tū ſe ei ſbijcūt ꝑ peccatū. Dicit̄ autem eiectus diabolꝰ per paſſionem xp̄i per quam aperta eſt porta gl'e celeſtis. Et ſic diabolꝰ nunc nō p̄t impedire ſāctos a cōſecutione gl'e ſicut faciebat ante paſſionē xp̄i. tamen ꝑmittit̄ tēptare hoīes ad exercitiũ ⁊ meritum electorum. Et ego ſi exaltatꝰ fuero a terra Glo. ꝑ paſſionē crucis. omnia trahā ad meipſũ. ſcꝫ per fidē ⁊ dilectionē. hoc autem dixit ſignificās q̄ morte eſſet moriturꝰ Glo. quoniam morte crucis que erat viliſſima. vtꝫ Sap. ij. morte turpiſſima cōdemnemꝰ eũ. Reſpōdit ei turba. Nos audiuimꝰ ex lege qꝛ xp̄us manet in eternum. Tho. Credebāt enī ꝙ meſſias purꝰ homo eſſet. ſed immortalis. vnde Michee. v. Egreſſus eſt ab inicio a diebꝰ eternitatis. Itē Danie. vij. Ptās eius poteſtas eterna. ⁊ quō tu dicis oportet exaltari filiũ hominis .i. mori in cruce q. d. Si loq̄ris de teipſo. ſequiť ꝙ tu nō es xp̄s qui manet in eternũ. ſi autem loq̄ris de alio dic nobis. Quis ē iſte filiꝰ hominis. dixit ergo eis ih̄s. Tho. licet iam multa dixerim ⁊ multa miracula fecerim corā vobis. Adhuc modicum lumē in vobis ē Glo. qꝛ creditis xp̄m in eternũ: ſed nō creditis eum moriturꝫ ſm humanitatē. ambulate. Ly. i. in cognitiōe xp̄i ꝓficiate. dum lucē habetis. Ly. i. me pn̄tialiter qui ſũ lux illuminās ꝑ veritatem doctrine ⁊ lumē grē. vt nō vos tenebre cōprehēdant. ſcꝫ ignorātie ⁊ culpe. ⁊ qui ambulat in tenebris neſcit quovadat Ly. qꝛ declinauit a rectitudine vie. dum lucem hētis credite in lucem. Tho. per verā fidē. vt filij lucis ſitis .i. ipſiꝰ dei qui eſt vera ⁊ ſempiterna lux. vtꝫ Epheſ. v. vt filij lucis ambulate.

In feſto Mathei apoſtoli ⁊ euāgeliſte. Euā. ſm Mat. ix.

IN illo tempore. Cũ tranſiret iheſus vidit hoīem ſedētem i theolonio matheũ nomine. et ait. ſequere me. ⁊ ſurgēs ſecutus eſt eum. ⁊ factum eſt diſcũbente eo in domo. ecce multi publicani ⁊ peccatores venientes diſcũbebant cũ iheſu ⁊ diſcipulis eius. ⁊ vidētes pharisei. dicebāt diſcipulis eius Quare cũ publicanis ⁊ peccōribꝰ manducat magiſter veſter. At iheſus audiens ait. Nō eſt opꝰ valentibꝰ medicis. ſꝫ male habentibꝰ. euntes autem diſcite. Quid eſt miſericordiam volo ⁊ non ſacrificium. nō enim veni vocare iuſtos: ſed peccōres.

Poſtilla.

VIdit iheſus hoīem ſedentē. ⁊ c̄. Mat. ix. Luce. v. Marci. ij. Hiſtoria huius euāgelij facta eſt Anno xp̄i. xxxi. v. ydꝰ. iunij. feria. ij. luna x. indictiōe. iiij. Ante inicũ illiꝰ euangelij ſcribit ſanctꝰ Mathēꝰ in eodem ca. ꝙ xp̄s ſanauit paliticum qui fuit portatꝰ in lecto ante ipſũ in ꝯſpectu totiꝰ populi. Cui xp̄s ait. Surge tolle lectum tuũ ⁊ vade in domũ tuam. Vidētes autē turbe timuerũt ⁊ glorificauerũt deum dicētes Quia vidimꝰ mirabilia hodie. Et cum trāſiſſet inde .i. de galilea. Vidit hoīem. Glo. tam intuitu corpis q̄ mētis. ſedentē in theolonio. Ly. eſt locus in quo ſolebāt campſores ſedere. Qđ quidem negocium vix aut nunq̄ exerceri pt̄ ſine peccato. vt dt̄ Gre. vel ſm Glo. eſt locus i quo ſoluebanť publica vectigalia. Matheũ nomine. Glo. ceteri euāgeliſte ꝓpter verecũdiam non appellāt eum nomine vulgato. ſed leui. Hꝰ nominis fuit enī. Ipſe matheus vero ſe nomīat ꝓpter humilitatē. Et ait illi ſeq̄re me. Ly. matheuꝫ talibꝰ occupatum vocauit vt de gratia dei nullus deſperet quātũcũq̄ꝫ fuerit in vilibꝰ occupatus. ⁊ ſurgens ſecutus eſt eum. ſine aliqua dilatione. Quia ſicut poterāt mouere aurem exterius verbo. Ita etiam interius mētem inſpirando Sicut enī in paſſione propinquos illos qui ad ipſum capiendum venerant ſolo verbo ꝓſtrauit dicēs Ego ſum · vt habet̃ Joh · xviij · Ita ſolo verbo poterat quoſcunq̨ ad ſe trahere ⁊ in hoc apparebat virtus diuinitatis in eo · ⁊ factum eſt diſcūbēte eo in domo · ꝑut Lu · v · dꝛ Et fecit ei cōuiuium magnū leui in domo ſua · Et ecce multi publicani ⁊ peccatores veniētes diſcumbebāt cum iheſu Ly · fuerūt enim ſocij Mathei · ⁊ recedēs ab eis ⁊ volens ſequi xp̄m fecit eis cōuiuium · ⁊ vidētes phariſei Li · phariſei in populo iudeoꝝ reputabātur religioſi · vnde etiam in habitu ab alijs erāt diſtincti Vidētes igitur xp̄m cum publicanis ⁊ pctōribꝰ manducātem indigne ferebāt ⁊ murmurabāt · ⁊ dicebāt diſcipulis eius Goꝛ cōſuetudo detractoꝝ ē loqui de alio nō in facie eius Vnde qn̄ diſcipuli eꝰ videbant̃ eis peccare alloq̄bant̃ magiſtꝝ · vtꝫ Mat · xij · Abijt iheſus ſabbato ꝑ ſata · diſcipuli eius eſuriētes ceperūt vellere ſpicas ⁊ māducare · phariſei autem vidētes dixerūt ei Ecce diſcipuli tui faciūt qd̄ nō licet eis facere ſabbatis · Quando vero magiſter videbat̃ eis peccare · alloq̄bant̃ diſcipulos vt hic · Quare cum publicanis ⁊ peccatoribꝰ manducat magiſter veſter · At iheſus audiēs · ſcꝫ verba phariſeoꝝ · Ait · ꝓ ſe ⁊ diſcipulis · Nō eſt opꝰ · i · neceſſarium · valētibꝰ · i · ſanis · medicus : ſed male habentibus Ly · videmꝰ enim ꝙ medicus familiarius habet ſe ad infirmū qui eo indiget ꝙ̄ ad ſanum Cum igit̃ xp̄us ſit verus medicus animaꝝ · vt dꝛ in p̄s · cvi · Miſit verbum ſuū ⁊ ſanauit eos Ideo familiariter ſe debuit habē ad peccatores qui fuerūt infirmi ſpirituali infirmitate Secūdo reſpōdet eis per autoritatem que habet̃ Oſee vi · Eūtes diſcite · Quid eſt miſericordiam volo ⁊ nō ſacrificium Ly · quaſi diceret · ſi hanc ſcripturam ꝯſideretis inuenietis me facere ſcd̄m ipſam Goꝛ · Miſericordiam volo per peccatorum dimiſſionem ⁊ nō ſacrificium per holocauſtorum oblationem · Prouerbiorum · xij · Facere miſericordiaꝫ et iudicium magis placet dō ꝙ̄ victime · Non enim veni vocare iuſtos · Goꝛa · ſcilicet ad penitētiam ſed peccatores · ſupple veni vocare ad penitentiam vt corrigātur ·

¶ In feſto ſancti Michaelis archangeli · Euangelium ſcd̄m Matheum · xviij ·

In illo tempoꝛe · Acceſſerunt diſcipuli ad iheſum dicētes · Quis putas maioꝛ eſt in regno celorum · ⁊ aduocans iheſus paruulum : ſtatuit eum in medio eoꝝ ⁊ et dixit Amen amen dico vobis : niſi cōuerſi fueritis ⁊ efficiamini ſicut paruuli non intrabitis in regnum celoꝝ · Quicunq̨ ergo humiliauerit ſe ſicut paruulus iſte : hic maioꝛ eſt in regno celorum · ⁊ qui ſuſceperit vnum paruulum talem in nomine meo : me ſuſcepit · Qui autē ſcādaliſauerit vnū de puſillis iſtis : qui in me credūt expedit ei vt ſuſpendatur mola aſinaria in collo eius ⁊ dimergatur in ꝓfundum maris · ve mūdo ab ſcandalis Neceſſe enim eſt vt veniant ſcandala · Verūtamen ve homini illi per quem ſcandulum venit · Si autē manus tua vel pes tuꝰ ſcandaliſat te abſcide eum ⁊ ꝓijce abs te · Bonū eſt tibi ad vitam ingredi debilē vel claudum · quam duas manꝰ vel duos pedes hn̄tē mitti i ignē etn̄ū Et ſi oculꝰ tuꝰ ſcādaliſat te erue eū ⁊ ꝓijce abs te Bonū ē tibi vnū oculū hn̄tē intrare vitā quā duos oculos hn̄tē mitti i gehēnā ignis · videte ne cōtemnatis vnū ex his puſill' · dico ei vobꝭ : q꞉ angeli eoꝝ ſemp vidēt faciē p̄ris mei q̄ eſt in celis ·

Poſtilla

Accesserunt ad ihesum discipuli dicētes. Mat. xviij. Marci. ix. Lu. xix. Historia huiꝰ euāgelij facta est anno xp̄i. xxxij. vi. kal̃. septēbris feria. v. lūa. xij. indictiōe. v. Añ īmi aū illiꝰ euāgelij scribit san. mat. in p̄cedēti ca. ꝙ accesserūt qui didragma accipiebāt ad petꝝ ꝛ dixerūt. Magister vester nō soluit didragma. Ait etiā. Et cū intrasset domū puenit eū ihesus dicēs. Quid tibi videt̃ symon Reges terre a q̄bꝰ accipiunt tributū vel censū a filijs suis vel ab alienis Et ille dixit ab alienis. dixit illi ihesus. Ergo liberi sūt filij Vt aūt nō scādalisemꝰ eos vade ad mare ꝛ mitte hamū. ꝛ eū piscem qui p̄mꝰ ascēderit tolle. ꝛ aperto ore eius inuenies staterē illum sumens da eis ꝓ me ꝛ te. Et tūc sequit̃ euā. hodiernū. Accesserūt discipuli ad ihesū di. Quis putas maior ē in regno celoꝝ Et aduocās ihesus puulū. Ly. sanctū Marcialem qui postea a btō petro missus in galleā ibidē fidē catholicā p̄dicauit. statuit eū in medio eoꝝ Ly. vt ab oībꝫ videret̃ ꝛ attēte ꝯsideraret̃. ꝛ dixit. amen amē dico vob̃. nisi cōuersi fueritis Ly. a bellatiōe vestra Quia Lu. xix. habet̃. ꝙ itrauit ī eos cogitatio quis eoꝝ esset maior. Ergo xps dixit eis. Nisi cōuersi fueritis ꝛ efficiamini sicut puuli. i. hūiles ꝛ puuli in vestra reputatione. nō intrabitis in regnū celoꝝ Ly. de quo demoīa abiecta sūt per supbiā. ꝛ ideo oportet hoīes illuc venire p viam ꝯtrariā scꝫ per humilitatē. ergo subdit xps. Quicūqꝫ ego hūiliauerit se sicut puulꝰ iste. hic maior est in regno celoꝝ Ly. q. d. ille q̄ erit hic humilior erit maior in regno celoꝝ. vtꝫ Lu. xiiij. Qui se humiliat exaltabit̃. ꝛ q̄ susceperit puulū vnum talē in noīe meo Gor. i. ꝓpter meum amorē. me suscepit Ly. nam qui recipit ꝓximū ꝓpter xp̄m d̃r xp̄m recipere Exemplū huiꝰ habemꝰ in legēda sancti Marti. vbi d̃r ꝙ xps se vestitū ondit. illa pte clamidis quā beatꝰ martinꝰ dederat paupi ꝓpter xp̄m. Q̄ aūt scādalisauerit vnū de pusillis istis. Ly. scandalisare aliquē est facere eū ruere in pctm̄ mortale. ex dicto vel facto suo malo Et hoc ē ei ꝓprium inferre nocumentū ex pte aīe. qd̃ ē cōtra caritatē ꝓxi. Et ideo talis faciēs aliū sic ruere ꝛ facit hoc ex intētione siue aduertētia. semp peccat mortaliter. Etiam si dictū vel factum ex quo aliꝰ ruit. nō esset de genere pcti mortalis sicut dicēs mēdacium iocosum mulieri intentione ptrahēdi eam ad adulterium ē peccatuꝫ mortale ex intentiōe finis. ergo d̃r. Qui scandalisauerit vnum Gor. multomagis qui plures. de pusillis istis. i. infimis. vn̄ Ihero. qui scādalisat̃ recte pusillus dicit̃. qꝛ qui magnꝰ est. i. robustꝰ in fide ꝛ caritate moueri nō potest. vtꝫ Prouer. xij. Non ꝯtristabit iustū q̄cquid ei acciderit. qui in me credunt. Gor. magis ē vitādum scādalum fidelium q̄ infidelium. Expedit ei vt suspendat̃ mola asinaria in collo eius Ly. Euāgelista loquit̃ ibi ad modū terre palestinoꝝ in q̄ cōdemnati ad mortē ligato saxo ad collum p̄cipitabant̃ in mare Sēsus est ergo. expedit ergo Ly. i. meliꝰ essꝫ homini mori corporaliter q̄ ex malo suo exēplo facē aliū ruere in pctm̄ mortale. qꝛ ex hoc meret̃ mortē eternā q̄ grauior ē morte corpali. Ve mūdo ab scandalis. i. mūdanis hoībꝰ q̄ nō curāt scādalisaē ꝓxios. vtꝫ. i. Coꝝ. viij. Si esca mea scādalisat ꝓximū meū. nō manducabo carnes ī etnū. Necc̄e ei ē vt veniāt scādala Ly. nō ē necitas absoluta: sꝫ ex suppositiōe. Si ei hoīes volūt viuē mūdane. i. ī oībꝰ volūtatē suā adiplē necāriο ſequıẗ ad hoc ſcādalū alioꝝ qꝛ nō formidāt prios ſcādaliſaē. Ve tūtñ ve hoi illi p quē ſcādalū veit .ſ. actiue primū ſcādaliſādo. Si āt man9 ł pes tu9 ſcādaliſat te. Li.i. tibi ē occaſio ruine i pctm̄ p tactū ihoneſtū vł p greſſū diſſolutū. abſcide eū ⁊ proice abs te. Bonū ē tibi ad vitā igredi debilē vł claudū q̄ duas man9 vł duos pedes hñtē mitti i ignē etnū. ⁊ ſi ocul9 tu9 ſcādaliſat te erue eū ⁊ proice abs te. bonū ē tibi vnū oculū hñtē in vitā itrae: q̄ duos oclos hñtē mitti i gehēnā ignis. Li. nō qd aliqd mēbꝝ ſit āputādū ad vitādū pctm̄. mēbra ei corpis ſūt a dō data. ⁊ iō nō ē in ptātē alic9 pſone abſcidē ſibi mēbꝝ ſicut nec ſeipꝫ ocidē. Tū qꝛ p hoc nō excludiẗ ↄcupiā itrior in q̄ viget pctm̄. Tū qꝛ p aliā viā pt meli9 obuiare pctō p rōez. ſcꝫ et liberꝝ ābitriū cohibēdo mēbꝝ a pcti exercitō. ⁊ ſic dr man9 abſcidi inq̄tū phibeẗ ab illicito tactu ⁊ pes qñ phibeẗ ab illicito greſſu. oculus ab illicito viſu. Et iſta abſciſio ē meritoria ⁊ laudabił. ñ āt illa q̄ eſſꝫ p mēbroꝝ ꝑuatōez. videte ne ↄtēnatis vnū ex his puſilł. Ly. qꝛ q̄tūcūq; hō ſit pu9 i hoc mūdo. tñ hꝫ angelū ſibi aſſigtū a deo ad ſui cuſtodiā. ⁊ iō ſi hoies mīmi ſic a dō hōrantẗ multo forti9 a nob̄ ſūt hōrādi. Iō ſubdit xp̄s. Dico ei vob̄ qꝛ āgeli eoꝝ .ſ. aſſigti ipſ. ſp vident faciē pr̄is mei Li. qꝛ q̄tūcūq; mittāẗ ad tpaliū reꝝ admiſtratōez tñ ſp dō adherēt p aptā viſionē. q̄ i cełe Li. licꝫ ei de9 ſit vbiq; p eſſentiā pñtiā ⁊ potētiā. tñ ſpāliter dr eſſe in celis vbi adeſt cū beatis per apertā viſionem.

¶ In feſto ſancti Lu. euāgeliſte.

IN illo tēpe. d. i. d. ſ. Hec mādo vob̄ vt diligatis iuicē. Si mūd9 vos odit. ſcitote ⁊c̄. Hoc euāge. cū ſua poſtilla q̄re in cōmuni ſcōꝝ de apłis

¶ In feſco ſanctoꝝ Simonis ⁊ Iude apoſtolorum.

IN illo tempore. Vidēs iheſus turbas aſcēdit in montē Et cū ſediſſet acceſſerūt ad eum diſcipuli eius ⁊c̄. Hoc euāgelium cum ſua poſtilla q̄re in cōmuni ſanctoꝝ

¶ In feſto oim̄ ſanctoꝝ

IN illo tempore Vidēs ihs turbas aſcēdit i montē ⁊c̄. Hoc euangeliū cum ſua poſtilla q̄re infra de plurib9 martirib9.

¶ In feſto ſancti Martini

IN illo tē. d. i. d. ſ. Sint lūbi veſtri p̄cincti ⁊c̄. Hoc euā. cū ſua poſtilla q̄re infra in ↄi ſcōꝝ de ↄfeſſorib9.

¶ In feſto ſancte Katherine

IN illł tē. d. i. d. ſ. pabolam hāc. Simile ē reg. celo. theſauro abſcōdito in agro ⁊c̄. Hoc euā. cū ſua poſtilla q̄re infra in cōmuni ſcōꝝ de virginib9.

¶ Cetera de ſanctis euāgelia cū ipſorum poſtilla vide in ↄmuni ſanctoꝝ

¶ Incipit poſtilla de cōmuni ſcōꝝ ⁊ primo de apoſtolis.

IN illł tē. d. i. d. ſ. Hoc ēſt p̄ceptū meum vt diligatis iuicē ſicut dilexi vos Maiorez aūt dilectionē nemo hꝫ vt aīaz ſuā ponat q̄s p amicis ſuis Vos amici mei eſtis ſi feceritis q̄ ego p̄cepio vob̄. Iā nō dicā vos ſeruos: qꝛ ſeru9 neſcit quid faciat dñs ei9. vos āt dixi amicos. Quia oīa quecūq; audiui a pr̄e meo nota feci vobis. Nō me vos elegiſtis: ſed ego elegi vos ⁊ poſui vos vt eatis ⁊ fructū afferatis: ⁊ fruct9 veſter maneat. Et qdcūq; petieritis patrem in noie meo det vob̄.

Poſtilla.

HOc eſt p̄ceptū meū ⁊c̄. Io. xv. Hoc euāge. dixit dñs ihs anno ei9. xxxiij. ix. kał. apł feria. v. cene dñi · luna · xiiij · indictiõe · vi · Añ inicium illiꝰ euãgelij ſcri · ſan · Jo · in eo · ca · ꝙ xp̄s dixit diſcipulis ſuis ego ſũ vitis vera ⁊ vos palmites Qui manꝫ in me ⁊ ego in eo hic fert fructũ mltũ · qꝛ ſine me nihil poteſtis facere · Tũc ſequit̃ euã · hodier · Hoc eſt p̄ceptũ meũ vt diligatis inuicẽ Gor · nõ verbo vel lingua tm̃ ſed ope ⁊ veritate · ſicut ego dilexi vos · ꝙ ip̃e ope dilexit eos · mõſtrat cũ d̾t · Maiorẽ caritatẽ nemo habet vt aĩam ſuam ponat q̃s ꝓ amicis ſuis Gor · q · d · nihil plꝰ poteſt facere q̃ᵐ vitã dare · q̃ oibꝫ eſt carior · vtꝫ Ephes · v · Xp̄s dilexit nos ⁊ tradidit ſemetipſũ ꝓ nob̄ · Itẽ Jhere · xij · Reliqui domũ meam · dimiſi hereditatẽ meã in manꝰ inimicorum eius · vos amici mei eſtis ſi feceritis q̃ ego p̄cipio vob̄ Gor · ex amore vt amici nõ ex timore vt ſerui · Jam nõ dicam vos ſeruos Ly · timore ſ̾uili ſubiectos eſſe · Quia ſeruꝰ neſcit q̃d faciat dñs eius Ly · hoc videmꝰ in humanis Secreta eñ reuelant̃ filijs cuiuſmodi erãt apl̄i · qui xp̄o erãt ſubiecti amore filiali · ido ſubdit̃ · vos ãt dixi amicos qꝛ omnia q̃cũqꝫ audiui a patre nota feci vob̄ Ly · hoc nõ eſt intelligendũ de omnibꝰ ſimpl̄r ⁊ abſolute : qꝛ apl̄i nõ habuerũt tãtam plenitudinẽ ſcie ſicut xp̄s Sꝫ eſt itelligẽdum de omnibꝰ ꝑtinẽtibꝰ ad eoꝝ ſtatum ſcꝫ q̃ pertinẽt ad eoꝝ ſalutẽ ⁊ fidei ⁊ moꝝ p̄dicationẽ ⁊ eccleſie gub̄nationẽ · Nõ vos me elegiſtis ſ ego elegi vos · ſcꝫ ad apoſtolatũ · ⁊ poſui vos vt eatis Tho · circueũdo p mũdũ · ⁊ fructum afferatis · p gẽtium ꝯuerſionẽ · ⁊ fructꝰ veſter maneat Li · qꝛ fides eccleſie manebit vſqꝫ ad finem mũdi · q̃tumcũqꝫ tribulationibꝰ ipellat̃ · ⁊ q̃dcũqꝫ petieritis in noie meo · Gor · q̃d ſit ad verã ſalutẽ · det vob̄ · Tho · nomen eñ ipſiꝰ eſt iheſus · i · ſaluator Vnde in nomine eius ꝑetit qui petit aliquid vt diriges ⁊ ꝓmouẽs ad ſalutẽ · vel ipſam ſalutẽ in ſe · vtꝫ Mat · vi · Primũ q̃rite reg · ⁊c̃ ·

In illo tempore Dixit iheſus diſcipulis ſuis Hec mãdo vobis vt diligatis inuicẽ Si mũdus vos odit ſcitote qꝛ me priorẽ vobis odio habuit Si d̾ mũdo fuiſſetis mundꝰ q̃d ſuum erat diligẽt : qꝛ vero de mũdo nõ eſtis : ſed ego elegi vos de mũdo ꝓpterea odit vos mũdꝰ Mementote ſermonis mei queꝫ ego dixi vob̄ · Nõ eſt ſeruꝰ maior domino ſuo Si me perſecuti ſũt ⁊ vos ꝑſequent̃ · ſi ſermonem meum ſeruauerint ⁊ veſtrũ ſeruabũt · Sed hec omnia faciẽt vobis ꝓpter nomẽ meum qꝛ neſciũt eum qui me miſit · ſi non veniſſem ⁊ locutꝰ eis fuiſſem peccatuꝫ nõ haberẽt Nũc autem excuſationem nõ hñt de peccato ſuo Qui me odit ⁊ p̄trẽm meum odit : ſi opa nõ feciſſem in eis que nemo aliꝰ fecit · peccatum nõ haberẽt Nũc autem ⁊ viderũt ⁊ oderũt et me ⁊ patrem meum ſed vt impleatur ſermo qui in lege eorũ ſcriptꝰ eſt Quia odio habuerũt me gratis ·

Poſtilla

Hec mando vobis vt diligatis · Joh · xv · Hec verba ſacri euangelij locutꝰ eſt dominꝰ iheſus Anno eius · xxxiij · ix · kal̄ · ap̄lis feria · v · ſ · cene domini · luna · xiiij · indictiõe · vi · Ante inicium illiꝰ euãgelij ſcribit ſãctus Joh · in eodem capitulo · ꝙ xp̄s dixit diſcipulis ſuis Ego elegi vos ⁊ poſui vos vt eatis ⁊ fructum afferatis ⁊ fructꝰ veſter maneat · Tũc ſeq̃tur euãgelium hodiernum · Hec mãdo vobis vt diligatis inuicem Tho · id eſt mutua dilectione · eſt enim illud quod ego pre ceteris cõmendo et p̄cipio · Si mũdus vos odit Ly · hic accipit̃ ſi ꝓ qꝛ · quaſi diceret qꝛ futuꝝ eſt vt mūdꝰ vos odiat· ſcitote Ly· ad ꝯſolationē veſtrā· qꝛ me p̓orē vobis odio habuit· Si de mundo fuiſſetis · Tho.i. de numero hoīm mūdanorū ⁊ amatoꝝ mūdi· mundꝰ qđ ſuum erat diligeret Tho.i. amatores mūdi vos tanq̄ ſibi ꝯformes diligerēt ·Similitudo eñ ⁊ cōuenientia ē cā amoris ·Eccl·xiij·Omne aīal diligit ſibi ſimile· qꝛ vero de mūdo nō eſtis .i. rebus mūdi ꝑ amorē adherētes ·ſ ego elegi vos de mūdo· ꝓpterea odit vos mūdus Tho.i. mali hoīes vos odiunt et ꝑſequunť· velut contēptores eoꝝ que ipſi amēt ·Li· diſſimilitudō ē eñ cauſa odij Apoſtoli autem diſſimiles erāt hoīmibꝰ mūdanis Et ideo non debebāt admirari ſi eos odio habuerint· memētote ſermonis mei quem ego dixi vob̄· Nō eſt ſeruꝰ maioꝛ domino ſuo Si me ꝑſecuti ſūt ⁊ vos perſequenť Tho· ſi caput ꝑſecuti ſūt perſequenť ⁊ membra· xp̄s autē eſt caput apoſtoloꝝ· ⁊ ideo exēplo xp̄i debebāt patiēter tolerare tribulatōes perſequētium· Si ſermonē meum ſeruauerint ⁊ veſtrū ſeruabūt Tho· q·d· ſicut cōtempſerūt ⁊ nō impleuerunt meos ſermones: ſic etiam nō implebūt veſtros· ſed hec omnia facient vobis ꝓpter nomē meum· Tho.i. ꝓpter amorē nominis mei· qꝛ neſciunt eū qui me miſit Ly· ſcꝫ deum patrem· licet ꝯgnoſcerēt deum inq̄tum eſt pater omniū per creationem· Nō tamē cognouerūt eum inquātum miſit filium ſuū ad ſalutem credētium· Iſta tamē ignorantia nō excuſabat eos i perſecutione xp̄i ⁊ apoſtoloꝝ qꝛ ꝓcedebat ex odio ⁊ inuidia· ſi nō veniſſē carnem aſſumendo· ⁊ locutꝰ eis fuiſſem· docēdo verbis ⁊ exēplis· peccatum nō haberēt· ſcꝫ peccatum infidelitatis· nūc autem excuſationem nō habēt· de pctō ſuo Tho· qꝛ veni ⁊ locutꝰ ſum eis veritatē· Qui me odit et patrem meū odit Tho· quoꝝ vna eſt maieſtas: vnꝰ honoꝛ: vnꝰ amoꝛ ⁊ vnum odium· ſi opera nō feciſſem in eis q̄ nemo alius fecit Tho· vt ābulare ſuper aquas· paſcere quinq̄ milia hoīm de quinq̄ panibꝰ ⁊ duobꝰ piſcibus Io· v· Similiter patꝫ in illuminatione ceci nati Io·ix· ⁊ in ſuſcitatiōe lazari q̄triduani Io·xi· peccatū non haberēt Tho· tam grande· nūc autē viderūt Tho· opa ⁊ mirabilia q̄ operatꝰ ſum in eis· ⁊ oderūt me ⁊ prēm meū Ly·v· qꝛ ex odio ad xp̄m: ipſi opera xp̄i attribuerūt beelzebub p̓ncipi demonioꝝ· vt habeť Math·xij· ſed vt impleať ſermo qui in lege eorum ſcriptꝰ eſt· vtꝫ in p̄s·xxxiiij· qꝛ odio habuerūt me g̃tis .i. ſine cauſa· imo ecōtrario habebāt cauſam amandi eum ex beneficijs eis impenſis i docēdo eos ⁊ ſanādo eoꝝ infirmos

Aliud euāgeliū de apoſtolis Euā· ſcōm Ioh·xv·

In illo tempore· Dixit ihesus diſcipulis ſuis· Ego ſū vitis vera ⁊ pater meꝰ agricola ē Omnem palmitem in me nō ferentē fructū tollet eum: ⁊ omnē qui fert fructum purgabit eum vt fructum plus afferat Iam vos mūdi eſtis ꝓpē ſermonem quem locutꝰ ſum vobis· manete in me ⁊ ego in vobis Sicut palmes nō poteſt ferre fructum a ſemetipſo niſi manſerit in vite: ſic nec vos niſi in me māſeritis: ego ſum vitis ⁊ vos palmites Qui manet in me et ego in eo: hic fert fructum multū Quia ſine me nihil poteſtis facere· Si quis in me nō manſerit mittet̄ foras ſicut palmes ⁊ areſcꝫ: ⁊ colligēt eū: ⁊ in ignē mittēt· ⁊ ardet: ſi māſeritis in me: ⁊ verba mea in vob̄ manſerint: qđcunq̄ volueritis petetis· ⁊ fiet vobis·

Poſtilla

Ego ſum vitis vera ⁊ pater ⁊c. Jo. xv. Hoc ſacꝝ euāgelium locutꝰ eſt dominꝰ ihesus xp̄s. Anno eiꝰ xxxiij. ix. kal. aplis. feria. v. cene domini. lūa. xiiij. indictiōe. vi. Ante iniciū illiꝰ euā. ſcri. ſan. Jo. in p̄nti ca. ꝙ xp̄s dixit diſcipulis ſuis q̄ hȝ mandata mea ⁊ ſeruat ea ille ē q̄ diligit me. Qui aūt diligit me diligeť a p̄re meo. Tūc poſtmodū ſequiť euāgeliū hodier. Ego ſū vitis vera. Li. ſicut eī vitis materialis hȝ lignū vile ⁊ deſpectū ⁊ q̄ſi inutile videť. cū tn̄ fructꝰ optimos hēat. Ita xp̄s in hūana natura videbať abiectꝰ vilis ⁊ deſpectus. Et tamē ꝑ eius hūanitatē factꝰ eſt fructꝰ gl'oſos: vniꝰ enim nature ſūt vitis ⁊ palmites. Et ideo xp̄s d̄r vitis rōne hūanitatis in q̄ natura eſt fidelibꝰ hominibꝰ ſimilis. ⁊ pať meꝰ agricola eſt. Tho. ſicut enim agricola colit vineā vel agꝝ vt fructificet ſic deus aīam. oēm palmitē in me nō ferētē fructū. Ly. i. q̄ ſola fide adherētes xp̄o: ſed nō per caritatē opantez. tollet eū. q2 talis īfructuoſus ⁊ ocioſus homo abſcindeť ꝑ odenatōis ſentētiā ſcȝ in morte ⁊ mitteť in ignem etnū. vtȝ Math. vij. Omnis arbor q̄ nō facit fructū bonū excideť: ⁊ in ignē mitteť. ⁊ oēm q̄ fert fructū purgabit eū. Li. ꝑ mūdi tbulatōes q̄ ſunt q̄dā medicine ⁊ purgatōes. vt fructū plꝰ afferat. Ly. ſicut ſi in vite materiali aliq̄ palmites etiā fructuoſi reſcindūtur ne humoꝛ nimis diſpergať. ⁊ ſic virtꝰ vitis fortificať ⁊ magis fructificat. Sic per tbulatōes iocūditatē vite p̄ſentis a fidelibus reſcindētes. corda eoꝝ retrahunť ab amore mūdiali. Et ſic in toto recollecta feruētiꝰ feruūtur in deū ⁊ faciūt maiorē fructū bonoꝝ operū. Jam vos mūdi eſtis ꝓpter ſermonē quem locutꝰ ſum vobis. Glo. iſte fuit ſermo fidei q̄ purificat credētes. vtȝ Actu. xij. fide purificās corda eoꝝ. manete in me ⁊ ego ī vobis. Ly. ꝑ fidē ⁊ caritatē formatā per quam hō eſt in deo ⁊ deus in hōie. Sicut palmes nō p̄t ferre fructum a ſemetipſo niſi māſerit ī vite. Li. hoc videmus in vite materiali: q2 ferre fructū nō p̄t niſi ꝑticeps ſit hūoris ⁊ pinguedis ipſiꝰ ſtipitis. ſic nec vos. Tho. fructū aliquē poteſtis facere. i. opus aliq̄d q̄d ſit meritoriū vite etne. niſi in me māſeritis. ꝑ fidē ⁊ amorē. Ego ſum vitis ⁊ vos palmites. Ly. q. d. ſi vultis fructificare. qui manet in me. Glo. credēdo ⁊ obediēdo. ⁊ ego in eo. illumināndo ſubueniēdo ⁊ pſeuerantiā dādo. Hic fert fructū multū. ſcȝ bonoꝝ operū. q2 ſine me nihil poteſtis facere. Tho. nec paꝝ nec multū. immo nec cogitare aliq̄d boni. Vnde apl's. ij. Coꝛ. iij. Nō ſumꝰ ſufficientes cogitare aliq̄d a nobis q̄ſi ex nobis. Si q̄s in me nō manſerit mitteť foras. ſcȝ ꝑ abſciſionē in morte. ſicut palmes. Glo. ſicut a vite ſeparatꝰ extra vineam ꝓijciť. Sic per ſeparationem ab vnitate eccleſie. vtȝ Apoca. vltimo. Foris canes ⁊ venefici ⁊ impudici. ⁊ areſcet. per amiſſionez humoris gratie. ⁊ colligent eum. ſcȝ angeli executores diuine iuſticie. ⁊ ī ignē mittetur. ſcȝ infernalem. ⁊ ardet ſcȝ ſine fine in perpetuitate pene. ſi manſeritis in me. per dilectionem. ⁊ verba mea in vobis māſerint. quod fit vt dicit in gloſa. quando facimꝰ q̄d chriſtus precepit ⁊ diligimus que ꝓmittit. quodcūq; volueritis. Tho. deſiderio ⁊ affectione. petetis. in oratione diſcrete ⁊ perſeueranter. ⁊ fiet vobis. Ly. de pertinentibus ad ſalutē veſtram.

Incipit commune de martiribus Et p̄mo de vno martire. Euangeliū ſcd̄m Matheum. xvi.

In illo tempore Dixit iheſus diſcipul' ſuis Si quis vult poſt me veire abneget ſemetipſum ⁊ tollat crucem ſuā et ſequat̄ me. qui enim voluerit animam ſuam ſaluam facere perdet eā: qui autem perdiderit animam ſuam ꝓpter me inueniet eam: quid enim ꝓdeſt homini ſi mūdum vniuerſum lucret̄. anime vero ſue detrimentum patiat̄ Aut quā dabit homo cōmutationē ꝓ aīa ſua Filius em̄ hoīs venturꝰ eſt in gl'a pr̄is ſui cum angel' ſuis Et tūc reddet vnicuiqȝ ſm̄ ſua opa.

Poſtilla

Si quis vult poſt me venire ⁊ c̄. Mat. xvi. Mar. viij. Luce. ix. Hāc hiſtoriā huiꝰ euāgelij locutꝰ eſt dn̄s iheſus xp̄us Anno eius. xxxij. in. kal'. auguſti. feria. v. lūa. xiij. īdictione. v. Añ inicū illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctꝰ Mat. in eodē ca. ꝙ cepit ihs oſtēdere diſcipulis ſuis ꝙ oꝫ eū ire i iheroſolimā ⁊ mlt'a pati a ſenioribꝰ et ſcribis ⁊ p̄ncipibꝰ ſacerdotū ⁊ occidi. ⁊ tercia die reſurgē Et aſſumēs eum petrꝰ cepit increpare illū dicēs Abſit a te dn̄e. nō erit tibi hoc. q̄ conuerſus dixit petro Vade pꝰ me ſathanas. ſcādalum mihi es Li. i. ꝗtū eſt in te. vis me a ſalute mūdi impedire ꝙ nō ſapis que dei ſūt: ſed ea q̄ hoīm Li. petrus dixit iſta v̄ba ihu xp̄o motꝰ ex affectu hūano Tūc dixit iheſus diſcipul' ſuis. Si q̄s vult pꝰ me venire Ly. meā doctrinā ⁊ facta ſequendo. abneget ſemetipſū Gor. i. ꝓpriū ſenſū ⁊ ꝓpriā volūtatē. ⁊ tollat crucē ſuā. i. carnis caſtigationē. ⁊ ſeq̄tur me Gor. ꝑ facta ſcȝ v̄tutū imitatoꝝ Vn̄ Bern̄. O ꝙ̄ pauci pꝰ te volūt ire dn̄e. ⁊ ad te ꝑuenire nemo ē q̄ velit. cōregn̄re cupiunt: ſed nō ꝯpati. qui ei voluerit aīam ſuā ſaluā facere Li. q̄tum ad meritū vite et̄ne. ꝑdet eā. i. deſtruet corpꝰ laboribꝰ ⁊ paſſionibꝰ exponēdo. ex q̄bꝰ ſequit̄ ſepatio aīe a corpe. ⁊ hoc eſt aīam ꝑdere ſcd̄m eſtimationē falſam hoīm carnaliū licet ſit ſaluare ſm̄ veritatē. q̄ autē ꝑdiderit aīam ſuā ꝓpter me Li. ſcȝ ꝓpter deū mortē ſuſtinēdo. inueniet eā in futura gl'a. Quid em̄ ꝓdeſt hoī ſi vniuerſū mūdum lucret̄ Gor. de quo nihil ſecū moriēs poterit portare niſi pctm̄. imo q̄nto plꝰ acquiſiuit de mūdo tāto plꝰ acq̄ſiuit de inferno Vnde Apocal'. xviij. Quātum glorificauit ſe ⁊ i delicijs fuit. tm̄ date illi tormētum ⁊ luctū. Anime autē ſue detrimētum patiat̄ Gor. ſcȝ amittēdo gl'am incurrēdo penā eternā. ⁊ ꝑdēdo hūanam ſubſtātiam. q. d. totum inutile fit. vnde Ambro. Nihil ꝓdeſt lucrifacere temporalia ſi ꝑdant̄ eterna. Exponit̄ eciam hoc de illis qui lucrātur aīas alioꝝ ⁊ ſuas ꝓprias negligūt. Aut quā dabit homo cōmutationē Gor. id eſt redemptionē. ꝓ anima ſua. ſcȝ damnata quaſi dicat. Si daret̄ ꝓ ea mūdus. nō liberaret̄. ꝙ ſm̄ Bedā In inferno nulla eſt redēptio nec dolorum mitigatio. Filius hominis. id ē xp̄s qui eſt verꝰ homo. venturꝰ eſt. ſcȝ ad iudicium. in gl'a patris Li. ꝙ in forma gl'oſa iudicabit. ⁊ tūc reddet vnicuiqȝ ſm̄ opa ſua. Ly. iuſtis gloriā corpis ⁊ aīe. Malis aūt penā corpis ⁊ aīe. vn̄ Apoc. xiiij. Opa em̄ illoꝝ ſequūtur illos

Aliud euāgelium de vno martire ſm̄ Joh. xij.

In illo tempore Dixit iheſus diſcipul' ſuis Amē amen dico vobis Niſi granum frumēti cadēs in terrā mortuū fuerit ipſū ſolum manet Si aūt mortuū fuerit fructū multū affert. Qui amat aīam ſuā ꝑdet eā · Et qui odit aīam ſuā in hoc mūdo · in vitā eṫnaꝫ cuſtodit eā Si q̄s mihi miniſtrat · me ſequat̄: ⁊ vbi ego ſū illic ⁊ miniſter meꝰ erit Si q̄s mihi miniſtrauerit: honorificabit eū pr̄ meꝰ qui in celis eſt ·

Poſtilla ·

Niſi granū frumēti cadēs · Joh · xij · Hoc euā · factū eſt āno xp̄i · xxxiij · xij · kal · ap̄lis · feria · iiij · luna · xi · indictiōe · vi · Ante initiū illiꝰ euā · ſcri · ſan · Jo · in eodē ca · ꝙ xp̄s dixit · Venit hora vt clarificet̄ filiꝰ hoīs Li · xp̄s in ſua paſſiōe clarificatꝰ eſt per ſig̃ oſtēſa in ſolis obſcuratōe · in terremotu ⁊ ſepulcroꝝ aptiōe ⁊ in veli tēpli ſciſſiōe · fuit eīm clarificatꝰ in ſua reſurrectiōe ⁊ aſcēſione in celū Sꝫ qꝛ glām p̄cedit hūilitas Jō in p̄nti euāgelio agit de humilitate ſue paſſiōis dicēs · Amē amen dico vob̄ · Niſi granū frumēti cadēs in terrā mortuū fuerit ipſū ſolum manet · ſi aūt mortuū fuerit fructū multū affert · Tho · granum frumēti eſt xp̄s Sicut eīm granū frumēti meliꝰ eſt ceteris granis · ſic xp̄s melior ē omnibꝰ · hoc granum ſeminatū eſt in incarnatiōe · germinatū in natiuitate · ⁊ mortificatū eſt in paſſiōe Multū fructum attulit in gētium ꝯuerſiōe: qꝛ paſſio xp̄i maxie fuit cauſa cōuerſionis gētium · vtꝫ Jo · xij · Si exaltatꝰ fuero a terra oīa traham ad meipſū · qui amat aīam ſuā · Li · i · volēdo ſibi delectabilia huiꝰ mūdi ⁊ carnis · ꝑdet eā · ſcꝫ in futuro qꝛ ad eternā ꝑditionē eam deducit · Sic amabat aīam ſuā ille diues qui dicebat · vt dicitur Luce duodecimo · O anima mea habes multa bona poſita in annos plurimos: requieſce: comede · ⁊ bibe · vnde ꝑdidit eam · quia ſtatim dictum ē ei · Stulte hac nocte repetent ſcilicet diaboli · animam tuam a te · ⁊ que ꝯgregaſti cuius erūt · ⁊ qui odit animam ſuam in hoc mūdo Thomas · ſcilicet dando eam pro xp̄o · in vitam eternam cuſtodit eā · vt patet Mathei xvi · qui voluerit animam ſuam ſaluam facere ꝑdet eā · ſi quis mihi miniſtrat Thomas · id eſt vult eſſe meus verus miniſter ⁊ ſeruus · me ſequatur · Lyra · quaſi dicat racionabile eſt ꝙ miniſter ſequatur dominum · ⁊ vbi ego ſum illic ⁊ miniſter meus erit · Thomas · nulla poteſt eſſe maior promiſſio: quia eſſe vbi chriſtꝰ eſt includit omnia bona · quia chriſtꝰ inquātum deus eſt eſſencialiter ipſa beatitudo · de qua dicitur in p̄s · lxxxix · Quoniā mille anni ante oculos tuos tanq̄ȝ dies heſterna q̄ preterijt · Si quis mihi miniſtrauerit Lyra obediendo mandatis meis · honorificabit eum pater meꝰ · Gloſa · vt ſit filius dei patris per adoptionē Et ille ē maximꝰ honor de ſeruo adoptari in filium dei · vt patet Roma · viij · Si filij ⁊ heredes ·

Sequitur nūc euangelia de pluribus martiribꝰ · Euā · ſm̄ Mat · v ·

In illo tp̄e Vidēs iheſus turbas aſcēdit in mōtem Et cū ſediſſꝫ acceſſerūt ad eū diſcipuli eius Et aperiēs os ſuū docebat eos dicēs Bt̄i paupes ſpū: q̄m ipſoꝝ ē regnū celorum · beati mites: q̄m ipſi poſſidebūt terram Beati qui lugēt: quoniā ipſi ꝯſolabunt̄ Beati qui eſuriunt ⁊ ſitiūt iuſticiā: quoniā ipſi ſaturabuntur · Bt̄i miſericordes: q̄m ipſi miam ꝯſeq̄nt̄: bt̄i mūdo corde: q̄m ipſi deū videbūt: bt̄i pacifici: q̄m filij dei vocabunt̄: bt̄i q̄ ꝑſecutōeȝ patiūt̄ ꝓpt̄ iuſticiā: q̄m ipſoꝝ ē reg · ce · bt̄i eſtis cū maledixerit vob̄ hoīes ⁊ ꝑſecuti vos fuerint ⁊ dixerint oē malū aduerſū vos mētiētes ꝓpt̄ me: gaudete ⁊ exultate q̄m merces vr̄a copioſa ē i cel̄ · Po

Videns iheſus turbas aſcē·⁊c̄·
Mat·v·Mar·iij·Lu·vi·Hiſto
riā huiꝰ euāgelij locutus eſt dn̄s ihs
xp̄s Anno eiꝰ·xxxi·ij·ydꝰ iulij·feria
ij·lūa·xvi·indictiōe·iiij·Un̄ initiū il
lius euā·ſcri·ſan·mat·in eodē ca·ꝙ
iheſus circuibat totā galileā docēs i
ſinagogis eoꝝ ⁊ p̄dicās euāgeliū re
gni·⁊ ſanās oēm languorē ⁊ oēm in
firmitatē in pp̄lo ⁊ abijt fama eius i
totā ſyriā·⁊ obtulerūt ei oēs male
habētes varijs lāguoribꝰ·⁊ q̄ demo
nia hn̄bāt·⁊ lūaticos ⁊ paliticos ⁊ cu
rauit eos ⁊ ſecute ſūt eū turbe m̄lte
de galilea ⁊ de decapoli ⁊ de iheroſoli
mis ⁊ iuda ⁊ de trās iordanē·Vidēs
iheſus turbas Glo·interli·vitare vo
lēs multitudinē pp̄li·vt ſolꝰ diſcipul'
loq̄ret̄·aſcēdit i montē Gor·ſcꝫ tha
bor q̄ eſt in galilea·⁊ cū ſediſſꝫ Gor·
tanq̄ magiſter autēticꝰ·tanq̄ hūil'
p̄latꝰ·ex hoc loco tenet̄ ꝙ qn̄ fit ſer
mo ſecularibꝰ ſtat p̄dicator ⁊ iuitās
ad pugnā ⁊ opationē·qn̄ vō religio
ſis ⁊ ɔtēplatiuis ſedet ⁊ inuitās ad q̄
etē·acceſſerūt ad eū diſcipuli eius·
Gor·tanq̄ magis deuoti·tāq̄ famili
ariter dilecti·tāq̄ ſpāliter vocati·⁊
aperiēs os ſuum docebat eos Li·ſcꝫ
octo btitudies dicēs·bti paupes ſpi
ritu Li·ſcꝫ volūtarie paupes vt dō li
berius vacēt·qm̄ ipoꝝ ē regnū celo
rū·Li·in regno em̄ itelligit̄ oimoda
ſufficiētia ⁊ excellētia·q̄ bn̄ repromit
tit̄ eis in celis q̄ tpalia ɔtēpſerūt in t̄
ris·bti mites·Gor·mitis ē q̄ aliū nō
offēdit·māſuetꝰ aūt q̄ ſe offendētes
tollerat·qm̄ ipſi poſſidebūt t̄rā·ſup
ple viuētiū·de q̄ dr̄ in p̄s·cxli·porcō
mea dn̄e in t̄ra viuētiū·bti q̄ lugēt·
ſcꝫ in pn̄ti·Prio ꝓ pctīs ꝓprijs Scdo
ꝓ pctīs alienis ⁊ miſerijs ꝓxioꝝ Ter
tio ꝓ dilatōe gl'e·vn̄ dd̄ dixit in p̄s·
cxix·Heu mihi·qꝛ icolatꝰ meꝰ ꝓlon
gatꝰ ⁊c̄·Itē p̄s·xli·Fuerūt mihi lac
rime mee panes die ac nocte·dū dicat̄
mihi quotidie vbi ē deꝰ tuꝰ·qm̄ ipſi
ɔſolabunt̄ Li·ɔueniēs āt ē·vt illi q̄
in pn̄ti vita ꝓ xp̄o volūtario luctu oc
cupant̄ cū deo ⁊ āgel' et̄nalit̄ ɔſolen
tur·bti q̄ eſuriunt ⁊ ſitiūt iuſticiam·
Gor·⁊ hec iuſticia tribuit vnicuiq̄
qd̄ ſuū ē·deo ⁊ ꝓximo ⁊ ſibiipſi·deo
tria·honorē creatori·amorē redēpto
ri·timorē iudici·Proxio tria·obedi
entiā ſupiori·ɔcordiā pari·bn̄ficētiā
inferiori·Sibi tria·mūdiciā cordi·cu
ſtodiā ori·diſciplinā corpi·vere ego
·bti q̄ eſuriunt ⁊ ſitiūt iuſticiā·nō pe
cuniā terrenā·ſicut cupidi·nō volup
tatē carnalē ſicut voluptuoſi·nō po
tentiā ſecularē ſicut ſupbi·iſti em̄ nō
ſūt bti ſed miſeri·qꝛ ſemp eſuriēt ⁊
nunq̄ ſatiabunt̄·vtꝫ Iſa·xlv·Ecce ſ
ui mei ɔmedēt ⁊ vos eſurietis Sꝫ bea
ti qui eſuriunt ⁊ ſitiūt iuſticiā·qꝛ ſa
turabunt̄ Li·⁊ iſta eſt ſatietas gl'e
celeſtis·de q̄ dr̄ in·p̄s·xvi·ſatiabor
cum apparuerit gloria tua·beati mi
ſericordes·ſcꝫ paupibꝰ tribuēdo ele
moſinas·vtꝫ Dan·iiij·pctā tua ele
moſinis redime·⁊ Prouer·xiiij·qui
miſeret̄ paupi beatꝰ erit·ergo dicat̄
hic·beati miſericordes·qm̄ ipſi miſe
ricordiam ɔſequētur Li·in celeſti ei
patria quis miam ɔſeq̄tur·qꝛ vltra
ɔdignū ſibi retribuit̄·ſm̄ illd̄ qd̄ dr̄
ad Ro·viij·Nō ſūt ɔdigne paſſiōes
huiꝰ tpis ad futurā gl'am q̄ reuelabi
tur i nob·quo ɔtra dr̄ Iaco·ij·Iudi
ciū ſit ei ſine mia q̄ non facit miam·
·bti mūdo corde Vn̄ ihero·Bti mū
do corde quos nō arguit ɔſcia pctō
rum Et hoc petiuit dd̄ in p̄s·l·dicēs
Cor mūdū crea in me deꝰ·qm̄ ipſi de
um videbūt Vn̄ dr̄ i p̄s·xxiij·Quis
aſcēdit in mōtē dn̄i aut q̄s ſtabit in
loco ſcō eius·innocēs manibꝰ ⁊ mū
do corde·Vn̄ etiā apl's·i·Coꝝ·xiij·
Videmꝰ nūc p ſpeculū i enigmate·

tūc autem facie ad faciē. beati pacifici Glo. Qui paci faciēde reformande et ꝯſeruāde. ſiue in ſe ſiue in alijs inuigilāt. quoniam filij dei vocabunt̄. ⁊ ꝯſequēter heredes. vꝫ Ro. viij. ſi filij ⁊ heredes. beati qui pſecutionem patiunt̄. nō tm̄ beati qui bn̄ opant̄: ſꝫ etiam bti qui pſecutionē patiunt̄. nō ꝓpter ſcelera vt malefici. latrones. et heretici. vꝫ .i. petri. iiij. Nemo veſtrū patiat̄ q̄ſi homicida aut fur aut maledicꝰ: ſed ꝓpter iuſticiam. Glo. defendēdam ⁊ ꝯſeruādā. Sic facti martires qui q̄nto acerbioribꝰ tormentis cruciabant̄. tātomagis i dn̄o letabātur. qm̄ ipſoꝝ eſt regnū celoꝝ ⁊ merito debet̄ patiētie regnū. qꝛ ſm apoſtolū. ij. ad Thy. ij. Si ſuſtinebimꝰ ⁊ ꝯregnabimꝰ. bti eſtis. Glo. nūc in ſpe ſed tandē in re. cū maledixerint vobis hoīes. ſcꝫ carnales ⁊ infideles qui ex odio vobis in faciē ꝯtumelias dixerint. ⁊ pſecuti vos fuerit. ſcꝫ vim vobis inferēdo. ⁊ dixerint omne malum aduerſū vos mētiētes ꝓpter me .i. ꝓpter nomē meum. gaudete Glo. interiꝰ in corde. ⁊ exultate. exterius in corpe. qm̄ merces veſtra copioſa ē in celis. vꝫ Geñ. xv. ego ſum merces veſtra mag̃ nimis vnde etiaꝫ apoſtolꝰ paulus. p̄. Coꝝ. ij. nec oculus vidit. nec auris audiuit. nec i coꝛ hominis aſcendit. que p̄paraſti diligentibus te.

¶ Aliud euāgelium de martiribꝰ ſm Lucam. vi.

IN illo tempore Deſcēdēs iheſus de mōte ſtetit i loco campeſtri. ⁊ turba diſcipulorum eius ⁊ multitudo copioſa plebis ab omni iudea ⁊ ihrl'm ⁊ maritima ⁊ tiri ⁊ ſydonis qui venerāt vt audirēt eū ⁊ ſanarent̄ a languoribꝰ ſuis ⁊ q̄ vexabant̄ a ſpiritibus imūdis curabātur Et omnis turba q̄rebat eum tangē qꝛ virtus de illo exibat ⁊ ſanabat omnes Et ipſe eleuatis oculis i diſcipulos ſuos dicebat. bti paupes. qꝛ veſtrū eſt regnum dei. bti qui nūc eſuritis: qꝛ ſaturabimini Beati qui nūc fletis: qꝛ ridebitis. bti eritis cum vos oderint hoīes ⁊ cum ſepauerint vos et exprobrauerint ⁊ eiecerint nomē veſtrū tanq̄ malum ꝓpter filiū hominis. gaudete i illa die ⁊ exultate. Ecce enim merces veſtra multa eſt i celis.

Poſtilla.

DEſcendēs iheſus de monte ⁊c̄. Luc. vi. Hec verba ſancti euā. locutꝰ eſt dominꝰ iheſus Anno eius xxxi. ij. ydꝰ iulij. feria. ij. lūa. xvi. indictione. iiij. Ante iniciū illiꝰ euangelij habet̄ Lu. in eodem ca. Factum eſt autē in illis diebꝰ. ſcꝫ in quo xp̄s p̄dicabat ⁊ miācula fecit. Exijt ihus in mōtem orare. ⁊ erat pernoctās in oratione. ⁊ cum dies factꝰ eſſet vocauit diſcipulos ſuos ⁊ elegit. xij. ex ipſis quos apoſtolos nominauit Symonem quē ꝯgnominauit petrū ⁊ ādream frēm eius. iacobū ⁊ iohem. philippū ⁊ bartholomeū. matheū ⁊ tho. iacobum alphei .i. filiū alphei ⁊ ſimonem qui vocat̄ zelotes. iudaꝫ iacobi .i. frēm iacobi. ⁊ iudam ſcarioth qui fuit ꝓditor. ⁊ deſcendēs de monte cū illis. ſcꝫ apoſtolis. ſtetit in loco campeſtri ⁊ turba diſcipuloꝝ eius Glo. ſteterūt circa eum Ex hoc ptꝫ ꝙ multos hēbat diſcipulos qꝛ nō ſolum xij. apoſtolos: ſed etiā. lxxij. ⁊ forte plures. multos enim cōuerterat. ⁊ multitudo copioſa plebis ſedit circa eū ſicut ſolet fieri in ſermonibꝰ Ab omni iudea ⁊ iheruſalem ⁊ maritima. Glo. maritima dicitur hic regio iuxta mare germanum ſita non iuxta galilee. ⁊ tyri ⁊ ſydonis. que fuerunt ciuitates gentilium. qui venerant vt audirent eum ⁊ ſanarentur

a languoꝛibus ſuis · ⁊ qui vexaban
tur a ſpiritibꝰ immūdis curabantur
Coꝛ · ⁊ eſt notabile ꝙ ante xp̄i aduē
tum multi erāt demoniaci · mō autē
pauci nec mirꝝ · Tūc enim erat diabo
lus p̄nceps huiꝰ mūdi · Sed nūc prin
ceps huiꝰ mūdi eiectꝰ eſt foras · vtꝫ
Joh̄ · xij · ⁊ omnis turba q̄rebat eum
tāgere · Coꝛ · nec mirꝝ · qꝛ tactꝰ eius
et ſanat coꝛpa ⁊ ſanctificat animas
· qꝛ virtꝰ de illo exibat .i. virtuoſe ge
neratiōis effectꝰ · ⁊ ſanabat omnes
Coꝛ · ipſe em̄ optimꝰ eſt medicus cui
nullꝰ eſt incurabilis moꝛbꝰ · Unde in
p̄s · Qui ſanat oēs infirmitates tuas
· et ipſe eleuatis oculis in diſcip̄los
ſuos dicebat · Beati pauꝑes · Ly · ⁊
accipitur hic pauꝑtas voluntaria
ꝑ quam aliquis contemnit ⁊ abij
cit a ſe bona tempoꝛalia inq̄tum p̄ot
fieri bono modo vt h̄omo liberiꝰ va
cet opibus vite cōtemplatiue · qꝛ ve
ſtrum eſt regnū dei Ly · hic in ſpe ⁊
poſtea erit veſtꝝ in re · Beati q̄ eſuri
tis Ly · abſtinētes a cibis delectabili
bꝰ ⁊ ſupfluis vt ſic dirigat̄ caro in ſ
uitutem anime · qꝛ ſaturabimini Li ·
inchoatiue in p̄nti vita ſed pfecte in
patria · ſm qd dicit̄ in p̄s · xvi · Satia
boꝛ cum apparuerit gl'a tua · beati q̄
nūc fletis · ſcꝫ in p̄nti mūdo qui ē val
lis lacrimaꝝ · qꝛ ridebitis in futura vi
ta · Coꝛ · felix mutatio ab oppoſito in
oppoſitum ſcꝫ a fletu in gaudium .ſ ·
a fletu trāſitoꝛio in gaudium eternū
· beati eritis cum vos oderint hoīes ·
Coꝛ · ſcꝫ malum vobis optādo · ⁊ cū
ſepauerint vos · ſcꝫ a ſua cōgregatō
ne expellēdo · ſm illud Jo · xi · Jam cō
ſpirauerāt iudei vt ſi quis eum ꝯfite
ret̄ extra ſinagogam fieret · ⁊ expro
brauerit Coꝛ · ꝯuicia ⁊ improꝑia vo
bis dicēdo · ⁊ eiecerint nomē veſtꝝ
tanq̄ malū · ſcꝫ nomen xp̄ianū tanq̄
malū cum ſit optimū · ꝓpter filiū hoīs
Coꝛ · Ecce cauſa optima ⁊ debita pa
tiēdi ſcꝫ · ꝓpter filiū hoīs Coꝛ · nemo
em̄ debet pati tanq̄ homicida aut fur
ſed tanq̄ xp̄ianꝰ · gaudete in illa die
Coꝛ · ſcꝫ gaudio interioꝛi qd fecerūt
apoſtoli · vt habet̄ Act · v · Ibāt gau
dētes apoſtoli a cōſpectu ꝯſilij qꝛ dig
ni habiti ſūt ꝓ nomine iheſu cōtume
liam pati · ⁊ exultate Coꝛ · ſcꝫ gaudio
exterioꝛi · qd fecit beatus andreas di
cens Securꝰ enim ⁊ gaudēs venio ad
te o bona crux · ſic ⁊ beatꝰ Vincētiꝰ ·
hoc eſt inquit qd ſemper optaui · ⁊
votis omnibꝰ exquiſiui · Sic ⁊ beatꝰ
Laurentiꝰ dixit gaudeo plene qꝛ ho
ſtia chriſti effici merui · Sic ⁊ beata
agatha letiſſime ⁊ gaudēter ibat ad
carcerem · Ecce merces veſtra multa
eſt in celis · Coꝛ · tam multa qd non
poteſt numerari · tam magna ꝙ non
poteſt eſtimari · tam p̄cioſa ꝙ nō po
teſt comparari · tam diuturna ꝙ nō
poteſt terminari · in celo · quaſi dice
ret · in loco ſecuro ergo de amiſſione
nō timeatis · qꝛ ibi nec fur appropin
quat · nec erugo · nec tinea demolit̄ ·
vtꝫ Math · vi ·

Aliud euāgelium de martiribus ·
ſcd̄m Lu · xxi ·

In illo tē · d · i · d · ſ · Cū audieritis p̄lia
et ſeditiōes · nolite t̄reri oꝫ p̄mū hec
fieri ſꝫ nōdū ſtati finis · Tūc dicebat
illis Surget gens ꝯtra gentē · ⁊ reg
num aduerſus regnū · ⁊ terremotus
magni erūt p loca ⁊ peſtilentie ⁊ fa
mes · terroꝛeſqꝫ de celo ⁊ ſig̃ magna
erūt · Sed ante hec oīa inijciēt vobis
manꝰ ſuas ⁊ pſequent̄ · tradētes in ſi
nagogas ⁊ cuſtodias trahentes ad
reges ⁊ preſides ꝓpter nomē meum
Cōtingit autem vobis in teſtimoniū
Ponite ergo in coꝛdibꝰ veſtris non
premeditari quemadmodum reſpō
deatis · Ego enim dabo vobis os ⁊ ſa
pientiā cui non poterūt reſiſtere nec

cōtradicē oēs aduerſarij veſtri. Trademini aūt a parentib⁹ ꝛ frīb⁹ ꝛ ɔ̄gtis ꝛ amicis ꝛ morte afficiēt ex vobis Et eritis odio oib⁹ hominib⁹ ꝓpt̄ nomen meū ꝛ capill⁹ de capite vr̄o nō peribit. In patientia veſtra poſſidebitis aīas veſtras. Poſtilla

Cum audieritis p̄lia ꝛ ſedi. ꝛ c̄. Lu. xxi. Hāc hiſtoriā hui⁹ euangelij locutus ē dn̄s ih̄s xp̄s Anno ei⁹ xxxiij. xiij. kal'. apl'. dn̄ica. ſcʒ palmarū. luna. x. indictiōe. vi. Añ initiū illi⁹ euā. ſcri. ſan. Lu. in p̄ncipio illi⁹ ca. Reſpiciēs aūt ih̄s vidit eos q̄ mittebāt mūera ſua i gazophilaciū diuites. vidit ꝛ quādā viduā paupculā mittentē era minuta duo. ꝛ dixit vere dico vob̄: q2 vidua iſta paup pl⁹ q̄ȝ oēs miſit. Nā oēs hi ex abūdāti ſibi miſerūt hec aūt oēm cenſū quē habuit miſit. Et q̄buſdā dicētibus de teplo ꝙ lapidib⁹ bonis ꝛ donis ornatū eſſet. ꝛ dixit hec q̄ videtis. venīēt dies in q̄b⁹ nō relinq̄t lapis ſup lapidē q̄ nō deſtruat. interrogauerūt illū dicētes. p̄ceptor qñ hec erūt ꝛ qd̄ ſignū cū fieri incipiēt. q̄ dixit. Cū videritis p̄lia ꝛ ſeditōes Gor. p̄lia q̄ntū ad hoſtes extraneos. ꝛ ſeditōnes q̄ntū ad domeſticos. vñ gre. bella ad hoſtes ptinēt. ſeditōnes ad ciues. Nā Joſeph⁹ in li. antiq̄tatū di. ꝙ p⁹ paſſionē xp̄i. ꝛ añ deſtructionē ciuitatis ihr̄lm. multe ſeditōes ꝛ p̄lia fuerūt apd̄ iudeos Nā ſamaritāi q̄ tenebāt ritū gētiliū inſurgebāt ɔtra iudos ꝛ ecōuerſo. Ita i ppl'o iudeoꝝ erāt plimi q̄ incitabāt ppl'm ad rebellandū ɔtra romanos. alij āt ad ɔtrariū ꝛ c̄. Nolite terreri oꝫ p̄mū hec fieri. Li. q2 ſūt a deo p̄ordiata. ſ nōdū ſtati finis. Li. q2 p⁹ auditionē taliū ſtetit adhuc ciuitas ihr̄lm p tps lōgū. ſcʒ q̄draginta duob⁹ āīs p⁹ paſſionē xp̄i. Gor. Voluit aūt dn̄s differre. ne triti apl'i ihr̄lm ꝛ iudeā deſererēt. ꝛ vt interi p̄dicātib⁹ apl'is electi cōuerterent̄. et reprobi inexcuſabiles efficerent̄ Tunc poſtq̄ȝ ſcʒ dixit. ꝙ non ſtatim eſſet finis. dicebat ill'. Surget gens cōtra gentē. Gor. i. ppl's ɔtra ppl'm. ſiue vna ēb⁹ ɔtra aliam. ꝛ regnū aduerſus regnū. Ly. q2 regnū iudeoꝝ cōtra regnū romanoꝝ rebellauit. ꝛ terremot⁹ magni erūt p loca. Gor. ad inuēdū ꝙ illi t̄remot⁹ p̄ticlares erāt futuri. Vniuerſal' eñ t̄remot⁹ nō fuit niſi in paſſione xp̄i. de qua dr̄ Mat. xxvij. Et ecce t̄remot⁹ factus eſt magn⁹. petre ſciſſe ſūt. ꝛ peſtilētie. q2 peſtilētia fuit in obſidiōe ciuitatis ihr̄lm ex corruptōe aeris. ex cadauerib⁹ mortuoꝝ. ꝛ fames. Gor. ecce penuria victualiū facta ē eñ fames gn̄alis ſub claudio ip̄atore. quē p̄dixerat agab⁹ ꝓpheta. terroreſq̄ ð celo ꝛ ſigna mag̃ erūt. Dicit eñ ioſeph⁹ in li. de iudaico bello ꝙ ante deſtructionē ciuitatis ihr̄lm ſyd⁹ ſtetit ſup ciuitatē iheruſalē p annū ſilē gladio. Quā apparitiouē quidā dicebāt ſignificare auxiliū ſibi affuturꝫ cōtra inimicos Alij ecōtrario dicebāt ſignificare vindictā dei ɔtra mala īhabitātiū in ciuitate. Et ꝓpt̄ hoc erāt diuerſe opiniones de p̄lijs int̄ eos. Sʒ āte hec oīa Gor. ſupple ſig̃ iā dicta. inicient vob̄ man⁹ ſuas. pſequētes de loco ad locū. vtʒ Jo. xij. Si me pſecuti ſūt ꝛ vos pſequent̄. tradētes in ſinagogas Gor. i. in publicos ɔuent⁹ ad magis ɔfundendū ꝛ flagellandū. Sicuti factū eſt qñ ceſis apl'is denunciauerūt ne ampli⁹ loq̄rent̄ in noīe iheſu. vtʒ Act. v. ꝛ cuſtodias. ſcʒ ad incarcerādū. vt factū eſt qñ poſuerūt eos in cuſtodia publica. vtʒ Act. v. trahētes ad reges ꝛ p̄ſides. Gor. ad trādendū eis. ꝓpt̄ nomē meū. i. ꝓpter cōfeſſionē nois mei. Contingit āt vob̄ in teſtimonium Ly·ſcʒ euangelice veritatis ibidem cōſtāter ꝓfitende· Ponite ergo in cordibꝰ veſtris non premeditari quemadmodum reſpōdeatis Ego enim dabo vobis os·Gor· id eſt eloquētiam ad loquēdum· ⁊ ſapiētiam·ad ꝯgnoſcēdum· cui non poterūt reſiſtere nec ꝯtradicere omnes aduerſarij veſtri·Gor·ſcʒ nec iudei nec heretici nec pagani·Trademini autem a parentibꝰ ⁊ fratribus ⁊ cognatis ⁊ amicis ⁊ morte afficiēt ex vobis ·Gor· qui deberēt vos iuuare et liberare·Et eritis odio omnibus hominibꝰ Gor·humū amantibꝰ ⁊ terrena ſapientibꝰ ·ꝓpter nomē meum id ē ꝓpter cōfeſſionem nominis mei· ⁊ capillus de capite veſtro nō pibit Ly· hoc addidit ſaluator ad declarādum veritatem future reſurrectiois per quam reſurgēt in electis non ſolum illa que ſūt de neceſſitate humane nature: ſed etiam ea que ſunt ad decorem cuiuſmodi ſūt capilli·Quia meditatio huius reſurrectionis multum facit ad tolerātiam martirij·de quo ſaluator loquebat᷑·In patientia veſtra Gor·quaſi diceret·ī predictis maxime neceſſaria eſt patiētia· quia in ipſa·poſſidebitis animas veſtras· id eſt cuſtodietis·

¶ Aliud euāgelium de martiribus · ſcd̄m Lu·xij·

In illo tempore·Dixit iheſus diſcipulis ſuis ·Attendite a fermēto phariſeorum quod eſt ypocriſis Nihil autem optum qđ non reuelet᷑ neqꝫ abſcōditum quod non ſciat᷑·Quoniam que ī tenebris dixiſtis in lumine dicetur ⁊ quod in aure locuti eſtis in cubilibus predicabitur in tectis ·Dico autem vob̄ amicis meis · Ne terreamini ab his qui occidunt corpus ·Et poſt hec non habent ampliꝰ quid faciant ·Oſtendā autem vobis quem timeatis Timete eum qui poſtq̄ occiderit habet poteſtatem mittere in gehēnam Ita dico vobis hūc timete Nōne quinqꝫ paſſeres veneūt dipondio Et vnꝰ ex illis non eſt in obliuione coram deo· Sed et capilli capitis veſtri omnes numerati ſunt·Nolite timere multis paſſeribus pluris eſtis vos · Dico autem vobis ·omnis quicūqꝫ cōfeſſus fuerit me coram hominibus ·Et filius hominis cōfitebit᷑ illum corā angelis dei·

Poſtilla

Attendite a fermento phariſeorum ⁊c̄·Luce·xij· Hiſtoria huius euāgelij dicta eſt a domino ihū xp̄o Anno eius ·xxxi·ij·ydus iulij· feria·v·luna·xvi·indictiōe·iiij· Ante inicium illiꝰ euangelij ſcribit ſanctꝰ Lucas ·ꝙ multis turbis circumſtantibus ita vt ſe inuicem cōculcarent·cepit iheſus dicere ad diſcipulos ſuos ·Attendite a fermento phariſeorum Ly·ſcʒ ne per eorum ypocriſim auertimini a fidei veritate·nihil autē opertum qđ non reuelet᷑· neqꝫ abſconditum qđ non ſciatur Gor·opertū pertinet ad opera mala que occultātur ex induſtria· Abſcōditū ad cogitatōnes q̄ occultant᷑ ex ꝓpria natura ·Sʒ vtrūqꝫ in futuro iudicio ſciet᷑· qm̄ q̄ in tenebris dixiſtis Gor·i·in p̄ſſuris et in carceribꝰ locuti eſtis ·in lumīe dicent᷑·i·in apto· quādo ſcʒ ea q̄ paſſi eſtis in carceribꝰ legunt᷑ ꝑ orbem ad gloriam veſtram·⁊ qđ in aure locuti eſtis Gor·i·in p̉uato·p̉uatū aūt efficit᷑ verbū vel ex modo· qꝛ ſubmiſſe in aure vel in loco qꝛ in cubiculo· ·predicabit᷑ in tectis Ly·domꝰ ergo in illa terra habent tecta plana vbi cōgregant᷑ hoīes ad ſpaciādum ⁊ cōfabulādum· ⁊ ideo illa q̄ dicunt᷑ ibi· publice dicunt᷑ ⁊ hoc mō exponit theophilꝰ·dico āt vobis amicis meis ne terreamini ab his qui occidūt corpꝰ Vñ cri. Oia mala opaẗ timor mortis oia bona ꝯtēptꝰ mortis ⁊ pꝰ hec. i. pꝰ occaſionē corpis. nō habēt āpliꝰ q̄d faciant. Oſtendā aūt vob̄ quē timeatis. Timete eū qui poſtq̄ͣ occiderit. ſcꝫ corpꝰ. hꝫ ptātē mittere in gehēnā Gor. ſcꝫ ipſā aiam ⁊ etiā ipſū corpꝰ. Ita dico vob̄ hūc timete. ⁊ nō aliū. None q̄nqꝫ paſſeres veneunt. i. vendunt̄. dipondio Gor. Dipondiꝰ ē poñdꝰ monete ex duobꝰ aſſibꝰ cōpoſitū. Ad euidentiā illiꝰ ſm ly. Sciēdum ꝙ paſſeres abūdāt in t̄ra ꝓmiſſionis. Et iō de ipſis fiebat oblatio pauperꝝ qui nō poterāt hr̄e alia. vñ erāt pauci valoris qꝛ duo h̄ebāt ꝓ aſſe. ⁊ vnꝰ ex illis. ſcꝫ q̄uis ſit pui valoris. nō eſt in obliuiōe corā deo. i. nō moriet̄ ſine ꝓuidētia dei p̄ris. ⁊ p ꝯñs ſupple neqꝫ vos moriemini q̄n deꝰ ordinet d̄ morte veſtra. Sꝫ ⁊ capilli capitis v̄ri oēs numerāti ſūt. Ly. in dei p̄ñtia. Nolite ēgo timē multis paſſeribꝰ pluris eſtis vos Ly. i. maioris reputationis apud deū qꝛ ad imaginem dei creati. Dico aūt vob̄ ois q̄cūqꝫ me ꝯfeſſus fuerit corā hoībꝰ Gor. nō tm̄ crediderit corde: ſ ꝯfeſſus fuerit ſimĺ ore. ⁊ filiꝰ hoīs ꝯfitebit̄ eū corā angeĺ dei.

Sequūtur nūc euāgelia de cōfeſſoribꝰ. ſm Lucam. xij.

In illo tēpore dixit iheſus diſcipuĺ ſuis. Sint lūbi veſtri p̄cincti ⁊ lucerne ardētes in manibꝰ veſtris. Et vos ſimiles hoībꝰ expectantibꝰ dñm ſuum q̄ñ reuertat̄ a nuptijs vt cū venerit et pulſauerit: ꝯfeſtim aperiāt ei. Beati ſui illi quos cū venerit dñs inuenerit vigilātes. Amen dico vobis ꝙ p̄cinget ſe ⁊ faciet illos diſcūbē ⁊ trāſiēs miniſtrabit illis. Et ſi venerit in ſecunda vigilia. ⁊ ſi in tercia vigilia venerit. ⁊ ita inuenerit: beati ſunt ſerui illi. Hoc aūt ſcitote: q̄m ſi ſciret paterfamilias q̄ hora fur veniret vigilaret vtiqꝫ ⁊ nō ſineret pfodi domū ſuā. Et vos eſtote pati. qꝛ q̄ hora nō putatis filiꝰ hominis veniet.

Poſtilla

Sint lumbi veſtri p̄cincti ⁊ lucerne ⁊ c̄. Lu. xij. Hiſtoriam huiꝰ euāgelij locutꝰ eſt dñs iheſus Anno eius. xxxi. ij. pꝰ iulij. feria. v. lūa. xvi. indictiōe. iiij. Ante inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctꝰ Lu. in eodem ca. ꝙ xp̄s dixit diſcipulis ſuis. Nolite timere puſillus grex. qꝛ cōplacuit patri veſtro dare vobis regnū. Tūc ſequit̄ euāgelium hodiernum. Sint lumbi veſtri p̄cincti. Ly. lumbi mentis ſūt volūtas ⁊ intellectꝰ ex quibꝰ procedūt cogitationes male. lumbi vero carnis ſūt in quibꝰ viget motꝰ luxurie. Et vtriqꝫ lumbi ſūt precingendi id eſt coartādi ab illicitis cogitationibꝰ ⁊ operibꝰ. ⁊ lucerne ardētes Ly. id eſt doctrina clara ꝓcedēs ex caritate. in manibꝰ veſtris. iplendo opere. ⁊ vos ſimiles hominibꝰ expectantibꝰ dominū ſuū. Ly. id ē ſitis diſcreti ⁊ vigiles ⁊ ſolliciti de veſtra cuſtodia expectādo dominū venturꝝ ad iudicium. Sicut ātiqui patres expectabāt eum venturum in carnem. quādo reuertatur a nuptijs. Gloſa ordinaria. ad nuptias dominus iuit cum poſt reſurrectionem nouꝰ homo angelorum multitudinem ſibi copulauit. a quibꝰ nuptijs reuertitur cum nobis per iudicium manifeſtatur. vt patet Actuū. primo. Sic veniet quē admodum vidiſtis eum eūtem in celum. ⁊ pulſauerit. per egritudinem. mortem propinq̄ deſignando. confeſtim aperient ei. leti eum ſuſcipiēdo. Beati ſerui illi quos cum venerit dominꝰ Ly. in eorum morte. inuenerit vigilantes. id eſt in ſtatu gratie et nõ in p̄ccatis dormiẽtes Quia talis pñtabit̄ in iudicio q̄lis inuenitur i morte quãtum ad grãm vel ad culpã .Amẽ dico vobis ꝙ p̄cinget ſe Glo. p̄parãs ſe ad retributionem. ⁊ faciet illos diſcumbere .Glo. or. in regno celeſti quieſcere. ⁊ trãſiens miniſtrabit illis Glo. tranſiẽs miniſtrat cum de iudicio ad regnum rediẽs ſua claritate fideles ſatiabit. Et ſi venerit i ſecũda vigilia. Et ſi in tercia vigilia venerit. ⁊ ita inuenerit beati ſũt ſerui illi. vñde Gre. Prima vigilia ẽ ſtatus puericie. maxime cũ incipit vſus rõnis in pueris. Secũda vigilia ẽ ſtatus iuuẽtutis. Tercia vigilia ẽ ſtatꝰ virilis Quarta vigilia eſt ſtatꝰ ſenectutis .. qꝛ i quolibet ſtatu fideles debẽt eſſe pati per iuſticiam ad recipiẽdam mortem. hoc autem ſcitote. qm̄ ſi ſciret paterfamilias q̄ hora fur veniret vigilaret vtiq3 ⁊ nõ ſineret pfodi domũ ſuam. Gor. hic dñs iheſus monet nos vigilare cõtra mortis incertitudinez ꝙuis nihil ſit certiꝰ morte. nihil tamẽ incertiꝰ hora mortis. ⁊ vos eſtote pati: qꝛ q̄ hora nõ putatis filiꝰ hominis veniet Glo. or. vltimam horam ſemp ignorare voluit dñs vt ſemp ſit ſuſpecta ⁊ vt ad eandẽ ſemp preparẽtur

¶ Aliud euangelium de confeſſoribus. ſcd̃m Lucam. vndecimo.

In illo tempore. Dixit iheſus diſcipul̄ ſuis. Nemo lucernam accẽdit ⁊ i abſcondito ponit: neq3 ſub modio: ſed ſuꝑ candelabꝝ. vt qui ingrediunẽ lumẽ videãt. lucerna corporis tui eſt oculꝰ tuꝰ Si oculꝰ tuꝰ fuerit ſimplex. totum corpꝰ tuũ lucidum erit. Si autem nequã fuerit: etiam corpꝰ tuum tenebroſum erit. vide ergo ne lumẽ qđ in te eſt tenebre ſint. ſi ẽgo corpꝰ tuum lucidum fuerit nõ habẽs aliq̄ partem tenebrarꝝ erit lucidum totũ et ſicut lucerna fulgoris illuĩabit te.

Poſtilla

Nemo accẽdit lucernã ⁊ i abſcondito ponit neq3 ſub modio ⁊c. Luce vndecimo. Hoc huius euangelij paradigma locutus eſt dominꝰ iheſus chriſtus Anno eius. xxxij. ydus. iulij. feria quinta. luna decimaſexta. indictione quarta. Ante inicium illius euangelij ſcribit ſanctus Lucas in eodem capitulo. ꝙ quedaz mulier extollens vocem de turba dixit. Beatus venter qui te portauit ⁊ vbera que ſuxiſti ⁊c̃. Tunc ſequitur euangelium hodiernum. Nemo accẽdit lucernam. Lyra. lucerna hic accipitur pro intentione recta quia intẽtio recta includit lumen fidei ⁊ ardorem caritatis. ⁊ ad modum lucerne ardentis. ⁊ in abſcondito ponit. neq3 ſub modio ſed ſuꝑ candelabrum Lyra. quia intencio recta dirigit ad ſuꝑna. vt qui ingrediuntur lumen videant. Lyra. ſicut enim lucerna in alto poſita illuminat ea que ſunt in domo materiali. ſic intentio recta ea que fiunt ⁊ diſponuntur in domo eccleſie ⁊ etiam in domo conſciencie. . lucerna corporis tui eſt oculus tuꝰ. Lyra. quia ſicut dirigit membra corporis ad operãdum. vt pedem ad ambulandum. manum ad ſcribendum. ſic intentio recta dirigit noſtras operationes in finem debitum. Ideo ſubditur. Si oculus tuus fuerit ſimplex. Lyra. id eſt intentio tua recta totuz corpus tuum. id eſt congeries operationum tuarum. lucidum erit. id eſt meritorium vite eterne. Si autez nequam fuerit. id eſt intentio ꝑuerſa. etiam corpꝰ tuum tenebroſum erit Lyra. id eſt congeries operationum tuarꝝ mala erit. Quia opꝰ bonũ malũ efficit̃ ꝑuerſa intẽtiõe Sicut cũ aliq̄s dat elemoſinā paupcule mulieri itētione trahēdi eā ad pctm̄ luxurie. Vide ergo ne lumē qd̄ in te eſt tenebre ſint. Ly. i. diligēter attēde ne intētio tua q̄ lumen aīe eſt ſit ꝑuerſa: qꝛ ꝑ hoc corrūperent̄ oīa bona opa. Si ergo corpꝰ tuū lucidū fuerit nō hn̄s aliq̄ꝑ partē tenebraꝝ Ly. tum ex bonitate intētionis. tum ex bonitate opis. erit lucidū totū. Quia oīa cadēt ad vite eterne meritum. ⁊ ſicut lucerna fulgoris illūminabit te. Ly. in p̄nti per grām. ⁊ in futuro ꝑ glām

¶ Aliud euāgeliū de ꝯfeſſoribꝰ ſcd̄m Lucam. xix.

In illo tempore. Dixit iheſus diſcipul' ſuis pabolam hāc. Homo quidā nobilis abijt in regionē lōginquā accipe ſibi regnū ⁊ reuerti. Vocatis autē decē ſeruis ſuis dedit illis decē mnas Et ait ad illos Negociamini dū venio Ciues autē eius oderāt illū. ⁊ miſerunt legationē poſt illū dicētes. Nolumꝰ hūc regnare ſup nos Et factū eſt vt rediret accepto regno. Et iuſſit vocari ſeruos ſuos. ⁊ quibꝰ dedit pecuniam vt ſciret q̄ntū quis negociatꝰ eſſꝫ Venit aūt p̄mꝰ dicēs. domine mna tua decē mnas acq̄ſiuit. ⁊ ait illi. Euge ſerue bone. qꝛ in modico fuiſti fidelis. eris poteſtatē hn̄s ſup decē ciuitates Et alter venit dicēs. Dn̄e mna tua fecit q̄nq̄ mnas. ⁊ huic ait. tu eſto ſup quinq̄ ciuitates. Et alter venit dicēs. Domine mna tua quā habui repoſitā in ſudario. Timui em̄ te. qꝛ homo auſterꝰ es. tollis qd̄ nō poſuiſti. ⁊ metis qd̄ nō ſeminaſti. Dicit ei De ore tuo te iudico ſue nequā Sciebas qꝛ ego homo auſterꝰ ſū tollēs qd̄ nō poſui ⁊ metēs qd̄ nō ſeminaui. Et quare nō dediſti pecuniā meā ad mēſam. Et ego veniēs cum vſuris vtiq̄ exegiſſem illā Et aſtātibꝰ dixit auferte ab illo mnam. ⁊ date illi qui decē mnas habꝫ. ⁊ dixerūt illi Domine decē mnas habꝫ Dico autē vobis Quia omni habēti dabit̄ ⁊ abūdabit. ab eo autē qui nō habꝫ: ⁊ qd̄ habet auferetur ab eo.

Poſtilla.

Homo quidā nobilis abijt in regionē ⁊c̄. Lu. xix. Ante initiū illiꝰ euāgelij ſcribit ſāctꝰ Lucas in eodem ca. q̄ xp̄s dixit venit filiꝰ hoīs q̄rere ⁊ ſaluū facere qd̄ pierat. Tunc poſtmodū ſequit̄ euāgeliū hodiernū. Homo quidā nobilis Ly. i. ih̄s xp̄s homo natꝰ ſm carnē de ſemie dauid regis. abijt in regionē lōginquam. Ly. i. ad celū empireū ꝑ ſuam aſcēſionē. accipe ſibi regnū. ſup ordies āgeloꝝ. ⁊ reuerti. ſcꝫ in fine mūdi ad iudiciū. Tunc enim oībꝰ manifeſtabit̄ regnū ipſiꝰ. vocatis autem decē ſuis ſuis. i. fidelibꝰ vniuerſis. dedit ill' decem mnas Ly. i. vniuerſoꝝ donoꝝ ſuorū diuerſimode tn̄. Quia dedit vnicuiq̄ plꝰ vel minꝰ ſm ꝓpriam v̓tutē. Et ait ad illos negociamini dū venio Lyra. quia tempꝰ meriti currit vſq̄ in diem iudicij in quo tempore deus dat dona ſua ad hoc quod multiplicētur per fructus bonorum operum. Ciues autem eius oderant illum. Lyra Ciues illi ſūt iudei qui pro maiori parte in odium chriſti ſunt firmati. et miſerūt legationem poſt illum dicentes. Nolumꝰ hūc regnare ſuper nos Ly. quia poſt aſcenſionem chriſti ad celos. iudei conati ſunt deſtruere fidem catholicam. in qua incepit regnum chriſti. quod complebit̄ ⁊ manifeſtabitur in fine mundi. ⁊ factum eſt vt rediret. ſcilicet ad generale iudicium. iuſſit vocari ſeruos ſuos quibus dedit pecuniam vt ſciret quantum quiſq̄ eſſet negociatꝰ. Li. quia oportebit omnes apparere ante iudicem ad reddēdū de omnibꝰ acceptis ab eo racionem. Ro. xiiij. venit autē primꝰ dicēs Domine mna tua decem mnas acquisiuit. Li. qꝫ tūc electi de suis meritis satuati pati erūt astare iudicio. ⁊ ait illi. Euge serue bone. qꝫ in modico fuisti fidelis Li. qꝫ bona tēporalia ⁊ etiam spūalia q̄ habent̄ in vita pn̄ti modica sunt respectu bonorum celestium q̄ expectant̄ in futura vita. eris potestatem habēs sup decē ciuitates. Li. i. gaudebis de fidelitate omniū qui per doctrinā tuam vel exemplū vite tue cōuersi sūt ad bonū. Et alter venit dicēs. Domine mna tua Gor. i. grā tua fecit quinqꝫ mnas. Et huic ait. ⁊ tu esto super quinqꝫ ciuitates Gor. i. super illos quos tua predicatiōe vel exemplo tuo cōuertisti. Sed tercius. qꝫ licet mali reformidēt venire ad cōspectum iudicis. tñ oportebit eos ibidez repn̄tari. dicēs Domine ecce mna tua quā habui repositam in sudario Li. mna reposita in sudario significat donum dei a bonis operibꝰ ociosum. timui eñ te Li. Iste timor nō est nisi pusillanimitas bene agēdi. qꝫ homo austerꝰ es Ly. licet enim modo sit tempꝰ misericordie. in iudicio tamē erit tempꝰ rigoris ⁊ iusticie. tollis qđ nō posuisti. ⁊ metis qđ nō seminasti Ly. qꝫ a prelatis ecclesie nō solum requirunt̄ bona in ꝓpria persona: sed in subditis eoꝝ quos tenent̄ inducere ad bonū. dicit ei. de ore tuo iudico te serue nequā. Gor. stulticia magna est pctm̄ ꝓpriū excusare. Sciebas qꝫ ego homo austerus sum Glo. Si me durum noueras quare cogitatum tibi testimoniū nō incussit. vt scires me mea diligentiꝰ quesituꝝ tollēs qđ nō posui ⁊ metēs qđ nō seminaui. Gor. requirit enim deꝰ bona opa etiam ab eis quibꝰ nō dedit grām operādi. nec tamē deus hoc faciēdo iniuste agit. qꝫ ⁊ si illi nō recipiunt. ipse tamē paratꝰ fuit date grām. ⁊ q̄re nō dedisti pecuniam meam. i. dona mea. ad mensam. i. ad lucrum. ⁊ ego veniēs. scꝫ ad iudiciū particulare. i. ad mortem hominis. cū vsuris exegissem eam. i. lucro. ⁊ astātibus dixit. Gor. i. angelis qui deo iudicanti semper assistūt. auferte ab eo mnam. i. gratiam. ⁊ date illi qui decē mnas habet. Glo. auget̄ enim grā in eo que in eo laborat. Autor cōpendij theo. veri. li. iij. ca. vij. sic dicēs. Ne autez aliqđ bonum pereat illa bona opera que quis peccando mortificat alijs saluādis dabunt̄. Sicut quādo corporali morte quis morit̄. frēs et ꝓpinqui in bonis succedunt. vnde Job. xxvij. ca. Si cōportauerit quasi terra argētum. ⁊ sicut lutum preparauerit vestimēta. preparabit quidem sed iustꝰ vestiet̄ illis ⁊ argētum innocens diuidet. ⁊ dixerūt ei. scꝫ angeli. domine habet decem mnas. q. d. satis habet. dico autem vobis. Quia omni habēti. Gor. ⁊ illo bene vtēti. dabit̄. scꝫ incrementum eius qđ habet. ⁊ abūdabit. scꝫ in futuro. quia scđm Apostolū. oculus nō vidit. nec auris audiuit nec in cor hominis ascēdit que ꝑparauit deus diligentibꝰ se. ab eo autem qui nō habet scꝫ vsum doni collati sicut ille piger seruꝰ fuit. ⁊ qđ habet. id est ipsuz donum. auferet̄ ab eo Gor. dare habēti fuit misericordie. auferri nō habēti iusticie.

¶ Aliud euāgelium de cōfessoribus. sm̄ Math. xxv.

IN ill' tē. d. i. d. s. ꝑabolā hāc Homo quidam peregre ꝓficiscēs. Vocauit seruos suos ⁊ tradidit illis bona sua. Et vni dedit quinqꝫ talenta Alij aūt duo. Alij vero vnū. Vnicuiqꝫ sm̄ ꝓpriā v̓tutē Et ꝓfectꝰ est statim. abijt autem qui quinqꝫ talenta acceperat ⁊ opatꝰ ē in eis ⁊ lucratꝰ est alia quinqꝫ. Similit̄ qui duo acceꝑat lucratꝰ eſt alia duo Qui autem vnum acceꝑat abijt ⁊ fodit in terrā ⁊ abſcōdit pecuniam domini ſui. poſt multū vero tēporis venit dominꝰ illoꝝ ſeruorum ⁊ poſuit racōnem cū eis Et accedēs qui quinqꝫ talēta acceꝑat obtulit alia quinqꝫ talēta dicēs Domine quinqꝫ talēta tradidiſti mihi. ecce alia quinqꝫ ſuꝑlucratꝰ ſum. Ait illi dominꝰ eius Euge ſerue bone ⁊ fidelis. qꝛ ſuper pauca fuiſti fidelis. ſupra multa te cōſtituam intra in gaudium domini tui. Acceſſit autē ⁊ qui duo talēta acceꝑat. ⁊ ait. domine duo talēta tradidiſti mihi. ecce alia duo lucratꝰ ſum. ait illi dominꝰ eius Euge ſerue bone ⁊ fidelis. qꝛ ſupra pauca fuiſti fidelis. ſuꝑ̄ multa te cōſtituam intra in gaudiū domini tui.

Poſtilla.

Homo quidā peregre ꝓficiſcēs Mat. xxv. Hiſtoriam huiꝰ euāgelij locutꝰ eſt dominꝰ ihēſus xp̄s anno eius. xxxiij. xi. kal'. apl'. feria. iij. luna. xij. indictiōe. vi. Ante iniciū illius euāgelij ſcri. ſanctꝰ Mat. in eodē ca. ꝙ xp̄s dixit diſcipulis ſuis. vigilate qꝛ neſcitis diē neqꝫ horā. Tūc ſtatim ſequit᷑ euāgelium hodiernū. Hō quidam ꝑegre ꝓfiſcēs. Ly. hō ille eſt ihēſus xp̄us qui ꝗuis ſm diuinitatem nō poſſit ꝓfiaſci de loco ad locū qꝛ ſic eſt vbiqꝫ. Sed tamē ſm humanam naturam ꝑegre ꝓfectꝰ eſt. qn̄ aſcēdit in celū. vocauit ſeruos ſuos. Gor. edocēdo eos in eſſe nature. ⁊ tradidit ill' bona ſua. Ly. ſcꝫ bona nature. bona grē. bona ꝯſcie. ⁊ ſapiētie bona potētie. ⁊ bona opulētie. Et dicunt᷑ talenta. qꝛ per bonū vſum taliū poteſt quilibet ſibi acquirē celeſte p̄mium. vni dedit quinqꝫ talenta. alij duo. alij vero vnū. vnicuiqꝫ ſm ꝓpriam v̓tutem ⁊ ꝓfectꝰ eſt ſtatim. quia xp̄s ſcōm humanitatem mutauit locum celum aſcendēs. Abijt autē qui quinqꝫ talēta acceꝑat ⁊ lucratꝰ eſt alia quinqꝫ. Ly. qꝛ iſta talenta multiplicauit bn̄ vtendo p̄dictis donis ad ſui ꝑfectionē ⁊ ꝓximi edificationem. Similiter qui duo talēta acceꝑat. i. aliq̄ ex predictis donis. lucratus eſt alia duo. Gor. ⁊ attendit᷑ illud lucꝝ in merito quo ad ſe. ⁊ in edificatiōe quo ad ꝓximū. ⁊ ſic duplicat᷑ bonum acceptum. qui autē vnum acceꝑat. abijt ⁊ fodit in terram. ⁊ abſcondit pecuniā domini ſui Ly. Ille abſcōdit in terra qui p̄dictis donis vtit᷑ ad mūdi gloriam ⁊ temporale lucrum ſeu queſtum. poſt multum vero tēpis. Ly. qꝛ lōgum tempꝰ eſt ab aſcēſiōe xp̄i ad celum vſqꝫ ad aduētum eius ad iudicium. venit dominꝰ. Gor. ꝑ ſeipſum nō ꝑ vicarium. ſeruoꝝ illorum. quibꝰ bona ſua cōmiſit. ⁊ poſuit rationeꝫ cum eis. vtꝫ Lu. xvi. Redde racionem villicationis tue. Ly. qꝛ tūc diſtricte exiget racionem de bonis ab eo collatis. Et accedēs qui q̄nqꝫ talēta acceꝑat obtulit alia q̄nqꝫ talēta dicēs. domine quinqꝫ talēta tradidiſti mihi. ⁊ ecce alia quinqꝫ lucratus ſum. Gor. id eſt multiplicata ſunt merita ex gratia tua ⁊ vſu liberi arbitrij. Euge ſerue bone ⁊ fidelis querēs in ſuis actibꝰ gloriam domini et non ꝓpriam laudem. qꝛ in pauca fuiſti fidelis Li. omnia bona ī hac vita homini collata ꝑua ſunt reſpectu bonoꝝ gl'e. ſuꝑ̄ multa te ꝯſtituā Li. qꝛ in celo cōfert homini bonū infinitū. intra in gaudium domini tui. Gor. vt ſit ex omni ꝑte gaudium. Surſū ex viſione dei. deorſum ex cōſideratione inferni. interius ex gloria cōſciencie. exterius ex decore omnis creature. Acceſſit autem ⁊ qui duo talenta acceꝑerat. ⁊ ait. domine duo talēta tradidiſti mihi. ecce alia duo luc̄tus ſum. Gor. duplicādo bona ſcꝫ bonum ſapiētie a me diffundēdo in ꝓximū ꝑ verbum ꝑ̄dicatiōis. Bonū opatiōis a me diffundēdo in ꝓximū ꝑ exēpluꝫ edificationis. ait illi dn̄s eius. Euge ſerue bone ⁊ fidelis ſuꝑ pauca fuiſti fidelis ſupra multa te ꝯſtituā intra i gaudiū domini tui. de quo dꝛ Bern̄. in li. de ꝯſideratione. Qualis putas tūc erit ſplēdor animarum. qn̄ ſolis ſplendorem hēbit lux corpoꝝ. Nulla enim ibi triſticia. nulla āguſtia. nullꝰ dolor. nullꝰ timor. nullꝰ ibi labor. nulla mors: ſed ꝑpetua ſanitas ſemper perſeuerabit.

¶ Aliud euāgelium de confeſſoribꝰ. ſm̄ Math. xxv.

In illo tempore. Dixit ihēſus diſcipul' ſuis Vigilate qꝛ neſcitis q̄ hora dn̄s veſter venturus ſit. Illud autem ſcitote quoniaꝫ ſi ſciret paterfamilias q̄ hora fur venturꝰ eſſet vigilaret vtiq; ⁊ non ſinēt perfodi domū ſuam. Ideo ⁊ vos eſtote pati qꝛ neſcitis q̄ hora filiꝰ hōis venturꝰ ſit. Quiſputas eſt fidelis ſeruꝰ et prudēs Quem ꝯſtituit dn̄s ſuꝑ familiam ſuam. vt det illis cibū i tpe. beatꝰ ille ſeruꝰ quem cū venerit dominꝰ inuenerit ſic facientē Amen dico vobis ſuper omnia bona ſua cōſtituet eum.

Poſtilla.

Vigilate qꝛ neſcitis q̄ hora ⁊c̄. Mat. xxv. Hec verba ſācti euāgelij locutꝰ eſt dn̄s ihēſus xp̄s Anno eius. xxxiij. xi. kal'. ap̄lis. feria. iiij. luna. xij. indictiōe. vi. Ante inicium illiꝰ euā. ſcri. ſan. Mat. in eodem. c. Celū ⁊ terra trāſibūt verba aūt mea nō tranſibūt. Tūc ſequit̄ euāgelium hodiernū. Vigilate qꝛ neſcitis q̄ hora dn̄s veſter venturꝰ ſit Gor. ſ. ad mortē cuiuſlibet hōis. vtꝫ Eccl'. ix. Neſcit hō finē ſuū ⁊c̄. hoc autē ſcitote qm̄ ſi ſciret paſ̄familias q̄ hora fur veniret Gor. i. mors q̄ fur dꝛ ꝓpter ip̄rouiſum aduētum. vtꝫ Apoc. iij. veniā tibi tā q̄ fur. vigilaret vtiq; ne i pctō mor̄li moreret̄. qꝛ mors pctōꝝ peſſima. ⁊ nō ſineret ꝑfodi domū ſuā. Gor. i. cū violētia aīam a corpe extrahi: ſ ſpōte exire. vn̄ Cri. qn̄ aīe peccatrices i corpe q̄ſi in ꝓprio domicilio delectantur veniēs cū ſentētia dei angelꝰ mortis ꝑfodit corpꝰ ⁊ aīam violent̄ auellit. Aie aūt iuſte q̄ q̄ſi exilio ibi ſunt veniēte ſiña nō ꝑfodiūt̄: ſed reuertūtur gaudētes. Idoq; ⁊ vos eſtote parati. ſcꝫ ſine macula cordis. qꝛ q̄ hora n̄ putatis filiꝰ hōis venturꝰ eſt Gor. ſcꝫ ad iudiciū ꝑticulare in morte. quiſputas ē fidelis ſeruꝰ ⁊ prudēs: quē cōſtituit dn̄s ſuꝑ familiā ſuā. ſcꝫ in officij ſui ſuſceptiōe. vt det illis cibū in tpe Gor. triplicē cibū. verbi. exēpli. ⁊ tēporal' ſubſidij Vel ſm̄ ly. vt det illis cibū in tpe. i. auxiliū ad qd̄ q̄libꝫ tenetur. vn̄ Eccl'. xxvij. Cuilibꝫ mādauit deꝰ de ꝓximo ſuo. btūs ille ſeruꝰ quē cū venerit dn̄s eius. Ly. q̄rēs in morte racionē ſui ſeruicij. inuenerit ſic facientē Li. in actibꝰ caritatis ſe exercētem qꝛ ꝑ talia meret̄ eternā btitudinem. amē dico vob̄. ſuꝑ oīa bona ſua ꝯſtituet eū. qꝛ btitudo ē ſtatus oīm bonoꝝ aggregatiōe ꝑfectꝰ. vt dꝛ in li. de ꝯſolatiōe phīe Gor. Bona p̄ſentia ſūt ꝑticularia ⁊ impfecta. ſed bona celeſtia ſūt cōmunia ⁊ ꝑfecta Nūc ei ex pte ꝯgnoſcimꝰ ex pte diligimꝰ: ſ tūc in futuro ꝑfecte ⁊c̄.

¶ Incipiunt euāgelia de virginibꝫ ſcd̄m Math. xiij.

In illo tempore Dixit ih̄us diſcipulis ſuis pabolā hanc. Simile eſt regnū celoꝝ theſauro abſcōdito in agro quē qui inueīt homo abſcōdit ⁊ pre gaudio illiꝰ va dit ⁊ vendit vniuerſa q̄ habꝫ ⁊ emit agꝝ illum. Iteꝝ ſimile eſt regnũ celorum ſagene miſſe ĩ mare. ⁊ ex omnĩ genere piſcium ꝯgregãti. Quã cũ ĩpleta eſſet educẽtes. ⁊ ſecus littus ſedẽtes elegerũt bonos in vaſa ſua. malos autem foras miſerũt. Sic erit in conſũmatione ſeculi. Exibũt angeli ⁊ ſepabũt malos de medio iuſtoꝝ. ⁊ mittẽt eos in caminũ ignis. Ibi erit fletꝰ ⁊ ſtridor dentium. Intellexiſtis hec omnia. Dicũt ei eciã. ait illis. Jdo omnis ſcriba doctꝰ in regno celorum ſimilis eſt homini patrifamilias qui ꝓfert de theſauro ſuo noua ⁊ vetera.

Poſtilla

SImile eſt regnum celoꝝ. Mat. xiij. Hiſtoria huiꝰ euangelij facta eſt in ap̄li Anno xp̄i. xxxiij. indictione. vi. Ante inicium illiꝰ euangelij ſcribit ſanctꝰ Mat. in eodem cap. ꝙ xp̄s dixit. Juſti fulgebunt ſicut ſol in regno patris eoꝝ. Tũc poſtmodũ ſequit̃ euãgelium hodiernũ. Simile ẽ regnum celoꝝ theſauro abſcõdito in agro Gor. ad laudem virginũ exponit̃ pabola iſta. Sic theſaurꝰ in agro eſt virginitas in carne. ij. Coꝝ. iiij. habemꝰ theſauꝝ iſtum in vaſis fictilibus. vnde Augꝰ. Facite qđ poteſtis ne ꝟginitatis bonum a vobis pereat cui facere nõ poteſtis vt redeat. Vel ſm Gre. Theſaurꝰ eſt celeſtis regni deſiderium. quem qui inuenit hõ abſcondit. ⁊ p̄ gaudio illiꝰ vadit Gor. pedibꝰ mẽtis ipſum affectãdo. ⁊ vendit vniuerſa q̄ habet. ſcꝫ temporalia cõtemnẽdo. vtꝫ Mat. xix. Si vis perfectꝰ eſſe vade ⁊ vende omnia que habes ⁊ da paupibꝰ. ⁊ emit agꝝ illũ. Gor. totaliter celeſtibꝰ ĩherẽdo. Iterum ſimile ẽ regnũ celoꝝ homini negociatori q̄rẽti bonas margaritas .i. dulcedinem vite celeſtis. Inuẽta autem vna p̄ciosa margarita Gor. id ẽ xp̄o ⁊ ſm hoc xp̄us dr̄ margarita Sicut enim naſcit̃ margarita ex rore celeſti in concha maris ſe aperiente. Sic xp̄us virtute ſpiritꝰ ſancti in maria conſentiẽte. Iſa. xlv. Rorate celi deſuper ⁊ nubes pluant iuſtum aperiatur terra ⁊ germinet ſaluatorem. abijt ⁊ vendidit omnia que habuit Gor. per cõtemptum terrenoꝝ. ad Philip. iij. Omnia arbitror vt ſtercora. vt xp̄m lucrifacerem. ⁊ emit eã. per conatum ⁊ deſiderium eternoꝝ. vt patet Phili. p̄. deſiderium habẽs diſſolui ⁊ eſſe cum xp̄o Iterum ſimile eſt regnum celorum. Ly. i. ſtatus eccleſie militantis. ſagene miſſe in mare. Gor. id eſt doctrine diuulgate in mundum. ex omni genere piſcium. Gor. id eſt hominum cõgreganti ſcꝫ bonorum ⁊ malorum pauperum ⁊ diuitum iuuenum ⁊ ſenum. quã cũ impleta eſſet. Gor. quod erit in fine ſeculi quando implebitur numerus electorum. educentes ⁊ ſecus littus ſedẽtes. elegerũt bonos in vaſa ſua. malos autem foras miſerunt. Sic erit in conſũmatione ſeculi. Ly. Sicut enim non diſtinguũtur boni piſces a malis. ꝙdiu ſagena eſt intra aquam. Sic in eccleſia preſenti admixti ſunt mali cum bonis. Sed in fine mundi ſagena trahetur ad littus per apertum iudicium. quia tunc erunt manifeſta abſcondita cordium. ⁊ tunc ſcilicet in iudicio. exibunt angeli ⁊ ſeparabunt malos de medio iuſtoꝝ. ⁊ mittent eos in caminum ignis. ibi erit fletus ⁊ ſtridor dentium. Fletus. ſcilicet propter ardorem. ⁊ ſtridor dentium. propter frigus. Intellexiſtis hec omnia. Lyra. quaſi diceret. ad vos pertinet intelligere qui alios debetis docere viam ſalutis. Dicunt ei eciam. ait illis. Ideo omnis ſcriba. Vnde auguſtinus. apoſtoli ſunt ſcribe ⁊ notarij xp̄i · verbuꝫ dei ſignātes in tabulis cordis · doctꝰ .i. litteratus ⁊ a deo inſpiratꝰ · in regno celorum .i. in eccleſia militāte · Similis eſt homini patrifamilias · Ly · qꝛ ſicut paterfamilias habꝫ paſcere filios pane corporali · Sic iſte puulos fidei pane ſpūali · qui ꝓfert de theſauro ſuo Li · id eſt de ſciētia in corde abſcondita · noua ⁊ vetera · idē autoritates ⁊ proceſſus veteris ⁊ noui teſtamēti

¶ Aliud euāgelium de virginibꝰ ſm Matheū · xxv ·

IN illo tempore · d · i · d · ſ · parabolam hāc · Simile eſt regnū celoꝝ decem virginibꝰ q̄ accipiētes lampades ſuas · exierūt obuiam ſponſo ⁊ ſponſe · Quinqꝫ autē ex eis erāt fatue · ⁊ quinqꝫ prudētes Sed quinqꝫ fatue acceptis lampadibꝰ · nō ſumpſerūt oleum ſecum Prudentes vero acceperūt oleū in vaſis ſuis cum lampadibꝰ · Moram autem faciēte ſponſo dormitauerūt omnes et dormierūt · Media autē nocte clamor factꝰ eſt · Ecce ſponſus venit exire obuiam ei Tūc ſurrexerūt omnes virgines ille ⁊ ornauerūt lampades ſuas · Fatue autem ſapiētibꝰ dixerūt date nobis de oleo veſtro · qꝛ lampades noſtre extinguūtur · Reſpōderūt prudētes dicētes Ne forte nō ſufficiat nobis ⁊ vobis · Ite potiꝰ ad vendentes ⁊ emite vobis Dum autem irent emere · venit ſpōſus · Et que parate erāt intrauerūt cum eo ad nuptias · Et clauſa eſt ianua · Nouiſſime veniunt ⁊ relique virgines dicētes · Domine domine aperi nobis · At ille reſpondēs ait · Amē dico vobis neſcio vos · vigilate itaqꝫ · qꝛ neſcitis diem neqꝫ horā ·

Poſtilla ·

SImile eſt regnū celoꝝ decē ⁊ c̄ · Math · xxv · Hiſtoria huiꝰ euāgelij facta ē Anno xp̄i · xxxiij · xi · kal aplis · feria · iij · luna · xij · indictione vi · Ante inicium illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctꝰ Matheus in eodem capitulo · Si enim malus ſeruꝰ dixerit in corde ſuo · moram facit dominꝰ meus venire · ⁊ ceperit percutere ↄſeruos ſuos māducet ⁊ bibat cum ebrijs · veniet dominꝰ ſerui illiꝰ in die qua non ſperat · ⁊ hora quam ignorat · ⁊ diuidet eum ſcꝫ ſeparādo animam a corpore in morte ipſius partemqꝫ eius ponet cum ypocritis .i. cum falſis xp̄ianis · Separādo eum a beatis ⁊ cōiungendo ipſum cum damnatis · Ibi erit fletus ⁊ ſtridor dentium · Tūc ſtatim ſequit̄ euāgelium hodiernū · Simile eſt regnum celorū decem virginibꝰ · Li · id eſt eccleſia militās quātum ad ſtatum cōtemplatiuū · decem virginibꝰ id eſt cōtemplatiuis · Li · virginitas enim ſignificat vitam cōtemplatiuā qꝛ caſtitas eleuat mentem a carnalibꝰ ⁊ ſic diſponit intellectum ad contemplationē veritatis · Sic ecōtrario luxuria depͥmit mentem ⁊ cauſat ebetudinem intellectꝰ · ⁊ ſic reddit hominem q̄ſi beſtialem · ꝓpter quod dicit̄ pͥ · ethi · Vita voluptuoſa vocat̄ vita pecudum · Que accipientes lampades ſuas · Gor · acceptio lampadum ē oſtēſio operum vt ſint alijs in exemplum · exierūt obuiam ſponſo .i. xp̄o · et ſpōſe .i. eccleſie · quinqꝫ auteꝫ ex eis erāt fatue · ⁊ quinqꝫ prudētes Li · virgies enim prudētes ſūt cōtemplatiui ſeu religioſi qui opera ſua bona ad finem debitum ordināt · ſcilicꝫ pͥncipaliter ad gloriam dei ⁊ ad ſaluteꝫ propriam ⁊ ad edificationem ꝓximi Ecōtrario fatue virgines dicuntur que ꝓpriam gloriam ⁊ fauorem hominem querūt in ſuis bonis operibus · Et merito dicūtur fatue virgines · quia bona opera ſua perdūt propter defectum intētionis recte · Sed q̄nqꝫ fatue acceptis lampadibꝰ Gor.i. opibus de gñe bonoꝝ Nō ſumpſerūt oleum ſecū in quo ſignat̃ caritas. Sicut eñ oleum natat ſuper oēs liquores ꝛ ſic caritas ſup oēs virtutes. prudentes vero ſumpſerūt oleum ſecū in vaſis ſuis .i. caritatē. cum lampadibus .i. cum opibꝰ ſuis. q.d. ex caritate ꝑ fecerūt opa ſua bona. Moram autem faciēte ſponſo dormitauerūt oēs ꝛ dormierūt. Mora iſta eſt decurſus tēporis ab aſcēſione xp̄i vſqꝫ ad diem iudicij. Nō tempꝰ ꝓpter lōgitudinē vocat̃ mora Jam eñ durauit ꝑ mille quadringētos. ꝛ .lxxxi. ānos Et reſiduū eſt nobis incertū. In hoc autē tēporis iteruallo moriunt̃ oēs hoies. tam boni ꝙ̃ mali. q̄ quidē mors deſig̃tur hic ꝑ dormitionē. Quia ita faciliter excitabunt̃ a morte ꝑ xp̄m ad iudicium veniētem. ſicut homo excitat alium hoiem dormiētem. media aūt nocte. Ly. nō intelligit̃ ꝑ hoc ꝙ iudicium extremū ſit celebrādum de nocte: ſed de die. ſicut dr̃ Apl's .i. Coꝝ iij. dies domini declarabit ꝛc. Sꝫ qꝛ tempꝰ iudicij eſt nobis occultū. ideo hic ſignat̃ ꝑ mediam noctē. qꝛ illa q̄ ſiūt media nocte ſūt hominibꝰ occulta. clamor factꝰ eſt Ly.i. vox xp̄i vel angeloꝝ ad vocādum mortuos ad iudicium. Tūc ſurrexerūt oēs virgies ille. Ly. qꝛ oēs reſurgēt boni ꝛ mali vt appareāt in iudicio xp̄i. ꝛ ornauerūt lampades ſuas Gor.i. apud ſe cogitauerūt opa ſua ꝓ quibꝰ remunerationem expectabāt. vnde Grego. ornāt lampades. qꝛ apud ſe opa ſua numerant ꝓ quibꝰ eternam beatitudinem recipe ſperauerūt. fatue aūt ſcꝫ virgines. ſapiētibꝰ dixerūt. date nobis de oleo veſtro. qꝛ lampades noſtre extinguūtur. Ly. iſta petitio vana ꝛ reſpōſio negatiua ſignāt ꝙ nullus poterit ad aliū ꝙ̃tūcunqꝫ iuſtum recurrē ꝓ auxilio nec aliq̃s q̄ntūcunqꝫ iuſtꝰ poterit aliū iuuare: ſꝫ ſibi ſoli ſufficiat iuſticia ſua. vñ Jhero. In futuro vnuſq̃ſqꝫ ꝓ opibꝰ ſuis mercedē accipiet. Nec pñt i die iudicij alioꝝ ỽtutes. alioꝝ vicia ſubleuare. ꝛ hoc eſt qđ ſubdit̃. ne forte nō ſufficiat nobis ꝛ vob. Ite potiꝰ ad vendētes ꝛ emite vob Vñ ambro. vendūt oleū q̃ adulādo aias i errorē mittūt. de quo dr̃ in p̄s. cxl. oleū āt pctōris nō īpiguet caput meū ꝛc. dū aūt irēt emē venit ſpōſus Ly.i. xp̄s ad remūerationē bonoꝝ. ꝛ q̄ pate erāt Ly. ꝑ bona opa i caritate facta. itrauerūt cū eo ad nuptias .i. ad celeſtē gl'am ꝛ clauſa eſt ianua Gor. ianua miq̄t mie ad indulgēdū q̄ mō oibꝰ apit̃. Janua gl'e ad intrādum q̄ mō oibꝰ penitētibꝰ reſerat̃. nouiſſime .i. nimis tarde. veniūt ꝛ reliq̄ ỽgies dicētes. Dñe dñe api nob. Ly. per hoc qđ vocāt eū dñm. ſignat̃ ꝙ crediderūt i xp̄m. Sꝫ q̄d ꝓdeſt ore inuocare ſi ope neges. At ille rñdēs ait. Amē dico vob neſcio vos Li. ſcꝫ noticia approbatōis q̃ ſoli electi a dō cognoſcunt̃. vigilate itaqꝫ. Gor. ſcꝫ anteꝙ̃ veniat ſpōſus. qꝛ neſcitis diē neqꝫ horam. ſcꝫ mortis veſtre.

¶ In feſto corpis xp̄i. Euāge. ſcđm Joh. vi.

In il. tē. d. i. turb iudeoꝝ. Ego ſū panis viuꝰ q̃ de celo deſcēdi. Si q̃s manducauerit ex hoc pane viuet i etnū. et panis quē ego dabo: caro ē ꝓ mūdi vita. Litigabāt ergo iudei adiuicē dicētes Quō p̄t hic dare nob carnē ſuā ad manducandū. Dixit ergo eis ihs Amē amen dico vob: niſi māducaueritis carnē filij hois. ꝛ biberitis ſanguinē eius nō hebitis vitā in vob Qui māducat meā carnem ꝛ bibit meū ſanguinem habet vitā eternā. Et ego reſuſcitabo eū i nouiſſio die.

Poſtilla

Ego ſum panis viuꝰ qui de celo deſcẽdi. Joh. vi. Hec verba ſãcti euãgelij de ſeipſo locutꝰ eſt dominꝰ ihs xp̄s Anno eius .xxxij. xvi. kal. maij. feria. iij. luna. xxiij. indictiõe. v. An inicium illiꝰ euãgelij ſcribit ſanctus Joh. in eodem ca. ꝙ iudei murmurabant de illo ꝙ xp̄s dixit. Ego ſum panis viuꝰ qui de celo deſcendi. Et dicebãt. Nonne hic eſt ihesus filiꝰ ioſeph cuiꝰ nos nouimꝰ patrem ⁊ matrem Quõ ergo dicit hic. Quia de celo deſcendi. Reſpõdit eis ihesus ⁊ dixit. Nolite murmurare inuicem. nemo poteſt venire ad me. niſi pater qui miſit me traxerit illum. Tũc poſtmodum ſequit̃ euãgelium hodiernũ. Ego ſũ panis viuꝰ. Tho. viuificãs comedentem. Iſte enim cibꝰ ſiue panis in mãducãtem non cõuertit̃. ſed eum in ſe conuertit. Sicut dictum eſt de ſancto auguſtino. Nec tu me mutabis in te ſicut cibum carnis tue: ſed tu mutaberis in me. qui de celo deſcendi. Tho. vt eſſem panis hominũ: qui eram panis angeloꝝ. Vnde in p̄s. lviij. Panem angeloꝝ manducauit homo. Si quis mãducauerit ex hoc pane viuet in eternum. in p̄ſenti per grãm: ⁊ in futuro per gloriam. Et panis quem ego dabo caro mea eſt ꝓ mũdi vita Tho. bene dicit ꝓ mũdi vita. qꝛ vtilitas huiꝰ ſacramẽti eſt nõ ſolum ipſius ſumẽtis ⁊ celebrãtis. ſed cõmunis totiꝰ eccleſie. qḋ non ↄtingit in alijs ſacramẽtis. Nam baptiſmꝰ ſolum ꝓdeſt ſuſcipiẽti. Eukariſtia vero nõ ſolum celebrãti: ſed etiam omnibꝰ pro quibꝰ orat ⁊ qui ſũt de corpore eccleſie ſiue viui: ſiue defuncti Et racio eſt qꝛ in alijs ſacramẽtis cõtinet̃ virtus et efficacia verbi incarnati. hic autʒ cõtinet̃ ipſe xp̄s fons ⁊ plenitudo ſãctitatis. ⁊ ideo plus extẽdit ſe virtꝰ eius. litigabãt ergo iudei ad inuicʒ dicentes. Quõ hic poteſt nobis dare carnem ſuã ad manducãdum. Tho. Litigatio erat de hoc ꝙ carnem ſuaʒ paneʒ dixerat. Intelligebãt enim ꝙ caro ſit dentibꝰ lacerãda. ⁊ ideo reputabãt hoc impoſſibile ⁊ incõueniens. dixit ergo eis ihesus. Amẽ amen dico vobis: niſi mãducaueritis carneʒ filij hominis Li. ſicut enim in vita corporali cibꝰ eſt neceſſarius ad vitam cõſeruãdã. ita in vita ſpirituali hoc ſacramentum eſt neceſſarium. qꝛ eſt vite ſp̄ualis cõſeruatiuũ. qꝛ ſicut baptiſmꝰ eſt quedam regeneratio ſpiritualis. ita eukariſtia eſt quedaʒ ſpiritualis nutritio. biberitis ſanguineʒ nõ habebitis vitam in vobis Li. Nõ eſt intelligẽdum ꝙ hoc ſacramẽtum ſub vtraqꝫ ſpecie fidelibꝰ ſit exhibendum: ſed tãtum hoc modo a ſacerdotibꝰ eſt ſumẽdum. licet enim in p̄mitiua eccleſia populus ſub vtraqꝫ ſpecie cõmunicaret. tamẽ poſtmodum prouide ordinatum eſt vt populꝰ nõ cõmunicet ſub ſpecie vini propter ꝑiculum effuſionis Et etiam qꝛ ſcd̄m beatum thomam de aquino. in. iiij. di. x. propter naturalem cõcomitantiam ſub vtraqꝫ ſpecie. ſcilicet panis et vini eſt totus chriſtus. Ergo qui cõmunicat corpori: cõmunicat ⁊ ſanguini cum ſub vtraqꝫ ſpecie totꝰ criſtus cõtinetur. ſcilicet ſcd̄m corpus animam ⁊ deitatem. Qui manducat meam carnem ⁊ bibit meum ſanguinem. ſupple digne. habʒ vitam eternam. Li. quia habet deum inhabitãtem. qui eſt vita eterna. ⁊ ego reſuſcitabo eum in nouiſſimo die. Tho. quãtum ad gloriam corporis.

¶ Sequitur euangelium pro defunctis: quod legitur preſente funere. aut in depoſitione defunctorum ſcd̄m Johãnem. xi.

IN illo tempore Dixit martha ad iheſum. Domine ſi fuiſſes hic frater meꝰ nō fuiſſꝫ mortuꝰ Sed ⁊ nūc ſcio quia quecūqꝫ poposceris a deo dabit tibi deꝰ. Dicit ei iheſus. reſurget frater tuꝰ. Dicit ei martha: ſcio qꝛ reſurget in reſurrectione in nouiſſimo die. Dicit ei ihūs Ego ſum reſurrectio ⁊ vita. Qui credit in me etiam ſi mortuus fuerit viuet. Et omnis qui viuit ⁊ credit in me nō morietᷣ in eternum. Credis hoc Ait illi vtiqꝫ domine. Ego credidi. qꝛ tu es xp̄s filiꝰ dei viui qui in hunc mūdum veniſti.

Poſtilla

Dixit martha ad iheſum. Dn̄e ſi fuiſſes ⁊c̄. Joh. xi. Hiſtoria huius euāgelij facta eſt anno xp̄i. xxxiij v. poſtꝰ marcij. feria. vi. luna. p̄. indictione. vi. Ante inicium illiꝰ euangelij ſcribit ſanctꝰ Joh. in eodem cap. ꝙ xp̄s dixit diſcipulis ſuis. Lazarus mortuus eſt. ⁊ gaudeo ꝓpter vos vt credatis. qꝛ nō eram ibi. ſed eamus ad eum. venit itaqꝫ iheſus ⁊ inuenit eum q̄tuor dies in monumēto habētem ⁊c̄. Tūc ſequitᷣ euāgelium illud. Dixit martha ad iheſum. Domine ſi fuiſſes hic frater meꝰ non fuiſſꝫ mortuꝰ Tho. q. d. Tu es fons vite. mors nō habuiſſet locum in p̄n̄tia tua. ſed et nūc ſcio. licet frater meus ſit mortuꝰ ⁊ ſepultꝰ. fide certa teneo. quia quecūqꝫ poposceris a deo dabit tibi deꝰ. quaſi diceret poteras repellēdo mortem vitam cōſeruare. potes ⁊ vitam perditā reſtaurare. Vnde Aug. Nō dixit Rogo te vt reſuſcites frēm meum. Nō enim ſciebat ſi reſurgere fratri ſuo vtile erat. dixit ei iheſus. reſurget frater tuꝰ. Li. ſed illa intellexit hoc de reſurrectione futura in fine mūdi. Ideo ſequitur. dicit ei martha. ſcio qꝛ reſurget in reſurrectiōe in nouiſſimo die. Tho. quaſi diceret. Scio reſurrectionem generalem omnium hominū futuram. ⁊ neſcio vtrū de illa generali loqueris vel de ſpeciali fratris mei. ſciebat autem de doctrina xp̄i. qꝛ ſcd̄m Criſo. a xp̄o de illa generali reſurrectiōe audiuit. vel etiam quia ex ſcripturis legis ⁊ prophetarum ꝺ illa generali reſurrectione edocta fuerat. dicit ei iheſus Ego ſum reſurrectio ⁊ vita. i. cauſa reſurrectionis q̄ntum ad corpꝰ. ⁊ vita q̄ntum ad animam. qui credit in me. quia ſum vita. etiam ſi mortuus fuerit. ſcilicet per peccatum in anima. viuet. ſcilicet vite gratie in preſenti. ⁊ omnis qui viuit ⁊ credit in me non morietur in eternum. Thomas. ⁊ ſi moriatur morte corporis. q̄ eſt mors nature non tamen morte eterna que eſt mors gehenne. Credis hoc. Augꝰ chriſtus ſciens fidem ipſius confeſſionem eius requirit ⁊ hoc ad merituꝫ ſalutis. Roma. x. Corde creditur ad iuſticiam. ore autem confeſſio fit ad ſalutem. ait ille vtiqꝫ domine. ſupple omnia credo. ego credidi qꝛ tu es chriſtꝰ filius dei viui Li. ſcilicet naturalis. qui in hunc mundum veniſti. ſcꝫ per carnis aſſumptionem

¶ Aliud euāgelium ꝓ defunctis ſm̄ Joh. v.

IN illo tempore Dixit iheſus diſcipulꝭ ſuis. Amen amē dico vobis. qꝛ venit hora. ⁊ nūc eſt quādo mortui audient vocem filij dei ⁊ qui audierint viuent. Sicut enim pater habꝫ vitā ī ſemetipſo ſic dedit ⁊ filio vitam habere in ſemetipſo. Et poteſtatem dedit ei iudicium facere qꝛ filiꝰ hominis eſt. Nolite mirari hoc. Quia venit hora in qua omnes qui in monumētis ſunt audient vocem eius Et procedēt qui bona fecerunt in reſurrectionem vite. Qui vero mala egerūt in reſurrectionem iudicij.

Poſtilla.

Amen amē dico vob̄ qꝛ ve. ⁊ c̄. Jo. v. Hec ⁊ ſequētia euāgelia iuxta hiſtorias ſuas dicta ſunt a dn̄o iheſu xp̄o āno eius .xxxij. xviij. kal. maij. feria. iij. luna. xxiij. indictiōe. v. Añ initiū illiꝰ euā. ſcri. ſan. Jo. in eodē ca. ꝙ ipſe paṫ diligit filiū ⁊ oīa demōſtrauit ei q̄ ipſe facit. ⁊ maiora his demonſtrabit ei opa. ⁊ vos miremini p̄ magtudie. q. d. vos miremini ꝙ ſanaui paliticū q̄ hūit. xxxviij. annos in īfirmitate ſua. Sꝫ maiora faciā qꝛ ſuſcitabo mortuos. Tūc poſtmodū ſequiṫ euā. hodier. Amen amē dico vob̄: qꝛ venit hora. ſcꝫ in fine mundi. ⁊ nunc ē. ſcꝫ etiā in pn̄ti. qn̄ mortui audiēt vocē filij dei. Ly. qꝛ ad vocē filij aliq̄ in pn̄ti ſūt reſuſcitati. vt filiꝰ vidue. vtꝫ Lu. vij. Et filia archiſinagogi. vtꝫ Mat. ix. Et etiā lazarꝰ vtꝫ Jo. ix. Sed in futuro ⁊ in fine mūdi oēs reſurgēt ⁊ trāſibūt de morte ad vitam. Vn̄ aplꝰs .i. Coꝛ. xv. Oēs q̄dē reſurgemꝰ. Sicut em̄ pater hꝫ vitam in ſemetipſo. p eſſentiā. Et i hoc xp̄s oñdit eq̄litatē ſui cū patre. ⁊ poteſtatē dedit ei iudiciū facere. ſcꝫ in ꝙtū hō: qꝛ filiꝰ hoīs eſt. Ly. ſcꝫ ab oībus viſibilis in iudicio bonis ⁊ mal. . nolite mirari hoc qꝛ venit hora in q̄ oēs qui in monumētis ſūt audiēt vocē eius. hoc fit in gn̄ali reſurrectiōe oim hoim qn̄ oēs reſurgēt ad vocem eius .i. ad iperium eius Vn̄ pſ. lxvij Dabit em̄ voci ſue vocem v̓tutis. ⁊ procedēt q̄ bona fecerūt in reſurrectionē vite Li. hoc addiṫ ad denotādū ꝙ fides ſine opibꝰ nō ſufficit ad ſalutem. q̄ vero mala egerūt. Tho. i. mala acta p pn̄iam nō emendauerūt. in reſurrectōez iudicij .i. in eṫnā dānationē. vtꝫ Mat. xxv. ibūt hi in ſupplicium eternum. iuſti autem in vitam eternam.

Aliud euāgeliū ꝓ defunctis ſcḋm Joh. v.

In illo tēpore dixit iheſus diſcipulis ſuis ⁊ turbis iudeoꝝ. Sicut em̄ pater ſuſcitat mortuos ⁊ viuificat. ſic ⁊ filiꝰ quos vult viuificat. Neqꝫ em̄ pater iudicat quēq̄: ſed omne iudiciū dedit filio: vt oēs honorificēt filiū. ſicut honorificāt patrē. qui nō honorificat filiū: nō honorificat prēm q̄ miſit illū. Amē amē dico vob̄. Quia q̄ verbū meū audit ⁊ credit ei qui me miſit hꝫ vitā eternā: ⁊ in iudiciū nō venit: ſed trāſit a morte in vitā.

Poſtilla.

Sicut em̄ pater ſuſcitat mor. ⁊ c̄. Jo. v. Ante initiū illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctꝰ Jo. i eodē ca. ꝙ ihs ſanauit quēdā infirmū q̄ hūit. xxxviij. annos in īfirmitate ſua. ꝓpterea ſeq̄bant eū iudei qꝛ hec faciebat. ihs āt rn̄dit. Pater meus vſqꝫ mō opaṫ ⁊ ego operor: ꝓpterea ergo magis q̄rebāt eū iudei interficere: qꝛ nō ſolū ſoluebat ſabbatū: ſed ⁊ prēm ſuū dicebat deū: eq̄lē ſe faciēs deo. Tūc poſtmodū ſequiṫ euāgeliū illud. Sicut em̄ pater ſuſcitat mortuos ⁊ viuificat. Ly. qḋ eſt diuine v̓tutis. Sic ⁊ filiꝰ quos vult viuificat. ſcꝫ p potētiā ei eq̄lē Vn̄ .i. Re. ij. dn̄s mortificat ⁊ viuificat ⁊ c̄. Itē Deuṫ. xxxij. Ego occidā ⁊ ego viuē faciā. Neqꝫ em̄ paṫ iudicat quēq̄ Li. ſcꝫ ſeorſū a filio cū ſit eoꝝ vna opatio. Sꝫ oē iudiciū dedit filio. vtꝫ Act. x. Ipſe ē q̄ ꝯſtitutꝰ ē a deo iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. vt oēs hōrificēt filiū ſicut hōrificāt prēꝫ Tho. Sicut em̄ pr̄ ⁊ filiꝰ ſūt eq̄les i autoritate ⁊ ptāte. ſic dn̄t eſſe eq̄les i gl̄a et hōre. q̄ nō hōrificat filiū non hōrificat prēm q̄ miſit illū Gor. Nō q̄re pr̄ vult filiū hōrari: qꝛ honor filij ē honor pr̄is ⁊ ecōuerſo. Amē amē dico vob̄: qꝛ q̄ v̓bū meū audit. ⁊ credit ei qui

me miſit Li· fide formata· hꝫ vitā et
nā Li· ſcꝫ cauſalit̄ qꝛ hꝫ grām q̄ facit
eū dignū vite etne· ⁊ in iudiciū non
venit· ſcꝫ ↄdēnatōis· ſ; trāſit a morte
Cor· i· de p̄nti vita q̄ mors ē· in vitā·
Li· qꝛ oportꝫ ſoluē debitū nature añ
q̄ꝫ veniat ad vitā glorie

Aliud euāgelium ꝓ defūctis· ſcḋm
Joh· vi·

IN illo t̄e· d· i· d· ſ· Omne qḋ dat mihi
pr̄ ad me veniet Et eū q̄venit ad me
nō eijciā foras Quia deſcēdi de celo:
nō vt faciā volūtatē meā: ſed volun
tatē eius q̄ miſit me· hec ē eñ volun
tas eius q̄ miſit me pr̄is: vt oē qḋ de
dit mihi non pdā ex eo: ſ; reſuſcitē il
lud in nouiſſimo die· Hec ē eñ volū
tas pr̄is mei q̄ me miſit· vt oīs q̄ vi
det filiū ⁊ in eū credit hēat vitā eter
nā· Et ego reſuſcitabo eū in nouiſſi
mo die·

Poſtilla

OMne qḋ dat mihi pr̄ ⁊ c̄· Joh·
vi· Añ initiū illiꝰ euāgelij dixit
ihs diſcipul' ſuis· Ego ſū panis vite
q̄ veit ad me nō eſuriet· Et q̄ credit
in me nō ſitiet vnq̄· Tūc ſequit̄ euā
ge· illḋ· Oē qḋ dat mihi pr̄ ad me ve
niet· p fidē formatā Nā fides ē funda
mētū oīm meritoꝝ· Tho· i· ad fidē ⁊
grām meriti· nō eijciā foras· i· nunq̄
ſubtrahā ei grām· nec amiciciā meā
ab ipſo diuidā· dūmō ipſe p pctm̄ g̃
tiā meā non expellat· qꝛ deſcēdi de ce
lo· i· naturā humanā aſſumpſi· nō vt
faciā volūtatē meā: ſed volūtatē eꝰ
qui miſit me· Tho· Ecce p oīa volun
tatē hūanā ſubiciat volūtati diuine·
Mat· xxvi· Nō mea volūtas ſ; tua fi
at· Hec ē aūt volūtas eiꝰ q̄ miſit me
pr̄is· vt oē qḋ dedit mihi nō pdā ex
eo· Li· qꝛ ⁊ ſi tal' p̄deſtinatꝰ aliqñ ca
dit in pctm̄ mortle· finalit̄ tñ reſurgꝫ
Vñ Ambro· certꝰ ſū qḋ deꝰ nullū ele
ctoꝝ ſuoꝝ cadē pmittēt ſi eū meliorē
a caſu ſuo reſurrectuꝝ nō ſenſiſſꝫ Sꝫ

reſuſcitē illḋ in nouiſſimo die· Tho·
ſcꝫ de morte ad vitā glorioſā· Hec ē
eñ volūtas pr̄is mei q̄ me miſit· vt
oīs q̄ videt filiū· Tho· ſcꝫ paſſibilē ⁊
mortalē ⁊ cū hoc miracula facientē· ⁊
credit i eū· i· adhēt ei ſicut viri vero
deo p miracula ductꝰ ad fidē· hēat vi
tā eternā· Li· ſi pſeuēt qḋ ē infallibi
liter verꝝ in p̄deſtinatis de q̄bꝰ xp̄s h̄
loquit̄· Et ego reſuſcitabo eū in no
uiſſimo die· quo ad corpus vt ſimul
gaudeat in corpore ⁊ in anima

¶ Poſtilla ſuper euangelia domi
nicalia· ⁊ ſuper euāgelia de ſanctis
ſcḋm ſenſū litteralem collecta Dauan
trie impreſſa· Explicit·

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Ora et Labora

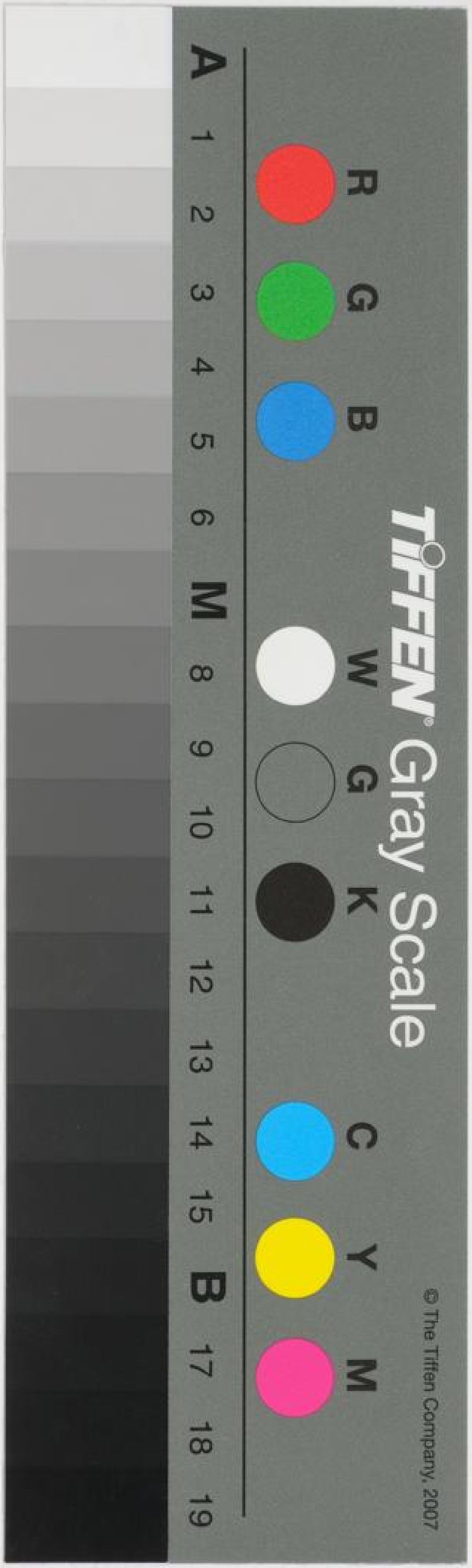
TIFFEN Gray Scale
R
G
B
W
G
K
C
Y
M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
© The Tiffen Company, 2007

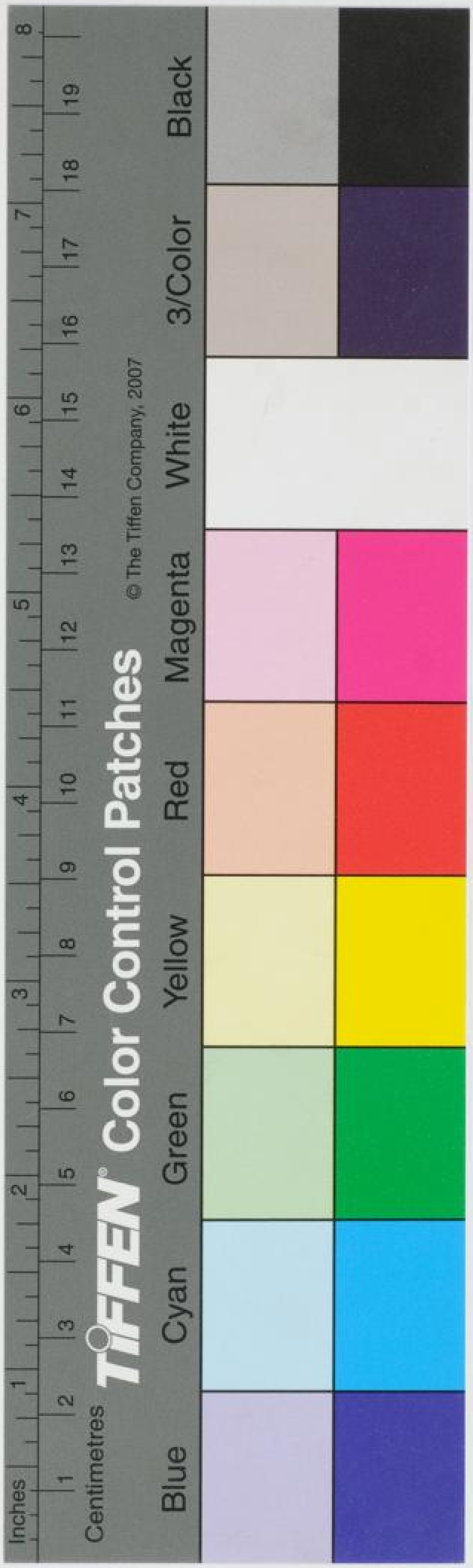
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Inches
Centimetres
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black